

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

MĒNEŠA BIĻETENS
,
MARTS

01 | 2014

02 | 2014

03 | 2014

04 | 2014

05 | 2014

06 | 2014

07 | 2014

08 | 2014

09 | 2014

10 | 2014

11 | 2014

12 | 2014

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

MĒNEŠA BIĻETENS 2014. GADA MARTS

Visās ECB
2014. gada publikācijās
attēlots 20 euro banknotes
motīvs.

© Eiropas Centrālā banka, 2014

Adrese

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Germany

Pasta adrese

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Germany

Tālrunis

+49 69 1344 0

Interneta vietne

<http://www.ecb.europa.eu>

Fakss

+49 69 1344 6000

*ECB Valde ir atbildīga par šā biļetena sagatavošanu.
Tulkojumus sagatavo un publicē nacionālās centrālās
bankas.*

*Visas tiesības rezervētas. Atļauta pārpublicēšana
izglītības un nekomerciālos nolūkos, norādot avotu.*

*Šajā numurā iekļautie statistiskie dati atbilst stāvoklim
2014. gada 5. martā.*

ISSN 1830-0057 (interneta versija)

SATURS

IEVADRAKSTS	5
EKONOMISKĀS UN MONETĀRĀS NORISES	9
1. Euro zonas ārējā vide	9
1. ielikums. Nesenās finanšu tirgus spriedzes ietekme jaunajās tirgus ekonomikas valstīs	11
2. Monetārās un finanšu norises	22
2. ielikums. Jaunākās norises euro zonas maksājumu bilances finanšu kontā	27
3. ielikums. Likviditāte un monetārās politikas operācijas (2013. gada 13. novembris–2014. gada 11. februāris)	35
4. ielikums. Nefinanšu sabiedrību parāds: konsolidēti un nekonsolidēti rādītāji	54
3. Cenas un izmaksas	57
5. ielikums. Pakalpojumu un neenerģijas rūpniecības preču cenu ietekme uz neseno SPCI inflācijas mazināšanos	59
4. Produkcijas izlaide, pieprasījums un darba tirgus	68
5. Fiskālās norises	77
6. ielikums. 2014. gada Eiropas semestra ietvaros īstenotās ekonomiskās un fiskālās politikas uzraudzības galvenās problēmas	82
RAKSTS	
ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai	87
EURO ZONAS STATISTIKA	SI
PIELIKUMI	
Eurosistēmas monetārās politikas pasākumu hronoloģija	I
TARGET sistēma (Eiropas vienotā automatizētā reālā laika bruto norēķinu sistēma)	V
Eiropas Centrālās bankas sagatavotās publikācijas	VII
Terminu skaidrojums	IX

SAĪSINĀJUMI

VALSTIS

BE	Beļģija	LU	Luksemburga
BG	Bulgārija	HU	Ungārija
CZ	Čehijas Republika	MT	Malta
DK	Dānija	NL	Nīderlande
DE	Vācija	AT	Austrija
EE	Igaunija	PL	Polija
IE	Īrija	PT	Portugāle
GR	Grieķija	RO	Rumānija
ES	Spānija	SI	Slovēnija
FR	Francija	SK	Slovākija
HR	Horvātija	FI	Somija
IT	Itālija	SE	Zviedrija
CY	Kipra	UK	Apvienotā Karaliste
LV	Latvija	JP	Japāna
LT	Lietuva	US	Amerikas Savienotās Valstis

CITI

ASV	Amerikas Savienotās Valstis
CIF	preces cena, apdrošināšana, vedmaksa uz importētājvalsts robežas
ECB	Eiropas Centrālā banka
ECBS	Eiropas Centrālo banku sistēma
EKS 95	Eiropas Kontu sistēma
EMI	Eiropas Monetārais institūts
EMS	Ekonomikas un monetārā savienība
ES	Eiropas Savienība
EUR	euro
EVK	efektīvais valūtas kurss
FOB	franko uz kuģa klāja uz eksportētājvalsts robežas
HSEI	Hamburgas Starptautiskās ekonomikas institūts
IKP	iekšzemes kopprodukts
MBR5	SVF Maksājumu bilances rokasgrāmata (5. izdevums)
MFI	monetārā finanšu iestāde
NACE 1. red.	Eiropas Kopienas Ekonomiskās darbības statistiskā klasifikācija
NCB	nacionālā centrālā banka (valsts centrālā banka)
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
PCI	patēriņa cenu indekss
RCI	ražotāju cenu indekss
SDO	Starptautiskā Darba organizācija
SITC 4. red.	Starptautiskā Standartizētā tirdzniecības klasifikācija (4. redakcija)
SNB	Starptautisko norēķinu banka
SPCI	saskaņotais patēriņa cenu indekss
SVF	Starptautiskais Valūtas fonds
VDIAR	vienības darbaspēka izmaksas apstrādes rūpniecībā
VDIT	vienības darbaspēka izmaksas tautsaimniecībā

Saskaņā ar Kopienas praksi šajā biļetenā ES valstis uzskaitītas alfabētiskā secībā atbilstoši attiecīgo valstu nosaukumiem to nacionālajās valodās.

IEVADRAKSTS

Pamatojoties uz regulāro tautsaimniecības un monetāro analīzi, Padome 6. marta sanāksmē nolēma nemainīt galvenās ECB procentu likmes. Saņemtā informācija apstiprina, ka euro zonas tautsaimniecības mērenā atveseļošanās notiek atbilstoši Padomes iepriekšējam novērtējumam. Vienlaikus jaunākās ECB speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses, kas tagad aptver periodu līdz 2016. gada beigām, apstiprina iepriekšējās gaidas par ilgāku zemas inflācijas periodu, kam pēc tam sekos pakāpenisks SPCI inflācijas pieaugums līdz inflācijas līmenim, kas tuvāks 2%. Atbilstoši šādai situācijai monetārā un kredītēšanas dinamika joprojām ir vāja. Euro zonas tautsaimniecības vidējā termiņa un ilgtermiņa inflācijas gaidas joprojām stabili atrodas līmenī, kas atbilst Padomes mērķim nodrošināt inflācijas līmeni zemāku par 2%, bet tuvu tam.

Runājot par vidējā termiņa cenu un izaugsmes perspektīvām, tagad pieejamā informācija un analīzes rezultāti pilnībā apstiprina Padomes lēmumu saglabāt stimulējošu monetārās politikas nostāju tik ilgi, cik nepieciešams. Tādējādi tiks atbalstīta pakāpeniska euro zonas tautsaimniecības atveseļošanās. Padome stingri atkārtoti sniedz perspektīvas norādes. Padome joprojām gaida, ka galvenās ECB procentu likmes saglabāsies pašreizējā vai zemākā līmenī vēl ilgāku laiku. Šādu gaidu pamatā ir vidējā termiņā kopumā ierobežotā inflācijas perspektīva, ņemot vērā vispārējo vājo tautsaimniecības izaugsmi, lielo neizmantotās jaudas apjomu un ierobežoto monetāro un kredītēšanas dinamiku.

Padome veic rūpīgu naudas tirgus norišu monitoringu un ir gatava apsvērt visu tai pieejamo instrumentu izmantošanu. Kopumā Padome joprojām stingri apņēmusies saglabāt ļoti stimulējošus monetāros nosacījumus un nepieciešamības gadījumā gatava turpināt izlēmīgus pasākumus.

Runājot par tautsaimniecības analīzi, euro zonas reālais IKP 2013. gada pēdējā ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 0.3%, tādējādi palielinoties trīs ceturksņus pēc kārtas. Līdz februārim pieejamo uz apsekojumiem balstīto konfidences rādītāju dinamika atbilst nepārtrauktai mērenai izaugsmei arī šā gada 1. ceturksnī. Nākotnē gaidāms, ka turpināsies tautsaimniecības atveseļošanās, taču tās temps būs lēns. Konkrēti, zināmā mērā vēl vajadzētu uzlaboties iekšzemes pieprasījumam, ko veicinās stimulējošā monetārās politikas nostāja, finansēšanas nosacījumu uzlabošanās un fiskālās konsolidācijas un strukturālo reformu jomā gūtie panākumi. Turklāt reālos ienākumus veicinājušas zemākas enerģijas cenas. Gaidāms, ka ekonomisko aktivitāti pozitīvi ietekmēs arī pakāpenisks euro zonas eksporta pieprasījuma kāpums. Vienlaikus, lai gan bezdarba līmenis euro zonā stabilizējas, tas joprojām ir augsts, un nepieciešamās valsts un privātā sektora bilancu korekcijas turpinās ierobežot ekonomiskās aktivitātes atveseļošanās tempu.

Šāds novērtējums kopumā atspoguļots arī ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskajās iespēju aplēsēs euro zonai, kurās lēsts, ka reālā IKP vidējais gada pieaugums 2014. gadā būs 1.2%, 2015. gadā – 1.5% un 2016. gadā – 1.8%. Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu 2013. gada decembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm reālā IKP pieauguma temps 2014. gadam koriģēts un mazliet paaugstināts.

Ar euro zonas tautsaimniecības perspektīvu saistītie riski joprojām ir lejuvērsti. Norises pasaules finanšu tirgos un jaunajās tirgus ekonomikas valstīs, kā arī ģeopolitiskie riski potenciāli var negatīvi ietekmēt ekonomiskos apstākļus. Citi lejuvērsti riski ietver vājāku, nekā gaidīts, iekšzemes pieprasījumu un eksporta kāpumu un nepietiekamu strukturālo reformu īstenošanu euro zonas valstīs.

Saskaņā ar *Eurostat* ātro aplēsi euro zonas valstu SPCI gada inflācija 2014. gada februārī bija 0.8% – tā neatšķiras no (pārskatītā un paaugstinātā) janvāra faktiskā rādītāja. Lai gan enerģijas

cenās februārī saruka straujāk nekā iepriekšējā mēnesī, rūpniecības preču un pakalpojumu cenu pieaugums bija straujāks nekā janvārī. Pamatojoties uz aktuālo informāciju un pašreizējām biržā tirgto nākotnes līgumu cenām enerģijai, paredzams, ka nākamajos mēnešos SPCI gada inflācija saglabāsies aptuveni pašreizējā līmenī. Pēc tam inflācijai vajadzētu pakāpeniski paaugstināties līdz līmenim, kas tuvāks 2%, atbilstoši euro zonas vidēja termiņa un ilgtermiņa inflācijas gaidām.

ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskajās iespēju aplēsēs euro zonai arī pamatā atspoguļots šis vērtējums, paredzot, ka SPCI gada inflācija 2014. gadā būs 1.0%, 2015. gadā – 1.3% un 2016. gadā – 1.5%. Gaidāms, ka 2016. gada pēdējā ceturksnī SPCI gada inflācija būs 1.7%. Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu 2013. gada decembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm inflācijas līmeņa aplēse 2014. gadam koriģēta un nedaudz pazemināta. Ņemot vērā, ka ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskās iespēju aplēsēs pirmoreiz publicētas triju gadu perioda iespēju aplēses, jāuzsver, ka iespēju aplēses atkarīgas no vairākiem tehniskiem pieņēmumiem, t.sk. nemainīgiem valūtu kursiem un sarūkošām naftas cenām, un, palielinoties iespēju aplēšu periodam, pieaug ar iespēju aplēsēm saistītā nenoteiktība.

Runājot par Padomes riska novērtējumu, tiek uzskatīts, ka gan ar cenu dinamikas perspektīvu saistītie augšupvērstie riski, gan lejupvērstie riski ir ierobežoti un vidējā termiņā kopumā ir sabalansēti.

Runājot par monetāro analīzi, 2014. gada janvāra dati apstiprina novērtējumu, ka plašās naudas (M3) un kredītu atlikuma kāpuma pamattempis bija ierobežots. M3 gada pieauguma temps janvārī palielinājās līdz 1.2% (decembrī – 1.0%). Janvārī bija vērojama būtiska līdzekļu mēneša ieplūde M3, kompensējot spēcīgo līdzekļu aizplūdi decembrī. M3 izaugsmes kāpums atspoguļoja M1 gada pieauguma tempa palielināšanos (līdz 6.2%; decembrī – 5.7%). Tāpat kā iepriekšējos mēnešos galvenais faktors, kurš noteica M3 gada izaugsmi, bija MFI tīro ārējo aktīvu pozīcijas palielinājums, kas turpināja atspoguļot starptautisko investoru augošo interesi par euro zonas aktīviem. Privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma gada kāpuma temps turpināja palēnināties. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu atlikuma gada pārmaiņu temps, kas koriģēts atbilstoši pārdošanas un vērtspapīrošanas darījumu ietekmei, janvārī bija –2.9% (tāds pats kā decembrī). Vājā nefinanšu sabiedrību kreditēšanas dinamika turpina atspoguļot nobīdi tās sasaistē ar ekonomiskās attīstības ciklu, kā arī kredītrisku un notiekošo finanšu un nefinanšu sektora bilancu koriģēšanu. Mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu atlikuma gada pārmaiņu temps, kas koriģēts atbilstoši aizdevumu pārdošanas un vērtspapīrošanas darījumu ietekmei, 2014. gada janvārī bija 0.2% un kopš 2013. gada sākuma kopumā nav mainījies.

Kopš 2012. gada vasaras panākts ievērojams progress banku finansējuma stāvokļa uzlabošanā. Lai euro zonas valstīs nodrošinātu atbilstošu monetārās politikas transmisiju uz finansēšanas nosacījumiem, būtiski arī turpmāk mazināt euro zonas kredītu tirgu sadrumstalotību un nepieciešamības gadījumā stiprināt banku noturību. Tas ir ECB veiktā visaptverošā novērtējuma mērķis, bet laikus īstenoti papildu pasākumi, lai izveidotu banku savienību, palīdzēs atjaunot uzticēšanos finanšu sistēmai.

Apkopojot var teikt – tautsaimniecības analīzes rezultāti apstiprina Padomes gaidas, ka iespējams ilgāks zemas inflācijas periods, kam pēc tam sekos pakāpenisks pieaugums līdz inflācijas līmenim, kas tuvāks 2%. Salīdzinājums ar monetārās analīzes sniegtajām norādēm apstiprina, ka euro zonā vidējā termiņā būs ierobežots pamatā esošais cenu spiediens.

Fiskālās politikas jomā ECB speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses liecina par to, ka euro zonā turpinās fiskālās nelīdzsvarotības samazināšanas progress. Gaidāms, ka kopējais euro zonas valdības budžeta deficīts 2013. gadā sarucis līdz 3.2% no IKP, un paredzams, ka šogad tas vēl turpinās samazināties līdz 2.7% no IKP. Gaidāms, ka valdības parāds 2014. gadā sasniegs augstāko līmeni (93.5% no IKP) un 2015. gadā nedaudz saruks. Turpmāk euro zonas valstīm nevajadzētu zaudēt konsolidācijas procesā jau sasniegtos panākumus un vidējā termiņā vajadzētu nodrošināt augsto valdības parāda rādītāju attīstību pa lejupejošu trajektoriju. Fiskālajām stratēģijām jāatbilst Stabilitātes un izaugsmes paktam un jānodrošina izaugsmi veicinošs konsolidācijas saturs, apvienojot sabiedrisko pakalpojumu kvalitātes un efektivitātes uzlabošanu un nodokļu kropļojošās ietekmes mazināšanu. Valsts iestādēm visās euro zonas valstīs arī jāturpina izlēmīga strukturālo reformu īstenošana. Šo reformu mērķim īpaši jābūt uzņēmējdarbības veikšanas vienkāršošanai un nodarbinātības līmeņa paaugstināšanai, tādējādi uzlabojot euro zonas izaugsmes potenciālu un mazinot bezdarbu euro zonas valstīs. Tāpēc Padome atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas 5. marta paziņojumu par makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanu un koriģēšanu un pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru. Nākotnes perspektīvā ir būtiski, lai euro zonas makroekonomiskās pārraudzības sistēma, kas būtiski nostiprināta pēc valsts parāda krīzes, tiktu īstenota pilnībā un konsekventi.

Šajā "Mēneša Biļetenā" iekļauts viens raksts – "ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai".

EKONOMISKĀS UN MONETĀRĀS NORISES

I. EURO ZONAS ĀRĒJĀ VIDE

Globālā ekonomiskā aktivitāte paplašinās, tomēr tas notiek mērenā tempā, kas daļēji atspoguļo izaugsmes dinamikas maiņu reģionos. Lai gan vairākumā attīstīto valstu izaugsme paātrinās, dodot spēcīgāku impulsu globālajai atjaunotnei, lielākajās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs temps ir palēninājies. Runājot konkrētāk, attīstīto valstu ekonomisko aktivitāti joprojām veicina privātā sektora bilanču uzlabojumi un stimulējoša monetārā politika, bet strukturālo šķēršļu, saspringtu finansēšanas nosacījumu un politikas manevrēšanas iespēju ierobežojumu dēļ jaunajās tirgus ekonomikas valstīs notiek lejupslīde. Vienlaikus globālais noskaņojums saglabājas samērā stabils kopš 2014. gada sākuma, liecinot par tirdzniecības un pasaules tautsaimniecības kāpuma turpināšanos. Lai gan nesenais finanšu tirgu satricinājums dažās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs nedaudz vairojis nenoteiktību, līdz šim spriedze joprojām bija ģeogrāfiski ierobežota, kas nozīmē, ka tās globālā ietekme bijusi neliela. 2013. gada pēdējā ceturksnī globālās inflācijas līmenis pazeminājās un lielu brīvu ražošanas jaudu un zemāku energoresursu cenu apstākļos tās saglabājas arī gada sākumā.

I.1. GLOBĀLĀ EKONOMISKĀ AKTIVITĀTE UN TIRDZNIECĪBA

Globālā ekonomiskā aktivitāte pakāpeniski kļūst straujāka, zināmā mērā atspoguļojot izaugsmes dinamikas maiņu reģionos. Kopumā cikliskie un strukturālie faktori vienlaikus ar katrā valstī īstenoto politiku un finanšu tirgu reakciju lielā mērā izskaidro visā pasaulē atšķirīgās izaugsmes tendences. Lai gan privātā sektora bilanču uzlabojumu un stimulējošas politikas ietekmē vairākumā attīstīto valstu izaugsmes temps stabili pieaug, jaunajās tirgus ekonomikas valstīs tas sarucis ilgstošu strukturālo kavēkļu, politikas nenoteiktības un svārstīga finansiālā stāvokļa dēļ, kam ir būtiska ietekme valstīs ar iekšējo ievainojamību. Provizoriskās aplēses par 2013. gada 4. ceturksni liecina, ka salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni IKP pieaugums G20 valstīs, izņemot euro zonu, bija 0.9%, t.i., būtiski mazāks nekā iepriekšējā ceturksnī un dažādās valstīs joprojām atšķirīgs (sk. 1. tabulu). 2013. gada 4. ceturksnī ASV saglabājās stabils reālā IKP kāpums, un to veicināja spēcīgs privātais patēriņš, nemājokļu ieguldījumi un eksports. Lai gan daži rādītāji liecina par nelielu palēnināšanos

I. tabula. Atsevišķu valstu reālā IKP pieaugums

	Gada pieauguma tempi					Ceturkšņa pieauguma tempi		
	2011	2012	2013 II	2013 III	2013 IV	2013 II	2013 III	2013 IV
G20 ¹⁾	2.9	2.7	2.6	3.1	3.4	0.8	1.2	0.8
G20 (izņemot euro zonu) ¹⁾	3.6	3.4	3.2	3.8	4.0	0.9	1.5	0.9
ASV	2.8	1.9	1.6	2.0	2.5	0.6	1.0	0.6
Japāna	1.4	1.6	1.3	2.4	2.7	1.0	0.3	0.3
Apvienotā Karaliste	0.3	1.9	2.0	1.9	2.8	0.8	0.8	0.7
Dānija	-0.4	0.4	0.8	1.0	0.6	1.0	0.4	-0.5
Zviedrija	1.3	1.5	0.7	0.7	3.1	0.0	0.5	1.7
Šveice	1.0	2.0	2.3	2.1	1.9	0.6	0.5	0.2
Brazīlija	1.0	2.3	3.3	2.2	1.9	1.8	-0.5	0.7
Ķīna	7.7	7.7	7.5	7.8	7.7	1.8	2.2	1.8
Indija	4.8	3.9	2.4	5.6	4.6	-0.2	5.8	0.1
Krievija	3.4	-	1.2	1.2	-	-0.1	0.2	-
Turcija	2.2	-	4.5	4.4	-	2.0	0.9	-
Polija	2.0	1.5	1.3	1.8	2.2	0.6	0.7	0.6
Čehijas Republika	-0.9	-	-1.7	-1.2	-	0.3	0.2	-
Ungārija	-1.7	1.2	0.6	1.7	2.7	0.3	0.8	0.5

Avoti: valstu dati, SNB, Eurostat, OECD un ECB aprēķini.

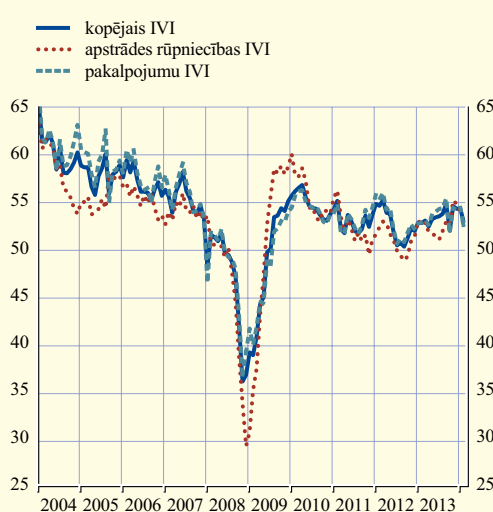
1) 2013. gada 4. cet. aplēse balstīta uz jaunākajiem pieejamiem datiem.

2014. gada 1. ceturksnī, atspoguļojot spēcīgo krājumu veidošanu iepriekšējos ceturkšņos un nelabvēlīgos laikapstākļus, gaidāms, ka tā būs īslaicīga. Straujajam kāpumam 2013. gada 1. pusgadā Japānā 2. pusgadā sekoja lēnāka izaugsme galvenokārt sakarā ar vājo eksportu un ierobežotajiem uzņēmumu ieguldījumiem. Tomēr 2014. gada 1. ceturksnī gaidāma kāpuma atjaunošanās, ko veicinās lielāks privātais patēriņš paredzētās patēriņa nodokļa likmes paaugstināšanas dēļ. Apvienotās Karalistes tautsaimniecības izaugsme pēdējos ceturkšņos bija spēcīga, un biežāk sniegtie rādītāji liecina par stabilu aktivitāti arī tuvākajā laikā. Turpretī virkne Ķīnas un citu jauno tirgus ekonomikas valstu rādītāju norāda uz izaugsmes tempa sarukumu 2014. gada sākumā, neraugoties uz neparedzētu pozitīvu izaugsmi iepriekšējā gada beigās dažās Āzijas valstīs.

Nesena finansu tirgus satricinājums vairākās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs izraisījis palielinātu ar pasaules attīstības perspektīvu saistītu neskaidrību, tomēr spriedze galvenokārt skāra valstis ar zemiem pamatrādītājiem un iekšzemes nelīdzsvarotību (sk. 1. ielikumu). Līdz šim ietekme uz globālo tautsaimniecību bijusi ierobežota un pēdējā laikā – sarūkoša. Globālā noskaņojuma rādītāji īstermiņā liecina par kopumā stabiliem uzņēmējdarbības apstākļiem 2014. gada sākumā, paredzot arī turpmāku pakāpenisku aktivitātes atjaunošanos. Lai gan globālais apvienotais produkcijas izlaides IVI, izņemot euro zonu, februārī samazinājās ASV un Japānas būtiski sarūkošo indeksu dēļ, saistībā ar spēcīgajiem janvāra rādītājiem tas joprojām norāda uz turpmāku globālo ekspansiju 2014. gada 1. ceturksnī (sk. 1. att.). 2013. gada decembrī OECD apvienotais apstieidzošais rādītājs līdzīgi turpināja liecināt par izaugsmes uzlabojumiem vairākumā galveno OECD valstu, īpaši ASV, Apvienotajā Karalistē un Japānā, bet mērenu izaugsmes perspektīvu jaunajās tirgus ekonomikas valstīs atbilstoši tendencei Ķīnā, Brazīlijā un Krievijā un atpaliekot no tendences Indijā (sk. 2. att.). Arī *Ifo* pasaules ekonomiskā klimata rādītājs liecināja par labāku attīstīto valstu perspektīvu, bet nelielu ekonomisko gaidu pasliktināšanos jaunajās tirgus ekonomikas valstīs.

1. attēls. Globālais IVI (izņemot euro zonu)

(sezonāli izlīdzināti mēneša dati)

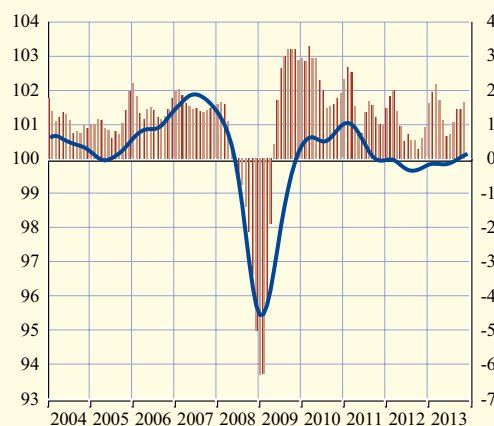

Avots: Markit.

2. attēls. Apvienotais apstieidzošais rādītājs un rūpnieciskā ražošana

(kreisā ass: normalizēts vidējais indekss = 100; labā ass: triju mēnešu pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējiem trim mēnešiem, %)

— apvienotais apstieidzošais rādītājs (kreisā ass)
 ■■■ rūpnieciskā ražošana (labā ass)

Avoti: OECD un ECB aprēķini.

Piezīmes. Apvienotais apstieidzošais rādītājs attiecas uz OECD valstīm un Brazīliju, Dienvidāfriku, Indiju, Indonēziju, Krieviju un Ķīnu. Horizontālā līnija pretī atzīmei 100 rāda ekonomiskās aktivitātes tendenci. Rūpnieciskā ražošana attiecas uz to pašu kopu, izņemot Indonēziju.

Atbilstoši pasaules ekonomiskajai izaugsmei pasaules tirdzniecības paplašināšanās pēc ieilguša vājas dinamikas perioda 2013. gadā paātrinājās. Saskaņā ar *CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis* sniegto informāciju preču importa pieauguma temps 2013. gada 4. ceturksnī bija noturīgs un salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 1.2% (iepriekšējā ceturksnī – 1.3%), veicinot pasaules tirdzniecības gada kāpumu līdz 2.8% 2013. gadā (2012. gadā – 1.9%). 2014. gada februārī nedaudz paaugstinājās jauno apstrādes rūpniecības eksporta pasūtījumu globālais IVI, liecinot par ilgstošu un mērenu pasaules tirdzniecības aktivitātes atveseļošanos.

Saskaņā ar ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskajām iespēju aplēsēm (sk. rakstu) turpmāk paredzams, ka globālā atveseļošanās joprojām pieņemsies spēkā, tomēr tas notiks pakāpeniski, jo daži kavēkli turpina, lai gan mazākā mērā, ierobežot vidējā termiņa perspektīvu. Kopumā īstermiņā saglabājusies gandrīz nemainīga globālās izaugsmes dinamika, kas salīdzinājumā ar 2013. gada decembra iespēju aplēsēm ir vidējā termiņā nedaudz lejupvērsti koriģēta. Sarūkošajai privātā sektora aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanai un fiskālajai konsolidācijai vajadzētu paaugstināt konfidenci un veicināt iekšzemes pieprasījumu attīstītajās valstīs. Lielākam ārējam pieprasījumam attīstītajās valstīs vajadzētu veicināt jauno tirgus ekonomikas valstu eksportu, daļēji kompensējot strukturālo kavēkļu un reformu inertuma negatīvo ietekmi uz potenciālo izaugsmi.

Ar globālo perspektīvu saistītie riski joprojām ir lejupvērsti. Iespējams, ka norises pasaules finanšu tirgos un jaunajās tirgus ekonomikas valstīs, kā arī ģeopolitiskie riski var potenciāli negatīvi ietekmēt ekonomiskos apstākļus. Citi lejupvērstie riski ir augstākas preču cenas un vājāks, nekā prognozēts, globālais pieprasījums.

I. ielikums

NESENĀS FINANŠU TIRGUS SPRIEDZES IETEKME JAUNAJĀS TIRGUS EKONOMIKAS VALSTĪS

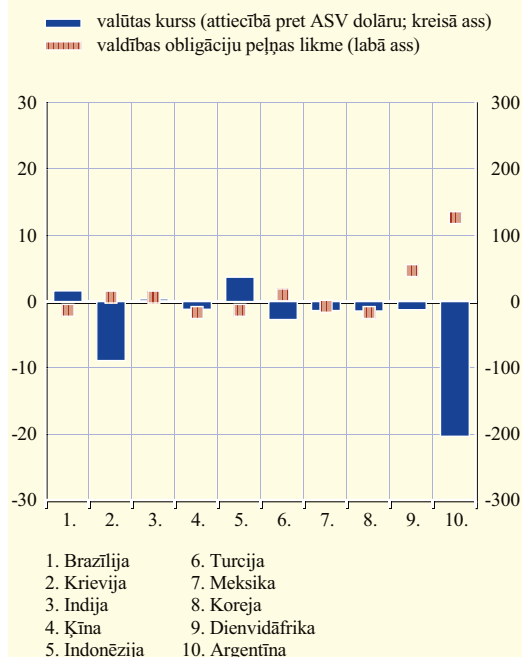
Jaunajās tirgus ekonomikas valstīs (JTEV) 2014. gada sākumā atkal saasinājās finanšu tirgus spriedze, vairojot bažas par JTEV ekonomiskās attīstības perspektīvas un plašākas globālās atveseļošanās riskiem. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada notikumiem nesenais satricinājums nebija tik intensīvs un plašs un ietekmēja tikai nelielu valstu apakšgrupu (sk. A att.). Ilgāka termiņa perspektīvā iespējams, ka šis satricinājums pastiprinās jūtamo izaugsmes palēnināšanās tendenci, kas pēdējos četrus gadus novērota JTEV un daļēji liecina par strukturālo lejupslīdi dažās no lielākajām JTEV. Šajā ielikumā analizētas plašākas tautsaimniecības norises JTEV un nesenās finanšu tirgus spriedzes iespējamā ietekme.

Strukturālo un ciklisko faktoru nozīme jauno tirgus ekonomikas valstu izaugsmes sarukumā

Pēdējos trijos gados JTEV kopējā IKP izaugsme strauji sarukusi no 7.6% 2010. gadā līdz 4.7% 2012. gadā. Šāda izaugsme ievērojami atpaliek no rādītājiem gados pirms finanšu krīzes, kad no 2000. gada līdz 2007. gadam jauno tirgus ekonomikas valstu kopējā izaugsme vidēji bija aptuveni 6% (sk. B att.). Izaugsmes tempa sarukums novērots vairākumā jauno tirgus ekonomikas valstu, un lejupslīde pārsniegusi attīstītajās valstīs novēroto.

A attēls. Nesenās valdības obligāciju peļņas likmju un valūtas norises atsevišķās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs

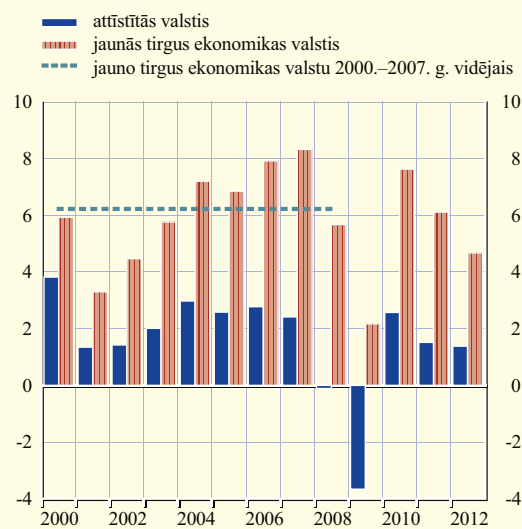
(bāzes punktos; pārmaiņas ; %)

Avoti: *Haver, Bloomberg* un ECB speciālistu aprēķini.
Piezīmes. Pārmaiņas attiecas uz periodu no 2014. gada 1. janvāra līdz 26. februārim. Attiecībā uz Argentīnu aplūkots EMBI (*Emerging Markets Bond Index*) valdības obligāciju peļņas likmju starpība.

B attēls. Reālā IKP izaugsme

(gada pārmaiņas; %)

Avots: ECB speciālistu aprēķini.
Piezīmes. Euro zonas attīstītās valstis, Austrālija, Kanāda, Dānija, Islande, Japāna, Jaunzēlande, Norvēģija, Šveice, Zviedrija, Apvienotā Karaliste un ASV. Jauno tirgus ekonomikas valstu grupu veido aptuveni 150 valstis.

Potenciālās izaugsmes mērenība ir viens no nesenās palēnināšanās komponentiem. Vairākums analītiķu pašlaik prognozē mērenu izaugsmi turpmākajos gados, un *Consensus Economics* ilgtermiņa prognozes (turpmākajiem pieciem gadiem) daudzām lielākajām JTEV ir samazinātas. Ķīnā izaugsmes lejupslīde bijusi īpaši strauja kopš 2012. gada, jo kļuva redzami tās izaugsmes modeļa ierobežojumi – spēcīga paļāvība uz kapitāla uzkrāšanos un darbaspēka migrācija no lauku uz pilsētu apstrādes rūpniecības sektoriem.¹ Turpmākajos gados Ķīnas potenciālās izaugsmes tendence, šķiet, būs lejupvērstā, samazinoties darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju skaitam un pakāpeniski izlīdzinoties pieprasījumam, pieprasījuma struktūrā samazinoties kapitālizdevumiem un palielinoties mājāsaimniecību tēriņiem. Daudzās JTEV izaugsmes potenciāla sarukumu veicināja neatbilstoša fiziskā infrastruktūra un slikta uzņēmējdarbības vide, ko atsevišķās valstīs pastiprināja strukturālo reformu ieviešanas dinamikas vājināšanās.

Tomēr lejupslīde galvenokārt saistīta ar cikliskiem faktoriem. JTEV negatīvi ietekmēja vājš pieprasījums attīstītajās valstīs, kurās nonāk vidēji puse no visa JTEV eksporta. Daudzas no šīm valstīm ietekmēja Ķīnas izaugsmes mērenība. Saistībā ar to sarukušais izejvielu pieprasījums nozīmēja, ka izejvielas eksportējošās valstis vairs negūst labumu no strauja cenu kāpuma.

1 Sk. ECB 2013. gada decembra "Mēneša Biļetena" ielikumu *Factors underlying China's growth performance and prospects* ("Ķīnas izaugsmes rezultātus un perspektīvu noteicošie faktori").

Vienlaikus lielākajā daļā perioda kopš 2010. gada JTEV labvēlīgi ietekmēja vairāki kompensējoši faktori, galvenokārt nesaspringtie globālie un iekšzemes finanšu apstākļi. Stimulējošie monetārie nosacījumi attīstītajās valstīs samazināja globālās procentu likmes un palielināja kapitāla plūsmas uz JTEV. Arī iekšzemes politika, piemēram, ekspansīvas fiskālās politikas pasākumi, bija vērsta uz izaugsmes nostiprināšanu apstākļos tūlīt pēc globālās finanšu krīzes. Tā kā daudzās JTEV šajā laikā dominēja zemas reālās procentu likmes, finanšu nosacījumi tajās nebija pārāk saspringti un kreditēšana dažās valstīs pieauga ļoti strauji.

Dažu jauno tirgus ekonomikas valstu augošais ārējais un iekšējais trauslums

Faktori, kuri palīdzēja saglabāt izaugsmi pēc globālās lejupslīdes 2008. un 2009. gadā, dažās JTEV izraisīja arī nelīdzsvarotības pieaugumu, galvenokārt pasliktinot tekošā konta bilanci (Dienvidāfrikā, Indonēzijā, Indijā un Turcijā), radot ilgstošu fiskālo deficītu (Indijā un Argentīnā) un pēc ļoti straujā kreditēšanas pieauguma periodiem veidojot pārāk plašus finanšu sektorus (Brazīlijā, Indonēzijā un Turcijā).

Kopš 2013. gada maija šādam trauslumam finanšu tirgos, šķiet, pievērsta lielāka vērība. Vairākums valstu ar lielu tekošā konta deficītu cietušas no finanšu tirgus spriedzes (sk. C att.). Šo valstu valūtu efektīvais kurss kopš 2013. gada maija vidēji pazeminājies pat par 25%. Šķiet, ka tādi citi faktori kā iekšzemes un politiskā nenoteiktība (piemēram, Argentīnā un Turcijā) arī ietekmējuši augošās tirgus bažas par attīstības perspektīvu.

Riski un ietekme

Iespējams, kamēr satricinājums nepastiprināsies un ietekmēs tikai nelielu skaitu valstu, esošās spriedzes globālā ietekme būs neliela. Līdz šim ierobežotā ietekmes izplatība attiecībā uz jauno tirgus ekonomikas valstu valūtām liecina, ka nesen finanšu tirgos notikušo plaša mēroga pārdošanu galvenokārt veicināja valstu individuālās problēmas.

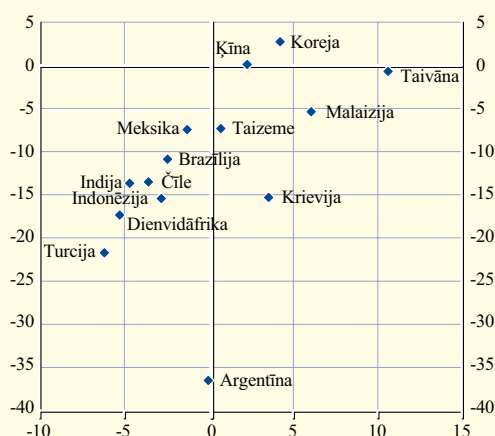
Vienlaikus pastāv risks, ka pēdējos gados vērojamā JTEV izaugsmes palēnināšanās varētu atspoguļot dziļākas un vairāk strukturāla rakstura problēmas plašākā JTEV kopumā. Tāpēc, ņemot vērā nesen nestabilitātes pieaugumu dažās JTEV, joprojām saglabājas augsts ārkārtējas notikumu attīstības risks (*tail risk*), ka lokālās problēmas varētu izplatīties, veicinot vispārējāku kapitāla aizplūdi no JTEV. Šādā ārkārtējas notikumu attīstības scenārijā sekojoša plašāka lejupslīde JTEV varētu darboties kā globālās izaugsmes kavēklis.

C attēls. Valūtas kursu norises un tekošā konta bilances atsevišķās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs

(% no IKP; pārmaiņas, %)

x ass: 2012. g. tekošā konta bilance

y-ass: efektīvais valūtas kurss no 2013. g. maija līdz 2014. g. martam

Avoti: Haver un ECB speciālistu aprēķini.

Piezīme. Valūtu kursi noteikti, izmantojot nominālos efektīvos valūtas kursus attiecībā pret 39 tirdzniecības partnervalstu grupu.

2. tabula. Atsevišķu valstu cenu norises

(gada pārmaiņas, %)

	2012	2013	2013 Sept.	2013 Okt.	2013 Nov.	2013 Dec.	2014 Janv.	2014 Febr.
OECD	2.3	1.6	1.5	1.3	1.5	1.6	1.7	—
ASV	2.1	1.5	1.2	1.0	1.2	1.5	1.6	—
Japāna	0.0	0.4	1.1	1.1	1.5	1.6	1.4	—
Apvienotā Karaliste	2.8	2.6	2.7	2.2	2.1	2.0	1.9	—
Dānija	2.4	0.5	0.2	0.3	0.3	0.4	0.8	—
Zviedrija	0.9	0.4	0.5	0.2	0.3	0.4	0.2	—
Šveice	-0.7	-0.2	-0.1	-0.3	0.1	0.1	0.1	—
Brazīlija	5.4	6.2	5.9	5.8	5.8	5.9	5.6	—
Ķīna	2.6	2.6	3.1	3.2	3.0	2.5	2.5	—
Indija ¹⁾	7.5	6.3	7.0	7.2	7.5	6.2	5.0	—
Krievija	5.1	6.8	6.1	6.2	6.5	6.5	6.0	6.2
Turcija	8.9	7.5	7.9	7.7	7.3	7.4	7.8	7.9
Polija	3.7	0.8	0.9	0.7	0.5	0.6	0.6	—
Čehijas Republika	3.5	1.4	1.0	0.8	1.0	1.5	0.3	—
Ungārija	5.7	1.7	1.6	1.1	0.4	0.6	0.8	—
Papildpostenis: OECD valstu pamatinflācija ²⁾	1.8	1.6	1.6	1.5	1.6	1.6	1.6	—

Avoti: OECD, valstu dati, SNB, Eurostat un ECB aprēķini.

1) Indijai – vairumtirdzniecības cenu indeksa inflācija

2) Izņemot pārtiku un enerģiju.

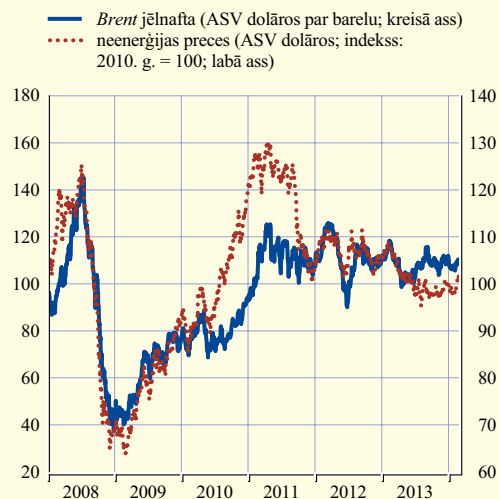
1.2. GLOBĀLĀS CENU NORISES

Kopš 2011. gada novērotā pasaules inflācijas lejupslīde 2013. gadā turpinājās galvenokārt vajākas preču cenu ietekmes un apjomīgu brīvo ražošanas jaudu dēļ. Patēriņa cenu gada inflācija OECD valstu reģionā 2013. gada dažos pēdējos mēnešos un 2014. gada sākumā nedaudz paaugstinājās, janvārī sasniedzot 1.7%, jo sāka izzust zemāku enerģijas cenu negatīvā bāzes ietekme (sk. 2. tabulu). OECD valstu gada inflācija, izņemot pārtiku un enerģiju, joprojām bijusi stabila (janvārī – 1.6%). Janvārī vairākumā ārpus OECD esošo jauno tirgus ekonomikas valstu inflācija saruka, bet Ķīnā nemainījās. Turpmāk gaidāms, ka relatīvi stabili preču cenu, apjomīgu brīvo ražošanas jaudu un stabili inflācijas gaidu apstākļos saglabāsies ierobežota globālā inflācija, īpaši attīstītajās valstīs.

Pasaules inflācijas perspektīvu nozīmīgi ietekmē preču un, vissvarīgāk, enerģijas cenu norises. Brent jēlnaftas cenas pēdējos pāris mēnešos bijušas samērā stabilas (aptuveni 105–111 ASV dolāru amplitūdā; sk. 3. att.). Brent jēlnaftas cena 2014. gada 5. martā bija 109 ASV dolāri par barelu, t.i., par 1% zemāka nekā pirms gada. Runājot par pamatrādītājiem, globālā piedāvājuma un pieprasījuma situācija

3. attēls. Svarīgākās preču cenu norises

(mēneša dati; gada pārmaiņas, %)

Avoti: Bloomberg un HSEI.

liecina par samērā labi nodrošinātu naftas tirgu. Gaidāms, ka saskaņā ar Starptautiskās Enerģētikas aģentūras datiem globālais pieprasījums pēc naftas 2014. gada 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni saruks. Vienlaikus paredzams, ka ārpus OPEC esošo valstu piedāvājums gada 1. ceturksnī turpinās palielināties, galvenokārt lielā ASV slānekļa naftas piedāvājuma kāpuma dēļ. Turpmāk naftas tirgus dalībnieki gaida naftas cenu pazemināšanos vidējā termiņā, *Brent* nākotnes līgumus ar termiņu 2015. gada decembrī tirgojot par 99 ASV dolāriem par barelu.

Neenerģijas preču cenas kopumā pēdējos mēnešos bijušas samērā stabilas. Tas nostiprina kopš 2013. gada vidus veikto stabilizācijas ceļu, neraugoties uz nelielo svārstīgumu vasaras mēnešos. Kopējā izteiksmē neenerģijas preču cenu indekss (ASV dolāros) pašlaik ir par 4% zemāks nekā pirms gada.

1.3. NORISES ATSEVIŠKĀS VALSTĪS

ASV

2013. gada 4. ceturksnī ASV saglabājās stabila reālā IKP izaugsme. Saskaņā ar Ekonomiskās analīzes biroja otro aplēsi reālā IKP gada pieauguma temps, sarūkot no 4.1% iepriekšējā ceturksnī (1.0% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni), bija 2.4% (0.6% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni). Izaugsmi veicināja spēcīgāks privātā patēriņa izdevumu, nemājokļu ieguldījumu un eksporta kāpums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, bet krājumu veidošana jau ceturto ceturksni pēc kārtas turpināja labvēlīgi ietekmēt izaugsmi. Samazinājās mājokļu ieguldījumi un valsts izdevumi, pēdējiem sarūkot gan mazāku federālo, gan valsts un pašvaldību tēriņu dēļ.

Visjaunākie rādītāji bija sliktāki, nekā gaidīts, liekot domāt, ka 2014. gada 1. ceturksnī ekonomiskā izaugsme varētu īslaicīgi palēnināties. Pieejamie biežāk sniegtie janvāra dati, t.sk. par mazumtirdzniecību, rūpniecisko ražošanu un mājokļu tirgus aktivitāti, kopumā bija vāji. Iespējams, ka nesenā pasliktināšanās galvenokārt skaidrojama ar sliktajiem laikapstākļiem, jo ziema vēsturiski bija viena no aukstākajām un sniegotākajām un, uzlabojoties laikapstākļiem, gaidāma izaugsmes atjaunošanās. Kopumā šogad paredzams ekonomiskās aktivitātes tempa kāpums, ko veicinās privātā iekšzemes pieprasījuma tālāka nostiprināšanās turpmāku stimulējošo finanšu apstākļu un konfidences uzlabošanās ietekmē, kā arī sarūkošo fiskālo kavēkļu dēļ. Pēdējā laikā sakarā ar ASV parāda griestu paaugstināšanu līdz 2015. gada martam samazinājušies fiskālās politikas riski. Runājot par darba tirgu, bezdarba līmenis turpināja sarukt, janvārī noslīdot līdz 6.6%. Savukārt citi rādītāji liecina par nelabvēlīgāku darba tirgus situāciju, saglabājoties augstam ilgstošā bezdarba līmenim un lielumam skaitam nepilnu darba laiku strādājošo, kas dotu priekšroku pilnam darba laikam, bet jaunu darbvietu veidošanas temps 2014. gada janvārī joprojām bija samērā lēns.

PCI gada inflācija 2014. gada janvārī paaugstinājās par 0.1 procentu punktu (līdz 1.6%), galvenokārt atspoguļojot enerģijas cenu gada inflācijas kāpumu. PCI gada inflācija, izņemot pārtiku un enerģiju, bija 1.6%, t.i., nedaudz mazāka nekā pēdējos četros mēnešos reģistrētais 1.7% kāpuma temps. Gada inflācija, ko nosaka, izmantojot privātā patēriņa izdevumu deflatoru, pēdējos mēnešos bijusi zemāka (tuvu 1%) daļēji atšķirīgā komponentu svēruma dēļ salīdzinājumā ar PCI. Turpmāk ekonomiskās aktivitātes atjaunotnei pēc kāda laika vajadzētu mazināt ekonomisko panikumu, un gaidāms, ka tas atspoguļosies pakāpeniskā mērenā inflācijas kāpumā.

Kopumā labāku ekonomisko perspektīvu kontekstā Federālā atklātā tirgus komiteja (FOMC) 2014. gada 29. janvāra sanāksmē paziņoja par aktīvu iegādes mēneša samazinājumu, sākot ar februāri, vēl par 10 mljrd. ASV dolāru (līdz 65 mljrd. ASV dolāru mēnesī). Šis samazinājums

sadalīts līdzīgi ar hipotēkām nodrošinātu vērtspapīru iegādei (no 35 mljrd. ASV dolāru līdz 30 mljrd. ASV dolāru) un ilgāka termiņa Valsts kases vērtspapīru iegādei (no 40 mljrd. ASV dolāru līdz 35 mljrd. ASV dolāru). Salīdzinājumā ar paziņojumu decembrī FOMC nemainīja perspektīvas norāžu paziņojumu, vēstot, ka "droši vien būs pareizi saglabāt federālo fondu procentu likmes esošo mērķa diapazonu vēl ilgi pēc tam, kad bezdarba līmenis būs noslīdējis zem 6.5%, īpaši tad, ja prognozētā inflācija turpinās būt zemāka par komitejas noteikto 2% ilgāka termiņa mērķi".

JAPĀNA

Pēc ļoti straujās dinamikas gada sākumā ekonomiskās izaugsmes temps 2013. gada 2. pusgadā nedaudz palēninājās. Saskaņā ar Japānas Ministru kabineta biroja pirmo provizorisko aplēsi reālais IKP 2013. gada 4. ceturksnī pieauga par 0.3%, tāpat kā iepriekšējā ceturksnī. Iekšzemes pieprasījums bija samērā stabils, un tā devums IKP izaugsmē 4. ceturksnī bija 0.8 procentu punkti. Turpretī neto eksports 4. ceturksnī par 0.5 procentu punktiem samazināja IKP pieaugumu, atspoguļojot eksporta stagnāciju un importa kāpumu. Neraugoties uz Japānas jenas straujo vērtības kritumu 2013. gadā, eksports 2013. gadā paplašinājās tikai nedaudz. Gaidāms, ka ekonomiskā aktivitāte 2014. gada 1. ceturksnī īslaicīgi pastiprināsies, palielinoties tēriņiem pirms aprīlī plānotās patēriņa nodokļa likmes paaugstināšanas. Jaunākie noskaņojuma rādītāji un reālie dati apstiprina šādu gaidāmo aktivitātes kāpumu. Apstrādes rūpniecības IVI, tikai nedaudz atšķiroties no decembrī reģistrētā rādītāja, janvārī bija 56.5, un rūpnieciskā ražošana janvārī salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi paplašinājās par 4.0%.

Janvāra inflācijas dati liecina par tempa sarukuma pazīmēm. PCI inflācija salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu janvārī noslīdēja līdz 1.4% (decembrī – 1.6%), bet PCI inflācija, izņemot pārtiku, dzērienus un enerģiju, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu janvārī saglabājās nemainīga (0.7%). Būtiska nesenā inflācijas kāpuma daļa skaidrojama ar īslaicīgiem faktoriem, un to, šķiet, vairāk palielinās aprīlī plānotā patēriņa nodokļa likmes paaugstināšana. Lai gan pagājušā gada laikā inflācijas gaidas nozīmīgi pieaugušas, tās joprojām nepārsniedz Japānas Bankas noteikto 2% inflācijas mērķi, savukārt liecības par plašu iekšzemes cenu kāpumu bijušas ierobežotākas. Tāpēc algu paaugstināšanas rezultāti 2014. gada pavasarī būs izšķiroši inflācijas perspektīvai.

Monetārās politikas sanāksmē 2014. gada 14. februārī Japānas Banka nemainīja monetārās bāzes mērķi. Turklāt tika pieņemts lēmums divkārtot ekonomiskās izaugsmes pamatu stiprināšanas iespējas (*Growth-Supporting Funding Facility*) un banku aizdevumus stimulējošās iespējas (*Stimulating Bank Lending Facility*) apjomu un par gadu pagarināt to abu darbību, kam bija jābeidzas pirms februāra sanāksmes. Tas notika pēc vājas šo iespēju līdzekļu izmantošanas, kopš to ieviešanas brīža.

APVIENOTĀ KARALISTE

Ekonomiskā izaugsme Apvienotajā Karalistē pēdējos ceturkšņos bija stabila. 2013. gada 4. ceturksnī reālais IKP salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 0.7%, un to galvenokārt noteica ieguldījumi un eksports. Daži svarīgāko uzņēmējdarbības apsekojumu rādītāji pēdējos mēnešos nedaudz pasliktinājušies, tomēr to samērā augstais līmenis liecina par joprojām spēcīgu izaugsmi 2014. gada 1. ceturkšņa sākumā. Uzlabojās arī patērētāju konfidence, un ir vērojamas kreditēšanas kāpuma atjaunošanās pazīmes. Tomēr vidējā termiņā iespējams, ka izaugsmes temps nedaudz palēnināsies. Samērā vārgā mājāsaimniecību reālo ienākumu dinamika vāja produktivitātes kāpuma apstākļos, kā arī joprojām nepieciešamās privātā un valsts sektora bilancu korekcijas vēl kādu laiku turpinās ierobežot iekšzemes pieprasījumu, bet eksporta pieauguma perspektīva joprojām ir mērena.

2014. gada janvārī PCI gada inflācija turpināja nedaudz pazemināties. Salīdzinājumā ar decembri tā saruka par 0.1 procentu punktu (līdz 1.9%). Turpmāk gaidāms, ka inflācijas spiediens vēl arvien būs mērens, jo inflāciju joprojām slāpē brīvās ražošanas jaudas tautsaimniecībā un nesenā valūtas kursa kāpuma novēlotā ietekme.

2014. gada 6. februāra sanāsmē *Bank of England* Monetārās politikas komiteja pieņēma lēmumu saglabāt 0.5% monetārās politikas procentu likmi un aktīvu iegādes programmu esošajā 375 mljrd. Lielbritānijas sterliņu mārciņu apjomā. Monetārās politikas komiteja 12. februārī paziņoja par dažām pārmaiņām tās perspektīvas norāžu ietvarā, saistot to ar virkni faktoru, kas attiecas, piemēram, uz darba tirgus brīvajām jaudām.

CITAS EIROPAS VALSTIS

Tautsaimniecības atveseļošanās temps 2013. gada beigās Zviedrijā pieauga, bet Dānijā būtiski samazinājās. 2013. gada 4. ceturksnī reālais IKP Zviedrijā palielinājās par 1.7% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, bet Dānijā saruka par 0.5% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni. Šādu dinamiku galvenokārt noteica abu valstu iekšzemes pieprasījums. Reālā IKP kāpums Šveicē 2013. gada 4. ceturksnī palielinājās (0.2% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni). To veicināja patēriņa un kopējo ieguldījumu pamatlīdzekļos pieaugums, savukārt neto eksports kavēja izaugsmi. Gaidāms, ka reālā IKP pieaugums kļūs straujāks Zviedrijā un Šveicē un saglabās līdzšinējo tempu Dānijā. Runājot par cenu norisēm, inflācijas spiediens turpināja samazināties un pēdējos mēnešos SPCI gada inflācija Dānijā saruka zem 1% un Zviedrijā bija tuvu 0%. Šādu tempa kritumu noteica zemāka enerģijas cenu inflācija, kā arī mērenāks iekšzemes cenu spiediens. Savukārt Šveicē patēriņa cenu gada inflācija 2013. gada beigās un 2014. gada sākumā kļuva pozitīva.

Lielākajās Centrāleiropas un Austrumeiropas (CAE) ES dalībvalstīs turpinājās ekonomiskās aktivitātes atveseļošanās, ko veicināja spēcīgs eksports, taču pieauga arī iekšzemes pieprasījuma kāpuma temps. Saskaņā ar provizoriskajiem datiem spēcīgs reālā IKP kāpums, ko daļēji noteica vienreizēji faktori, bija vērojams Čehijas Republikā un Rumānijā, un arī Ungārijā un Polijā 2013. gada 4. ceturksnī turpinājās stabils pieaugums. Gaidāms, ka 2014. gadā turpinās augt tautsaimniecības aktivitāte, palielinoties iekšzemes pieprasījuma, īpaši ieguldījumu, nozīmei, ko, iespējams, veicinās pieejamo ES fondu izmantošana. Kāpumu stimulēs arī eksports. SPCI gada inflācija lielākajās CAE valstīs pēdējos mēnešos turpinājusi būtiski sarukt. Inflācijas kāpumu mazinājusi zema pārtikas un enerģijas cenu inflācija, izzūdošie iepriekšējos kāpumus noteikušie bāzes efekti (pēdējā laikā – netiešo nodokļu un administratīvi regulējamo cenu samazinājums), kā arī neliels iekšzemes cenu spiediens. Atspoguļojot zemās inflācijas prognozes, lielākajās CAE valstīs saglabājusies stimulējoša monetārā politika.

Pēc straujā kāpuma 2013. gada 1. pusgadā reālā IKP pieaugums Turcijā 3. ceturksnī palēninājās (0.9% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni), atspoguļojot 2013. gada sākuma valsts investīciju kāpuma izzūdošo ietekmi, nelielu krājumu apjoma samazināšanos un valdības un privātā patēriņa sarukumu, kā arī finanšu vides pasliktināšanos. Šķiet, ka 2013. gada 4. ceturksnī un 2014. gada sākumā iekšzemes pieprasījumu mazinājusi stingrāka monetārā politika, regulatīvie pasākumi, lai ierobežotu neliela apjoma aizdevumu izmantošanu, augošā politiskā spriedze un paaugstinātā nenoteiktība, kas saistīta ar finanšu tirgus un valūtas kursa svārstīgumu, savukārt atveseļošanās sākums ES veicinās eksportu. Lai gan tautsaimniecības izaugsmes temps 2013. gada 4. ceturksnī saruka, PCI gada inflācija joprojām atrodas stabili virs centrālās bankas noteiktā mērķa Turcijas liras kursa krituma un inflācijas gaidu pieauguma dēļ.

Krievijā 2013. gada 3. ceturksnī reālā IKP pieauguma temps kļuva straujāks pēc zema aktivitātes līmeņa iepriekš 2013. gadā, taču joprojām bija ierobežots (0.2% kāpums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni), jo ieguldījumi palielinājās lēni un straujo privātā patēriņa pieaugumu lielā mērā neitralizēja importa kāpums. Paredzams, ka ārējais pieprasījums un neliels privāto ieguldījumu kāpums būs veicinājis produkcijas izlaidi 2014. gada sākumā. 2013. gada 4. ceturksnī inflācija nedaudz pārsniedza centrālās bankas noteikto mērķi, taču janvārī noslīdēja zem augšējās robežas galvenokārt labvēlīgas pārtikas cenu dinamikas rezultātā.

ĀZIJAS JAUNĀS TIRGUS EKONOMIKAS VALSTIS

Ķīnā reālā IKP pieaugums vienmērīgi sarūk, taču joprojām ir stabils. 2013. gada 4. ceturksnī tas samazinājās līdz 7.7% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, jo nelielais iekšzemes pieprasījuma kāpums nespēja kompensēt vājāku neto eksporta devumu. 2013. gadā kopumā IKP pieaugums bija 7.7% (tāpat kā 2012. gadā). Tekošā konta pārpalikums saruka līdz 2.1% no IKP.

Kopumā biežāk sniegtie rādītāji 2014. gada sākumā liecināja par pakāpeniski sarūkošu izaugsmes tempu, apstiprinot, ka 2013. gada 4. ceturksnī pieaugums turpināja samazināties. Janvārī un februārī vājinājās IVI rādītāji, bet ar rūpniecību nesaistītie dati uzlabojās. Naudas un kredītu atlikuma janvāra rādītāji turpināja samazināties, valsts iestādēm mēģinot pakāpeniski samazināt tautsaimniecības atkarību no kredīšanas pieauguma. Dati par janvāri un februāri jāinterpretē piesardzīgi, ņemot vērā ķīniešu Jaungada mainīgo datumu (2014. gadā – 31. janvāris). Turklāt Jaungada dēļ vairāki darbības rādītāji (piemēram, ieguldījumi pamatlīdzekļos un rūpniecības produkcijas apjoms) februārī nav publicēti.

Janvārī inflācijas spiediens bija mērens un gada PCI inflācija joprojām bija stabila, bet RCI inflācija nedaudz samazinājās un joprojām bija negatīva. Februārī saruka naudas tirgus īstermiņa procentu likmes, iespējams, atspoguļojot banku plašāku piekļuvi Ķīnas Tautas bankas likviditātes iespējām, kā arī augstāku likviditātes līmeni atklātā tirgus operāciju dēļ ķīniešu Jaungada laikā. Lai novērstu naudas tirgus procentu likmju svārstību gadījumus, kādi bija vērojami 2013. gadā, Ķīnas Banku darbības regulējuma komisija 2014. gada februāra beigās pieņēma stingrākus likviditātes noteikumus. Marta sākumā Ķīnas valdība noteica izaugsmes mērķi 2014. gadam (7.5% – tāds pats kā iepriekšējā gadā). Nemainījās arī inflācijas mērķis (3.5%). Nelielas pārējo mērķu pārmaiņas liecina par valdības nodomiem atjaunot ekonomisko līdzsvaru, taču tikai pakāpeniski.

2013. gadā reālā IKP kāpums citās lielākajās Āzijas jaunajās tirgus ekonomikas valstīs saglabājās zemāks nekā ilgtermiņa vidējie rādītāji. Virkne rādītāju liecina par ierobežotas izaugsmes dinamikas saglabāšanos 2014. gada 1. pusgadā, tomēr gan Indija, gan Indonēzija – valstis, kuras 2013. gadā ietekmēja finanšu tirgu svārstības, – 2014. gada sākumā izvairījušās no smagākajiem finanšu satricinājumiem, iespējams, zināmā mērā atspoguļojot ārējās nelīdzsvarotības mazināšanos.

Indijā reālā IKP pieaugums joprojām ir neliels. Pēc kāpuma 2013. gada 3. ceturksnī reālā IKP pieauguma temps 2013. gada 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palēninājās līdz 4.6% vājāka ieguldījumu un eksporta palielinājuma dēļ. 2013. gada 2. pusgadā saglabājās augsta vairumtirdzniecības cenu inflācija, daļēji atspoguļojot zemāka Indijas rūpniecības kursa radīto inflācijas spiediena kāpumu. Lai gan janvārī inflācija saruka līdz 5.0% zemāku pārtikas cenu dēļ, tā pārsniedza centrālās bankas noteikto mērķa diapazonu (4.0–4.5% īstermiņā). 2014. gada janvārī Indijas Rezervju banka paaugstināja galveno monetārās politikas procentu likmi, bet Indijas rūpniecība joprojām bija samērā stabila, neraugoties uz spēcīgo finanšu tirgu svārstīgumu dažās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs. Indonēzijā pēc trīs ceturkšņus ilgušas samērā lēnas izaugsmes 2013. gada 4. ceturksnī ekonomiskā aktivitāte uzlabojās, galvenokārt spēcīga eksporta

snieguma dēļ, kas palīdzēja arī samazināt tekošā konta negatīvo saldo zem 2% no IKP. Neraugoties uz procentu likmju pieaugumu par 175 bāzes punktiem 2013. gadā, PCI inflācija joprojām būtiski pārsniedza bankas inflācijas mērķi (3.5–5.5%) un 2014. gada februārī bija 7.8%. Korejā pēc ļoti lēnas izaugsmes 2012. gadā ekonomiskā aktivitāte 2013. gadā pakāpeniski kļuva spēcīgāka. 2013. gada 4. ceturksnī reālā IKP pieauguma temps bija 3.9% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, atspoguļojot lielāku eksporta kāpumu. 2014. gada februārī inflācija joprojām tikai nedaudz pārsniedza 1.0%, taču vēl arvien bija zem Korejas Bankas noteiktā inflācijas mērķa diapazona (2–4%).

TUVIE AUSTRUMI UN ĀFRIKA

2013. gada 2. pusgadā naftas eksportētājvalstīs saglabājās spēcīga ekonomiskā aktivitāte. Neraugoties uz piegādes pārrāvumiem dažās valstīs, izaugsmi turpināja veicināt stabilas naftas cenas, lieli valdības izdevumi un aktivitātes pieaugums nenaftas privātajā sektorā. Ekonomiskā izaugsme arābu attīstības valstīs joprojām bija lēna, neraugoties uz dažām politiskās stabilitātes uzlabošanās pazīmēm. Subsahāras Āfrikā saglabājās spēcīga ekonomiskā izaugsme, neraugoties uz šķēršļiem, ko radīja nenaftas preču cenu sarukums un valūtu kursu svārstīgums. Dienvidāfrikā un Nigērijā, kas ir lielākās valstis Subsahāras reģionā, jaunākie rādītāji liecina par ekonomiskās aktivitātes kāpumu. Nākotnē gaidāms, ka šajā gadā aktivitāte reģionā nedaudz pieaugs, atspoguļojot attīstīto valstu tautsaimniecības pakāpenisko atveseļošanos un iekšzemes pieprasījuma kāpumu.

LATĪŅAMERIKA

Latīņamerikā ekonomiskā izaugsme joprojām ir lēna. Laikā, kad politikas manevrēšanas iespējas ir ierobežotas, ārējais pieprasījums vājāks un ārējās finansēšanas nosacījumi stingrāki, aktivitāti dažās lielākajās valstīs ierobežo piedāvājuma puses faktori. Pēc neliela kāpuma 2013. gada sākumā ekonomiskās izaugsmes temps šajā reģionā 2. pusgadā saruka, iekšzemes piedāvājuma ierobežojumiem spēcīgāk ietekmējot izaugsmi. Iespējams, ka 2013. gadā reālā IKP gada kāpums saruka līdz 2.7% (iepriekšējā gadā – 3%). Nākotnē gaidāms, ka izaugsmes temps nedaudz palielināsies, jo to veicinās spēcīgāks ārējais pieprasījums, lai gan strukturālās problēmas turpinās kavēt izaugsmi lielākajās valstīs, palielinoties sarežģījumiem starptautiskajā finanšu vidē.

Brazīlijā 2013. gada pēdējā ceturksnī IKP ceturkšņa pieaugums kļuva pozitīvs (0.7%; iepriekšējos trīs mēnešos – –0.5%). Atveseļošanos galvenokārt veicināja neto eksports un – mazākā mērā – ieguldījumi, bet privātais patēriņš saruka. Neraugoties uz mēreno aktivitāti, pastāvīgs inflācijas spiediens lika centrālajai bankai turpināt 2013. gada aprīlī sākt stingrākas monetārās politikas ciklu, 2014. gada februārī paaugstinot politikas procentu likmi vēl par 25 bāzes punktiem (līdz 10.75%). Meksikā 2013. gada 4. ceturksnī reālā IKP kāpums samazinājās līdz 0.2% (iepriekšējā ceturksnī – 0.9%). Piedāvājuma pusē vājāka izaugsme atspoguļoja gan rūpniecības, gan pakalpojumu sektora vājināšanos, ko tikai daļēji kompensēja nedaudz lielāka lauksaimniecības produkcijas izlaide. Argentīnā 2013. gada 2. pusgadā augošās iekšzemes nelīdzsvarotības rezultātā IKP izaugsme kļuva negatīva pēc spēcīgā kāpuma 1. pusgadā.

1.4. VALŪTU KURSI

No 2013. gada decembra sākuma līdz 2014. gada 5. martam euro kurss kopumā pieauga attiecībā pret lielākās daļas euro zonas galveno tirdzniecības partnervalstu valūtām. Valūtu kursu svārstības šajā periodā lielākoties bija saistītas ar mainīgajām gaidām attiecībā uz nākotnes monetāro politiku, kā arī ar tirgus gaidu korekcijām saistībā ar euro zonas ekonomisko perspektīvu attiecībā pret citām lielākajām tautsaimniecībām. 2014. gada 5. martā euro nominālais efektīvais kurss attiecībā pret

3. tabula. Euro kursa norises

(dienas dati; valūtas vienības par 1 euro; pārmaiņas, %)

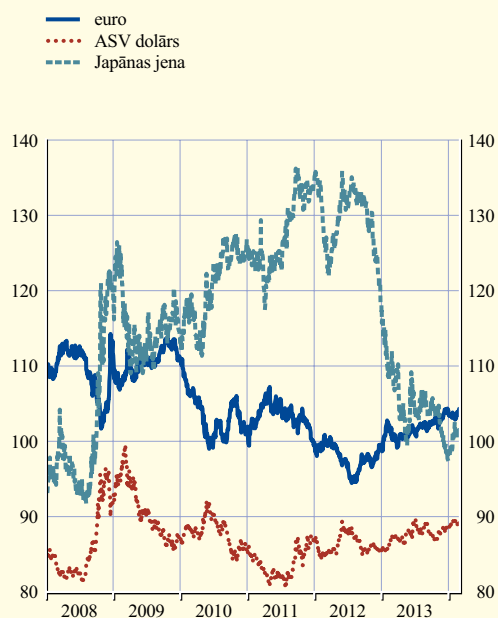
	Svari efektīvajā euro kursā (EEK20)	Euro kursa pārmaiņas (stāvoklis 2014. g. 5. martā) salīdzinājumā ar	
		2013. g. 2. decembri	2013. g. 5. martu
EEK20		0.9	3.7
Ķīnas renminbi	18.7	2.0	3.8
ASV dolārs	16.8	1.4	5.4
Lielbritānijas sterliņu mārciņa	14.8	-0.5	-4.4
Japānas jena	7.2	1.1	15.9
Šveices franks	6.4	-1.1	-0.7
Polijas zlots	6.2	-0.3	1.2
Čehijas krona	5.0	-0.2	6.7
Zviedrijas krona	4.7	-0.4	6.2
Korejas vona	3.9	2.7	3.7
Ungārijas forints	3.2	2.4	3.6
Dānijas krona	2.6	0.0	0.1
Rumānijas leja	2.0	1.7	3.4
Horvātijas kuna	0.6	0.3	0.8

Avots: ECB.

Piezīme. Euro nominālais efektīvais kurss aprēķināts attiecībā pret euro zonas 20 nozīmīgāko tirdzniecības partnervalstu valūtām.

4. attēls. Euro, ASV dolāra un Japānas jenas nominālie efektīvie kursi

(dienas dati; indekss: 1999. g. 1. cet. = 100)

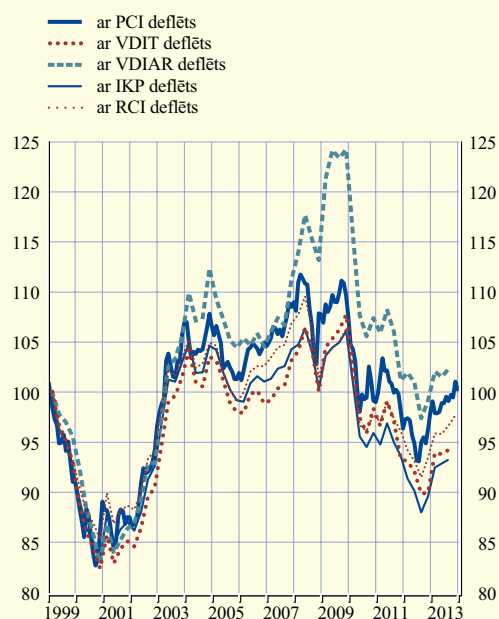

Avots: ECB.

Euro nominālais efektīvais kurss aprēķināts attiecībā pret euro zonas 20 nozīmīgāko tirdzniecības partnervalstu valūtām. ASV dolāra un Japānas jenas nominālie efektīvie kursi aprēķināti attiecībā pret ASV un Japānas 39 nozīmīgāko tirdzniecības partnervalstu valūtām.

5. attēls. Euro reālie efektīvie kursi

(mēneša/ceturkšņa dati; indekss: 1999. g. 1. cet. = 100)

Avots: ECB.

Euro reālais efektīvais kurss aprēķināts attiecībā pret euro zonas 20 nozīmīgāko tirdzniecības partnervalstu valūtām.

20 euro zonas galveno tirdzniecības partnervalstu valūtām bija par 0.9% augstāks nekā decembra beigās un par 3.7% augstāks salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (sk. 4. att. un 3. tabulu.).

Runājot par divpusējo kursu svārstībām, pēdējos trijos mēnešos euro kurss būtiski paaugstinājies attiecībā pret ASV dolāru (par 1.4%) un Japānas jenu (par 1.1%), bet samazinājies attiecībā pret Lielbritānijas sterliņu mārciņu (par 0.5%). Augošs jauno tirgus ekonomikas valstu valūtu kursu svārstīgums minētajā periodā būtiski ietekmēja Argentīnas peso un – mazākā mērā – Turcijas liru, Krievijas rubli un Dienvidāfrikas randu. To kurss attiecībā pret euro būtiski saruka. Āzijas jauno tirgus ekonomikas valstu un preču eksportētājvalstu valūtu kursi attiecībā pret euro arī saruka, taču kopumā bija nedaudz elastīgāki. Runājot par ārpus euro zonas esošo ES dalībvalstu valūtām, euro kurss paaugstinājās attiecībā pret Ungārijas forintu (par 2.4%), Rumānijas leju (par 1.7%) un Horvātijas kunu (par 0.3%). Savukārt tas nedaudz saruka attiecībā pret Čehijas kronu (par 0.2%), Polijas zlotu (par 0.3%) un Zviedrijas kronu (par 0.4%). Lietuvas lita un Dānijas kronas, kas piedalās VKM II, kursi attiecībā pret euro saglabājās pamatā stabili un atbilda vai bija tuvu to attiecīgajiem centrālajiem kursiem.

Saistībā ar euro zonas starptautisko cenu un izmaksu konkurētspējas rādītājiem euro reālais efektīvais kurss, pamatojoties uz patēriņa cenām, 2014. gada februārī bija aptuveni par 1.4% zemāks nekā pirms gada (sk. 5. att.). Tas galvenokārt atspoguļoja kopš tā laika vērojamo euro kursa nominālo pieaugumu, ko tikai daļēji kompensēja zemāka patēriņa cenu inflācija euro zonā salīdzinājumā ar tās galvenajām tirdzniecības partnervalstīm.

2. MONETĀRĀS UN FINANŠU NORISES

2.1. NAUDA UN MFI KREDĪTI

Informācija, kas pieejama par 2013. gada 4. ceturksni un 2014. gada janvāri, apstiprina vāju naudas un kredītu atlikuma rādītāju pieauguma pamattempu, ko nosaka ierobežota pieprasījuma dinamika un finanšu sektora nepieciešamība samazināt aizņemto līdzekļu īpatsvaru. Plašās naudas gada pieauguma temps 4. ceturksņa beigās kļuva vēl mērenāks, bet janvārī stabilizējās. Euro zonas banku sektora lēnais naudas piedāvājuma kāpināšanas temps 4. ceturksnī un janvārī joprojām kavēja M3 straujāku pieaugumu. Turpretī kapitāla ieplūdes euro zonā nedaudz veicināja M3 palielināšanos. M3 dinamika joprojām atspoguļoja retāku izvēli par labu monetārajai likviditātei euro zonā, naudas līdzekļu turētājiem meklējot peļņas iespējas nemonetāros aktīvos. Nefinanšu privātajam sektoram izsniegto kredītu atlikums turpināja samazināties, jo mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu pieauguma temps bija lēns un nefinanšu sabiedrības neto izteiksmē veica aizdevumu atmaksāšanu. Apjomīgas kapitāla ieplūdes un euro zonas tekošā konta pārpalikums veicināja MFI tīro ārējo aktīvu pozīcijas turpmāku palielināšanos. Turklāt gada beigās noteiktas MFI bilances pozīcijas, šķiet, ietekmēja banku pieņemtās īstermiņa stratēģijas, gatavojoties paredzētajam ECB veiktajam to bilanču visaptverošajam novērtējumam.

M3 gada pieaugums 2013. gada 4. ceturksņa beigās kļuva vēl mērenāks, bet 2014. gada sākumā tas stabilizējās. Janvārī M3 gada pieauguma temps samazinājās līdz 1.2% (2013. gada 4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 1.5% un 2.2%; sk. 6. att. un 4. tabulu). Plašās naudas rādītāja M3 dinamika joprojām atspoguļoja portfeļu sastāva pārmaiņas par labu M1, kurš vēl arvien bija galvenais kopējā M3 pieauguma veicinātājs.

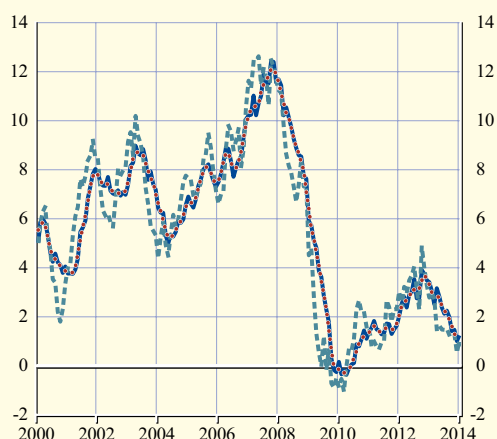
Jaunākā M3 dinamika atspoguļo to, ka naudas līdzekļu turētāji retāk dod priekšroku monetārajai likviditātei, un to nosaka peļņas meklējumi. No vienas puses, naudas līdzekļu turētāji labprātāk izvēlas augstas likviditātes noguldījumus uz nakti nekā citus īstermiņa noguldījumus un tirgojamus finanšu instrumentus (ko atspoguļo spēcīgs M1 gada pieaugums). No otras puses, apsvērumi par risku un ieguldījumu atdevi likuši investoriem pārvirzīt daļu aktīvu uz M3 neietilpstošiem instrumentiem, kas nodrošina labāku atlīdzību, bet ir mazāk likvidi (piemēram, ieguldījumu fondi).

Nefinanšu privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikums 4. ceturksnī un janvārī turpināja sarukt, lai gan samazināšanās temps palēninājās. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu neto atmaksa un vājā mājsaimniecību kreditēšana atspoguļoja vairākus faktorus, piemēram, joprojām vājos ekonomiskos apstākļus, nepieciešamību samazināt aizņemto līdzekļu īpatsvaru pēc pagātnē pieļautajām pārmērībām un dažās euro zonas valstīs dominējošos kredītu ierobežojumus. 2014. gada janvāra banku veiktās kreditēšanas apsekojuma rezultāti apstiprināja uzņēmumu

6. attēls. M3 pieaugums

(pārmaiņas, %; dati koriģēti, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi)

- M3 (gada pieauguma temps)
- M3 (gada pieauguma tempa triju mēnešu centrētais mainīgais vidējais rādītājs)
- M3 (uz gadu attiecinātais sešu mēnešu pieauguma temps)

Avots: ECB.

4. tabula. Monetāro rādītāju kopsavilkuma tabula

(ceturkšņa dati ir vidējie; dati koriģēti, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi)

	Atlikums no M3; % ¹⁾	Gada pieaugums temps					
		2013 I	2013 II	2013 III	2013 IV	2013 Dec.	2014 Janv.
M1	55.1	6.7	8.1	6.9	6.4	5.7	6.2
Skaidrā nauda apgrozībā	9.2	1.7	2.7	2.6	4.1	5.3	5.8
Noguldījumi uz nakti	45.9	7.8	9.2	7.9	6.9	5.8	6.3
M2 – M1 (= pārējie īstermiņa noguldījumi)	38.3	1.2	0.2	0.2	-1.2	-1.7	-2.6
Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem	16.9	-3.8	-5.8	-5.0	-6.3	-6.1	-7.3
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	21.4	6.0	5.8	5.0	3.3	2.1	1.5
M2	93.4	4.3	4.6	4.0	3.1	2.5	2.4
M3 – M2 (= tirgojamie finanšu instrumenti)	6.6	-8.5	-14.9	-17.2	-17.1	-16.2	-12.8
M3	100.0	3.2	2.8	2.2	1.5	1.0	1.2
Euro zonas rezidentiem izsniegtie kredīti		0.0	-0.2	-0.5	-1.2	-2.0	-1.7
Valdībai izsniegtie kredīti		4.3	3.3	2.0	0.1	-0.7	0.2
Valdībai izsniegtie aizdevumi		-0.8	-2.6	-6.0	-6.7	-6.3	-4.9
Privātajam sektoram izsniegtie kredīti		-1.0	-1.0	-1.2	-1.6	-2.4	-2.2
Privātajam sektoram izsniegtie aizdevumi		-0.8	-1.1	-1.9	-2.2	-2.3	-2.2
Privātajam sektoram izsniegtie aizdevumi, kas koriģēti atbilstoši datiem par to pārdošanu un vērtspapīrošanu ²⁾		-0.4	-0.6	-1.4	-1.8	-2.0	-2.0
Ilgāka termiņa finanšu saistības (izņemot kapitālu un rezerves)		-5.1	-4.6	-4.2	-3.6	-3.3	-3.4

Avots: ECB.

1) Pēdējā mēneša beigās pieejamie dati. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

2) Korekcija, ņemot vērā no MFI bilanciem izslēgtos aizdevumus sakarā ar to pārdošanu vai vērtspapīrošanu.

un mājāsaimniecību kredītu nosacījumu stabilizēšanās pazīmes, bet pieprasījums pēc aizdevumiem nefinanšu privātajam sektoram pašlaik joprojām ir vājš. Vienlaikus valdībai izsniegto aizdevumu atlikums 4. ceturksnī un janvārī turpināja samazināties.

MFI tīro ārējās pozīcijas turpmāks pieaugums vēl arvien veicināja M3 kāpumu. Vienlaikus MFI ilgāka termiņa finanšu saistības 4. ceturksnī un janvārī neto izteiksmē joprojām samazinājās. Vispārīgākā skatījumā euro zonas MFI bilanču samazināšanas process paātrinājās, tuvojoties ECB veiktajam banku bilanču vispārējam novērtējumam, tādējādi MFI kopējo aktīvu kopējam samazinājumam pēdējo 12 mēnešu laikā pārsniedzot 2.0 trlj. euro. Vienlaikus janvāra dati rāda iepriekšējos mēnešos vērotajām norisēm nedaudz pretēju dinamiku, liecinot, ka bankas tikai īslaicīgi koriģējušas atsevišķas savu bilanču pozīcijas.

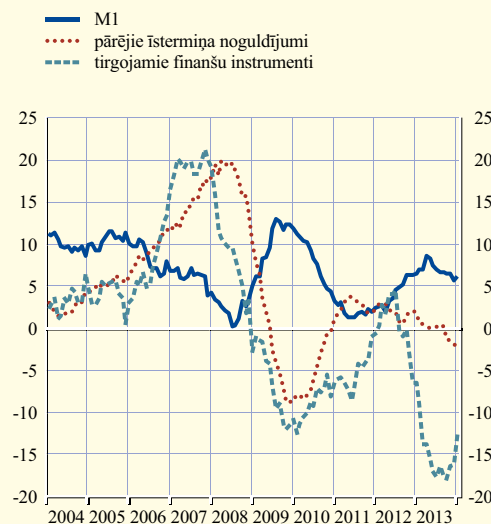
Kopumā monetārās norises periodā līdz 2014. gada janvārim apstiprina, ka monetārais pieaugums euro zonā joprojām ir vājš. To īpaši nosaka MFI veiktās privātā sektora kreditēšanas sarukums apstākļos, ko raksturo zemas procentu likmes un lēns pieaugums.

M3 GALVENĀS SASTĀVDAĻAS

M3 gada pieauguma tempa sarukuma turpināšanās liecina par īstermiņa noguldījumu, izņemot noguldījumus uz nakti (t.i., M2 – M1), negatīvu devumu. Vienlaikus M1 ietvertu likvīdo monetāro instrumentu dinamika joprojām bija galvenā 4. ceturksnī un janvārī vēroto līdzekļu ieplūžu M3 noteicēja (sk. 7. att.). Tirgojamās finanšu instrumentos (t.i., M3 – M2) joprojām reģistrēja būtisku līdzekļu aizplūdi.

7. attēls. M3 galvenās sastāvdaļas

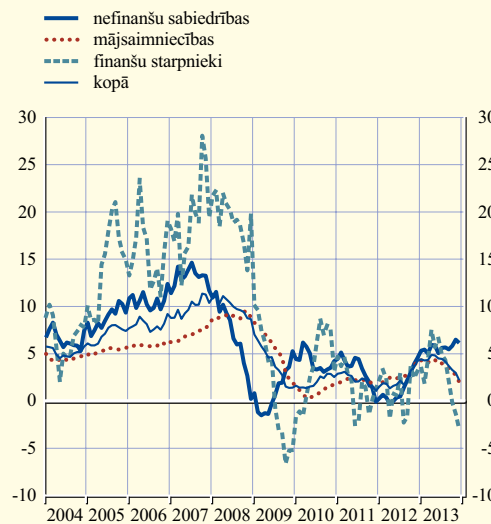
(pārmaiņas salīdzinājuma ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; dati korigēti, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi)

Avots: ECB.

8. attēls. Īstermiņa noguldījumi un *repo* darījumi

(pārmaiņas salīdzinājuma ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; dati korigēti, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi)

Avots: ECB.

Piezīme: MFI sektors, izņemot Eurosistēmu.

Kas attiecas uz M3 galvenajām sastāvdaļām, M1 gada pieauguma temps kļuva nedaudz mērenāks, 4. ceturksnī sasniedzot 6.4%, bet janvārī – 6.2% (3. ceturksnī – 6.9%; sk. 4. tabulu). Tempa sarukums 4. ceturksnī atspoguļoja ievērojamu samazināšanos noguldījumos uz nakti, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni bija nedaudz mazākas.

M3 noguldījumu, ko veido visi īstermiņa noguldījumi un *repo* darījumi, atlikuma gada kāpuma temps samazinājās no 4.0% 3. ceturksnī līdz 3.1% 4. ceturksnī, janvārī sasniedzot 1.9% (sk. 8. att.). Šādu kāpuma tempu joprojām galvenokārt noteica mājsaimniecības. Nefinanšu sabiedrību noguldījumu uz nakti atlikuma gada pieauguma temps joprojām bija augsts, 4. ceturksnī sasniedzot 8.3%, bet janvārī – 7.7%. Nefinanšu sabiedrību M3 noguldījumu atlikuma stabils gada pieaugums, iespējams, atspoguļo to izvēli, ieguldot lielu peļņas daļu likvīdos aktīvos, un šķiet, ka šis būs viens no lielākajiem posteņiem, kurā nonāk euro zonā vērotās spēcīgās kapitāla ieplūdes. Aplūkojot M3 noguldījumu plūsmu ģeogrāfisko izkledi, šķiet, ka pēdējos mēnešos grūtību skartajās valstīs vērotais noguldījumu bāzes nostiprināšanas process zaudējis spar, pieauguma tempiem stabilizējoties atbilstoši euro zonā kopumā vērojamam mērenajam tempam.

Īstermiņa noguldījumu, izņemot noguldījumus uz nakti, gada pieauguma temps 4. ceturksnī un janvārī samazinājās attiecīgi līdz –1.2% un –2.6% (3. ceturksnī – 0.2%). 4. ceturksnī būtiski saruka īstermiņa termiņnoguldījumu (t.i., noguldījumu ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot) atlikums – to attiecīgi atspoguļoja gada pieauguma temps (–6.3%). Turpretī īstermiņa krājnoguldījumu (t.i., noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem ieskaitot) gada pieauguma temps arī samazinājās, 4. ceturksnī sasniedzot 3.3%. Janvārī gan īstermiņa termiņnoguldījumi, gan īstermiņa krājnoguldījumi saruka vēl vairāk. Šo ieguldījumu veidu dinamiku pamatā nosaka to ierobežotā peļņa salīdzinājumā ar citiem ieguldījumu instrumentiem. Obligāciju portfeļu peļņa 2013. gadā nedaudz samazinājās, bet kapitāla vērtspāpīru peļņa bija ļoti liela (sk. 2.4. un 2.5. sadaļu).

Tirgojamo finanšu instrumentu atlikuma gada pieauguma temps 4. ceturksnī sasniedza –17.1% (kopumā nemainīgs salīdzinājumā ar 3. ceturksni), tomēr janvārī tas nedaudz uzlabojās (–12.8%). Naudas līdzekļu turētāju sektora ieguldījumi īstermiņa MFI parāda vērtspapīros (t.i., vērtspapīros ar sākotnējo termiņu līdz 2 gadiem) 4. ceturksnī būtiski samazinājās, un to gada pieauguma temps stabilizējās ļoti zemā līmenī, 4. ceturksnī un janvārī sasniedzot attiecīgi –33.7% un –33.9% (3. ceturksnī – –36.1%). Spēcīgi saruka arī ieguldījumi naudas tirgus fondu akcijās un daļās un *repo* darījumos. Naudas tirgus fondu akciju un daļu gada pieauguma temps 4. ceturksnī un janvārī bija attiecīgi –12.1% un –6.4% (3. ceturksnī – –10.9%). *Repo* darījumu gada pieauguma temps 4. ceturksnī un janvārī bija attiecīgi –11.2% un –9.1% (3. ceturksnī – –10.2%). Naudas tirgus fondos joprojām vērojamo līdzekļu aizplūdi, iespējams, var izskaidrot ar investoru peļņas meklējumiem. Investori vēl arvien pārvirza līdzekļus uz citiem ieguldījumu veidiem ar labākām atlīdzības izredzēm, tā kā ļoti zemās procentu likmes ietekmē M3 ietilpstošo tirgojamo finanšu instrumentu pievilcīgumu. Salīdzinājumam – kopš 2012. gada beigām ieguldījumu fondu peļņas likmes pastāvīgi bijušas pozitīvas un samērā augstas (sīkāku informāciju sk. 2.2. sadaļā). Vienlaikus naudas tirgus fondiem kļuvis arvien grūtāk nodrošināt ieguldītājiem būtisku pozitīvu peļņu. Turklāt regulējuma iniciatīvas, mudinot bankas izvēlēties finansējumu, kura pamatā ir noguldījumi (nevis uz tirgus instrumentiem balstītu finansējumu), arī veicinājušas MFI parāda vērtspapīru (visos termiņos) un naudas tirgus fondu akciju un daļu emisiju vājumu.

GALVENIE M3 NEIETILPSTOŠIE BILANCES POSTENI

No M3 neietilpstošajiem bilances posteņiem strauji turpinājusi palielināties MFI tīro ārējo aktīvu pozīcija. Pēdējos ceturkšņos vērotās apjomīgās kapitāla ieplūdes noteikusi konfidences uzlabošanās euro zonā un piesardzīgāka investoru attieksme pret jaunajām tirgus ekonomikas valstīm. Vienlaikus euro zonas rezidentiem izsniegto MFI kredītu atlikuma gada pieauguma temps turpināja sarukt.

Privātajam sektoram izsniegto MFI kredītu atlikuma gada pieauguma temps turpināja samazināties, 4. ceturksnī un janvārī sasniedzot attiecīgi –1.6% un –2.2% (3. ceturksnī – –1.2%). Tas bija daļēji saistīts ar MFI veikto privātā sektora vērtspapīru (parāda vērtspapīru un kapitāla vērtspapīru) pārdošanu, tuvojoties 2013. gada nogalei. Neakciju vērtspapīru atlikuma gada pieauguma temps tādējādi janvārī saruka līdz –4.0% (3. un 4. ceturksnī – attiecīgi 1.0% un 0.5%). Turklāt akciju un citu kapitāla vērtspapīru pozitīvā gada pieauguma tempa trajektorija ir lejupvērstā. Janvārī šis temps bija 0.9% (4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 3.4% un 5.8%). Privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps 4. ceturksnī un janvārī bija –2.2% (3. ceturksnī – –1.9%).

Veicot korekciju atbilstoši aizdevumu pārdošanas un vērtspapīrošanas darbību ietekmei, privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps janvārī saruka līdz –2.0% (4. un 3. ceturksnī – attiecīgi –1.8% un –1.4%; sk. 4. tabulu). Sektoru skatījumā aizdevumu mājāsaimniecībām pieaugums 4. ceturksnī bija ar nelielu pozitīvu vērtību, bet to pārsniedza nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu un nemonetārajiem finanšu starpniekiem izsniegto aizdevumu negatīvais pieaugums. Janvārī šīs tendences sektoros turpinājās.

Mājāsaimniecībām izsniegto MFI aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps (kas koriģēts atbilstoši aizdevumu pārdošanas un vērtspapīrošanas darījumiem) pēdējā laikā bijis stabils. Janvārī tas bija 0.2%, kas kopumā atbilst kopš 2013. gada 2. ceturkšņa vērotajiem pieauguma tempiem (sīkāku informāciju sk. 2.7. sadaļā). Nefinanšu sabiedrībām izsniegto MFI aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps (kas koriģēts atbilstoši aizdevumu pārdošanas un vērtspapīrošanas darījumiem) janvārī bija –2.9%, un kopumā tas arī nemainījās salīdzinājumā ar 3. un 4. ceturksni.

9. attēls. M3 un MFI ilgāka termiņa finanšu saistības

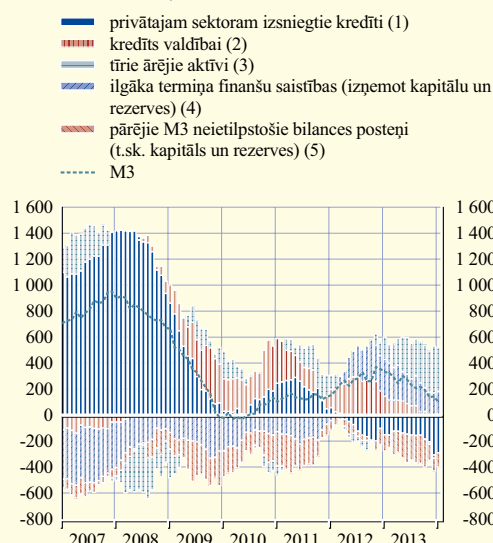
(pārmaiņas salīdzinājuma ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; dati koriģēti, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi)

Avots: ECB.

10. attēls. M3 neietilpstošie bilances posteņi

(gada plūsmas; mljrd. euro; dati koriģēti, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi)

Avots: ECB.

Piezīmes. M3 parādīts tikai kā atsauce ($M3 = 1 + 2 + 3 - 4 + 5$). Ilgāka termiņa finanšu saistības (izņemot kapitālu un rezerves) parādītas ar mīnusa zīmi, jo tās ir MFI sektora saistības.

Vispārīgākā skatījumā banku kreditēšanas vājums joprojām atspoguļo gan piedāvājuma, gan pieprasījuma faktorus. Kredītu piedāvājuma nosacījumi vairākās valstīs vēl arvien ir stingri. Turklāt finanšu tirgu sadrumstalotība un augstās aizņemšanās izmaksas, ar kādām saskaras dažu valstu nefinanšu sektori, joprojām sarežģī tēriņus un kapitāla izdevumu veikšanu. Privātā sektora pārmērīgi augstais parāda līmenis arī, iespējams, mazina pieprasījumu pēc banku kredītiem vairākās valstīs. Turklāt uzņēmumi arvien vairāk aizstājuši banku kredītus ar alternatīviem finansējuma avotiem (piemēram, iekšējiem līdzekļiem, bet lielāku nefinanšu sabiedrību gadījumā – ar tiešu piekļuvi kapitāla tirgiem). Saskaņā ar 2014. gada janvāra banku veiktās kreditēšanas apsekojumu to banku neto daļa, kuras norādīja uz stingrāku kredītu standartu piemērošanu, turpināja pakāpeniski samazināties, sasniedzot 2%. Vienlaikus bankas paredzēja pieprasījuma kāpumu 2014. gada 1. ceturksnī visās aizdevumu kategorijās.

MFI kredīts valdībai monetāro rādītāju kāpumu 2013. gadā ietekmēja tikai nedaudz – tā gada pieauguma temps 4. ceturksnī saruka līdz 0.1% (3. ceturksnī – 2.0%). Vēlāk tas nedaudz pieauga, janvārī sasniedzot 0.2%. 4. ceturksnī vēroto palēnināšanos pamatā noteica vērtspapīru neto pārdošana, tomēr gada pieauguma temps joprojām bija pozitīvs. MFI vairākās valstīs, gatavojoties ECB veiktajam visaptverošajam banku bilanču novērtējumam, 4. ceturksnī atbrīvoja bilances no valdības obligācijām.

No citiem M3 neietilpstošajiem bilances posteņiem MFI ilgāka termiņa finanšu saistību (izņemot kapitālu un rezerves) gada kāpuma temps 4. ceturksnī un janvārī pieauga attiecīgi līdz –3.6% un –3.4% (3. ceturksnī – –4.2%; sk. 9. att.). Zemāks temps MFI ilgāka termiņa finanšu saistību gadījumā joprojām atspoguļo mazākas MFI finansēšanas vajadzības, ņemot vērā aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanu un pāreju uz finansējumu, kura pamatā ir noguldījumi, uz ko mudina

pašreizējais regulējums. Neraugoties uz to, dažās valstīs mājāsaimniecības turpinājušas pārvirzīt līdzekļus uz ilgāka termiņa noguldījumiem.

Tīrie ārējie aktīvi janvārī pieauga par 19 mljrd. euro, lai gan minētā mēneša plūsma bija mazāka par 4. ceturkšņa vidējo mēneša plūsmu. 12 mēnešos līdz janvārim euro zonas MFI sektora tīro ārējo aktīvu pozīcija palielinājās par 340 mljrd. euro. 4. ceturksnī bija vērojama 2013. gada laikā lielākā ceturkšņa ieplūde (155 mljrd. euro; 3. ceturksnī – 62 mljrd. euro; sk. 10. att.). Euro zonas MFI tīro ārējo aktīvu pozīcija parāda tās naudas līdzekļu turētāju sektora kapitāla plūsmas, kuras tiek virzītas caur MFI, kā arī naudas līdzekļu turētāju sektora emitēto aktīvu pārvedumus (sk. 2. ielikumu).

2. ielikums

JAUNĀKĀS NORISES EURO ZONAS MAKSĀJUMU BILANCES FINANŠU KONTĀ

Šajā ielikumā aplūkotas 2013. gada norises euro zonas maksājumu bilances finanšu kontā. Kopējā euro zonas finanšu neto aizplūde 2013. gadā salīdzinājumā ar 2012. gadu palielinājās, atspoguļojot tiešo investīciju un portfeļieguldījumu apvienotās bilances pozitīvā saldo sarukumu un citu ieguldījumu negatīvā saldo spēcīgu pieaugumu (sk. tabulu). Kopš ECB Padomes 2012. gada septembra paziņojuma par gatavību veikt tiešos monetāros darījumus (TMD) finanšu tirgus apstākļi 2013. gadā turpināja uzlaboties, un ārvalstu investori gada laikā bilancēs būtiski palielināja euro zonas kapitāla vērtspārī un parāda vērtspārī apjomu. Tomēr šo portfeļieguldījumu ieplūdes ar uzviju kompensēja citu ieguldījumu negatīvais saldo (281 mljrd. euro). Šis negatīvais saldo veicināja euro zonas MFI tīro ārējo aktīvu pieaugumu apstākļos, kad palielinājās euro zonas tekošā konta pārpalikums.

Euro zonas maksājumu bilances finanšu konta galvenie posteņi

(mljrd. euro; sezonāli neizlīdzināti dati)

	3 mēnešu kumulētie dati						12 mēnešu kumulētie dati					
	2013						2012					
	Septembris			Decembris			Decembris			Decembris		
	Aktīvi	Pasīvi	Bilance	Aktīvi	Pasīvi	Bilance	Aktīvi	Pasīvi	Bilance	Aktīvi	Pasīvi	Bilance
Finanšu kots¹⁾			-58.3			-104.3			-140.9			-246.5
Apvienotās tiešās investīcijas un portfeļieguldījumi	-95.2	71.3	-23.9	-80.9	126.2	45.3	-516.2	585.0	68.8	-421.1	446.6	25.5
Tiešās investīcijas	-31.8	4.0	-27.8	-47.8	38.5	-9.4	-329.9	326.3	-3.6	-198.3	81.6	-116.7
Portfeļieguldījumi	-63.4	67.3	3.9	-33.1	87.8	54.7	-186.4	258.7	72.3	-222.7	365.0	142.2
Kapitāla vērtspārī	-42.9	45.4	2.5	-17.0	60.4	43.4	-57.6	144.1	86.5	-136.5	247.1	110.6
Parāda instrumenti	-20.5	21.9	1.4	-16.1	27.3	11.3	-128.8	114.6	-14.2	-86.3	117.9	31.6
Obligācijas un parādzīmes	-18.3	-17.1	-35.4	-7.0	80.0	72.9	-126.5	119.3	-7.2	-68.6	95.4	26.8
Naudas tirgus instrumenti	-2.2	39.0	36.8	-9.0	-52.6	-61.6	-2.3	-4.7	-7.0	-17.7	22.5	4.8
Citi ieguldījumi	108.9	-146.0	-37.1	-0.3	-149.1	-149.5	4.8	-204.0	-199.2	117.1	-398.3	-281.2
T.sk.: MFI												
Tiešās investīcijas	-2.6	1.7	-0.9	-4.1	3.1	-1.0	2.0	8.3	10.2	-8.7	10.0	1.3
Portfeļieguldījumi	-11.6	13.1	1.5	-8.9	-10.2	-19.1	53.9	-68.2	-14.3	-13.2	-32.6	-45.7
Kapitāla vērtspārī	-16.4	11.5	-4.9	-7.4	-1.5	-8.9	-3.0	-18.1	-21.1	-41.3	-16.4	-57.7
Parāda instrumenti	4.8	1.6	6.4	-1.6	-8.7	-10.3	56.9	-50.1	6.8	28.2	-16.2	12.0
Citi ieguldījumi	65.7	-117.8	-52.1	26.5	-144.7	-118.2	117.2	-215.5	-98.4	86.0	-410.4	-324.3

Avots: ECB.

Piezīme. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

1) Pozitīva (negatīva) zīme nozīmē ieplūdi (aizplūdi).

Euro zonas tiešo investīciju un portfeļieguldījumu apvienotās bilances sarukums 2013. gada laikā atspoguļoja tiešo investīciju neto aizplūdes pieaugumu. Tas bija daudz lielāks par portfeļieguldījumu pozitīvā saldo pieaugumu. Kopš paziņojuma par TMD ārvalstu investori būtiski palielinājuši euro zonas ne-MFI emitēto kapitāla un parāda vērtspapīru iegādes. Dažubrīd 2013. gada 2. un 4. ceturksnī ārvalstu investoru veikto kapitāla instrumentu neto iegāžu apjoms bija diezgan liels, iespējams, tāpēc, ka investoriem trūka skaidrības par ASV kvantitatīvi veicinošo pasākumu pakāpenisko pārtraukšanu. Lai gan mazākā mērā, tomēr euro zonas investori palielināja arī ārvalstu vērtspapīru iegādes, gan euro zonas MFI, gan ne-MFI pērkot ārvalstu kapitāla vērtspapīrus. Tas ar uzviju kompensēja ārvalstu parāda vērtspapīru iegāžu mēreno sarukumu salīdzinājumā ar iepriekšējo 12 mēnešu periodu, euro zonas ne-MFI nedaudz mazāk pērkot ārvalstu parāda vērtspapīrus, bet euro zonas MFI samazinot ārvalstu parāda instrumentu neto pārdošanas apjomu.

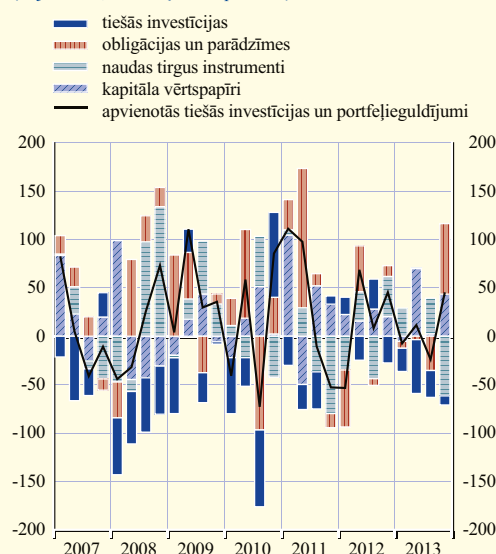
Citu ieguldījumu negatīvais saldo pamatā atspoguļoja to, ka nerezidenti turpināja bilancēs samazināt euro zonas MFI noguldījumu un aizdevumu (īpaši īstermiņa) apjomu. To daļēji kompensēja euro zonas ne-MFI ārvalstu noguldījumu un aizdevumu sarukums. 2013. gada laikā, samazinot ilgtermiņa aktīvu turējumus, būtiski mainījās euro zonas MFI turējumā esošo ārvalstu citu ieguldījumu aktīvu termiņstruktūra. Vienlaikus euro zonas MFI, kas 2012. gadā neto izteiksmē bija īstermiņa citu ieguldījumu aktīvu pārdevējas, 2013. gadā neto izteiksmē kļuva par šo aktīvu pircējām. 12 mēnešos līdz 2013. gada decembrim euro zonas MFI tīro ārējo aktīvu pozīcijas pieaugumam bija pozitīva ietekme uz euro zonas likviditāti, un to daļēji atspoguļoja plašās naudas rādītāja M3 dinamika. Maksājumu bilances monetārais atspoguļojums rāda, ka MFI tīro ārējo aktīvu pozīcijas pieaugumu šajā periodā galvenokārt noteica ne-MFI sektora darījumi, kas saistīti ar euro zonas tekošā konta pārpalikumu, kā arī portfeļieguldījumu pozitīvais saldo.

Lai gan 2013. gada 4. ceturksnī turpinājās citu ieguldījumu neto aizplūde, tiešo investīciju un portfeļieguldījumu apvienotās bilances pozitīvais saldo sasniedza 45 mljrd. euro (2013. gada 3. ceturksņa negatīvais saldo – 24 mljrd. euro; sk. attēlu). Portfeļieguldījumu pozitīvais saldo 4. ceturksnī salīdzinājumā ar 3. ceturksnī pieauga, bet tiešo investīciju neto aizplūde saruka. Portfeļieguldījumu ietvaros iekšzemes investori 4. ceturksnī samazināja ārvalstu kapitāla un parāda vērtspapīru iegādes, bet ārvalstu investori iegādājās vairāk euro zonas kapitāla vērtspapīru un parāda instrumentu nekā 3. ceturksnī.

2013. gada 4. ceturksnī euro zonas ne-MFI sektora ārvalstu obligāciju un parādzīmju neto iegādes, kas bija mazākas nekā iepriekšējā ceturksnī, daļēji kompensēja tas, ka euro zonas MFI bilancēs samazināja ārvalstu obligāciju un parādzīmju apjomu. Gan euro zonas MFI, gan ne-MFI sektors 2013. gada 4. ceturksnī neto

Finanšu konta galvenie posteņi

(mljrd. euro; ceturksņa neto plūsmas)

Avots: ECB.

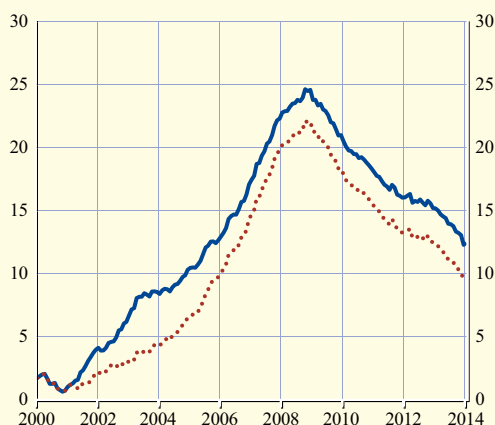
izteiksmē joprojām bija ārvalstu kapitāla vērtspapīru pircēji, tomēr mazākā mērā nekā iepriekšējā ceturksnī. Euro zonas MFI 2013. gada 4. ceturksnī neto izteiksmē bija ārvalstu citu ieguldījumu pārdevēji, bet mazākā mērā nekā 3. ceturksnī. Ārpus euro zonas valstu rezidenti joprojām neto izteiksmē bija euro zonas ne-MFI kapitāla aktīvu pircēji, bet ārvalstu investoru veiktās iekšzemes MFI kapitāla aktīvu neto iegādes bija ar nelielu negatīvu vērtību. Vienlaikus ārvalstu investori veica arī euro zonas obligāciju un parādzīmju neto iegādi, taču bilancē samazināja euro zonas MFI emitēto naudas tirgus instrumentu apjomu. Ārvalstu investori neto izteiksmē salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni nopirka vairāk euro zonas ne-MFI emitēto iekšzemes obligāciju un parādzīmju. Euro zonas ne-MFI 2013. gada 4. ceturksnī neto izteiksmē joprojām bija ārvalstu naudas tirgus instrumentu pārdevējas, turpretī ārvalstu investori neto izteiksmē kļuva par iekšzemes naudas tirgus instrumentu pārdevējiem. Tādējādi 4. ceturksnī tika reģistrēts negatīvs naudas tirgus plūsmu saldo. Tomēr apvienoto tiešo investīciju un portfeļieguldījumu saldo bija pozitīvs, jo naudas tirgus plūsmu negatīvo saldo kompensēja kapitāla vērtspapīru, kā arī obligāciju un parādzīmju pozitīvais saldo, turpretī tiešo investīciju neto aizplūde saruka. Euro zonas ne-MFI sektorā veikto portfeļieguldījumu pozitīvais saldo un ar euro zonas tekošā konta pārpalikumu saistītie naudas līdzekļu turētāju sektora darījumi pozitīvi ietekmēja euro zonas MFI tīros ārējos aktīvus, un tie 2013. gada 4. ceturksnī turpināja palielināties.

VISPĀRĒJS EURO ZONAS MONETĀRĀS LIKVIDITĀTES NOVĒRTĒJUMS

11. attēls. Nominālās naudas apjoma starpības aplēses¹⁾

(% no M3; dati koriģēti, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi; 1998. gada decembris = 0)

- nominālā naudas apjoma starpība, pamatojoties uz oficiālajiem M3 datiem
- nominālā naudas apjoma starpība, pamatojoties uz M3 datiem, kas koriģēti ar portfeļu sastāva pārmaiņu aplēsto ietekmi²⁾

Avots: ECB.

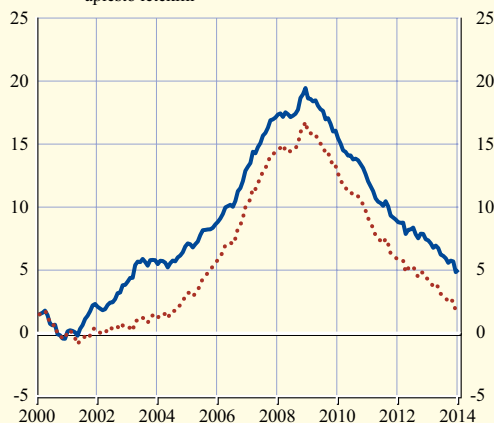
1) Nominālās naudas apjoma starpības rādītājs ir starpība starp faktisko M3 apjomu un M3 apjomu, kāds veidotos, ja M3 pastāvīgi pieaugtu saskaņā ar tā atsaucies vērtību 4.5% kopš 1998. gada decembra (kas ņemts par bāzes periodu).

2) Aplēses par to, cik lielas ir portfeļu sastāva pārmaiņas par labu M3, veiktas, izmantojot ECB 2004. gada oktobra "Mēneša Biļetena" raksta *Monetary analysis in real time* ("Monetārā analīze reālā laikā") 4. sadaļā aprakstīto vispārējo pieeju.

12. attēls. Reālās naudas apjoma starpības aplēses¹⁾

(% no reālā M3; dati koriģēti, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi; 1998. gada decembris = 0)

- reālā naudas apjoma starpība, pamatojoties uz oficiālajiem M3 datiem
- reālā naudas apjoma starpība, pamatojoties uz M3 datiem, kas koriģēti ar portfeļu sastāva pārmaiņu aplēsto ietekmi²⁾

Avots: ECB.

1) Reālās naudas apjoma starpības rādītājs ir starpība starp faktisko M3 apjomu, kas deflēts ar SPCI, un M3 deflēto apjomu, kāds veidotos, ja nominālais M3 pastāvīgi pieaugtu saskaņā ar tā atsaucies vērtību 4.5% un SPCI inflācija atbilstu ECB cenu stabilitātes definīcijai, nosakot 1998. decembri par bāzes periodu.

2) Aplēses par to, cik lielas ir portfeļu sastāva pārmaiņas par labu M3, veiktas, izmantojot ECB 2004. gada oktobra "Mēneša Biļetena" raksta *Monetary analysis in real time* ("Monetārā analīze reālā laikā") 4. sadaļā aprakstīto vispārējo pieeju.

M3 dinamiku 2013. gada 3. un 4. ceturksnī un 2014. gada janvārī noteica turpmāks euro zonā pirms finanšu krīzes uzkrātās monetārās likviditātes sarukums (sk. 11. un 12. att.). Daži ECB novērotie monetārās likviditātes rādītāji liecina, ka būtiska pirms krīzes uzkrātā likviditātes pārpalikuma daļa tagad ir izlietota. Šie rādītāji liecina, ka likviditātes apstākļi euro zonas tautsaimniecībā tagad ir līdzsvarotāki nekā agrāk. Tomēr šādu rādītāju interpretācijā nepieciešama piesardzība, jo līdzsvara naudas turējumu novērtējums saistīts ar lielu nenoteiktības pakāpi.

Kopumā monetāro rādītāju un kredītu atlikuma pieauguma pamattempis 2013. gada 4. ceturksnī un 2014. gada janvārī joprojām bija vājš. M3 pieaugums kļuva vēl mērenāks – to noteica vājā kredītu dinamika euro zonā un retāka izvēle par labu monetārājam likviditātei. Privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma vājais pieaugums joprojām galvenokārt atspoguļoja cikliskā un strukturālā pieprasījuma faktorus, kā arī –mazākā mērā– stingros piedāvājuma nosacījumus atsevišķās valstīs. MFI aktīvu turējumu samazināšanas process paātrinājies, gatavojoties ECB veiktajam banku bilancu visaptverošajam novērtējumam (t.i., tuvāk 2013. gada beigām), bet turpmākas kapitāla ieplūdes euro zonā joprojām bijušas galvenās monetārā pieauguma veicinātājas.

2.2. NEFINANŠU SEKTORU UN INSTITUCIONĀLO IEGULDĪTĀJU FINANŠU IEGULDĪJUMI

Nefinanšu sektoru veikto finanšu ieguldījumu gada pieauguma temps 2013. gada 3. ceturksnī nedaudz samazinājās (līdz 1.9%), turpinot kopš 2011. gada sākuma vēroto lejupvērsto tendenci, ko noteica vāji ekonomiskie apstākļi un ierobežota rīcībā esošo ienākumu dinamika. Apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu veikto finanšu ieguldījumu gada pieauguma temps šajā ceturksnī joprojām nemainījās (3.1%). Vienlaikus ieplūdes ieguldījumu fondos 4. ceturksnī salīdzinājumā ar 3. ceturksni bija lielākas. Ieplūdes kapitāla vērtspapīru un jauktajos fondos joprojām bija nozīmīgas apstākļos, kurus raksturoja gan peļņas meklējumi, gan spēcīga vēlme uzņemties risku.

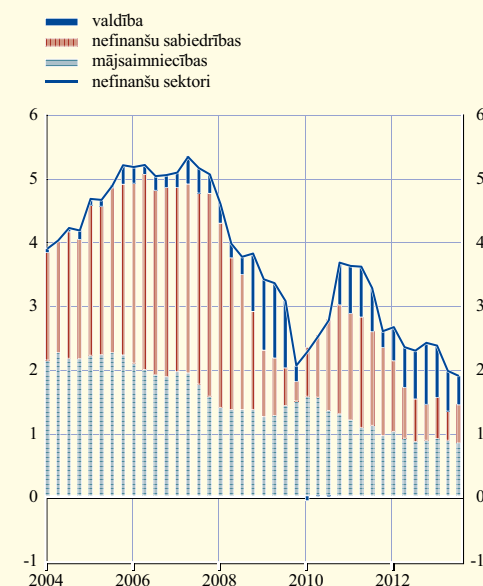
NEFINANŠU SEKTORI

2013. gada 3. ceturksnī (pēdējā ceturksnī, par kuru pieejami euro zonas integrēto kontu dati) nefinanšu sektoru finanšu ieguldījumu kopapjoma gada kāpuma temps nedaudz saruka (līdz 1.9%; 2. ceturksnī – 2.0%; sk. 5. tabulu). Tādējādi turpinājās kopš 2011. gada sākuma vērotā lejupvērstā tendence, ko noteica vāji ekonomiskie apstākļi un ierobežota rīcībā esošo ienākumu dinamika. Finanšu instrumentu dalījums rāda, ka naudas un noguldījumu, kā arī parāda vērtspapīru un kopieguldījumu fondu akciju pieauguma temps 2013. gada 3. ceturksnī samazinājās, un to tikai daļēji kompensēja akcijās un pārējos kapitāla vērtspapīros (izņemot kopieguldījumu fondu akcijas) un apdrošināšanas tehniskajās rezervēs veiktie ieguldījumi.

Sektoru dalījums (sk. 13. att.) liecina, ka mājāsaimniecību finanšu aktīvu uzkrājumu veidošanas temps 3. ceturksnī būtiski saruka, un to noteica joprojām notiekošā parādsaistību

13. attēls. Nefinanšu sektora finanšu ieguldījumi

(pārmaiņas salīdzinājuma ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; devums; procentu punktos)

Avots: ECB.

5. tabula. Euro zonas valstu nefinanšu sektoru finanšu ieguldījumi

	Atlikums % no finanšu aktīviem ¹⁾	Gada pieauguma temps									
		2011 II	2011 III	2011 IV	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV	2013 I	2013 II	2013 III
Finanšu ieguldījumi	100	3.6	3.3	2.6	2.7	2.3	2.3	2.4	2.4	2.0	1.9
Nauda un noguldījumi	24	4.0	3.5	3.1	4.1	3.5	3.7	3.6	2.7	3.1	2.9
Parāda vērtspapīri, izņemot atvasinātos finanšu instrumentus	5	6.9	7.8	3.0	2.0	1.5	0.3	-4.4	-7.0	-7.9	-8.1
<i>t.sk.</i> īstermiņa	0	6.8	1.7	20.4	17.6	20.3	20.4	-3.5	-18.2	-25.5	-30.0
<i>t.sk.</i> ilgtermiņa	5	6.9	8.4	1.7	0.8	0.1	-1.2	-4.4	-5.9	-6.3	-6.1
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri, izņemot kopieguldījumu fondu akcijas	30	2.9	2.6	2.8	3.0	2.7	2.4	2.0	2.3	1.6	1.7
<i>t.sk.</i> kotētās akcijas	5	0.8	2.6	1.9	2.5	3.0	0.7	0.4	0.7	1.3	0.9
<i>t.sk.</i> nekotētās akcijas un un citi kapitāla vērtspapīri	25	3.4	2.6	3.0	3.1	2.7	2.7	2.3	2.6	1.6	1.9
Kopieguldījumu fondu akcijas	5	-3.1	-4.8	-5.3	-4.1	-3.3	-1.7	0.1	2.7	2.4	2.3
Apdrošināšanas tehniskās rezerves	16	3.1	2.6	2.0	1.8	1.8	1.9	2.3	2.6	2.7	2.8
Citi ²⁾	21	5.1	5.1	3.9	2.9	2.4	2.2	3.9	4.3	3.1	2.8
M3 ³⁾		1.3	1.7	1.6	2.8	3.0	2.8	3.5	2.5	2.4	2.0

Avots: ECB.

1) Pēdējā ceturkšņa beigās pieejamie dati. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

2) Citi finanšu aktīvi ietver aizdevumus un citus debitoru parādus, kas savukārt ietver arī nefinanšu sabiedrību izsniegtos tirdzniecības kredītus.

3) Ceturkšņa beigu dati. Monetārais rādītājs M3 ietver euro zonas ne-MFI (t.i., nefinanšu sektoru un nemonetāro finanšu starpnieku) turētos euro zonas MFI un centrālās valdības monetāros instrumentus.

samazināšana un vājš rīcībā esošo ienākumu pieaugums. Mājsaimniecības 3. ceturksnī turpināja pārdot parāda vērtspapīrus (gada pārmaiņu temps rakstāms ar divciparu skaitli), vienlaikus palielinot kopieguldījumu fondu akciju iegādes. Ņemot vērā arī M3 noguldījumu gada pieauguma tempa samazināšanos, kopumā tas liecina par portfeļu sastāva maiņu, pārvirzot līdzekļus no ieguldījumiem ar mazu peļņu uz riskantākiem aktīviem. Arī valdības sektora finanšu ieguldījumu gada pieaugums temps 3. ceturksnī turpināja samazināties. Šāda dinamika atspoguļo lēnāku naudas un noguldījumu uzkrāšanos, taču arī ieguldījumu aizdevumos un akcijās gausāku pieaugumu. Visbeidzot, nefinanšu sabiedrību veikto finanšu ieguldījumu gada pieauguma temps 2013. gada 3. ceturksnī palielinājās līdz 1.4% (iepriekšējā ceturksnī – 1.1%). Šo dinamiku galvenokārt noteica nauda un noguldījumi, kā arī ieguldījumi nekotētās akcijās un pārējos kapitāla vērtspapīros.

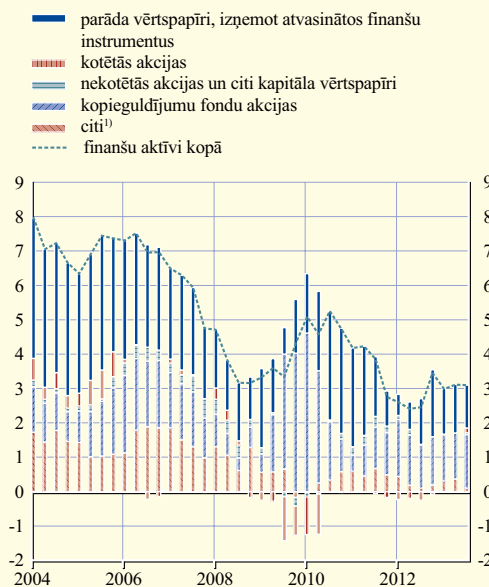
Sīkāka informācija par nefinanšu privātā sektora finanšu plūsmām un bilanču dinamiku sniegta 2.6. un 2.7. sadaļā. Par visiem institucionālajiem sektoriem informācija atrodama arī ECB 2014. gada februāra "Mēneša Biļetena" ielikumā *Integrated euro area accounts for the third quarter of 2013* ("Euro zonas integrētie konti 2013. gada 3. ceturksnī").

INSTITUCIONĀLIE INVESTORI

Apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu veikto finanšu ieguldījumu gada pieauguma temps 2013. gada 3. ceturksnī (pēdējais ceturksnis, par kuru pieejami euro zonas integrēto kontu dati) salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni nemainījās (3.1%; sk. 14. att.). Finanšu instrumentu dalījums rāda, ka naudas un noguldījumu devums kopējo finanšu investīciju gada pieaugumā 2013. gada 3. ceturksnī kļuva vēl negatīvāks, bet parāda vērtspapīru un aizdevumu devums saglabājās pozitīvs, lai gan samazinājās. Šādu dinamiku kompensēja kotētajās akcijās un kopieguldījumu fondu akcijās veikto ieguldījumu pieauguma tempa kāpums.

14. attēls. Apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu finanšu ieguldījumi

(pārmaiņas salīdzinājuma ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; devums; procentu punktos)

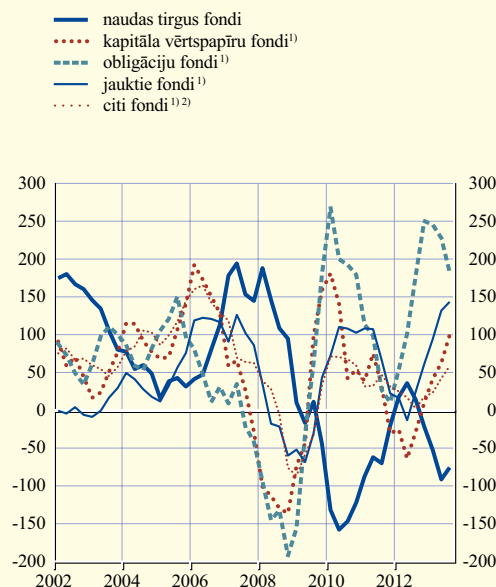

Avots: ECB.

1) Ietver aizdevumus, noguldījumus, apdrošināšanas tehniskās rezerves un pārējos debitoru parādus.

15. attēls. Neto gada ieplūdes naudas tirgus un ieguldījumu fondos

(mljrd. euro)

Avoti: ECB un EFAMA.

1) Pirms 2009. gada 1. ceturkšņa plūsmu novērtējuma pamatā ir nesaskaņota ECB ieguldījumu fondu statistika, ECB aprēķini, kuru pamatā ir EFAMA sniegtie valstu dati, un ECB novērtējums.

2) Ietilpst nekustamā īpašuma fondi, riska ieguldījumu fondi un citur neklasificēti fondi.

Ieguldījumu fondu dati, kas jau pieejami par 2013. gada 4. ceturksni, rāda, ka līdzekļu ieplūdes apmērs euro zonas ieguldījumu fondos, izņemot naudas tirgus fondus, sasniedzis 107 mljrd. euro. Tas ir par 6 mljrd. euro vairāk nekā iepriekšējā ceturksnī. Gada skatījumā neto ieplūde bija 466 mljrd. euro. 4. ceturkšņa darījumu dalījums atbilstoši ieguldījumu aktīvu veidam apstiprināja, ka ieplūdes kapitāla vērtspapīru un jauktajos fondos joprojām veido lielāko daļu jauno ieguldījumu (72 mljrd. euro; 2013. gada 3. ceturksnī – 76 mljrd. euro). Turpretī ieplūdes obligāciju fondos saglabājās samērā nelielas (15 mljrd. euro; 2013. gada 3. ceturksnī – 9 mljrd. euro). Gada izteiksmē ieplūdes jauktajos un kapitāla vērtspapīru fondos turpināja palielināties, sasniedzot attiecīgi 149 mljrd. euro un 124 mljrd. euro. Turpretī ieplūdes obligāciju fondos salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās no 182 mljrd. euro 2013. gada 3. ceturksnī līdz 121 mljrd. euro (sk. 15. att.).

Kas attiecas uz naudas tirgus fondiem, zemas procentu likmes un niecīgas iespējas gūt lielu peļņu, ko piedāvā šis ieguldījumu veids, noteica to, ka turpinājās kopš 2009. gada pēdējā ceturkšņa vērotā neto pārdošanas tendence. 2013. gada 4. ceturksnī investoru veiktās neto pārdošanas apjoms sasniedza 23 mljrd. euro, tādējādi 2013. gadā kopumā samazinot negatīvo saldo līdz aptuveni 80 mljrd. euro.

2.3. NAUDAS TIRGUS PROCENTU LIKMES

Darījumu uz nakti naudas tirgus procentu likmes aplūkojamā periodā bija nedaudz svārstīgas. EONIA decembrī palielinājās, gada beigās sasniedzot augstāko punktu (0.45%), bet pēc tam janvāra sākumā samazinoties. Vēlāk tas atkal kāpa, četras dienas janvāra vidū pārsniedzot ECB galveno refinansēšanas procentu likmi, līdz 5. martā saruka līdz 0.16%. Tomēr šī dinamika neizraisīja ilgāka termiņa naudas tirgus procentu likmju līmeņa vai svārstīguma pieaugumu.

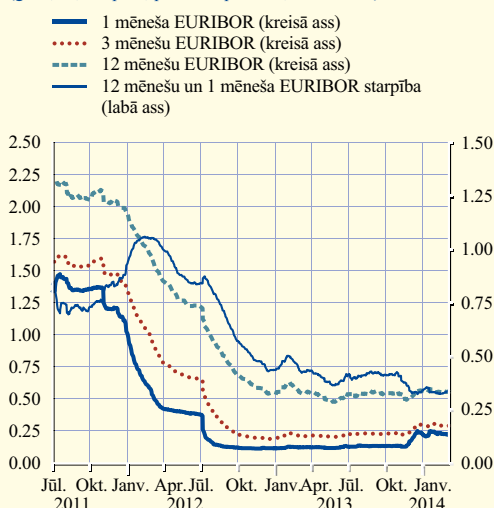
Naudas tirgus procentu likmes termiņiem, kas pārsniedz termiņu uz nakti, – gan īsākiem, gan ilgākiem termiņiem – no 2013. gada 4. decembra līdz 2014. gada 5. martam pamatā bija stabilas. 5. martā 1, 3, 6 un 12 mēnešu EURIBOR bija aptuveni par 4–5 bāzes punktiem augstāks (attiecīgi 0.22%, 0.29%, 0.38% un 0.55%) nekā 2013. gada 4. decembrī. Kopumā 12 un 1 mēneša EURIBOR starpība – naudas tirgus ienesīguma līknes slīpuma rādītājs – saglabājās stabila, 5. martā sasniedzot 34 bāzes punktus (sk. 16. att.).

3 mēnešu uz nakti izsniegto kredītu indeksa mijmaiņas darījumu procentu likme 5. martā bija 0.12% – kopumā tā nebija mainījusies kopš 4. decembra. Tā kā atbilstošā termiņa EURIBOR pieauga par 5 bāzes punktiem, abu likmju starpība arī nedaudz palielinājās. 3 mēnešu EUREPO nodrošinātiem darījumiem 5. martā bija 0.13% – par 3 bāzes punktiem augstāka nekā 4. decembrī (sk. 17. att.).

Implicētās procentu likmes, ko nosaka pēc 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgto nākotnes līgumu cenām, kuru izpildes termiņš ir 2014. gada marts, jūnijs, septembris un decembris, 5. martā bija attiecīgi 0.27%, 0.25%, 0.25% un 0.27% – attiecīgi par 2 bāzes punktiem augstākas un par 2, 4 un 5 bāzes punktiem zemākas salīdzinājumā ar līmeni 4. decembrī; sk. 18. att.). Implicētais svārstīgums ar nemainīgu termiņu 3, 6, 9 un 12 mēneši, ko iegūst no 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgto nākotnes līgumu iespēju līgumiem, aplūkojamā periodā kopumā bija stabils (sk. 19. att.).

16. attēls. Naudas tirgus procentu likmes

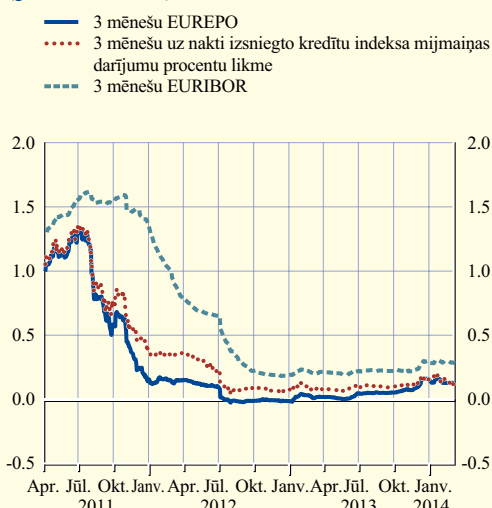
(gadā; %; starpība; procentu punktos; dienas dati)

Avoti: ECB un Thomson Reuters.

17. attēls. 3 mēnešu EUREPO, EURIBOR un uz nakti izsniegto kredītu indeksa mijmaiņas darījumu procentu likme

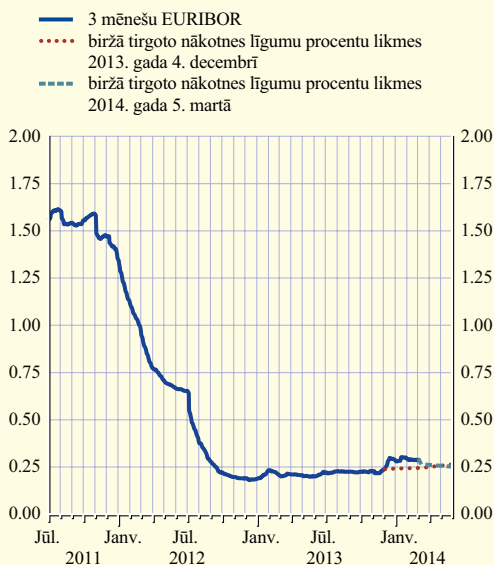
(gadā; %; dienas dati)

Avoti: ECB, Bloomberg un Thomson Reuters.

18. attēls. Euro zonas 3 mēnešu procentu likmes un biržā tirgto nākotnes līgumu procentu likmes

(gadā; %, dienas dati)

Avots: Thomson Reuters.

Piezīme. Biržā tirgotie 3 mēnešu nākotnes līgumi ar termiņu kārtējā ceturksņa un nākamo triju ceturksņu beigās saskaņā ar *Liffe* kotāciju.

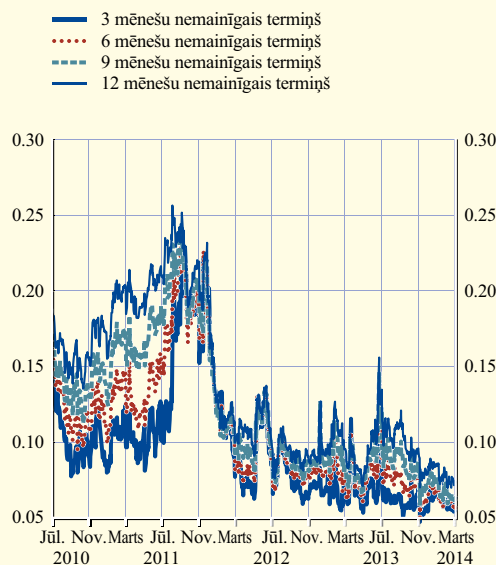
Termiņam uz nakti EONIA decembrī palielinājās, augstāko punktu (0.45%) sasniedzot gada beigās. Tas bija galvenokārt saistīts ar lielāku pieprasījumu pēc piesardzības nolūkā veidotām likviditātes drošības rezervēm, kas, tuvojoties gada nogalei un samazinoties likviditātes pārpalikumam, izraisīja nelielu augšupvērstu spiedienu. Gada sākumā EONIA vispirms samazinājās, bet pēc tam atkal pieauga, četras dienas janvāra vidū pārsniedzot ECB galveno refinansēšanas likmi. Vēlāk EONIA atkal kritās, 5. martā sasniedzot 0.16% (sk. 20. att.).

ECB turpināja nodrošināt likviditāti, veicot refinansēšanas operācijas ar termiņu 1 nedēļa, 1 rezervju prasību izpildes periods un 3 mēneši. Visas šīs operācijas tika veiktas kā fiksētas procentu likmes izsoles procedūras ar pilna apjoma piešķirumu (sk. arī 3. ielikumu).

Reizi nedēļā ECB veica arī likviditāti samazinošas operācijas ar termiņu 1 nedēļa,

19. attēls. No 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgto nākotnes līgumu iespēju līgumiem iegūts implīcētais svārstīgums ar nemainīgu termiņu

(gadā; %, dienas dati)

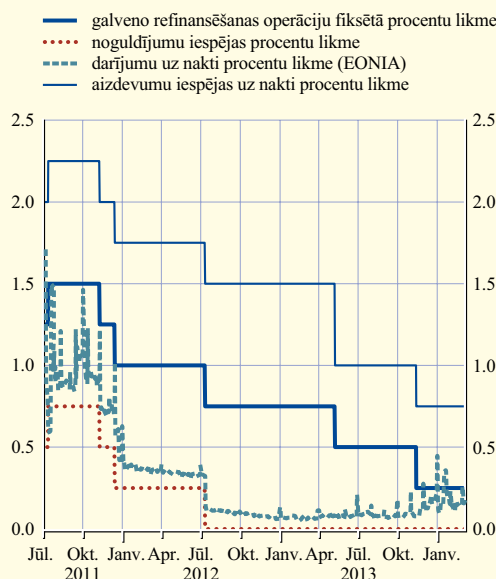

Avoti: Thomson Reuters un ECB aprēķini.

Piezīmes. Šo rādītāju aprēķina divos posmos. Pirmkārt, pārveido no 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgto nākotnes līgumu iespēju līgumiem iegūtos implīcētos svārstīgumus, izsakot tos cenu logaritmos, nevis ienesīguma logaritmos. Otrkārt, iegūtos implīcētos svārstīgumus ar nemainīgu termiņa beigu datumu pārvērš datus ar nemainīgu termiņu.

20. attēls. ECB procentu likmes un darījumu uz nakti procentu likme

(gadā; %, dienas dati)

Avoti: ECB un Thomson Reuters.

izmantojot mainīgas procentu likmes izsoles procedūru ar maksimālo pieteikuma procentu likmi 0.25% 2013. gada 12. rezervju prasību izpildes periodā, kā arī 2014. gada pirmajā un otrajā rezervju prasību izpildes periodā. Astonās šādās operācijās ECB samazināja likviditāti par summu, kas atbilst saskaņā ar "Vērtspapīru tirgu programmas" ietvaros veikto iegāžu atlikuma vērtībai. Tomēr trijās operācijās 2013. gada 12. prasību izpildes periodā un divās operācijās 2014. gada pirmajā rezervju prasību izpildes periodā ECB samazināja likviditāti par summu, kas mazāka par minēto vērtību, jo, tuvojoties gada nogalei un samazinoties likviditātes pārpalikuma līmenim, palielinājās pieprasījums pēc piesardzības nolūkos veidotajām likviditātes drošības rezervēm. 2014. gada otrajā rezervju prasību izpildes periodā Eurosistēma atkal samazināja likviditāti par visu "Vērtspapīru tirgu programmas" atlikuma summu (175.5 mljrd. euro).

Aplūkojamo periodu raksturoja turpmāka likviditātes pārpalikuma samazināšanās. 2013. gada 12. rezervju prasību izpildes periodā un 2014. gada pirmajos divos rezervju prasību izpildes periodos vēroto likviditātes pārpalikuma vidējā līmeņa kritumu pamatā noteica divās ilgāka termiņa refinansēšanas operācijās (ITRO) ar termiņu 3 gadi iegūtās likviditātes daļēja brīvprātīga pirmstermiņa atmaksa. Tāpēc attiecīgajos trijos rezervju prasību izpildes periodos likviditātes pārpalikums vidēji bija 168.8 mljrd. euro (iepriekšējos trijos rezervju prasību izpildes periodos – 193.8 mljrd. euro). 5. martā likviditātes pārpalikums bija 118.7 mljrd. euro. Noguldījumu iespējas dienas izmantošanas apjoms bija vidēji 46.1 mljrd. euro, bet pieprasījuma noguldījumu kontu atlikuma pārsniegums pār rezervju prasībām attiecīgi bija vidēji 122.9 mljrd. euro un aizdevumu iespējas uz nakti izmantojums – vidēji 0.3 mljrd. euro. Pagaidām darījuma partneri brīvprātīgi atmaksājuši 462.7 mljrd. euro no divās ITRO ar termiņu 3 gadi iegūtās likviditātes 1 018.7 mljrd. euro apmērā.

3. ielikums

LIKVIDITĀTE UN MONETĀRĀS POLITIKAS OPERĀCIJAS (2013. GADA 13. NOVEMBRIS–2014. GADA 11. FEBRUĀRIS)

Ielikumā aplūkotas ECB monetārās politikas operācijas rezervju prasību izpildes periodos, kas beidzās 2013. gada 10. decembrī, 2014. gada 14. janvārī un 11. februārī, t.i., 2013. gada 11. un 12. rezervju prasību izpildes periodā un 2014. gada pirmajā rezervju prasību izpildes periodā.

Aplūkojamā periodā galvenās refinansēšanas operācijas (GRO) joprojām tika organizētas izsoles veidā ar fiksēto procentu likmi un pilna apjoma piešķirumu. Tā pati procedūra tika izmantota speciāla termiņa refinansēšanas operācijās ar dzēšanas termiņu viens rezervju prasību izpildes periods. Fiksētā procentu likme bija tāda pati kā attiecīgajā laikā izmantotā GRO procentu likme.

Turklāt aplūkojamā periodā notikušās 3 mēnešu ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas (ITRO) arī tika veiktas kā fiksētas procentu likmes izsoles procedūras ar pilna apjoma piešķirumu. Procentu likme katrā no šīm operācijām bija vienāda ar vidējo GRO procentu likmi attiecīgās ITRO darbības laikā. ECB Padomes 2013. gada 7. novembra lēmums par GRO un aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmju samazinājumu par 25 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 0.25% un 0.75%) stājās spēkā 2013. gada 13. novembrī, t.i., gada 11. rezervju prasību izpildes perioda sākumā. Noguldījumu iespējai piemērojamā procentu likme visu aplūkojamo periodu nemainījās (0%).

Likviditātes vajadzības

Aplūkojamā periodā banku sistēmas kopējais dienas vidējais likviditātes vajadzību apjoms, ko definē kā autonomo faktoru un rezervju prasību summu, bija vidēji 605.2 mljrd. euro – par 0.5 mljrd. euro vairāk nekā vidēji dienā iepriekšējā aplūkojamā periodā (no 2013. gada 7. augusta līdz 12. novembrim). Rezervju prasību apjoms saruka no vidēji 104.2 mljrd. euro iepriekšējā aplūkojamā periodā līdz vidēji 103.4 mljrd. euro pašreizējā aplūkojamā periodā (sk. A att.). Autonomo faktoru apjoms aplūkojamā periodā nedaudz palielinājās (no vidēji 500.5 mljrd. euro līdz vidēji 501.8 mljrd. euro).

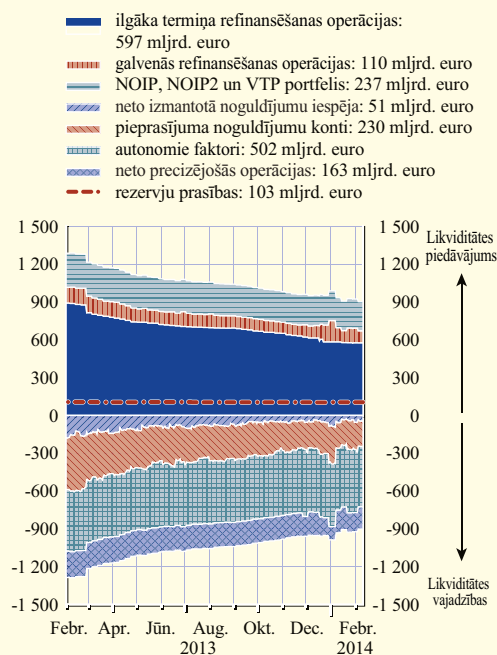
Pievēršoties atsevišķiem vidējo autonomo faktoru pārmaiņas ietekmējošiem aspektiem, redzams, ka apgrozībā esošo banknošu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo aplūkojamo periodu palielinājās par 16.4 mljrd. euro (no vidēji 919.8 mljrd. euro līdz vidēji 936.2 mljrd. euro). Šāds kāpums lielā mērā atspoguļo banknošu pieprasījuma sezonālo tendenci, Ziemassvētkos tam sasniedzot maksimālo līmeni.

12. rezervju prasību izpildes periodā apgrozībā esošo banknošu skaits sasniedza augstāko līmeni (vidēji 947.9 mljrd. euro) pirms krituma (līdz vidēji 931.8 mljrd. euro) 2014. gada pirmajā rezervju prasību izpildes periodā. Likviditāti samazinošo ietekmi, ko radīja lielāks apgrozībā esošo banknošu skaits, daļēji kompensēja euro denominēto neto aktīvu pieaugums (13.5 mljrd. euro). Salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu aplūkojamā periodā euro denominētie neto aktīvi palielinājās no vidēji 433.5 mljrd. euro līdz vidēji 447 mljrd. euro. Šāds euro denominēto neto aktīvu pieaugums atspoguļo arī ārvalstu centrālo banku Eurosistēmā turēto euro denominēto noguldījumu atlikuma sarukumu, un tam ir likviditāti palielinoša ietekme. Valdības noguldījumu atlikums aplūkojamā periodā vidēji nemainījās, sarūkot par 0.2 mljrd. euro (no vidēji 74.1 mljrd. euro līdz vidēji 73.9 mljrd. euro). Arī šis komponents joprojām bija ļoti svārstīgs, aplūkojamā periodā mainoties pat par 56.2 mljrd. euro. Šā komponenta pārmaiņas ievērojami ietekmē autonomo faktoru svārstīgumu, radot regulāru svārstību tendenci rezervju prasību izpildes periodā, kas saistīts ar nodokļu iekasēšanas pasākumiem, kā arī algu, pensiju un sociālo pabalstu izmaksu. Taču parasti tiem ir mazāka ietekme uz autonomo faktoru vidējās tendences līmeni.

Pieprasījuma noguldījumu kontu dienas atlikumi, kas pārsniedz rezervju prasības, aplūkojamā periodā bija vidēji 126.3 mljrd. euro (par 31.7 mljrd. euro mazāk nekā iepriekšējā periodā). Šis kritums atbilst kopš 2013. gada paša sākuma vērotajai virsrezervju lejupslīdes tendencei. Pieprasījuma noguldījumu kontu dienas atlikumi, kas pārsniedz rezervju prasības, turpināja samazināties (no 141.1 mljrd. euro 2013. gada 10. rezervju prasību izpildes periodā līdz 112.4 mljrd. euro 2014. gada pirmajā rezervju prasību izpildes periodā).

A attēls Banku sistēmas likviditātes vajadzības un likviditātes piedāvājums

(mljrd. euro; dienas vidējie dati aplūkojamam periodam parādīti blakus katram postenim)

Avots: ECB.

Taču pieprasījuma noguldījumu kontu turējumu īslaicīgs pieaugums tika novērots 12. rezervju prasību izpildes periodā, kad pieprasījuma noguldījumu kontu dienas atlikums, kas pārsniedz rezervju prasības, pieauga no 117 mljrd. euro 11. rezervju prasību izpildes periodā līdz 144.8 mljrd. euro, jo bankas piesardzības nolūkos palielināja pieprasījumu pēc likviditātes rezervēm, lai absorbētu naudas tirgū gada beigās radušos īslaicīgu spriedzi.

Likviditātes piedāvājums

Vidējais ar atklātā tirgus operāciju palīdzību nodrošinātais likviditātes apjoms turpināja sarukt (no 826.2 mljrd. euro iepriekšējā periodā līdz 782.1 mljrd. euro). Izsoļu operācijas¹ nodrošināja likviditāti vidēji 545.2 mljrd. euro apjomā (33 mljrd. euro kritums salīdzinājumā ar iepriekšējo aplūkojamo periodu). Ar nedēļas GRO nodrošinātā likviditāte bija vidēji 110.4 mljrd. euro (par 15.7 mljrd. euro lielāka nekā iepriekšējā aplūkojamā periodā). Bankām koriģējot savu pieprasījumu atbilstoši likviditātes dinamikai un naudas tirgus apstākļiem, nedēļā piešķirtais apjoms svārstījās no 86.9 mljrd. euro 2013. gada 19. novembrī līdz 168.7 mljrd. euro 2013. gada 30. decembrī.

Aplūkojamā periodā ITRO ar termiņu 3 mēneši un vienu rezervju prasību izpildes periodu likviditātes piedāvājumu papildināja vidēji par 31.5 mljrd. euro (par 9.7 mljrd. euro vairāk nekā iepriekšējā periodā). Taču vidēji šīs operācijas joprojām tika izmantotas ievērojami mazāk nekā 2013. gada sākumā, kad šīs ITRO kopā nodrošināja vidēji 43.8 mljrd. euro. ITRO ar termiņu 3 gadi nodrošināja vidēji 565.9 mljrd. euro, jo aplūkojamā periodā darījuma partneri atmaksāja 82.7 mljrd. euro. Nedēļas atmaksu apjoms 11. un 12. rezervju prasību izpildes periodā palielinājās (attiecīgi 24.5 mljrd. euro un 50.4 mljrd. euro), jo dažas bankas veica atmaksu krietni pirms gada beigām dažādu regulatīvu un komunikācijas iemeslu dēļ, t.sk. saistībā ar bilanču stāvokļa fiksēšanu ECB veikta visaptveroša novērtējuma sagatavošanai 2013. gada beigās. Taču 2014. gada pirmajā rezervju prasību izpildes periodā nedēļas atmaksu apjoms samazinājās līdz 7.7 mljrd. euro.

Kopējais monetārās politikas mērķiem turēto vērtspapīru atlikums (ietverta pirmā un otrā "Nodrošināto obligāciju iegādes programma" (NOIP un NOIP2) un "Vērtspapīru tirgu programma" (VTP)) bija vidēji 236.9 mljrd. euro (samazinājums – 11.1 mljrd. euro).

NOIP, kas noslēdzās 2010. gada jūnijā, ietvaros iegādāto vērtspapīru atlikums aplūkojamā perioda beigās bija 39.7 mljrd. euro, t.i., par 2.2 mljrd. euro mazāks nekā iepriekšējā periodā, pienākot vērtspapīru dzēšanas termiņam. NOIP2, kas noslēdzās 2012. gada 31. oktobrī, ietvaros esošais vērtspapīru atlikums aplūkojamā perioda beigās bija 15 mljrd. euro (par 0.5 mljrd. euro mazāks nekā iepriekšējā periodā, arī pienākot vērtspapīru dzēšanas termiņam). Aplūkojamā periodā VTP atlikums saruka par 8.4 mljrd. euro, atspoguļojot portfeļa vērtspapīru dzēšanu. Atlikums aplūkojamā perioda beigās bija 175.7 mljrd. euro. Nedēļas likviditāti samazinošās precizējošās operācijas sterilizēja ar VTP palīdzību piešķirto likviditāti, lai gan sešos gadījumos aplūkojamā periodā saņemto pieteikumu summa bija mazāka par iecerēto absorbēšanas apjomu. Šie gadījumi atspoguļoja īslaicīgas norises naudas tirgū, kad īpaši mēneša beigās naudas tirgus procentu likmes uz īsu brīdi pārsniedza šo precizējošo operāciju maksimālās pieteikuma procentu likmes. A attēlā apkopotas banku sistēmas likviditātes vajadzību norises un likviditātes piedāvājums.

¹ Izsoles operācijas ietver galvenās refinansēšanas operācijas, ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas un precizējošās operācijas (gan likviditāti palielinošas, gan samazinošas).

Likviditātes pārpalikums

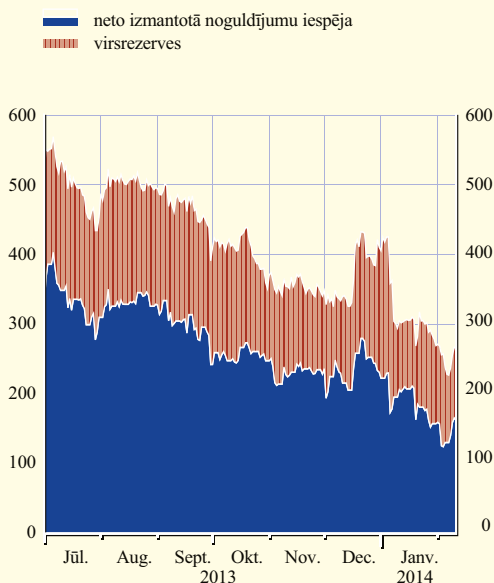
Likviditātes pārpalikums turpināja samazināties, aplūkojamā periodā vidēji sasniedzot 176.9 mljrd. euro (salīdzinājumā ar 221.5 mljrd. euro iepriekšējā periodā). Vienlaikus tas joprojām bija svārstīgs, aplūkojamā periodā mainoties no 283.5 mljrd. euro (2014. gada 3. janvārī) līdz 125.3 mljrd. euro (2014. gada 21. janvārī). Kā jau minēts, galvenie virzītāji bija valdības noguldījumu atlikuma svārstības, apgrozībā esošo banknošu skaita pieaugums, ITRO ar termiņu 3 gadi sniegtās likviditātes atlikuma sarukums un izsoļu operācijās piešķirto summu svārstības. Tā kā noguldījumu iespējas procentu likme ir 0% un tādējādi vienāda ar virsrezervju turējumu atlīdzību, paredzams, ka darījuma partneri lielākoties neinteresēsies par likviditātes pārpalikuma izvietošanu. Triju aplūkojamo rezervju prasību izpildes periodu tendence bijusi diezgan stabila – pirmajos divos aplūkojamajos rezervju prasību izpildes periodos aptuveni 29% likviditātes pārpalikuma tika turēti noguldījumu iespējā un 71% – virsrezervju veidā (sk. B att.). Trešā rezervju prasību izpildes perioda atbilstošie rādītāji ir attiecīgi 27% un 73%.

Procentu likmju norises

Aplūkojamā periodā saglabājās nemainīgas ECB aizdevumu iespējas uz nakti, GRO un noguldījumu iespējas procentu likmes – attiecīgi 0.75%, 0.25% un 0%. Ņemot vērā likviditātes pārpalikuma sarukumu, gan EONIA līmenis, gan tās svārstīgums salīdzinājumā ar iepriekšējo aplūkojamo periodu palielinājās. EONIA bija vidēji 16.9 bāzes punkti (salīdzinājumā ar 8.5 bāzes punktiem trijos iepriekšējos rezervju prasību izpildes periodos). Aplūkojamā periodā EONIA svārstījās no 7 bāzes punktiem līdz 44.6 bāzes punktiem. 11. rezervju prasību izpildes periodā EONIA bija vidēji 12.7 bāzes punkti. 2013. gada 12. rezervju prasību izpildes periodā

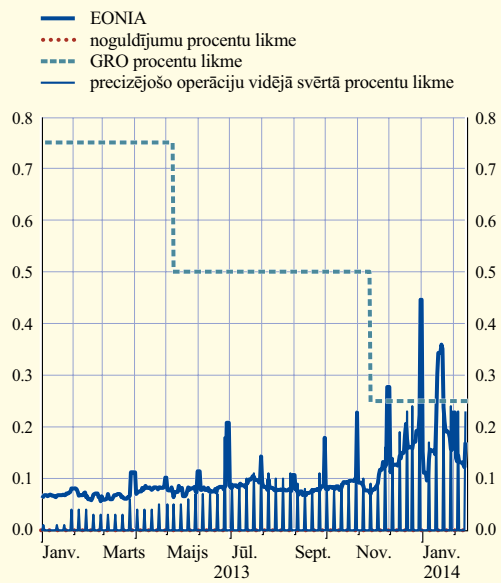
B attēls. Likviditātes pārpalikuma veidošanās un sadalījums starp virsrezervēm un pastāvīgām iespējām kopš 2013. gada 11. jūlija

(mljrd. euro; dienas dati)

C attēls. Atsevišķas ECB procentu likmes, EONIA un precizējošo operāciju vidējā svērtā procentu likme

(%; dienas dati)

tā palielinājās līdz 17.2 bāzes punktiem, bet 2014. gada pirmajā rezervju prasību izpildes periodā – līdz 20.8 bāzes punktiem. Nedēļas likviditāti samazinošo precizējošo operāciju procentu likmes arī sasniedza augstāku līmeni, aplūkojamā perioda dažādos posmos vidējai svērtajai piešķiruma procentu likmei svārstoties 9–24 bāzes punktu robežās (sk. C attēlu).

2.4. OBLIGĀCIJU TIRGI

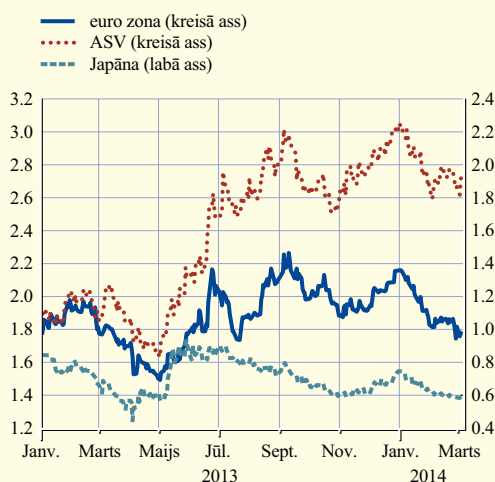
No 2013. gada novembra beigām līdz 2014. gada 5. martam gan euro zonas, gan ASV AAA reitinga valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes samazinājās – attiecīgi aptuveni par 13 bāzes punktiem (līdz 1.8%) un 4 bāzes punktiem (līdz 2.7%). Minētajā periodā obligāciju tirgu norises abos Atlantijas okeāna krastos galvenokārt ietekmēja Federālās atklātā tirgus komitejas lēmums samazināt aktīvu iegādes un publiskotie neviennozīmīgie tautsaimniecības dati, kā arī satricinājumi vairākās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs un ģeopolitiskā spriedze. Nedrošība par turpmākām obligāciju tirgus norisēm, ko nosaka pēc implicētā svārstīguma, kopumā samazinājās gan euro zonā, gan ASV, neraugoties uz dažiem īslaicīgiem kāpumiem saistībā ar spriedzi jaunajās tirgus ekonomikas valstīs. Vairākumā euro zonas valstu samazinājās valsts obligāciju peļņas likmju starpības. Ilgtermiņa inflācijas gaidu finanšu rādītāji euro zonā, lai gan nedaudz saruka, joprojām pilnībā atbilda cenu stabilitātei.

No 2013. gada novembra beigām līdz 2014. gada 5. martam AAA reitinga valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes euro zonā samazinājās no 1.9% līdz 1.8% (sk. 21. att.). Minētajā periodā ASV valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes kopumā saruka no 2.8% līdz 2.7%. Tādējādi ASV un euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju nominālo peļņas likmju starpība nedaudz pieauga. Japānā valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes kopš 2013. gada novembra beigām kopumā bijušas stabilas (2014. gada 5. martā – 0.6%).

Aplūkojamā periodā euro zonas AAA reitinga valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes galvenokārt ietekmēja Federālās atklātā tirgus komitejas (FOMC) lēmums pakāpeniski ierobežot Federālo rezervju sistēmas aktīvu iegādes, publiskotie neviennozīmīgie euro zonas tautsaimniecības dati, satricinājumi vairākās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs, kas sākās, tuvojoties janvāra vidum, un pavājinājās februāra pirmajā pusē, un ģeopolitiskā spriedze, tuvojoties perioda beigām. 2013. gada decembrī euro zonas peļņas likmes palielinājās, galvenokārt atspoguļojot tirgus reakciju uz spēcīgiem ASV tautsaimniecības datiem un FOMC 18. decembra lēmumu samazināt aktīvu iegādes. Visu 2014. gada janvāri euro zonas AAA reitinga valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes kritās, atspoguļojot satricinājumus jaunajās tirgus ekonomikas valstīs. Pēc kāpuma februārī tās atkal saruka marta sākumā, ģeopolitiskās spriedzes laikā. Publiskotie euro zonas makroekonomiskie dati

21. attēls. Valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes

(gadā; %; dienas dati)

Avoti: EuroMTS, ECB, Bloomberg un Thomson Reuters.
Piezīmes. Valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes attiecas uz 10 gadu obligācijām vai uz obligācijām ar tuvāko pieejamo termiņu. Euro zonas obligāciju peļņas likmes pamatā ir ECB dati par AAA reitinga obligācijām, kas pašlaik ietver Austrijas, Somijas, Vācijas un Nīderlandes obligācijas.

kopumā bija neviennozīmīgi, tirgus dalībniekus īpaši pārsteidzot ar vēl vairāk sarūkošiem inflācijas rādītājiem.

2013. gada decembrī ASV valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes palielinājās gandrīz par 30 bāzes punktiem, atspoguļojot spēcīgu tautsaimniecības datu un FOMC lēmuma samazināt akciju iegādes ietekmi. 2014. gada janvārī ASV ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes saruka vairāk nekā par 40 bāzes punktiem sakarā ar līdzekļu ieguldīšanu drošākos aktīvos saistībā ar satricinājumiem jaunajās tirgus ekonomikas valstīs. Kad šie satricinājumi mazinājās, ASV ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes februāra otrajā pusē un marta sākumā nedaudz pieauga un kopumā saglabājās stabilas. Publiskotie ASV makroekonomiskie dati kopumā bija neviennozīmīgi, īpaši nodarbinātības rādītājiem izrādoties zemākiem, nekā gaidīts.

Investoru nedrošība par tuvākajā nākotnē gaidāmo obligāciju tirgu dinamiku, ko nosaka, izmantojot no iespēju līgumiem par obligāciju cenām iegūto implicēto svārstīgumu, aplūkojamā periodā kopumā saruka. 2013. gada decembrī implicētais obligāciju tirgus svārstīgums nedaudz mazinājās, taču tad palielinājās saistībā ar spriedzi jaunajās tirgus ekonomikas valstīs janvārī. Pēc tam, kad spriedze mazinājās, implicētais obligāciju tirgus svārstīgums saruka gan euro zonā, gan ASV. Kopš 2013. gada vidus implicētais obligāciju tirgus svārstīguma līmenis euro zonā ir salīdzināms ar ASV vērojamo (sk. 22. att.).

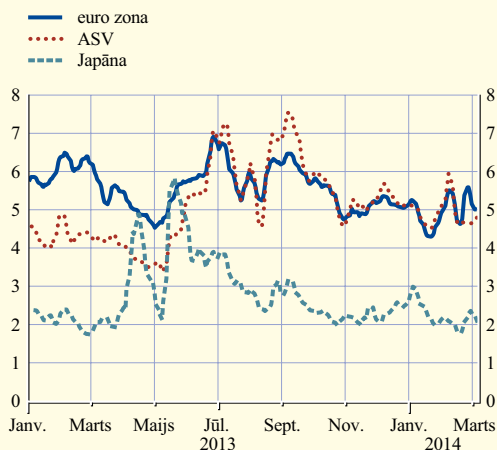
Aplūkojamā periodā valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes atsevišķās euro zonas valstīs samazinājās. Turklāt lielākajā daļā euro zonas valstu valdības obligāciju un uz nakti izsniegto kredītu indeksa mijmaiņas darījumu (OIS) procentu likmju starpības saruka vai kopumā saglabājās stabilas. Konkrēti starpību sarukums bija vērojams vairākumā valstu, kuras ietekmēja valsts parāda krīze. Šīm valstīm joprojām vislielākais ieguvums bija kopumā vērojamā starptautisko investoru vēlmes izvairīties no riska mazināšanās, kā arī labvēlīgā kredītreitinga nākotnes prognožu koriģēšana.

Euro zonas valdības ilgtermiņa obligāciju nominālās peļņas likmes var iedalīt reālajās peļņas likmēs un finanšu tirgus inflācijas gaidās. Euro zonas valstu inflācijai piesaistīto valdības 5 un 10 gadu obligāciju reālās peļņas likmes¹ pamatā saglabājās stabilas, kopumā atspoguļojot minēto obligāciju nominālo peļņas likmju dinamiku (sk. 23. att.). Euro zonas implicētās nākotnes līgumu ilgāka termiņa reālās procentu likmes (5 gadu periodam pēc 5 gadiem nākotnē) nedaudz (par 13 bāzes punktiem) samazinājās un 5. martā bija aptuveni 0.9%.

1 Inflācijai piesaistīto euro zonas valdības obligāciju reālā peļņas likme tiek aprēķināta kā inflācijai piesaistīto Francijas un Vācijas valdības obligāciju vidējā peļņas likme, kas svēta ar IKP. Detalizētāku informāciju sk. ECB 2011. gada decembra "Mēneša Biļetens" ielikumā *Estimating real yields and break-even inflation rates following the recent intensification of the sovereign debt crisis* ("Reālo peļņas likmju un līdzsvara inflācijas aplēses laikā pēc nesenās valsts parāda krīzes saasināšanās").

22. attēls. Valdības obligāciju tirgus implicētais svārstīgums

(gadā; %, dienas datu 5 dienu mainīgie vidējie rādītāji)

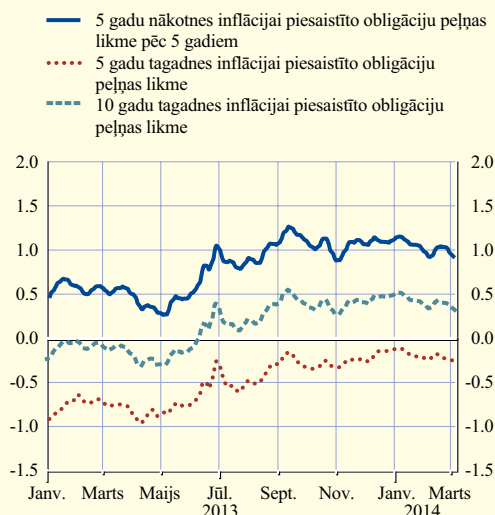

Avots: Bloomberg.

Piezīmes. Valdības obligāciju tirgus implicētais svārstīgums ir rādītājs, kas vērtē īstermiņa (līdz 3 mēnešiem) nenoteiktību saistībā ar Vācijas un ASV valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmēm. Tā pamatā ir saistīto tirgotu iespējas līgumu tirgus vērtības. Bloomberg lieto implicēto svārstīgumu pēc iespējas tuvāk punktam, kurā iespēju līguma izmantošanas cena sakrīt ar pamatā esošā aktīva cenu, gan attiecībā uz pirkšanas, gan pārdošanas iespēju līgumiem, izmantojot biržā tirgotos nākotnes līgumus ar vistuvāko termiņu (*near-month expiry futures*).

23. attēls. Euro zonas inflācijai piesaistīto nulles kupona obligāciju peļņas likmes

(gadā; %, dienas datu 5 dienu mainīgie vidējie sezonāli izlīdzinātie rādītāji)

Avoti: Thomson Reuters un ECB aprēķini.

Piezīme. Reālās likmes aprēķinātas kā Francijas un Vācijas atsevišķo reālo peļņas likmju ar IKP svērts vidējais rādītājs.

24. attēls. Euro zonas nulles kupona līdzsvara inflācija un inflācijai piesaistīto mijmaiņas darījumu procentu likmes

(gadā; %, dienas datu 5 dienu mainīgie vidējie sezonāli izlīdzinātie rādītāji)

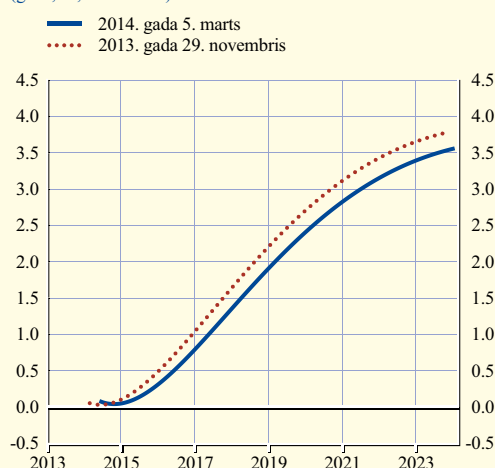
Avoti: Thomson Reuters un ECB aprēķini.

Piezīme. Līdzsvara inflācija aprēķināta kā atsevišķi aprēķinātas Francijas un Vācijas līdzsvara inflācijas ar IKP svērtais vidējais rādītājs.

Šīs nominālo un reālo peļņas likmju dinamikas dēļ euro zonas ilgtermiņa inflācijas gaidu finanšu tirgus rādītāji aplūkojamā periodā nedaudz saruka. 5 gadu līdzsvara inflācija, ko nosaka pēc inflācijai piesaistītajām obligācijām, samazinājās par 3 bāzes punktiem (aptuveni līdz 1.0%), bet līdzsvara inflācija 10 gadu periodā kritās par 5 bāzes punktiem (līdz 1.6%). Tāpēc 5 gadu perioda līdzsvara inflācija pēc 5 gadiem nākotnē saruka par 7 bāzes punktiem, aplūkojamā perioda beigās sasniedzot aptuveni 2.2% (sk. 24. att.). Līdzīgā veidā ilgtermiņa uz biržā netirgoto nākotnes līgumu pamata noteiktajai inflācijai piesaistīto mijmaiņas darījumu procentu likme minētajā periodā samazinājās par 4 bāzes punktiem (aptuveni līdz 2.1%). Kopumā, ņemot vērā līdzsvara inflācijas likmēs ietverto inflācijas risku un likviditātes prēmijas, uz tirgus instrumentiem balstītie rādītāji liecina, ka inflācijas gaidas joprojām pilnībā atbilst cenu stabilitātei.²

25. attēls. Euro zonas darījumu uz nakti implicētās nākotnes procentu likmes

(gadā; %, dienas dati)

Avoti: ECB, EuroMTS (pamatdati) un Fitch Ratings (reitingi).

Piezīmes. Implicētā nākotnes ienesīguma likne, kas veidojas no tirgū esošo procentu likmju termiņstrukturās, atspoguļo tirgus gaidas par īstermiņa procentu likmēm nākotnē. Metode, kas izmantota šīs implicētās nākotnes ienesīguma liknes aprēķināšanai, atspoguļoja ECB interneta vietnes sadaļā Euro area yield curve ("Euro zonas peļņas likne"). Aplēsē izmantoti euro zonas valdības AAA reitinga obligāciju peļņas likmju dati.

² Detalizētāku analīzi par ilgtermiņa inflācijas gaidu stabilitāti sk. ECB 2012. gada jūlija "Mēneša Biļetena" rakstā *Assessing the anchoring of longer-term inflation expectations* ("Ilgāka termiņa inflācijas gaidu stabilitātes vērtēšana").

Aplūkojamā periodā euro zonas implicēto biržā netirgoto nākotnes līgumu uz nakti procentu likmju termiņstruktūrā bija vērojams sarukums vidējam termiņam un ilgtermiņam. Īpaši likmes samazinājās aptuveni par 10–20 bāzes punktiem periodos, sākot ar 2016. gadu. Tas liecina, ka nākotnes īstermiņa procentu likmju un ar tām saistīto riska prēmiju gaidas pārskata periodā saruka.

Aplūkojamā periodā euro zonas nefinanšu sabiedrību un finanšu sabiedrību emitētām obligācijām augstāka reitinga (investment grade) uzņēmumu obligāciju ienesīguma likmju starpība kopumā saglabājās stabila, lai gan zemāka reitinga kategorijām tā nedaudz saruka (ienesīguma likmju starpība salīdzinājumā ar *Merrill Lynch EMS AAA* reitinga valdības obligāciju indeksu). Uzņēmumu obligāciju ienesīguma likmju starpības sasniegušas līmeņus, kas tuvi pirms finanšu krīzes novērotajiem līmeņiem.

2.5. KAPITĀLA VĒRTSPAPĪRU TIRGI

No 2013. gada novembra beigām līdz 2014. gada 5. martam akciju cenas euro zonā palielinājās aptuveni par 3% un ASV – aptuveni par 4%. Akciju tirgu norises abpus Atlantijas okeānam galvenokārt ietekmēja satricinājumi vairākās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs. Turklāt euro zonas akciju tirgus aplūkojamā perioda beigās nelabvēlīgi ietekmēja ģeopolitiskā spriedze. Izņemot šīs epizodes, kopumā turpinās pēdējos mēnešos vērotā tendence plašā spektrā augt kapitāla vērtspapīru cenām, tādējādi atspoguļojot to, ka samazinās investoru vēlme izvairīties no riska, kā arī labvēlīgo tautsaimniecības perspektīvu. Akciju tirgus nenoteiktība euro zonā, ko nosaka pēc implicētā svārstīguma, aplūkojamā periodā nedaudz pieauga.

No 2013. gada novembra beigām līdz 2014. gada 5. martam apvienotais kapitāla vērtspapīru cenu indekss (*Dow Jones EURO STOXX broad*) euro zonā palielinājās aptuveni par 3%, bet salīdzināmais ASV indekss (*Standard & Poor's 500*) – aptuveni par 4% (sk. 26. att.). Euro zonā sabiedrību akciju cenas finanšu un nefinanšu sektoros pieauga attiecīgi par 8% un 2%. Vienlaikus akciju cenas finanšu un nefinanšu sektoros ASV palielinājās attiecīgi par 3% un 5%. Japānas plašais kapitāla vērtspapīru indekss (*Nikkei 225*) aplūkojamā periodā samazinājās aptuveni par 5%.

Euro zonas un ASV akciju cenu dinamiku aplūkojamā periodā īpaši ietekmēja iespējamā agrā akciju pārdošana, to cenai, tuvojoties gada nogalei, ceļoties, un satricinājumi vairākās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs, kas sākās janvāra vidū un mazinājās februāra pirmajā pusē, kā arī marta sākumā vērotā ģeopolitiskā spriedze.

Euro zonas kapitāla vērtspapīru cenas decembra sākumā kritās, iespējams, atspoguļojot agro akciju pārdošanu, to cenai, tuvojoties gada nogalei, ceļoties, kā arī nenoteiktību attiecībā uz federālā budžeta apspriešanu ASV un ASV Federālo rezervju sistēmas veikto monetārās politikas stimulējošo pasākumu pārtraukšanas laiku un apjomu. Pēc Federālās atklātā

26. attēls. Akciju cenu indeksi

(indekss: 01.01.2013. = 100; dienas dati)

Avots: Thomson Reuters.

Piezīme. Izmantoti *Dow Jones EURO STOXX broad* indekss euro zonai, *Standard & Poor's 500* indekss ASV un *Nikkei 225* indekss Japānai.

tirgus komitejas sanāksmes 18. decembrī euro zonas akciju cenas palielinājās. Janvārī vairākos jaunajos tirgos vērotā satricinājuma iespaidā tās krasī saruka, bet, satricinājumam norimstot, atkal pieauga. Marta sākumā euro zonas kapitāla vērtspapīru tirgus būtiski negatīvi ietekmēja ģeopolitiskā spriedze.

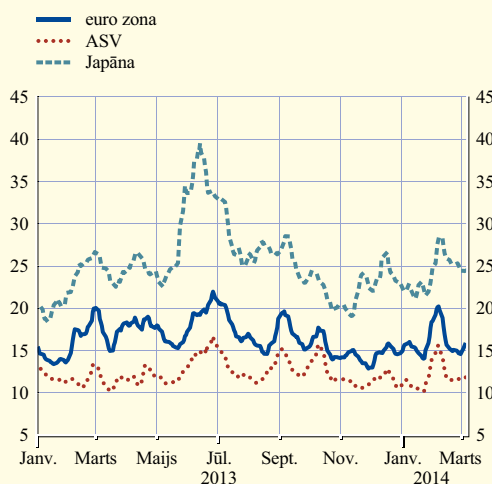
ASV kapitāla vērtspapīru cenas kopumā attīstījās līdzīgi, tomēr bija svārstīgākas. Apvienotais kapitāla vērtspapīru cenu indekss marta sākumā sasniedza rekordlīmeni. Kopumā turpinās tendence plašā spektrā augt euro zonas un ASV kapitāla vērtspapīru cenām, atspoguļojot to, ka pamatā samazinās investoru vēlme izvairīties no riska un ka tautsaimniecības vidējā termiņa perspektīva ir labvēlīga. Šos faktorus, īpaši mazāku investoru vēlmi izvairīties no riska, atspoguļo arī norises citos tirgus segmentos, piemēram, uzņēmumu obligāciju tirgos.

Akciju tirgus nenoteiktība euro zonā, ko nosaka pēc implicētā svārstīguma, kopumā nedaudz palielinājās, 5. martā sasniedzot aptuveni 16%.

To noteica satricinājums vairākās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs janvārī, bet, tam mitējoties, nenoteiktība mazinājās. Marta sākumā ģeopolitiskās spriedzes apstākļos tā atkal palielinājās. ASV akciju tirgus implicētā svārstīguma dinamika bija līdzīga kā euro zonā (sk. 27. att.). Izņemot pēdējā laikā sasniegto implicētā svārstīguma augstāko punktu, akciju tirgus nenoteiktība pamatā pēdējos mēnešos bijusi zema, līdzīga līmenim pirms finanšu krīzes. Tas atbilst arī investoru kopumā mazākai vēlmei izvairīties no riska un tautsaimniecības perspektīvas uzlabojumam. Akciju tirgus implicētais svārstīgums Japānā nedaudz palielinājās, salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem paliekot nedaudz augstākā līmenī.

27. attēls. Implicētais akciju tirgus svārstīgums

(gadā, %; dienas datu 5 dienu mainīgie vidējie rādītāji)

Avots: Bloomberg.

Piezīmes. Implicētā svārstīguma datu laikrinda atspoguļo akciju cenu procentuālo pārmaiņu prognozējamo standartnovirzi līdz 3 mēnešu periodam, kā tas implicēts akciju cenu indeksu iespēju līgumu cenās. Akciju indeksi, uz kuriem attiecas implicētās svārstības, ir Dow Jones EURO STOXX 50 euro zonai, Standard & Poor's 500 ASV un Nikkei 225 Japānai.

6. tabula. Dow Jones EURO STOXX tautsaimniecības sektoru indeksu cenu pārmaiņas

(%; perioda beigu dati)

	EURO STOXX	Pamat- izejvielas	Patēriņa pakalpo- jumi	Patēriņa preces	Nafta un gāze	Finanšu sektors	Vese- lības aprūpe	Rūpnie- cība	Tehno- loģijas	Tele- komuni- kācijas	Komu- nālie pakal- pojumi
Sektora īpatsvars tirgus kapitalizācijā (perioda beigu dati)											
	100.0	9.9	7.1	16.7	6.4	23.7	5.2	15.5	5.2	4.4	6.0
Cenu pārmaiņas (perioda beigu dati)											
2012 IV	6.5	5.8	8.9	8.4	0.7	11.2	3.5	9.5	12.1	-8.3	-4.3
2013 I	2.3	1.3	10.6	8.2	-3.6	-4.8	11.6	5.1	3.9	-2.8	-4.1
2013 II	-1.1	-2.0	-1.3	-2.2	-4.2	1.9	-0.7	-2.2	1.0	-1.9	-1.4
2013 III	11.3	6.8	9.6	8.9	12.0	16.7	-3.7	14.5	13.3	19.1	11.1
2013 IV	7.3	9.5	7.1	3.4	0.9	12.5	6.0	7.5	7.2	6.8	4.3
2013. gada dec.	2.3	4.0	2.4	3.8	4.9	-0.2	3.8	2.4	5.5	-0.4	-0.5
2014. gada janv.	-4.7	-4.8	-4.1	-5.1	-7.2	-4.8	-3.0	-4.3	-4.1	-0.1	-7.0
29.11.2013.–05.03.2014.	3.0	0.8	2.8	1.6	0.9	6.8	-0.8	2.9	-0.8	0.9	6.9

Avoti: Thomson Reuters un ECB aprēķini.

Sektoru līmenī euro zonā straujākais akciju cenu kāpums tika reģistrēts komunālo pakalpojumu un finanšu sektoros, bet tehnoloģiju sektorā to pieaugums bija visniecīgākais. ASV augstākais nozares cenu kāpums tika reģistrēts veselības aprūpes sektorā, bet viskrasākais kritums – telekomunikāciju sektorā.

Dow Jones EURO STOXX indeksā ietvertu euro zonas nefinanšu sabiedrību uzņēmumu peļņas dati liecina, ka faktiskā peļņa, kas aprēķināta iepriekšējo 12 mēnešu periodam, svārstījās no –5% 2013. gada novembrī līdz –4.5% 2014. gada februārī. Nākamajos 12 mēnešos tirgus dalībnieki paredz uzņēmumu akcijas peļņas kāpumu par 14%. Šis skaitlis ir mazāks nekā 2013. gada novembrī. Turpretī akcijas peļņas ilgtermiņa (5 gadu) pieaugumu prognozē aptuveni 13% gadā (sk. 28. att.).

2.6. NEFINANŠU SABIEDRĪBU FINANSĒJUMA PLŪSMAS UN FINANSIĀLAIS STĀVOKLIS

No 2013. gada oktobra līdz 2014. gada janvārim nefinanšu sabiedrību finansējuma reālās izmaksas euro zonā nedaudz pieauga. Tas atspoguļoja kapitāla vērtspapīru un īstermiņa banku aizdevumu finansējuma reālo izmaksu palielināšanos, ko daļēji kompensēja uz tirgus instrumentiem balstīta parāda finansējuma un ilgtermiņa banku aizdevumu finansējuma reālo izmaksu samazināšanās. Runājot par finansējuma plūsmām, banku aizdevumi nefinanšu sabiedrībām 2013. gada 4. ceturksnī un 2014. gada janvārī turpināja sarukt, bet salīdzinājumā ar 2013. gada 3. ceturksni šā krituma temps bija lēnāks. Ekonomiskās aktivitātes gausā dinamika 2013. gada 4. ceturksnī veicināja aizdevumu pieprasījuma mazināšanos. Runājot par piedāvājuma pusi, pastāvīgais spiediens uz euro zonas bankām samazināt aizņemto līdzekļu apjomu turpināja ierobežot banku spēju paplašināt kredītu apjomu. Taču jaunākie apsekojumu dati liecina, ka bankas atvieglo savus kredīstandartus. 2013. gada pēdējā ceturksnī nefinanšu sabiedrības euro zonā samērā veiksmīgi izmantoja gan korporatīvo parāda instrumentu tirgus, gan akciju tirgus finansējumu.

FINANSĒŠANAS NOSACĪJUMI

2014. gada janvārī nefinanšu sabiedrību ārējā finansējuma reālās izmaksas euro zonā, ko aprēķina kā svērtās izmaksas, pamatojoties uz dažādu finansējuma veidu atlikumiem (koriģējot tos atbilstoši pārvērtēšanas ietekmei), pieauga līdz 3.3%, nedaudz pārsniedzot 2013. gada oktobra rādītāju (3.2%; sk. 29. att.). Aplūkojot kopējā indeksa dinamiku, salīdzinājumā ar 2013. gada oktobri kapitāla vērtspapīru reālās izmaksas pieaugušas par 13 bāzes punktiem, savukārt uz tirgus instrumentiem balstīta parāda finansējuma reālās izmaksas sarukušas par 14 bāzes punktiem. Tajā pašā periodā nefinanšu sabiedrībām izsniegto banku aizdevumu īstermiņa reālā procentu likme palielinājās par 33 bāzes punktiem, savukārt ilgtermiņa reālā procentu likme pazeminājās par 13 bāzes punktiem. Pieejamie 2014. gada februāra operatīvie dati liecina, ka kapitāla vērtspapīru reālās izmaksas saglabājušās stabilas un bijušas tuvu kopš 2008. gada 1. pusgada reģistrētajam zemākajam līmenim,

28. attēls. Gaidāmais uzņēmumu akcijas peļņas kāpums ASV un euro zonā

(gadā; %, mēneša dati)

Avoti: Thomson Reuters un ECB aprēķini.
Piezīmes. Uzņēmumu gaidāmās peļņas kāpums saskaņā ar Dow Jones EURO STOXX indeksu euro zonai un Standard & Poor's 500 indeksu ASV.

1) Īstermiņa gaidas ir analītiķu peļņas gaidas pēc 12 mēnešiem (gada pieauguma temps).

2) Ilgtermiņa gaidas ir analītiķu peļņas gaidas pēc 3–5 gadiem (gada pieauguma temps).

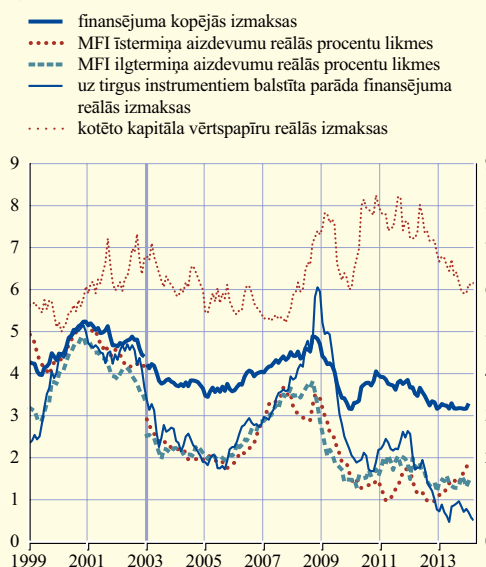
savukārt uz tirgus instrumentiem balstītā parāda finansējuma reālās izmaksas turpinājušas samazināties un joprojām ir viszemākās kopš 1999. gada janvāra.

No 2013. gada oktobra līdz 2014. gada janvārim MFI nefinanšu sabiedrībām izsniegto jauno aizdevumu nominālās procentu likmes maza apjoma (līdz 1 milj. euro) aizdevumiem faktiski nemainījās. Tajā pašā periodā jauno liela apjoma (vairāk nekā 1 milj. euro) aizdevumu nominālās procentu likmes ar īsākiem procentu likmes darbības sākotnējiem periodiem nemainījās, savukārt liela apjoma aizdevumiem ar ilgākiem procentu likmes darbības sākotnējiem periodiem būtiski samazinājās (proti, par 26 bāzes punktiem; sk. 7. tabulu). No 2013. gada oktobra līdz 2014. gada janvārim maza un liela apjoma aizdevumu procentu likmju starpības aizdevumiem ar īsākiem procentu likmes darbības sākotnējiem periodiem saglabājās stabilas (16 bāzes punktu) un aizdevumiem ar procentu likmes darbības sākotnējiem periodiem, kas ilgāki par 5 gadiem, nedaudz pieauga (par 2 bāzes punktiem).

Kopumā no 2013. gada oktobra līdz 2014. gada janvārim izpratne par kredītņēmēju augstu

29. attēls. Euro zonas nefinanšu sabiedrību ārējā finansējuma reālās izmaksas

(gadā; %; mēneša dati)

Avoti: ECB, Thomson Reuters, Merrill Lynch un Consensus Economics Forecasts.

Piezīmes. Nefinanšu sabiedrību ārējā finansējuma reālās izmaksas aprēķinātas kā vidējās svērtās banku aizdevumu, parāda vērtspapīru un kapitāla vērtspapīru finansējuma izmaksas, kas balstītas uz to attiecīgajiem atlikumiem un deflētas ar inflācijas gaidām (sk. ECB 2005. gada marta "Mēneša Biļetena" 4. ielikumu). Pēc saskaņotās MFI aizdevumu procentu likmju statistikas ieviešanas 2003. gada sākumā datu laikrindā radās statistiskais lūzums. Sākot ar 2010. gada jūniju, dati var nebūt pilnībā salīdzināmi ar iepriekšējiem metodikas pārmaiņu dēļ, ko noteikusi Regulu ECB/2008/32 un ECB/2009/7 (ar ko groza Regulu ECB/2001/18) ieviešana.

7. tabula. MFI nefinanšu sabiedrībām no jauna izsniegto aizdevumu procentu likmes

(gadā; %; bāzes punktos)

							Pārmaiņas bāzes punktos; līdz 2014. g. janvārim ¹⁾		
	2012 IV	2013 I	2013 II	2013 III	2013 Dec.	2014 Janv.	2012 Okt.	2013 Okt.	2013 Dec.
MFI aizdevumu procentu likmes									
Nefinanšu sabiedrību banku norēķinu konta debeta atlikumi	3.94	3.94	3.89	3.86	3.79	3.85	-12	0	6
Aizdevumi nefinanšu sabiedrībām līdz 1 milj. euro ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam	3.79	3.75	3.73	3.76	3.79	3.85	-8	-1	6
ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 5 gadiem	3.41	3.49	3.29	3.26	3.27	3.28	-30	-4	1
Aizdevumi nefinanšu sabiedrībām, kuri pārsniedz 1 milj. euro ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam	2.28	2.12	2.17	2.15	2.29	2.25	3	0	-4
ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 5 gadiem	2.90	2.85	2.93	3.06	2.96	3.06	2	-26	10
Papildposteņi									
Naudas tirgus 3 mēnešu procentu likme	0.19	0.21	0.22	0.23	0.29	0.30	10	7	1
Valdības 2 gadu obligāciju peļņas likme	-0.01	0.07	0.30	0.22	0.25	0.11	2	-4	-14
Valdības 7 gadu obligāciju peļņas likme	1.07	1.10	1.51	1.42	1.58	1.25	-3	-4	-33

Avots: ECB.

Piezīme. Valdības obligāciju peļņas likmes ir euro zonas obligāciju peļņas likmes, kuru pamatā ir ECB dati par AAA reitinga obligācijām (saskaņā ar *Fitch* reitingiem), kas pašlaik ietver Austrijas, Somijas, Vācijas un Nīderlandes obligācijas.

1) Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

kredītrisku joprojām radīja augšupvērstu spiedienu uz banku kredītu maržām. Taču ar valsts parāda instrumentiem saistītās spriedzes izzušanai – īpaši problēmu skartajās valstīs – bija pazeminoša ietekme uz banku procentu likmēm. Faktiski banku aizdevumu procentu likmju un tirgus procentu likmju starpības, īpaši liela apjoma ilgtermiņa aizdevumiem, ir sarukušas. 2014. gada janvārī liela apjoma aizdevumu ar īsu termiņu procentu likmju un 3 mēnešu EURIBOR starpība bija 195 bāzes punkti (nedaudz zem 2013. gada oktobra līmeņa). Liela apjoma aizdevumu ilgtermiņa procentu likmju un AAA reitinga valdības 7 gadu obligāciju peļņas likmes starpība saruka no 203 bāzes punktiem 2013. gada oktobrī līdz 182 bāzes punktiem 2014. gada janvārī.

No 2013. gada oktobra līdz 2014. gada janvārim nefinanšu sabiedrību uz tirgus instrumentiem balstīta parāda finansējuma izmaksu un AAA reitinga valdības obligāciju peļņas likmju starpības samazinājās gan BBB reitinga obligācijām, gan arī pat zemāka reitinga (augsta ienesīguma) obligācijām. Konkrētāk, nefinanšu sabiedrību augsta ienesīguma obligāciju peļņas likmju starpības saruka par 28 bāzes punktiem, savukārt BBB reitinga uzņēmumu obligāciju peļņas likmju starpību sarukums bija daudz mazāks (5 bāzes punkti; sk. 30. att.).

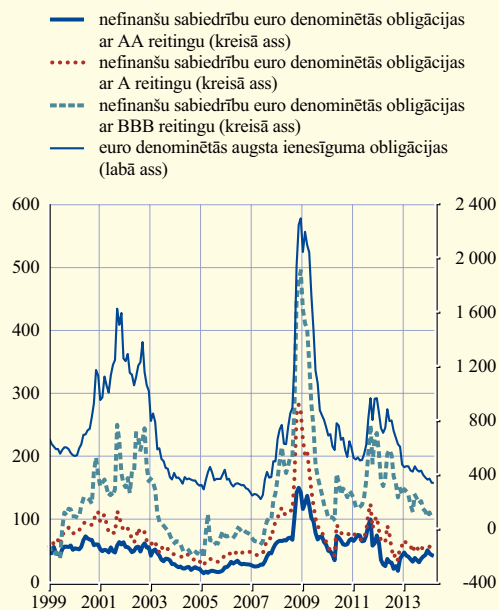
FINANSĒJUMA PLŪSMAS

No 2013. gada oktobra līdz 2014. gada februārim ekonomiskās aktivitātes un inflācijas gausā dinamika vienlaikus ar nefinanšu sabiedrību akciju emisijas augsto aktivitāti veicināja euro zonas nefinanšu sabiedrību akcijas peļņas kritumu. Konkrēti, euro zonas biržā kotēto sabiedrību vienas akcijas peļņas gada pārmaiņu temps 2014. gada februārī bija –11% (2013. gada oktobrī – –6%; sk. 31. att.). Runājot par turpmāko periodu, balstoties uz tirgus infrastruktūras nodrošinātāju datiem, tirgus dalībnieki 2014. gada 1. pusgadā gaida pakāpenisku situācijas uzlabošanos, un līdz šā gada 3. ceturksnim pieaugums varētu kļūt pozitīvs.

Uzņēmumu ārējā finansējuma apjoms 2013. gada pēdējā ceturksnī turpināja samazināties, atspoguļojot vispārējo vājo uzņēmumu ieguldījumu pieaugumu un dažādus finansējuma piedāvājumu ietekmējošos faktorus. Runājot par MFI aizdevumiem, nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu gada sarukuma temps pēdējos mēnešos kļuva lēnāks, 2014. gada janvārī sasniedzot –2.9% (septembrī – –3.6%; sk. 6. tabulu). Tas daļēji skaidrojams ar nepārtraukto spiedienu uz MFI samazināt aizņemto līdzekļu apjomu, kā arī uzņēmumu spēju izmantot citus ārējā finansējuma avotus. Konkrētāk, 2013. gada pēdējā ceturksnī saglabājās straujš uzņēmumu parāda vērtspapīru emisijas apjoma gada pieauguma temps, sasniedzot 8.5%, lai gan salīdzinājumā ar iepriekšējā ceturkšņa rādītāju bija vērojams kritums (9.9%). Turklāt 2013. gada pēdējā ceturksnī nefinanšu sabiedrību emitēto kotēto akciju gada pieauguma temps palielinājās līdz 0.7% (tā paša gada 3. ceturksnī – 0.3%; sk. 32. att.).

30. attēls. Nefinanšu sabiedrību obligāciju ienesīguma likmju starpības

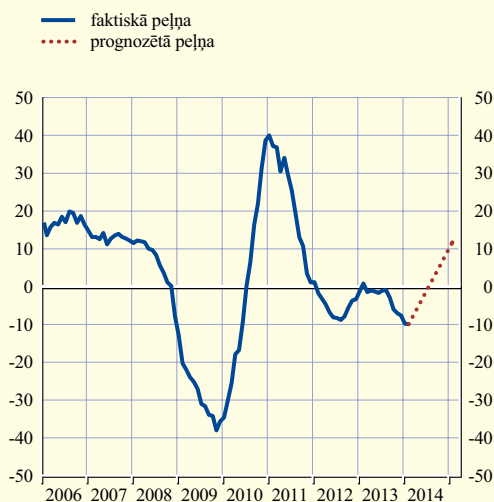
(bāzes punktos; mēneša vidējie dati)

Avoti: Thomson Reuters un ECB aprēķini.
Piezīme. Obligāciju ienesīguma likmju starpības tiek aprēķinātas salīdzinājumā ar valdības AAA reitinga obligāciju peļņas likmēm.

31. attēls. Euro zonas biržā kotēto nefinanšu sabiedrību vienas akcijas peļņas rādītāji

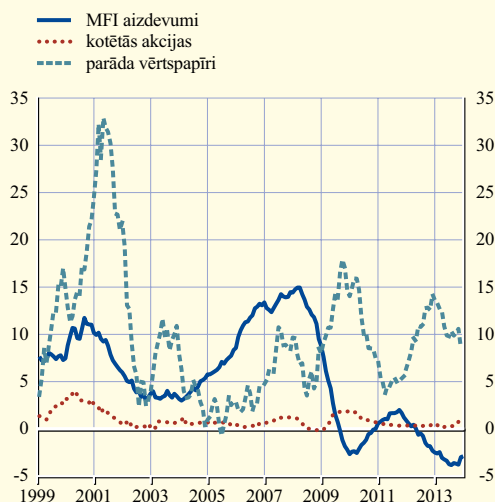
(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; mēneša dati)

Avoti: Thomson Reuters un ECB aprēķini.

32. attēls. Nefinanšu sabiedrību ārējais finansējums instrumentu dalījumā

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Avots: ECB.
Piezīme. Kotētās akcijas ir denominētas euro.

Tradicionāli uzņēmumu parāda instrumentu tirgus euro zonā galvenokārt bijis vērsts uz lielajiem uzņēmumiem ar augstu reitingu samērā nedaudzās valstīs. Vienlaikus jāatzīmē, ka 2013. gada pēdējā ceturkšņa vērtspapīru emisijas apjoma dati liecina, ka dažās problēmu skartajās valstīs uzņēmumiem kļuva vieglāk piekļūt uz tirgus instrumentiem balstītam parāda finansējumam. Ilgāka termiņa perspektīvā nefinanšu sabiedrību parāda vērtspapīru emisija kopš 2007. gada galvenokārt ietvērusi instrumentus ar ilgākiem dzēšanas termiņiem. 2013. gada decembrī nefinanšu sabiedrību emitēto parāda vērtspapīru atlikuma termiņu dalījums liecināja, ka ilgtermiņa instrumentu īpatsvars sasniedza 93% (2007. gadā – 84%).

2013. gada 4. ceturksnī visu nefinanšu sabiedrībām izsniegto banku aizdevumu atlikuma gada kāpuma tempa samazināšanos joprojām galvenokārt noteica MFI aizdevumi ar procentu likmes darbības periodu no 1 līdz 5 gadiem. Īstermiņa aizdevumu gadījumā krituma temps kļuva straujāks, savukārt aizdevumiem ar procentu likmes darbības periodu ilgāku par 5 gadiem tas palēninājās. 2014. gada janvārī īstermiņa aizdevumiem šis kritums kļuva vēl straujāks, bet aizdevumiem ar procentu likmes darbības periodu no 1 līdz 5 gadiem – lēnāks (sk. 8. tabulu).

Euro zonas 2013. gada 4. ceturkšņa banku veiktās kreditēšanas apsekojuma rezultāti liecināja, ka nefinanšu sabiedrību neto kredītu pieprasījums salīdzinājumā ar 2013. gada 3. ceturksni saruka mazāk (sk. 33. att.). Dažādo kredītu pieprasījuma samazināšanos veicinošo faktoru analīze atklāja, ka 2013. gada 4. ceturksnī nefinanšu sabiedrības banku aizdevumus joprojām izmantoja galvenokārt parādu pārstrukturēšanas vajadzībām un apgrozāmā kapitāla finansēšanai. Ieguldījumu pamatlīdzekļos neto devums nefinanšu sabiedrību aizdevumu pieprasījumā joprojām bija negatīvs.

Vienlaikus banku veiktās kreditēšanas apsekojums liecināja, ka 2013. gada pēdējā ceturksnī pakāpeniski mazinājās neto izteiksmē stingrāku kredītstandartu piemērošana nefinanšu sabiedrībām izsniegtajiem aizdevumiem. Kredītņēmēju kredītriska samazināšanās, tautsaimniecības perspektīvas uzlabošanās, kā arī ar banku likviditāti un piekļuvi tirgus finansējumam saistītie faktori kopā veicināja

8. tabula. Nefinanšu sabiedrību finansēšana

(pārmaiņas; %; ceturkšņa beigu dati)

	Gada pieauguma temps				
	2012 IV	2013 I	2013 II	2013 III	2013 IV
MFI aizdevumi	-2.3	-2.5	-3.4	-3.6	-3.0
Līdz 1 gadam	0.5	1.5	-2.1	-3.2	-4.0
1–5 gadi	-6.0	-6.3	-6.2	-5.6	-5.7
Ilgāk par 5 gadiem	-2.3	-2.9	-3.0	-3.2	-1.7
Emitētie parāda vērtspapīri	14.2	12.7	9.9	9.9	8.5
Īstermiņa	2.3	7.9	-9.3	0.6	-8.5
Ilgtermiņa, t.sk.: ¹⁾	15.4	13.2	12.1	10.8	10.1
ar fiksētu procentu likmi	16.7	14.6	13.1	10.9	9.8
ar mainīgu procentu likmi	-1.4	-0.2	5.0	11.2	12.3
Emitētās kotētās akcijas	0.5	0.1	0.4	0.3	0.7
Papildposteni²⁾					
Kopējais finansējums	1.0	1.1	0.7	0.8	–
Aizdevumi nefinanšu sabiedrībām	0.0	0.0	-0.6	-1.0	–
Apdrošināšanas tehniskās rezerves ³⁾	1.3	1.2	1.2	1.1	–

Avoti: ECB, Eurostat un ECB aprēķini.

Piezīmes. Šajā tabulā (izņemot papildpostenus) sniegti monetārās un banku statistikas un vērtspapīru emisiju statistikas dati. Neliela atšķirība no sniegtajiem finanšu kontu statistikas datiem var rasties galvenokārt atšķirīgu vērtēšanas metožu dēļ.

1) Fiksētas un mainīgas procentu likmes vērtspapīru summa var atšķirties no ilgtermiņa parāda vērtspapīru kopsummas, jo bezkupona ilgtermiņa parāda vērtspapīri, kuros ietverts pārvērtēšanas efekts, nav norādīti.

2) Dati sniegti saskaņā ar Eiropas sektoru kontu ceturkšņa statistiku. Kopējais nefinanšu sabiedrību finansējums ietver aizdevumus, emitētos parāda vērtspapīrus, akcijas un citus emitētos kapitāla vērtspapīrus, apdrošināšanas tehniskās rezerves, citus kreditoru parādus un atvasinātos finanšu instrumentus.

3) Ietver pensiju fondu rezerves.

banku kredītstandartu atvieglošanu. Bankas gaida, ka 2014. gada 1. ceturksnī neto izteiksmē stingrāku kredītstandartu piemērošana nefinanšu sabiedrībām izsniegtajiem aizdevumiem turpinās samazināties.

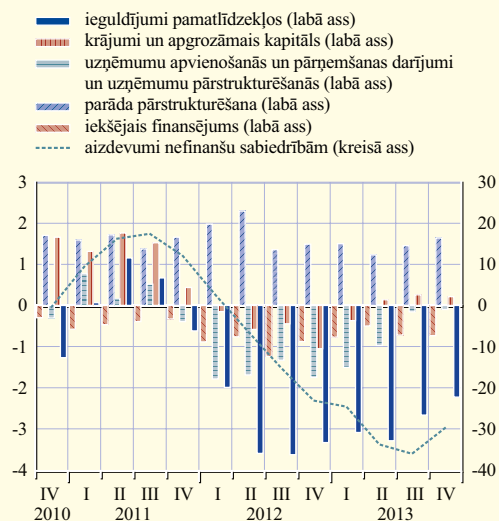
Nefinanšu sabiedrību finansējuma starpība (jeb neto aizņēmumi), t.i., to iekšējo līdzekļu (bruto uzkrājumu) un bruto pamatkapitāla veidošanas attiecībā pret to radīto bruto pievienoto vērtību starpība, 2013. gada 3. ceturksnī pieauga līdz 0.8% (iepriekšējā ceturksnī – 0.7%; sk. 34. att.). Tas skaidrojams ar nedaudz vājāku bruto pamatkapitāla veidošanas rādītāju, savukārt bruto uzkrājumi un neto kapitāla pārvedumi salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni nemainījās. Attiecībā uz finansēm lielāku kapitāla vērtspapīru un finanšu aktīvu (izņemot kapitāla vērtspapīrus) pirkuma apjomu kompensēja mazāks ieguldījumu apjoms pārējos aktīvos.

FINANSIĀLAIS STĀVOKLIS

Saskaņā ar euro zonas integrēto kontu datiem nefinanšu sabiedrību parāda līmenis 2013. gada 3. ceturksnī nedaudz samazinājās. Parāda attiecība pret IKP 2013. gada 3. ceturksnī

33. attēls. Aizdevumu kāpums un nefinanšu sabiedrību aizdevumu pieprasījumu veicinošie faktori

(neto gada pārmaiņas; %)

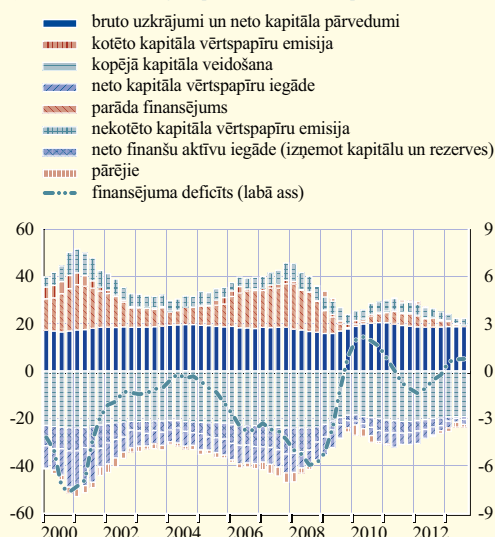

Avots: ECB.

Piezīmes. Neto rādītājs attiecas uz starpību, ko veido to banku īpatsvars, kuras atzinušas, ka konkrētais faktors veicinājis pieprasījuma kāpumu, un to banku īpatsvars, kuras atzinušas, ka šis faktors veicinājis pieprasījuma samazināšanos. Mainīgie rādītāji uz labās ass ir neto procentuālie rādītāji.

34. attēls. Nefinanšu sabiedrību uzkrājumi, finansējums un ieguldījumi

(četrus ceturkšņu mainīgā kopsūmā; % no bruto pievienotās vērtības)

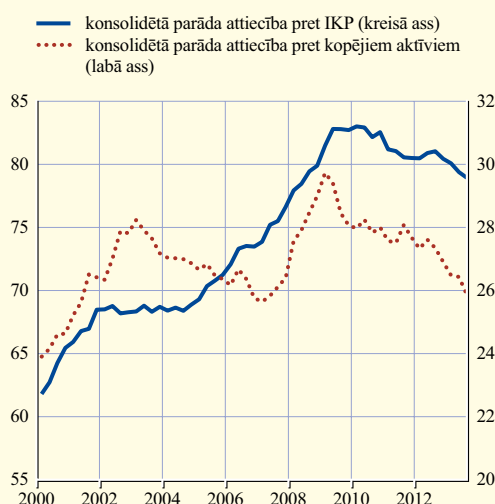

Avots: Euro zonas konti.

Piezīmes. "Parāda finansējums" ietver aizdevumus, parāda vērtspapirus un pensiju fondu rezerves. "Pārējie" ietver atvasinātos finanšu instrumentus, neto citus kreditoru/debitoru parākus un korekcijas. Finansējuma deficīts ir neto aizdevumu/neto aizņēmumu pozīcija, kas aptuveni atbilst bruto uzkrājumu un kopējā kapitāla veidošanas starpībai.

35. attēls. Nefinanšu sabiedrību parāda rādītāji

(%)

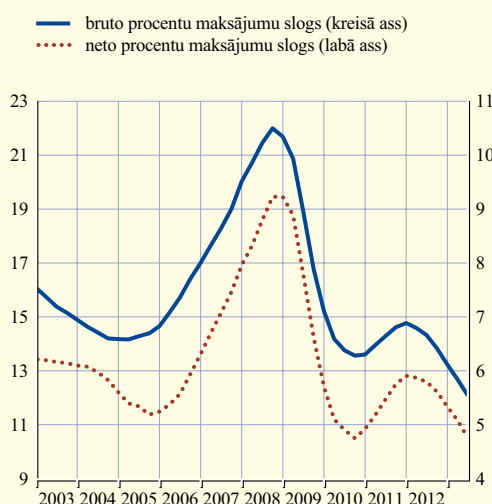
Avoti: ECB, Eurostat un ECB aprēķini.

Piezīmes. Dati par parādu ņemti no Eiropas sektoru kontu ceturkšņa statistikas un ietver aizdevumus (izņemot uzņēmumu savstarpējos aizdevumus), emitētos parāda vērtspapirus un pensiju fondu rezerves.

turpināja sarukt (līdz 78.9%; 2013. gada 2. ceturksnī – 79.3%), savukārt parāda attiecība pret kopējiem aktīviem samazinājās nedaudz (no 26.4% līdz 25.9%; sk. 35. att.; sk. arī 4. ielikumu par uzņēmumu parāda novērtēšanu). Šāds neliels samazinājums salīdzinājumā ar rekordaugsto līmeni, kādu abi rādītāji sasniedza iepriekš, jāvērtē saistībā ar zemās ekonomiskās aktivitātes vidi. Nefinanšu sabiedrību parāda ilgtspēja 2013. gada 3. ceturksnī turpināja uzlaboties, bruto procentu maksājumu slogam attiecībā pret darbības bruto ieņēmumiem sarūkot līdz 12.1% (2013. gada 2. ceturksnī – 12.7%; sk. 36. att.). Šis rādītājs ir par 10 procentu punktiem mazāks nekā 2008. gada pēdējā ceturksnī reģistrētais rekordlīmenis.

36. attēls. Nefinanšu sabiedrību procentu maksājumu slogs

(četrus ceturkšņu mainīgā kopsūmā; % no darbības bruto ieņēmumiem)

Avots: ECB.

Piezīme. Neto procentu maksājumu slogs definēts kā nefinanšu sabiedrību procentu maksājumu un saņemto procentu starpība attiecībā pret to bruto darbības ieņēmumiem.

4. ielikums

NEFINANŠU SABIEDRĪBU PARĀDS: KONSOLIDĒTI UN NEKONSOLIDĒTI RĀDĪTĀJI

Uzņēmumu sektora parādsaistību apjoms attiecībā pret IKP pirms finanšu krīzes ievērojami palielinājās; pēc tam krīzes sākuma gados tas sāka stabilizēties un kopš 2012. gada ir mēreni samazinājies (sk. A att.). Tomēr euro zonas nefinanšu sabiedrību (NFS) kopējā parāda apjoms neparāda būtiskās valstu un uzņēmumu parāda rādītāju atšķirības. NFS parādsaistības var būtiski ietekmēt ieguldījumu aktivitāti, jo tas ietekmē uzņēmumu parāda apkalpošanas slogu. Turklāt parāda līmenis var ierobežot NFS piekļuvi ārējam finansējumam, jo var ietekmēt banku noteiktos kredītu standartus. Parāda līmenim ir nozīme arī NFS spējā izturēt šokus, kas savukārt var radīt ietekmes pārnesei uz citām euro zonas tautsaimniecības jomām.¹

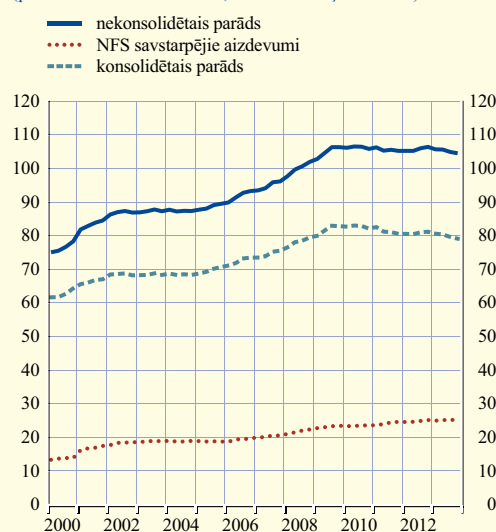
NFS parādu var analizēt, izmantojot konsolidētus vai nekonsolidētus datus. Konsolidēti dati ietver tikai citu sektoru sniegtu parāda finansējumu, bet nekonsolidēti dati – arī darījumu sektora ietvaros (piemēram, uzņēmumu savstarpējos aizdevumus). Tā kā papildus nekonsolidētiem datiem nesen euro zonas ceturkšņa kontos kļuva pieejami konsolidēti dati par NFS parādu, šajā ielikumā salīdzinātas divas parāda rādītāja aprēķināšanas pieejas gan no konceptuālā viedokļa, gan attiecībā uz to ietekmi uz politiku.

Dažādu parāda definīciju izmantošana

Pirmais lēmums, kas jāpieņem, nosakot NFS parāda apjomu, – kurus instrumentus no dažādajiem NFS kopējo finanšu saistību komponentiem iekļaut aprēķinā. ECB publikācijās NFS parāda apjoma noteikšanā ņem vērā aizdevumus, parāda vērtspapīrus un pensiju rezerves.² Tas nozīmē, ka, piemēram, tirdzniecības kredīti netiek iekļauti.³ Kad instrumenti ir izvēlēti, jāpieņem lēmums par konsolidācijas metodi – atšķirībā no konsolidētiem datiem NFS parāda nekonsolidēti dati ietver finansējuma plūsmas un pozīcijas, kas rodas pašā NFS sektorā, piemēram, aizdevumi, ko uzņēmumi izsniedz citiem uzņēmumiem – attiecīgās valsts rezidentiem.⁴ Ir pieejami dati, ka liela

A attēls. Euro zonas NFS parāds

(procentos no nominālā IKP; četru ceturkšņu summas)

Avoti: Eurostat un ECB.

- 1 Sk. arī *Task Force of the Monetary Policy Committee of the European System of Central Banks (2013), Corporate finance and economic activity in the euro area: Structural Issues Report 2013, Occasional Paper Series*, Nr. 151, ECB, 2013. gada augusts.
- 2 Sk., piemēram, ECB ceturkšņa statistikas paziņojumu presi *Euro area economic and financial developments by institutional sector* ECB interneta vietnē <http://www.ecb.europa.eu/press/pr/stats/ffi/html/index.en.html>. Pensiju rezervju saistības rodas no darba devēju tiešajām pensiju iemaksām, t.i., ja par tām nav noslēgts ārpakalpojumu līgums ar kādu autonomu pensiju fondu. Makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūras privātā parāda definīcija neietver šādu kategoriju.
- 3 Tirdzniecības kredītu neietveršana esošajās parāda definīcijās atspoguļo datu kvalitātes problēmas vairākās valstīs. Ieviešot jauno Eiropas Kontu sistēmu 2010 un jauno ECB Pamatnostādni (ECB/2013/24) par finanšu kontiem (OV L 2, 07.01.2014., 34. lpp.), tirdzniecības kredīti kļūs par obligātu atsevišķu statistikas posteni, sākot ar 2014. gada beigām.
- 4 Šajā ielikumā termins "konsolidēts" atbilst Eiropas Kontu sistēmas definīcijai, kurā ir runa par konsolidāciju NFS sektora līmenī. Grāmatvedībā "konsolidētie" pārskati parasti tiek definēti, runājot par uzņēmumu grupu.

apjoma aizdevumus savstarpēji izsniedz sabiedrības – rezidentes, kas pieder vienai uzņēmumu grupai. Turklāt savstarpējus aizdevumus var izsniegt sabiedrības, kas pieder dažādām grupām (t.i., bez nozīmīgas kapitāla saiknes), dažādu iemeslu dēļ, piemēram, lai atbalstītu piegādātāju vai vienkārši ieguldījuma mērķiem.⁵ Vēl nesen ECB, Eiropas Sistēmisko risku kolēģija (ESRK) un Eiropas Komisija, īstenojot makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūru (MNP), izmantoja nekonsolidētus parāda rādītājus (ar dažiem izņēmumiem⁶). Eiropas Komisija savā *Alert Mechanism Report 2014* ("Brīdināšanas mehānisma ziņojums 2014") MNP ietvaros pārgāja uz konsolidētā parāda koncepciju, izmantojot tagad pieejamos visu ES valstu konsolidētos gada datus. Turklāt nesen pieejamie konsolidētie NFS parāda dati papildus nekonsolidētajiem euro zonas parāda ceturkšņa datiem un par gandrīz visām dalībvalstīm nozīmē to, ka ir noderīgi, ja analizējot var izmantot abas vērtēšanas koncepcijas.

Konceptuāli apsvērumi

Raugoties no konceptuālā viedokļa, izvēle starp konsolidētu un nekonsolidētu parāda rādītāju nav skaidri noteikta un tā var būt noderīga dažādiem analītiskiem mērķiem. Konsolidētais parāds nosaka finansējuma apjomu, ko sektors saņēmis no visiem pārējiem sektoriem (gan rezidentiem, gan nerezidentiem). Tādējādi šī pieeja sniedz pārskatu par sektoru savstarpējo finansējuma plūsmu.

Lai izvērtētu NFS parāda ilgtspēju, kā arī refinansēšanu vai kredītrisku, būtu jāņem vērā arī NFS savstarpējās parāda pozīcijas, tādējādi atbalstot nekonsolidēto parāda rādītāju izmantošanu šādās analizēs. Taču sektora kontu koncepcija neļauj atšķirt parādu vienas uzņēmumu grupas ietvaros un dažādām grupām piederošu NFS savstarpējo parādu. Abi parādi ir ļoti atšķirīgi pēc būtības un izvirza atšķirīgus jautājumus, piemēram, attiecībā uz parāda ilgtspēju. Kreditēšana grupas ietvaros var būt ļoti nozīmīga ar lielu neviendabību dažādās valstīs. Tādējādi ideālā variantā to vajadzētu analizēt atsevišķi no nesaistīto NFS kreditoru parāda.

No otras puses, arguments par labu nekonsolidētiem parāda rādītājiem ir tāds, ka atvasinātie rādītāji, piemēram, aizņemto līdzekļu rādītājs, rāda parādu attiecībā pret kopējo kapitālu vai aktīviem, kas pieejami tikai nekonsolidētā veidā. Atzīstot abu koncepciju nosacītās priekšrocības, Eiropas Komisija, īstenojot MNP, piemēram, turpina izmantot nekonsolidētus parāda datus kā papildu rādītāju. Līdzīgi arī ECB nesen veiktajā uzņēmumu parādsaistību analizē izmantoja gan nekonsolidētus, gan konsolidētus datus.⁷

Pārrobežu dati, salīdzināmība un statistikas jautājumi

Valstu nekonsolidēti dati principā ir savstarpēji labāk salīdzināmi, jo nacionālo kontu statistikas vajadzībām NFS savstarpējā parāda konsolidācija attiecas tikai uz tādu NFS savstarpējo parāda konsolidāciju, kuras ir attiecīgās valsts rezidentes. Tāpēc konsolidēto datu salīdzināmību var ietekmēt atšķirīgs NFS savstarpējā vietējā finansējuma īpatsvars dažādās valstīs. (Faktiski var pieņemt, ka pēdējais parasti ir zemāks mazās un integrētās valstīs⁸.) Tāpēc nekonsolidētiem datiem var būt priekšrocība, salīdzinot euro zonas valstu parāda līmeni vai euro zonas kopējo parāda līmeni ar atsevišķu valstu rādītājiem.

5 Taču šie pēdējie gadījumi, šķiet, ir samērā nebūtiski salīdzinājumā ar liecībām par nozīmīgu kreditēšanu grupas ietvaros.

6 Tiek lietoti daži konsolidētā parāda rādītājus aizstājoši rādītāji, īpaši salīdzinot euro zonas un ASV tautsaimniecību.

7 Sk. ECB 2014. gada februāra "Mēneša Biļetena" rakstu *Deleveraging patterns in the euro area corporate sector* ("Euro zonas uzņēmumu sektora aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas veidi").

8 Euro zonas kontu apkopotajos rādītājos euro zona tiek aplūkota kā viena tautsaimniecība un NFS savstarpējie aizdevumi ietver visus to NFS savstarpējos aizdevumus, kuras ir rezidentes jebkurā euro zonas dalībvalstī.

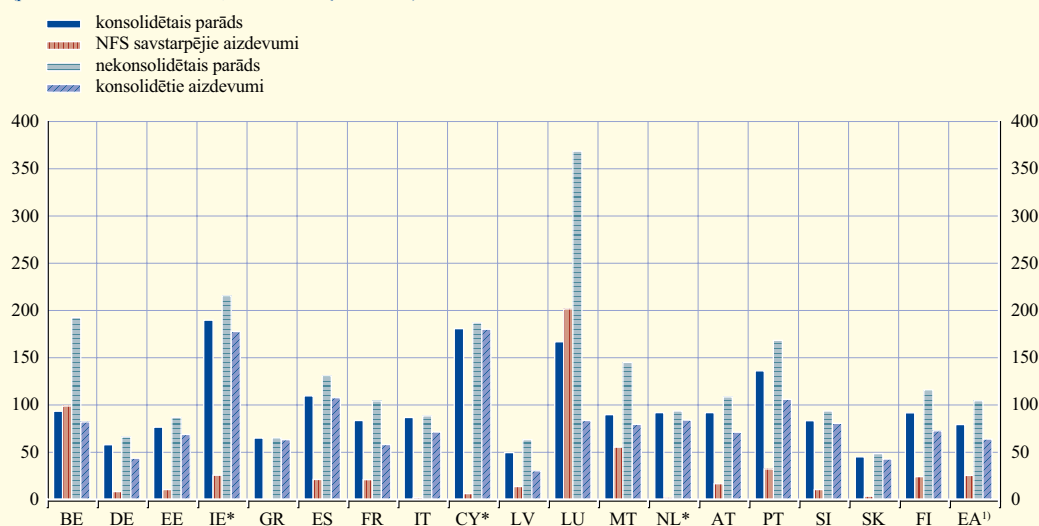
Tomēr saskaņā ar pieejamiem datiem vietējo NFS savstarpējā finansējuma īpatsvars (ko aprēķina kā NFS savstarpējā parāda attiecību pret IKP) ir visaugstākais dažās mazākajās valstīs. Augstākie NFS savstarpējā finansējuma rādītāji ir reģistrēti Beļģijā, Luksemburgā un Maltā (iespējams, ka šis fenomens ir saistīts ar konkrētām strukturālām iezīmēm minētajās valstīs⁹), savukārt lielākās valstīs novēroti samērā zemi rādītāji (sk. B att.). Turklāt nekonsolidēti parāda dati norāda uz lielāku valstu atšķirību nekā konsolidēti parāda dati sakarā ar lielo NFS savstarpējo aizdevumu atšķirību dažādās valstīs. Daļēji šī starpvalstu atšķirība, iespējams, atspoguļo statistikas mērījumu problēmas, īpaši divus zemāk minētos punktus.

1) Dažādas statistikas vienību koncepcijas – NFS statistiskajai definīcijai piemērotā detalizācijas pakāpe saistībā ar uzņēmumu grupu ietekmē parāda rādītāja aprēķina rezultātus. Jo vairāk atsevišķu uzņēmumu tiek identificēti uzņēmumu grupās, jo lielāks ir to NFS skaits, kuru dati tiek reģistrēti atsevišķi, un jo lielāks ir potenciālais uzņēmumu grupas iekšējais finansējums un nekonsolidētais NFS parāds. Savukārt valstīs, kuras izmanto lielākus NFS apkopotos rādītājus kā statistikas veidošanas elementus, reģistrēts ievērojami zemāks NFS savstarpējā parāda līmenis. Ir uzsākts darbs, lai uzlabotu valstu prakses salīdzināmību šajā jomā.

2) Atšķirīgs NFS savstarpējo aizdevumu datu aptvērums – lielākajai daļai valstu to statistikas avotos nav pilnīga NFS bilanču datu aptvēruma, un nepieciešamība veikt trūkstošo datu aplēses var ietekmēt NFS savstarpējā parāda aplēšu kvalitāti.

B attēls. NFS parāda un NFS savstarpējā parāda rādītāji

(procentos no nominālā IKP; četru ceturkšņu summas)

Avoti: Eurostat un ECB.

Piezīmes. 1) Euro zonas konsolidētais parāds un NFS savstarpējie aizdevumi nav salīdzināmi ar valstu datiem. Latvijas dati nav ietverti euro zonas kopējā rādītājā, jo šeit sniegtie dati attiecas uz 2013. gada 3. ceturksni.

* Īrijas, Kipras un Nīderlandes NFS savstarpējie aizdevumi ir balstīti uz 2012. gada gada finanšu kontu datiem, un konsolidētais parāds aprēķināts, no nekonsolidētā parāda atņemot NFS gada savstarpējos aizdevumus.

9 Strukturālās iezīmes, piemēram, šo valstu pievilcība no multinacionālo grupu viedokļa *inter alia* attiecas uz labvēlīgu nodokļu politiku.

Secinājumi

Kopumā, ņemot vērā katras parāda koncepcijas priekšrocības un trūkumus, ieteicams veikt to abu monitoringu. Euro zonas ceturkšņa kontu un finanšu kontu dati parasti ir nekonsolidēti. Taču NFS konsolidētus parāda datus var iegūt, atņemot uzņēmumu savstarpējos aizdevumus no nekonsolidētajiem parāda datiem.¹⁰ Datus, kas balstīti uz abu veidu parāda rādītāja aprēķiniem, ECB publicē katru ceturksni. Turpmākais datu un salīdzināmības uzlabojums paredzams saistībā ar pašlaik notiekošo euro zonas kontu pārskatīšanu sakarā ar rediģētā statistikas standarta "Eiropas Kontu sistēma 2010" (*European System of Accounts 2010*) ieviešanu.

10 Parāda vērtspapīrus vēl nevar konsolidēt, jo NFS savstarpējo turējumu dati vēl nav pieejami; katrā ziņā tie ir daudz mazsvarīgāki nekā NFS savstarpējie aizdevumi. Balstoties uz gada finanšu kontu datiem, aplēsts, ka gandrīz visās euro zonas valstīs NFS savstarpējie parāda vērtspapīru turējumi veido mazāk nekā 0.5% no IKP.

2.7. MĀJSAIMNIECĪBU SEKTORA FINANSĒJUMA PLŪSMAS UN FINANSIĀLAIS STĀVOKLIS

2013. gada 4. ceturksnī un 2014. gada janvārī euro zonas mājsaimniecību finansēšanas nosacījumus raksturoja banku aizdevumu procentu likmju neliela pazemināšanās, joprojām pastāvēja lielām valstu un dažādu instrumentu atšķirībām. MFI mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu apjoms 4. ceturksnī un janvārī atkal pieauga tikai nedaudz. Ilgstoši ierobežotā mājsaimniecību kredītēšanas attīstība skaidrojama ar faktoru kombināciju, t.sk. mājsaimniecību rīcībā esošo ienākumu gauso dinamiku, augsto bezdarba līmeni, vājo mājokļu tirgus aktivitāti un neskaidrajām tautsaimniecības perspektīvām. Turklāt nepieciešamība koriģēt agrākās pārmērības saistībā ar parādsaistību apjomu (īpaši dažās euro zonas valstīs) joprojām rada lejupvērstu spiedienu uz mājsaimniecību jaunu kredītu pieprasījumu. Taču 2013. gada 4. ceturkšņa euro zonas banku veiktais kredītēšanas apsekojums liecina, ka bankas 2014. gada 1. ceturksnī gaida mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu neto pieprasījuma spēcīgu kāpumu. Tiek lēsts, ka pēc nelielā krituma iepriekšējā ceturksnī mājsaimniecību parāda attiecība pret bruto rīcībā esošajiem ienākumiem 4. ceturksnī kopumā nav mainījusies, saglabājoties augstā līmenī. Tiek arī lēsts, ka mājsaimniecību procentu maksājumu slogs šajā ceturksnī pamatā nav mainījies.

FINANSĒŠANAS NOSACĪJUMI

Euro zonas mājsaimniecību finansējuma izmaksas 2013. gada 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni kopumā nedaudz saruka. Aplūkojot atsevišķas sastāvdaļas, mājokļa iegādei izsniegto kredītu procentu likmes pamatā nav mainījušās, jo zemākas īstermiņa procentu likmes kompensēja ilgtermiņa procentu likmju nelielo kāpumu. Patēriņa kredītu procentu likmes samazinājās. Euro zonas līmenī MFI mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu procentu likmju dinamika joprojām atšķirās atkarībā no aizdevuma veida un termiņa, saglabājoties arī spēcīgai dažādu valstu nevienādībai.

Runājot par jaunajiem kredītiem mājokļa iegādei, gan īstermiņa aizdevumu (t.i., aizdevumu ar mainīgo procentu likmi vai ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam), gan vidēja termiņa aizdevumu (t.i., aizdevumu ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu no 1 līdz 5 gadiem) procentu likmes nedaudz pazeminājās (salīdzinājumā ar 3. ceturkšņa rādītājiem – par 4 bāzes punktiem). Turpretī ilgāka termiņa aizdevumu (t.i., aizdevumu ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu no 5 līdz 10 gadiem un ilgāku par 10 gadiem) procentu likmes nedaudz paaugstinājās, lai gan vēsturiskā skatījumā joprojām bija zemas (sk. 37. att.). 2014. gada janvārī mājokļa iegādei izsniegto jauno aizdevumu procentu likmes salīdzinājumā ar decembra līmeni pamatā saglabājās stabilas.

Runājot par jaunajiem patēriņa kredītiem, īsāka termiņa aizdevumu procentu likmes 4. ceturksnī pamatā saglabājās stabilas, savukārt gan vidēja termiņa, gan ilgāka termiņa aizdevumu (kas ir visbiežāk lietotie instrumenti) procentu likmes nedaudz pazeminājās. Šis kritums bija vispēcīgākais aizdevumiem ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 5 gadiem. Attiecībā uz patēriņa kredītiem janvārī procentu likmes salīdzinājumā ar decembra līmeni pieauga gan aizdevumiem ar īsu, gan – visbūtiskāk – ar ilgu procentu likmes darbības sākotnējo periodu. Procentu likmes vidēja termiņa aizdevumiem salīdzinājumā ar decembri nedaudz samazinājās.

2013. gada 4. ceturkšņa euro zonas banku veiktās kreditēšanas apsekojums liecina, ka stingrāku kredītstandartu piemērošana mājāsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegtajiem aizdevumiem neto izteiksmē 4. ceturksnī turpināja mazināties. Savukārt stingrāku kredītstandartu piemērošana mājāsaimniecībām izsniegtajiem patēriņa kredītiem neto izteiksmē pamatā nemainījās. Faktiski to banku neto īpatsvars, kuras mājokļa iegādei izsniegtajiem aizdevumiem piemēroja stingrākus kredītstandartus, kļuva nedaudz negatīvs, kas liecināja par kredītstandartu atvieglošanu. Ar cenu saistītie un nesaistītie noteikumi attiecībā uz mājokļa iegādei izsniegtajiem aizdevumiem un patēriņa kredītiem kļuva mazāk stingri vai pat tika atviegloti, lai gan patēriņa kredītiem tie tika atviegloti mazāk. Sīkāku informāciju sk. ECB 2014. gada februāra "Mēneša Biļetena" ielikumā *The results of the euro area bank lending survey for the fourth quarter of 2013* ("Euro zonas 2013. gada 4. ceturkšņa banku veiktās kreditēšanas apsekojuma rezultāti").

FINANSĒJUMA PLŪSMAS

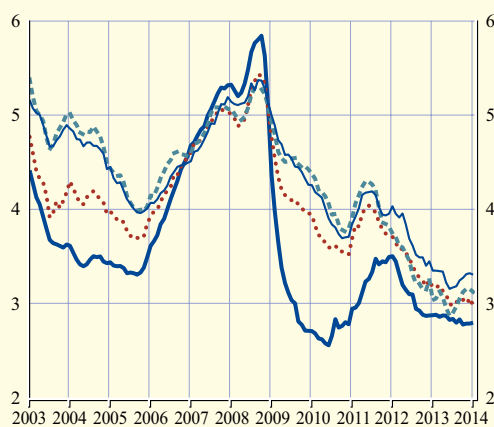
2013. gada 3. ceturksnī (pēdējais ceturksnis, par kuru pieejami euro zonas kontu dati) mājāsaimniecību kreditēšanas pieauguma temps bija lēns – līdzīgi kā iepriekšējos četros ceturkšņos. 3. ceturksnī stabilizējās euro zonas mājāsaimniecību sektora kopējās kreditēšanas gada pieauguma temps, jo nedaudz palielinājās MFI aizdevumu atlikums (gada pieauguma temps – 0.1%; iepriekšējā ceturksnī – 0.0%), ko neitralizēja turpmāks ne-MFI aizdevumu atlikuma kritums (gada pieauguma temps – -0.9%; iepriekšējā ceturksnī – -1.3%). Ne-MFI aizdevumi parasti ietver aizdevumu pārdošanu un vērtspapīrošanas darbības, kuru rezultātā mājāsaimniecībām izsniegtie aizdevumi no MFI tiek nodoti nemonetārajiem finanšu starpniekiem, kas nav apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi (t.i., CFS sektoram). 2013. gada 4. ceturkšņa aplēses liecina, ka kopējais mājāsaimniecībām izsniegto kredītu atlikums nedaudz samazinājies (sk. 38. att.).

Mājāsaimniecībām izsniegto MFI aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps, kas koriģēts atbilstoši pārdošanas un vērtspapīrošanas darījumu ietekmei, pēdējos mēnešos pamatā nav mainījies, saglabājoties nedaudz pozitīvā līmenī atbilstoši kopš 2013. gada pavasara vērotajiem rādītājiem. Konkrētāk, mājāsaimniecībām izsniegto MFI aizdevumu gada pieauguma temps 2014. gada janvārī bija 0.2%. Šī dinamika slēpj faktu, ka mājāsaimniecībām izsniegto aizdevumu ceturkšņa plūsma

37. attēls. Mājāsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto MFI aizdevumu procentu likmes

(gadā; %; izņemot maksas; jauno darījumu procentu likmes)

- ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam
- ... ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu 1–5 gadi
- - - ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu 5–10 gadi
- ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 10 gadiem

Avots: ECB.

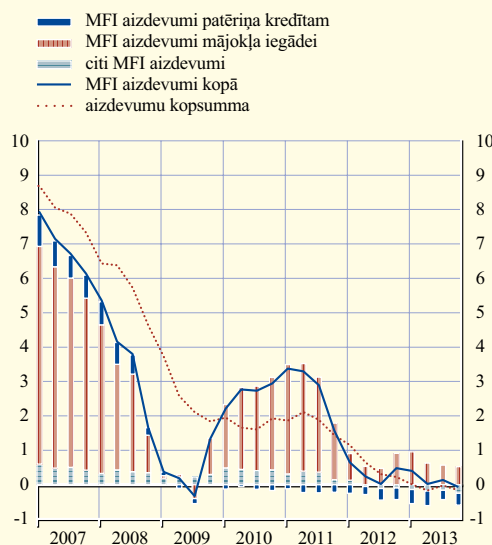
2013. gada 4. ceturksnī bija nedaudz negatīva, galvenokārt atspoguļojot mēneša neto aizdevumu atmaksu decembrī. Kopumā tas apstiprina, ka jaunu aizdevumu izsniegšanas aktivitāte bankās joprojām ir neliela (sīkāku informāciju sk. 2.1. sadaļā). Aplūkojot aizdevumus to mērķa dalījumā, MFI mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps, kas koriģēts atbilstoši pārdošanas un vērtspapīrošanas darījumu ietekmei, janvārī bija 1.2% (tāds pats kā septembrī). Mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu ceturkšņa ieplūde 4. ceturksnī nedaudz pieauga, neraugoties uz decembrī notikušo neto aizdevumu atmaksu. Patēriņa kredītu atlikuma gada kāpuma temps vēl arvien saruka, janvārī samazinoties līdz -3.0% (septembrī - -2.3%), turpinot kopš 2009. gada aprīļa vērojamo negatīvo tendenci. Līdzīgi arī pārējo aizdevumu, t.sk. kredītu sabiedrībām, kas nav juridiskās personas, atlikuma gada pieauguma temps saglabājās negatīvs, kāds tas bijis kopš 2012. gada jūnija (janvārī - -1.5%; septembrī - -1.0%).

MFI mājaisaimniecībām izsniegto aizdevumu mazais pieaugums galvenokārt atspoguļo mājaisaimniecību ienākumu kāpuma ierobežotās perspektīvas, ko vēl papildina mājokļu tirgus nelielā aktivitāte un, vispārīgāk, neskaidrās tautsaimniecības perspektīvas. Tomēr vidēja termiņa perspektīvā tas atspoguļo arī nepieciešamību koriģēt agrākās pārmērības saistībā ar parādsaistību apjomu (īpaši dažās euro zonas valstīs), kas joprojām rada lejupvērstu spiedienu uz kredītu pieprasījumu. 2013. gada 4. ceturkšņa euro zonas banku veiktās kreditēšanas apsekojums liecina, ka bankas norādījušas uz nelielu aizdevumu mājokļa iegādei neto pieprasījuma kritumu šajā ceturksnī. Patēriņa kredītu neto pieprasījums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pamatā nebija mainījies. Runājot par nākotni, bankas 2014. gada 1. ceturksnī gaida būtisku aizdevumu mājokļa iegādei neto pieprasījuma kāpumu.

Runājot par euro zonas mājaisaimniecību sektora bilances aktīvu pusi, mājaisaimniecību kopējo finanšu ieguldījumu gada pieauguma temps 2013. gada 3. ceturksnī bija 1.7% (nedaudz zemāks nekā iepriekšējā ceturksnī; sk. 39. att.). Tam pamatā ir mazāks ieguldījumu naudā un noguldījumos, akcijās un citos kapitāla vērtspapīros devums. Turklāt ieguldījumu parāda vērtspapīros gada pieauguma temps turpināja samazināties, sasniedzot aptuveni -10%. Turpretī ieguldījumu apdrošināšanas tehniskajās rezervēs devums mazliet palielinājās. Kopumā mājaisaimniecību finanšu aktīvu uzkrāšanas tempa ieilgusi palēnināšanās, kas vērojama kopš 2010. gada vidus, skaidrojama ar strukturāliem faktoriem, piemēram, nepieciešamību turpmāk samazināt aizņemto līdzekļu apjomu, un cikliskām norisēm, kas saistītas ar uzņēmējdarbības zemas aktivitātes ciklu (kas kavē rīcībā esošo ienākumu kāpumu un liek mājaisaimniecībām mazināt uzkrājumus).

38. attēls. Mājaisaimniecībām izsniegto aizdevumu kopapjoms

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; devums; procentu punktos; ceturkšņa beigās)

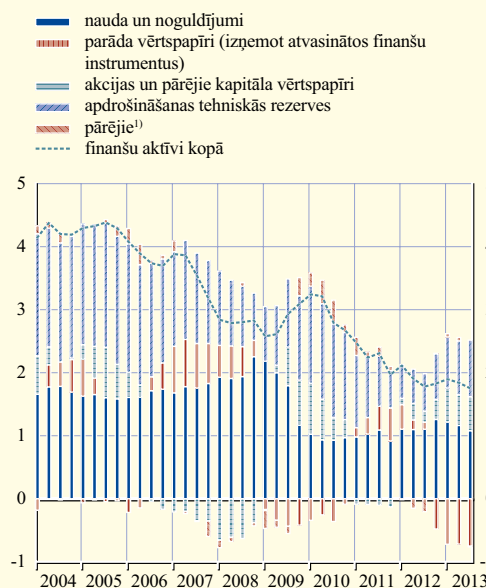

Avots: ECB.

Piezīmes. Aizdevumu kopsumma ietver visu institucionālo sektoru mājaisaimniecībām izsniegtos aizdevumus, t.sk. pārējā pasaulē. 2013. gada 4. ceturksnī mājaisaimniecībām izsniegto aizdevumu kopsumma aplēsta, izmantojot monetārās un banku statistikas informāciju par darījumiem. Informāciju par MFI izsniegto aizdevumu un aizdevumu kopsummas pieauguma tempa aprēķina atšķirībām sk. attiecīgajās tehniskajās piezīmēs.

39. attēls. Mājsaimniecību finanšu ieguldījumi

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, devums; procentu punktos)

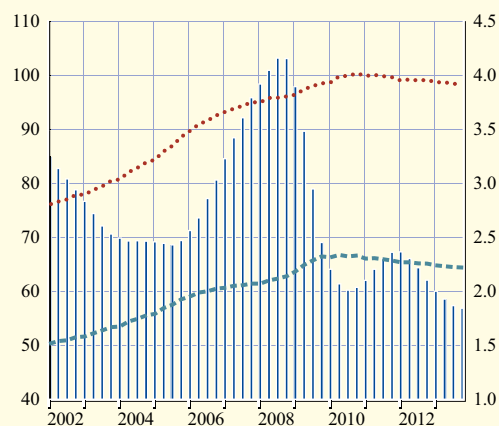
Avots: ECB un Eurostat.

1) Ietver aizdevumus un pārējos debitoru parādus.

40. attēls. Mājsaimniecību parāds un procentu maksājumi

(%)

— procentu maksājumu sloga attiecība pret bruto rīcībā esošajiem ienākumiem (labā ass)
 mājsaimniecību parāda attiecība pret bruto rīcībā esošajiem ienākumiem (kreisā ass)
 --- mājsaimniecību parāda attiecība pret IKP (kreisā ass)

Avoti: ECB un Eurostat.

Piezīmes. Mājsaimniecību parāds ietver visu institucionālo sektoru mājsaimniecībām izsniegtos aizdevumus, t.sk. no pārējām pasaules valstīm. Procentu maksājumi neietver mājsaimniecību finansējuma izmaksas pilnībā, jo nav iekļautas komisijas maksas par finanšu pakalpojumiem. Dati par pēdējo ceturksni daļēji ir aplēses.

FINANSIĀLAIS STĀVOKLIS

Mājsaimniecību parāda līmenis euro zonā joprojām ir augsts. Konkrētāk, mājsaimniecību parāda attiecība pret nominālajiem bruto rīcībā esošajiem ienākumiem 2013. gada 3. ceturksnī nedaudz samazinājās, sasniedzot 98.5% (2. ceturksnī – 98.8%). Arī mājsaimniecību parāda attiecība pret IKP nedaudz samazinājās, 3. ceturksnī sasniedzot 64.5% (iepriekšējā ceturksnī – 64.7%). 2013. gada 4. ceturksņa aplēses norāda, ka mājsaimniecību parādsaistības pamatā nav mainījušās (sk. 40. att.), atgriežoties līmenī, kāds pēdējo reizi fiksēts 2009. gada beigās. Tiek lēsts, ka līdzīgi arī mājsaimniecību sektora procentu maksājumu slogs 2013. gada 4. ceturksnī sasniedza 1.8% no rīcībā esošajiem ienākumiem, turpinot kopš 2011. gada beigām vēroto pakāpenisko kritumu.

3. CENAS UN IZMAKSAS

Saskaņā ar Eurostat ātro aplēsi euro zonas SPCI gada inflācija 2014. gada februārī bija 0.8% – nemainīga salīdzinājumā ar pārskatīto un paaugstināto janvāra rādītāju. Lai gan gada izteiksmē enerģijas cenas februārī samazinājās vairāk nekā iepriekšējā mēnesī, rūpniecības preču un pakalpojumu cenu kāpums bija lielāks nekā janvārī. Pamatojoties uz pašreizējo informāciju un dominējošām biržā tirgto enerģijas nākotnes līgumu cenām, paredzams, ka nākamajos mēnešos SPCI gada inflācija saglabāsies aptuveni pašreizējā līmenī. Pēc tam inflācijai būtu pakāpeniski jāpieaug un atbilstoši vidēja un ilgtermiņa euro zonas inflācijas gaidām jāsasniedz līmenis, kas tuvāks 2%. Vienlaikus vidēja termiņa un ilgtermiņa euro zonas inflācijas gaidas joprojām stabili atrodas līmenī, kas atbilst mērķim nodrošināt inflācijas līmeni zemāku par 2%, bet tuvu tam.

ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai paredz, ka SPCI gada inflācija 2014. gadā būs 1.0%, 2015. gadā – 1.3% un 2016. gadā – 1.5%. Gaidāms, ka SPCI gada inflācija 2016. gada pēdējā ceturksnī būs 1.7%. Ņemot vērā to, ka ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskajās iespēju aplēsēs pirmo reizi publiskota informācija par triju gadu aplēšu periodu, jānorāda, ka aplēses atkarīgas no vairākiem tehniskiem pieņēmumiem, t.sk. nemainīgiem ārvalstu valūtu kursiem un sarūkošām naftas cenām, un, palielinoties aplēšu periodam, ar iespēju aplēsēm saistītā nenoteiktība pieaug. Gan augšupvērstie, gan lejupvērstie riski, kas apdraud cenu dinamikas perspektīvu, vidējā termiņā tiek vērtēti kā ierobežoti un uzskatāmi par kopumā līdzsvarotiem.

3.1. PATĒRIŅA CENAS

Euro zonas SPCI inflācija kopš 2013. gada oktobra joprojām ir nedaudz zemāka par 1%, gada pieauguma tempam samazinoties no aptuveni 1.5% (2013. gada vidū). Saskaņā ar Eurostat ātro aplēsi 2014. gada februārim inflācija kopš pagājušā gada decembra palikusi nemainīga (0.8%).

Zemāki SPCI inflācijas rādītāji salīdzinājumā ar 2013. gada vidu galvenokārt saistīti ar negatīvo enerģijas cenu pārmaiņu tempu un būtisko neapstrādātās pārtikas cenu inflācijas samazinājumu

9. tabula. Cenu dinamika

(gada pārmaiņas, ja nav norādīts citādi; %)

	2012	2013	2013 Sept.	2013 Okt.	2013 Nov.	2013 Dec.	2014 Janv.	2014 Febr.
SPCI un tā komponenti¹⁾								
Kopējais indekss	2.5	1.4	1.1	0.7	0.9	0.8	0.8	0.8
Enerģija	7.6	0.6	-0.9	-1.7	-1.1	0.0	-1.2	-2.2
Pārtika	3.1	2.7	2.6	1.9	1.6	1.8	1.7	1.5
Neapstrādātā pārtika	3.0	3.5	2.9	1.4	0.9	1.5	1.3	.
Apstrādātā pārtika	3.1	2.2	2.4	2.2	2.0	2.0	2.0	.
Neenerģijas rūpniecības preces	1.2	0.6	0.4	0.3	0.2	0.3	0.2	0.6
Pakalpojumi	1.8	1.4	1.4	1.2	1.4	1.0	1.2	1.3
Citi cenu rādītāji								
Ražotāju cenas rūpniecībā	2.8	-0.2	-0.9	-1.3	-1.2	-0.8	-1.4	.
Naftas cenas (euro par barelu)	86.6	81.7	83.0	80.0	80.0	80.8	78.8	79.4
Neenerģijas preču cenas	0.5	-8.2	-12.9	-12.2	-11.7	-11.4	-9.3	-7.8

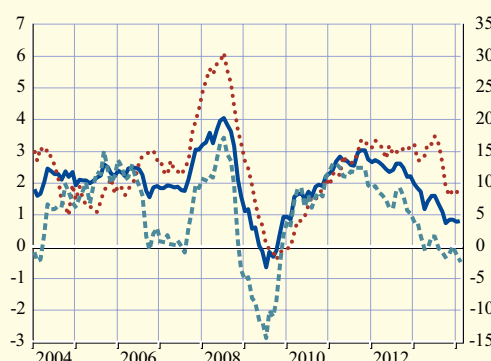
Avoti: Eurostat, ECB un ECB aprēķini, kuru pamatā ir Thomson Reuters dati.

1) SPCI inflācija un komponenti (izņemot neapstrādāto un apstrādāto pārtiku) 2014. gada februārī ir Eurostat ātrā aplēse.

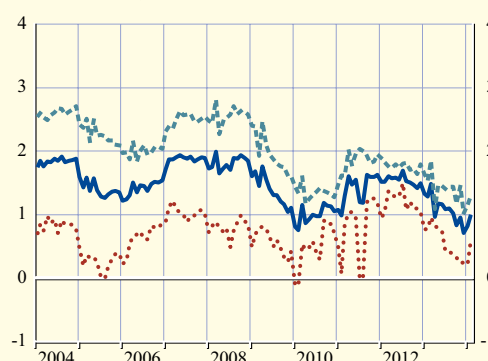
41. attēls. SPCI inflācijas dalījums: galvenie komponenti

(gada pārmaiņas, %; mēneša dati)

— kopējais SPCI (kreisā ass)
 pārtika (kreisā ass)
 - - - enerģija (labā ass)

— kopējais SPCI (izņemot enerģiju un pārtiku)
 neenerģijas rūpniecības preces
 - - - pakalpojumi

Avots: Eurostat.

(sk. 41. att.). Izņemot zemāku šo parasti svārstīgāko komponentu devumu, inflācijas samazinājuma spiediens uz cenām arī vērojams SPCI (izņemot enerģiju un pārtiku) inflācijā, atspoguļojot novēlētu reakciju uz iepriekšējo vājo euro zonas tautsaimniecības attīstību un arī mazāku, nekā gaidīts, netiešo nodokļu pieauguma augšupvērsto ietekmi.

Aplūkojot jaunākos datus, Eurostat nemainīgās kopējās SPCI inflācijas (2014. gada februārī – 0.8%) ātrā aplēse slēpj svārstīgo SPCI komponentu pieauguma tempa sarakumu un pakalpojumu un neenerģijas rūpniecības preču, kas veido SPCI (izņemot pārtiku un enerģiju) inflāciju, kāpumu (sk. 9. tabulu).

Vērtējot SPCI galvenos komponentus, pārsvarā negatīvais enerģijas cenu kāpuma temps kopš 2013. gada vasaras mēnešiem euro izteiksmē galvenokārt atspoguļo zemākas naftas cenas. Samazinājums īpaši 2014. gada pirmajos divos mēnešos (janvārī līdz –1.2% un februārī līdz –2.2%) galvenokārt atspoguļo bāzes efektus, kam ir aplēsta kumulatīvā lejupvērstā ietekme (aptuveni 0.2 procentu punkti) uz SPCI gada inflāciju. Aplūkojot galvenos enerģijas komponentus, 2014. gada janvārī (pēdējais mēnesis, par kuru pieejami detalizēti dati attiecīgajā dalījumā) gada pārmaiņu tempa sarakumu īpaši nosaka lielāks automobiļu degvielas, citu šķidrā kurināmā un gāzes cenu kritums gada izteiksmē, kā arī būtiski zemāks elektrības cenu gada pieauguma temps.

Nozīmīgo pārtikas cenu inflācijas samazinājumu 2014. gada februārī (līdz 1.5%; 2013. gada vidū tā pārsniedza 3%) galvenokārt noteica būtiska neapstrādātās pārtikas cenu inflācijas lejupslīde (no aptuveni 5%), jo mazinājās nelabvēlīgo laikapstākļu iepriekšējā augšupvērstā ietekme uz augļu un dārzeņu cenām. 2014. gada janvārī augļu un dārzeņu cenu gada pārmaiņu temps bija attiecīgi 0.6% un 2.2%, daudz zemāks nekā 2013. gada vasaras mēnešos dominējošais straujais gada kāpuma temps (aptuveni 10%).

Apstrādātās pārtikas cenu inflācija saruka lēnāk, no 2013. gada novembra līdz 2014. gada janvārim pazeminoties līdz 2.0% (2013. gada vasaras mēnešos – 2.5%). Maize un labības produkti, eļļas un tauki bija galvenie komponenti, kas veicināja lēnāku cenu kāpumu. Eurostat kopējā pārtikas komponenta, kas 2014. gada februārī samazinājies līdz 1.5% (janvārī – 1.7%), ātrā aplēse norāda uz turpmāku neapstrādātās un apstrādātās pārtikas komponentu mazināšanos.

SPCI inflācija, izņemot svārstīgos komponentus (pārtiku un enerģiju), sarukusi lēnāk nekā kopējā inflācija (līdz 0.7% decembrī, 2013. gada vidū gada temps bija 1.2%). Kopš tā laika inflācija nedaudz pieaugusi, un Eurostat 2014. gada februāra ātrajā aplēsē norādīts, ka tā ir 1.0%. Ilgu laiku novērotais vidējais rādītājs periodā kopš euro ieviešanas (1999. gads) ir 1.5%.

Abu galveno SPCI groza komponentu (izņemot pārtikas un enerģijas cenas), t.i., neenerģijas rūpniecības preču un pakalpojumu cenu, inflācijas līmenis pēdējā laikā bijis samērā zems. 5. ielikumā aprakstīts, ka globālie faktori un arī vājš pieprasījums veicinājuši šo nelielo pamatinflācijas spiedienu. Globāliem faktoriem, piemēram, preču cenu radītiem šokiem, bijusi relatīvi lielāka lejupvērsta ietekme uz neenerģijas rūpniecības preču cenu inflāciju, bet cikliski vājai euro zonas tautsaimniecības un īpaši grūtību skarto valstu attīstībai – relatīvi lielāka lejupvērsta ietekme uz pakalpojumu cenu inflāciju.

5. ielikums

PAKALPOJUMU UN NEENERĢIJAS RŪPNIETĪBAS PREČU CENU IETEKME UZ NESENO SPCI INFLĀCIJAS MAZINĀŠANOS

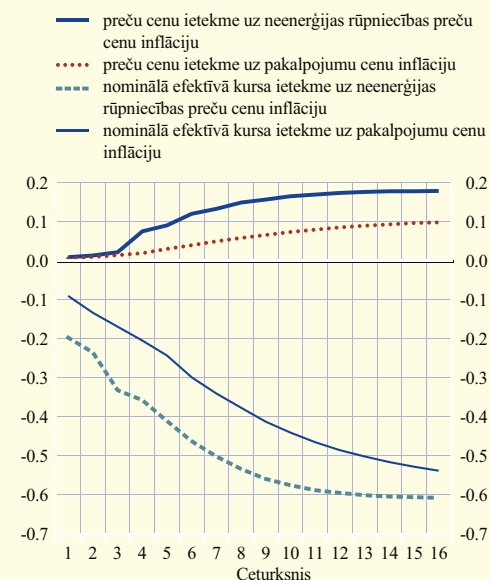
SPCI (izņemot enerģiju un pārtiku) inflācija pēdējos divos gados sarukusi no aptuveni 1.5% līdz vēsturiski zēmam līmenim 2013. gada decembrī (0.7%) pirms neliela pieauguma 2014. gada sākumā. Tas atspoguļo gan SPCI inflācijas neenerģijas rūpniecības preču cenu, gan pakalpojumu cenu komponenta samazināšanos¹. Globālie un iekšzemes faktori var dažādā mērā ietekmēt šos divus komponentus. Lai labāk izprastu neseno pamatinflācijas kritumu, šajā ielikumā no dažādiem aspektiem aplūkotas pakalpojumu un neenerģijas rūpniecības preču cenu inflācijas jaunākās norises.

Globālie faktori spēcīgāk ietekmēja neenerģijas rūpniecības preču cenu inflāciju

Globālie faktori var spēcīgāk ietekmēt neenerģijas rūpniecības preču cenu inflāciju nekā pakalpojumu cenu inflāciju. Vairāki

A attēls. Euro nominālā efektīvā kursa vai preču cenu pieauguma par 10% ietekme uz neenerģijas rūpniecības preču cenu un pakalpojumu cenu inflāciju

(novirze no pamataplēses; procentu punktos; x ass – ceturksņi
pēc šoka)

Avoti: ECB aprēķini.

Piezīme. Novērtēšanas rezultāti balstās uz metodi, kas izklāstīta Landau, B. un Skudelny, F., *Pass-through of external shocks along the pricing chain: a panel estimation approach for the euro area*, Working Paper Series, Nr. 1104, ECB, 2009. gada novembris. HSEI sniegtās preču cenas ietver enerģiju, pārtiku un rūpniecības izejvielas.

1 Diskusiju par pakalpojumu cenu inflācijas un neenerģijas rūpniecības preču cenu inflācijas tipiski atšķirīgo apmēru skaidrojošiem faktoriem sk. ECB 2009. gada janvāra "Mēneša Biļetena" ielikumā *Why is services inflation higher than goods inflation in the euro area?* ("Kāpēc euro zonā pakalpojumu cenu inflācija ir augstāka nekā preču cenu inflācija?").

neenerģijas rūpniecības preču komponenti, t.sk. datori un elektriskās ierīces, tiek vai nu importēti, vai ražoti iekšzemē ar augstu importa īpatsvaru. Inflācijas līmeņa samazinājums jaunajās tirgus ekonomikas valstīs un euro kursa kāpums kopš 2012. gada vidus pazeminājis neenerģijas rūpniecības preču cenu inflāciju euro zonā mērenāku importa cenu pārmaiņu dēļ. Turpretī pakalpojumu cenas atspoguļo relatīvi lielāku iekšzemes tautsaimniecības ražošanas izmaksu, galvenokārt darbaspēka izmaksu, ietekmi uz inflāciju.

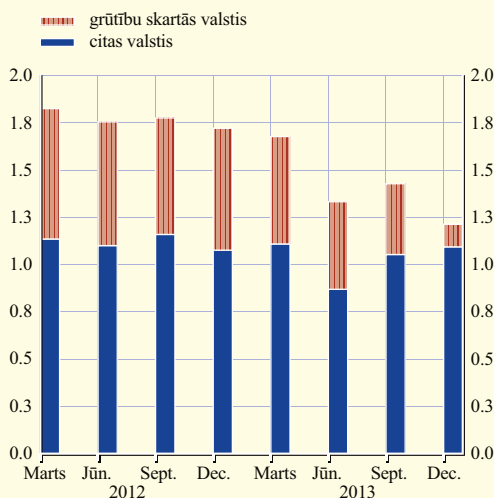
Par atšķirīgu pakļautību ar globālajiem faktoriem saistītajam riskam var liecināt attiecīgās neenerģijas rūpniecības preču un pakalpojumu cenu inflācijas reakcija uz preču cenu un valūtas kursu radītajiem šokiem. Pirmkārt, uz modeli balstīta analīze liecina, ka euro nominālā efektīvā kursa vai preču cenu pieaugumam par 10% ir lielāka ietekme uz neenerģijas rūpniecības preču cenu inflāciju nekā uz pakalpojumu cenu inflāciju (sk. A att.). Otrkārt, nominālā efektīvā kursa kāpums par 10% absolūtā izteiksmē rada lielāku ietekmi uz neenerģijas rūpniecības preču cenu inflāciju un pakalpojumu cenu inflāciju nekā preču cenu pieaugums par 10%.

Iekšzemes pieprasījuma faktori ir acīmredzamāki pakalpojumu cenu inflācijā grūtību skartajās valstīs

Pakalpojumi ietver daudzus komponentus, t.sk. veselības aprūpes, izglītības un atpūtas pakalpojumus, kuri radīti iekšzemē un kuru cenas galvenokārt atspoguļo darbaspēka izmaksas. Turklāt dažiem komponentiem, t.sk. restorāniem un viesnīcām, raksturīgs augsts pieprasījuma elastīgums, un tāpēc cenas var ļoti operatīvi reaģēt uz mājtsaimniecību reāli rīcībā esošo ienākumu pārmaiņām. Viens veids, kā novērtēt iekšzemes izmaksu un pieprasījuma faktoru ietekmi uz neseno inflācijas norisēm, ir salīdzināt pakalpojumu un neenerģijas rūpniecības preču cenu inflāciju euro zonas valstīs pēdējos divos gados. Tirgus spriedzei pakļautajās valstīs bija lielāka lejupvērsta darba samaksas un darbaspēka izmaksu korekcija, un tur ienākumi un pieprasījums

B attēls. Pakalpojumu cenu inflācija un grūtību skarto un citu valstu devums

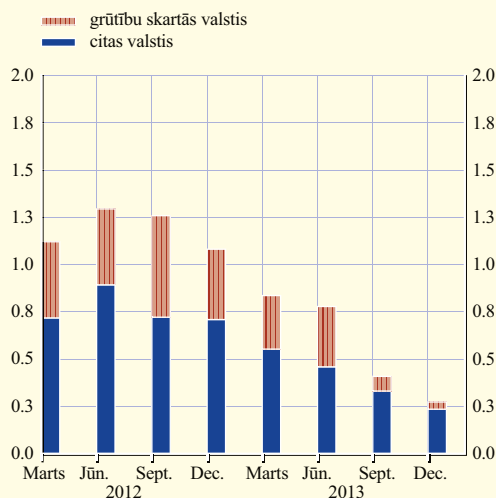
(ceturkšņa dati; gada pārmaiņas (%) un devums)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.
Piezīme. Grūtību skarto valstu grupa – Īrija, Grieķija, Spānija, Itālija, Kipra, Portugāle un Slovēnija.

C attēls. Neenerģijas rūpniecības preču cenu inflācija un grūtību skarto un citu valstu devums

(ceturkšņa dati; gada pārmaiņas (%) un devums)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.
Piezīme. Grūtību skarto valstu grupa – Īrija, Grieķija, Spānija, Itālija, Kipra, Portugāle un Slovēnija.

sarukuši krasāk nekā citās euro zonas valstīs. Atkarībā no konkurences pakāpes dažādās valstīs var atšķirties darbaspēka izmaksu korekcijas un ienākumu krituma apjoms un nobīde, ar kādu tie ietekmē pakalpojumu cenu inflāciju.

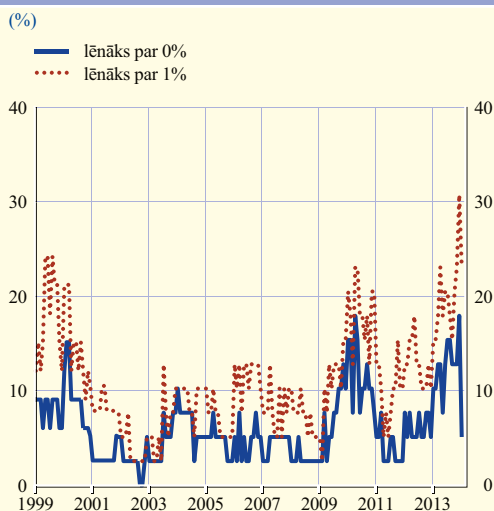
Euro zonas pakalpojumu cenu inflācijas sarukumu pēdējos divos gados galvenokārt noteica tirgus spriedzei pakļauto valstu grupas (šajā grupā ietilpst Īrija, Grieķija, Spānija, Itālija, Kipra, Portugāle un Slovēnija) devuma nozīmīgs samazinājums. Citu valstu devums joprojām kopumā nav mainījies (sk. B att.). Savukārt euro zonas neenerģijas rūpniecības preču cenu inflācijas pazemināšanās kopumā notikusi samērā vienādi dažādās euro zonas valstīs (sk. C att.), apstiprinot, ka globālajiem faktoriem bijusi nozīmīga lejupvērsta ietekme uz inflāciju visās valstīs.

Komponentu, kuru gada pārmaiņu temps mazāks par nulli, daļa nav netipiski liela

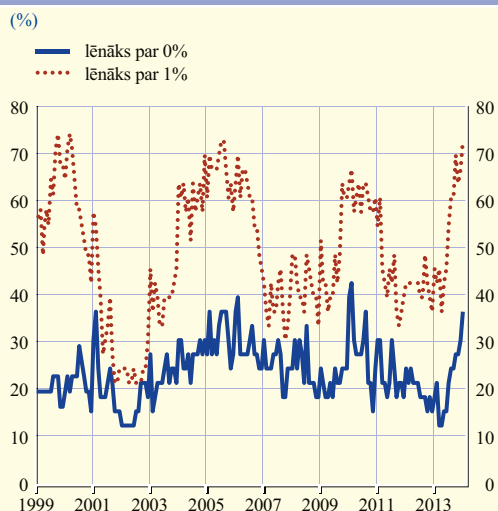
Lai precīzi novērtētu relatīvo neenerģijas rūpniecības preču cenu un pakalpojumu cenu inflācijas samazinājumu un tās zemo līmeni, lietderīgi novērtēt, cik lielā mērā šīs norises ir visaptverošas vai arī saistītas tikai ar atsevišķiem komponentiem. Principā plašs sarukums un zems inflācijas līmenis var radīt lielāku nelabvēlīgu ietekmi uz ilgtermiņa inflācijas gaidām un tādējādi veicināt inflācijas kritumu.

To komponentu daļa, kuru gada pārmaiņu temps ir zemāks par noteiktiem sliekšņiem (piemēram, 1.0% vai 0%), liecina, ka pēdējos divos gados pakalpojumu un neenerģijas rūpniecības preču cenu inflācijas lejupslīde kļuvusi plašāka. Vienlaikus salīdzinājumā ar agrāk novērotajām rekordaugstajām daļām tās nav netipiski lielas. 2013. gadā pieauga to pakalpojumu komponentu daļa, kuru kāpuma temps bija negatīvs vai lēnāks par 1.0%, daļēji atspoguļojot dažus *ad hoc* faktorus, piemēram, noteiktu maksu par medicīnas aprūpes pakalpojumiem atcelšanu Vācijā, kas gada izteiksmē veicināja zemākas medicīnas aprūpes un zobārstniecības pakalpojumu cenas. To komponentu daļa, kuru gada pieauguma temps ir negatīvs vai gada kāpuma temps ir lēnāks par 1.0%, no 2013. gada decembra līdz 2014. gada janvārim saruka (attiecīgi bija 5% un 23%). Pēdējā laikā daļas ir vai nu līdzīgas 2010. gadā novērotajam rekordaugstajam līmenim vai mazākas par to (sk. D att.).

D attēls. To SPCI pakalpojumu komponentu daļa, kuru gada pārmaiņu temps lēnāks par 1% un 0%

E attēls. To SPCI neenerģijas rūpniecības preču komponentu daļa, kuru gada pārmaiņu temps lēnāks par 1% un 0%

2013. gadā un arī 2014. gada janvārī pieauga to neenerģijas rūpniecības preču cenu komponentu daļa, kuru cenu gada pārmaiņas bija negatīvas vai mazākas par 1.0% (attiecīgi 36% un 73%). Šādi apmēri novēroti arī iepriekšējos inflācijas krituma periodos (sk. E att.). Turklāt arī agrāk vai nu laiku pa laikam, vai arī regulāri bija vērojams to komponentu, kuru cenas pēdējā laikā pazeminājušās, cenu sarukums.

Apkopojot var secināt, ka pēdējos divos gados gan globālā piedāvājuma, gan iekšzemes pieprasījuma faktori ietekmējuši SPCI (izņemot enerģiju un pārtiku) inflācijas mazināšanos. Globāliem faktoriem, piemēram, zemākām preču cenām, šķiet, bijusi relatīvi lielāka lejupvērstā ietekme uz neenerģijas rūpniecības preču cenu inflāciju, bet cikliski vājai euro zonas tautsaimniecības attīstībai bijusi relatīvi lielāka ietekme zemākas pakalpojumu cenu inflācijas kontekstā. Euro zonas pakalpojumu cenu inflācijas samazinājumu galvenokārt noteica mazāks grūtību skarto valstu devums, bet neenerģijas rūpniecības preču cenu inflācijas sarukums plaši vērojams euro zonas valstīs. Visbeidzot, pārmaiņas saistībā ar zemāku pamatinflāciju ir plašākas apakškomponentu līmenī, bet salīdzinājumā ar iepriekšējiem inflācijas samazināšanās periodiem nav liela to komponentu daļa, kuru gada pieauguma temps ir negatīvs. Nākotnes perspektīvā saskaņā ar ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskajām iespēju aplēsēm gaidāms, ka vidējā SPCI pamatinflācija (t.i., kopumā pakalpojumu un neenerģijas rūpniecības preču cenu inflācija) 2014. gadā nemainīsies (1.1%), bet 2015. un 2016. gadā pieaugs (attiecīgi līdz 1.4% un 1.7%).

Neenerģijas rūpniecības preču cenu inflācijas gada temps 2014. gada janvārī saruka līdz 0.2% (2013. gada vidū – 0.7%), un to galvenokārt noteica ilglietojuma preču cenas, bet saskaņā ar *Eurostat* ātro aplēsi 2014. gada februārī tas atkal pieauga līdz 0.6%.

Pakalpojumu komponenta, SPCI lielākā komponenta, gada pārmaiņu temps pazeminājās, decembrī sasniedzot 1.0% (2013. gada vasaras mēnešos – 1.5%). Tomēr daļa pakalpojumu cenu inflācijas krituma decembrī bija saistīta ar konkrētas valsts statistiskiem faktoriem, t.sk. datu par SPCI cenām vākšanas prakses pārmaiņu Vācijā radīto ietekmi. 2014. gada janvārī pakalpojumu cenu inflācija bija 1.2%, un saskaņā ar *Eurostat* ātro aplēsi tā februārī turpināja pieaugt līdz 1.3%.

Zemāka pamatinflācija salīdzinājumā ar 2013. gada vasaru arī atspoguļo mazāku ar netiešo nodokļu pasākumiem saistīto ietekmi. Pirmkārt, pēdējos gados vairākās dalībvalstīs saistībā ar fiskālās konsolidācijas nepieciešamību īstenotie pasākumi netiek iekļauti gada tempa aprēķināšanā. Otrkārt, dažās valstīs nesenā netiešo nodokļu kāpuma ietekme vāja pieprasījuma vidē bijusi mazāka, nekā gaidīts.

3.2. RAŽOTĀJU CENAS RŪPNIECĪBĀ

2013. gada beigās un 2014. gada sākumā turpināja sarukt ar naftas piegādi saistītais spiediens cenu noteikšanas posmos (sk. 9. tabulu un 42. att.). Ražotāju līmenī inflācijas spiediena mazināšanās atspoguļo vāju pieprasījumu un ekonomisko aktivitāti, kā arī ierobežotu enerģijas un neenerģijas preču cenu dinamiku. Ražotāju cenas var tikt pakļautas spiedienam sakarā ar euro kursa kāpuma ietekmi un euro zonas ražotāju centieniem saglabāt savas tirgus daļas. Tāpēc pēdējā laikā ražotāju cenu inflācija apstrādes rūpniecībā saistībā ar pārdošanu ārpus euro zonas esošajos tirgos mazinājusies vairāk nekā sakarā ar pārdošanu iekšzemes tirgos.

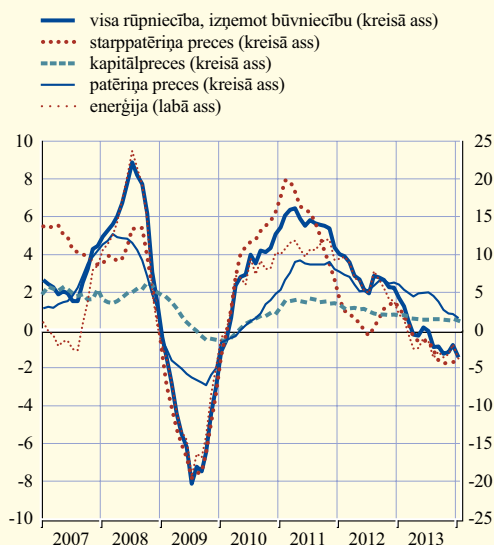
Kopējās ražotāju cenu rūpniecībā (izņemot būvniecību) inflācijas gada kāpuma temps kopš 2013. gada jūlija vidēji bijis negatīvs (2014. gada janvārī – –1.4%). Samazinājumu salīdzinājumā ar 2013. gada decembri galvenokārt noteica enerģijas komponents. Ražotāju cenu rūpniecībā (izņemot gan būvniecību, gan enerģiju) gada pārmaiņu temps janvārī bija –0.4%, kopumā tāds pats kā iepriekšējos mēnešos.

Dati par ražotāju cenām liecina, ka, aplūkojot cenu noteikšanas vēlākos posmus, ar naftas piegādi saistītais spiediens uz neenerģijas rūpniecības preču SPCI inflāciju joprojām ir samērā stabils un neliels. 2012. gadā un 2013. gada sākumā nepārtikas patēriņa preču nozarē bija vērojama stabila RCI sarukuma tendence, bet kopš pagājušā gada aprīļa indekss stabilizējies, un tā gada kāpuma temps ir zems, bet nedaudz pozitīvs. Jaunākā apsekojuma dati arī liecina, ka ir neliels, bet stabils ar naftas piegādi saistīts spiediens. Iepirkumu vadītāju indekss (IVI) – mazumtirdzniecības aptaujas nepārtikas veikalu ražošanas izmaksu indekss no 2013. gada oktobra līdz 2014. gada februārim svārstījās ap vēsturiski vidējo rādītāju (pamatojoties uz triju mēnešu vidējo mainīgo lielumu). Cenu noteikšanas sākuma posmos ar naftas piegādes cenām saistītais spiediens kopumā arī ir stabils un neliels, starppatēriņa preču nozarēs RCI gada pārmaiņu tempam un izejvielu preču cenu gada pārmaiņu tempam turpinot svārstīties samērā šaurās svārstību koridora robežās ar mīnusa zīmi.

Ar naftas piegādi saistītais spiediens uz SPCI pārtikas cenu inflāciju joprojām mazinājās gan cenu noteikšanas sākuma, gan vēlākos posmos. Pārtikas ražotāju cenu gada inflācija 2014. gada janvārī bija 0.6%. Tā pakāpeniski pazeminājusies pēc 2013. gada vidū sasniegtā līmeņa (aptuveni 3%). Uz apsekojumu balstītie IVI dati par ražošanas izmaksām un pārtikas mazumtirgotāju uzcelojumiem februārī mazliet uzlabojās, tomēr bija zemāki par 2013. gada beigās novērotajām vērtībām. Cenu noteikšanas sākuma posmā ES lauksaimniecības ražotāju cenu un pārtikas preču

42. attēls. Ražotāju cenu rūpniecībā dalījums

(gada pārmaiņas; %; mēneša dati)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

43. attēls. Ražošanas izmaksu un produkcijas izlaides cenu apsekojumi

(difūzijas indeksi; mēneša dati)

Avots: Markit.

Piezīme. Indeksa vērtība virs 50 norāda cenu kāpumu, bet par 50 zemāka indekss – cenu samazinājumu.

10. tabula Darbaspēka izmaksu rādītāji

(gada pārmaiņas, ja nav norādīts citādi; %)

	2012	2013	2012 IV	2013 I	2013 II	2013 III	2013 IV
Vienošanās ceļā noteiktā darba samaksa	2.2	1.8	2.2	1.9	1.7	1.7	1.7
Darbaspēka stundas izmaksu indekss	1.9		1.6	1.9	1.1	1.0	-
Atlīdzība vienam nodarbinātajam	1.8		1.5	1.7	1.6	1.6	
<i>Papildposteņi:</i>							
Darba ražīgums	0.0		-0.3	-0.2	0.4	0.6	-
Vienības darbaspēka izmaksas	1.9		1.8	1.8	1.2	1.0	

Avoti: Eurostat, valstu dati un ECB aprēķini.
Piezīme. Dati attiecas uz Euro 18.

cenu starptautiskajos tirgos euro izteiksmē gada pārmaiņu temps 2014. gada sākumā (attiecīgi līdz janvārim un februārim) pieauga, bet joprojām bija nepārprotami negatīvs.

Vispārīgākā skatījumā gan IVI jaunākie dati, gan Eiropas Komisijas apsekojumi līdz februārim apstiprina, ka ražotāju līmenī spiediens uz cenām ir vājš (sk. 43. att.). Apstrādes rūpniecībā reģistrēts IVI ražošanas izmaksu un pārdošanas cenu indeksa mērens sarukums salīdzinājumā ar janvāri. Pakalpojumu sektorā abi apakšindeksi februārī joprojām kopumā nemainījās. Visi apakšindeksi bija tuvu 50 punktu atzīmei un zemāki par ilgtermiņa vidējo rādītāju vai tam atbilstoši. Eiropas Komisijas apsekojuma dati par visas rūpniecības pārdošanas cenu gaidām februārī pazeminājās un ir būtiski zemāki par atbilstošiem ilgtermiņa vidējiem rādītājiem kopš 1999. gada.

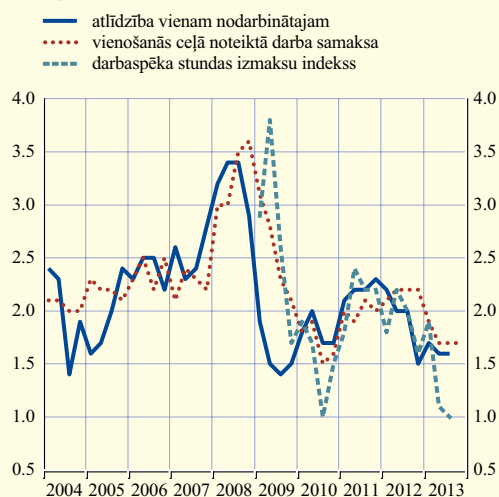
3.3. DARBASPĒKA IZMAKSU RĀDĪTĀJI

Jaunākie darbaspēka izmaksu rādītāju publiskojumi liecina, ka iekšzemes darba tirgus radītais spiediens uz cenām 2013. gadā saglabājās mērens (sk. 10. tabulu un 44. att.). Euro zonā nevienmērīgas tautsaimniecības atveseļošanās dēļ darbaspēka izmaksas stabilāk pieauga valstīs, kuru darba tirgi ir samērā elastīgi, un tikai nedaudz palielinājās vai pat samazinājās valstīs, kurās tiek veiktas ekonomiskās korekcijas un ilgstoši bija augsts bezdarba līmenis.

Euro zonas līmenī kopumā atlīdzība vienam nodarbinātajam 2013. gada 3. ceturksnī pieauga par 1.6% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, un kāpuma temps kopumā bija tāds pats kā iepriekšējos ceturkšņos. Vienlaikus darba ražīguma pieauguma pakāpeniskas uzlabošanās dēļ 3. ceturksnī vienības darbaspēka gada izmaksu kāpums turpināja vēl vairāk samazināties (līdz 1.0%; 1. un 2. ceturksnī – attiecīgi 1.2% un 1.8%).

44. attēls. Atsevišķi darbaspēka izmaksu rādītāji

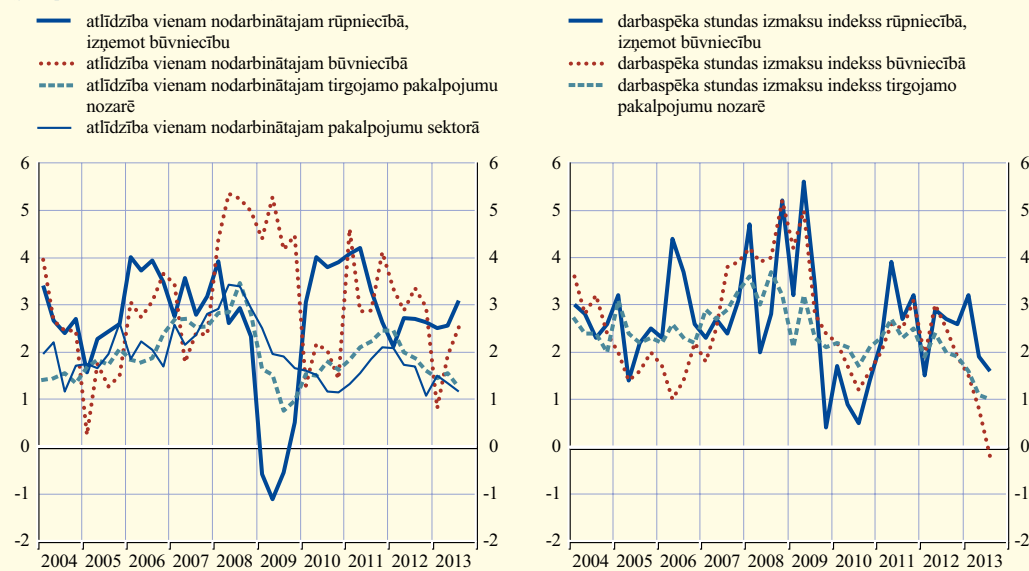
(gada pārmaiņas; %; ceturksņa dati)

Avoti: Eurostat, valstu dati un ECB aprēķini.
Piezīme. Dati attiecas uz Euro 18.

45. attēls. Darbaspēka izmaksu dinamika sektoru dalījumā

(gada pārmaiņas; %; ceturkšņa dati)

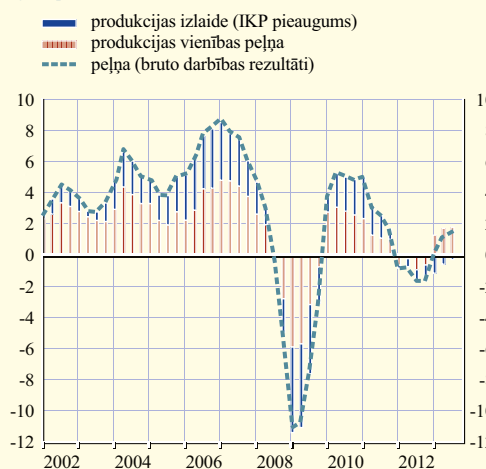
Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.
Piezīme. Dati attiecas uz Euro 18.

Kopējo darbaspēka stundas izmaksu gada pieauguma temps 3. ceturksnī turpināja mazināties (līdz 1.0%; 2. ceturksnī – 1.1% un 1. ceturksnī – 1.9%). Darbaspēka stundas izmaksu kāpuma lejupslīde atspoguļo darbaspēka stundas izmaksu pieauguma sarukumu uzņēmējdarbības sektorā, ko daļēji kompensēja kāpums sektorā, kas pārsvarā nav uzņēmējdarbības sektors. Uzņēmējdarbības sektorā darbaspēka stundas izmaksu gada pieaugums visvairāk saruka būvniecībā un nedaudz mazāk – tirgojamo pakalpojumu nozarē un rūpniecībā (sk. 45. att.).

Euro zonas vienošanās ceļā noteiktā darba samaksa, vienīgais darbaspēka izmaksu rādītājs, kas pieejams par 2013. gada 4. ceturksni, pieauga par 1.7% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (tāpat kā divos iepriekšējos ceturkšņos). 2013. gadā kopumā vienošanās ceļā noteiktās darba samaksas kāpuma temps salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu samazinājās par 0.4 procentu punktiem, atspoguļojot joprojām nelabvēlīgo situāciju daudzu euro zonas valstu darba tirgos.

46. attēls. Euro zonas peļņas pieaugums produkcijas izlaides un produkcijas vienības peļņas dalījumā

(gada pārmaiņas; %; ceturkšņa dati)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.
Piezīme. Dati attiecas uz Euro 18.

3.4. UZŅĒMUMU PEĻNAS DINAMIKA

Uzņēmumu peļņas pieaugums (izteikts kā darbības bruto ieņēmumi) 2013. gada pirmajos trijos ceturkšņos palielinājās (sk. 46. att.). 2013. gada 3. ceturksnī kāpums līdz 1.7% (1. ceturksnī – 0.1%) atspoguļo gan mazāk negatīvo IKP gada pieauguma tempu, gan arī vienības peļņas kāpuma tempa palielināšanos (t.i., peļņa par produkcijas vienību).

Neseno peļņas palielinājumu visos galvenajos tautsaimniecības sektoros noteica tirgojamo pakalpojumu nozares norises (sk. 47. att.). Šajā nozarē peļņas pieaugums 2013. gada 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās līdz 2.4% (1. ceturksnī – 0.2%), un peļņas līmenis gandrīz sasniedzis 2008. gadā reģistrēto rekordaugsto līmeni. Rūpniecībā peļņas pieauguma atsāksšanās pazīmes nav tik skaidri izteiktas. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu peļņas palielinājums rūpniecībā kļuva pozitīvs 2013. gada 2. ceturksnī (pēc sešu ceturkšņu ilga negatīva līmeņa), bet 3. ceturksnī tas atkal bija negatīvs. Šajā nozarē peļņas līmenis joprojām ir daudz zemāks nekā 2008. gada līmenis.

3.5. INFLĀCIJAS PROGNOZE

Pamatojoties uz pašreizējo informāciju un dominējošām biržā tirgoto enerģijas preču nākotnes līgumu cenām, paredzams, ka nākamajos mēnešos SPCI gada inflācija saglabāsies aptuveni pašreizējā līmenī. Pēc tam inflācijai būtu pakāpeniski jāpieaug un atbilstoši vidēja un ilgtermiņa euro zonas inflācijas gaidām jāsasniedz līmenis, kas tuvāks 2%.

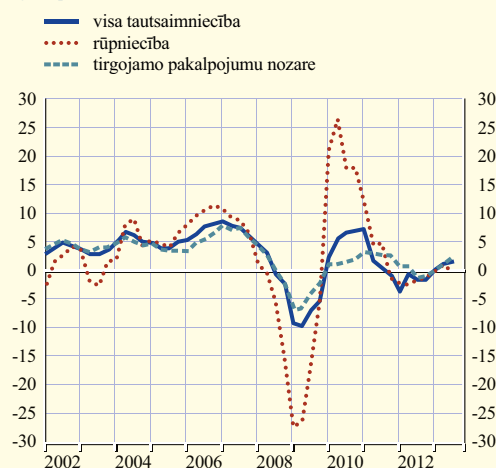
Vērtējot galveno komponentu īstermiņa perspektīvu, paredzams, ka enerģijas cenu gada pārmaiņu temps joprojām būs lēns, galvenokārt atspoguļojot nākotnes līgumu tirgos ietverto naftas cenu sarukumu. Enerģijas cenu inflācijas tendencēm arī būs raksturīgs neliels svārstīgums, kas saistīts ar pozitīviem un negatīviem bāzes efektiem.¹

Neapstrādātās pārtikas cenu inflācijas tuvākā termiņa iespēju aplēsēm raksturīga ar laikapstākļiem saistītā šoka, kas 2013. gadā ietekmēja augļu un dārzeņu cenas, turpmāka mazināšanās. Tāpēc gaidāms, ka gada kāpuma temps līdz 2014. gada vasarai turpinās sarukt, bet vēlāk šajā gadā pieaugs.

Paredzams, ka apstrādātās pārtikas cenu gada inflācija līdz 2014. gada vidum pakāpeniski vēl vairāk mazināsies un 2. pusgadā stabilizēsies. Sarukums galvenokārt atspoguļo kopš 2013. gada maija novēroto ES lauksaimniecības ražotāju cenu krituma ietekmi, ko 2014. gada sākumā daļēji kompensēja jauns tabakas produktu akcīzes nodokļa likmes palielinājums dažās valstīs.

47. attēls. Euro zonas peļņas tendences galveno nozaru dalījumā

(gada pārmaiņas; ceturkšņa dati; %)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.
Piezīme: Dati attiecas uz Euro 18.

¹ Sk. ECB 2014. gada februāra "Mēneša Biļetena" ielikumu *Base effects from the volatile components of the HICP and their impact on HICP inflation in 2014* ("SPCI svārstīgo komponentu radītie bāzes efekti un to ietekme uz SPCI inflāciju 2014. gadā").

Gaidāms, ka neenerģijas rūpniecības preču cenu inflācija 2014. gada 1. pusgadā pakāpeniski pieaugs, bet pēc tam stabilizēsies. Neraugoties uz inflācijas pakāpenisko pieaugumu 2014. gada 1. pusgadā, gaidāms, ka tā joprojām būs līmenī, kas zemāks par ilgtermiņa vidējo līmeni, atspoguļojot joprojām samērā vājo patērētāju pieprasījumu, kā arī importa preču cenu samazinošo ietekmi (tas saistīts ar euro kursa kāpumu iepriekš un zemu inflāciju pasaulē).

Paredzams, ka pakalpojumu cenu gada inflācija līdz vasaras mēnešiem svārstīsies aptuveni pašreizējā līmenī, martā un aprīlī nedaudz svārstoties ar 2013. gada agrajām Lieldienu brīvdienām saistīto bāzes efektu dēļ. Gaidāms, ka pakalpojumu cenu inflācija nedaudz palielināsies 2014. gada beigās, daļēji atspoguļojot ar 2013. gada beigās novērotajām lejupvērstajām pārmaiņām un arī ar mērenu ekonomiskās aktivitātes uzlabošanos un nedaudz augstāku darba samaksas kāpumu dažās valstīs saistītos bāzes efektus.

Vidējā termiņā gaidāms, ka euro zonā cenu pamatspiediens saglabāsies mērens. ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai paredz, ka SPCI gada inflācija 2014. gadā būs 1.0%, 2015. gadā – 1.3% un 2016. gadā – 1.5%. Gaidāms, ka SPCI gada inflācija 2016. gada pēdējā ceturksnī būs 1.7%. Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu 2013. gada decembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm 2014. gada inflācijas iespēju aplēses koriģētas un nedaudz pazeminātas. Ņemot vērā to, ka ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskajās iespēju aplēsēs pirmo reizi publiskota informācija par triju gadu aplēšu periodu, jānorāda, ka aplēses atkarīgas no vairākiem tehniskiem pieņēmumiem, t.sk. nemainīgiem ārvalstu valūtu kursiem un sarūkošām naftas cenām, un, palielinoties aplēšu periodam, ar iespēju aplēsēm saistītā nenoteiktība pieaug (sk. rakstu "ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai").

Vidēja termiņa un ilgtermiņa euro zonas inflācijas gaidas joprojām stabili atrodas līmenī, kas atbilst mērķim vidējā termiņā nodrošināt inflācijas līmeni zemāku par 2%, bet tuvu tam. Gan augšupvērstie, gan lejupvērstie riski, kas apdraud cenu dinamikas perspektīvu, vidējā termiņā tiek vērtēti kā ierobežoti un uzskatāmi par kopumā līdzsvarotiem.

4. PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGUS

Euro zonas reālais IKP 2013. gada pēdējā ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 0.3%, tādējādi palielinoties trīs ceturkšņus pēc kārtas. Līdz februārim pieejamo uz apsekojumiem balstīto konfidences rādītāju dinamika atbilst nepārtrauktam, mērenam kāpumam arī šā gada 1. ceturksnī. Paredzams, ka notiekošā atveseļošanās turpināsies arī nākotnē, lai gan lēnā tempā. Īpaši vajadzētu veikt turpmākus iekšzemes pieprasījuma uzlabojumus, ko veicinās stimulējoša monetārās politikas nostāja, pilnveidoti finansēšanas nosacījumi, kā arī fiskālās konsolidācijas un strukturālo reformu progress. Turklāt zemākas enerģijas cenas veicina reālos ienākumus. Paredzams, ka ekonomisko aktivitāti veicinās arī pakāpenisks euro zonas eksporta pieprasījuma kāpums. Lai gan bezdarbs euro zonā stabilizējas, tas tomēr saglabājas augsts, un nepieciešamās valsts un privātā sektora bilancu korekcijas turpinās ierobežot tautsaimniecības atveseļošanās tempu.

ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai paredz reālā IKP gada pieaugumu 2014. gadā par 1.2%, 2015. gadā – par 1.5% un 2016. gadā – par 1.8%. Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu 2013. gada decembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm reālā IKP pieauguma iespēju aplēse 2014. gadam koriģēta un mazliet paaugstināta. Euro zonas tautsaimniecības perspektīvu joprojām apdraud lejupvērsti riski.

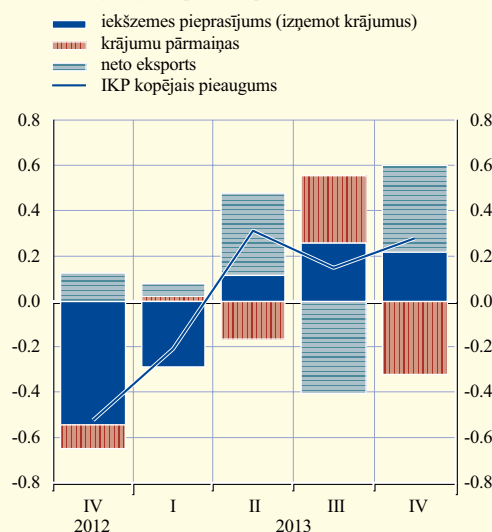
4.1. REĀLAIS IKP UN PIEPRASĪJUMA KOMPONENTI

Reālais IKP 2013. gada pēdējā ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 0.3%, turpinot abos iepriekšējos ceturkšņos uzsāktu pozitīvo kāpumu (sk. 48. att.). Šīs norises ir pretējas ilgajam negatīvas izaugsmes periodam, kas bija vērojams no 2011. gada 4. ceturkšņa līdz 2013. gada 1. ceturksnim. Uzņēmumu un patērētāju konfidences pieaugums, kā arī nenoteiktības mazināšanās veicina pašreizējo atveseļošanos, kas galvenokārt atspoguļo iekšzemes pieprasījuma cikla pavērsienu. Turklāt euro zonas atveseļošanās paplašinājusies gan izdevumu, gan ražošanas ziņā.

2013. gada 4. ceturkšņa rezultāti atspoguļoja īpaši spēcīgu ieguldījumu norišu noteiktu ilgstošu iekšzemes pieprasījuma pozitīvu devumu izaugsmē. Vienlaikus neto eksporta devums atkal kļuva pozitīvs, un to lielākoties noteica vājais importa pieaugums. Šīs norises daļēji kompensēja krājumu pārmaiņu negatīvais devums izaugsmē. Jaunākie apsekojumu dati atbilst pozitīvas izaugsmes turpinājumam 2014. gada 1. ceturksnī, ko, iespējams, veicināja neparasti maigā ziema dažās valstīs. Gaidāms, ka 2014. gadā saglabāsies mērena izaugsme pirms neliela kāpuma 2015. gadā (sk. rakstu "ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai" šajā "Mēneša Biļetenā").

48. attēls. Ieguldījums reālā IKP pieaugumā

(pieauguma temps salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni un ceturkšņa ieguldījums; procentu punktos; sezonāli izlīdzināts)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.
Piezīme: Dati attiecas uz Euro 18.

PRIVĀTAIS PATĒRIŅŠ

2013. gada 4. ceturksnī privātais patēriņš palielinājās par 0.1%, un tā pieaugums bija pozitīvs trešo ceturksni pēc kārtas. Šis kāpums atspoguļo pakalpojumu izmantošanas un automobiļu iegāžu skaita palielināšanos, ko daļēji kompensēja mazumtirdzniecības preču patēriņa sarukums. Jaunākās īstermiņa rādītāju un apsekojumu tendences kopumā liecina, ka turpmākajā periodā būs vērojams nepārtraukts, mērens mājsaimniecību izdevumu pieaugums.

Nesenais privātā patēriņa dinamikas kāpums galvenokārt atspoguļo reāli rīcībā esošo ienākumu norises. Kopējie ienākumi, ko ilgstoši samazināja nodarbinātības sarukums, arvien vairāk palielinās, jo darba tirgi stabilizējas un fiskālā bremzēšana palēninās. Turklāt zema inflācija veicina reālos ienākumus. Reālie rīcībā esošie ienākumi 2013. gada 3. ceturksnī tiešām bija tikai mazliet zemāki nekā pirms gada. Salīdzinājumā ar 2012. gada beigām un 2013. gada sākumu, kad ienākumi saruka aptuveni par 2% gadā, situācija bija nepārprotami uzlabojusies. Vienlaikus 2013. gada 2. un 3. ceturksnī mājsaimniecību uzkrājumu līmenis saglabājās nemainīgi zems.

Runājot par īstermiņa dinamiku, 2014. gada 1. ceturksnī kopumā reālie un neapstiprinātie dati liecina, ka patēriņa izdevumi turpina nedaudz palielināties. Mazumtirdzniecība janvārī salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi pieauga par 1.6%, pārsniedzot 2013. gada 4. ceturkšņa vidējo rādītāju par 1.0%. Turklāt 2014. gada janvārī mazumtirdzniecības iepirkumu vadītāju indekss (IVI) palielinājās līdz izaugsmes līmenim, sasniedzot visaugstāko rādītāju kopš 2011. gada aprīļa. Tas liecina par nepārprotamu situācijas uzlabošanos salīdzinājumā ar 2013. gada 4. ceturksni. 2014. gada pirmajos divos mēnešos Eiropas Komisijas mazumtirdzniecības sektora konfidences rādītājs vidēji krietni pārsniedza iepriekšējā gada 4. ceturkšņa līmeni un bija augstāks nekā ilgtermiņa vidējais rādītājs. Taču jaunu automobiļu reģistrācija janvārī salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi samazinājās par 9.0%, liecinot par negatīvu 1. ceturkšņa sākumu. Gan kraso kritumu, gan samērā stabilo situāciju 4. ceturksnī izraisīja dažās valstīs īstenotā nodokļu palielināšana gada sākumā. Gaidāms, ka turpmākajā periodā automobiļu un citu dārgu preču iegāde joprojām būs neliela. Janvārī un februārī Eiropas Komisijas gaidāmo lielāko pirkumu rādītājs bija tuvu 2013. gada 4. ceturkšņa līmenim un saglabājās zemā līmenī atbilstoši ilglietojamo preču nelielajam patēriņam. Visbeidzot, saskaņā ar Eiropas Komisijas datiem janvārī un februārī euro zonas patērētāju konfidence samazinājās. Taču rādītājs, kuram kopš 2013. gada sākuma bija augšupejoša tendence, joprojām bija virs 4. ceturksnī reģistrētā vidējā līmeņa. Tas nozīmē, ka patēriņa izdevumi turpināja mēreni palielināties (sk. 49. att.). Pašlaik šis rādītājs atrodas tuvu vēsturiski vidējam līmenim.

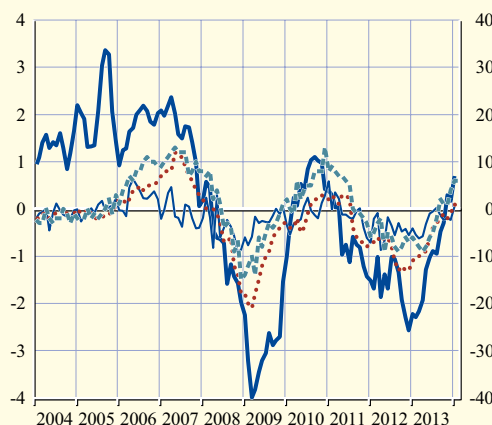
IEGULDĪJUMI

Kopējā pamatkapitāla veidošanas atvēršanās turpinājās 2013. gada 4. ceturksnī, sasniedzot pieauguma tempu 1.1% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, kad kāpums bija 0.6%.

49. attēls. Mazumtirdzniecība, mazumtirdzniecības un mājsaimniecību sektora konfidence un IVI

(mēneša dati)

- mazumtirdzniecības kopapjoms¹⁾ (kreisā ass)
- ... patērētāju konfidence²⁾ (labā ass)
- mazumtirdzniecības konfidence²⁾ (labā ass)
- IVI³⁾ faktiskais tirdzniecības apgrozījums salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (labā ass)

Avoti: Eurostat, Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumi, Markit un ECB aprēķini.

- 1) Gada pārmaiņas (%); triju mēnešu vidējie mainīgie lielumi; korigēti atbilstoši darbadienu skaitam; ietver degvielu.
- 2) Procentu starpības; sezonāli un vidēji izlīdzinātas.
- 3) Iepirkumu vadītāju indekss; novirzes no indeksa vērtības 50.

Tas liecina, ka beidzies pēdējo divu gadu laikā novērotais būtiskais ieguldījumu sarukums. Šis samazinājums bija saistīts ar vājā pieprasījuma un nelielās peļņas, kā arī lielās nenoteiktības un finansēšanas ierobežojumu apvienojumu. Tomēr šis līmenis saglabājās gandrīz par 20% zemāks nekā 2008. gada 1. ceturksnī.

Kapitāla veidošanas dalījums par 2013. gada 4. ceturksni vēl nav pieejams. Taču euro zonas īstermiņa rādītāji liecina par to ieguldījumu nelielu kāpumu, kuri veikti ar būvniecību nesaistītās nozarēs un kuri veido pusi no kopējiem ieguldījumiem, jo kapitālpreču ražošana palielinājās un nedaudz pieauga jaudu izmantošanas līmenis. Turklāt tādi apsekojumu dati kā apstrādes rūpniecības sektora IVI un Eiropas Komisijas kapitālpreču sektora konfidences rādītājs kopumā uzlabojās. Arī pieejamie dati par ieguldījumiem ar būvniecību nesaistītās nozarēs lielākajās euro zonas valstīs liecina par to, ka notiek atveseļošanās. Pēc pozitīvām norisēm 3. ceturksnī ieguldījumi dzīvojamā un nedzīvojamā ēku būvniecībā, iespējams, saglabājās nelieli, jo nozarē bija zems pieprasījums. Tādējādi būvniecības ražošanas indekss 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni samazinājās.

Runājot par 2014. gada 1. ceturksni, nedaudzie jau pieejamie rādītāji kopumā liecina par papildu kāpumu ar būvniecību nesaistīta kapitāla veidošanā euro zonā. Apstrādes rūpniecības IVI un tā jauno pasūtījumu komponenta vērtība februārī turpināja kāpt. Eiropas Komisijas apsekojumu dati (pieejami līdz februārim) par pasūtījumu novērtējumu, ko veic uzņēmumi, un to ražošanas gaidas arī uzlabojās. Turklāt euro zonas banku veiktās kredītēšanas apsekojums par 2013. gada 4. ceturksni liecina par mazāk stingriem finansēšanas nosacījumiem kredītiem ieguldījumu veikšanai. Tas kopumā atbilst atveseļošanās tendencei pēc pēdējām finanšu krīzēm.

Gaidāms, ka ar būvniecību nesaistītie ieguldījumi 2014. gadā pakāpeniski palielināsies, bet tos joprojām kavēs konfidence – kas nav pilnībā atjaunojusies – un lēns aizdevumu kāpums, kas *inter alia* saistīts ar bankās un uzņēmumos notiekošo aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanos vairākās euro zonas valstīs. Gaidāms, ka 2014. gada sākumā ieguldījumi būvniecībā būs ļoti nelieli dažu euro zonas mājokļu tirgu ilgstošo korekciju, kā arī sektorā dominējošās zemās konfidences un pieprasījuma trūkuma dēļ. Apsekojumu dati par ieguldījumiem būvniecībā liecina, ka 2014. gada 1. ceturksnī tie, iespējams, nedaudz saruks, jo būvniecības produkcijas izlaides un īpaši jauno pasūtījumu IVI rādītāju vērtība janvārī samazinājās (salīdzinājumā ar tā vērtību 4. ceturksnī), un tas ir zemāks par 50.

VALDĪBAS PATĒRIŅŠ

2013. gada 4. ceturksnī pārmaiņas valdības patēriņā reālā izteiksmē kļuva negatīvas. Aplūkojot atsevišķu komponentu pamatā esošās tendences, šķiet, ka kritumu galvenokārt veicināja starppatēriņa izdevumu, kas ietver nedaudz mazāk nekā ceturto daļu kopējo valdības patēriņa izdevumu, straujais samazinājums, kas iekļāvās notiekošajā fiskālās konsolidācijas procesā. Turpretī valsts sektorā nodarbināto atalgojums, kas veido gandrīz pusi no kopējā valdības patēriņa, palielinājās, lai gan nedaudz lēnāk. Turklāt sociālie pārvedumi natūrā, kas ietver, piemēram, veselības aprūpes izdevumus, turpināja stabili palielināties. Nākamajos ceturkšņos valdības patēriņa ieguldījums iekšzemes pieprasījumā saglabāsies neliels, jo vairākās valstīs nepieciešama turpmāka fiskālā konsolidācija (sk. 5. sadaļu).

KRĀJUMI

2013. gada 4. ceturksnī krājumu pārmaiņas deva negatīvu ieguldījumu (−0.3 procentu punkti) IKP ceturkšņa pieaugumā pēc tikpat liela pozitīva devuma 3. ceturksnī. Ņemot vērā šīs nacionālo kontu laikrindas pirmo aplēšu nenoteiktību, nedaudz pretējās krājumu norises 2013. gada 2. pusgadā arī daļēji atspoguļo līdzīgas norišu atšķirības neto tirdzniecībā. Patiešām, diezgan spēcīga (negatīva) korelācija starp šiem abiem rādītājiem ir specifisks faktors, kas plaši atspoguļo to eksporta un importa plūsmu mehānisko ietekmi uz krājumiem, kuras rodas, precēm šķērsojot robežas. Tādējādi šo tirdzniecības plūsmu kāpums un samazinājums katru ceturksni rada tirdzniecības neto devumu ceturkšņa pieaugumā, ko daļēji kompensē krājumu pārmaiņas.

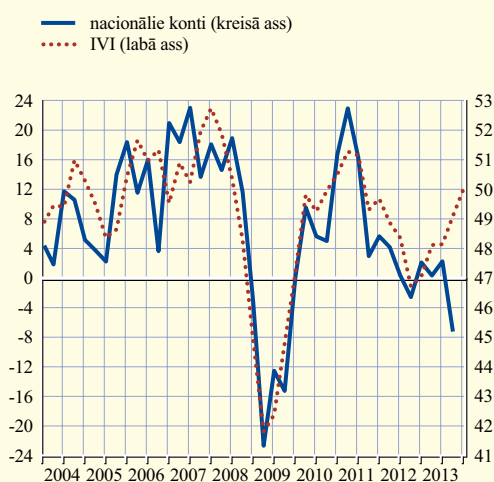
Kopumā pēdējā laika norises noslēdz gandrīz nepārtrauktu negatīvu (un tādējādi recesīvu) krājumu devumu izaugsmē, kas bija vērojams no 2011. gada vidus līdz 2012. gada beigām un kas kopā veidoja −1.0 procentu punktu – gandrīz tikpat, cik kumulētais IKP kritums tajā pašā periodā. 2013. gadā krājumu ieguldījums pieaugumā bija svārstīgāks, bet tikai nedaudz negatīvs gadā kopumā. Tādējādi neitrāls vai mērens krājumu devums izaugsmē 2014. gadā ir diezgan iespējams, ņemot vērā notiekošo tautsaimniecības atveseļošanās, kā liecina apsekojumu rezultāti (sk. 50. att.).

ĀRĒJĀ TIRDZNIECĪBA

2013. gada 4. ceturksnī euro zonas preču un pakalpojumu eksports salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 1.2% (sk. 51. att.). Šis kāpums nomainīja īslaicīgu samazinājumu 3. ceturksnī, ko izraisīja galvenokārt vājš ārējais pieprasījums un mazāka euro kursa paaugstināšanās nominālajā efektīvajā izteiksmē. Eksports uz ASV, Japānu, Ķīnu un Latīņamerikas valstīm bija īpaši sarucis, bet uz citām Āzijas un ārpus euro zonas esošajām Eiropas valstīm turpināja augt.

50. attēls. Krājumu pārmaiņas euro zonā

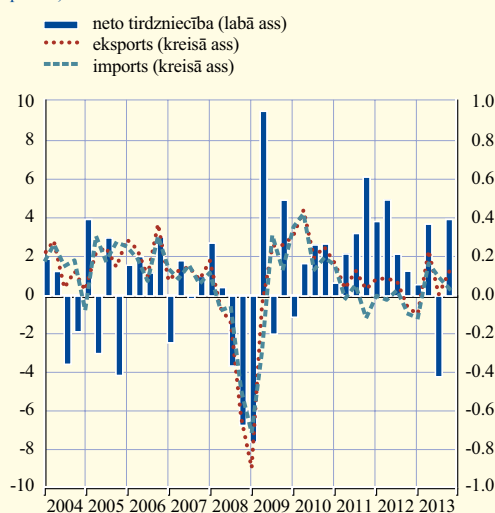
(mljrd. euro; difūzijas indeksi)

Avoti: Markit, Eurostat un ECB aprēķini.
Piezīmes. Dati attiecas uz Euro 18. Nacionālie konti: krājumu pārmaiņas vērtības izteiksmē. IVI: vidējie ražošanas un gatavās produkcijas krājumi rūpniecības un mazumtirdzniecības krājumos.

51. attēls. Reālā importa, eksporta un neto tirdzniecības devums IKP pieaugumā

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni; %, procentu punkti)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.
Piezīme. Dati attiecas uz Euro 18.

Euro zonas imports katru ceturksni nedaudz palielinājās, un 2013. gada 4. ceturksnī tas pieauga par 0.4% pēc būtiska kāpuma divos iepriekšējos ceturkšņos, atspoguļojot pakāpenisku iekšzemes pieprasījuma uzlabošanos euro zonā. Imports vairākumā tirdzniecības partnervalstu bija vājš, īpaši ārpus euro zonas esošajās Eiropas valstīs. Tā kā importa kāpums bija mazāks nekā eksporta pieaugums, 4. ceturksnī neto tirdzniecības devums IKP izaugsmē kļuva pozitīvs (0.4 procentu punkti).

Pieejamie apsekojumu rādītāji liecina par euro zonas eksporta uzlabošanos tuvākajā laikā. IVI jaunajiem eksporta pasūtījumiem ievērojami uzlabojās 4. ceturksnī, būtiski pārsniedzot izaugsmes robežvērtību 50, un turpināja kāpt 2014. gada pirmajos divos mēnešos. Februārī tas bija 54.5 – nedaudz mazāks nekā janvārī, kad tas sasniedza visaugstāko rādītāju kopš 2011. gada vidus. Eiropas Komisijas eksporta pasūtījumu rādītājs liecina par strauju uzlabojumu kopš 2013. gada aprīļa. 2014. gada februārī tas sasniedza visaugstāko līmeni kopš 2012. gada sākuma. Abu rādītāju līmenis atbilst mērenam eksporta kāpumam īstermiņā, ko veicina arī ārējā pieprasījuma palielināšanās. Iespējams, ka euro zonas imports arī īstermiņā turpinās pieaugt, lai gan lēnā tempā, kas pamatā atbilst iekšzemes pieprasījuma pakāpeniskam atveseļošanās procesam.

4.2. PRODUKCIJAS IZLAIDE SEKTORU DALĪJUMĀ

Pievēršoties nacionālo kontu ražošanas aspektam, redzams, ka kopējā pievienotā vērtība 2013. gada 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni turpināja palielināties (par 0.4%). Pēdējais kopējās pievienotās vērtības kāpums pēc sešu mēnešu ilgā krituma notika trešo reizi pēc kārtas un aptvēra visus sektorus. Kopš 2011. gada sākuma pakalpojumu pievienotā vērtība bija nedaudz virs 2008. gada pirmskrīzes augstā līmeņa, bet rūpniecības sektora, īpaši būvniecības, pievienotā vērtība saglabājās zemāka par augsto līmeni, kas bija sasniegts pirms krīzes. Īstermiņa rādītāji liecina par kopējās pievienotās vērtības kāpumu 2014. gada 1. ceturksnī, kas bija tuvu pagājušā gada 2. ceturkšņa pozitīvajam izaugsmes tempam.

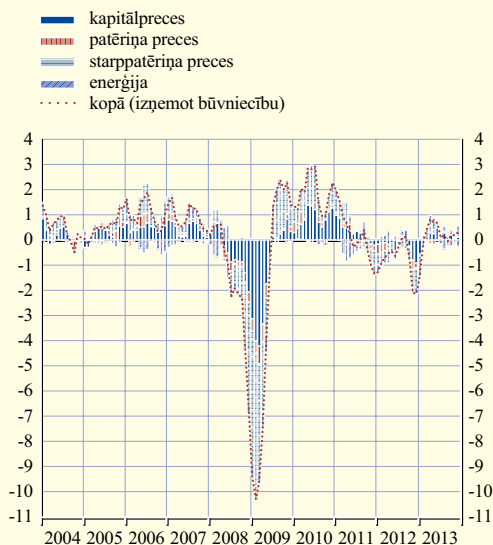
RŪPNIECĪBA, IZŅEMOT BŪVNICĪBU

2013. gada 4. ceturksnī rūpniecības sektora (izņemot būvniecību) pievienotā vērtība pieauga par 0.6% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, kad kāpums bija mazāks. Taču ražošana, kas iepriekšējā ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni bija nemainīga, palielinājās tikai nedaudz (sk. 52. att.). Šo ceturkšņa ražošanas kāpumu veicināja kapitālpreces, īslaicīgas lietošanas patēriņa preces un īpaši starppatēriņa preces, kas turpināja dot vislielāko ieguldījumu sektora atšķirību novēršanā saistībā ar pirmskrīzes ražošanas līmeni. Saskaņā ar Eiropas Komisijas uzņēmumu apsekojumiem pēdējās norises rūpniecības sektorā notika vienlaikus ar pieprasījuma apstākļu uzlabošanos.

Raugoties nākotnē, īstermiņa rādītāji kopumā liecina par to, ka 2014. gada 1. ceturksnī rūpniecības sektora aktivitāte mēreni pieaugs. 2013. gada 4. ceturksnī ECB rūpniecības jauno pasūtījumu rādītājs, izņemot smagā transporta iekārtas, ko mazāk ietekmē vērēnīgi pasūtījumi salīdzinājumā ar kopējiem jaunajiem pasūtījumiem, palielinājās mazāk nekā iepriekšējā ceturksnī (par 0.2% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni). Taču Eiropas Komisijas apsekojumu dati liecina, ka gaidāmie pasūtījumi nākamajiem trim mēnešiem turpināja uzlaboties triju mēnešu periodā līdz februārim. Turklāt šā gada janvārī un februārī rūpniecības produkcijas izlaides un jauno pasūtījumu IVI pārsniedza 4. ceturkšņa līmeni un turpmāk pārsniedza teorētiski noteikto izaugsmes apstājas robežvērtību 50 (sk. 53. att.). Turklāt Eiropas Komisijas rūpniecības konfidences rādītājs janvārī un februārī saglabājās stabilā līmenī – tuvu iepriekšējā gada pēdējā ceturkšņa vidējam rādītājam.

52. attēls. Rūpnieciskās ražošanas pieaugums un ieguldījums

(pieauguma temps un ieguldījums; procentu punktos; mēneša
dati; sezonāli izlīdzināti)

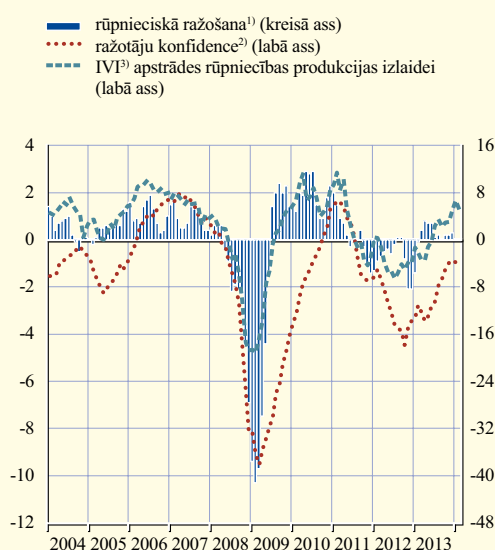

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

Piezīme: Dati attiecas uz Euro 18. Atspoguļotie dati aprēķināti kā triju mēnešu mainīgais vidējais lielums salīdzinājumā ar atbilstošo vidējo lielumu pirms trim mēnešiem.

53. attēls. Rūpnieciskā ražošana, ražotāju konfidence un IVI apstrādes rūpniecības produkcijas izlaidei

(mēneša dati; sezonāli izlīdzināti)

Avoti: Eurostat, Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju
apsekojumi, Markit un ECB aprēķini.

Piezīme: Dati attiecas uz Euro 18. Apskojumu dati attiecas uz
apstrādes rūpniecību.

1) Triju mēnešu pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējiem trim
mēnešiem (%).

2) Procentu starpības.

3) Iepirkumu vadītāju indekss; novirzes no indeksa vērtības 50.

BŪVNICĪBA

Pēc neliela kāpuma 2013. gada 3. ceturksnī būvniecības pievienotā vērtība 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni strauji pieauga (par 0.5%). Tas kontrastē ar norisēm būvniecības ražošanā, kas 2013. gada pēdējā ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni saruka par 1.0%. Runājot par nākotni, īstermiņa rādītāji kopumā liecina par darbības pavājināšanos 2014. gada 1. ceturksnī. Lai gan būvniecības ražošana janvārī salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi pieauga par 0.9%, nodrošinot labu ceturkšņa sākumpunktu, jaunākie apsekojumu dati atbilst vājām norisēm, kas saistītas ar zemu konfidenci un notiekošo aizņemto līdzekļu attiecības samazināšanas procesu konkrētās euro zonas valstīs. Piemēram, Eiropas Komisijas būvniecības konfidences rādītājs janvārī un februārī bija nedaudz zemāks par 2013. gada 4. ceturkšņa vidējo līmeni. Līdzīgi arī Komisijas apsekojuma dati par jaunajiem būvniecības pasūtījumiem liecina, ka tie ir samazinājušies, tāpēc paredzams, ka turpmākās būvniecības norises saglabāsies ierobežotas. Citi apsekojumi sniedz līdzīgu ainu: būvniecības un jauno pasūtījumu IVI indekss janvārī bija zemāki par to vidējo līmeni iepriekšējā gada 3. un 4. ceturksnī. Turklāt šie abi indeksi bija zemāki par 50, tādējādi liecinot par negatīvu pieaugumu.

PAKALPOJUMI

Pakalpojumu pievienotā vērtība 4. ceturksnī turpināja kāpt, palielinoties par 0.3%. Kāpums bija nedaudz lielāks nekā iepriekšējā ceturksnī. Nesenais pakalpojumu sektora aktivitātes pieaugums bija vērojams tirgus un netirgus pakalpojumos (kas ietver valsts pārvaldi, izglītību, veselības aprūpi un sociālo darbu). Apakšsektoru līmenī tirgus pakalpojumu pievienotās vērtības norises

4. ceturksnī bija pozitīvas, izņemot informācijas un komunikāciju pakalpojumu pievienoto vērtību, kas saglabājās stabila salīdzinājumā ar 3. ceturksni.

Raugoties nākotnē, apsekojumi liecina par pozitīvu, lai gan mērenu pakalpojumu apjoma kāpumu šā gada sākumā. Pieejamie dati par 1. ceturkšņa pirmajiem diviem mēnešiem liecina, ka IVI pakalpojumu sektora uzņēmējdarbības aktivitātes indekss nedaudz pārsniedza 4. ceturkšņa vidējo līmeni. Līdzīgi arī Eiropas Komisijas pakalpojumu konfidences rādītāja vidējais līmenis 2013. gada 4. ceturksnī uzlabojās. Konfidence bija samērā augsta nodarbinātības, datorprogrammēšanas, konsultāciju un citās saistītās jomās.

4.3. DARBA TIRGUS

Euro zonas darba tirgus dati skaidri liecina par stabilizāciju atbilstoši mērenam ekonomiskās aktivitātes atveseļošanās procesam, kas notiek kopš 2013. gada pavasara. Darba tirgi parasti nedaudz atpaliek no ekonomiskās aktivitātes, jo uzņēmumi vispirms palielina jaudu izmantošanu un nostrādāto stundu skaitu un tikai pēc tam pieņem darbā jaunus darbiniekus. Neraugoties uz vispārēju stabilizāciju euro zonā, darba tirgus dinamika dažādās valstīs un vecumgrupās joprojām būtiski atšķiras.

2013. gada 3. ceturksnī nodarbināto skaits euro zonā bija stabils otro ceturksni pēc kārtas (sk. 11. tabulu), lai gan ar ievērojamām atšķirībām dažādās valstīs. 3. ceturksnī galvenajos tautsaimniecības sektoros pozitīvs pieaugums bija tikai pakalpojumu nozarē, savukārt rūpniecībā (izņemot būvniecību), lauksaimniecībā un būvniecībā bija vērojamas negatīvas nodarbinātības pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni.

11. tabula. Nodarbinātības pieaugums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; sezonāli izlīdzināti dati; %)

	Personas					Stundas				
	Gada temps		Ceturkšņa temps			Gada temps		Ceturkšņa temps		
	2011	2012	2013 I	2013 II	2013 III	2011	2012	2013 I	2013 II	2013 III
Visa tautsaimniecība	0.2	-0.6	-0.5	-0.1	0.0	0.2	-1.4	-1.0	0.7	0.1
<i>t.sk.:</i>										
Lauksaimniecība un zvejniecība	-2.1	-2.0	-1.4	1.9	-0.4	-3.1	-2.9	-0.5	0.8	-0.4
Rūpniecība	-1.1	-2.1	-0.8	-0.6	-0.3	-0.8	-3.3	-1.6	1.1	-0.2
Izņemot būvniecību	0.0	-1.0	-0.5	-0.4	-0.3	0.7	-2.0	-1.2	1.4	-0.1
Būvniecība	-3.8	-4.6	-1.6	-1.1	-0.3	-3.9	-6.1	-2.4	0.6	-0.5
Pakalpojumi	0.7	-0.1	-0.3	0.0	0.1	0.8	-0.7	-0.8	0.5	0.2
Tirdzniecība un transports	0.6	-0.8	-0.4	0.0	0.0	0.3	-1.6	-0.8	0.7	0.3
Informācija un komunikācija	1.2	1.2	-0.2	0.1	-0.1	1.4	0.6	0.0	0.3	-0.4
Finanses un apdrošināšana	-0.4	-0.4	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2	-0.8	-0.2	0.3	0.1
Nekustamā īpašuma aktivitātes	0.3	-0.6	-0.7	0.5	0.4	0.9	-1.4	-0.1	1.0	-0.3
Profesionālie pakalpojumi	2.5	0.7	-0.6	0.5	0.4	2.7	0.4	-1.0	0.8	0.3
Valsts pārvalde	0.3	-0.3	-0.2	-0.2	0.1	0.5	-0.5	-0.9	0.4	0.1
Citi pakalpojumi ¹⁾	0.1	0.7	0.0	-0.1	0.1	0.0	-0.1	-0.5	-0.1	0.4

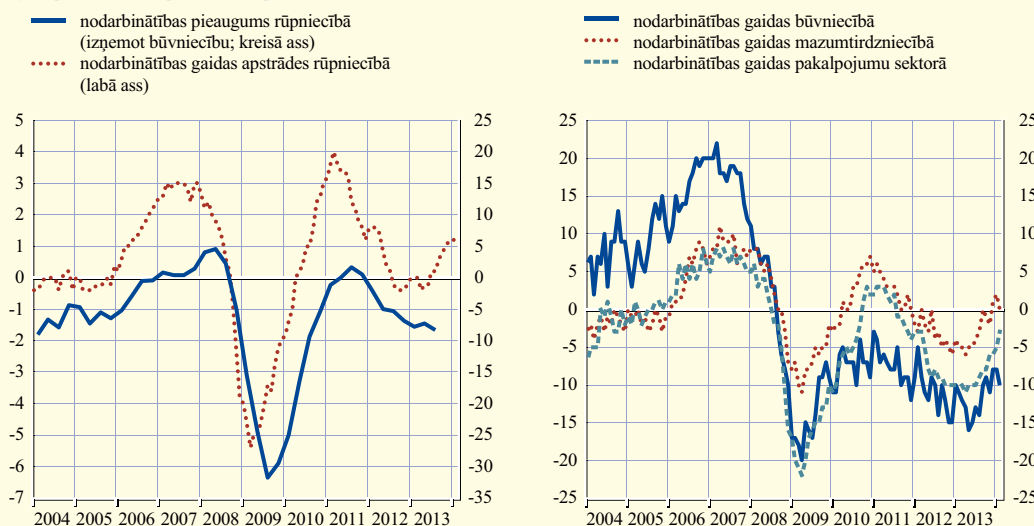
Avoti: Eurostat un ECB aprēķini

Piezīme. Dati attiecas uz Euro 18.

1) Ietver arī māsaimniecību pakalpojumus, mākslu un ārpusteritoriālu organizāciju aktivitātes.

54. attēls. Nodarbinātības pieaugums un nodarbinātības gaidas

(gada pārmaiņas; %; procentu starpība; sezonāli izlīdzināti dati)

Avoti: Eurostat un Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumi.
Piezīmes. Dati attiecas uz Euro 18. Procentu starpības ir vidēji izlīdzinātas.

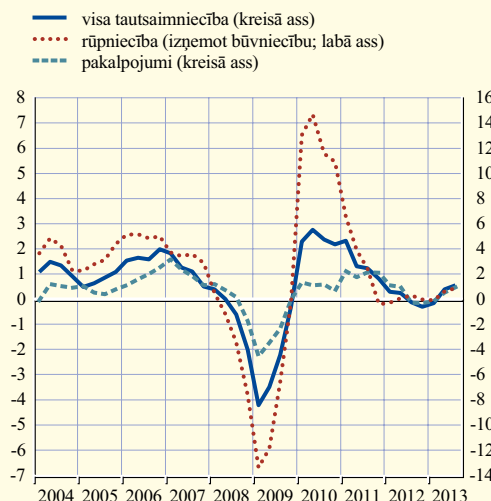
Kopējais nostrādāto stundu skaits 2013. gada 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 0.1% (2. ceturksnī – par 0.7%). Tomēr 2. ceturkšņa norises varētu atspoguļot nelielu kāpumu salīdzinājumā ar kritumu, ko vairākos euro zonas reģionos izraisīja aukstie laikapstākļi 2013. gada 1. ceturksnī. Neraugoties uz to, nostrādāto stundu norises gada 2. un 3. ceturksnī arī atspoguļo nelielus cikliskus darba tirgus apstākļu uzlabojumus, jo nostrādāto stundu skaits parasti tiek normalizēts pirms jaunu darbinieku pieņemšanas darbā.

Lai gan apsekojumu rezultāti joprojām bija zemi, tie paredzēja vispārēju nodarbinātības uzlabošanos 2013. gada 4. ceturksnī un 2014. gada sākumā (sk. 54. att.), tādējādi liecinot, ka ap gadu miju nodarbinātība būs vēl vairāk uzlabojusies. Uz nākotni vērstie rādītāji arī liecina par nelieliem darba tirgus apstākļu uzlabojumiem. Tas īpaši attiecas uz apstrādes rūpniecību, jo apsekojumu rezultāti liecina par pozitīvu nodarbinātības pieaugumu šajā sektorā.

Darba ražīgums uz vienu nodarbināto 2013. gada 3. ceturksnī palielinājās par 0.5% gada izteiksmē (kāpums 2. ceturksnī – 0.4%; sk. 55. att.). Darba ražīguma uz vienu nostrādāto stundu pieaugums

55. attēls. Darba ražīgums uz katru nodarbināto

(gada pārmaiņas; %)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.
Piezīme. Dati attiecas uz Euro 18.

bija līdzīgs. Tas atbilda nelielajam kopējā nostrādāto stundu skaita pieaugumam. Gaidāms, ka 2013. gada 4. ceturksnī darba ražīgums atkal būs turpinājis nedaudz palielināties, ņemot vērā notiekošo atveseļošanos un parasti novēloto nodarbinātības kāpuma reakciju uz ekonomisko aktivitāti.

Atbilstoši norisēm nodarbinātības jomā bezdarba līmenis euro zonā, šķiet, ir palielinājies (sk. 56. att.). 2013. gada oktobrī tas samazinājās par 0.1 procentu punktu, un tas bija pirmais mēneša kritums kopš 2011. gada aprīļa. No 2013. gada oktobra līdz 2014. gada janvārim bezdarba līmenis saglabājās stabils, neraugoties uz vispārējo nodarbināto skaita sarukumu. Pozitīva pazīme ir tā, ka šis kritums un stabilizācija relatīvi skāra visas vecumgrupas. Tomēr 2014. gada janvārī vispārējais bezdarbs joprojām bija vairāk nekā par 2 procentu punktiem augstāks par zemāko rādītāju 2011. gada aprīlī. Kopumā 2013. gadā bezdarba līmenis bija vidēji 12.1% salīdzinājumā ar 2012. gada vidējo līmeni (11.4%). Paredzams, ka bezdarba līmenis turpinās pamazām kristies, lai gan lēnā tempā.

4.4. EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES PERSPEKTĪVA

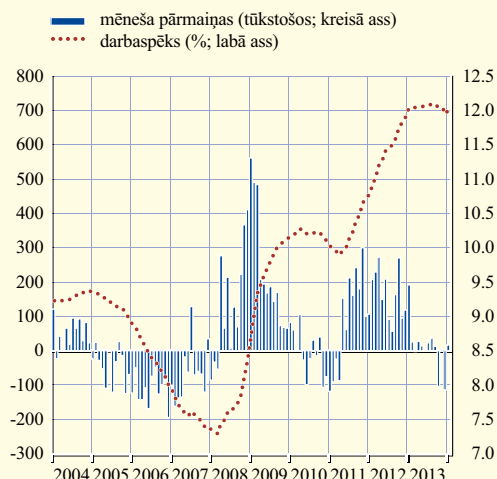
Līdz februārim pieejamo uz apsekojumiem balstīto konfidences rādītāju dinamika atbilst nepārtrauktam, mērenam kāpumam arī šā gada 1. ceturksnī. Paredzams, ka atveseļošanās turpināsies arī nākotnē, lai gan lēnā tempā. Īpaši vajadzētu notikt turpmākiem iekšzemes pieprasījuma uzlabojumiem, ko veicinās stimulējoša monetārās politikas nostāja, pilnveidoti finansēšanas nosacījumi, kā arī fiskālās konsolidācijas un strukturālo reformu progress. Turklāt zemākas enerģijas cenas veicina reālos ienākumus. Paredzams, ka ekonomisko aktivitāti veicinās arī pakāpenisks euro zonas eksporta pieprasījuma kāpums. Lai gan bezdarbs euro zonā stabilizējas, tas saglabājas augsts, un nepieciešamās valsts un privātā sektora bilanču korekcijas turpinās ierobežot tautsaimniecības atveseļošanās tempu.

ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai 2014. gadā paredz reālā IKP gada pieaugumu par 1.2%, 2015. gadā – par 1.5% un 2016. gadā – par 1.8%. Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu 2013. gada decembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm reālā IKP pieauguma iespēju aplēse 2014. gadam koriģēta un mazliet paaugstināta (sk. rakstu "ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai" šajā "Mēneša Biļetenā").

Euro zonas tautsaimniecības perspektīvu joprojām apdraud lejuvērsti riski. Norises globālajos finanšu tirgos un jaunajās tirgus ekonomikas valstīs, kā arī ģeopolitiskie riski var negatīvi ietekmēt ekonomiskos apstākļus. Citi lejuvērsti riski ietver vājāku, nekā prognozēts, iekšzemes pieprasījuma un eksporta kāpumu, kā arī nepietiekamu strukturālo reformu īstenošanu euro zonas valstīs.

56. attēls. Bezdarbs

(mēneša dati; sezonāli izlīdzināti)

Avots: Eurostat.

5. FISKĀLĀS NORISES

Saskaņā ar Eiropas Komisijas Eiropas 2014. gada ziemas ekonomisko prognozi euro zonas budžeta nelīdzsvarotība turpina samazināties. Tiek lēsts, ka kopējais euro zonas valdības budžeta deficīts sarucis no 3.7% no IKP 2012. gadā līdz 3.1% no IKP 2013. gadā, savukārt 2014. gadā tiek prognozēta tā turpmāka pazemināšanās līdz 2.6% no IKP. Paredzams, ka kopējais euro zonas valdības parāda rādītājs 2014. gadā pieaugs līdz rekordaugstam līmenim (gandrīz 96% no IKP), bet 2015. gadā tas pirmo reizi kopš ekonomiskās un finanšu krīzes sākuma samazināsies. Neraugoties uz dažos pēdējos gados sasniegto būtisko fiskālās konsolidācijas progresu, ilgtspējīgu valsts finanšu nodrošināšanai euro zonā nepieciešami nopietnāki koriģēšanas centieni. Tāpēc uzdevumam, lai augstā un dažās valstīs joprojām augošā valdības parāda attiecība pret IKP attīstās pa lejupvērstu trajektoriju, vēl arvien jābūt prioritātei. Lai izmantotu nostiprinātās ES fiskālās pārvaldības sistēmas sniegtās priekšrocības, ir svarīgi, lai valstis strikti ievērotu fiskālos noteikumus un noteiktajos termiņos pilnībā īstenotu fiskālā pakta nosacījumus.

FISKĀLĀS NORISES 2013. UN 2014. GADĀ

Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2014. gada ziemas ekonomisko prognozi fiskālā konsolidācija euro zonā turpinās. Tiek lēsts, ka euro zonas kopējais valdības budžeta deficīts samazinājies no 3.7% no IKP 2012. gadā līdz 3.1% no IKP 2013. gadā (sk. 12. tabulu un 57. att.). Šo sarukumu nosaka valdības ieņēmumu attiecības pret IKP pieaugums, kas saskaņā ar aplēsēm palielinājies par 0.6 procentu punktiem un 2013. gadā bija 46.8% no IKP, savukārt izdevumu attiecība pret IKP saskaņā ar aplēsēm nav mainījies (49.9% no IKP).

Tiek lēsts, ka euro zonas kopējā valdības parāda attiecība pret IKP 2013. gadā palielinājusies aptuveni par 3 procentu punktiem (līdz 95.5%). Šis pieaugums īpaši atspoguļo t.s. sniega pikas efektu (t.i., parāda kāpumu, kas saistīts ar pozitīvu nominālo procentu likmju un izaugsmes tempa starpību) un atlikumu plūsmu korekciju augšupvērsto ietekmi uz parādu, lai gan sākotnējā budžeta deficīta ietekme varētu būt neliela.

Runājot par fiskālajām norisēm 2014. gadā, Komisijas 2014. gada ziemas prognoze paredz euro zonas kopējā valdības budžeta deficīta rādītāja turpmāku sarukumu – 2014. gadā tas varētu samazināties līdz 2.6% no IKP un 2015. gadā vēl nedaudz sarukt (līdz 2.5% no IKP). Tas atbilst ECB speciālistu fiskālo norišu makroekonomiskajām iespēju aplēsēm 2014. un 2015. gadam.¹

12. tabula. Fiskālās norises euro zonā

(% no IKP)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
a. Kopējie ieņēmumi	45.0	44.9	44.8	45.3	46.2	46.8	46.8	46.5
b. Kopējie izdevumi	47.1	51.2	51.0	49.5	49.9	49.9	49.4	49.0
t.sk.:								
c. Procentu izdevumi	3.0	2.9	2.8	3.0	3.1	3.0	3.0	3.1
d. Sākotnējie izdevumi (b – c)	44.1	48.4	48.2	46.4	46.8	46.9	46.4	46.0
Budžeta bilance (a – b)	–2.1	–6.4	–6.2	–4.2	–3.7	–3.1	–2.6	–2.5
Sākotnējā budžeta bilance (a – d)	0.9	–3.5	–3.4	–1.1	–0.6	–0.1	0.5	0.6
Cikliski koriģētā budžeta bilance	–3.0	–4.5	–5.1	–3.6	–2.6	–1.6	–1.3	–1.8
Bruto parāds	70.1	79.9	85.6	87.9	92.6	95.5	95.9	95.4
Papildpostenis: reālais IKP (pārmaiņas; %)	0.4	–4.5	1.9	1.6	–0.7	–0.4	1.1	1.7

Avoti: Eurostat, Eiropas Komisijas 2014. gada ziemas prognoze un ECB aprēķini.

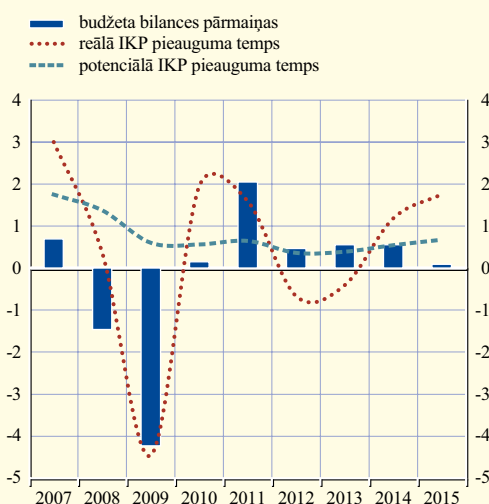
Piezīmes. Dati attiecas uz visu euro zonas valdības sektoru. Dati par periodu no 2013. gada līdz 2015. gadam ir prognozes. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

1 Sk. 2014. gada marta "Mēneša Biļetena" rakstu "ECB speciālistu 2014. gada marta makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai".

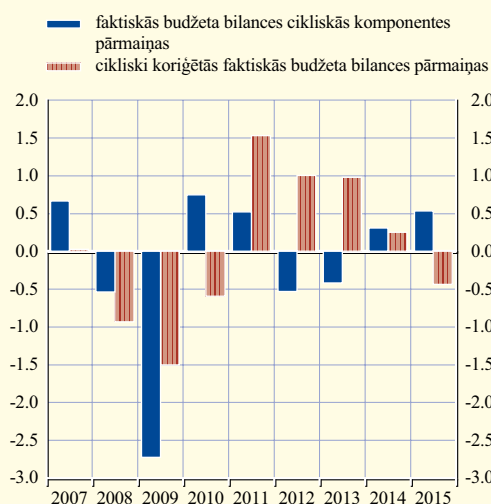
57. attēls. Budžeta norises noteicošie faktori euro zonā

(% no IKP; pārmaiņas; %)

a) Reālā IKP pieaugums un budžeta bilances gada pārmaiņas

b) Cikliski koriģētās budžeta bilances un faktiskās budžeta bilances cikliskās komponentes gada pārmaiņas

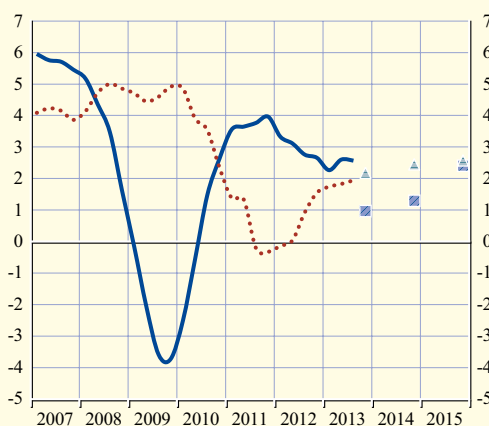
Avoti: Eurostat, Eiropas Komisijas 2014. gada ziemas prognoze un ECB aprēķini.

Piezīme. Dati attiecas uz visu euro zonas valdības sektoru (no 2007. gada 1. ceturkšņa līdz 2013. gada 3. ceturksnim, kā arī 2013., 2014. un 2015. gada prognozes no Eiropas Komisijas 2014. gada ziemas prognozēm).

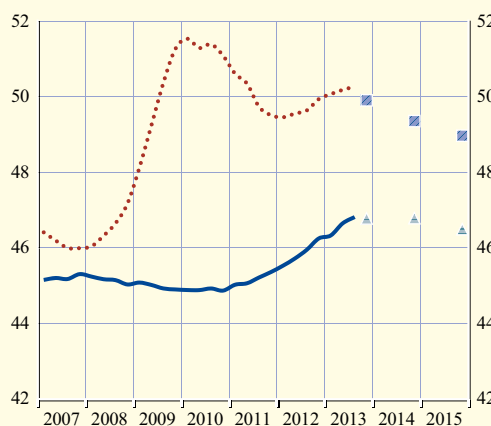
58. attēls. Valdības ceturkšņa finanšu statistika un prognozes euro zonai

— kopējie ieņēmumi (ceturkšņa dati)
 kopējie izdevumi (ceturkšņa dati)
 ▲ kopējie ieņēmumi (gada dati; Eiropas Komisijas prognoze)
 ■ kopējie izdevumi (gada dati; Eiropas Komisijas prognoze)

a) Četru ceturkšņu mainīgo rādītāju pieauguma temps (%) salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu

b) Četru ceturkšņu mainīgie rādītāji (% no IKP)

Avoti: ECB aprēķini, kas balstīti uz Eurostat, valsts datiem un Eiropas Komisijas 2014. gada ziemas prognozi.

Piezīmes. Dati attiecas uz visu euro zonas valdības sektoru. Attēlos parādīta kopējo ieņēmumu un kopējo izdevumu dinamika četru ceturkšņu mainīgo rādītāju izteiksmē (no 2007. gada 1. ceturkšņa līdz 2013. gada 3. ceturksnim, kā arī 2013., 2014. un 2015. gada prognozes no Eiropas Komisijas 2014. gada ziemas prognozēm).

Gaidāmo budžeta deficīta samazinājumu 2014. un 2015. gadā nosaka pakāpenisks izdevumu rādītāja sarukums, kas saskaņā ar Komisijas prognozēm 2015. gadā sākotnējo izdevumu krituma dēļ samazināsies līdz 49.0% no IKP, savukārt ieņēmumu rādītājs 2015. gadā varētu nedaudz sarukt (līdz 46.5% no IKP; sk. 12. tabulu un 58. att.). Gaidāmais sākotnējo izdevumu kritums atspoguļo ne tikai izdevumu samazināšanas pasākumu īstenošanu, bet daļēji arī finanšu sektora atbalsta pasākumu sarukumu vairākās valstīs.

Komisija prognozē, ka euro zonas kopējais valdības parāda rādītājs 2014. gadā sasniegs rekordaugstu līmeni (gandrīz 96% no IKP) un (arī saskaņā ar ECB speciālistu makroekonomiskajām iespēju aplēsēm) pēc tam pirmo reizi kopš krīzes sākuma saruks.² To galvenokārt nosaka pakāpeniskas sākotnējās budžeta bilances uzlabošanās leņķa pārvēršanās ietekme uz parādu. Paredzams, ka sākotnējā budžeta pārpalikums 2014. gadā būs 0.5% no IKP, un sākotnējā budžeta balance 2015. gadā turpinās nedaudz uzlaboties (līdz 0.6% no IKP).

BUDŽETA NORISES UN PLĀNI ATSEVIŠKĀS VALSTĪS

Dažos pēdējos gados euro zonas valstis panākušas būtisku progresu budžeta nelīdzsvarotības novēršanā. Četrās valstīs (t.i., Vācijā, Itālijā, Latvijā un Somijā) no 16 euro zonas valstīm, kuras krīzes laikā bija pakļautas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrai (PDP), tā ir atcelta. Saskaņā ar Komisijas 2014. gada ziemas prognozi paredzams, ka Beļģija un Austrija ilgtspējīgi būs novērsušas pārmērīgu budžeta deficītu līdz noteiktajam termiņam 2013. gadā. Turpretī paredzams, ka Slovēnijas budžeta deficīts 2014. gadā atkal pārsniegs atsaucē vērtību, tādējādi apdraudot mērķi līdz PDP noteiktajam termiņam 2013. gadā nodrošināt ilgtspējīgu pārmērīga budžeta deficīta novēršanu. Eurostat aprīlī publicēs valdības budžeta bilances 2013. gada galadatus. Turklāt saskaņā ar Komisijas 2014. gada ziemas prognozi ir bažas, ka vairākām valstīm, kurām PDP termiņš noteikts 2014. un 2015. gadā, neīstenojot papildu konsolidācijas pasākumus, neizdosies laikus un ilgtspējīgi korigēt pārmērīgu budžeta deficītu. Nīderlandes gadījumā saskaņā ar Komisijas 2014. gada 25. februārī publicēto 2014. gada ziemas prognozi nav gaidāms, ka tā novērsīs pārmērīgu budžeta deficītu līdz noteiktajam termiņam 2014. gadā, savukārt *Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis* pavisam nesen (2014. gada 4. martā) prognozēja, ka valsts budžeta deficīts līdz 2014. gadam būs zemāks par 3% budžeta deficīta sliekšni. Komisija 2014. gada 5. martā izmantoja savas jaunās divu tiesību aktu paketē ietvertajās regulās noteiktās pilnvaras, sniedzot Francijai un Slovēnijai autonomus ieteikumus, lai vērstu to uzmanību uz PDP termiņa neievērošanas risku un prasītu veikt papildu konsolidācijas pasākumus (sk. 6. ielikumu).³

Turpmāk sniegts īss jaunāko budžeta norišu un budžeta plānu vērtējums, lai lielākās euro zonas valstis un tās valstis, kuras piedalās (vai nesen piedalījušās) ES un SVF korekciju programmā, sasniegtu fiskālos mērķus.

Saskaņā ar Vācijas Statistikas biroja (*Statistisches Bundesamt*) jaunākajiem publikotajiem datiem Vācijas budžets 2013. gadā bija līdzsvarots. Izaugsmes perspektīvas 2014. gadam un turpmāk būs lielā mērā atkarīgas no valdības jaunajām 2014. gada budžeta korekcijām un vidēja termiņa fiskālā plāna, kas varētu tikt izziņots marta vidū. Runājot par pensiju sistēmu, valdība jau atcēlusi plānoto vecuma pensijas apdrošināšanas iemaksu likmes samazināšanu, kas sākotnēji tika paredzēta 2014. gadā, lai finansētu papildu pensiju maksājumus, no kuriem priekšrocības īpaši gūs mātes, un

2 Eiropas Komisijas prognozēs valdības parāda rādītāja līmenis ir augstāks nekā ECB speciālistu makroekonomiskajās iespēju aplēsēs. Eiropas Komisija datus publicē nekonsolidētā veidā, bet ECB iespēju aplēsēs euro zonas kopējais rādītājs korigēts atbilstoši starpvaldību aizdevumiem saskaņā ar Eurostat praksi.

3 Sk. Eiropas Komisijas ieteikumus Francijai (http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/30_edps/other_documents/2014-03-05_fr_commission_recommendation_en.pdf) un Slovēnijai (http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/30_edps/other_documents/2014-03-05_si_commission_recommendation_en.pdf), kuri publicēti 2014. gada 5. martā.

nodrošinātu iespēju priekšlaicīgi pensionēties tiem, kuri vecuma pensijas apdrošināšanas iemaksas veikuši vismaz 45 gadus.

Saskaņā ar Komisijas 2014. gada ziemas prognozi tiek lēsts, ka Francijas valdības budžeta deficīts 2013. gadā bijis 4.2% no IKP salīdzinājumā ar pārskatītajā PDP noteikto budžeta deficīta mērķi (3.9% no IKP). Neraugoties uz plānotajiem uzkrājumiem (aptuveni 0.7% no IKP) saistībā ar darba samaksas mērenību valsts sektorā, ieguldījumu samazināšanu, pensiju indeksācijas atcelšanu, ģimenes valsts pabalstu reformu un veselības aprūpes izdevumu samazināšanu, paredzams, ka budžeta deficīts 2014. gadā saruks nedaudz – līdz 4.0% no IKP – salīdzinājumā ar mērķi 3.6% no IKP. Gaidāms, ka 2015. gadā tas joprojām nedaudz samazināsies (līdz 3.9% no IKP). Tādējādi ir bažas, ka netiks ievērots pārmērīga budžeta deficīta situācijas koriģēšanas termiņš (2015. gads), un tiek prognozēts, ka valdības parāda attiecība pret IKP līdz aplēšu perioda beigām 2015. gadā turpinās palielināties. Valdība 2014. gada 14. janvārī paziņoja par "Atbildības paktu", kas ieņēmumu pusē paredz ģimeņu finansiālajam atbalstam darba devēju veikto sociālās apdrošināšanas iemaksu atcelšanu (30 mljrd. euro), un apstiprināja apņemšanos sasniegt vidēja termiņa mērķi – līdz 2016. gadam nodrošināt līdzsvarotu budžetu strukturālā izteiksmē un 2015.–2017. gadā samazināt valdības izdevumus vairāk nekā par 50 mljrd. euro. Tomēr pakta kopējā ietekme uz valsts finansēm joprojām nav zināma. Nākotnes perspektīvā ir svarīgi, ievērojot Komisijas jaunākos ieteikumus, pastiprināt konsolidācijas centienus, lai nodrošinātu pārmērīga budžeta deficīta savlaicīgu novēršanu un pietiekamu progresu vidēja termiņa mērķa sasniegšanā.

Saskaņā ar Itālijas statistikas aģentūras ISTAT jaunākajiem publiskotajiem datiem Itālijas valdības budžeta deficīts 2013. gadā joprojām bija 3.0% no IKP (tāpat kā iepriekšējā gadā un nedaudz pārsniedzot 2013. gadā aktualizētajā stabilitātes programmā noteikto mērķi (2.9% no IKP)). Saskaņā ar Komisijas 2014. gada ziemas prognozi tiek lēsts, ka budžeta deficīta attiecība pret IKP 2014. gadā samazināsies līdz 2.6% un 2015. gadā – līdz 2.2%. Komisija 2013. gada novembrī ierosināja veikt papildu konsolidācijas pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību Stabilitātes un izaugsmes paktam (t.i., sasniegt vidēja termiņa mērķi – strukturāli līdzsvarotu budžetu – 2014. gadā un pārejas periodā nodrošināt pietiekamu atbilstību valdības parāda kritērijam). Tomēr pašlaik progress attiecībā uz Komisijas ieteikumu ir ierobežots. Eiropas Komisija Itālijā veiktās padziļinātās pārbaudes ietvaros nesen arī uzsvēra, ka nākotnē ir svarīgi veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvajā daļā noteikto prasību izpildi, īpaši saistībā ar valdības parāda attiecības pret IKP samazināšanu.

Saskaņā ar Komisijas 2014. gada ziemas prognozi tiek lēsts, ka Spānijas valdības budžeta deficīta attiecība pret IKP 2013. gadā bija 7.2% (6.7%, neietverot bankām sniegto atbalstu), tādējādi tā nedaudz pārsniedza valdības mērķi (6.5%, neietverot bankām sniegto atbalstu). Nākotnes perspektīvā Komisija prognozē, ka budžeta deficīta attiecība pret IKP 2014. gadā būs 5.8%, kas atbilst PDP mērķim, un 2015. gadā būs 6.5%, t.i., pārsniedzot PDP gada mērķi (4.2%). Paredzams, ka strukturālā korekcija būs būtiski mazāka, nekā ieteikts, bet pašreizējās produkcijas izlaides pieauguma un ražošanas apjoma starpības prognozes ir labvēlīgākas, nekā tās, uz kurām balstījās PDP ieteikums. Lai īstenotu 2014.–2016. gadā prognozēto fiskālās konsolidācijas kursu un apvērstu valdības parāda attiecības pret IKP, kas 2013. gada beigās bija 94% no IKP, palielināšanās tendenci, turpmāk nepieciešams īstenot ieņēmumu palielināšanas pasākumus un/vai izdevumu samazināšanas reformas.

Attiecībā uz Grieķiju jaunākie dati liecina, ka tā būtiski pārsniegusi ES un SVF korekciju programmā noteikto 2013. gada sākotnējās bilances mērķi. Uz to gan nenorāda Eiropas Komisijas 2014. gada ziemas prognozē lēstā augstā sākotnējā budžeta deficīta attiecība pret IKP (8.8%), jo tā atspoguļo arī banku rekapitalizācijas vienreizējās izmaksas (11% no IKP) un citus faktorus, uz kuriem neattiecas

sākotnējās bilances programmas definīcija. 2013. gada fiskālā mērķa pārsniegšanu lielā mērā nosaka tas, ka sākotnējie izdevumi bija mazāki, nekā plānots. Turpmākajā periodā korekciju programma paredz sākotnējā budžeta pārpalikuma attiecības pret IKP pieaugumu, kā mērķi 2014. gadā nosakot 1.5% no IKP, 2015. gadā – 3.0% no IKP, bet 2016. gadā – 4.5% no IKP.

Portugālē skaidrās naudas deficīts 2013. gadā bija ievērojami zemāks, nekā paredzēts, un to daļēji noteica labāki, nekā plānots, makroekonomiskie rādītāji, un valdības institūcijas lēš, ka ES un SVF korekciju programmā noteiktais budžeta deficīta mērķis (5.5% no IKP, neietverot banku sektoram sniegto atbalstu) tika sasniegts. Saskaņā ar Komisijas 2014. gada ziemas prognozi, kas paredz, ka Portugāles budžeta deficīts 2015. gadā būs 2.5% no IKP, tā kopumā 2015. gadā varētu sasniegt PDP mērķi. Konstitucionālā tiesa 2013. gada decembrī vienu no 2014. gadā plānotajiem pasākumiem pasludināja par antikonstitucionālu. Tomēr valdības institūcijas to ātri aizstāja ar līdzvērtīgu ietekmi nodrošinošiem pasākumiem.

Pamatojoties uz centrālajai valdībai iesniegtajiem 2013. gada skaidrās naudas datiem, gaidāms, ka Īrijas fiskālais deficīts 2013. gadā bijis zemāks nekā PDP noteiktais budžeta deficīta mērķis (7.5% no IKP), un to nosaka stingra izdevumu kontrole un ieņēmumu plānu izpilde. Saskaņā ar Komisijas 2014. gada ziemas prognozi paredzams, ka budžeta deficīta attiecība pret IKP saruks no 7.2% no IKP 2013. gadā līdz 4.8% no IKP 2014. gadā, savukārt parāda attiecība pret IKP varētu samazināties no 2013. gadā sasniegtā rekordaugstā līmeņa (122.3% no IKP) līdz 120.3% no IKP 2014. gadā. Veiksmīgi tika pabeigta ES un SVF korekciju programma. Īrija atgriezās obligāciju tirgos, 2014. gada janvāra sākumā organizējot veiksmīgu valdības obligāciju izsoli, kas tai ļāva veikt gandrīz pusi no 2014. gadā plānotās obligāciju emisijas.

Kipras 2013. gada fiskālie mērķi tika būtiski pārsniegti, un to noteica gan piesardzīga budžeta izpilde, gan recesija, kas nebija tik spēcīga, kā prognozēts. Saskaņā ar Komisijas 2014. gada ziemas prognozi paredzams, ka Kipras fiskālais deficīts 2013. gadā bijis 5.5% no IKP salīdzinājumā ar rādītāju, kas tika prognozēts ES un SVF īstenotās Kipras korekciju programmas otrā pārskata laikā 2013. gada decembrī (7.8% no IKP). Kipras korekciju programmas trešais pārskats tika pabeigts 2014. gada 11. februārī. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2014. gada ziemas prognozi fiskālais deficīts 2014. gadā būs 5.8% no IKP salīdzinājumā ar Kipras korekciju programmas otrā pārskata laikā plānoto rādītāju (7.1% no IKP). Lai sasniegtu šo augsto izpildes līmeni, jānodrošina piesardzīga budžeta izpilde. Kā noteikts programmas sākumā, lai sasniegtu ilgtermiņa mērķi – ilgtspējīgu sākotnējo pārpalikumu (4% no IKP) valsts parāda pastāvīgai samazināšanai –, vēlākajos gados būs jāveic papildu korekcijas pasākumi.

FISKĀLĀS POLITIKAS PROBLĒMAS

Lai gan panākts būtisks fiskālās konsolidācijas progress, nepieciešami turpmāki koriģēšanas centieni ilgtspējīgu valsts finanšu nodrošināšanai euro zonā. Tāpēc uzdevumam veidot augstā parāda rādītāja skaidru lejupejošu trajektoriju joprojām jābūt prioritātei.

Uzlabojoties izaugsmes perspektīvām, ir risks, ka valstīm varētu rasties vēlme ieslīgt pašapmierinātībā. Saskaņā ar Komisijas 2014. gada ziemas prognozi paredzams, ka strukturālās fiskālās koriģēšanas apjoms euro zonā 2014. gadā samazināsies līdz 0.1 procentu punktam, kas ir ievērojami zemāks rādītājs nekā Stabilitātes un izaugsmes paktā noteiktā minimālā prasība (0.5% no IKP). Pozitīvi vērtējams tas, ka lai laikus un efektīvi rīkotos pēc tam, kad Komisijas sagatavotajā euro zonas valstu budžeta plānu projektu pārskatā konstatēti neatbilstības riski Stabilitātes un izaugsmes paktam, Komisija izmantoja savas jaunās uzlabotās ES fiskālās pārvaldības sistēmas ietvaros noteiktās pilnvaras (sk. 6. ielikumu).

Valstu fiskālās konsolidācijas stratēģijām jābūt vērstām uz valsts izdevumu kvalitātes un efektivitātes uzlabošanu, kas balstās uz strukturālajām fiskālajām reformām ar mērķi samazināt neproduktīvus valdības izdevumus, vienlaikus nodrošinot nodokļu kroplojošās ietekmes mazināšanu. Papildus tam, ka šie uzlabojumi ilgtermiņā pozitīvi ietekmē valsts finanses, tie varētu vēl vairāk ierobežot fiskālās konsolidācijas potenciālo negatīvo ietekmi uz izaugsmi.

Pēdējos gados panākts būtisks progress ES fiskālās pārvaldības sistēmas nostiprināšanā. Fiskālais pakts, kas stājās spēkā 2013. gada 1. janvārī kā daļa no Līguma par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību (LSKP), minams kā viens no atskaites punktiem fiskālās pārvaldības sistēmas nostiprināšanā. Fiskālā pakta galvenais mērķis ir nostiprināt valstu fiskālo disciplīnu un veicināt valstu atbildību ES fiskālās pārvaldības sistēmas nostiprināšanā. Īpaši iesaistīto dalībvalstu pienākums ir ietvert valstu tiesību aktos saistības saglabāt līdzsvarotu budžetu strukturālā izteiksmē un ieviest automātisku korekciju mehānismu potenciālo noviržu mazināšanai. Fiskālā pakta ieviešanas termiņš tika noteikts vienu gadu pēc LSKP stāšanās spēkā, t.i., 2014. gada 1. janvārī.⁴ Tāpēc, lai pilnībā izmantotu nostiprinātās sistēmas sniegtās priekšrocības, ir svarīgi, lai valstis strikti ievērotu prasības un īstenotu jaunus nosacījumus. Lai gan vairākums valstu ir ievērojušas termiņu, šķiet, fiskālā pakta noteikumu ietveršana valstu tiesību aktos dažādās valstīs būtiski atšķiras. Dažas valstis tiešām vēl nav ieviesušas nepieciešamos juridiskos instrumentus. Tāpēc gaidāms, ka Eiropas Komisija laikus izvērtēs, vai valstis ir ieviesušas fiskālo paktu.⁵ Ja Komisija konstatē neatbilstības gadījumus, paredzams, ka tām nekavējoties jāveic pasākumi, lai attiecīgi koriģētu savus tiesību aktus. Fiskālā pakta efektivitāte un tādējādi nostiprinātās pārvaldības sistēmas uzticamība būs galvenokārt atkarīga no tā, vai valstis pilnībā izpilda savas saistības.

4 Tām euro zonas valstīm, kuras līdz 2013. gada 1. janvārim nebija ratificējušas LSKP, fiskālā pakta ieviešanas termiņš tiek noteikts vienu gadu pēc tam, kad tās paktu būs ratificējušas.

5 Sk. LSKP 8. pantu.

6. ielikums

2014. GADA EIROPAS SEMESTRA IETVAROS ĪSTENOTĀS EKONOMISKĀS UN FISKĀLĀS POLITIKAS UZRAUDZĪBAS GALVENĀS PROBLĒMAS

Euro zonas valstu augošo neaizsargātību pirms ekonomiskās un finanšu krīzes un tās laikā daļēji noteica EMS pamatā esošo noteikumu, par kuriem panākta vienošanās un kas noteikti Stabilitātes un izaugsmes paktā (SIP), nepietiekama ievērošana un vispārējās ES ekonomiskās politikas koordinēšanas nepietiekamā efektivitāte. Turklāt EMS nebija izveidots instruments, kas novērstu makroekonomiskās nelīdzsvarotības rašanos. Reaģējot uz to, ES ekonomiskās un fiskālās pārvaldības sistēma tika nostiprināta, īpaši izmantojot sešu tiesību aktu paketi, kas stājās spēkā 2011. gada decembrī, un divu tiesību aktu paketē ietvertās regulas, kas stājās spēkā 2013. gada maijā.¹ Pašlaik Eiropas semestra ietvaros visu gadu tiek sniegti ES ieteikumi par ekonomisko politiku un veikta katras valsts pārraudzība, aptverot gan fiskālo, gan ekonomisko politiku. Šīs reformas ir vērstas uz to, lai nodrošinātu, ka valstis koriģē līdzšinējo fiskālo un makroekonomisko nelīdzsvarotību un ievieš reformas, kas nepieciešamas, lai nākotnē novērstu krīzes. Ņemot vērā pieredzi saistībā ar pilnveidotās

1 Sk. ECB 2011. gada decembra "Mēneša Biļetena" ielikumu *Stronger EU economic governance framework comes into force* ("Spēkā stājas stingrākas ES ekonomiskās pārvaldības sistēma") un ECB 2013. gada aprīļa "Mēneša Biļetena" ielikumu *The "two-pack" regulations to strengthen economic governance in the euro area* ("Divu tiesību aktu paketē ietvertās regulas ekonomiskās pārvaldības stiprināšanai euro zonā").

pārvaldības sistēmas ieviešanu dažos pēdējos gados, šajā ielikumā aplūkotas 2014. gada Eiropas semestra galvenās problēmas.

2014. gada Eiropas semestris

2014. gada Eiropas semestris sākās, 2013. gada novembrī publicējot Eiropas Komisijas Gada izaugsmes apsekojumu, kurā sniegti galvenie politikas norādījumi par ES un valstu līmenī veicamajām prioritārajām darbībām, brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā konstatēts, vai dalībvalstīs ir ekonomiskā nelīdzsvarotība, un pārskatot budžeta plānu projektus 2014. gadam. 2014. gada izaugsmes apsekojumā tika pareizi uzsvērts, ka ES un euro zonas valstīs joprojām nepieciešamas būtiskas strukturālās reformas, īpaši tādas, kas atbalsta izaugsmi īstermiņā un vidējā termiņā. Runājot par fiskālo politiku, apsekojumā uzsvērtā steidzamā nepieciešamība turpināt fiskālo konsolidāciju izaugsmei labvēlīgā veidā, lai samazinātu pastāvīgi augsto (un bieži vien joprojām augošo) parāda rādītāju. Vēlāk šajā gadā Komisija katrai valstij nodrošināja politikas konsultācijas, kas sniegtas ieteikumu konkrētai valstij (IKV) veidā.

Ieteikumu konkrētām valstīm stingrākas īstenošanas nepieciešamība

Euro zonas valstīm adresētie IKV ir īpaši svarīgi, lai nodrošinātu, ka valstu politika nerada risku EMS raitai darbībai. Tāpēc atbilstība šiem IKV rūpīgi jāmonitorē. Aplūkojot divus pēdējos Eiropas semestrus, Komisijas novērtējumā norādīts, ka atbilstība IKV 2012. un 2013. gadā kopumā bijusi ierobežota, t.i., nepieciešamās reformas nav tikušas pienācīgi īstenotas.² Lai turpmāk šo situāciju uzlabotu, būtu ieteicams IKV īstenošanā noteikt konkrētākus termiņus, īpaši neatliekamu jautājumu gadījumā nosakot īstenošanas termiņus gada laikā. Turklāt, lai uzmanīgāk sekotu nepieciešamo reformu īstenošanai visa ekonomiskās attīstības cikla laikā, pašreizējo atbilstības IKV monitorēšanu varētu pastiprināt.

Ekonomiskajai pārraudzībai jānodrošina atlikušās pārmērīgās nelīdzsvarotības atklāšana un koriģēšana

2011. gadā ES līmenī tika īstenots īpašs makroekonomiskās pārraudzības process, ieviešot makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūru (MNP), kas veicina makroekonomiskās nelīdzsvarotības atklāšanu, novēršanu un koriģēšanu ES mērogā. Lai gan kopumā sāka nelīdzsvarotības korekcija euro zonas valstīs, joprojām vērojamā būtiskā nelīdzsvarotība dara vairākas valstis ļoti neaizsargātas pret nelabvēlīgiem šokiem, un tas potenciāli varētu radīt haotisku nelīdzsvarotības korekciju. Šāda haotiska nelīdzsvarotības korekcija apdraud EMS raitu darbību. Tāpēc vienmēr, kad nelīdzsvarotība tiek uzskatīta par pārmērīgu, jāpiemēro pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūra (PNP), proti, tās korektīvā daļa. Euro zonas valstu gadījumā PNP tiešām nodrošina attiecībā uz valstīm, kurās vērojama pārmērīga nelīdzsvarotība, augstāko efektivitātes līmeni, jo tā paredz, ka attiecīgajai valstij jāīsteno korektīvo pasākumu plāns, kuru var stiprināt, piemērojot finansiālās sankcijas. Šā instrumenta atbilstoša izmantošana sniegtu iespēju veikt ciešāku pārraudzību un palīdzētu nodrošināt to, ka plānotie politikas pasākumi tiek pilnībā īstenoti. Tomēr, lai gan dažās valstīs tika konstatēta pārmērīga nelīdzsvarotība, PNP līdz šim nav piemērota.³

² Sk. ar IKV saistītos Eiropas Komisijas speciālistu 2012. un 2013. gada pētījumus.

³ Sk. ECB 2013. gada maija "Mēneša Biļetena" ielikumu *The 2013 Macroeconomic Imbalance Procedure* ("2013. gada makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūra").

Attiecībā uz 2014. gadā īstenoto MNP Eiropas Komisija 2014. gada 5. martā publicēja padziļinātus pārskatus (PP) visām 17 ES valstīm⁴. Nelīdzsvarotības rakstura novērtējums tika publicēts kopā ar konkrētu valstu PP, un tajā tika arī secināts, ka Horvātijā, Itālijā un Slovēnijā ir pārmērīga nelīdzsvarotība. Tomēr lēmums par atbilstošu procesuālu papildu pasākumu veikšanu un, vēl svarīgāk, par to, vai sākt PNP īstenošanu šajās valstīs, tiks pieņemts tikai 2014. gada jūnijā vienlaikus ar 2014. gada IKV paziņošanu.

Valstīs, kuras agrāk saņēma atbalstu ES un SVF finansiālās palīdzības programmas ietvaros, tiek īstenota pēcprogrammas pārraudzība (PPP). Tā tiek veikta papildus ES valstu ekonomiskajai pārraudzībai, lai nodrošinātu, ka tās dalībvalstis, kuras vairs nesaņem atbalstu finansiālās palīdzības programmas ietvaros, saglabā finanšu stabilitāti un fiskālo ilgtspēju. PPP monitorings ietver dalībvalstīs divas reizes gadā veicamās pārskata misijas, lai novērtētu ekonomisko, fiskālo un finansiālo situāciju un to, vai nepieciešami papildu pasākumi. ES Padome, kas pieņem lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma, var ierosināt valstīm, kurās tiek īstenota PPP, pieņemt korektīvos pasākumus. Turklāt Eiropas Parlaments un attiecīgās valsts parlaments var iesaistīties viedokļu apmaiņā par PPP.

Jāturpina progress stabila fiskālā stāvokļa nodrošināšanā vidējā termiņā atbilstoši Stabilitātes un izaugsmes paktam

Pēdējos piecos gados euro zonas valstis panākušas būtisku progresu pirms krīzes un tās laikā radušās budžeta nelīdzsvarotības novēršanā. Tomēr joprojām valstīm, lai nodrošinātu savu vidējā termiņa budžeta mērķu sasniegšanu, kas vidējā termiņā nodrošinātu stabilu fiskālo stāvokli, jāveic nozīmīgas turpmākas strukturālās korekcijas. Turklāt, lai gan Eiropas Komisija prognozē, ka euro zonas valdības parāda attiecība pret IKP 2014. gadā stabilizēsies un 2015. gadā saruks, paredzams, ka līdz prognožu perioda beigām (2015. gadam) astoņās euro zonas valstīs no 18 valstīm tā turpinās palielināties. Tāpēc ES Padome 2014. gada Eiropas semestra ietvaros 2014. gada februārī publicētajos fiskālās politikas norādījumos uzsvēra, ka, "lai nodrošinātu valsts finanšu ilgtspēju, visām dalībvalstīm joprojām ir svarīgi īstenot tām noteikto izaugsmei labvēlīgu, diferencētu fiskālās konsolidācijas stratēģiju".

Lai gan vēl saglabājas bieži vien būtiskas konsolidācijas prasības, Eiropas Komisijas 2013. gada 15. novembrī publicētie 2014. gada budžeta plānu euro zonas valstīm, kurās netiek īstenota korekciju programma, projekti liecināja par strukturāliem uzlabojumiem tikai 0.23% no IKP 2014. gadā euro zonā kopumā (ievērojami mazāk par SIP paredzēto robežvērtību 0.5% no IKP).⁵ Tāpēc Komisijas plānu novērtējuma laikā sniegtajos atzinumos uzsvērts, ka, neīstenojot papildu pasākumus, ir bažas, ka daudzu euro zonas valstu (īpaši Spānijas, Itālijas, Luksemburgas, Maltas un Somijas) strukturālie centieni 2014. gadā varētu būt nepietiekami SIP noteiktajām saistībām. Saskaņā ar Eiropas Komisijas Eiropas 2014. gada ziemas ekonomisko prognozi Spānijas, Itālijas un Maltas strukturālā bilance uzlabosies nedaudz vairāk, nekā prognozēts 2013. gada rudenī, savukārt šo triju dalībvalstu SIP noteiktās prasības joprojām netika izpildītas. Tomēr paredzams, ka septiņu valstu (Beļģijas, Vācijas, Igaunijas, Francijas, Luksemburgas, Nīderlandes un Slovēnijas) strukturālā bilance 2014. gadā uzlabosies mazāk vai saruks vairāk, nekā prognozēts rudenī, un tikai Austrijā un Somijā korekcija varētu atbilst prognozētajai. Tādējādi gaidāms, ka strukturālās bilances vispārējā uzlabošanās 2014. gadā turpinās samazināties (tikai līdz 0.13% no IKP, kas ir ceturta daļa no SIP

4 Valstu sarakstā ietverta Beļģija, Bulgārija, Dānija, Vācija, Spānija, Francija, Horvātijā, Itālija, Luksemburga, Ungārija, Malta, Nīderlande, Slovēnija, Somija, Zviedrija un Apvienotā Karaliste. Īrija sarakstam tika pievienota pēc ES un SVF finanšu palīdzības programmas īstenošanas beigām.

5 Sk. arī ECB 2013. gada decembra "Mēneša Biļetena" ielikumu *Fiscal consolidation in the euro area: past progress and plans for 2014* ("Fiskālā konsolidācija euro zonā: līdzšinējā pieredze un plāni 2014. gadam").

Strukturālie centieni, reaģējot uz Eiropas Komisijas atzinumiem par 2014. gada budžeta plānu projektiem

(% no IKP, procentu punktos)

Eiropas Komisijas atzinums par 2014. gada budžeta plānu projektu atbilstību SIP (SIP noteiktās saistības)	Budžeta bilance		Strukturālie centieni		SIP noteiktie strukturālie centieni
	2014. gada PDP mērķis (ja nepieciešams)	2014. gada ziemas prognoze	2013. gada rudens prognoze	2014. gada ziemas prognoze	
Atzīts par atbilstīgu					
Vācija (preventīvā daļa)		0.0	0.0	−0.1	(VTM) ¹⁾
Igaunija (preventīvā daļa)		−0.4	0.5	0.4	0.5 robežvērtība
"Atzīts par atbilstīgu, bet tajā nav nekādu rezervju iespējamām novirzēm"					
Francija (PDP noteiktais termiņš – 2015. gads)	−3.6	−4.0	0.7	0.5	0.8
Nīderlande (PDP noteiktais termiņš – 2014. gads)	−2.8	−3.2	0.4	0.0	0.7
Slovēnija (PDP noteiktais termiņš – 2015. gads)	−3.3	−3.9 ²⁾	0.7	0.3	0.5
"Atzīts par kopumā atbilstīgu"					
Beļģija (PDP noteiktais termiņš – 2013. gads)		−2.6	0.4	0.1	0.5 (parāda robežvērtība)
Austrija (PDP noteiktais termiņš – 2013. gads)		−2.1	0.1	0.1	0.5 robežvērtība
Slovākija (PDP noteiktais termiņš – 2013. gads)		−3.3	−0.8	−0.2	0.5 robežvērtība
"Pastāv neatbilstības risks"					
Spānija (PDP noteiktais termiņš – 2016. gads)	−5.8	−5.8	−0.1	0.1	0.8
Itālija (pārejas periods: parāda robežvērtība)		−2.6	0.1	0.2	0.66
Luksemburga (preventīvā daļa)		−0.5	−0.6	−0.7	(VTM) ¹⁾
Malta (PDP noteiktais termiņš – 2014. gads)	−2.7	−2.7	−0.1	0.2	0.7
Somija (preventīvā daļa)		−2.5	−0.2	−0.2	0.5 robežvērtība
Papildpostenis: euro zona			0.23	0.13	0.5

Avoti: Eiropas Komisijas 2014. gada ziemas prognoze un valstu 2014. gada budžeta plānu projekti.

1) Mērķis nav noteikts, ja valsts ir sasniegusi savu vidēja termiņa budžeta mērķi (VTM).

2) -3.2% no IKP, neietverot banku rekapitalizāciju.

noteiktās robežvērtības 0.5% no IKP). Ņemot vērā minēto, Komisija izmantoja savas jaunās divu tiesību aktu paketē ietvertajās regulās noteiktās pilnvaras, lai Francijai un Slovēnijai 2014. gada 5. martā sniegtu autonomus ieteikumus atbilstoši Regulas (ES) Nr. 473/2013 11. panta 2. punktam. Šīm valstīm jācenšas nodrošināt pilnīgu atbilstību PDP ietvaros izdotajiem ES Padomes ieteikumiem. Tāpēc paredzams, ka tās raksturos nepieciešamos pasākumus speciāli šim nolūkam izveidotā nākamās aktualizētās 2014. gada stabilitātes programmas sadaļā. Ja šie pasākumi tiek uzskatīti par nepietiekamiem, PDP īstenošana jāpaaugrina.

2014. gadā par prioritāti vispirms un galvenokārt tiks uzskatīta pastāvošo pārraudzības procedūru efektīva un uzticama īstenošana. Runājot par fiskālo politiku, ir svarīgi, lai prasība nodrošināt atbilstību nominālā budžeta deficīta mērķiem un strukturālajiem centieniem atbilstoši PDP ieteikumiem tiktu izpildīta. Turklāt fiskālie noteikumi jāpiemēro simetriski. Tas nozīmē, ka arī fiskālā disciplīna tiek pilnībā ieviesta laabvēlīgākā tautsaimniecības periodā, lai valstis pirms

sliktāku laiku atgriešanās izveidotu pietiekamas fiskālās drošības rezerves.⁶ Turklāt būtiski turpmāk nodrošināt, ka saskaņā ar esošo Regulu PDP noteiktais termiņš tiek pagarināts tikai par vienu gadu.⁷

Vienlaikus 2014. gadā paveras jauna pārvaldības sistēmas uzlabošanas iespēja, un Komisijai līdz gada beigām jāpārskata sešu tiesību aktu paketes īstenošana. Šo gadījumu varētu izmantot, lai turpmāk precizētu dažādo MNP un SIP procedūru posmu piemērošanas iespējas un veicinātu to konsekveni.

Secinājums

Lai gan ekonomiskās pārvaldības sistēmas instrumenti pēdējos gados uzlabojušies, to iespējas līdz šim nav pilnībā izmantotas. Tāpēc strukturālo reformu īstenošana un makroekonomiskās nelīdzsvarotības koriģēšana, kā arī augstas valdības parāda attiecības pret IKP samazināšana, ilgtspējīgi un izaugsmei labvēlīgā veidā veicot turpmāku fiskālo konsolidāciju, 2014. gada Eiropas semestrī joprojām ir galvenās politikas prioritātes. Tas prasa efektīvu un uzticamu esošo pārraudzību

6 Sk. arī ECB 2013. gada septembra "Mēneša Biļetena" ielikumu *Implementation of the excessive deficit procedure under the reinforced Stability and Growth Pact in euro area Member States* ("Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošana saskaņā ar pārskatīto Stabilitātes un izaugsmes pakta euro zonas dalībvalstīs").

7 Regulas (ES) Nr. 1467/97 (ar grozījumiem) 3. panta 5. punkts paredz pagarinājumu, kas "parasti ir viens gads".

RAKSTS

ECB SPECIĀLISTU 2014. GADA MARTA MAKROEKONOMISKĀS IESPĒJU APLĒSES EURO ZONAI¹

Paredzams, ka reālā IKP pieaugums 2014. gadā saglabāsies mērens un kļūs straujāks ar 2015. gadu. Gaidāms, ka paredzamā aktivitātes kāpuma noteicošais faktors būs pakāpeniska iekšzemes un ārējā pieprasījuma atveseļošanās. Ārējo pieprasījumu labvēlīgi ietekmēs globālās atveseļošanās tempa pakāpeniskais pieaugums. Gaidāms, ka iekšzemes pieprasījumu pozitīvi ietekmēs konfidences uzlabošanās apstākļos, ko raksturo nenoteiktības mazināšanās, ļoti stimulējoša monetārās politikas nostāja un naftas cenu kritums, kam vajadzētu veicināt reāli rīcībā esošo ienākumu kāpumu. Iekšzemes pieprasījumu vajadzētu labvēlīgi ietekmēt arī mazāk stingrai fiskālās politikas nostājai turpmākajos gados un kredītu piedāvājuma nosacījumu pakāpeniskam uzlabojumam. Vienlaikus gaidāms, ka nelabvēlīgā ietekme uz izaugsmes perspektīvu, ko radījusi nepieciešamība veikt turpmākas privātā sektora bilanču korekcijas un augstais bezdarba līmenis, iespēju aplēšu periodā pakāpeniski mazināsies. Paredzams, ka reālais IKP 2014. gadā pieaugs par 1.2%, 2015. gadā – par 1.5% un 2016. gadā – par 1.8%.

Gaidāms, ka pakāpeniskā pieprasījuma nostiprināšanās un notiekošā jaudas pārpalikuma mazināšanās stingri stabilizētu inflācijas gaidu kontekstā iespēju aplēšu periodā radīs SPCI inflācijas kāpumu. Paredzams, ka SPCI inflācija euro zonā 2014. gadā būs 1.0%, 2015. gadā – 1.3% un 2016. gadā – 1.5%. Gaidāms, ka šādu mērenas inflācijas dinamikas perspektīvu galvenokārt noteiks biržā tirgto naftas nākotnes līgumu cenu krituma tendence un nepietiekamā jaudas izmantošana tautsaimniecībā. Ņemot vērā joprojām mēreno iekšzemes cenu spiediena pieaugumu gaidāmās pakāpeniskās ekonomiskās aktivitātes uzlabošanās apstākļos, paredzams SPCI inflācijas (izņemot enerģiju un pārtiku) kāpums no 1.1% 2014. gadā līdz 1.7% 2016. gadā.

Salīdzinājumā ar 2013. gada decembra "Mēneša Biļetenā" publicētajām makroekonomiskajām iespēju aplēsēm euro zonas reālā IKP pieauguma aplēse 2014. gadam mazliet paaugstināta. Kopējās SPCI inflācijas iespēju aplēse 2014. gadam samazināta par 0.1 procentu punktu, atspoguļojot jaunākos datus, bet 2015. gadam nav mainīta.

Šajā rakstā aplūkotas makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai ne tikai 2014. un 2015. gada periodam, bet pirmo reizi arī 2016. gadam. Taču iespēju aplēses šādam ilgam periodam pakļautas ļoti lielai nenoteiktībai.² Tas jāņem vērā, interpretējot šīs makroekonomiskās iespēju aplēses.

STARPTAUTISKĀ VIDE

Paredzams, ka pasaules (izņemot euro zonu) reālā IKP pieaugums iespēju aplēšu periodā pakāpeniski kļūs straujāks, pieaugot no 3.4% 2013. gadā līdz 4.1% 2016. gadā. Lai gan 2013. gada 2. pusgadā kāpuma temps attīstītajās valstīs nedaudz paātrinājās, jaunajās tirgus ekonomikas valstīs tas kļuva mazāk izteikts sakarā ar vājo iekšzemes pieprasījumu, ierobežotām iespējām veikt tālākus stimulējošus iekšpolitikas pasākumus un spriedzi finanšu tirgos. Īstermiņā pasaules noskaņojuma rādītāji liecina par labvēlīgiem uzņēmējdarbības apstākļiem, kas ir saskaņā ar globālās aktivitātes pakāpenisku nostiprināšanos. Lai gan vēl nesen dažās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs bija vērojama finanšu spriedze, vispārējie apstākļi pasaules finanšu tirgos pēc ASV Federālās atklātā tirgus komitejas lēmuma uzsākt pakāpenisku aktīvu iegāžu ierobežošanu pamatā joprojām saglabājušies stabili pretstatā satricinājumam, kas bija vērojams 2013. gada vidū,

1 ECB speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses izmanto Padomes vērtējumam par tautsaimniecības attīstību un cenu stabilitātes riskiem. Sīkāka informācija par izmantotajām procedūrām un metodēm sniegta dokumentā *A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises* ("Eurosistēmas speciālistu makroekonomisko iespēju aplēšu sagatavošanas rokasgrāmata"; ECB, 2001. gada jūnijs), kas pieejams ECB interneta vietnē. Iespēju aplēsēs iekļautā jaunākā informācija atbilst stāvoklim 2014. gada 20. februārī.

2 Sk. 2013. gada maija "Mēneša Biļetena" rakstu *An assessment of Eurosystem staff macroeconomic projections* ("Eurosistēmas speciālistu makroekonomisko iespēju aplēšu novērtējums").

I. tabula. Starptautiskā vide

(gada pārmaiņas; %)

	2014. gada marts				Korekcijas salīdzinājumā ar 2013. gada decembri		
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015
Pasaules (izņemot euro zonu) reālais IKP	3.4	3.9	4.0	4.1	0.1	0.0	-0.1
Pasaules (izņemot euro zonu) tirdzniecība ¹⁾	3.8	5.1	6.2	6.2	-0.2	-0.5	-0.2
Euro zonas ārējais pieprasījums ²⁾	3.0	4.5	5.6	5.8	0.0	-0.5	-0.1

1) Aprēķināta kā importa vidējais svērtais apjoms.

2) Aprēķināts kā euro zonas tirdzniecības partneru importa vidējais svērtais apjoms.

kad Federālo rezervju sistēma pirmo reizi paziņoja par pakāpeniskas aktīvu iegāžu pārtraukšanas iespēju. Paredzams, ka globālā atveseļošanās turpinās pakāpeniski pieņemt spēkā. Lēnākam aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanās tempam privātajā sektorā un mazāk izteiktai fiskālajai konsolidācijai vajadzētu stiprināt konfidenci un veicināt iekšzemes pieprasījumu attīstītajās valstīs, lai gan situācijas uzlabošanās darba tirgos notiks lēni. Spēcīgāko attīstīto valstu izaugsmei vajadzētu labvēlīgi ietekmēt jaunās tirgus ekonomikas valstis.

Pasaules tirdzniecības apjoms pēdējā laikā palielinājies atbilstoši nelielajam ekonomiskās aktivitātes kāpumam. Jaunākie dati norāda uz situācijas uzlabošanos īstermiņā. Runājot par tālāku laika posmu, gaidāms, ka pasaules tirdzniecība nostiprināsies pakāpeniski. Tās elastība attiecībā pret ekonomisko aktivitāti iespēju aplēšu perioda beigās joprojām būs zemāka par līmeni pirms globālās krīzes. No 2013. gada līdz 2016. gadam paredzams pasaules (izņemot euro zonu) tirdzniecības pieaugums no 3.8% līdz 6.2%. Tā kā euro zonas galvenajās tirdzniecības partnervalstīs pieprasījuma kāpums ir lēnāks nekā pārējās pasaules valstīs, paredzams, ka euro zonas ārējais pieprasījums būs nedaudz vājāks.

I. ielikums

TEHNISKIE PIEŅĒMUMI PAR PROCENTU LIKMĒM, VALŪTU KURSIEM, PREČU CENĀM UN FISKĀLO POLITIKU

Tehniskie pieņēmumi par procentu likmēm un preču cenām balstīti uz tirgus gaidām atbilstoši stāvoklim 2014. gada 12. februārī. Pieņēmums par īstermiņa procentu likmēm ir tīri tehniska rakstura. Īstermiņa procentu likmes nosaka pēc 3 mēnešu EURIBOR, tirgus gaidas iegūstot, pamatojoties uz biržā tirgto nākotnes līgumu procentu likmēm. Saskaņā ar attiecīgo metodiku šo īstermiņa procentu likmju vidējais rādītājs 2014. gadā būs 0.3%, 2015. gadā – 0.4% un 2016. gadā – 0.8%. Tirgus gaidas attiecībā uz euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju nominālajām peļņas likmēm rāda, ka 2014. gadā vidējais līmenis būs 2.8%, 2015. gadā – 3.2% un 2016. gadā – 3.6%¹. Atspoguļojot nākotnes darījumu tirgus procentu likmju tendences un tirgus procentu likmju pārmaiņu pakāpenisko ietekmi uz aizdevumu procentu likmēm, gaidāms,

1 Pieņēmums par euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju nominālajām peļņas likmēm balstīts uz valstu 10 gadu etalonobligāciju vidējām svērtajām peļņas likmēm, kuras svērtas ar IKP gada rādītājiem un paplašinātas atbilstoši nākotnes tendencēm, kas iegūtas no ECB euro zonas visu obligāciju 10 gadu nominālās peļņas likmes, sākotnējo neatbilstību starp abām laikrindām konstanti piemērojot visā iespēju aplēšu periodā. Pieņemts, ka konkrētu valstu valdības obligāciju peļņas likmju un atbilstošo euro zonas vidējo rādītāju starpības visā iespēju aplēšu periodā saglabājas konstantas.

Tehniskie pieņēmumi

	2014. gada marts				Korekcijas salīdzinājumā ar 2013. gada decembri ¹⁾		
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015
3 mēnešu EURIBOR (gadā; %)	0.2	0.3	0.4	0.8	0.0	0.0	-0.1
Valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes (gadā; %)	2.9	2.8	3.2	3.6	0.0	-0.3	-0.3
Naftas cena (ASV dolāri par barelu)	108.8	105.8	101.1	96.9	0.6	1.8	1.9
Neenerģijas preču cenas (ASV dolāros; gada pārmaiņas; %)	-5.2	-2.5	3.1	4.8	0.2	0.1	-0.7
ASV dolāra kurss attiecībā pret euro	1.33	1.36	1.36	1.36	0.2	0.9	0.8
Euro nominālais efektīvais kurss (gada pārmaiņas; %)	3.8	1.6	0.0	0.0	0.1	0.8	0.0

1) Līmeņiem korekcijas izteiktas procentos, pieauguma tempam – starpības veidā un procentu likmēm un obligāciju peļņas likmēm – procentu punktos. Korekcijas aprēķinātas, izmantojot nenoapaļotus skaitļus.

ka euro zonas nefinanšu privātajam sektoram izsniegto banku īstermiņa un ilgtermiņa aizdevumu kopējās procentu likmes 2014. gada sākumā sasniegs zemāko līmeni un pēc tam pamazām palielināsies. Attiecībā uz preču cenām, pamatojoties uz tendenci biržā tirgto nākotnes līgumu tirgū divu nedēļu periodā, kas beidzās pēdējā datu aktualizēšanas dienā, pieņemts, ka *Brent* jēlnaftas cena kritīsies no 108.8 ASV dolāriem par barelu 2013. gadā līdz 96.9 ASV dolāriem par barelu 2016. gadā. Pieņemts, ka neenerģijas preču cenas ASV dolāros 2014. gadā samazināsies un 2015. un 2016. gadā palielināsies².

Pieņemts, ka divpusējie valūtas kursi iespēju aplēšu periodā nemainās salīdzinājumā ar vidējiem rādītājiem, kuri dominēja divu nedēļu periodā, kas beidzās pēdējā datu aktualizēšanas dienā 2014. gada 12. februārī. Tas nozīmē, ka ASV dolāra kurss attiecībā pret euro no 2014. gada līdz 2016. gadam būs 1.36 (par 2.1% augstāks nekā 2013. gadā). Pieņemts, ka euro efektīvais kurss būs vidēji par 1.6% augstāks nekā 2013. gadā.

Fiskālās politikas pieņēmumi pamatoti uz atsevišķu euro zonas valstu budžeta plāniem, kas bija pieejami 2014. gada 20. februārī. Tie ietver visus politikas pasākumus, kurus jau apstiprinājuši valstu parlamenti vai kurus valdības jau sīki izstrādājušas un kurus, domājams, apstiprinās likumdošanas procesā.

Salīdzinājumā ar 2013. gada decembra "Mēneša Biļetenu" tehniskie pieņēmumi mainījušies samērā maz. Pārmaiņas ietver nedaudz zemākas ilgtermiņa procentu likmes euro zonā, nedaudz augstākas ASV dolāros izteiktās naftas cenas un nelielu euro kursa kāpumu.

2 Naftas un pārtikas preču cenu pieņēmumi balstīti uz biržā tirgto nākotnes līgumu cenām līdz aplēšu perioda beigām. Tiek pieņemts, ka pārējo neenerģijas ilgtietojuma preču cenas līdz 2015. gada 1. ceturksnim atbildīs biržā tirgto nākotnes līgumu cenām un pēc tam attīstīsies atbilstoši pasaules ekonomiskajai aktivitātei. ES lauksaimniecības ražotāju cenas (euro), kuras izmanto pārtikas patēriņa cenu prognozēšanai, tiek aplēstas, pamatojoties uz ekonometrisku modeli, kurā ņemta vērā pārtikas preču cenu dinamika starptautiskajos tirgos.

Salīdzinājumā ar 2013. gada decembra "Mēneša Biļetenā" publicētajām makroekonomiskajām iespēju aplēsēm pasaules izaugsmes perspektīvas gandrīz nav koriģētas. Euro zonas ārējā pieprasījuma perspektīvas 2014. gadam koriģētas uz leju, bet pamatā nav mainītas 2015. gadam. 2014. gada aplēses korekcija atspoguļo nelabvēlīgu pārnesto ietekmi, ko radījusi tirdzniecības dinamika 2013. gada 2. pusgadā, kas bija vājāka, nekā tika lēsts iepriekš, un, kā gaidāms, saglabāsies īstermiņā.

REĀLĀ IKP PIEAUGUMA IESPĒJU APLĒSES

Reālais IKP 2013. gada 4. ceturksnī turpināja mēreni atveseļoties, pieaugot par 0.3% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (kāpuma temps 2013. gada 2. un 3. ceturksnī – attiecīgi 0.3% un 0.1%; sk. att.). No jaunākajiem apsekojumiem iegūtie rādītāji, šķiet, stabilizējušies virs to ilgtermiņa vidējā līmeņa, norādot uz turpmāku aktivitātes pieaugumu 2014. gada 1. ceturksnī. Šķiet, ka ļoti maigie laikapstākļi, kādi šajā ziemā bija vērojami dažās valstīs, veicinājuši aktivitāti 1. ceturksnī. Paredzams, ka izaugsmes pamattempis 2014. gada laikā saglabāsies mērens un pēc tam nedaudz pieaugs. Gaidāms, ka galvenie faktori, kas iespēju aplēšu periodā noteiks aktivitātes paātrināšanos, būs iekšzemes pieprasījuma pakāpenisks pieaugums sakarā ar konfidences uzlabošanos nenoteiktības mazināšanās vidē, ļoti stimulējošā monetārās politikas nostāja un zemākas naftas cenas (kas veicinās reāli rīcībā esošos ienākumus). Gaidāms, ka iekšzemes pieprasījumu labvēlīgi ietekmēs arī mazāk stingra fiskālās politikas nostāja turpmākajos gados un kredītu piedāvājuma nosacījumu pakāpeniska uzlabošanās. Turklāt vispārējo aktivitāti iespēju aplēšu periodā arvien vairāk veicinās pakāpeniskās ārējā pieprasījuma nostiprināšanās labvēlīgā ietekme uz eksportu, kuru gan sākumā daļēji mazinās agrākā euro efektīvā kursa kāpuma ietekme. Vienlaikus gaidāms, ka nelabvēlīgā ietekme uz izaugsmes perspektīvu, ko radījusi nepieciešamība veikt turpmākas privātā un valsts sektora bilancu korekcijas, augstais bezdarba līmenis un joprojām nedaudz paaugstinātā nenoteiktība, iespēju aplēšu periodā pakāpeniski mazināsies.

Kopumā paredzams, ka atveseļošanās pēc vēsturiskiem standartiem joprojām būs lēna, un gaidāms, ka euro zonas reālais IKP pārsniegs pirmskrīzes līmeni (t.i., 2008. gada 1. ceturkšņa līmeni), tikai sākot ar 2015. gada beigām. Gaidāms, ka gada vidējā izteiksmē reālais IKP 2014. gadā pieaugs par 1.2%, 2015. gadā – par 1.5% un 2016. gadā – par 1.8%. Šī pieauguma tendence atspoguļo stabilu iekšzemes pieprasījuma devuma kāpumu vienlaikus ar nelielu pozitīvu neto eksporta devumu. Tā kā gaidāms, ka izaugsme pārsniegs potenciālo, jaudas nepietiekamas izmantošanas apmērs iespēju aplēšu periodā pakāpeniski mazināsies.

Detalizētāk aplūkojot izaugsmes komponentus, paredzams, ka 2014. un 2015. gadā eksports uz ārpus euro zonas esošajām valstīm pieaugs straujāk, atspoguļojot euro zonas ārējā pieprasījuma nostiprināšanos un agrākā euro kursa kāpuma nelabvēlīgās ietekmes pakāpenisku izzušanu. Paredzams, ka euro zonas eksporta tirgus daļas iespēju aplēšu periodā nedaudz saruks, atspoguļojot nesenā konkurētspējas zuduma ietekmi. Paredzams, ka eksports euro zonā pieaugs lēnāk nekā eksports ārpus euro zonas sakarā ar samērā vājo iekšzemes pieprasījumu euro zonā.

Paredzams, ka ieguldījumu uzņēmējdarbībā pieaugums pamazām kļūs straujāks, tomēr būs pārāk mērens, lai atgrieztos pirmskrīzes līmenī. Gaidāms, ka ieguldījumus uzņēmējdarbībā veicinās vairāki faktori: paredzamā pakāpeniskā iekšzemes un ārējā pieprasījuma nostiprināšanās, ļoti zemās procentu likmes, nenoteiktības mazināšanās, nepieciešamība pēc vairākus gadus ilgās ierobežotās ieguldījumu aktivitātes modernizēt pamatlīdzekļus, nelabvēlīgās kredītu piedāvājuma ietekmes izzušana un nelielais peļņas procentu pieaugums, atjaunojoties aktivitātei. Taču tiek vērtēts, ka nelabvēlīgā ietekme, ko rada lielā jaudas pārpalikuma, nepieciešamības veikt turpmāku uzņēmumu bilancu pārstrukturēšanu, dažiem reģioniem raksturīgo nelabvēlīgo finansēšanas nosacījumu un dažās valstīs vērojamā samērā augstā nenoteiktības līmeņa kombinācija, iespēju aplēšu periodā izzudīs tikai pakāpeniski.

Gaidāms, ka 2014. gada 1. pusgadā ieguldījumu mājokļos apjoma pieaugums būs neliels un atlikušajā iespēju aplēšu periodā kļūs tikai nedaudz straujāks. Dažu valstu mājokļu tirgos nepieciešamās turpmākās korekcijas un vājais reāli rīcībā esošo ienākumu kāpums turpinās nelabvēlīgi ietekmēt nākotnes perspektīvas. Turklāt ieguldījumu mājokļos salīdzinoši pievilcība dažās citās valstīs, ko

veicina vēsturiski zemās hipotēku kredītu procentu likmes, var tikai pakāpeniski ietekmēt situāciju, jo būvniecības sektors šajās valstīs jau gandrīz sasniedzis maksimālo jaudu. Gaidāms, ka valdības ieguldījumi iespēju aplēšu periodā joprojām būs samērā nelieli saistībā ar vairākās euro zonas valstīs plānotajiem fiskālās konsolidācijas pasākumiem.

Paredzams, ka nodarbinātības līmenis, vērtējot pēc nodarbināto skaita, 2014. gadā nedaudz paaugstināsies un pēc tam pieaugs straujāk. Lēnā nodarbinātības atveseļošanās atspoguļo ierobežoto aktivitātes kāpumu, nodarbinātības parasto novēloto reakciju uz produkcijas izlaides svārstībām, darba stundu skaita pieaugumu uz vienu strādājošo, turpmāku nodarbināto skaita samazināšanu valsts sektorā un paaugstināto nenoteiktību dažās valstīs, kas nelabvēlīgi ietekmē jaunu darbinieku pieņemšanas plānus privātajā sektorā. Jādomā, ka šie faktori darbosies spēcīgāk nekā to darba tirgus reformu radītā pozitīvā ietekme, kuru rezultātā dažās grūtību skartajās valstīs palielinājusies elastība un pazeminājies jaunu darbvieta radīšanu noteicošais produkcijas izlaides pieauguma sliekšnis.

2. tabula. Makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai¹

(gada pārmaiņas; %)

	2014. gada marts				Korekcijas salīdzinājumā ar 2013. gada decembri ²⁾		
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015
Reālais IKP ³⁾	-0.4	1.2	1.5	1.8	0.0	0.1	-0.1
		[0.8–1.6] ⁴⁾	[0.4–2.6] ⁴⁾	[0.7–2.9] ⁴⁾			
Privātais patēriņš	-0.6	0.7	1.2	1.4	0.0	0.0	0.0
Valdības patēriņš	0.2	0.4	0.4	0.7	0.1	0.1	0.0
Kopējā pamatkapitāla veidošana	-2.9	2.1	2.7	3.7	0.1	0.5	-0.1
Eksports ⁵⁾	1.1	3.6	4.7	5.1	0.1	-0.1	-0.2
Imports ⁵⁾	0.0	3.5	4.7	5.2	0.1	0.0	0.0
Nodarbinātība	-0.8	0.2	0.5	0.7	0.0	0.0	0.1
Bezdarba līmenis (% no darbaspēka)	12.1	11.9	11.7	11.4	0.0	-0.1	-0.1
SPCI	1.4	1.0	1.3	1.5	0.0	-0.1	0.0
		[0.7–1.3] ⁴⁾	[0.6–2.0] ⁴⁾	[0.7–2.3] ⁴⁾			
SPCI (izņemot enerģiju)	1.4	1.2	1.5	1.7	0.0	-0.1	0.0
SPCI (izņemot enerģiju un pārtiku)	1.1	1.1	1.4	1.7	0.0	-0.2	0.0
SPCI (izņemot enerģiju, pārtiku un netiešo nodokļu pārmaiņas ⁶⁾)	1.0	1.0	1.4	1.7	0.0	-0.1	0.0
Vienības darbaspēka izmaksas	1.2	0.8	1.0	1.2	-0.2	-0.2	0.0
Atlīdzība vienam nodarbinātajam	1.7	1.7	2.0	2.3	-0.1	-0.1	-0.1
Darba ražīgums	0.4	0.9	1.0	1.1	0.1	0.1	-0.1
Valdības budžeta balance (% no IKP)	-3.2	-2.7	-2.5	-2.1	0.0	-0.1	-0.1
Strukturālā budžeta balance (% no IKP) ⁷⁾	-2.5	-2.2	-2.2	-2.0	0.0	0.0	-0.1
Valdības bruto parāds (% no IKP)	92.9	93.5	93.2	92.2	-0.3	-0.1	0.2
Tekošā konta balance (% no IKP)	2.2	2.4	2.6	2.7	0.2	0.2	0.0

1) Dati par euro zonu, t.sk. Latviju (izņemot SPCI datus par 2013. gadu). 2014. gada vidējās procentuālās SPCI pārmaiņas aprēķinātas, iekļaujot Latviju euro zonā jau 2013. gadā.

2) Korekcijas aprēķinātas, izmantojot nenoapaļotus skaitļus.

3) Atbilstoši darba dienai skaitam koriģēti dati.

4) Diapazonus, ko izmanto, lai atainotu iespēju aplēses, veido, izmantojot atšķirības starp faktisko iznākumu un vairāku iepriekšējo gadu laikā sagatavotajām iespēju aplēsēm. Diapazons ir divreiz lielāks par šo atšķirību vidējo absolūto vērtību. Diapazonu aprēķināšanai izmantotā metode, t.sk. korekcijas, kas veiktas, lai atspoguļotu izņēmuma gadījumus, skaidrota dokumentā *New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges* ("Jauna Eurosistēmas un ECB speciālistu iespēju aplēšu diapazonu noteikšanas procedūra"; ECB, 2009. gada decembris), kas pieejams ECB interneta vietnē.

5) Ietver euro zonas iekšējo tirdzniecību.

6) Apakšindekss balstīts uz aplēsēm par netiešo nodokļu faktisko ietekmi. Tas var atšķirties no Eurostat datiem, kuros nodokļu ietekme nekavējoties pilnībā tiek atspoguļota SPCI.

7) To aprēķina, no valdības bilances atņemot tautsaimniecības attīstības ciklisko svārstību ietekmi un valdību veikto pagaidu pasākumus. Aprēķins veikts atbilstoši ECBS pieejai attiecībā uz cikliski koriģēto budžeta bilanci aprēķināšanu (sk. *Boutheyvillain, C. et al., Cyclically adjusted budget balances: an alternative approach* ("Cikliski koriģētas budžeta bilances: alternatīva pieeja"), Pētījumu sērija, Nr. 77, ECB, 2001. gada septembris) un ECBS pagaidu pasākumu definīciju (sk. *Kremer, J. et al., A disaggregated framework for the analysis of structural developments in public finances* ("Detalizācijas principi valsts finanšu strukturālo norišu analīzē"), Pētījumu sērija, Nr. 579, ECB, 2006. gada janvāris). Strukturālās bilances iespēju aplēse netiek iegūta no ražošanas apjoma starpības apkopojošā rādītāja. Saskaņā ar ECBS metodoloģiju cikliskos komponentus dažādiem ieņēmumu un izdevumu posteņiem aprēķina atsevišķi. Sīkāku izklāstu, t.sk. arī par Komisijas metodoloģiju, sk. 2012. gada marta "Mēneša Biļetena" ielikumā *Cyclical adjustment of the government budget balance* ("Valdības budžeta bilances cikliskās korekcijas").

Iespēju aplēšu periodā gaidāms neliels darbaspēka apjoma pieaugums, dažiem iedzīvotāju slāņiem pakāpeniski atgriežoties darba tirgū. Gaidāms, ka bezdarba līmenis iespēju aplēšu periodā nedaudz pazemināsies, bet 2016. gadā joprojām būs virs 11%. Paredzams, ka darba ražīgums (ko mēra kā produkcijas izlaidi uz vienu strādājošo) iespēju aplēšu periodā nedaudz pieaugs, atspoguļojot gaidāmo ekonomiskās aktivitātes kāpumu un nodarbinātības rādītāju novēloto reakciju.

Gaidāms, ka privātais patēriņš 2014. gada laikā un turpmākajā periodā pieaugs nedaudz straujāk, paātrinoties reāli rīcībā esošo ienākumu apjoma kāpuma tempam sakarā ar lielākiem darba ienākumiem, darba tirgus apstākļu pakāpenisku uzlabošanos, lēnāku fiskālās konsolidācijas tempu un vāju inflācijas dinamiku. To tikai daļēji kavēs neliela uzkrājumu attiecības palielināšanās. Iespēju aplēšu periodā paredzams mērens valdības patēriņa pieaugums.

Paredzams, ka importa no ārpus euro zonas esošajām valstīm pieauguma temps iespēju aplēšu periodā lēnām pieaugs, daļēji sakarā ar agrākā euro kursa kāpuma ietekmi. Taču to joprojām ierobežos kopējā pieprasījuma lēnais pieaugums. Iespēju aplēšu periodā gaidāms pozitīvs, bet neliels neto tirdzniecības devums IKP pieaugumā, un 2016. gadā gaidāma tekošā konta pārpalikuma palielināšanās līdz 2.7% no IKP.

Salīdzinājumā ar 2013. gada decembra "Mēneša Biļetenā" publicētajām makroekonomiskajām iespēju aplēsēm euro zonas reālā IKP pieauguma aplēse 2014. gadam mazliet paaugstināta.

CENU UN IZMAKSU IESPĒJU APLĒSES

Saskaņā ar *Eurostat* ātro aplēsi kopējā SPCI inflācija 2014. gada februārī bija 0.8% (tāpat kā 2013. gada 4. ceturksnī). Pašreizējā zemā inflācija atspoguļo vienlaicīgu enerģijas cenu kritumu un mērenu pārtikas cenu kāpumu, kā arī pakalpojumu cenu un neenerģijas rūpniecības preču cenu ierobežotas dinamikas tendenci (sk. šā "Mēneša Biļetena" 3. nodaļu un ielikumu "Pakalpojumu un neenerģijas rūpniecības preču cenu ietekme uz neseno SPCI inflācijas mazināšanos").

Tuvākajā nākotnē gaidāms, ka SPCI inflācija joprojām būs zema, bet, sākot ar 2014. gada beigām, paaugstināsies, pakāpeniski atsākoties aktivitātei. Paredzams, ka gada inflācija 2014. gadā būs 1.0%, 2015. gadā – 1.3% un 2016. gadā – 1.5%. Gaidāms, ka 2016. gada beigās tā sasniegs 1.7%.

Gaidāms, ka šādu mērenas inflācijas dinamikas perspektīvu galvenokārt noteiks biržā tirgoto naftas nākotnes līgumu cenu krituma tendence un nepietiekamā jaudas izmantošana tautsaimniecībā. Gaidāms, ka pakāpeniskā pieprasījuma nostiprināšanās un jaudas pārpalikuma mazināšanās stingri stabilizētu inflācijas gaidu kontekstā nodrošinās nelielu peļņas maržu un vienības darbaspēka izmaksu kāpumu lielā euro zonas daļā. Turklāt pakāpeniski sarūkošā nepieciešamība veikt izmaksu un cenu korekcijas grūtību skartajās valstīs arī veicinās SPCI inflācijas kāpumu iespēju aplēšu periodā.

Runājot konkrētāk, gaidāms, ka iespēju aplēšu periodā enerģijas cenas nedaudz samazināsies, atspoguļojot saskaņā ar pieņēmumiem gaidāmās naftas cenu tendences. Tas rada lejupvērstu ietekmi uz SPCI inflāciju. Gaidāms, ka enerģijas cenu devums kopējā SPCI gada inflācijā iespēju aplēšu periodā būs gandrīz nenozīmīgs (salīdzinājumam – kopš 1999. gada šis devums vidēji bijis 0.5 procentu punkti).

Gaidāms, ka pārtikas cenu inflācija 2014. gada pirmajos trijos ceturkšņos joprojām būs mērena – to noteiks pārtikas preču cenu iepriekšējais samazinājums (euro) un lejupvērsti bāzes efekti. Paredzams, ka atlikušajā iespēju aplēšu periodā tā palielināsies atbilstoši pieņēmumiem par pārtikas preču cenu kāpumu šajā periodā. Paredzams, ka pārtikas cenu augšupvērstā ietekme uz kopējo

SPCI inflāciju iespēju aplēšu periodā vidēji būs 0.3 procentu punkti – nedaudz zemāka par vidējo devumu kopš 1999. gada (0.5 procentu punkti).

Paredzams, ka SPCI inflācija (izņemot enerģiju un pārtiku) 2014. gadā pakāpeniski pieaugs, kopumā vidēji gadā kāpjot par 1.1%, un 2015. gadā palielināsies līdz 1.4%, bet 2016. gadā – līdz 1.7%. Gaidāms, ka šādu dinamiku noteiks prognozētais pakāpeniskais ekonomiskās aktivitātes kāpums. Paredzams, ka vidēji šā komponenta devums kopējā SPCI inflācijā iespēju aplēšu periodā būs 1.0 procentu punkts, kas arī ir nedaudz zemāks nekā vidējais devums kopš 1999. gada (1.1 procentu punkts).

Gaidāms, ka fiskālās konsolidācijas plānos ietvertais netiešo nodokļu kāpums 2014. gadā dos svarīgu augšupvērstu ieguldījumu (aptuveni 0.2 procentu punktus) SPCI inflācijā. Šā devuma apjoms salīdzināms ar 2013. gada rādītājiem. 2015. un 2016. gadā paredzamais devums ir nenozīmīgs, jo trūkst detalizētas informācijas par fiskālajiem pasākumiem šajos gados. Tāpēc paredzams, ka inflācija, ko novērtē pēc SPCI (izņemot enerģiju, pārtiku un netiešo nodokļu pārmaiņas), paaugstināsies mazliet spēcīgāk nekā indekss, kurā ietverti nodokļi.

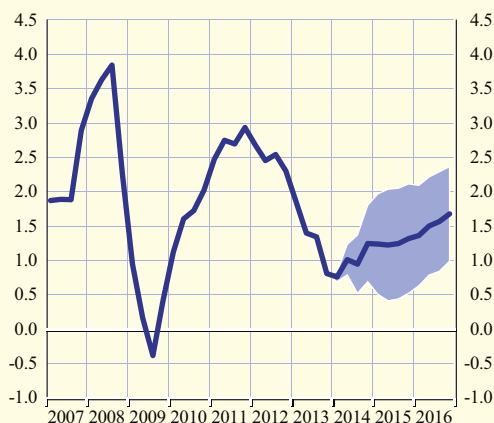
Ārējais cenu spiediens 2013. gadā mazinājās sakarā ar vājo pieprasījumu pasaulē, euro efektīvā kursa pieaugumu un naftas un nenaftas preču cenu kritumu. Šie faktori izraisīja importa deflatora sarukumu gada laikā. Tomēr attiecībā uz nākotni, ņemot vērā paredzamo pasaules pieprasījuma nostiprināšanos iespēju aplēšu periodā, gaidāmo neenerģijas preču cenu kāpumu un iepriekš novērotā euro kursa kāpuma izzūdošo ietekmi, gaidāms, ka importa deflators 2014. gadā un atlikušajā iespēju aplēšu periodā pieaugs. Paredzams, ka gada pārmaiņu temps 2016. gadā sasniegs aptuveni 1.1%, kas ir tuvu ilgtermiņa vidējam kāpuma tempam.

Makroekonomiskās iespēju aplēses ¹⁾

(ceturkšņa dati)

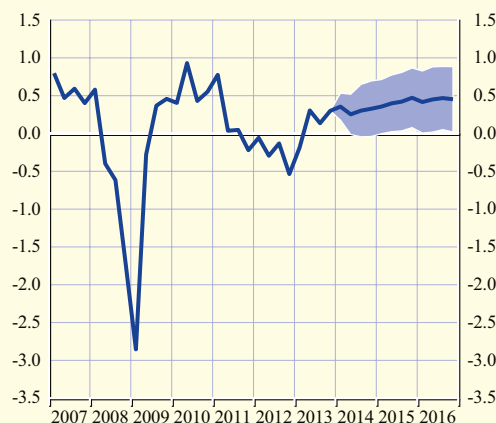
Euro zonas SPCI

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu; %)

Euro zonas reālais IKP ²⁾

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni; %)

1) Diapazonus, ko izmanto, lai atainotu galvenās aplēses, veido, izmantojot atšķirības starp faktisko iznākumu un vairāku iepriekšējo gadu laikā sagatavotajām iespēju aplēsēm. Diapazons ir divreiz lielāks par šo atšķirību vidējo absolūto vērtību. Diapazonu aprēķināšanai izmantotā metode, t.sk. korekcijas, kas veiktas, lai atspoguļotu izņēmuma gadījumus, izskaidrota dokumentā *New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges* ("Jauna Eurosistēmas un ECB speciālistu iespēju aplēšu diapazonu noteikšanas procedūra"; ECB, 2009. gada decembris), kas pieejams ECB interneta vietnē.

2) Atbilstoši darbadienu skaitam koriģēti dati.

Attiecībā uz iekšzemes cenu spiedienu, ņemot vērā joprojām vājo euro zonas darba tirgus aktivitāti, kas tomēr pamazām aug, paredzams, ka atlīdzības vienam nodarbinātajam gada pieauguma temps 2014. gadā pamatā nemainīsies, bet pēc tam 2015. un 2016. gadā kļūs straujāks. Gaidāms, ka vienības darbaspēka izmaksas 2014. gadā saruks, atspoguļojot ciklisku produktivitātes kāpuma tempa pieaugumu, ņemot vērā nodarbinātības novēloto reakciju tautsaimniecības atveseļošanās apstākļos un pamatā nemainīgo atlīdzības vienam nodarbinātajam kāpuma tempu gada laikā. Atveseļošanās tempam pieaugot 2015. un 2016. gadā un pakāpeniski uzlabojoties darba tirgus apstākļiem, gaidāms neliels vienības darbaspēka izmaksu kāpums, atlīdzības vienam nodarbinātajam pieauguma tempam palielinoties mazliet straujāk nekā darba ražīguma pieauguma tempam.

Gaidāms, ka peļņas maržas rādītāja (ko mēra kā starpību starp IKP deflatoru, balstītu uz faktoru izmaksām, un vienības darbaspēka izmaksu pieaugumu) palielinājums 2014. gadā kļūs spēcīgāks un iespēju aplēšu periodā vēl nedaudz paaugstināsies. To veicinās gaidāmā ekonomiskās situācijas uzlabošanās.

Salīdzinājumā ar 2013. gada decembra "Mēneša Biļetenā" publicētajām makroekonomiskajām iespēju aplēsēm kopējās SPCI inflācijas iespēju aplēse 2014. gadam koriģēta un pazemināta par 0.1 procentu punktu, bet 2015. gadam nav mainīta.

FISKĀLĀS PERSPEKTĪVAS

Atbilstoši 1. ielikumā minētajiem pieņēmumiem paredzams, ka euro zonas valdības budžeta deficīts 2014. gadā samazināsies līdz 2.7% no IKP (2013. gadā – 3.2% no IKP) un pēc tam turpinās sarukt (2016. gadā – līdz 2.1% no IKP). Paredzamais zemākais deficīts 2014. gadā atspoguļo fiskālās konsolidācijas centienus vairākās euro zonas valstīs un valdības palīdzības pārtraukšanu finanšu sektoram. 2015. un 2016. gadā gaidāms, ka paredzamo pakāpenisko valdības deficīta samazinājumu galvenokārt noteiks labvēlīga cikliskā komponenta ietekme, sarūkot jaudas pārpalikumu un (mazāk) turpmāka strukturālā komponenta uzlabošanās, jo paredzams, ka šā komponenta uzlabošanās temps tuvākajos gados saruks. Tāpēc paredzams, ka strukturālā budžeta bilance, t.i., cikliski koriģētā bilance, no kuras atņemti visi pagaidu pasākumi, 2014. gadā jūtami un (mazāk) arī atlikušajā iespēju aplēšu periodā uzlabosies. Paredzams, ka euro zonas valdības bruto parāds 2014. gadā sasniegs augstāko līmeni (93.5% no IKP), bet pēc tam 2016. gadā samazināsies līdz 92.2% no IKP.

2. ielikums

JUTĪGUMA ANALĪZE

Iespēju aplēses lielā mērā balstās uz tehniskiem pieņēmumiem par atsevišķu galveno mainīgo lielumu attīstību. ņemot vērā, ka daži no šiem mainīgajiem lielumiem var būtiski ietekmēt euro zonas iespēju aplēses, to jutīgums attiecībā uz šo pamatā esošo pieņēmumu alternatīvām attīstības tendencēm var palīdzēt analizēt ar iespēju aplēsēm saistītos riskus. Šajā ielikumā aplūkota ar trim pamatā esošajiem galvenajiem pieņēmumiem saistītā nenoteiktība un iespēju aplēšu jutīgums saistībā ar šiem pieņēmumiem.¹

1 Visas simulācijas īstenotas saskaņā ar pieņēmumu, ka netiek veiktas politikas pārmaiņas un netiek mainīti citi mainīgie lielumi attiecībā uz tehniskajiem pieņēmumiem un euro zonas starptautisko vidi.

1) Alternatīva naftas cenu attīstība

Pieņemumi par naftas cenām pašreizējās ECB speciālistu iespēju aplēsēs ņemti no tirgus gaidām, kuras nosaka, pamatojoties uz biržā tirgto naftas nākotnes līgumu cenām divu nedēļu periodā, kas beidzas pēdējā datu aktualizēšanas dienā. Pašlaik tās liecina par pastāvīgu naftas cenu kritumu iespēju aplēšu periodā. Tomēr attiecībā uz šo attīstības profilu saglabājas nenoteiktība. Pastāv nenoteiktība gan attiecībā uz pieprasījuma, gan piedāvājuma dinamiku.

Runājot par pieprasījuma pusi, izaugsmes tempa kritums jaunajās tirgus ekonomikas valstīs, iespējams, negatīvi ietekmēs preču cenas pasaulē. No otras puses, naftas cenas varētu kāpt, ja atveseļošanās pasaulē un īpaši ASV būtu spēcīgāka. Vienlaikus, runājot par piedāvājuma pusi, tiek vērtēts, ka slānekļa naftas ražošanas kāpuma ietekme iespēju aplēšu periodā būs ierobežota divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, slānekļa naftas ietekme lielākoties jau iekļauta cenā un, otrkārt, pat būtiskas ražošanas mēroga pārmaiņas ASV var tikai nedaudz ietekmēt starptautiskās cenas iespējamās Saūda Arābijas naftas ražošanas kompensējošās reakcijas rezultātā. Vienlaikus piedāvājuma puses augšupvērstis spiediens uz naftas cenām var būt saistīts ar negaidītiem ģeopolitiskiem notikumiem.

Kopumā šķiet, ka globālās atveseļošanās kontekstā varētu būt iespējamās augstākas naftas cenas, nekā pieņemts pamataplēsē. Tāpēc šajā jutīguma analīzē apsvērtas biržā tirgto naftas nākotnes līgumu cenu tendences augšupvērstas korekcijas, pamatojoties uz apstrādes rūpniecības jaudas izmantošanu ASV.² Alternatīvas attīstības scenārijā tiek pieņemts, ka 2014., 2015. un 2016. gadā naftas cenas attiecīgi par 2%, 8% un 14% pārsniegs nākotnes līgumu cenas. Pamatojoties uz ECB speciālistu makroekonomiskajiem modeļiem, augstākas naftas cenas 2015. un 2016. gadā paaugstinātu SPCI inflāciju par 0.2 procentu punktiem salīdzinājumā ar pamataplēsi. Vienlaikus augstākas naftas cenas arī samazinātu reālā IKP kāpuma tempu, kas 2016. gadā būtu par 0.1 procentu punktu zemāks.

2) Zemāks euro kurss

Euro nominālais efektīvais kurss attiecībā pret euro zonas 20 lielāko tirdzniecības partnervalstu valūtām pēdējos mēnešos paaugstinājies un pašlaik ir par 3% augstāks nekā ilgtermiņa vēsturiskais vidējais rādītājs kopš 1999. gada. Šādu kursa kāpumu tirgus dalībnieki lielā mērā saista ar pašreizējo starptautisko investoru ieguldījumu apjoma samazināšanos jauno tirgus ekonomikas valstu aktīvos (daļai kapitāla ieplūstot euro zonā), lielo preču eksportētājvalstu valūtu kursu korekcijām un ilgstoši zemo Japānas jenas kursu.

Pamataplēsē pieņemts, ka divpusējie valūtu kursi iespēju aplēšu periodā nemainās salīdzinājumā ar vidējiem rādītājiem, kuri dominēja divu nedēļu periodā, kas beidzās pēdējā datu aktualizēšanas dienā 2014. gada 12. februārī. Ņemot to vērā un ilustratīviem mērķiem aplūkota alternatīva stilizēta valūtas kursa attīstības tendence, pamatojoties uz pieņēmumu, ka nominālais efektīvais euro kurss, sākot ar 2014. gada 2. ceturksni, samazināsies par 3%. Šāda pieņemta valūtas kursa krituma rezultātā iespēju aplēšu periodā reālā IKP kāpuma temps un SPCI inflācija katru gadu palielinātos par 0.1–0.2 procentu punktiem.

² Šīs augšupvērstās korekcijas noteikšanai izmantotā modeļa detalizētu aprakstu sk. Pagano, P. un Pisani, M., *Risk-adjusted forecasts of oil prices* ("Atbilstoši riskam koriģētas naftas cenu prognozes"), *The B.E. Journal of Macroeconomics*, Vol. 9, Issue 1, Art. 24, 2009.

3) Papildu fiskālā konsolidācija

1. ielikumā minēts, ka fiskālās politikas pieņemumi ietver visus politikas pasākumus, kurus jau apstiprinājuši valstu parlamenti vai kurus valdības jau detalizēti izstrādājušas un kurus, domājams, apstiprinās likumdošanas procesā. Vairākumam valstu šie pamataplēsē ietvertie pasākumi nav pietiekami, lai izpildītu fiskālās konsolidācijas prasības, ko nosaka Stabilitātes un izaugsmes pakta korektīvā un preventīvā daļa. Apņemšanās izpildīt šīs prasības kopumā atspoguļota fiskālajos mērķos, ko valdības noteikušas 2014. gada budžeta likumos vai budžeta plānu projektos, ES un SVF programmu dokumentos un zināmā mērā 2013. gada stabilitātes programmās (kuras tiks aktualizētas 2014. gada aprīlī). Tomēr attiecīgi pasākumi šo mērķu sasniegšanai bieži vien nav pieņemti vai nav pietiekami konkretizēti. Tādējādi tie netiek ņemti vērā pamataplēsē, īpaši attiecībā uz 2015. un 2016. gadu, kuri vairākumam valstu nav ietverti pašreizējos budžeta projektos. Tāpēc ir ne vien nepieciešams, bet arī paredzams, ka vairākums valdību 2016. gadā pieņems papildu fiskālās konsolidācijas pasākumus līdztekus pamataplēsē ietvertajiem pasākumiem.

Fiskālā jutīguma analīzes pamatā esošie pieņēmumi

Fiskālā jutīguma analīzē par pamatu ņemta t.s. fiskālā starpība starp valdības budžeta mērķrādītājiem un budžeta pamataplēsi. Lai novērtētu iespējamo papildu fiskālās konsolidācijas apjomu, tiek izmantoti katrai valstij specifiski apstākļi un informācija attiecībā uz tās apmēriem un struktūru. Konkrētāk, šāda valstij specifiska informācija tiek izmantota, lai noskaidrotu nenoteiktību saistībā ar fiskālajiem mērķiem, papildu fiskālās konsolidācijas pasākumu ticamību un ar tiem saistīto makroekonomiskās atgriezeniskās saites ietekmi.

Pamatojoties uz šādu pieeju, novērtēts, ka papildu konsolidācijas līmenis euro zonā 2014. gadā veidos aptuveni 0.1% no IKP, savukārt 2015. gadā iespējams lielāks papildu pasākumu apjoms (aptuveni 0.6% no IKP), bet 2016. gadā – nedaudz mazāks apjoms (aptuveni 0.3% no IKP), kumulatīvajam papildu konsolidācijas pasākumu apjomam līdz 2016. gada beigām attiecīgi sasniedzot 1.0% no IKP. Attiecībā uz fiskālo pasākumu struktūru jutīguma analīze cenšas ietvert papildu konsolidācijas profilus, kas būtu visiespējamākie katrai konkrētajai valstij un periodam. Saskaņā ar šīs analīzes novērtējumu euro zonas kopējā līmenī fiskālajai konsolidācijai ir tendence vairāk skart budžeta izdevumu pusi, taču tā ietver arī netiešo un tiešo nodokļu un sociālās nodrošināšanas iemaksu palielinājumus.

Papildu fiskālās konsolidācijas makroekonomiskā ietekme

Tālāk tabulā apkopota fiskālā jutīguma analīzes ietvaros saskaņā ar ECB jauno visas zonas modeli³ veiktās simulācijas rezultātu ietekme uz euro zonas reālā IKP pieaugumu un SPCI inflāciju.

Papildu fiskālās konsolidācijas makroekonomiskā ietekme 2014. gadā ir ierobežota, 2015. gadā tiek lēsta -0.4 procentu punktu apjomā, bet 2016. gadā tā atkal būs ierobežota. Tiek lēsts, ka ietekme uz SPCI inflāciju būs aptuveni 0.1 procentu punkts.

3 Jaunā visas zonas modeļa aprakstu sk. Christoffel K., Coenen G. un Warne A., *The New Area-Wide Model of the euro area: a micro-founded open-economy model for forecasting and policy analysis* ("Euro zonas jaunais visas zonas modelis: uz mikropamatojumu balstīts atvērta tautsaimniecības prognozēšanas un politikas analīzes modelis"), Pētījumu sērija, Nr. 944, ECB, 2008.

Papildu fiskālās konsolidācijas aplēstā makroekonomiskā ietekme uz reālā IKP pieaugumu un SPCI inflāciju euro zonā

(% no IKP)	2014	2015	2016
Valdības budžeta mērķi ¹⁾	-2.4	-1.6	-0.8
Fiskālā pamataplēse	-2.7	-2.5	-2.1
Papildu fiskālā konsolidācija (kumulatīvā izteiksmē) ²⁾	0.1	0.7	1.0
Papildu fiskālās konsolidācijas ietekme (procentu punktos) ³⁾			
Reālā IKP pieaugums	-0.1	-0.4	-0.1
SPCI inflācija	0.0	0.1	0.1

1) Nominālie mērķi saskaņā ar jaunākajiem ES un SVF programmu dokumentiem attiecīgajām valstīm; jaunākās pārmērīga budžeta deficīta novēršanas rekomendācijas (valstīm, kuras pakļautas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrai); 2014. gada budžeta likumi un budžeta plānu projekti un aktualizētās 2013. gada stabilitātes programmas (valstīm, kas nav pakļautas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrai).

2) Jūtīguma analīze, balstoties uz Eurosistēmas speciālistu novērtējumu.

3) Novirzes no reālā IKP pieauguma un SPCI inflācijas pamataplēses (procentu punktos; abi aprēķini sniegti gada izteiksmē). Makroekonomiskā ietekme simulēta, izmantojot jauno visas zonas modeli.

Tādējādi šī analīze norāda, ka reālā IKP pieauguma pamataplēsi (īpaši 2015. gadā) apdraud daži lejupvērsti riski, jo pamataplēsē nav ietverti visi paredzētie fiskālās konsolidācijas pasākumi. Vienlaikus pastāv arī augšupvērsti inflācijas riski, jo, kā novērtēts, daļa no papildu konsolidācijas pasākumiem būs saistīti ar netiešo nodokļu palielinājumu.

Jāuzsver, ka šī fiskālā jutīguma analīze vērsta tikai uz varbūtējo papildu fiskālās konsolidācijas pasākumu potenciālo īstermiņa ietekmi. Lai gan pat labi izstrādātiem fiskālās konsolidācijas pasākumiem bieži ir negatīva īstermiņa ietekme uz reālā IKP pieaugumu, tiem ir pozitīva ilgāka termiņa ietekme uz aktivitāti, kas neparādās šajā analīzē aptvertajā periodā.⁴ Visbeidzot, šīs analīzes rezultātus nedrīkst interpretēt kā aicinājumu apšaubīt papildu fiskālās konsolidācijas pasākumu nepieciešamību iespēju aplēšu periodā. Turpmāki konsolidācijas pasākumi nepieciešami, lai atjaunotu stabilas valsts finanses euro zonā. Bez šādas konsolidācijas pastāv risks saistībā ar negatīvu ietekmi uz valsts parāda vērtspapīru cenām. Turklāt iespējama negatīva ietekme arī uz konfidenci, kas kavētu tautsaimniecības atveseļošanos.

4 Detalizētāku fiskālās konsolidācijas makroekonomiskās ietekmes analīzi sk. ECB 2012. gada decembra "Mēneša Biļetena" ielikumā *The role of fiscal multipliers in the current consolidation debate* ("Fiskālo reizinātāju loma pašreizējās diskusijās par konsolidāciju").

3. ielikums
CITU INSTITŪCIJU PROGNOZES

Pieejamas vairākas starptautisko organizāciju un privātā sektora iestāžu sagatavotās prognozes euro zonai. Taču šīs prognozes nav precīzi salīdzināmas cita ar citu vai ar ECB speciālistu makroekonomiskajām iespēju aplēsēm, jo tās nav sagatavotas vienā laikā. Turklāt to pieņēmumi par fiskālajiem, finanšu un ārējiem mainīgajiem lielumiem, t.sk. naftas un citu preču cenām, iegūti, izmantojot atšķirīgas (daļēji nenorādītas) metodes. Visbeidzot, dažādās prognozēs izmantotas atšķirīgas metodes datu koriģēšanai atbilstoši darbadienu skaitam (sk. tabulu).

Pašlaik pieejamajās citu institūciju prognozes paredz, ka euro zonas reālā IKP pieaugums 2014. un 2015. gadā atbilst ECB speciālistu iespēju aplēsēs norādītajām tendencēm. Reālā IKP pieauguma prognozes 2016. gadam atbilst ECB speciālistu iespēju aplēšu diapazonam. Runājot par inflāciju, vairākuma citu institūciju prognozes norāda, ka SPCI gada vidējā inflācija 2014. un 2015. gadā būs tuvu ECB speciālistu iespēju aplēsēm. Saskaņā ar citām pieejamajām aplēsēm

gaidāms, ka SPCI vidējā inflācija 2016. gadā būs 1.5–1.8%, kas atbilst ECB speciālistu iespēju aplēšu diapazonam.

Euro zonas reālā IKP pieauguma un SPCI inflācijas prognožu salīdzinājums

(gada pārmaiņas; %)

	Publiskošanas datums	IKP pieaugums			SPCI inflācija		
		2014	2015	2016	2014	2015	2016
ECB speciālistu iespēju aplēses	2014. gada marts	1.2 [0.8–1.6]	1.5 [0.4–2.6]	1.8 [0.7–2.9]	1.0 [0.7–1.3]	1.3 [0.6–2.0]	1.5 [0.7–2.3]
Eiropas Komisija	2014. gada februāris	1.2	1.8	–	1.0	1.3	–
OECD	2014. gada novembris	1.0	1.6	–	1.2	1.2	–
<i>Euro Zone Barometer</i>	2014. gada februāris	1.1	1.5	1.5	1.0	1.3	1.8
<i>Consensus Economics</i> prognozes	2014. gada februāris	1.0	1.4	1.5	1.0	1.4	1.8
<i>Survey of Professional Forecasters</i>	2014. gada februāris	1.0	1.5	1.7	1.1	1.4	1.7
SVF	2014. gada janvāris	1.0	1.4	1.5	1.5	1.4	1.5

Avoti: Eiropas Komisijas ekonomiskās prognozes, 2014. gada ziema; SVF aktualizētas *World Economic Outlook* ("Pasaules tautsaimniecības perspektīvas"), 2014. gada janvāris (IKP), SVF *World Economic Outlook* ("Pasaules tautsaimniecības perspektīvas"), 2013. gada oktobris; OECD Tautsaimniecības perspektīvas, 2013. gada novembris; *Consensus Economics* prognozes; *MJEconomics* un ECB aptauja *Survey of Professional Forecasters*.
Piezīmes. Gan ECB speciālistu makroekonomiskajās iespēju aplēsēs, gan OECD prognozēs uzrādīts atbilstoši darbadienu skaitam koriģēts gada pieauguma temps, bet Eiropas Komisija un SVF gada pieauguma tempu uzrāda, neveicot korekcijas atbilstoši darbadienu skaitam gadā. Citās prognozēs nav norādīts, vai tajās uzrādītie dati ir vai nav koriģēti atbilstoši darbadienu skaitam.

EURO ZONAS STATISTIKA

SATURS¹

EURO ZONAS APSKATS

Euro zonas tautsaimniecības rādītāju kopsavilkums	S5
---	----

I. MONETĀRĀS POLITIKAS STATISTIKA

1.1. Eurosistēmas konsolidētais finanšu pārskats	S6
1.2. Galvenās ECB procentu likmes	S7
1.3. Izsoļu veidā veiktās Eurosistēmas monetārās politikas operācijas	S8
1.4. Obligāto rezervju un likviditātes statistika	S9

2. NAUDA, BANKU DARBĪBA UN CITAS FINANŠU SABIEDRĪBAS

2.1. Euro zonas MFI kopsavilkuma balance	S10
2.2. Euro zonas MFI konsolidētā balance	S11
2.3. Monetārā statistika	S12
2.4. MFI aizdevumi: dalījums	S15
2.5. MFI piesaistītie noguldījumi: dalījums	S18
2.6. MFI vērtspapīru turējumi: dalījums	S20
2.7. Atsevišķu MFI bilances posteņu valūtu dalījums	S21
2.8. Euro zonas ieguldījumu fondu kopsavilkuma balance	S22
2.9. Ieguldījumu fondu turētie vērtspapīri emitentu dalījumā	S23
2.10. Euro zonas finanšu instrumentsabiedrību kopsavilkuma balance	S24
2.11. Euro zonas apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu kopsavilkuma balance	S25

3. EURO ZONAS KONTI

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā	S26
3.2. Euro zonas nefinanšu konti	S30
3.3. Mājsaimniecības	S32
3.4. Nefinanšu sabiedrības	S33
3.5. Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	S34

4. FINANŠU TIRGI

4.1. Neakciju vērtspapīri to sākotnējo termiņu, emitentu valstu un valūtu dalījumā	S35
4.2. Euro zonas rezidentu emitētie neakciju vērtspapīri emitentu sektoru un instrumentu veidu dalījumā	S36
4.3. Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru pieauguma temps	S38
4.4. Euro zonas rezidentu emitētās kotētās akcijas	S40
4.5. MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un tiem izsniegtajiem kredītiem	S42
4.6. Naudas tirgus procentu likmes	S44
4.7. Euro zonas peļņas likmju līknes	S45
4.8. Akciju tirgus indeksi	S46

5. CENAS, PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGI

5.1. SPCI, pārējās cenas un izmaksas	S47
5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums	S50
5.3. Darba tirgus	S54

¹ Lai saņemtu papildinformāciju, lūdzam rakstīt uz adresi statistics@ecb.europa.eu. Detalizētākus datus par ilgākiem laika periodiem sk. ECB Statistisko datu noliktavā (*Statistical Data Warehouse*) ECB interneta vietnes Statistikas sadaļā (<http://sdw.ecb.europa.eu>).

6.	VALDĪBAS FINANCES	
6.1.	Ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums	S56
6.2.	Parāds	S57
6.3.	Parāda pārmaiņas	S58
6.4.	Ceturkšņa ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums	S59
6.5.	Ceturkšņa parāds un parāda pārmaiņas	S60
7.	ĀRĒJIE DARĪJUMI UN POSTEŅI	
7.1.	Maksājumu bilances kopsavilkums	S61
7.2.	Tekošais konts un kapitāla konts	S62
7.3.	Finanšu konts	S64
7.4.	Maksājumu bilances monetārais atspoguļojums	S70
7.5.	Preču tirdzniecība	S71
8.	VALŪTU KURSI	
8.1.	Euro efektīvie kursi	S73
8.2.	Divpusējie valūtu kursi	S74
9.	NORISES ĀRPUS EURO ZONAS	
9.1.	Tautsaimniecības un finanšu norises citās ES dalībvalstīs	S75
9.2.	Tautsaimniecības un finanšu norises ASV un Japānā	S76
	ATTĒLU SARAKSTS	S77
	TEHNISKĀS PIEZĪMES	S79
	VISPĀRĒJĀS PIEZĪMES	S85

EURO ZONAS PAPLAŠINĀŠANĀS 2014. GADA 1. JANVĀRĪ, IETVEROT TAJĀ LATVIJU

2014. gadā Latvija pievienojās euro zonai, tādējādi palielinot euro zonas valstu skaitu līdz 18.

Visas 2014. gada novērojumus ietverošās datu laikrindas pilnībā aptver "Euro 18" (t.i., euro zonas, ieskaitot Latviju) visas datu laikrindas, ja nav norādīts citādi. Euro zonas procentu likmju, monetārās statistikas, SPCI un rezerves aktīvu (un konsekvences dēļ arī M3 sastāvdaļu un M3 neietilpstošo bilances posteņu, kā arī SPCI komponentu) statistisko datu laikrindās ņemtas vērā euro zonas sastāva pārmaiņas.

Sīkāka informācija par pašreizējo un agrāko euro zonas sastāvu atrodama vispārējās piezīmēs.

Tabulās lietotie apzīmējumi

"-"	datu nav/dati nav izmantojami
."	dati pagaidām nav pieejami
"..."	nulle vai vērā neņemams
"miljards"	10 ⁹
(p)	provizoriskie dati
s.i.	sezonāli izlīdzināts
s.n.	sezonāli neizlīdzināts

EURO ZONAS APSKATS

Euro zonas tautsaimniecības rādītāju kopsavilkums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, ja nav norādīts citādi; %)

1. Monetārās norises un procentu likmes¹⁾

	M1 ²⁾	M2 ²⁾	M3 ^{2), 3)}	M3 ^{2), 3)} 3 mēnešu mainīgais vidējais (centrēts)	MFI aizdevumi euro zonas valstu rezidentiem, izņemot MFI un valdību ³⁾	Ne-MFI sabiedrību emitētie neakciju vērtspapīri, kas denominēti euro ²⁾	3 mēnešu procentu likme (EURIBOR; gadā (%), perioda vidējais rādītājs)	10 gadu tagadnes darījumu peļņas likme (gadā (%), perioda beigu dati) ⁴⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8
2012	4.0	3.1	2.9	-	-0.2	1.2	0.58	1.72
2013	7.0	4.0	2.4	-	-1.5	1.4	0.22	2.24
2013 I	6.7	4.3	3.2	-	-0.8	1.5	0.21	1.76
II	8.1	4.6	2.8	-	-1.1	0.1	0.21	2.14
III	6.9	4.0	2.2	-	-1.9	1.9	0.22	2.05
IV	6.4	3.1	1.5	-	-2.2	2.1	0.24	2.24
2013 sept.	6.6	3.8	2.0	1.9	-2.1	2.7	0.22	2.05
okt.	6.5	3.2	1.4	1.6	-2.1	2.4	0.23	1.95
nov.	6.5	3.0	1.5	1.3	-2.3	2.6	0.22	1.99
dec.	5.7	2.5	1.0	1.2	-2.3	-0.3	0.27	2.24
2014 janv.	6.2	2.4	1.2	.	-2.2	.	0.29	1.89
febr.	.	.	.	.	.	.	0.29	1.88

2. Cenas, produkcijas izlaide, pieprasījums un darba tirgī⁵⁾

	SPCI ¹⁾	Ražotāju cenas rūpniecībā	Darbspēka stundas izmaksas	Reālais IKP (s.i. dati)	Rūpnieciskā ražošana, izņemot būvniecību	Jauda izmantošana apstrādes rūpniecībā (%)	Nodarbinātība (s.i. dati)	Bezdarbs (no darbspēka; %; s.i. dati)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2012	2.5	2.8	1.9	-0.7	-2.5	78.6	-0.6	11.4
2013	1.4	-0.2	.	-0.4	-0.8	78.3	.	12.1
2013 II	1.4	-0.1	1.1	-0.6	-1.0	77.9	-1.0	12.1
III	1.3	-0.6	1.0	-0.3	-1.1	78.4	-0.8	12.1
IV	0.8	-1.1	.	0.5	1.3	79.2	.	12.0
2013 sept.	1.1	-0.9	-	-	0.2	-	-	12.1
okt.	0.7	-1.3	-	-	0.5	78.4	-	12.0
nov.	0.9	-1.2	-	-	2.8	-	-	12.0
dec.	0.8	-0.8	-	-	0.5	-	-	12.0
2014 janv.	0.8	-1.4	-	-	.	80.0	-	12.0
febr.	0.8	.	-	-	.	-	-	.

3. Ārējā statistika

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi)

	Maksājumu balance (neto darījumi)			Rezerves aktīvi (perioda beigās)	Starptautisko investīciju balance (saldo; % no IKP)	Kopējais ārējais parāds (% no IKP)	Euro efektīvais kurss EEK20 ⁶⁾ (indekss: 1999 I = 100)		USD/EUR valūtas kurss
	Tekošais konts un kapitāla konts	Preces	Apvienotās tiešās investīcijas un portfelj- ieguldījumi				Nominālais kurss	Reālais kurss (PCI)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2012	131.2	94.9	68.8	689.4	-13.3	127.5	97.9	95.6	1.2848
2013	234.8	173.4	25.5	542.4	.	.	101.7	99.0	1.3281
2013 I	26.4	30.7	-7.5	687.8	-12.4	129.1	100.7	98.3	1.3206
II	61.6	51.3	11.5	564.3	-13.8	128.3	100.8	98.3	1.3062
III	53.4	39.5	-23.9	586.8	-13.4	125.4	101.9	99.2	1.3242
IV	93.4	52.0	45.3	542.4	.	.	103.1	100.1	1.3610
2013 sept.	15.2	13.5	-16.2	586.8	-	-	102.0	99.1	1.3348
okt.	28.9	19.2	0.4	579.6	-	-	102.8	99.7	1.3635
nov.	28.9	18.9	47.6	561.5	-	-	102.6	99.5	1.3493
dec.	35.6	13.9	-2.7	542.4	-	-	103.9	101.0	1.3704
2014 janv.	.	.	.	571.0	-	-	103.4	100.3	1.3610
febr.	.	.	.	.	-	-	103.6	100.5	1.3659

Avoti: ECB, Eiropas Komisija (Eurostat un Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts) un Thomson Reuters.

Piezīme. Sīkāku informāciju par datiem sk. tālākās šīs sadaļas tabulās.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Mēneša datu gada procentuālās pārmaiņas attiecas uz mēneša beigām, bet ceturkšņa un gada datu gada procentuālās pārmaiņas attiecas uz laikrindas perioda vidējā rādītāja gada pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. tehniskajās piezīmēs.

3) M3 un tā sastāvdaļās neietilpst ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu turētās naudas tirgus fondu akcijas un daļas un parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem.

4) Balstīta uz euro zonas centrālo valdību AAA reitinga obligāciju peļņas likmju liknēm. Sīkāku informāciju sk. 4.7. sadaļā.

5) Dati attiecas uz Euro 18, ja nav norādīts citādi.

6) Tirdzniecības partneru grupu definīcija un citu informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

MONETĀRĀS POLITIKAS STATISTIKA

I.1. Eurosistēmas konsolidētais finanšu pārskats (milj. euro)

1. Aktīvi

	31.01.2014.	07.02.2014.	14.02.2014.	21.02.2014.	28.02.2014.
Zelts un zeltā izteiktie debitoru parādi	303 157	303 157	303 158	303 158	303 158
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	244 245	244 197	244 467	244 140	243 828
Prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem	23 744	22 803	23 146	22 952	24 130
Prasības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	20 159	19 160	19 132	18 789	19 005
Aizdevumi, kas izsniegti euro euro zonas valstu kredītiestādēm	691 934	671 271	666 608	665 226	664 508
Galvenās refinansēšanas operācijas	115 635	95 146	93 282	92 868	94 036
Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas	576 044	575 576	573 189	572 169	569 694
Precizējošās reversās operācijas	0	0	0	0	0
Strukturālās reversās operācijas	0	0	0	0	0
Aizdevumu iespēja uz nakti	255	548	135	187	776
Papildu nodrošinājuma pieprasījumu kredīti	1	1	2	2	2
Pārējās prasības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	72 873	70 472	74 729	76 991	74 105
Euro zonas valstu rezidentu vērtspapīri euro	587 407	586 245	587 199	585 842	586 379
Monētārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri	231 315	230 603	229 931	229 354	229 302
Pārējie vērtspapīri	356 092	355 641	357 269	356 488	357 077
Valdības parāds euro	28 287	28 237	28 237	28 237	28 237
Pārējie aktīvi	245 255	244 795	243 423	239 513	237 729
Kopā aktīvi	2 217 061	2 190 338	2 190 099	2 184 848	2 181 079

2. Pasīvi

	31.01.2014.	07.02.2014.	14.02.2014.	21.02.2014.	28.02.2014.
Banknotes apgrozībā	932 458	932 643	931 240	929 060	933 847
Saistības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	423 124	423 168	429 579	403 779	392 487
Pieprasījuma noguldījumu konti (ietverot obligāto rezervju sistēmu)	215 690	200 444	223 735	196 262	187 393
Noguldījumu iespēja	56 064	47 221	29 891	32 014	29 371
Termiņnoguldījumi	151 206	175 500	175 500	175 500	175 500
Precizējošās reversās operācijas	0	0	0	0	0
Papildu nodrošinājuma pieprasījumu noguldījumi	164	3	453	3	223
Pārējās saistības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	3 134	4 107	5 243	5 111	5 179
Emitētie parāda vērtspapīri	0	0	0	0	0
Saistības euro pret citiem euro zonas valstu rezidentiem	116 066	94 110	86 446	116 808	126 112
Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	106 130	101 874	99 368	94 021	93 494
Saistības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem	2 924	990	1 357	1 000	2 782
Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	5 085	6 405	7 183	6 446	4 939
Saistības pret SVF speciālo aizņēmuma tiesību ietvaros	52 717	52 717	52 717	52 717	52 717
Pārējās saistības	221 974	220 856	223 510	220 896	214 249
Pārvērtēšanas konti	262 876	262 876	262 876	262 876	262 876
Kapitāls un rezerves	90 573	90 591	90 580	92 134	92 395
Kopā pasīvi	2 217 061	2 190 338	2 190 099	2 184 848	2 181 079

Avots: ECB.

1.2. Galvenās ECB procentu likmes

(apjoms – procentos gadā; pārmaiņas – procentu punktos)

Spēkā ar ¹⁾	Noguldījumu iespēja		Galvenās refinansēšanas operācijas			Aizdevumu iespēja uz nakti	
			Fiksētas procentu likmes izsoles	Mainīgas procentu likmes izsoles	Pārmaiņas		
	Fiksētā procentu likme	Minimālā pieteikuma procentu likme					
	Apjoms 1	Pārmaiņas 2	Apjoms 3	Apjoms 4	Apjoms 6	Pārmaiņas 7	
1999 1. janv.	2.00	-	3.00	-	-	4.50	
4. ²⁾	2.75	0.75	3.00	-	...	3.25	-1.25
22.	2.00	-0.75	3.00	-	...	4.50	1.25
9. apr.	1.50	-0.50	2.50	-	-0.50	3.50	-1.00
5. nov.	2.00	0.50	3.00	-	0.50	4.00	0.50
2000 4. febr.	2.25	0.25	3.25	-	0.25	4.25	0.25
17. marts	2.50	0.25	3.50	-	0.25	4.50	0.25
28. apr.	2.75	0.25	3.75	-	0.25	4.75	0.25
9. jūn.	3.25	0.50	4.25	-	0.50	5.25	0.50
28. ³⁾	3.25	...	-	4.25	...	5.25	...
1. sept.	3.50	0.25	-	4.50	0.25	5.50	0.25
6. okt.	3.75	0.25	-	4.75	0.25	5.75	0.25
2001 11. maijs	3.50	-0.25	-	4.50	-0.25	5.50	-0.25
31. aug.	3.25	-0.25	-	4.25	-0.25	5.25	-0.25
18. sept.	2.75	-0.50	-	3.75	-0.50	4.75	-0.50
9. nov.	2.25	-0.50	-	3.25	-0.50	4.25	-0.50
2002 6. dec.	1.75	-0.50	-	2.75	-0.50	3.75	-0.50
2003 7. marts	1.50	-0.25	-	2.50	-0.25	3.50	-0.25
6. jūn.	1.00	-0.50	-	2.00	-0.50	3.00	-0.50
2005 6. dec.	1.25	0.25	-	2.25	0.25	3.25	0.25
2006 8. marts	1.50	0.25	-	2.50	0.25	3.50	0.25
15. jūn.	1.75	0.25	-	2.75	0.25	3.75	0.25
9. aug.	2.00	0.25	-	3.00	0.25	4.00	0.25
11. okt.	2.25	0.25	-	3.25	0.25	4.25	0.25
13. dec.	2.50	0.25	-	3.50	0.25	4.50	0.25
2007 14. marts	2.75	0.25	-	3.75	0.25	4.75	0.25
13. jūn.	3.00	0.25	-	4.00	0.25	5.00	0.25
2008 9. jūl.	3.25	0.25	-	4.25	0.25	5.25	0.25
8. okt.	2.75	-0.50	-	-	-	4.75	-0.50
9. ⁴⁾	3.25	0.50	-	-	-	4.25	-0.50
15. ⁵⁾	3.25	...	3.75	-	-0.50	4.25	...
12. nov.	2.75	-0.50	3.25	-	-0.50	3.75	-0.50
10. dec.	2.00	-0.75	2.50	-	-0.75	3.00	-0.75
2009 21. janv.	1.00	-1.00	2.00	-	-0.50	3.00	...
11. marts	0.50	-0.50	1.50	-	-0.50	2.50	-0.50
8. apr.	0.25	-0.25	1.25	-	-0.25	2.25	-0.25
13. maijs	0.25	...	1.00	-	-0.25	1.75	-0.50
2011 13. apr.	0.50	0.25	1.25	-	0.25	2.00	0.25
13. jūl.	0.75	0.25	1.50	-	0.25	2.25	0.25
9. nov.	0.50	-0.25	1.25	-	-0.25	2.00	-0.25
14. dec.	0.25	-0.25	1.00	-	-0.25	1.75	-0.25
2012 11. jūl.	0.00	-0.25	0.75	-	-0.25	1.50	-0.25
2013 8. maijs	0.00	...	0.50	-	-0.25	1.00	-0.50
13. nov.	0.00	...	0.25	-	-0.25	0.75	-0.25

Avots: ECB.

- 1) No 1999. gada 1. janvāra līdz 2004. gada 9. martam datums attiecas uz noguldījumu iespējām un aizdevumu iespējām uz nakti. Galvenajām refinansēšanas operācijām procentu likmju pārmaiņas ir spēkā ar pirmo operāciju, kas veikta pēc norādītā datuma. 2001. gada 18. septembrī veiktās pārmaiņas stājās spēkā ar to pašu datumu. Sākot ar 2004. gada 10. martu, datums attiecas uz noguldījumu iespējām un aizdevumu iespējām uz nakti un galvenajām refinansēšanas operācijām (pārmaiņas ir spēkā ar pirmo galveno refinansēšanas operāciju, kas veikta pēc Padomes lēmuma), ja nav norādīts citādi.
- 2) ECB 1998. gada 22. decembrī paziņoja, ka izņēmuma kārtā no 1999. gada 4. janvāra līdz 21. janvārim, lai tirgus dalībniekiem atvieglotu pāreju uz jauno monetāro režīmu, starp aizdevumu iespēju uz nakti un noguldījumu iespēju procentu likmēm piemērojams šaurais koridors (50 bāzes punktu).
- 3) ECB 2000. gada 8. jūnijā paziņoja, ka, sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2000. gada 28. jūnijā, Eurosistēmas galvenās refinansēšanas operācijas tiks veiktas ar mainīgas procentu likmes izsoļu palīdzību. Minimālā pieteikuma procentu likme ir minimālā procentu likme, kādu drīkst piedāvāt izsoles dalībnieki.
- 4) Sākot ar 2008. gada 9. oktobri, ECB samazināja pastāvīgo iespēju procentu likmju koridoru no 200 bāzes punktiem līdz 100 bāzes punktiem ap galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi. 2009. gada 21. janvārī pastāvīgo iespēju koridors atkal tika palielināts līdz 200 bāzes punktiem.
- 5) ECB 2008. gada 8. oktobrī paziņoja, ka, sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 15. oktobrī, nedēļas galvenās refinansēšanas operācijas tiks veiktas ar fiksētas procentu likmes izsoļu palīdzību, piešķirot visu piedāvātās summas apjomu, piemērojot galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi. Ar šo grozījumu zaudēja spēku tajā pašā dienā pieņemtais iepriekšējais lēmums par 50 bāzes punktiem samazināt minimālo pieteikuma procentu likmi galvenajām refinansēšanas operācijām, kuras notiek kā mainīgas procentu likmes izsoles.

1.3. Izsoļu veidā veiktās Eurosistēmas monetārās politikas operācijas^{1), 2)}

(milj. euro; gada procentu likmes; %)

1. Galvenās un ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas³⁾

Norēķina datums	Solījuma summa	Dalībnieku skaits	Izsolītā summa	Fiksētas procentu likmes izsoles procedūras	Mainīgas procentu likmes izsoles procedūras			Ilgums (dienās)
				Fiksēta procentu likme	Minimālā pieteikuma procentu likme	Robežlikme ⁴⁾	Vidējā svērtā procentu likme	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Galvenās refinansēšanas operācijas								
2013 27. nov.	97 210	78	97 210	0.25	-	-	-	7
4. dec.	94 625	78	94 625	0.25	-	-	-	7
11.	98 495	80	98 495	0.25	-	-	-	7
18.	118 911	102	118 911	0.25	-	-	-	5
23.	133 585	117	133 585	0.25	-	-	-	7
30.	168 662	181	168 662	0.25	-	-	-	9
2014 8. janv.	112 458	92	112 458	0.25	-	-	-	7
15.	94 737	87	94 737	0.25	-	-	-	7
22.	116 281	212	116 281	0.25	-	-	-	7
29.	115 635	168	115 635	0.25	-	-	-	7
5. febr.	95 146	116	95 146	0.25	-	-	-	7
12.	93 282	111	93 282	0.25	-	-	-	7
19.	92 868	107	92 868	0.25	-	-	-	7
26.	94 036	112	94 036	0.25	-	-	-	7
5. marts	87 047	96	87 047	0.25	-	-	-	7
Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas ⁵⁾								
2013 11. sept.	3 430	23	3 430	0.50	-	-	-	28
26.	8 607	51	8 607	0.39	-	-	-	84
9. okt.	3 447	21	3 447	0.50	-	-	-	35
31.	1 930	43	1 930	0.29	-	-	-	91
13. nov.	3 194	21	3 194	0.25	-	-	-	28
28.	5 926	47	5 926	0.25	-	-	-	91
11. dec.	10 143	31	10 143	0.25	-	-	-	35
19. ⁶⁾	20 914	76	20 914	.	-	-	-	98
2014 15. janv.	7 092	28	7 092	0.25	-	-	-	28
30. ⁶⁾	4 955	69	4 955	.	-	-	-	92
12. febr.	6 480	30	6 480	0.25	-	-	-	28
27. ⁶⁾	6 297	63	6 297	.	-	-	-	91

2. Pārējās izsoļu operācijas

Norēķina datums	Operācijas veids	Solījuma summa	Dalībnieku skaits	Izsolītā summa	Fiksētas procentu likmes izsoles procedūras	Mainīgas procentu likmes izsoles procedūras				Ilgums (dienās)
					Fiksēta procentu likme	Minimālā pieteikuma procentu likme	Maksimālā pieteikuma procentu likme	Robežlikme ⁴⁾	Vidējā svērtā procentu likme	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2013 27. nov.	Termiņnoguldījumu piesaiste	157 764	108	157 764	-	-	0.25	0.25	0.16	7
4. dec.	Termiņnoguldījumu piesaiste	190 189	130	184 000	-	-	0.25	0.25	0.14	7
11.	Termiņnoguldījumu piesaiste	186 728	126	184 000	-	-	0.25	0.25	0.19	7
18.	Termiņnoguldījumu piesaiste	152 251	109	152 251	-	-	0.25	0.25	0.23	5
23.	Termiņnoguldījumu piesaiste	139 920	103	139 920	-	-	0.25	0.25	0.24	7
30.	Termiņnoguldījumu piesaiste	104 842	89	104 842	-	-	0.25	0.25	0.24	9
2014 8. janv.	Termiņnoguldījumu piesaiste	185 795	132	179 000	-	-	0.25	0.25	0.17	7
15.	Termiņnoguldījumu piesaiste	180 027	137	179 000	-	-	0.25	0.25	0.21	7
22.	Termiņnoguldījumu piesaiste	152 067	126	152 067	-	-	0.25	0.25	0.23	7
29.	Termiņnoguldījumu piesaiste	151 206	130	151 206	-	-	0.25	0.25	0.24	7
5. febr.	Termiņnoguldījumu piesaiste	211 022	158	175 500	-	-	0.25	0.25	0.23	7
12.	Termiņnoguldījumu piesaiste	195 924	157	175 500	-	-	0.25	0.25	0.23	7
19.	Termiņnoguldījumu piesaiste	216 070	164	175 500	-	-	0.25	0.24	0.23	7
26.	Termiņnoguldījumu piesaiste	195 520	159	175 500	-	-	0.25	0.24	0.23	7
5. marts	Termiņnoguldījumu piesaiste	219 131	165	175 500	-	-	0.25	0.23	0.22	7

Avots: ECB.

1) Uzrādītās summas var nedaudz atšķirties no 1.1. sadaļā uzrādītajām summām to izsolīto operāciju dēļ, par kurām vēl nav veikts norēķins.

2) Sākot ar 2002. gada aprīli, dalītās izsoļu operācijas, t.i., operācijas ar termiņu 1 nedēļa, kas paralēli galvenajai refinansēšanas operācijai tiek veiktas standartizsoļu veidā, tiek klasificētas par galvenajām refinansēšanas operācijām.

3) ECB 2000. gada 8. jūnijā paziņoja, ka, sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2000. gada 28. jūnijā, Eurosistēmas galvenās refinansēšanas operācijas tiks veiktas ar mainīgas procentu likmes izsoļu procedūru palīdzību. Minimālā pieteikuma procentu likme ir minimālā procentu likme, kādu drīkst piedāvāt izsoles dalībnieki. ECB 2008. gada 8. oktobrī paziņoja, ka, sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2008. gada 15. oktobrī, nedēļas galvenās refinansēšanas operācijas tiks veiktas ar fiksētas procentu likmes izsoļu palīdzību, piešķirot visu piedāvātās summas apjomu, piemērojot galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi. 2010. gada 4. martā ECB nolēma ilgāka termiņa regulārās operācijās ar termiņu 3 mēneši atgriezties pie mainīgas procentu likmes izsoles, sākot ar operāciju, kura izsolāma 2010. gada 28. aprīlī un par kuru norēķins veicams 2010. gada 29. aprīlī.

4) Veicot likviditāti palielinošas (samazinošas) operācijas, robežlikme ir zemākā (augstākā) procentu likme, ar kuru tiek pieņemti piedāvājumi.

5) Attiecībā uz operācijām, par kurām norēķins veikts 2011. gada 22. decembrī un 2012. gada 1. martā, darījuma partneriem pēc viena gada ir iespēja jebkādu daļu no likviditātes, kas tiem piešķirta minētajās operācijās, atmaksāt jebkurā dienā, kas sakrīt ar dienu, kad veicams norēķins par kādu galvenu refinansēšanas operāciju.

6) Šajā ilgāka termiņa refinansēšanas operācijā likme, par kuru tiek apmierināti visi pieprasījumi, tiek indeksēta atbilstoši šīs operācijas termiņa laikā veikto galveno refinansēšanas operāciju vidējai minimālajai pieteikuma procentu likmei. Šo indeksēto ilgāka termiņa refinansēšanas operāciju norādītās procentu likmes ir noapaļotas līdz diviem cipariem aiz komata. Par konkrēto aprēķinu metodi sk. tehniskās piezīmēs.

1.4. Obligāto rezervju un likviditātes statistika

(mljrd. euro; dienas pozīciju vidējie rādītāji periodā, ja nav norādīts citādi; gada procentu likmes; %)

1. Rezervju bāze kredītiestādēs, uz kurām attiecas rezervju prasības

Rezervju bāze (perioda beigās) ¹⁾	Kopā	Saistības, kurām piemērojama pozitīva rezervju norma ¹⁾		Saistības, kurām piemērojama 0% rezervju norma		
		Noguldījumi uz nakti un noguldījumi ar noteikto termiņu vai brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 2 gadiem	Parāda vērtspapīri ar dzēšanas termiņu līdz 2 gadiem	Noguldījumi ar noteikto termiņu vai brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 2 gadiem	Repo darījumi	Parāda vērtspapīri ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem
	1	2	3	4	5	6
2010	18 948.1	9 962.6	644.3	2 683.3	1 335.4	4 322.5
2011	18 970.0	9 790.9	687.7	2 781.2	1 303.5	4 406.8
2012	18 564.7	9 971.7	637.5	2 583.9	1 163.1	4 208.4
2013	17 848.6	9 811.7	518.8	2 448.5	1 152.6	3 917.1
2013 aug.	18 252.7	9 835.6	587.7	2 494.7	1 353.8	3 981.0
sept.	18 133.7	9 806.2	572.8	2 483.8	1 301.4	3 969.5
okt. ²⁾	18 148.7	9 823.0	562.9	2 481.1	1 323.0	3 958.8
nov. ²⁾	18 160.4	9 856.1	552.0	2 479.2	1 305.5	3 967.6
dec. ²⁾	17 848.6	9 811.7	518.8	2 448.5	1 152.6	3 917.1

2. Rezervju prasību izpilde

Rezervju prasību izpildes perioda beigu datums	Nepieciešamās rezerves	Kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu konti	Virsrezerves	Iztrūkums	Obligāto rezervju procentu likme
	1	2	3	4	5
2010	211.8	212.5	0.7	0.5	1.00
2011	207.7	212.2	4.5	0.0	1.25
2012	106.4	509.9	403.5	0.0	0.75
2013	103.3	220.2	116.9	0.0	0.25
2013 8. okt.	103.8	268.4	164.7	0.0	0.50
12. nov.	103.8	244.9	141.1	0.0	0.50
10. dec.	103.3	220.2	116.9	0.0	0.25
2014 14. janv. ³⁾	103.4	248.1	144.8	0.0	0.25
11. febr.	103.6	216.0	112.4	0.0	0.25
11. marts	102.8	.	.	.	.

3. Likviditāte

Rezervju prasību izpildes perioda beigu datums	Likviditāti palielinošie faktori					Likviditāti samazinošie faktori					Kredit- iestāžu piepras- ījuma noguldi- jumu konti	Naudas bāze
	Eurosistēmas monetārās politikas operācijas											
	Eurosistēmas neto aktīvi (zelts un ārvalstu valūtas)	Galvenās refinansēšanas operācijas	Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas	Aizdevumu iespēja uz nakti	Citas likviditāti palielinošās operācijas ⁴⁾	Noguldi- jumu iespēja	Citas likviditāti samazinošās operācijas ⁵⁾	Banknotes apgrozībā	Centrālās valdības noguldījumi Eurosistēmā	Citi faktori (neto)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
2010	511.1	179.5	336.3	1.9	130.4	44.7	70.8	815.9	94.4	-79.1	212.5	1 073.1
2011	622.1	238.0	389.0	4.4	260.3	253.7	200.5	869.4	63.8	-85.9	212.2	1 335.3
2012	708.0	74.0	1 044.1	1.6	277.3	231.8	208.5	889.3	121.1	144.5	509.9	1 631.0
2013	550.8	91.6	625.3	0.1	241.5	48.3	177.4	925.9	80.2	57.2	220.2	1 194.4
2013 10. sept.	531.8	97.5	692.3	0.4	251.1	79.2	191.7	920.4	72.6	34.7	274.5	1 274.2
8. okt.	538.2	96.2	674.6	0.2	248.2	58.9	189.8	918.3	80.1	41.9	268.4	1 245.6
12. nov.	550.9	90.8	652.4	0.1	244.6	52.1	187.2	920.4	70.9	63.4	244.9	1 217.4
10. dec.	550.8	91.6	625.3	0.1	241.5	48.3	177.4	925.9	80.2	57.2	220.2	1 194.4
2014 14. janv.	532.7	129.3	592.1	0.3	236.8	60.1	149.3	947.9	61.2	24.7	248.1	1 256.0
11. febr.	510.3	105.4	576.4	0.3	232.5	42.1	164.4	931.8	83.4	-12.9	216.0	1 190.0

Avots: ECB.

- 1) Sākot ar rezervju prasību izpildes periodu, kas sākas 2012. gada 18. janvārī, tiek piemērots koeficients 1%. Visos iepriekšējos rezervju prasību izpildes periodos tiek piemērots koeficients 2%.
- 2) Ietver Latvijas kredītiestāžu rezervju bāzi. Pārejas perioda laikā euro zonas valstu kredītiestādes var nolemt atskaitīt no savām rezervju bāzēm saistības pret Latvijas kredītiestādēm. Sākot ar 2014. gada janvāra beigu rezervju bāzi, tiek piemērota standarta procedūra (sk. Eiropas Centrālās bankas 2013. gada 22. oktobra Lēmumu Nr. 2013/41 par pārejas noteikumiem ECB veiktajai obligāto rezervju piemērošanai pēc euro ieviešanas Latvijā).
- 3) Sākārā ar euro ieviešanu Latvijā ar 2014. gada 1. janvārī rezervju prasības ir vidējais rādītājs (kas svērts atbilstoši kalendāro dienu skaitam) no toreizējo 17 euro zonas valstu rezervju prasībām 2013. gada 11.–31. decembrī un tagadējo 18 euro zonas valstu rezervju prasībām 2014. gada 1.–14. janvārī.
- 4) Ietver likviditāti, ko nodrošina Eurosistēmas "Nodrošināto obligāciju iegādes programmas" un Eurosistēmas "Vērtspapīru tirgu programmas" ietvaros.
- 5) Ietver likviditāti, kas samazina Eurosistēmas valūtas mijmaiņas operāciju rezultātā. Vairāk informācijas sk. <http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html>.

NAUDA, BANKU DARBĪBA UN CITAS FINANŠU SABIEDRĪBAS

2.1. Euro zonas MFI kopsavilkuma balance¹⁾

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās)

1. Aktīvi														
	Kopā	Aizdevumi euro zonas rezidentiem				Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi				Naudas tirgus fondu akcijas un daļas ²⁾	Euro zonas rezidentu emitēto akciju/citu kapitāla vērtspapīru turējumi	Ārējie aktīvi	Pamatlīdzekļi	Pārējie aktīvi ³⁾
		Kopā	Valdība	Citi euro zonas rezidenti	MFI	Kopā	Valdība	Citi euro zonas rezidenti	MFI					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Eurosistēma													
2012	5 287.6	3 351.2	16.9	1.0	3 333.3	723.1	568.4	10.5	144.2	-	23.4	799.9	8.3	381.8
2013	4 072.7	2 282.5	15.0	1.2	2 266.3	715.3	567.6	24.9	122.8	-	25.0	632.5	8.5	408.9
2013 III	4 303.2	2 455.0	15.1	1.2	2 438.7	727.9	576.7	26.5	124.7	-	24.6	690.7	8.3	396.8
IV	4 072.7	2 282.5	15.0	1.2	2 266.3	715.3	567.6	24.9	122.8	-	25.0	632.5	8.5	408.9
2013 okt.	4 228.5	2 399.5	15.1	1.2	2 383.3	724.6	575.7	25.7	123.3	-	25.2	671.7	8.4	399.0
nov.	4 147.9	2 338.7	15.1	1.2	2 322.4	723.2	573.8	25.8	123.5	-	25.0	649.9	8.4	402.7
dec.	4 072.7	2 282.5	15.0	1.2	2 266.3	715.3	567.6	24.9	122.8	-	25.0	632.5	8.5	408.9
2014 janv. ^(p)	4 022.9	2 197.1	15.0	1.2	2 181.0	718.1	568.6	26.6	122.9	-	25.6	663.1	8.3	410.7
	MFI, izņemot Eurosistēmu													
2012	32 694.6	17 988.2	1 153.4	11 039.5	5 795.4	4 901.6	1 627.0	1 423.3	1 851.3	66.8	1 227.8	4 045.7	214.6	4 249.9
2013	30 443.8	16 982.7	1 082.3	10 650.0	5 250.5	4 672.2	1 694.3	1 335.2	1 642.7	58.1	1 232.8	3 856.1	210.8	3 431.1
2013 III	31 385.0	17 299.4	1 090.4	10 778.3	5 430.6	4 842.4	1 744.7	1 393.9	1 703.8	58.9	1 232.8	3 896.9	210.4	3 844.3
IV	30 443.8	16 982.7	1 082.3	10 650.0	5 250.5	4 672.2	1 694.3	1 335.2	1 642.7	58.1	1 232.8	3 856.1	210.8	3 431.1
2013 okt.	31 354.6	17 187.3	1 103.0	10 729.2	5 355.2	4 826.5	1 765.1	1 374.4	1 687.0	55.8	1 234.3	3 953.7	209.0	3 888.1
nov.	31 335.8	17 173.1	1 084.4	10 722.9	5 365.8	4 815.4	1 762.0	1 371.8	1 681.7	56.8	1 239.1	3 966.7	209.7	3 875.0
dec.	30 443.8	16 982.7	1 082.3	10 650.0	5 250.5	4 672.2	1 694.3	1 335.2	1 642.7	58.1	1 232.8	3 856.1	210.8	3 431.1
2014 janv. ^(p)	30 900.0	17 067.1	1 103.7	10 656.0	5 307.4	4 759.6	1 751.3	1 341.5	1 666.8	60.4	1 240.3	4 020.0	209.3	3 543.3
2. Pasīvi														
	Kopā	Skaidrā nauda apgrozība	Euro zonas rezidentu noguldījumi				Naudas tirgus fondu akcijas un daļas ³⁾	Emitētie parāda vērtspapīri ⁴⁾	Kapitāls un rezerves	Ārējās saistības	Pārējās saistības			
			Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība/citi euro zonas rezidenti	MFI								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
	Eurosistēma													
2012	5 287.6	938.2	3 062.2	81.4	64.5	2 916.4	-	0.0	536.1	298.7	452.4			
2013	4 072.7	982.4	2 004.3	62.3	40.1	1 901.9	-	0.0	409.3	202.2	474.6			
2013 III	4 303.2	944.6	2 225.0	82.0	49.2	2 093.8	-	0.0	444.8	225.4	463.5			
IV	4 072.7	982.4	2 004.3	62.3	40.1	1 901.9	-	0.0	409.3	202.2	474.6			
2013 okt.	4 228.5	950.4	2 153.1	79.7	69.2	2 004.2	-	0.0	444.4	213.5	467.1			
nov.	4 147.9	953.5	2 093.0	88.2	58.9	1 945.9	-	0.0	426.9	203.6	470.9			
dec.	4 072.7	982.4	2 004.3	62.3	40.1	1 901.9	-	0.0	409.3	202.2	474.6			
2014 janv. ^(p)	4 022.9	958.6	1 953.4	87.5	41.2	1 824.7	-	0.0	436.2	194.0	480.8			
	MFI, izņemot Eurosistēmu													
2012	32 694.6	-	17 195.5	169.7	10 866.8	6 159.1	534.7	4 848.9	2 343.9	3 494.3	4 277.3			
2013	30 443.8	-	16 647.5	152.2	10 934.2	5 561.0	462.8	4 352.7	2 398.3	3 106.3	3 476.2			
2013 III	31 385.0	-	16 850.9	190.9	10 928.6	5 731.5	476.8	4 471.5	2 391.2	3 275.0	3 919.6			
IV	30 443.8	-	16 647.5	152.2	10 934.2	5 561.0	462.8	4 352.7	2 398.3	3 106.3	3 476.2			
2013 okt.	31 354.6	-	16 765.5	165.5	10 907.3	5 692.6	474.9	4 448.5	2 398.4	3 298.0	3 969.4			
nov.	31 335.8	-	16 803.0	175.4	10 940.0	5 687.6	474.8	4 436.6	2 399.1	3 270.4	3 952.0			
dec.	30 443.8	-	16 647.5	152.2	10 934.2	5 561.0	462.8	4 352.7	2 398.3	3 106.3	3 476.2			
2014 janv. ^(p)	30 900.0	-	16 710.7	148.6	10 924.2	5 637.9	489.2	4 373.7	2 424.5	3 277.1	3 624.8			

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Euro zonas rezidentu emitētā summa. Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitētā summa iekļauta ārējos aktīvos.

3) Euro zonas rezidentu turētā summa.

4) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu īpašumā esošie parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem iekļauti ārējās saistībās.

2.2. Euro zonas MFI konsolidētā bilance¹⁾

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās; darījumi periodā)

1. Aktīvi

	Kopā	Aizdevumi euro zonas rezidentiem			Euro zonas valstu rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi			Citu euro zonas rezidentu emitēto akciju/citu kapitāla vērtspapīru turējumi	Ārējie aktīvi	Pamatlīdzekļi	Pārējie aktīvi ²⁾
		Kopā	Valdība	Citi euro zonas rezidenti	Kopā	Valdība	Citi euro zonas rezidenti				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Atlikumi											
2012	26 245.6	12 210.7	1 170.3	11 040.4	3 629.2	2 195.4	1 433.8	767.0	4 845.6	222.9	4 570.3
2013	24 649.4	11 748.4	1 097.3	10 651.1	3 622.0	2 261.9	1 360.1	792.4	4 488.6	219.2	3 778.8
2013 III	25 416.3	11 885.0	1 105.5	10 779.5	3 741.9	2 321.4	1 420.4	792.7	4 587.5	218.7	4 190.5
IV	24 649.4	11 748.4	1 097.3	10 651.1	3 622.0	2 261.9	1 360.1	792.4	4 488.6	219.2	3 778.8
2013 okt.	25 460.1	11 848.5	1 118.1	10 730.4	3 740.9	2 340.7	1 400.1	793.3	4 625.4	217.4	4 234.7
nov.	25 414.5	11 823.5	1 099.5	10 724.1	3 733.4	2 335.8	1 397.6	795.2	4 616.6	218.1	4 227.6
dec.	24 649.4	11 748.4	1 097.3	10 651.1	3 622.0	2 261.9	1 360.1	792.4	4 488.6	219.2	3 778.8
2014 janv. ³⁾	25 063.6	11 775.9	1 118.7	10 657.2	3 688.0	2 319.9	1 368.1	795.4	4 683.1	217.5	3 903.6
Darījumi											
2012	87.1	-38.0	-4.7	-33.4	113.1	183.6	-70.5	38.6	-151.1	-14.1	138.6
2013	-1 615.6	-274.6	-73.8	-200.9	-27.8	46.0	-73.8	14.1	-79.4	-1.9	-1 246.0
2013 III	-429.2	-95.9	-12.5	-83.4	-70.6	-58.6	-12.0	-8.3	-75.4	1.1	-180.0
IV	-669.8	-98.0	-8.1	-89.8	-136.9	-75.1	-61.8	-5.1	-14.0	0.7	-416.5
2013 okt.	64.5	-22.3	12.4	-34.7	-15.1	5.8	-20.9	-5.6	65.4	-1.2	43.2
nov.	-30.3	-18.2	-18.6	0.4	-10.9	-7.8	-3.0	1.3	5.5	0.7	-8.8
dec.	-703.9	-57.4	-1.9	-55.5	-111.0	-73.1	-37.9	-0.8	-85.0	1.2	-451.0
2014 janv. ³⁾	305.5	6.8	20.3	-13.6	45.5	44.4	1.2	7.0	129.9	-1.8	118.1

2. Pasīvi

	Kopā	Skaidrā nauda apgrozībā	Centrālās valdības noguldījumi	Pārējās valdības/citu euro zonas rezidentu noguldījumi	Naudas tirgus fondu akcijas/daļas ³⁾	Emitētie parāda vērtspapīri ⁴⁾	Kapitāls un rezerves	Ārējās saistības	Pārējās saistības ²⁾	MFI savstarpējo saistību pārsniegums salīdzinājumā ar MFI savstarpējiem aktīviem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Atlikumi										
2012	26 245.6	876.8	251.0	10 931.2	467.9	2 853.4	2 395.9	3 793.0	4 729.7	-53.3
2013	24 649.4	921.2	214.5	10 974.4	404.7	2 587.1	2 342.1	3 308.4	3 950.8	-53.8
2013 III	25 416.3	894.0	272.9	10 977.7	417.9	2 643.0	2 371.3	3 500.4	4 383.2	-44.1
IV	24 649.4	921.2	214.5	10 974.4	404.7	2 587.1	2 342.1	3 308.4	3 950.8	-53.8
2013 okt.	25 460.1	898.0	245.2	10 976.6	419.1	2 638.2	2 376.7	3 511.5	4 436.4	-41.6
nov.	25 414.5	903.4	263.6	10 998.9	417.9	2 631.4	2 357.1	3 474.0	4 422.9	-54.7
dec.	24 649.4	921.2	214.5	10 974.4	404.7	2 587.1	2 342.1	3 308.4	3 950.8	-53.8
2014 janv. ³⁾	25 063.6	908.2	236.1	10 965.4	428.8	2 584.1	2 390.1	3 471.1	4 105.5	-25.7
Darījumi										
2012	87.1	19.5	-5.1	184.6	-18.2	-124.8	155.4	-251.9	151.2	-23.7
2013	-1 615.6	44.4	-37.3	160.5	-46.6	-198.7	80.2	-441.6	-1 191.8	15.4
2013 III	-429.2	8.1	-70.6	-60.8	-18.1	-40.6	5.7	-131.5	-150.7	29.4
IV	-669.8	27.2	-59.2	22.5	-12.7	-25.6	0.6	-179.2	-430.7	-12.6
2013 okt.	64.5	3.9	-28.0	13.9	1.3	2.8	-7.0	31.4	47.8	-1.7
nov.	-30.3	5.4	18.4	28.1	-1.1	-6.3	-1.8	-46.0	-11.2	-15.7
dec.	-703.9	17.8	-49.6	-19.5	-12.9	-22.1	9.4	-164.6	-467.3	4.8
2014 janv. ³⁾	305.5	-13.6	20.4	-29.5	24.0	-13.2	19.9	120.1	147.9	29.6

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) 2010. gada decembrī vienā dalībvalstī tika mainīta atvasināto instrumentu grāmatošanas prakse, kas ir šīs pozīcijas palielinājuma iemesls.

3) Euro zonas rezidentu turētā summa.

4) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu īpašumā esošie parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem iekļauti ārējās saistībās.

2.3. Monetārā statistika¹⁾

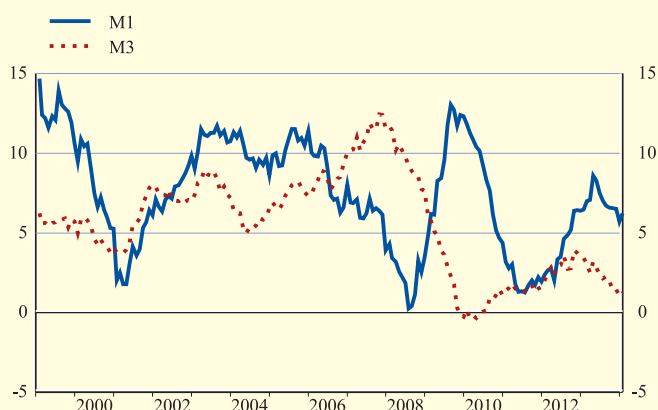
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

1. Monetārie rādītāji²⁾ un M3 neietilpstošie bilances posteņi

	M3					M3 3 mēnešu mainīgais vidējais (centrēts)	Ilgāka termiņa finanšu saistības	Kredits valdībai	Kredits pārējiem euro zonas rezidentiem ³⁾			Trie ārējie aktīvi ⁴⁾
	M2			M3 – M2	Aizdevumi				Aizdevumu dati koriģēti atbilstoši datiem par aizdevumu pārdošanu un vērtspapīrošanu ⁵⁾			
	M1	M2 – M1										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Atlikumi											
2012	5 107.6	3 882.3	8 990.0	790.1	9 780.1	-	7 568.4	3 406.0	13 056.3	10 855.1	-	1 035.8
2013	5 390.4	3 812.1	9 202.5	624.9	9 827.4	-	7 305.6	3 402.1	12 694.9	10 541.3	-	1 162.7
2013 III	5 344.7	3 852.4	9 197.1	664.6	9 861.6	-	7 365.8	3 437.4	12 864.2	10 628.0	-	1 079.8
IV	5 390.4	3 812.1	9 202.5	624.9	9 827.4	-	7 305.6	3 402.1	12 694.9	10 541.3	-	1 162.7
2013 okt.	5 397.6	3 820.6	9 218.1	662.8	9 880.9	-	7 394.3	3 464.5	12 827.1	10 606.4	-	1 115.5
nov.	5 424.4	3 816.3	9 240.7	658.1	9 898.8	-	7 359.9	3 429.2	12 765.1	10 575.2	-	1 140.3
dec.	5 390.4	3 812.1	9 202.5	624.9	9 827.4	-	7 305.6	3 402.1	12 694.9	10 541.3	-	1 162.7
2014 janv. ^(p)	5 454.8	3 793.1	9 247.9	650.2	9 898.1	-	7 349.6	3 450.0	12 721.9	10 561.1	-	1 203.9
	Darījumi											
2012	307.9	78.1	386.0	-55.4	330.6	-	-116.9	184.9	-102.5	-70.8	-16.9	99.5
2013	291.0	-67.1	223.9	-124.1	99.8	-	-87.9	-25.4	-307.4	-248.4	-220.3	361.5
2013 III	87.2	-20.4	66.8	-28.5	38.2	-	-36.5	-21.2	-70.0	-69.5	-62.5	62.3
IV	49.1	-39.6	9.5	-20.4	-10.9	-	-15.0	-50.8	-153.1	-64.2	-58.4	155.1
2013 okt.	54.7	-30.7	24.0	-1.7	22.3	-	24.3	13.5	-36.2	-13.7	-13.9	43.0
nov.	26.3	-5.4	20.8	-3.4	17.5	-	-16.4	-38.3	-60.6	-28.7	-25.9	47.6
dec.	-31.9	-3.5	-35.3	-15.4	-50.7	-	-22.8	-25.9	-56.4	-21.8	-18.6	64.4
2014 janv. ^(p)	52.7	-22.9	29.8	25.1	54.9	-	0.3	33.0	4.5	0.2	-5.7	19.3
	Pieauguma temps											
2012	6.4	2.1	4.5	-6.5	3.5	3.6	-1.5	5.9	-0.8	-0.6	-0.2	99.5
2013	5.7	-1.7	2.5	-16.2	1.0	1.2	-1.2	-0.7	-2.4	-2.3	-2.0	361.5
2013 III	6.6	0.1	3.8	-17.6	2.0	1.9	-1.3	0.7	-1.2	-2.1	-1.5	315.1
IV	5.7	-1.7	2.5	-16.2	1.0	1.2	-1.2	-0.7	-2.4	-2.3	-2.0	361.5
2013 okt.	6.5	-1.2	3.2	-17.9	1.4	1.6	-0.8	0.8	-1.4	-2.1	-1.7	329.6
nov.	6.5	-1.5	3.0	-16.3	1.5	1.3	-0.9	-0.6	-1.6	-2.3	-1.8	316.0
dec.	5.7	-1.7	2.5	-16.2	1.0	1.2	-1.2	-0.7	-2.4	-2.3	-2.0	361.5
2014 janv. ^(p)	6.2	-2.6	2.4	-12.8	1.2	.	-1.1	0.2	-2.2	-2.2	-2.0	339.8

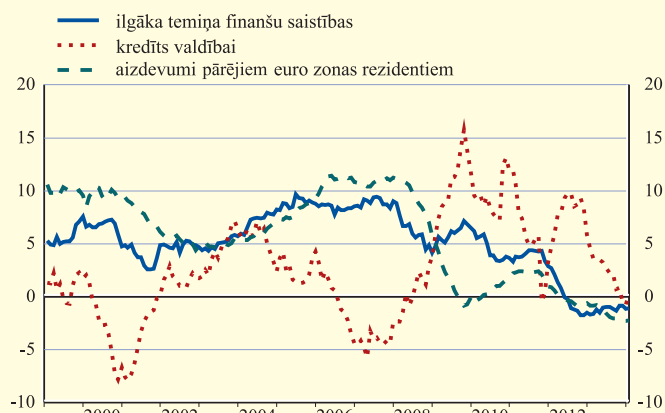
A1. Monetārie rādītāji¹⁾

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

A2. M3 neietilpstošie bilances posteņi¹⁾

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) MFI un centrālās valdības (pasts, Valsts kase u.c.) monetārās saistības pret euro zonas rezidentu ne-MFI, izņemot centrālo valdību. M1, M2 un M3 definīcijas sk. terminu skaidrojumā.

3) Neietver reversos repo darījumus ar centrālajiem darījuma partneriem, sākot ar 2010. gada jūniju; darījumi un pieauguma tempi koriģēti, ņemot vērā minēto ietekmi.

4) Sadaļā "pieauguma temps" ietvertās vērtības ir 12 mēnešu laikā pirms norādītā perioda veikto darījumu summa.

5) Korekcija, ņemot vērā no MFI bilancēm izslēgtos aizdevumus sakarā ar to pārdošanu vai vērtspapīrošanu.

2.3. Monetārā statistika¹⁾

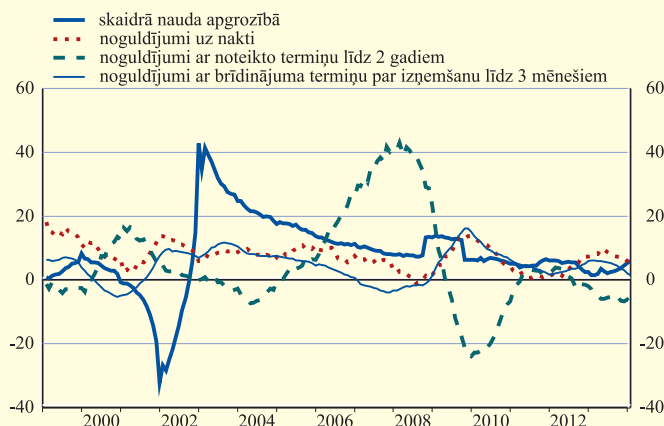
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

2. Monetāro rādītāju un ilgāka termiņa finanšu saistību sastāvdaļas

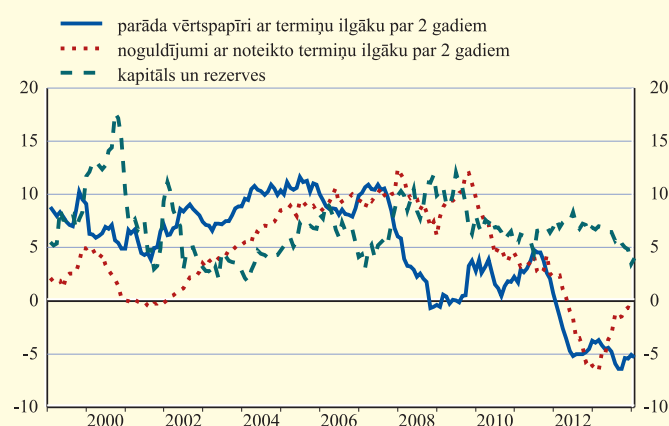
	Skaidrā nauda apgrozībā	Noguldījumi uz nakti	Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem	Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	Repo ²⁾ darījumi	Naudas tirgus fondu akcijas un daļas	Parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem	Parāda vērtspapīri ar termiņu ilgāku par 2 gadiem	Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem	Noguldījumi ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem	Kapitāls un rezerves
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Atlikumi											
2012	863.9	4 243.7	1 801.8	2 080.6	123.7	483.3	183.2	2 685.0	106.1	2 395.2	2 382.1
2013	909.5	4 480.9	1 690.5	2 121.6	118.8	417.9	88.2	2 511.1	91.7	2 372.8	2 330.1
2013 III	893.7	4 451.0	1 719.5	2 132.9	110.1	421.7	132.7	2 506.5	93.6	2 393.3	2 372.4
IV	909.5	4 480.9	1 690.5	2 121.6	118.8	417.9	88.2	2 511.1	91.7	2 372.8	2 330.1
2013 okt.	898.1	4 499.5	1 691.7	2 128.8	117.6	423.2	122.0	2 517.5	92.7	2 401.5	2 382.6
nov.	902.9	4 521.5	1 683.7	2 132.6	118.8	417.5	121.8	2 515.6	92.1	2 395.0	2 357.1
dec.	909.5	4 480.9	1 690.5	2 121.6	118.8	417.9	88.2	2 511.1	91.7	2 372.8	2 330.1
2014 janv. ^(p)	913.7	4 541.1	1 673.9	2 119.2	124.7	433.8	91.7	2 499.4	90.9	2 374.5	2 384.8
Darījumi											
2012	20.2	287.7	-36.5	114.6	-17.0	-20.0	-18.4	-105.8	-10.2	-156.1	155.1
2013	45.6	245.4	-110.3	43.2	-11.9	-48.7	-63.5	-136.8	-14.3	-18.4	81.6
2013 III	12.9	74.3	-32.1	11.7	-15.1	-16.8	3.4	-44.8	-3.0	-6.5	17.8
IV	15.8	33.3	-29.0	-10.6	9.6	-3.4	-26.6	17.6	-1.8	-18.0	-12.7
2013 okt.	4.3	50.3	-26.7	-4.0	7.6	1.5	-10.7	18.6	-0.9	8.8	-2.2
nov.	4.9	21.4	-9.8	4.4	1.9	-5.7	0.4	-2.0	-0.6	-6.0	-7.8
dec.	6.6	-38.5	7.5	-11.0	0.1	0.8	-16.3	1.0	-0.4	-20.8	-2.7
2014 janv. ^(p)	3.5	49.2	-20.0	-2.9	5.7	15.8	3.6	-22.0	-0.8	-3.6	26.7
Pieauguma temps											
2012	2.4	7.3	-2.0	5.8	-11.8	-3.9	-9.6	-3.8	-8.8	-6.1	6.9
2013	5.3	5.8	-6.1	2.1	-9.5	-10.4	-37.5	-5.1	-13.5	-0.8	3.5
2013 III	3.1	7.3	-4.9	4.5	-18.1	-11.9	-30.9	-6.4	-14.9	-1.5	5.4
IV	5.3	5.8	-6.1	2.1	-9.5	-10.4	-37.5	-5.1	-13.5	-0.8	3.5
2013 okt.	3.7	7.1	-6.6	3.5	-10.3	-12.5	-36.0	-5.4	-14.8	-0.9	5.1
nov.	4.5	6.9	-6.8	3.1	-9.4	-12.6	-30.8	-5.5	-14.4	-0.6	4.8
dec.	5.3	5.8	-6.1	2.1	-9.5	-10.4	-37.5	-5.1	-13.5	-0.8	3.5
2014 janv. ^(p)	5.8	6.3	-7.3	1.5	-9.1	-6.4	-33.9	-5.4	-12.6	-0.8	4.0

A3. Monetāro rādītāju sastāvdaļas¹⁾

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

A4. Ilgāka termiņa finanšu saistību sastāvdaļas¹⁾

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Stikāku informāciju sk. vispārējās piezīmes.

2) Neietver reversos repo darījumus ar centrālajiem darījuma partneriem, sākot ar 2010. gada jūniju; darījumi un pieauguma tempi koriģēti, ņemot vērā minēto ietekmi.

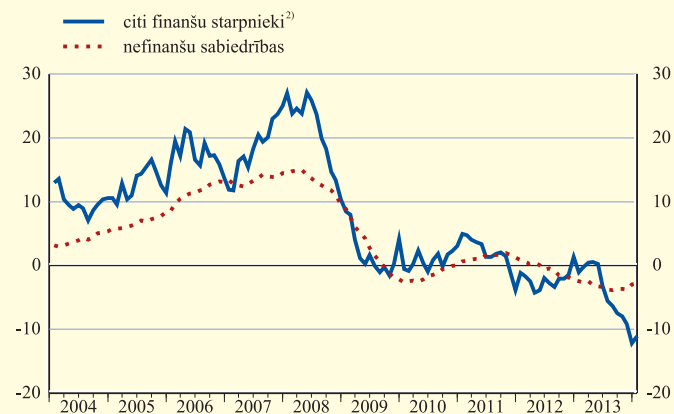
2.3. Monetārā statistika¹⁾

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

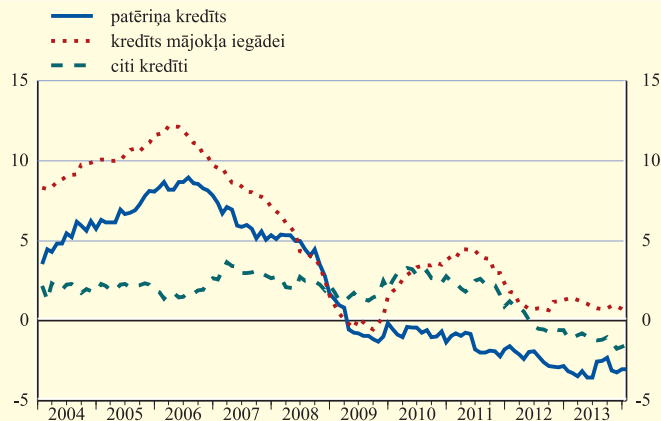
3. Aizdevumi kā M3 atbilstošais postenis

	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi		Nefinanšu sabiedrības				Mājsaimniecības ³⁾					
	Kopā	Citi finanšu starpnieki ²⁾	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Patēriņa kredīti	Kredīti mājokļa iegādei	Pārējie kredīti		
			Aizdevumu dati koriģēti atbilstoši datiem par to pārdošanu vai vērtspapīrošanu ⁴⁾				Aizdevumu dati koriģēti atbilstoši datiem par to pārdošanu vai vērtspapīrošanu ⁴⁾					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Atlikumi											
2012	89.0	977.0	4 546.5	-	1 129.8	795.7	2 621.1	5 242.5	-	601.8	3 824.4	816.4
2013	98.3	866.1	4 356.2	-	1 068.0	740.5	2 547.7	5 220.6	-	573.2	3 851.6	795.9
2013 III	95.4	902.7	4 394.0	-	1 081.8	762.5	2 549.7	5 235.9	-	582.1	3 845.5	808.2
IV	98.3	866.1	4 356.2	-	1 068.0	740.5	2 547.7	5 220.6	-	573.2	3 851.6	795.9
2013 okt.	97.2	897.3	4 379.2	-	1 072.0	760.7	2 546.5	5 232.7	-	575.3	3 853.1	804.4
nov.	100.1	882.9	4 363.7	-	1 062.5	758.8	2 542.3	5 228.5	-	572.6	3 855.6	800.3
dec.	98.3	866.1	4 356.2	-	1 068.0	740.5	2 547.7	5 220.6	-	573.2	3 851.6	795.9
2014 janv. ^(p)	99.7	855.5	4 377.7	-	1 062.2	745.9	2 569.6	5 228.1	-	572.3	3 858.3	797.5
	Darījumi											
2012	-2.0	12.9	-107.4	-61.8	6.5	-51.4	-62.4	25.6	34.3	-17.8	48.3	-4.9
2013	9.6	-120.0	-133.9	-128.6	-44.8	-45.0	-44.1	-4.2	15.5	-18.3	27.4	-13.3
2013 III	1.4	-40.3	-33.4	-35.6	-14.7	-8.3	-10.4	2.7	10.9	-0.6	3.5	-0.1
IV	3.0	-33.9	-25.9	-27.6	-9.0	-17.8	0.9	-7.4	-0.4	-6.4	7.0	-8.1
2013 okt.	1.9	-4.0	-12.5	-14.3	-8.0	-0.2	-4.3	0.9	2.6	-5.9	8.0	-1.2
nov.	2.9	-15.0	-13.2	-14.1	-8.4	-1.3	-3.5	-3.4	0.0	-2.0	2.5	-3.9
dec.	-1.7	-15.0	-0.2	0.9	7.4	-16.3	8.7	-4.9	-3.0	1.5	-3.4	-3.0
2014 janv. ^(p)	1.3	4.2	-5.8	-11.7	-8.3	2.0	0.5	0.4	0.4	-1.0	1.3	0.2
	Pieauguma temps											
2012	-2.2	1.3	-2.3	-1.3	0.6	-6.0	-2.3	0.5	0.7	-2.9	1.3	-0.6
2013	10.8	-12.2	-3.0	-2.9	-4.0	-5.7	-1.7	-0.1	0.3	-3.1	0.7	-1.6
2013 III	9.9	-7.5	-3.6	-2.8	-3.2	-5.6	-3.2	0.1	0.4	-2.3	0.8	-1.0
IV	10.8	-12.2	-3.0	-2.9	-4.0	-5.7	-1.7	-0.1	0.3	-3.1	0.7	-1.6
2013 okt.	8.3	-8.0	-3.7	-2.9	-4.1	-5.3	-3.0	0.1	0.3	-3.1	0.9	-1.3
nov.	14.0	-9.2	-3.8	-3.1	-4.7	-5.0	-3.1	0.0	0.3	-3.3	0.9	-1.8
dec.	10.8	-12.2	-3.0	-2.9	-4.0	-5.7	-1.7	-0.1	0.3	-3.1	0.7	-1.6
2014 janv. ^(p)	7.4	-11.1	-2.9	-2.9	-4.4	-5.1	-1.6	-0.2	0.2	-3.0	0.5	-1.5

A5. Aizdevumi citiem finanšu starpniekiem un nefinanšu sabiedrībām¹⁾ (gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

A6. Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti¹⁾ (gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Neietver reversos *repo* darījumus ar centrālajiem darījuma partneriem, sākot ar 2010. gada jūniju; darījumi un pieauguma tempi koriģēti, ņemot vērā minēto ietekmi.

3) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

4) Korekcija, ņemot vērā no MFI bilancēm sakarā ar pārdošanu vai vērtspapīrošanu izslēgtos aizdevumus.

2.4. MFI aizdevumi: dalījums^{1), 2)}

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; sezonāli neizlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

1. Aizdevumi finanšu starpniekiem un nefinanšu sabiedrībām

	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi				Citi finanšu starpnieki					Nefinanšu sabiedrības			
	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	
					Reversie <i>repo</i> darījumi ar centrālajiem darījuma partneriem								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Atlikumi												
2013	90.0	72.6	4.1	13.3	984.9	122.4	438.8	223.7	322.4	4 345.0	1 059.8	739.3	2 545.9
2013 III IV	98.5 90.0	82.1 72.6	3.5 4.1	12.9 13.3	1 048.6 984.9	137.7 122.4	504.2 438.8	215.2 223.7	329.3 322.4	4 393.5 4 345.0	1 079.1 1 059.8	764.0 739.3	2 550.4 2 545.9
2013 nov. dec.	100.9 90.0	83.4 72.6	3.8 4.1	13.7 13.3	1 015.5 984.9	132.9 122.4	470.9 438.8	216.8 223.7	327.9 322.4	4 371.1 4 345.0	1 062.4 1 059.8	759.3 739.3	2 549.4 2 545.9
2014 janv. ^(p)	97.1	79.5	4.0	13.5	957.9	106.2	421.0	222.5	314.4	4 374.9	1 064.2	742.4	2 568.2
	Darījumi												
2013	8.8	8.8	-0.3	0.3	-70.7	49.2	-50.4	3.9	-24.2	-134.4	-44.6	-45.0	-44.8
2013 III IV	3.7 -8.4	3.2 -9.4	-0.3 0.6	0.7 0.4	-43.7 -45.0	-8.0 0.7	-32.2 -48.6	2.4 9.3	-13.9 -5.7	-42.2 -36.6	-27.7 -14.5	-7.5 -20.4	-7.0 -1.7
2013 nov. dec.	0.5 -10.9	0.1 -10.8	0.1 0.3	0.3 -0.4	0.8 -23.6	14.0 -5.3	1.4 -26.3	1.1 7.2	-1.6 -4.5	-3.7 -18.7	-3.0 -0.7	-2.8 -17.9	2.0 -0.2
2014 janv. ^(p)	7.0	6.9	-0.1	0.2	-12.2	-16.2	-15.9	-1.6	5.3	2.6	2.0	-0.4	0.9
	Pieauguma temps												
2013	10.7	13.7	-7.0	2.2	-6.3	28.0	-9.6	1.9	-6.9	-3.0	-4.0	-5.7	-1.7
2013 III IV	10.0 10.7	14.5 13.7	-37.6 -7.0	5.5 2.2	-4.1 -6.3	12.4 28.0	-4.1 -9.6	-0.8 1.9	-5.9 -6.9	-3.6 -3.0	-3.2 -4.0	-5.6 -5.7	-3.2 -1.7
2013 nov. dec.	14.1 10.7	17.2 13.7	-19.7 -7.0	9.3 2.2	-4.8 -6.3	20.6 28.0	-4.9 -9.6	0.0 1.9	-7.8 -6.9	-3.8 -3.0	-4.7 -4.0	-5.0 -5.7	-3.1 -1.7
2014 janv. ^(p)	7.4	8.9	-6.4	3.9	-8.9	-2.7	-15.6	3.8	-6.8	-2.9	-4.4	-5.1	-1.6

2. Mājsaimniecībām izsniegtie aizdevumi³⁾

	Kopā		Patēriņa kredīti				Aizdevumi mājokļa iegādei				Citi aizdevumi			
	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā		Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	
									Individuālā darba veicēji					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Atlikumi													
2013	5 230.0	575.6	128.6	169.3	277.7	3 857.8	12.7	55.4	3 789.7	796.6	408.7	136.5	76.5	583.6
2013 III IV	5 237.7	583.0	130.4	170.4	282.3	3 847.1	12.6	55.8	3 778.7	807.6	413.5	138.4	77.6	591.6
	5 230.0	575.6	128.6	169.3	277.7	3 857.8	12.7	55.4	3 789.7	796.6	408.7	136.5	76.5	583.6
2013 nov. dec.	5 235.3	573.1	125.4	168.4	279.2	3 856.9	12.7	56.0	3 788.3	805.4	409.5	140.3	77.0	588.0
	5 230.0	575.6	128.6	169.3	277.7	3 857.8	12.7	55.4	3 789.7	796.6	408.7	136.5	76.5	583.6
2014 janv. ^(p)	5 226.2	571.2	126.3	168.5	276.3	3 858.2	12.9	55.3	3 789.9	796.9	407.7	136.9	76.0	584.0
	Darījumi													
2013	-4.6	-18.3	-4.0	-7.0	-7.4	27.1	-1.4	-1.5	30.0	-13.4	-10.7	-3.6	-3.5	-6.3
2013 III IV	-1.2	-2.1	0.0	-1.0	-1.1	6.7	-1.1	0.1	7.7	-5.9	-1.4	-6.0	-0.7	0.9
	0.1	-4.8	-0.5	-1.5	-2.9	11.6	0.1	-0.4	11.9	-6.7	-3.0	-0.4	-0.9	-5.3
2013 nov. dec.	2.8	-2.7	-0.8	-0.7	-1.2	2.7	-0.1	0.1	2.7	2.8	-1.0	4.6	-0.4	-1.4
	-2.3	3.5	3.4	1.0	-0.9	1.5	0.0	-0.5	2.0	-7.3	-0.4	-3.7	-0.5	-3.1
2014 janv. ^(p)	-10.9	-4.6	-2.3	-0.9	-1.4	-5.0	0.0	-0.2	-4.8	-1.2	-2.2	0.4	-0.9	-0.7
	Pieauguma temps													
2013	-0.1	-3.0	-2.9	-4.0	-2.5	0.7	-9.9	-2.6	0.8	-1.6	-2.5	-2.5	-4.4	-1.1
2013 III IV	0.1	-2.3	-0.8	-3.9	-2.1	0.8	-10.1	-2.4	0.9	-1.0	-1.2	-1.1	-5.6	-0.4
	-0.1	-3.0	-2.9	-4.0	-2.5	0.7	-9.9	-2.6	0.8	-1.6	-2.5	-2.5	-4.4	-1.1
2013 nov. dec.	0.0	-3.3	-2.8	-4.9	-2.5	0.9	-8.8	-2.6	1.0	-1.7	-1.6	-3.2	-5.4	-0.9
	-0.1	-3.0	-2.9	-4.0	-2.5	0.7	-9.9	-2.6	0.8	-1.6	-2.5	-2.5	-4.4	-1.1
2014 janv. ^(p)	-0.2	-3.0	-3.5	-3.6	-2.4	0.5	-9.6	-2.8	0.6	-1.5	-2.6	-1.8	-4.3	-1.1

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Stikāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

2.4. MFI aizdevumi: dalījums^{1), 2)}

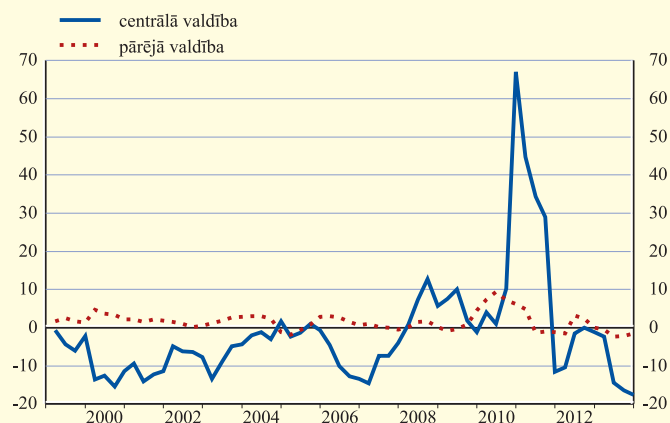
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; sezonāli neizlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

3. Aizdevumi valdībai un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem

	Valdība					Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti				
	Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Kopā	Bankas ³⁾	Nebankas		
			Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodrošināšanas fondi			Kopā	Valdība	Citas
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Atlikumi										
2011	1 159.6	348.9	221.7	567.4	21.7	3 021.6	2 022.7	998.9	62.4	936.4
2012	1 153.4	341.8	221.6	565.9	24.1	2 868.2	1 906.7	961.5	60.7	900.7
2013 I	1 124.3	312.4	217.0	568.8	26.0	2 891.1	1 889.5	1 001.6	60.0	941.6
II	1 101.8	290.3	218.1	565.3	28.0	2 877.8	1 893.7	984.1	58.0	926.1
III	1 090.4	285.1	213.8	560.0	31.6	2 767.3	1 807.6	959.7	59.3	900.5
IV ^(p)	1 082.3	281.2	213.7	557.8	29.4	2 726.5	1 787.8	937.5	56.5	881.1
Darījumi										
2011	-54.9	-45.9	-0.3	14.6	-23.3	15.6	-26.2	41.6	12.9	28.7
2012	-3.6	-4.1	-4.9	2.9	2.4	-128.3	-100.8	-27.5	-1.0	-26.5
2013 I	-29.5	-29.5	-4.5	2.5	1.9	10.9	-26.8	37.7	-1.0	38.7
II	-22.1	-21.8	1.1	-3.5	2.0	18.6	25.2	-6.6	-1.3	-5.3
III	-12.4	-5.1	-4.5	-6.4	3.5	-91.4	-77.3	-14.1	2.4	-16.5
IV ^(p)	-8.1	-3.8	0.0	-2.3	-2.1	-10.6	2.3	-14.1	-2.2	-11.9
Pieauguma temps										
2011	-4.5	-11.6	-0.2	2.7	-51.6	0.6	-1.1	4.4	26.7	3.2
2012	-0.3	-1.2	-2.2	0.5	11.2	-4.2	-4.9	-2.8	-1.8	-2.8
2013 I	-1.1	-2.4	-3.5	0.2	8.3	-5.2	-7.1	-1.3	0.1	-1.4
II	-5.9	-14.4	-9.5	-0.1	11.6	-4.1	-5.7	-0.9	3.2	-1.1
III	-6.3	-16.3	-7.7	-1.0	20.1	-5.5	-6.9	-2.8	3.3	-3.2
IV ^(p)	-6.3	-17.6	-3.6	-1.7	21.9	-2.6	-4.0	0.3	-3.6	0.5

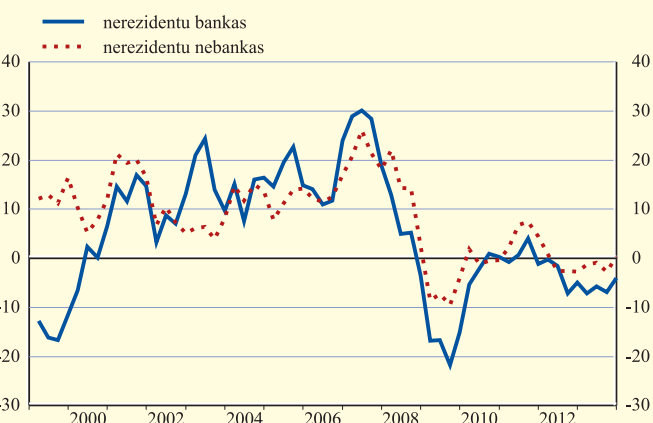
A7. Aizdevumi valdībai²⁾

(gada pieauguma temps; sezonāli neizlīdzināti dati)

A8. Aizdevumi ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem²⁾

(gada pieauguma temps; sezonāli neizlīdzināti dati)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) Termins "bankas" šajā tabulā lietots, lai apzīmētu MFI līdzīgas iestādes, kuras nav euro zonas rezidenti.

2.5 MFI piesaistītie noguldījumi: dalījums^{1), 2)}

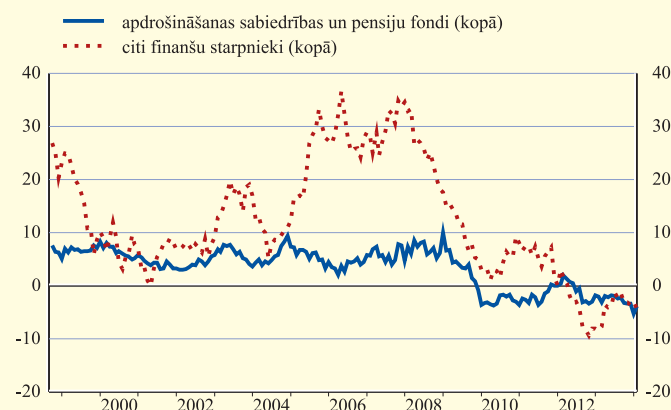
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

1. Finanšu starpnieku noguldījumi

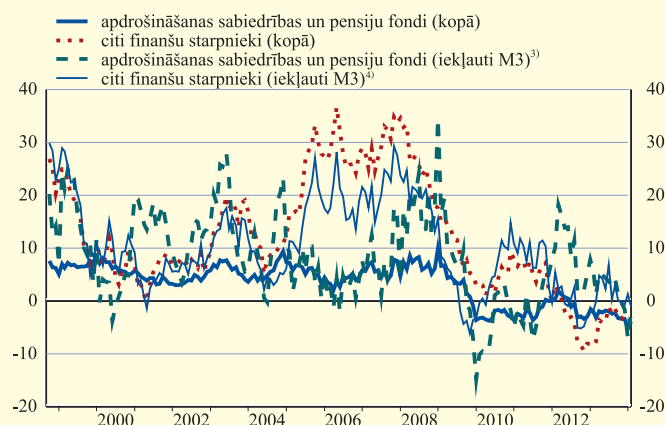
	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi							Citi finanšu starpnieki							
	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi	
			Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem				Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem		Ar centrālajiem darījuma partneriem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Atlikumi														
2012	691.4	106.5	81.4	484.4	6.4	0.2	12.5	2 016.5	410.7	236.6	1 021.0	13.6	0.3	334.4	256.7
2013	653.5	96.1	76.5	462.8	7.0	0.1	11.0	1 855.4	424.0	221.5	943.0	16.4	0.5	249.9	178.0
2013 III	669.6	106.5	74.6	470.7	8.2	0.1	9.5	1 960.6	443.2	235.2	970.0	17.2	0.3	294.7	212.5
IV	653.5	96.1	76.5	462.8	7.0	0.1	11.0	1 855.4	424.0	221.5	943.0	16.4	0.5	249.9	178.0
2013 okt.	668.8	105.6	77.2	467.9	7.9	0.1	10.0	1 916.9	436.8	225.6	964.8	17.3	0.4	272.0	188.1
nov.	660.7	104.2	72.4	466.2	7.1	0.1	10.7	1 900.9	433.3	216.5	961.8	23.3	0.5	265.5	183.3
dec.	653.5	96.1	76.5	462.8	7.0	0.1	11.0	1 855.4	424.0	221.5	943.0	16.4	0.5	249.9	178.0
2014 janv. ^(p)	677.5	119.1	77.3	461.4	8.1	0.1	11.5	1 858.1	437.6	218.9	940.1	19.8	0.5	241.2	160.5
	Darījumi														
2012	-12.5	15.2	2.6	-27.6	2.0	0.0	-4.7	-176.7	23.9	-49.5	-166.0	-2.0	-0.3	17.2	13.3
2013	-36.0	-9.2	-5.3	-21.9	1.3	-0.1	-0.8	-56.9	14.2	-14.7	-76.2	3.0	0.3	16.6	30.6
2013 III	-9.1	2.4	-3.7	-9.2	0.9	-0.2	0.6	-80.3	-11.7	4.8	-24.6	0.2	0.1	-49.1	-40.5
IV	-15.8	-10.3	1.9	-7.7	-1.1	0.0	1.5	-82.0	-17.5	-13.3	-25.2	-0.5	0.2	-25.7	-16.1
2013 okt.	-0.6	-0.8	2.6	-2.6	-0.2	0.0	0.4	-30.5	-5.8	-9.1	-4.6	0.1	0.1	-11.1	-12.9
nov.	-8.1	-1.4	-4.8	-1.7	-0.8	0.0	0.7	-9.1	-3.3	-9.4	-3.2	6.2	0.1	0.4	1.6
dec.	-7.1	-8.1	4.1	-3.4	-0.1	0.0	0.4	-42.4	-8.5	5.2	-17.4	-6.8	0.0	-15.0	-4.8
2014 janv. ^(p)	23.5	22.8	0.6	-1.4	1.1	0.0	0.4	-4.3	12.3	-3.2	-7.9	3.3	0.0	-8.8	-17.5
	Pieauguma temps														
2012	-1.8	16.5	3.4	-5.4	50.8	-	-32.1	-8.0	6.1	-17.4	-14.0	-14.0	-	4.3	4.2
2013	-5.2	-8.8	-6.5	-4.5	18.7	-	-7.3	-3.0	3.5	-6.2	-7.5	21.8	-	2.1	9.9
2013 III	-3.2	5.6	-5.2	-5.0	31.7	-	-13.3	-3.1	2.5	-1.1	-6.3	27.1	-	-3.3	2.8
IV	-5.2	-8.8	-6.5	-4.5	18.7	-	-7.3	-3.0	3.5	-6.2	-7.5	21.8	-	2.1	9.9
2013 okt.	-3.3	-0.2	-2.5	-4.6	26.2	-	-2.8	-3.1	4.5	-8.1	-6.1	30.2	-	-2.0	1.3
nov.	-3.4	1.9	-5.4	-4.2	17.2	-	-15.4	-3.6	3.0	-8.1	-6.7	74.2	-	-3.4	-1.1
dec.	-5.2	-8.8	-6.5	-4.5	18.7	-	-7.3	-3.0	3.5	-6.2	-7.5	21.8	-	2.1	9.9
2014 janv. ^(p)	-3.8	0.1	-7.2	-4.6	27.4	-	-4.4	-4.3	2.0	-8.5	-7.7	39.6	-	-4.0	-1.6

A9. Noguldījumu kopējais atlikums sektoru dalījumā²⁾

(gada pieauguma temps)

A10. Noguldījumu kopējais atlikums un M3 iekļautie noguldījumi sektoru dalījumā²⁾

(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) Ietilpst 2., 3., 5. un 7. ailē atspoguļotie noguldījumi.

4) Ietilpst 9., 10., 12. un 14. ailē atspoguļotie noguldījumi.

2.5. MFI piesaistītie noguldījumi: dalījums^{1), 2)}

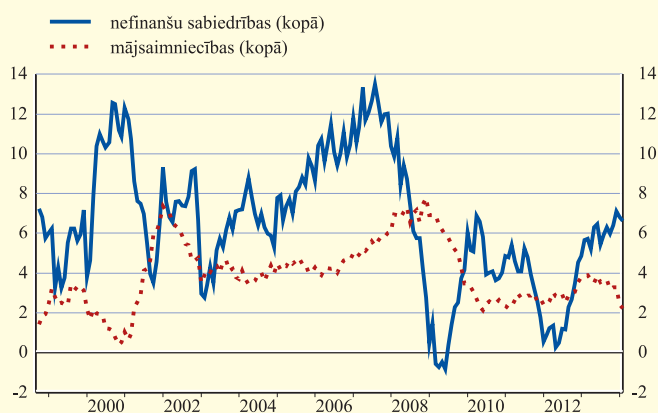
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

2. Nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi

	Nefinanšu sabiedrības							Mājsaimniecības ³⁾						
	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi
			Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem				Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Atlikumi														
2012	1 761.5	1 148.5	408.3	106.5	85.4	2.0	10.9	6 119.1	2 346.4	979.1	747.8	1 937.3	98.0	10.4
2013	1 873.4	1 236.4	404.3	122.9	91.7	1.8	16.5	6 263.4	2 521.6	877.4	806.7	1 969.3	83.9	4.5
2013 III	1 791.0	1 173.5	392.2	118.8	95.0	1.8	9.7	6 202.8	2 460.2	902.5	783.6	1 965.2	84.9	6.3
IV	1 873.4	1 236.4	404.3	122.9	91.7	1.8	16.5	6 263.4	2 521.6	877.4	806.7	1 969.3	83.9	4.5
2013 okt.	1 814.1	1 182.0	402.2	120.7	94.8	1.8	12.6	6 209.7	2 478.7	890.9	791.1	1 958.7	84.5	5.7
nov.	1 840.3	1 210.3	400.9	120.9	95.0	1.9	11.4	6 229.6	2 502.4	886.0	796.5	1 954.8	84.2	5.6
dec.	1 873.4	1 236.4	404.3	122.9	91.7	1.8	16.5	6 263.4	2 521.6	877.4	806.7	1 969.3	83.9	4.5
2014 janv. ^(p)	1 830.9	1 193.1	402.1	123.8	94.1	1.8	16.0	6 270.6	2 522.1	873.9	811.7	1 974.2	83.7	5.0
Darījumi														
2012	81.9	99.3	-35.5	12.9	9.5	0.0	-4.3	224.8	90.4	33.7	21.8	100.7	-9.6	-12.3
2013	119.7	92.6	-3.8	17.8	7.5	-0.1	5.7	148.2	176.7	-100.1	59.5	32.2	-14.1	-5.9
2013 III	36.3	27.4	2.4	4.0	3.2	0.1	-0.8	-6.0	14.1	-26.5	14.0	-4.6	-3.3	0.2
IV	83.8	63.8	12.1	4.0	-3.0	0.1	6.8	61.6	62.1	-25.5	23.7	4.2	-1.0	-1.8
2013 okt.	24.4	9.4	10.5	1.7	-0.2	0.1	2.9	7.3	18.7	-11.5	7.5	-6.4	-0.5	-0.6
nov.	25.3	27.7	-2.1	0.2	0.6	0.0	-1.2	19.8	23.6	-5.5	6.0	-4.0	-0.3	-0.1
dec.	34.2	26.7	3.7	2.0	-3.4	0.0	5.1	34.5	19.7	-8.5	10.2	14.5	-0.2	-1.2
2014 janv. ^(p)	-49.8	-48.9	-3.4	0.8	2.4	0.0	-0.6	1.7	-3.0	-4.8	4.8	4.4	-0.3	0.6
Pieauguma temps														
2012	4.9	9.4	-8.0	13.4	13.0	-1.4	-26.5	3.8	4.0	3.6	3.0	5.5	-8.9	-54.2
2013	6.8	8.1	-0.9	16.8	8.7	-3.7	52.3	2.4	7.5	-10.2	8.0	1.7	-14.4	-57.0
2013 III	6.0	7.8	-2.0	15.2	11.0	2.0	-12.1	3.2	7.2	-6.4	4.9	3.9	-15.8	-50.3
IV	6.8	8.1	-0.9	16.8	8.7	-3.7	52.3	2.4	7.5	-10.2	8.0	1.7	-14.4	-57.0
2013 okt.	6.4	8.1	-1.5	15.2	11.5	4.9	5.5	3.3	8.5	-8.1	6.2	2.9	-15.7	-51.9
nov.	7.1	9.2	-1.2	15.2	10.5	-6.6	1.8	3.3	8.9	-8.8	7.5	2.4	-15.3	-51.9
dec.	6.8	8.1	-0.9	16.8	8.7	-3.7	52.3	2.4	7.5	-10.2	8.0	1.7	-14.4	-57.0
2014 janv. ^(p)	6.6	7.6	0.6	16.4	7.8	1.1	15.2	2.2	7.8	-11.1	8.3	1.0	-13.0	-52.5

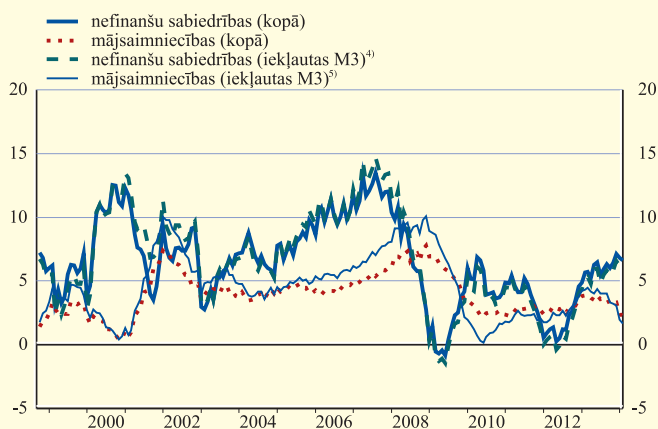
A11. Noguldījumu kopējais atlikums sektoru dalījumā²⁾

(gada pieauguma temps)

A12. Noguldījumu kopējais atlikums un M3 iekļautie noguldījumi sektoru dalījumā²⁾

(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

4) Ietilpst 2., 3., 5. un 7. ailē atspoguļotie noguldījumi.

5) Ietilpst 9., 10., 12. un 14. ailē atspoguļotie noguldījumi.

2.5. MFI piesaistītie noguldījumi: dalījums^{1), 2)}

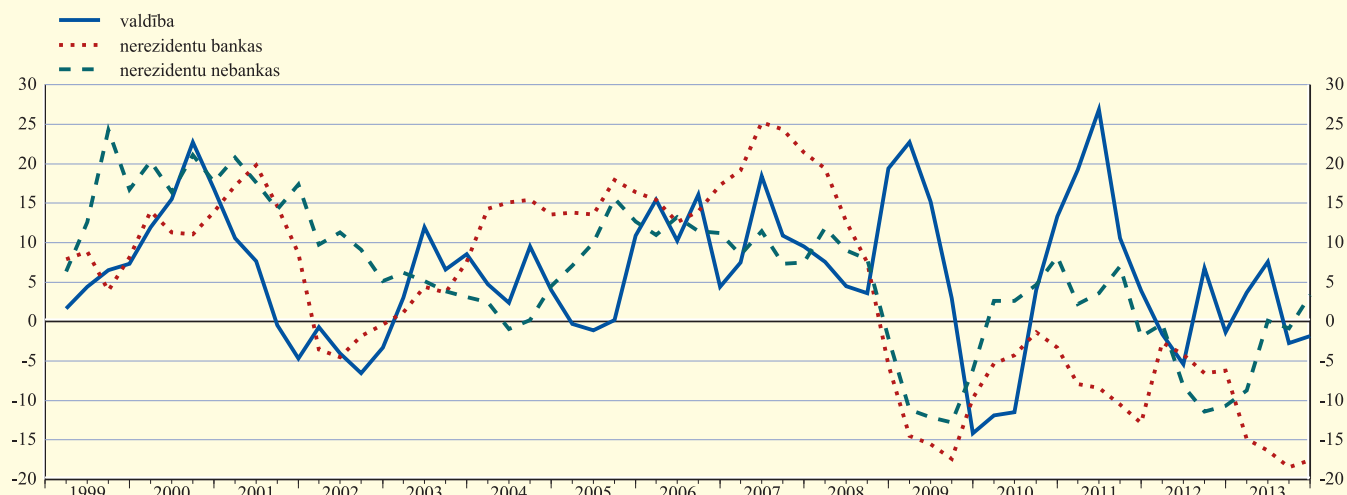
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

3. Valdības un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi

	Valdība					Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti				
	Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Kopā	Bankas ³⁾	Nebankas		
			Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodrošināšanas fondi			Kopā	Valdība	Citas
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Atlikumi										
2011	442.0	195.5	48.6	112.6	85.4	3 153.6	2 175.0	978.6	44.3	934.3
2012	448.0	169.7	62.8	111.7	103.8	2 895.2	2 016.6	878.6	39.8	838.7
2013 I	499.4	207.8	67.2	111.8	112.5	2 904.8	1 989.5	915.2	37.6	877.6
II	546.0	235.6	70.9	115.4	124.2	2 806.3	1 873.3	933.0	35.4	897.6
III	495.5	190.9	70.7	113.6	120.2	2 666.0	1 737.4	928.6	43.0	885.6
IV ^(p)	440.7	152.2	64.1	109.2	115.2	2 519.6	1 627.1	892.9	29.8	863.1
Darījumi										
2011	17.1	3.3	0.6	2.3	10.8	-334.9	-314.6	-20.3	-2.1	-18.2
2012	-7.9	-22.6	-0.3	-0.4	15.5	-240.4	-135.8	-104.6	-5.1	-99.5
2013 I	50.3	38.2	4.1	0.1	7.9	-2.3	-33.0	30.7	-2.0	32.8
II	46.7	27.7	3.8	3.6	11.7	-68.8	-98.6	29.8	-1.8	31.6
III	-49.8	-44.7	-0.1	-1.7	-3.3	-128.8	-127.6	-1.2	7.9	-9.1
IV ^(p)	-55.6	-39.5	-6.6	-4.4	-5.0	-124.8	-94.3	-29.3	-12.9	-16.4
Pieauguma temps										
2011	3.9	1.3	1.3	2.1	14.6	-9.8	-12.8	-1.9	-4.4	-1.8
2012	-1.4	-11.7	10.3	-0.4	18.2	-7.5	-6.3	-10.7	-11.9	-10.6
2013 I	3.6	9.8	-12.3	-1.5	12.8	-13.0	-14.9	-8.7	-33.0	-7.3
II	7.6	23.9	-28.2	2.9	16.5	-11.6	-16.3	0.1	-14.4	0.8
III	-2.8	-5.4	-24.1	2.1	16.3	-13.1	-18.4	-0.9	2.0	-1.0
IV ^(p)	-1.8	-10.7	1.8	-2.2	10.8	-11.3	-17.6	3.4	-22.6	4.6

A13. Valdības un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi²⁾

(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Stikāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) Termins "bankas" šajā tabulā lietots, apzīmējot MFI līdzīgas iestādes, kuras nav euro zonas rezidenti.

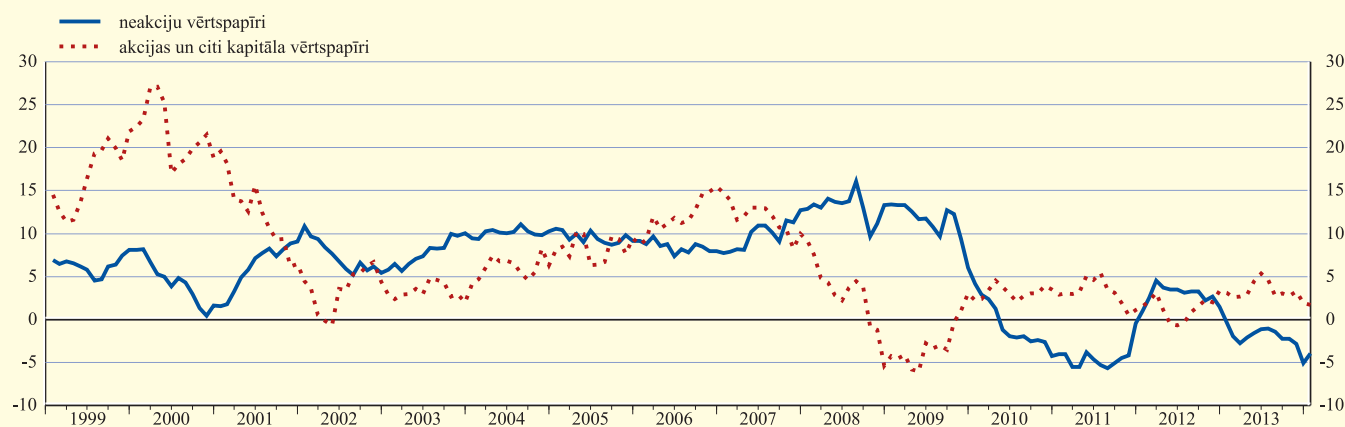
2.6. MFI vērtspapīru turējumi: dalījums^{1), 2)}

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

	Neakciju vērtspapīri								Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			
	Kopā	MFI		Valdība		Citi euro zonas rezidenti		Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti	Kopā	MFI	Ne-MFI	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti
		Euro	Pārējās valūtās	Euro	Pārējās valūtās	Euro	Pārējās valūtās					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Atlikumi												
2012	5 774.4	1 748.4	102.9	1 594.2	32.8	1 399.6	23.6	872.8	1 528.5	475.7	752.1	300.7
2013	5 470.6	1 540.0	102.7	1 674.0	20.3	1 306.4	28.7	798.4	1 561.7	457.0	775.9	328.9
2013 III	5 649.6	1 601.6	102.2	1 714.9	29.8	1 365.2	28.8	807.1	1 552.7	456.2	776.6	320.0
IV	5 470.6	1 540.0	102.7	1 674.0	20.3	1 306.4	28.7	798.4	1 561.7	457.0	775.9	328.9
2013 okt.	5 627.5	1 586.3	100.7	1 736.0	29.0	1 346.3	28.2	801.0	1 556.1	457.6	776.7	321.8
nov.	5 617.2	1 578.7	103.0	1 736.0	26.0	1 344.4	27.4	801.7	1 567.2	460.3	778.7	328.1
dec.	5 470.6	1 540.0	102.7	1 674.0	20.3	1 306.4	28.7	798.4	1 561.7	457.0	775.9	328.9
2014 janv. ^(p)	5 571.0	1 558.0	108.8	1 731.4	20.0	1 311.5	30.0	811.5	1 566.7	462.0	778.4	326.4
Darījumi												
2012	82.5	-17.8	15.9	191.7	10.5	-67.5	-3.9	-46.3	49.9	6.6	38.0	5.3
2013	-290.1	-220.7	-0.4	65.3	-11.2	-94.0	5.9	-35.0	29.9	-12.1	13.4	28.6
2013 III	-123.7	-50.2	-14.5	-45.9	0.8	-15.4	2.3	-0.8	-13.4	-14.3	-8.6	9.6
IV	-183.5	-62.7	1.6	-51.0	-9.0	-60.3	0.1	-2.1	1.9	2.2	-5.2	4.9
2013 okt.	-28.5	-16.8	-0.3	11.1	-0.5	-19.7	-0.3	-2.0	-3.9	2.0	-5.8	-0.1
nov.	-16.4	-8.1	1.3	-1.9	-3.1	-2.0	-1.2	-1.4	8.8	2.4	1.5	4.9
dec.	-138.6	-37.8	0.6	-60.1	-5.4	-38.7	1.6	1.2	-3.0	-2.2	-0.9	0.1
2014 janv. ^(p)	74.0	17.9	4.3	48.5	-0.9	-0.1	0.7	3.5	10.5	4.0	6.4	0.2
Pieauguma temps												
2012	1.5	-1.0	18.1	14.1	47.7	-4.6	-14.2	-4.9	3.3	1.3	5.2	1.8
2013	-5.0	-12.5	-0.4	4.1	-35.1	-6.7	25.2	-4.1	2.0	-2.6	1.8	9.6
2013 III	-2.3	-11.0	-2.2	6.5	-2.2	0.9	15.2	-5.7	3.0	-4.7	4.6	12.3
IV	-5.0	-12.5	-0.4	4.1	-35.1	-6.7	25.2	-4.1	2.0	-2.6	1.8	9.6
2013 okt.	-2.2	-11.0	-1.8	6.4	-2.6	0.0	0.2	-3.9	2.7	-4.5	4.3	11.1
nov.	-2.8	-11.2	-5.3	4.6	-18.1	0.5	17.5	-4.4	3.3	-2.2	2.6	14.3
dec.	-5.0	-12.5	-0.4	4.1	-35.1	-6.7	25.2	-4.1	2.0	-2.6	1.8	9.6
2014 janv. ^(p)	-4.0	-11.2	-12.9	5.2	-37.8	-5.6	27.6	-2.3	1.7	-1.6	0.8	9.6

A14. MFI vērtspapīru turējumi²⁾

(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2.7. Atsevišķu MFI bilances posteņu valūtu dalījums^{1), 2)}

(% no kopējā; atlikumi mljrd. euro; perioda beigās)

1. Aizdevumi, neakciju vērtspapīru turējumi un noguldījumi

	MFI ³⁾							Ne-MFI						
	Visas valūtas (atlikums)	Euro ⁴⁾	Pārējās valūtas				Visas valūtas (atlikums)	Euro ⁴⁾	Pārējās valūtas					
			Kopā						Kopā					
			USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
	Aizdevumi													
	Euro zonas rezidentiem													
2011	6 153.8	-	-	-	-	-	-	12 322.7	96.2	3.8	1.9	0.3	1.1	0.4
2012	5 795.4	-	-	-	-	-	-	12 192.8	96.4	3.6	1.7	0.2	0.9	0.5
2013 III	5 430.6	-	-	-	-	-	-	11 868.7	96.6	3.4	1.7	0.1	0.9	0.4
IV ^(p)	5 250.5	-	-	-	-	-	-	11 732.3	96.8	3.2	1.7	0.1	0.9	0.4
	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem													
2011	2 022.7	44.5	55.5	35.6	2.5	2.7	9.3	998.9	38.2	61.8	41.2	2.6	3.3	7.8
2012	1 906.7	47.3	52.7	31.9	1.9	3.5	10.1	961.5	40.1	59.9	38.2	2.0	2.9	9.9
2013 III	1 807.6	41.7	58.3	36.6	2.4	3.6	9.9	959.7	40.3	59.7	38.6	2.6	2.6	9.1
IV ^(p)	1 787.8	42.7	57.3	36.7	2.2	3.3	9.5	937.5	40.2	59.8	38.4	2.5	2.6	9.5
	Neakciju vērtspapīru turējumi													
	Euro zonas rezidentu emitētie													
2011	1 852.0	95.3	4.7	2.5	0.1	0.3	1.5	2 913.1	98.2	1.8	1.0	0.2	0.1	0.4
2012	1 851.3	94.4	5.6	2.7	0.1	0.4	2.0	3 050.3	98.1	1.9	1.2	0.1	0.1	0.4
2013 III	1 703.8	94.0	6.0	2.8	0.1	0.3	2.4	3 138.7	98.1	1.9	1.0	0.1	0.1	0.6
IV ^(p)	1 642.7	93.7	6.3	2.6	0.1	0.3	2.8	3 029.5	98.4	1.6	0.9	0.1	0.1	0.5
	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitētie													
2011	457.0	56.4	43.6	21.1	0.3	0.3	16.0	475.5	32.2	67.8	39.4	5.8	0.7	13.7
2012	434.0	54.9	45.1	19.8	0.3	0.3	19.1	438.8	34.1	65.9	39.1	5.4	0.9	11.8
2013 III	419.8	52.6	47.4	21.3	0.2	0.2	19.2	387.3	36.6	63.4	37.6	4.3	0.9	11.0
IV ^(p)	422.2	52.5	47.5	20.4	0.2	0.6	19.8	376.2	38.1	61.9	38.1	3.8	0.9	10.7
	Noguldījumi													
	Euro zonas rezidentu													
2011	6 364.4	92.1	7.9	5.1	0.2	1.2	0.7	10 947.6	97.0	3.0	2.0	0.1	0.1	0.4
2012	6 159.1	93.8	6.2	3.9	0.2	1.1	0.6	11 036.4	97.0	3.0	2.0	0.1	0.1	0.4
2013 III	5 731.5	93.1	6.9	4.4	0.2	1.1	0.7	11 119.4	96.9	3.1	2.1	0.1	0.1	0.4
IV ^(p)	5 561.0	93.4	6.6	4.2	0.2	1.1	0.7	11 086.4	96.8	3.2	2.2	0.1	0.1	0.4
	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu													
2011	2 175.0	59.2	40.8	25.6	2.1	1.8	7.2	978.6	56.1	43.9	30.0	2.0	1.5	5.1
2012	2 016.6	58.3	41.7	27.7	1.6	1.0	7.3	878.6	52.4	47.6	31.3	1.9	1.1	6.3
2013 III	1 737.4	54.0	46.0	31.1	1.6	1.3	7.7	928.6	51.0	49.0	32.2	2.2	1.3	6.3
IV ^(p)	1 627.1	51.9	48.1	32.3	1.8	1.5	7.8	892.9	52.6	47.4	31.4	1.8	1.2	6.4

2. Euro zonas MFI emitētie parāda vērtspapīri

	Visas valūtas (atlikums)	Euro ⁴⁾	Pārējās valūtas				
			Kopā				
				USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7
2011	5 236.8	82.0	18.0	9.4	1.7	2.0	2.6
2012	5 068.0	81.8	18.2	9.6	1.6	1.9	2.5
2013 III	4 711.0	80.7	19.3	11.0	1.2	1.8	2.7
IV ^(p)	4 582.8	81.0	19.0	10.8	1.2	1.8	2.6

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem termins "MFI" attiecas uz euro zonas MFI līdzīgām iestādēm.

4) T.sk. euro izteikto nacionālo valūtu posteņi.

2.8. Euro zonas ieguldījumu fondu kopsavilkuma balance¹⁾

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās; darījumi periodā)

1. Aktīvi

	Kopā	Noguldījumi un prasības	Neakciju vērtspapīri	Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri (izņemot ieguldījumu/naudas tirgus fondu akcijas)	Ieguldījumu/naudas tirgus fondu akcijas	Nefinanšu aktīvi	Citi aktīvi (t.sk. atvasinātie finanšu instrumenti)
	1	2	3	4	5	6	7
Atlikumi							
2013 jūn.	7 592.6	524.1	3 045.5	2 095.2	1 018.5	249.0	660.4
jūl.	7 713.8	531.2	3 062.9	2 169.5	1 048.1	251.3	650.8
aug.	7 661.5	529.6	3 053.9	2 140.2	1 045.1	251.7	641.0
sept.	7 777.2	515.4	3 095.3	2 228.6	1 064.4	251.4	621.9
okt.	7 935.2	530.2	3 116.3	2 303.3	1 099.2	251.3	634.8
nov.	7 979.4	520.2	3 130.3	2 335.6	1 107.0	252.8	633.5
dec. ^(p)	7 934.7	512.1	3 107.8	2 370.4	1 118.7	255.1	570.6
Darījumi							
2013 II	152.6	31.8	55.8	19.1	2.3	1.2	42.5
III	58.2	-8.6	57.0	28.2	28.8	2.4	-49.6
IV ^(p)	56.4	4.3	2.4	47.2	48.3	11.1	-56.9

2. Pasīvi

	Kopā	Ļaņemtie aizdevumi un noguldījumi	Emitētās ieguldījumu fondu akcijas			Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu turējumi	Citi pasīvi (t.sk. atvasinātie finanšu instrumenti)
	1	2	Kopā	Euro zonas rezidentu turējumi	Ieguldījumu fondu turējumi		
	1	2	3	4	5	6	7
Atlikumi							
2013 jūn.	7 592.6	164.2	6 819.1	4 996.2	793.4	1 822.9	609.2
jūl.	7 713.8	166.8	6 950.1	5 099.6	823.3	1 850.4	596.9
aug.	7 661.5	173.7	6 893.7	5 072.1	819.3	1 821.6	594.1
sept.	7 777.2	171.2	7 042.1	5 172.8	837.6	1 869.3	563.9
okt.	7 935.2	172.3	7 194.3	5 290.4	871.2	1 903.8	568.6
nov.	7 979.4	174.6	7 241.3	5 329.8	881.2	1 911.5	563.5
dec. ^(p)	7 934.7	167.4	7 256.1	5 343.3	887.8	1 912.8	511.2
Darījumi							
2013 II	152.6	9.3	97.3	98.0	-7.6	-0.7	46.0
III	58.2	4.0	100.8	88.5	28.4	12.2	-46.5
IV ^(p)	56.4	1.2	106.7	84.8	41.0	21.9	-51.4

3. Emitētās ieguldījumu fondu akcijas ieguldījumu politiku un fondu veidu dalījumā

	Kopā	Fondi ieguldījumu politiku dalījumā						Fondu veidi		Papild- postenis: naudas tirgus fondi
		Obligāciju fondi	Kapitāla vērtspapīru fondi	Jauktie fondi	Nekustamā īpašuma fondi	Nodrošinājuma fondi	Citi fondi	Atvērtie fondi	Slēgtie fondi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Atlikumi									
2013 maijs	7 035.7	2 499.0	1 875.2	1 724.4	331.1	154.0	452.0	6 947.2	88.5	895.0
jūn.	6 819.1	2 416.6	1 783.0	1 683.8	331.3	153.6	450.9	6 731.6	87.6	856.2
jūl.	6 950.1	2 429.4	1 848.0	1 726.9	333.4	152.0	460.4	6 862.3	87.8	851.1
aug.	6 893.7	2 405.1	1 820.5	1 720.0	332.5	154.2	461.3	6 805.9	87.8	869.6
sept.	7 042.1	2 423.2	1 908.5	1 747.9	334.8	157.2	470.5	6 951.7	90.4	846.2
okt.	7 194.3	2 443.9	1 978.3	1 795.4	335.7	159.9	481.1	7 104.1	90.2	835.9
nov.	7 241.3	2 449.0	2 006.3	1 805.3	336.7	158.6	485.3	7 149.2	92.1	836.7
dec. ^(p)	7 256.1	2 468.7	2 042.0	1 804.5	342.0	155.1	443.8	7 161.7	94.5	819.3
	Darījumi									
2013 jūn.	-18.3	-24.5	-11.5	8.2	2.4	1.3	5.9	-18.6	0.3	-37.0
jūl.	55.8	16.7	16.5	17.7	2.5	0.0	2.4	55.4	0.4	0.7
aug.	2.6	-5.2	-0.6	6.0	0.5	1.4	0.5	2.6	0.0	14.2
sept.	42.4	-2.1	21.3	14.8	0.8	3.7	3.9	40.4	2.0	-22.9
okt.	49.8	8.6	21.6	14.1	0.5	2.1	2.8	50.4	-0.5	-5.7
nov.	22.1	12.0	7.7	2.0	1.9	-3.5	2.0	20.6	1.5	-2.8
dec. ^(p)	34.7	-6.0	13.1	13.4	3.4	7.7	3.2	31.8	2.9	-14.7

Avots: ECB.

1) Izņemot naudas tirgus fondus, kas atspoguļoti kā papildpostenis šīs nodaļas 3. tabulas 10. ailē. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmes.

2.9. Ieguldījumu fondu¹⁾ turētie vērtspapīri emitentu dalījumā
(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās; darījumi periodā)**1. Neakciju vērtspapīri**

	Kopā		Euro zona					Pārējās valstis			
		Kopā	MFI	Valdība	Citi finanšu starpnieki	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	Nefinanšu sabiedrības	ES dalībvalstis ārpus euro zonas	ASV	Japāna	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Atlikumi											
2013 I	3 069.6	1 632.9	407.3	752.8	245.2	8.2	219.3	1 436.6	332.6	563.4	16.0
II	3 045.5	1 649.4	404.2	770.9	247.9	8.4	218.0	1 396.1	324.9	551.1	15.2
III	3 095.3	1 686.9	394.5	798.5	257.5	9.0	227.5	1 408.4	343.5	548.7	14.9
IV ^(p)	3 107.8	1 708.3	390.5	807.5	264.6	10.4	235.4	1 399.4	344.7	547.3	13.7
Darījumi											
2013 II	55.8	28.9	-0.2	24.4	4.0	0.1	0.7	26.9	2.4	12.7	0.2
III	57.0	30.0	-11.6	24.0	8.6	0.5	8.5	27.0	20.3	2.7	-0.3
IV ^(p)	2.4	8.9	-6.1	2.4	5.5	1.0	6.1	-6.6	4.1	-6.5	-0.6

2. Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri (izņemot ieguldījumu fondu un naudas tirgus fondu akcijas)

	Kopā		Euro zona					Pārējās valstis			
		Kopā	MFI	Valdība	Citi finanšu starpnieki	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	Nefinanšu sabiedrības	ES dalībvalstis ārpus euro zonas	ASV	Japāna	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Atlikumi											
2013 I	2 142.1	738.8	56.4	-	49.9	27.0	605.6	1 403.2	187.7	479.0	95.0
II	2 095.2	738.6	58.9	-	52.4	28.1	599.1	1 356.6	181.7	482.2	109.5
III	2 228.6	817.5	72.6	-	56.3	30.4	658.2	1 411.1	197.8	502.5	112.8
IV ^(p)	2 370.4	886.2	85.3	-	64.8	35.5	700.6	1 484.2	215.6	535.9	123.3
Darījumi											
2013 II	19.1	1.8	1.3	-	-0.3	0.2	0.6	17.3	0.7	6.3	13.8
III	28.2	12.8	1.3	-	0.2	0.6	10.7	15.4	3.3	12.2	0.9
IV ^(p)	47.2	21.7	3.8	-	5.7	1.6	10.7	25.5	8.7	1.1	10.0

3. Ieguldījumu fondu/naudas tirgus fondu akcijas

	Kopā		Euro zona					Pārējās valstis			
		Kopā	MFI ²⁾	Valdība	Citi finanšu starpnieki ²⁾	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	Nefinanšu sabiedrības	ES dalībvalstis ārpus euro zonas	ASV	Japāna	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Atlikumi											
2013 I	1 026.1	888.7	74.5	-	814.2	-	-	137.4	32.5	43.5	0.6
II	1 018.5	880.2	86.8	-	793.4	-	-	138.3	31.4	46.0	0.6
III	1 064.4	923.8	86.3	-	837.6	-	-	140.6	33.8	47.6	0.5
IV ^(p)	1 118.7	972.8	85.0	-	887.8	-	-	145.9	36.6	49.3	0.5
Darījumi											
2013 II	2.3	4.2	11.8	-	-7.6	-	-	-1.9	-0.8	-0.1	0.0
III	28.8	27.1	-1.3	-	28.4	-	-	1.7	1.5	1.3	0.0
IV ^(p)	48.3	40.8	-0.2	-	41.0	-	-	7.5	3.6	1.8	0.0

Avots: ECB.

1) Izņemot naudas tirgus fondus. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Ieguldījumu fondu (izņemot naudas tirgus fondu) akcijas emitē citi finanšu starpnieki. Naudas tirgus fondu akcijas emitē MFI.

2.10. Euro zonas finanšu instrumentsabiedrību kopsavilkuma balance

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās; darījumi periodā)

1. Aktīvi

AKTĪVI	Kopā	Noguldījumi un prasības	Vērtspapīroti aizdevumi						Neakciju vērtspapīri	Citi vērtspapīroti aktīvi	Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	Citi aktīvi	
			Kopā	Euro zonas izcelsmes				Ārpus euro zonas izcelsmes					
				MFI	Citi finanšu starpnieki, apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	Nefinanšu sabiedrības	Valdība						
													Paliek MFI bilancē ¹⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Atlikumi												
2012 IV	2 058.9	285.5	1 391.5	1 072.1	469.8	165.5	24.8	4.0	125.1	194.9	87.8	36.2	63.0
2013 I	2 027.8	291.3	1 360.3	1 042.9	462.7	164.9	24.9	4.0	123.7	192.3	86.2	36.3	61.4
II	1 994.4	275.7	1 342.6	1 034.7	456.5	163.3	23.2	3.6	117.9	192.9	88.3	34.5	60.3
III	1 956.2	268.6	1 321.0	1 025.1	449.7	157.9	18.9	3.5	115.6	180.5	87.3	35.0	63.8
IV	1 910.7	254.7	1 288.1	1 002.8	442.9	148.8	20.0	3.1	113.4	179.6	89.7	34.5	65.0
	Darījumi												
2012 IV	-37.9	-17.3	-16.9	-20.1	-	4.8	1.0	-0.4	-2.3	1.0	2.3	0.5	-7.6
2013 I	-29.8	6.0	-30.6	-28.5	-	-0.7	0.3	0.0	-1.7	-0.3	-1.4	0.0	-3.5
II	-33.2	-15.4	-16.9	-7.9	-	-1.6	-1.5	-0.4	-5.5	1.1	2.6	-1.7	-3.0
III	-39.7	-6.5	-21.2	-10.6	-	-4.0	-4.2	0.0	-2.3	-12.8	-0.8	0.6	1.1
IV	-47.6	-13.6	-33.5	-22.5	-	-9.2	0.8	-0.4	-2.1	-0.4	2.5	-0.2	-1.5

2. Pasīvi

	Kopā	Saņemtie aizdevumi un noguldījumi	Emitētie parāda vērtspapīri			Kapitāls un rezerves	Citi pasīvi
			Kopā	Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem		
	1	2	3	4	5	6	7
	Atlikumi						
2012 IV	2 058.9	141.1	1 665.0	52.2	1 612.8	30.7	222.1
2013 I	2 027.8	142.1	1 627.6	54.3	1 573.2	30.8	227.4
II	1 994.4	129.7	1 611.1	53.7	1 557.4	29.0	224.6
III	1 956.2	124.8	1 576.8	53.8	1 523.0	28.5	226.1
IV	1 910.7	117.0	1 536.4	58.9	1 477.5	28.6	228.7
	Darījumi						
2012 IV	-37.9	-5.2	-24.4	-0.3	-24.1	-0.6	-7.6
2013 I	-29.8	1.9	-34.9	2.1	-36.9	-0.4	3.5
II	-33.2	-12.2	-15.7	-0.7	-15.0	-1.6	-3.7
III	-39.7	-4.0	-35.3	0.1	-35.3	-0.7	0.3
IV	-47.6	-7.4	-40.5	5.1	-45.6	0.5	-0.3

3. Vērtspapīrotu aizdevumu, kas sākotnēji radušies euro zonas MFI, turējumi un neakciju vērtspapīri

	Vērtspapīrotu aizdevumu, kas sākotnēji radušies euro zonas MFI, turējumi						Neakciju vērtspapīri						
	Kopā	Euro zonas kredītņēmēju sektors ²⁾					Ārpus euro zonas esošo valstu kredītņēmēju sektors	Kopā	Euro zonas rezidenti			Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti	
		Mājsaimniecības	Nefinanšu sabiedrības	Citi finanšu starpnieki	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	Valdība			Kopā	MFI	Ne-MFI		
													Finanšu instrument-sabiedrības
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Atlikumi												
2012 IV	1 072.1	772.1	234.8	17.3	0.2	5.4	31.3	194.9	113.8	33.8	80.0	30.8	81.1
2013 I	1 042.9	751.8	231.6	15.0	0.2	5.4	28.8	192.3	111.5	32.6	78.9	31.4	80.8
II	1 034.7	759.7	226.2	15.0	0.2	5.1	28.6	192.9	114.3	34.6	79.6	31.4	78.6
III	1 025.1	758.5	215.8	15.1	0.2	5.5	30.1	180.5	109.7	30.8	78.9	30.0	70.9
IV	1 002.8	745.1	204.8	15.4	0.2	5.4	31.9	179.6	108.6	31.1	77.5	32.3	71.1
	Darījumi												
2012 IV	-20.1	-16.6	-2.5	0.5	0.0	-0.1	0.3	1.0	4.1	-0.3	4.4	1.8	-3.1
2013 I	-28.5	-20.1	-3.2	-2.3	0.0	0.0	-1.9	-0.3	-1.3	-1.1	-0.3	-0.4	1.1
II	-7.9	7.7	-5.3	0.2	0.0	-0.3	-0.1	1.1	3.0	2.2	0.8	-0.1	-1.9
III	-10.6	-1.5	-9.5	0.1	0.0	0.5	-0.2	-12.8	-4.9	-4.0	-0.9	-1.4	-7.9
IV	-22.5	-13.4	-10.8	0.3	0.0	-0.1	1.5	-0.4	-1.1	0.4	-1.5	1.5	0.7

Avots: ECB.

1) Aizdevumi ne-MFI, kuri vērtspapīroti, izmantojot euro zonas finanšu instrumentsabiedrības, un kuri paliek attiecīgās MFI bilancē, t.i., nav izslēgti no MFI bilances. Tas, vai aizdevumi ir vai nav izslēgti no MFI bilances, ir atkarīgs no attiecīgajiem grāmatvedības noteikumiem. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Neietver MFI savstarpējo aizdevumu vērtspapīrošanu.

2.11. Euro zonas apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu kopsavilkuma balance

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās)

1. Aktīvi

	Kopā	Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Neakciju vērtspapīri	Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	Ieguldījumu fondu akcijas	Naudas tirgus fondu akcijas	Apdrošinā- šanas prēmiju avansa maksājumi un rezerves nenokārtota- jām atlīdzības prasībām	Citi debitoru/ kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instru- menti	Nefinanšu aktīvi
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2010 IV	7 036.2	768.3	453.4	2 674.6	826.0	1 611.9	76.9	253.7	222.2	149.1
2011 I	7 139.7	769.6	456.4	2 735.7	844.0	1 621.5	76.6	261.8	223.6	150.5
II	7 155.2	772.7	464.0	2 747.0	842.6	1 623.7	79.8	254.2	222.3	148.9
III	7 154.3	789.6	463.0	2 772.4	788.3	1 580.8	87.6	255.6	268.7	148.4
IV	7 164.4	782.4	472.6	2 731.2	793.9	1 615.7	91.3	253.6	273.6	150.0
2012 I	7 452.0	794.4	469.9	2 876.7	807.2	1 710.1	102.3	258.2	283.2	150.0
II	7 481.2	783.6	469.6	2 890.2	802.3	1 712.6	106.4	261.4	304.4	150.8
III	7 695.7	783.5	478.8	3 006.9	822.4	1 786.7	108.5	263.1	295.0	151.0
IV	7 780.5	786.6	477.9	3 053.0	819.5	1 825.2	109.7	261.8	293.7	153.1
2013 I	7 905.9	794.0	476.1	3 081.9	836.3	1 900.6	114.3	265.2	284.0	153.5
II	7 844.0	773.3	474.6	3 071.5	833.5	1 894.0	98.9	264.4	278.2	155.6
III ^(p)	7 942.9	763.4	477.4	3 110.1	851.4	1 954.6	96.7	264.6	268.2	156.5

2. Neakciju vērtspapīru turētāji

	Kopā	Euro zonas rezidentu emitētie						Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitētie
	Kopā	MFI	Valdība	Citi finanšu starpnieki	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	Nefinanšu sabiedrības		
	1	2	3	4	5	6	7	
2010 IV	2 674.6	2 250.8	599.4	1 243.5	234.3	17.6	156.1	423.8
2011 I	2 735.7	2 318.6	625.2	1 286.3	236.2	17.2	153.7	417.1
II	2 747.0	2 329.9	630.6	1 289.6	235.4	16.8	157.5	417.2
III	2 772.4	2 352.8	637.0	1 312.3	227.7	16.9	159.0	419.5
IV	2 731.2	2 307.5	635.4	1 267.3	223.9	16.5	164.3	423.7
2012 I	2 876.7	2 427.1	670.3	1 325.0	235.9	17.1	178.7	449.6
II	2 890.2	2 423.3	675.6	1 309.3	238.4	17.0	183.0	466.9
III	3 006.9	2 514.7	707.7	1 348.6	246.0	17.4	195.0	492.3
IV	3 053.0	2 549.2	693.1	1 386.8	251.7	18.1	199.5	503.8
2013 I	3 081.9	2 587.2	716.9	1 389.9	255.3	17.5	207.5	494.7
II	3 071.5	2 566.9	684.1	1 403.5	255.4	17.5	206.4	504.6
III ^(p)	3 110.1	2 601.2	684.0	1 436.0	256.6	17.9	206.8	508.9

3. Pasīvi un tīrā vērtība

	Pasīvi									Tīrā vērtība
	Kopā	Saņemtie aizdevumi	Neakciju vērtspapīri	Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	Apdrošināšanas tehniskās rezerves				Citi debitoru/ kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti	
					Kopā	Mājsaimniecību neto pašu kapitāls dzīvības apdrošināšanas rezervēs	Mājsaimniecību neto pašu kapitāls pensiju fondu rezervēs	Apdrošināšanas prēmiju avansa maksājumi un rezerves nenokārtotajām atlīdzības prasībām		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2010 IV	6 871.5	250.3	40.3	451.5	5 960.7	3 260.4	1 889.6	810.7	168.7	164.6
2011 I	6 920.9	263.0	39.9	465.9	5 976.5	3 287.3	1 859.9	829.4	175.5	218.8
II	6 944.4	262.8	42.4	454.7	6 008.1	3 309.4	1 872.0	826.7	176.4	210.9
III	7 052.2	270.0	41.6	410.1	6 140.8	3 292.5	2 023.9	824.5	189.7	102.1
IV	7 071.7	263.8	41.3	408.8	6 169.8	3 305.1	2 047.1	817.6	188.0	92.7
2012 I	7 229.4	272.1	44.4	439.1	6 282.8	3 342.5	2 103.0	837.2	191.0	222.6
II	7 300.4	281.3	43.3	421.2	6 349.5	3 344.6	2 169.4	835.5	205.1	180.9
III	7 373.6	292.7	44.9	452.7	6 387.7	3 390.6	2 163.4	833.6	195.6	322.1
IV	7 472.6	267.0	48.8	482.6	6 454.0	3 425.8	2 201.8	826.4	220.2	307.9
2013 I	7 566.8	279.9	48.0	497.8	6 526.5	3 462.7	2 216.1	847.6	214.5	339.2
II	7 607.2	280.1	45.4	506.7	6 551.9	3 467.1	2 240.2	844.6	223.1	236.8
III ^(p)	7 635.0	278.9	45.2	524.0	6 569.6	3 509.6	2 217.5	842.5	217.3	307.9

Avots: ECB.

EURO ZONAS KONTI

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā (mljrd. euro)

Izlietojums	2013. g. 3. cet.	Euro zona	Mājsaimniecības	Nefinanšu sabiedrības	Finanšu sabiedrības	Valdība	Pārējās valstis
Ārējais kots							
Preču un pakalpojumu eksports							644
<i>Tirdzniecības bilance¹⁾</i>							-64
Ienākuma veidošanas kots							
Bruto pievienotā vērtība (pamatcenās)							
Produktu nodokļi mīnus subsīdijas							
Iekšzemes kopprodukts (tirgus cenās)							
Atlīdzība nodarbinātajiem		1 136	116	726	56	238	
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas		30	9	14	3	4	
Pamatkapitāla patēriņš		383	102	218	11	52	
<i>Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi¹⁾</i>		592	287	271	33	0	
Primārā ienākuma sadales kots							
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi							
Atlīdzība nodarbinātajiem							7
Ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas							
Īpašuma ienākumi		601	31	240	262	68	104
Procenti		318	29	53	168	68	44
Citi īpašuma ienākumi		283	3	187	94	0	60
<i>Neto nacionālais ienākums¹⁾</i>		2 013	1 621	121	45	225	
Ienākuma sekundārās sadales kots							
Neto nacionālais ienākums							
Ienākuma, mantas u.c. kārtējie nodokļi		292	233	49	10	0	2
Sociālās iemaksas		441	441				1
Sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā		480	1	18	35	427	1
Citi kārtējie pārvedumi		195	70	25	48	53	11
Neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas		45	34	9	1	1	2
Nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības prasības		46			46		1
Citi		104	35	15	1	52	8
<i>Neto rīcībā esošie ienākumi¹⁾</i>		1 983	1 441	61	49	431	
Ienākuma izlietojuma kots							
Neto rīcībā esošie ienākumi							
Galapatēriņa izdevumi		1 884	1 386			498	
Individuālā patēriņa izdevumi		1 697	1 386			311	
Kolektīvā patēriņa izdevumi		186				186	
Korekcija sakarā ar mājsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs		15	0	1	14	0	0
<i>Neto uzkrājumi/tekošais ārējais kots¹⁾</i>		99	70	60	36	-67	-42
Kapitāla kots							
Neto uzkrājumi/tekošais ārējais kots							
Kopējā kapitāla veidošana		440	140	239	9	52	
Kopējā pamatkapitāla veidošana		426	138	227	10	52	
Krājumu pārmaiņas un vērtslieku iegāde mīnus pārdošana		14	2	12	0	0	
Pamatkapitāla patēriņš							
Nerazoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana		0	-1	0	0	1	0
Kapitāla pārvedumi		39	11	1	1	26	6
Kapitāla nodokļi		9	8	0	0		0
Citi kapitāla pārvedumi		30	3	1	1	26	6
<i>Neto aizdevumi (+)/neto aizņēmumi (-) (no kapitāla konta)¹⁾</i>		46	30	53	45	-81	-46
Statistikā neatbilstība		0	-8	8	0	0	0

Avoti: ECB un Eurostat.

1) Balanspostu aprēķināšanas sīkāku skaidrojumu sk. tehniskajās piezīmēs.

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā (turpinājums)
(mljrd. euro)

Resursi	2013. g. 3. cet.	Euro zona	Mājsaim- niecības	Nefinanšu sabiedrības	Finanšu sabiedrības	Valdība	Pārējās valstis
Ārējais konts							
Preču un pakalpojumu imports							580
<i>Tirdzniecības bilance</i>							
Ienākuma veidošanas konts							
Bruto pievienotā vērtība (pamatcenās)		2 141	514	1 230	104	293	
Produktu nodokļi mīnus subsīdijas		247					
Iekšzemes kopprodukts (tirgus cenās) ²⁾		2 388					
Atlīdzība nodarbinātajiem							
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas							
Pamatkapitāla patēriņš							
<i>Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi</i>							
Primārā ienākuma sadales konts							
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi		592	287	271	33	0	
Atlīdzība nodarbinātajiem		1 140	1 140				4
Ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas		276				276	1
Īpašuma ienākumi		607	225	90	274	17	98
Procenti		308	50	32	217	9	54
Citi īpašuma ienākumi		299	176	58	57	8	45
<i>Neto nacionālais ienākums</i>							
Ienākuma sekundārās sadales konts							
Neto nacionālais ienākums		2 013	1 621	121	45	225	
Ienākuma, mantas u.c. kārtējie nodokļi		293				293	1
Sociālās iemaksas		440	1	18	49	371	2
Sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā		478	478				3
Citi kārtējie pārvedumi		166	85	13	47	22	40
Neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas		46			46		1
Nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības prasības		44	36	7	1	0	2
Citi		77	50	6	0	21	36
<i>Neto rīcībā esošie ienākumi</i>							
Ienākuma izlietojuma konts							
Neto rīcībā esošie ienākumi		1 983	1 441	61	49	431	
Galapatēriņa izdevumi							
Individuālā patēriņa izdevumi							
Kolektīvā patēriņa izdevumi							
Korekcija sakarā ar mājsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs		15	15				0
<i>Neto uzkrājumi/tekošais ārējais konts</i>							
Kapitāla konts							
Neto uzkrājumi/tekošais ārējais konts		99	70	60	36	-67	-42
Kopējā kapitāla veidošana							
Kopējā pamatkapitāla veidošana							
Krājumu pārmaiņas un vērtslietu iegāde mīnus pārdošana							
Pamatkapitāla patēriņš		383	102	218	11	52	
Neražoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana							
Kapitāla pārvedumi		43	8	15	8	13	2
Kapitāla nodokļi		9				9	0
Citi kapitāla pārvedumi		34	8	15	8	4	2
<i>Neto aizdevumi (+)/neto aizņēmumi (-) (no kapitāla konta)</i>							
Statistikā neatbilstība							

Avoti: ECB un Eurostat.

2) Iekšzemes kopprodukts ir visu iekšzemes sektoru bruto pievienotā vērtība plus neto produktu nodokļi (t.i., nodokļi mīnus subsīdijas).

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā (turpinājums)

(mljrd. euro)

Aktīvi	Euro zona	Mājsaim- niecības	Nefinanšu sabiedrības	MFI	Citi finanšu starpnieki	Apdroši- nāšanas sa- biedrības un pensiju fondi	Valdība	Pārējās valstis
2013. g. 3. cēt.								
Sākuma bilance, finanšu aktīvi								
Kopā finanšu aktīvi		19 963	17 404	33 119	18 097	7 529	4 508	18 788
Monetārais zelts un Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR)				367				
Nauda un noguldījumi		7 141	2 023	10 065	2 433	796	858	3 198
Īstermiņa parāda vērtspapīri		40	65	506	431	57	32	651
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri		1 288	258	6 375	3 139	3 023	439	4 363
Aizdevumi		86	3 120	13 118	4 523	485	873	2 797
t.sk. ilgtermiņa		65	1 986	10 193	3 368	363	766	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		4 572	8 098	1 843	7 137	2 761	1 514	6 956
Kotētās akcijas		759	1 098	371	2 199	409	228	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		2 411	6 649	1 199	3 807	432	1 106	.
Kopiegunājumu fondu akcijas		1 402	350	273	1 130	1 920	179	.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		6 338	185	3	0	244	4	259
Citi debitoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		497	3 656	842	434	163	789	565
Tīrā finanšu vērtība								
Finanšu konts, darījumi ar finanšu aktīviem								
Kopā darījumi ar finanšu aktīviem		24	124	-571	-104	48	-126	-70
Monetārais zelts un SDR				0				0
Nauda un noguldījumi		1	52	-299	-121	-6	-79	-140
Īstermiņa parāda vērtspapīri		-1	-2	-25	-18	-2	-4	35
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri		-17	3	-113	46	21	-3	-13
Aizdevumi		1	28	-112	-68	1	-4	-38
t.sk. ilgtermiņa		1	47	-26	-59	5	16	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		-3	43	16	61	39	-8	49
Kotētās akcijas		-23	-2	33	33	4	3	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		18	49	-24	-9	2	-11	.
Kopiegunājumu fondu akcijas		1	-3	7	37	34	1	.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		39	-1	0	0	0	0	7
Citi debitoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		5	-1	-38	-5	-6	-30	30
Tīrās finanšu vērtības pārmaiņas darījumu rezultātā								
Citu pārmaiņu konts, finanšu aktīvi								
Kopā citas finanšu aktīvu pārmaiņas		167	353	57	-15	54	47	-20
Monetārais zelts un SDR				24				
Nauda un noguldījumi		-2	-8	84	-81	0	-1	-15
Īstermiņa parāda vērtspapīri		0	0	0	3	0	0	-11
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri		-14	1	-13	-16	-4	-1	-48
Aizdevumi		0	-10	-123	-30	0	1	-28
t.sk. ilgtermiņa		0	-7	-27	-2	0	1	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		173	402	62	109	59	45	95
Kotētās akcijas		95	122	22	116	12	29	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		43	275	37	-28	3	12	.
Kopiegunājumu fondu akcijas		35	5	3	22	45	4	.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		23	0	0	0	0	0	-2
Citi debitoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		-12	-33	22	1	-1	2	-11
Citas tīrās finanšu vērtības pārmaiņas								
Slēguma bilance, finanšu aktīvi								
Kopā finanšu aktīvi		20 154	17 881	32 605	17 979	7 631	4 428	18 697
Monetārais zelts un SDR				391				
Nauda un noguldījumi		7 140	2 068	9 851	2 231	791	778	3 043
Īstermiņa parāda vērtspapīri		39	63	481	416	55	28	675
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri		1 257	262	6 249	3 169	3 040	436	4 301
Aizdevumi		87	3 139	12 883	4 425	487	869	2 731
t.sk. ilgtermiņa		66	2 027	10 140	3 307	367	783	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		4 741	8 543	1 921	7 307	2 859	1 551	7 100
Kotētās akcijas		831	1 218	425	2 348	424	261	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		2 472	6 973	1 212	3 770	437	1 106	.
Kopiegunājumu fondu akcijas		1 438	352	283	1 189	1 998	184	.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		6 400	184	3	0	243	4	263
Citi debitoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		490	3 622	826	430	157	761	584
Tīrā finanšu vērtība								

Avots: ECB.

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā (turpinājums)
(mljrd. euro)

Pasīvi	Euro zona	Mājsaim- niecības	Nefinanšu sabiedrības	MFI	Citi finanšu starpnieki	Apdroši- nāšanas sa- biedrības un pensiju fondi	Valdība	Pārējās valstis
2013. g. 3. cēt.								
Sākuma bilance, pasīvi								
Kopā pasīvi		6 864	27 286	32 190	17 776	7 593	10 884	16 448
Monetārais zelts un Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR)								
Nauda un noguldījumi			33	23 531	35	0	276	2 640
Īstermiņa parāda vērtspapīri			90	602	125	2	676	285
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri			971	4 403	3 310	49	6 971	3 180
Aizdevumi		6 159	8 536		4 350	305	2 281	3 372
<i>t.sk. ilgtermiņa</i>		5 809	6 242		2 540	111	2 001	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		8	13 832	2 495	9 713	498	4	6 330
Kotētās akcijas			3 853	407	259	140	0	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		8	9 979	1 231	2 786	357	4	.
Kopieguldījumu fondu akcijas				856	6 668			.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		36	351	65	1	6 578	1	
Citi kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		661	3 472	1 094	242	161	674	642
<i>Tīrā finanšu vērtība¹⁾</i>	-1 972	13 099	-9 881	929	322	-64	-6 376	
Finanšu konts, darījumi ar pasīviem								
Kopā darījumi ar pasīviem		2	63	-604	-107	39	-45	-24
Monetārais zelts un SDR								
Nauda un noguldījumi			0	-496	-1	0	5	-100
Īstermiņa parāda vērtspapīri			0	-16	-5	0	2	4
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri			32	-84	-9	0	-33	18
Aizdevumi		3	-16		-131	-6	-3	-39
<i>t.sk. ilgtermiņa</i>		10	31		-61	-2	20	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		0	39	-13	81	0	0	92
Kotētās akcijas			4	2	1	0	0	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		0	35	-8	-16	0	0	.
Kopieguldījumu fondu akcijas				-7	96			.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		0	1	0	0	43	0	
Citi kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		-1	7	7	-42	2	-17	1
<i>Tīrās finanšu vērtības pārmaiņas darījumu rezultātā¹⁾</i>	46	22	61	33	3	9	-81	-46
Citu pārmaiņu konts, pasīvi								
Kopā citas pasīvu pārmaiņas		-2	700	72	32	36	-111	-107
Monetārais zelts un SDR								
Nauda un noguldījumi			0	-11	0	0	0	-12
Īstermiņa parāda vērtspapīri			0	-3	-1	0	0	-4
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri			1	-27	-12	0	-34	-23
Aizdevumi		-4	-18		-133	0	-1	-33
<i>t.sk. ilgtermiņa</i>		-4	-10		-7	0	-1	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		0	708	124	138	14	0	-41
Kotētās akcijas			342	83	26	8	0	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		0	366	44	-12	7	0	.
Kopieguldījumu fondu akcijas				-3	124			.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		0	0	0	0	20	0	
Citi kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		1	9	-11	39	1	-76	6
<i>Citas tīrās finanšu vērtības pārmaiņas¹⁾</i>	-63	170	-347	-15	-47	18	158	87
Slēguma bilance, pasīvi								
Kopā pasīvi		6 864	28 049	31 659	17 701	7 669	10 727	16 317
Monetārais zelts un SDR								
Nauda un noguldījumi			33	23 024	35	0	282	2 529
Īstermiņa parāda vērtspapīri			90	583	119	2	678	285
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri			1 004	4 292	3 290	50	6 904	3 175
Aizdevumi		6 158	8 501		4 086	299	2 278	3 299
<i>t.sk. ilgtermiņa</i>		5 815	6 263		2 472	108	2 019	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		8	14 579	2 605	9 932	512	4	6 381
Kotētās akcijas			4 199	493	285	148	0	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		8	10 380	1 266	2 758	363	4	.
Kopieguldījumu fondu akcijas				846	6 889			.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		37	352	65	1	6 642	1	
Citi kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		661	3 488	1 090	239	164	581	648
<i>Tīrā finanšu vērtība¹⁾</i>	-1 990	13 290	-10 167	946	278	-37	-6 299	

Avots: ECB.

3.2. Euro zonas nefinanšu konti

(mljrd. euro; četru ceturkšņu kumulētās plūsmas)

Izlietojums	2009	2010	2011	2011 IV– 2012 III	2012 I– 2012 IV	2012 II– 2013 I	2012 III– 2013 II	2012 IV– 2013 III
Ienākuma veidošanas konts								
Bruto pievienotā vērtība (pamatcenās)								
Produktu nodokļi mīnus subsīdijas								
Iekšzemes kopprodukts (tirgus cenās)								
Atlīdzība nodarbinātajiem	4 449	4 510	4 622	4 666	4 671	4 677	4 683	4 690
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas	85	82	95	116	124	124	125	124
Pamatkapitāla patēriņš	1 388	1 419	1 462	1 488	1 497	1 504	1 511	1 519
<i>Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi¹⁾</i>	<i>2 097</i>	<i>2 198</i>	<i>2 256</i>	<i>2 208</i>	<i>2 186</i>	<i>2 174</i>	<i>2 176</i>	<i>2 191</i>
Primārā ienākuma sadales konts								
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi								
Atlīdzība nodarbinātajiem								
Ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas								
Īpašuma ienākumi	2 959	2 798	3 007	2 944	2 870	2 816	2 766	2 734
Procenti	1 593	1 381	1 546	1 513	1 461	1 409	1 363	1 326
Citi īpašuma ienākumi	1 366	1 417	1 461	1 431	1 409	1 407	1 403	1 408
<i>Neto nacionālais ienākums¹⁾</i>	<i>7 550</i>	<i>7 765</i>	<i>7 978</i>	<i>8 013</i>	<i>8 027</i>	<i>8 026</i>	<i>8 038</i>	<i>8 060</i>
Ienākuma sekundārās sadales konts								
Neto nacionālais ienākums								
Ienākuma, mantas u.c. kārtējie nodokļi	1 029	1 057	1 115	1 154	1 172	1 180	1 198	1 210
Sociālās iemaksas	1 677	1 703	1 751	1 777	1 787	1 794	1 800	1 807
Sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā	1 769	1 814	1 841	1 874	1 884	1 895	1 907	1 919
Citi kārtējie pārvedumi	772	774	779	789	788	791	796	804
Neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas	181	181	182	184	184	183	184	184
Nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības prasības	182	182	183	186	186	186	186	186
Citi	409	411	414	418	418	422	427	434
<i>Neto rīcībā esošie ienākumi¹⁾</i>	<i>7 442</i>	<i>7 655</i>	<i>7 871</i>	<i>7 902</i>	<i>7 918</i>	<i>7 913</i>	<i>7 922</i>	<i>7 938</i>
Ienākuma izlietojuma konts								
Neto rīcībā esošie ienākumi								
Galapatēriņa izdevumi	7 152	7 315	7 477	7 517	7 520	7 522	7 535	7 555
Individuālā patēriņa izdevumi	6 383	6 543	6 703	6 741	6 746	6 747	6 759	6 778
Kolektīvā patēriņa izdevumi	769	772	774	776	774	775	775	776
Korekcija sakarā ar mājāsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs	62	57	58	58	58	58	59	60
<i>Neto uzkrājumi¹⁾</i>	<i>290</i>	<i>340</i>	<i>394</i>	<i>385</i>	<i>398</i>	<i>392</i>	<i>387</i>	<i>384</i>
Kapitāla konts								
Neto uzkrājumi								
Kopējā kapitāla veidošana	1 703	1 779	1 873	1 793	1 774	1 742	1 725	1 724
Kopējā pamatkapitāla veidošana	1 753	1 760	1 817	1 783	1 765	1 736	1 723	1 716
Krājumu pārmaiņas un vērtslietu iegāde mīnus pārdošana	-50	19	56	11	9	6	2	8
Pamatkapitāla patēriņš								
Nerazoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana	1	1	0	10	9	3	1	2
Kapitāla pārvedumi	183	221	174	182	193	200	210	205
Kapitāla nodokļi	34	25	31	29	26	27	29	31
Citi kapitāla pārvedumi	149	196	142	153	168	174	180	175
<i>Neto aizdevumi (+)/neto aizņēmumi (-) (no kapitāla kontā)¹⁾</i>	<i>-18</i>	<i>-12</i>	<i>-10</i>	<i>80</i>	<i>123</i>	<i>162</i>	<i>186</i>	<i>192</i>

Avoti: ECB un Eurostat.

1) Balanspostēņu aprēķināšanas sīkāku skaidrojumu sk. tehniskajās piezīmēs.

3.2. Euro zonas nefinanšu konti (turpinājums)

(mljrd. euro; četru ceturkšņu kumulētās plūsmas)

Resursi	2009	2010	2011	2011 IV– 2012 III	2012 I– 2012 IV	2012 II– 2013 I	2012 III– 2013 II	2012 IV– 2013 III
Ienākuma veidošanas konts								
Bruto pievienotā vērtība (pamatcēnās)	8 019	8 208	8 434	8 478	8 478	8 478	8 496	8 525
Produktu nodokļi mīnus subsīdijas	894	942	973	974	978	976	981	987
Iekšzemes kopprodukts (tirgus cenās) ²⁾	8 913	9 150	9 408	9 452	9 456	9 454	9 477	9 512
Atlīdzība nodarbinātajiem								
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas								
Pamatkapitāla patēriņš								
<i>Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi</i>								
Primārā ienākuma sadales konts								
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi	2 097	2 198	2 256	2 208	2 186	2 174	2 176	2 191
Atlīdzība nodarbinātajiem	4 459	4 521	4 634	4 679	4 684	4 691	4 697	4 706
Ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas	996	1 037	1 079	1 100	1 112	1 111	1 118	1 122
Īpašuma ienākumi	2 955	2 807	3 018	2 971	2 914	2 867	2 813	2 776
Procenti	1 554	1 333	1 490	1 469	1 425	1 375	1 329	1 290
Citi īpašuma ienākumi	1 401	1 474	1 527	1 501	1 488	1 491	1 484	1 486
<i>Neto nacionālais ienākums</i>								
Ienākuma sekundārās sadales konts								
Neto nacionālais ienākums	7 550	7 765	7 978	8 013	8 027	8 026	8 038	8 060
Ienākuma, mantas u.c. kārtējie nodokļi	1 034	1 060	1 121	1 160	1 178	1 185	1 204	1 216
Sociālās iemaksas	1 675	1 703	1 752	1 775	1 784	1 791	1 797	1 804
Sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā	1 762	1 807	1 835	1 868	1 878	1 889	1 901	1 913
Citi kārtējie pārvedumi	668	667	672	680	682	682	683	685
Neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas	182	182	183	186	186	186	186	186
Nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības prasības	178	176	177	179	179	178	179	179
Citi	307	309	312	314	317	318	319	320
<i>Neto rīcībā esošie ienākumi</i>								
Ienākuma izlietošanas konts								
Neto rīcībā esošie ienākumi	7 442	7 655	7 871	7 902	7 918	7 913	7 922	7 938
Galapatēriņa izdevumi								
Individuālā patēriņa izdevumi								
Kolektīvā patēriņa izdevumi								
Korekcija sakarā ar mājāsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs	62	57	58	58	58	58	59	60
<i>Neto uzkrājumi</i>								
Kapitāla konts								
Neto uzkrājumi	290	340	394	385	398	392	387	384
Kopējā kapitāla veidošana								
Kopējā pamatkapitāla veidošana								
Krājumu pārmaiņas un vērtslietu iegāde mīnus pārdošana								
Pamatkapitāla patēriņš	1 388	1 419	1 462	1 488	1 497	1 504	1 511	1 519
Neražoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana								
Kapitāla pārvedumi	192	230	180	191	205	212	223	220
Kapitāla nodokļi	34	25	31	29	26	27	29	31
Citi kapitāla pārvedumi	158	205	149	162	179	185	194	189
<i>Neto aizdevumi (+)/neto aizņēmumi (-) (no kapitāla konta)</i>								

Avoti: ECB un Eurostat.

2) Iekšzemes kopprodukts ir visu iekšzemes sektoru bruto pievienotā vērtība plus neto produktu nodokļi (t.i., nodokļi mīnus subsīdijas).

3.3. Mājsaimniecības

(mljrd. euro; četru ceturkšņu kumulētās plūsmas; atlikumi perioda beigās)

	2009	2010	2011	2011 IV– 2012 III	2012 I– 2012 IV	2012 II– 2013 I	2012 III– 2013 II	2012 IV– 2013 III
Ienākumi, uzkrājumi un tīrās vērtības pārmaiņas								
Atlidzība nodarbinātajiem (+)	4 459	4 521	4 634	4 679	4 684	4 691	4 697	4 706
Bruto darbības rezultāts un dažādi ienākumi (+)	1 440	1 449	1 491	1 495	1 495	1 498	1 503	1 511
Saņemamie procenti (+)	233	201	227	228	222	216	211	206
Maksājamie procenti (-)	148	124	147	139	131	125	120	117
Citi saņemamie īpašuma ienākumi (+)	728	721	750	749	744	738	732	737
Citi maksājamie īpašuma ienākumi (-)	10	10	10	10	10	10	10	10
Kārtējie ienākuma un mantas nodokļi (-)	843	850	884	920	934	941	952	959
Neto sociālās iemaksas (-)	1 672	1 698	1 746	1 772	1 782	1 789	1 795	1 802
Neto sociālie pabalsti (+)	1 757	1 802	1 829	1 862	1 872	1 884	1 895	1 907
Neto saņemamie kārtējie pārvedumi (+)	71	71	70	68	71	74	75	74
= Bruto rīcībā esošie ienākumi	6 017	6 082	6 214	6 240	6 233	6 235	6 236	6 253
Galapatēriņa izdevumi (-)	5 157	5 291	5 441	5 469	5 474	5 470	5 478	5 491
Tīrās vērtības pārmaiņas pensiju fondos (+)	62	56	58	58	58	58	58	60
=Bruto uzkrājumi	922	847	831	829	816	823	817	822
Pamatkapitāla patēriņš (-)	379	386	395	400	402	403	404	405
Neto saņemamie kapitāla pārvedumi (+)	9	12	2	0	1	0	0	-1
Citas tīrās vērtības pārmaiņas (+)	-334	550	-218	-336	-189	-568	-400	-162
= Tīrās vērtības pārmaiņas	218	1 023	220	93	227	-147	13	253
Ieguldījumi, finansējums un tīrās vērtības pārmaiņas								
Nefinanšu aktīvu neto iegāde (+)	555	558	573	561	555	549	543	542
Pamatkapitāla patēriņš (-)	379	386	395	400	402	403	404	405
Finanšu ieguldījumu galvenie posteņi (+)								
Istermiņa aktīvi	2	40	124	173	192	172	167	135
Nauda un noguldījumi	121	118	118	176	225	226	215	186
Naudas tirgus fondu akcijas	-45	-59	-23	-27	-31	-39	-30	-26
Parāda vērtspapīri ¹⁾	-74	-19	29	25	-2	-15	-18	-25
Ilgttermiņa aktīvi	482	420	237	192	143	173	166	199
Noguldījumi	82	58	55	29	12	7	7	23
Parāda vērtspapīri	2	3	69	-4	-89	-124	-120	-121
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	169	111	-2	59	90	142	123	131
Kotētās un nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	120	103	46	66	55	66	38	41
Kopieiguldījumu fondu akcijas	49	8	-48	-7	35	76	85	90
Dzīvības apdrošināšana un pensiju fondu rezerves	230	248	115	108	129	147	156	166
Galvenie finansējuma posteņi (-)								
Aizdevumi	107	114	88	19	14	0	-11	-1
<i>t.sk. no euro zonas MFI</i>	65	147	81	1	25	21	1	7
Citas aktīvu pārmaiņas (+)								
Nefinanšu aktīvi	-624	462	155	-897	-817	-1 050	-952	-609
Finanšu aktīvi	285	141	-386	504	577	405	484	412
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	82	49	-318	317	337	264	341	349
Dzīvības apdrošināšana un pensiju fondu rezerves	191	120	15	181	179	160	119	76
Atlikušās neto plūsmas (+)	4	-99	0	-21	-8	6	-2	-21
= Tīrās vērtības pārmaiņas	218	1 023	220	93	227	-147	13	253
Finanšu bilance								
Nefinanšu aktīvi (+)	29 652	30 286	30 618	30 186	29 955	29 505	29 551	29 713
Finanšu aktīvi (+)								
Istermiņa aktīvi	5 771	5 814	5 952	6 036	6 125	6 137	6 178	6 156
Nauda un noguldījumi	5 474	5 597	5 728	5 836	5 950	5 979	6 029	6 016
Naudas tirgus fondu akcijas	242	184	166	136	121	112	109	101
Parāda vērtspapīri ¹⁾	54	33	58	63	54	46	40	39
Ilgttermiņa aktīvi	11 584	12 121	11 966	12 469	12 705	12 899	12 883	13 103
Noguldījumi	970	1 027	1 082	1 098	1 096	1 103	1 113	1 124
Parāda vērtspapīri	1 453	1 406	1 391	1 380	1 365	1 303	1 288	1 257
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	4 040	4 199	3 875	4 151	4 316	4 472	4 463	4 640
Kotētās un nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	2 931	3 012	2 798	2 966	3 094	3 189	3 170	3 303
Kopieiguldījumu fondu akcijas	1 110	1 187	1 077	1 184	1 222	1 284	1 293	1 337
Dzīvības apdrošināšana un pensiju fondu rezerves	5 121	5 489	5 619	5 840	5 928	6 021	6 020	6 082
Atlikušie neto aktīvi (+)	261	244	237	242	206	192	197	189
Pasīvi (-)								
Aizdevumi	5 932	6 107	6 196	6 184	6 185	6 159	6 159	6 158
<i>t.sk. no euro zonas MFI</i>	4 968	5 213	5 281	5 283	5 290	5 279	5 282	5 276
= Neto finanšu vērtība	41 335	42 358	42 578	42 750	42 805	42 574	42 650	43 003

Avoti: ECB un Eurostat.

1) MFI emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu īsāku par 2 gadiem un citu sektoru emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu īsāku par 1 gadu.

3.4. Nefinanšu sabiedrības

(mljrd. euro; četru ceturkšņu kumulētās plūsmas; atlikumi perioda beigās)

	2009	2010	2011	2011 IV– 2012 III	2012 I– 2012 IV	2012 II– 2013 I	2012 III– 2013 II	2012 IV– 2013 III
Ienākumi un uzkrājumi								
Bruto pievienotā vērtība (pamatcēns) (+)	4 520	4 662	4 824	4 848	4 846	4 840	4 849	4 866
Atlīdzība nodarbinātajiem (-)	2 790	2 834	2 932	2 969	2 977	2 979	2 984	2 990
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas (-)	40	33	42	48	50	50	51	51
= Bruto darbības rezultāts (+)	1 689	1 795	1 851	1 830	1 819	1 811	1 814	1 825
Pamatkapitāla patēriņš (-)	782	800	827	844	849	854	858	863
= Neto darbības rezultāts (+)	907	995	1 024	987	970	957	955	962
Saņemamie īpašuma ienākumi (+)	534	550	556	561	550	549	537	529
Saņemamie procenti	171	158	164	156	149	143	138	134
Citi saņemamie īpašuma ienākumi	363	391	392	404	401	406	399	395
Maksājамie procenti un nomas maksa (-)	296	257	287	280	270	259	249	240
= Neto uzņēmējdarbības ienākumi (+)	1 145	1 288	1 294	1 268	1 250	1 247	1 243	1 250
Sadalītie ienākumi (-)	926	920	969	967	951	944	937	941
Maksājамie kārtējie ienākumu un mantas nodokļi (-)	151	169	192	196	201	200	206	208
Saņemamās sociālās iemaksas (+)	71	69	74	74	74	74	74	74
Maksājамie sociālie pabalsti (-)	68	69	70	70	70	70	70	70
Neto maksājамie citi kārtējie pārvedumi (-)	47	44	48	49	49	49	50	51
= Neto uzkrājumi	24	155	89	59	53	58	53	53
Ieguldījumi, finansējums un uzkrājumi								
Nefinanšu aktīvu neto iegāde (+)	65	146	210	152	130	98	84	80
Kopējā pamatkapitāla veidošana (+)	899	927	982	972	963	943	938	933
Pamatkapitāla patēriņš (-)	782	800	827	844	849	854	858	863
Citu nefinanšu aktīvu neto iegāde (+)	-52	19	54	24	17	9	5	11
Finanšu ieguldījumu galvenie posteņi (+)								
Īstermiņa aktīvi	95	34	-27	27	60	46	40	54
Nauda un noguldījumi	88	67	6	38	74	81	84	94
Naudas tirgus fondu akcijas	39	-32	-46	-18	-10	-8	-18	-15
Parāda vērtspapīri ¹⁾	-31	-1	12	6	-5	-28	-27	-25
Ilgtermiņa aktīvi	148	425	487	311	197	174	72	107
Noguldījumi	-1	20	68	13	12	-18	-9	8
Parāda vērtspapīri	24	8	-20	-11	0	1	-3	-8
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	101	250	289	187	115	149	96	118
Citi (galvenokārt starpuzņēmumu aizdevumi)	24	147	150	123	70	43	-11	-12
Atlikušie neto aktīvi (+)	78	24	-27	12	44	68	98	51
Galvenie finansējuma posteņi (-)								
Parāds	25	178	253	185	126	110	39	9
<i>t.sk. aizdevumi no euro zonas MFI</i>	-108	-16	96	-87	-135	-123	-154	-145
<i>t.sk. parāda vērtspapīri</i>	90	66	49	109	119	105	91	89
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	253	230	235	189	183	145	129	159
Kotētās akcijas	64	31	27	16	27	11	21	20
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	189	199	209	174	156	135	108	139
Neto saņemamie kapitāla pārvedumi (-)	81	64	66	65	65	68	68	65
= Neto uzkrājumi	24	155	89	59	53	58	53	53
Finanšu bilance								
Finanšu aktīvi								
Īstermiņa aktīvi	1 936	1 961	1 934	1 933	1 990	1 955	1 943	1 972
Nauda un noguldījumi	1 632	1 695	1 705	1 715	1 776	1 759	1 768	1 800
Naudas tirgus fondu akcijas	213	182	134	128	128	125	111	109
Parāda vērtspapīri ¹⁾	90	84	95	89	86	71	65	63
Ilgtermiņa aktīvi	10 235	10 721	10 742	11 383	11 502	11 784	11 621	12 103
Noguldījumi	159	169	224	271	276	264	255	268
Parāda vērtspapīri	238	254	244	263	264	263	258	262
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	7 092	7 405	7 202	7 693	7 846	8 135	7 987	8 434
Citi (galvenokārt starpuzņēmumu aizdevumi)	2 746	2 893	3 071	3 156	3 117	3 122	3 120	3 139
Atlikušie neto aktīvi	411	303	368	334	315	396	401	351
Pasīvi								
Parāds	9 465	9 728	9 902	10 063	9 999	9 990	9 948	9 948
<i>t.sk. aizdevumi no euro zonas MFI</i>	4 700	4 675	4 717	4 631	4 502	4 476	4 435	4 388
<i>t.sk. parāda vērtspapīri</i>	814	881	885	1 021	1 044	1 065	1 061	1 094
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	12 625	13 169	12 482	13 130	13 561	13 964	13 832	14 579
Kotētās akcijas	3 506	3 802	3 284	3 553	3 747	3 891	3 853	4 199
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	9 120	9 368	9 198	9 578	9 814	10 073	9 979	10 380

Avoti: ECB un Eurostat.

1) MFI emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu īsāku par 2 gadiem un citu sektoru emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu īsāku par 1 gadu.

3.5. Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi

(mljrd. euro; četru ceturkšņu kumulētās plūsmas; atlikumi perioda beigās)

	2009	2010	2011	2011 IV– 2012 III	2012 I– 2012 IV	2012 II– 2013 I	2012 III– 2013 II	2012 IV– 2013 III
Finanšu kots, finanšu darījumi								
Finanšu ieguldījumu galvenie posteņi (+)								
Īstermiņa aktīvi	-42	-6	54	51	43	19	-18	-39
Nauda un noguldījumi	-33	-9	14	3	15	11	8	3
Naudas tirgus fondu akcijas	5	-8	16	36	32	9	-12	-20
Parāda vērtspapīri ¹⁾	-14	11	24	12	-5	-2	-14	-22
Ilgtermiņa aktīvi	294	288	134	111	185	176	216	246
Noguldījumi	15	-4	9	-16	-17	-19	-16	-18
Parāda vērtspapīri	105	183	45	79	137	96	115	113
Aizdevumi	8	32	12	15	8	12	11	2
Kotētās akcijas	-50	-2	-12	-17	-5	2	0	10
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	-15	11	13	1	-2	-1	0	4
Kopiegunājumu fondu akcijas	230	68	67	49	63	86	106	134
Atlikušie neto aktīvi (+)	17	9	-35	-3	-39	-20	-23	-26
Galvenie finansējuma posteņi (-)								
Parāda vērtspapīri	5	1	3	2	7	5	3	3
Aizdevumi	-4	7	11	9	-15	0	-7	-23
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	5	6	4	2	0	2	2	1
Apdrošināšanas tehniskās rezerves	246	280	115	127	151	167	175	186
Mājsaimniecību neto kapitāls dzīvības apdrošināšanas un pensiju fondu rezervēs	240	261	110	118	139	154	164	172
Apdrošināšanas prēmiju avansa maksājumi un rezerves nenokārtotajām atlīdzības prasībām	6	19	5	8	13	13	11	14
= Tīrās finanšu vērtības pārmaiņas darījumu rezultātā	16	-3	20	18	45	0	2	14
Citu pārmaiņu kots								
Citas finanšu aktīvu pārmaiņas (+)								
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	199	117	-105	218	197	148	133	97
Citi neto aktīvi	34	-1	23	161	229	115	68	-31
Citas pasīvu pārmaiņas (-)								
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	13	-1	-47	40	71	55	83	68
Apdrošināšanas tehniskās rezerves	169	136	16	190	187	164	119	73
Mājsaimniecību neto kapitāls dzīvības apdrošināšanas un pensiju fondu rezervēs	197	125	19	187	185	161	118	72
Apdrošināšanas prēmiju avansa maksājumi un rezerves nenokārtotajām atlīdzības prasībām	-28	11	-3	2	2	2	1	1
= Citas tīrās finanšu vērtības pārmaiņas	52	-19	-51	149	167	44	-1	-75
Finanšu bilance								
Finanšu aktīvi (+)								
Īstermiņa aktīvi	331	329	371	400	406	411	364	355
Nauda un noguldījumi	195	190	193	200	209	218	201	201
Naudas tirgus fondu akcijas	95	88	102	123	125	125	107	99
Parāda vērtspapīri ¹⁾	41	51	76	77	72	67	57	55
Ilgtermiņa aktīvi	5 649	6 039	6 044	6 542	6 636	6 761	6 757	6 877
Noguldījumi	612	605	611	604	594	594	595	590
Parāda vērtspapīri	2 468	2 638	2 661	2 941	2 999	3 021	3 023	3 040
Aizdevumi	434	467	479	487	488	488	485	487
Kotētās akcijas	397	421	375	388	403	412	409	424
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	412	415	420	438	429	432	432	437
Kopiegunājumu fondu akcijas	1 327	1 492	1 498	1 684	1 723	1 815	1 813	1 899
Atlikušie neto aktīvi (+)	225	249	271	276	260	257	246	236
Pasīvi (-)								
Parāda vērtspapīri	42	43	46	49	55	55	52	52
Aizdevumi	285	297	305	319	289	306	305	299
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	439	444	401	444	472	490	498	512
Apdrošināšanas tehniskās rezerves	5 582	5 999	6 130	6 383	6 469	6 581	6 578	6 642
Mājsaimniecību neto kapitāls dzīvības apdrošināšanas un pensiju fondu rezervēs	4 798	5 185	5 315	5 549	5 638	5 733	5 730	5 793
Apdrošināšanas prēmiju avansa maksājumi un rezerves nenokārtotajām atlīdzības prasībām	784	814	816	834	830	848	848	849
= Tīrā finanšu vērtība	-143	-165	-196	23	17	-3	-64	-37

Avots: ECB.

1) MFI emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu īsāku par 2 gadiem un citu sektoru emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu īsāku par 1 gadu.

FINANŠU TIRGI

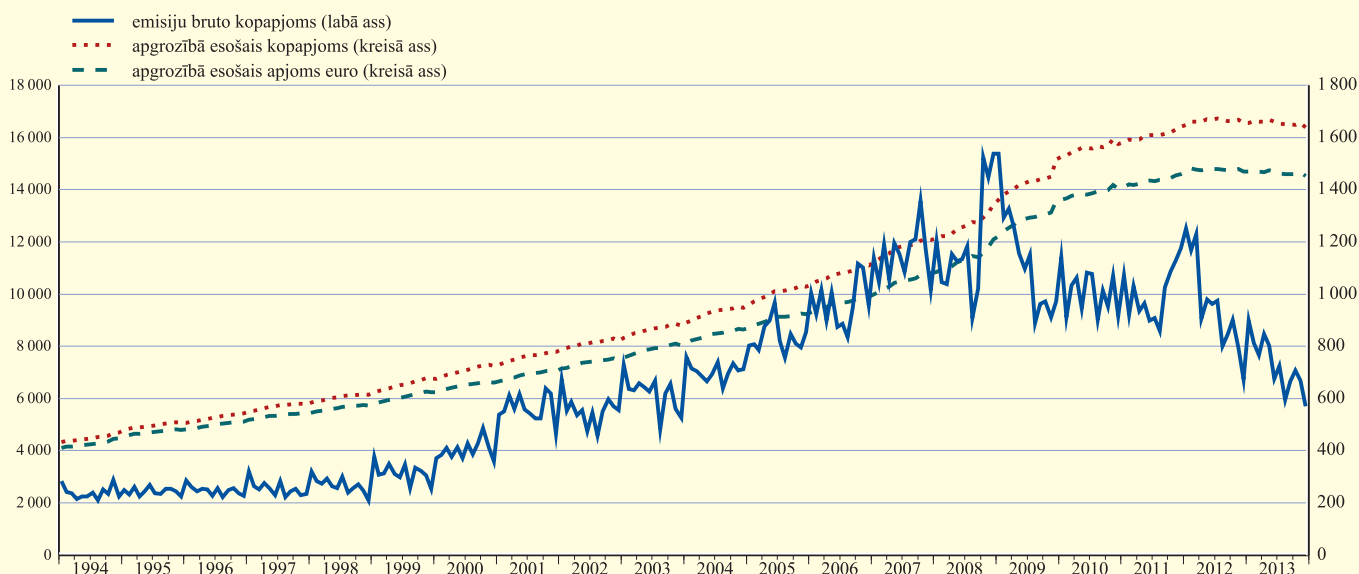
4.1. Neakciju vērtspapīri to sākotnējo termiņu, emitentu valstu un valūtu dalījumā

(mljrd. euro un perioda pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati; mēneša laikā veiktie darījumi un apgrozībā esošais apjoms perioda beigās; nominālvērtībā)

	Kopējums euro ¹⁾			Euro zonas valstu rezidentu emitētie vērtspapīri								
	Apgrozībā esošais apjoms	Emisiju bruto apjoms	Emisiju neto apjoms	Euro			Visās valūtās					
				Apgrozībā esošais apjoms	Emisiju bruto apjoms	Emisiju neto apjoms	Apgrozībā esošais apjoms	Emisiju bruto apjoms	Emisiju neto apjoms	Gada pieauguma temps	Sezonāli izlīdzināti dati ²⁾ Emisiju neto apjoms	6 mēnešu pieauguma temps
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kopā												
2012 dec.	16 990.7	631.7	-117.6	14 695.5	591.9	-120.6	16 567.5	673.8	-137.6	1.6	-35.2	0.2
2013 janv.	16 981.2	812.7	-9.1	14 695.4	768.4	0.2	16 547.3	898.3	9.5	1.1	-13.4	-0.5
febr.	16 990.7	706.7	-5.2	14 714.4	666.4	4.1	16 619.1	812.3	38.8	0.4	-20.7	-0.7
marts	16 921.2	685.5	-67.0	14 689.7	634.9	-22.1	16 616.3	767.1	-17.9	-0.2	-14.3	-1.1
apr.	16 914.5	757.4	-6.4	14 677.1	708.8	-12.3	16 595.0	846.8	-5.5	-0.2	-11.3	-1.4
maijs	16 984.1	709.9	70.7	14 752.1	664.0	76.2	16 685.7	802.9	94.9	0.0	15.7	-1.0
jūn.	16 920.7	600.1	-62.9	14 699.9	557.5	-51.8	16 618.1	674.5	-61.9	-0.3	-23.4	-0.8
jūl.	16 854.7	639.5	-65.8	14 628.4	590.8	-70.9	16 528.7	725.4	-78.0	-0.9	-55.4	-1.3
aug.	16 829.8	515.4	-25.0	14 601.9	481.8	-26.7	16 512.5	593.8	-19.1	-0.8	16.2	-0.9
sept.	16 841.1	605.0	11.8	14 596.4	554.4	-5.1	16 501.3	665.3	-4.1	-0.6	42.2	-0.2
okt.	16 848.4	641.3	8.3	14 590.7	571.2	-4.5	16 476.6	707.4	-14.3	-0.9	-29.9	-0.4
nov.	16 963.3	597.2	115.2	14 676.9	538.4	86.5	16 566.6	669.3	89.1	-0.6	22.9	-0.3
dec.	16 817.8	510.8	-155.4	14 533.9	472.6	-152.8	16 385.7	569.1	-182.6	-0.9	-81.6	-1.0
Ilgtermiņa												
2012 dec.	15 652.9	197.3	-64.9	13 438.2	173.3	-67.0	15 079.5	193.3	-78.5	2.5	-22.6	1.6
2013 janv.	15 647.9	253.3	-4.6	13 438.2	227.0	0.4	15 049.5	259.9	-3.1	2.2	5.8	1.3
febr.	15 650.2	230.2	-7.4	13 446.4	204.8	-1.7	15 099.3	244.8	23.6	1.3	-32.7	0.6
marts	15 592.2	246.8	-55.3	13 443.4	216.5	-0.1	15 114.4	249.9	2.9	0.9	8.4	-0.1
apr.	15 588.7	247.6	-3.1	13 428.9	217.0	-14.1	15 098.5	248.8	-1.8	0.8	-8.5	-0.6
maijs	15 658.4	254.4	70.9	13 504.9	223.2	77.2	15 184.9	260.8	90.8	1.0	22.9	-0.4
jūn.	15 637.2	208.0	-20.6	13 498.0	181.5	-6.3	15 163.0	201.1	-17.0	0.7	-9.9	-0.2
jūl.	15 565.9	204.7	-71.3	13 414.1	173.2	-83.6	15 061.5	195.3	-92.5	0.1	-53.0	-1.0
aug.	15 558.6	117.1	-7.4	13 403.4	97.4	-10.9	15 057.7	112.5	-7.6	0.2	35.1	-0.1
sept.	15 576.6	223.1	18.4	13 410.6	190.1	7.6	15 065.6	216.2	16.5	0.2	57.2	0.6
okt.	15 609.5	248.8	33.0	13 424.4	198.9	14.0	15 068.3	231.1	11.0	0.0	-0.6	0.7
nov.	15 730.5	251.7	119.9	13 520.3	209.8	94.9	15 178.5	239.6	109.0	0.4	49.2	1.0
dec.	15 661.6	152.2	-69.5	13 459.7	131.3	-61.1	15 105.1	146.2	-65.5	0.4	-6.6	1.1

A15. Euro zonas rezidentu emitēto apgrozībā esošo neakciju vērtspapīru kopējums un emisiju bruto kopējums

(mljrd. euro)

Avoti: ECB un SNB (par ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu veiktajām emisijām).

1) Euro zonas un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitēto euro denominēto neakciju vērtspapīru kopējums.

2) Sīkāku pieauguma tempa aprēķinu sk. tehniskajās piezīmēs. Sešu mēnešu pieauguma tempa rādītāji attiecināti uz gadu.

4.2. Euro zonas rezidentu emitētie neakciju vērtspapīri emitentu sektoru un instrumentu veidu dalījumā

(mljrd. euro; mēneša laikā veiktie darījumi un apgrozībā esošais apjoms perioda beigās; nominālvērtībā)

1. Agrozībā esošo vērtspapīru un emisiju bruto apjoms

	Apgrozībā esošais apjoms						Emisiju bruto apjoms ¹⁾					
	Kopā	MFI (ieskaitot Euro- sistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība		Kopā	MFI (ieskaitot Euro- sistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība	
			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kopā												
2012	16 568	5 399	3 225	993	6 266	684	957	589	81	68	187	32
2013	16 386	4 887	3 203	1 071	6 551	674	728	385	63	65	186	29
2013 I	16 616	5 260	3 223	1 022	6 422	690	826	439	81	62	212	32
II	16 618	5 122	3 235	1 029	6 554	678	775	408	65	67	201	34
III	16 501	5 002	3 220	1 061	6 547	671	662	350	51	64	171	25
IV	16 386	4 887	3 203	1 071	6 551	674	649	341	55	66	162	25
2013 sept.	16 501	5 002	3 220	1 061	6 547	671	665	316	54	75	191	29
okt.	16 477	4 975	3 209	1 074	6 549	670	707	350	64	77	192	25
nov.	16 567	4 969	3 225	1 085	6 613	675	669	319	56	70	194	31
dec.	16 386	4 887	3 203	1 071	6 551	674	569	355	44	51	100	19
Īstermiņa												
2012	1 488	601	136	82	605	64	703	490	37	53	103	21
2013	1 281	473	110	75	570	52	511	315	26	48	102	21
2013 I	1 502	582	139	91	621	68	574	361	31	48	112	23
II	1 455	558	134	90	620	54	538	337	25	52	100	23
III	1 436	539	132	90	627	47	487	294	25	46	104	18
IV	1 281	473	110	75	570	52	443	268	21	45	90	18
2013 sept.	1 436	539	132	90	627	47	449	251	25	52	104	18
okt.	1 408	524	123	90	624	47	476	272	25	50	111	18
nov.	1 388	513	124	87	612	51	430	250	21	44	93	21
dec.	1 281	473	110	75	570	52	423	284	17	40	66	15
Ilgtermiņa ²⁾												
2012	15 079	4 798	3 090	911	5 660	621	254	99	45	16	83	12
2013	15 105	4 414	3 093	996	5 980	622	217	69	37	17	85	8
2013 I	15 114	4 678	3 083	931	5 801	621	252	78	50	14	100	9
II	15 163	4 564	3 101	939	5 934	624	237	71	40	16	101	10
III	15 066	4 463	3 088	970	5 920	624	175	56	26	18	67	8
IV	15 105	4 414	3 093	996	5 980	622	206	73	34	21	72	7
2013 sept.	15 066	4 463	3 088	970	5 920	624	216	65	29	23	88	11
okt.	15 068	4 451	3 086	983	5 925	623	231	78	39	27	81	7
nov.	15 178	4 456	3 101	998	6 000	624	240	69	35	26	100	10
dec.	15 105	4 414	3 093	996	5 980	622	146	71	27	10	34	4
No tiem ilgtermiņa, ar fiksēto procentu likmi												
2012	10 520	2 811	1 295	820	5 149	444	165	54	18	15	71	7
2013	10 806	2 649	1 431	894	5 379	452	146	36	20	15	69	6
2013 I	10 656	2 766	1 347	838	5 255	450	165	41	25	12	80	7
II	10 768	2 718	1 391	845	5 359	455	155	34	21	13	79	8
III	10 754	2 669	1 413	870	5 348	454	124	32	14	14	58	5
IV	10 806	2 649	1 431	894	5 379	452	139	37	19	19	59	5
2013 sept.	10 754	2 669	1 413	870	5 348	454	161	43	17	19	74	8
okt.	10 769	2 662	1 421	883	5 349	454	169	48	20	23	73	6
nov.	10 845	2 666	1 433	897	5 397	453	158	37	20	24	71	6
dec.	10 806	2 649	1 431	894	5 379	452	89	27	16	10	34	2
No tiem ilgtermiņa, ar mainīgo procentu likmi												
2012	4 133	1 733	1 699	87	439	175	77	38	24	1	8	5
2013	3 887	1 562	1 557	98	501	169	59	28	16	2	11	2
2013 I	4 012	1 660	1 638	89	455	170	69	30	22	1	13	3
II	3 960	1 606	1 610	91	485	168	68	31	16	2	17	2
III	3 896	1 580	1 573	97	477	169	41	20	11	3	4	2
IV	3 887	1 562	1 557	98	501	169	59	31	14	2	10	2
2013 sept.	3 896	1 580	1 573	97	477	169	44	18	11	4	8	3
okt.	3 881	1 577	1 561	96	480	168	51	25	18	3	4	1
nov.	3 913	1 581	1 562	97	503	170	72	28	13	2	25	4
dec.	3 887	1 562	1 557	98	501	169	53	41	10	1	0	1

Avots: ECB.

1) Mēneša bruto emisiju dati attiecas uz mēneša darījumiem. Salīdzinājumam ceturkšņa un gada dati attiecas uz attiecīgajiem mēneša vidējiem rādītājiem.

2) Visu ilgtermiņa parāda vērtspapīru un fiksētās un mainīgās procentu likmes ilgtermiņa parāda vērtspapīru atlikumu starpību veido bezkuponu obligāciju apjoms un pārvērtēšanas rezultāti.

4.2. Euro zonas rezidentu emitētie neakciju vērtspapīri emitentu sektoru un instrumentu veidu dalījumā

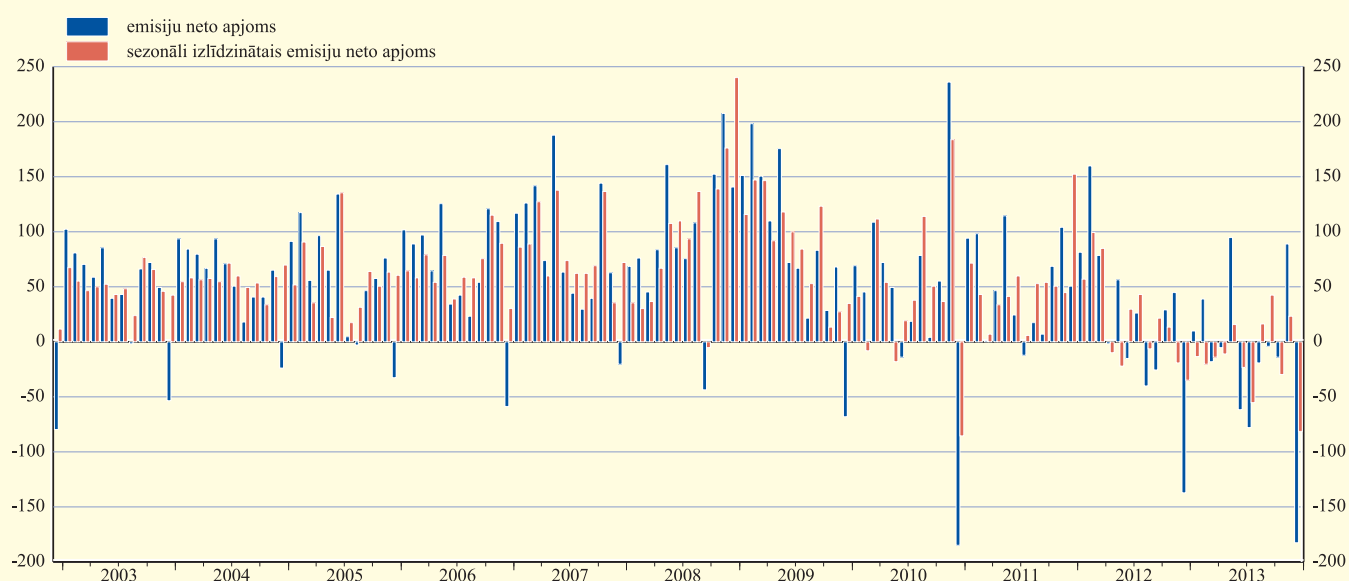
(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; periodā veiktie darījumi; nominālvērtībā)

2. Emisiju neto apjoms

	Sezonāli neizlīdzināti dati ¹⁾						Sezonāli izlīdzināti dati ¹⁾					
	Kopā	MFI (ieskaitot Euro- sistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība		Kopā	MFI (ieskaitot Euro- sistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība	
			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kopā												
2012	21.2	-8.1	3.0	10.3	12.9	3.1	-	-	-	-	-	-
2013	-12.6	-39.7	-3.4	7.0	24.1	-0.6	-	-	-	-	-	-
2013 I	10.2	-46.2	-6.1	9.2	51.8	1.5	-16.1	-60.9	1.5	6.7	35.9	0.7
II	9.2	-40.8	5.1	3.5	44.7	-3.3	-6.3	-39.7	4.4	2.3	29.7	-3.0
III	-33.8	-37.0	-4.3	11.4	-1.8	-2.1	1.0	-35.8	9.8	11.9	15.8	-0.6
IV	-35.9	-34.9	-8.2	4.2	1.6	1.4	-29.5	-23.9	-28.7	7.0	15.1	0.9
2013 sept.	-4.1	-37.8	0.8	15.9	20.5	-3.5	42.2	-21.1	22.7	14.9	28.9	-3.3
okt.	-14.3	-21.1	-9.6	14.6	2.1	-0.3	-29.9	-10.7	-29.9	12.4	1.1	-2.8
nov.	89.1	-5.9	15.6	10.4	63.9	4.9	22.9	-10.3	-7.1	12.0	24.1	4.3
dec.	-182.6	-77.8	-30.6	-12.5	-61.3	-0.3	-81.6	-50.6	-49.1	-3.4	20.2	1.2
Ilgtermiņa												
2012	31.2	0.5	1.1	10.2	15.3	4.2	-	-	-	-	-	-
2013	5.5	-29.3	0.0	7.6	27.0	0.3	-	-	-	-	-	-
2013 I	7.8	-39.3	-5.8	6.2	46.7	0.0	-6.2	-46.9	1.4	5.9	34.9	-1.5
II	24.0	-33.1	6.7	4.0	45.1	1.4	1.5	-39.1	6.9	3.0	31.0	-0.2
III	-27.9	-31.1	-3.6	11.1	-4.4	0.1	13.1	-27.9	7.2	11.6	19.7	2.5
IV	18.2	-13.8	2.4	9.3	20.5	-0.2	14.0	-4.2	-15.3	9.9	22.9	0.6
2013 sept.	16.5	-22.0	2.6	17.5	17.6	0.9	57.2	-12.0	18.2	13.9	34.8	2.3
okt.	11.0	-8.0	-1.0	14.6	5.4	0.0	-0.6	-0.5	-19.2	12.7	5.6	0.7
nov.	109.0	4.7	14.7	13.6	75.4	0.7	49.2	7.5	-8.0	13.8	36.0	-0.2
dec.	-65.5	-38.0	-6.4	-0.5	-19.4	-1.3	-6.6	-19.6	-18.6	3.2	27.2	1.2

A16. Sezonāli izlīdzinātais un neizlīdzinātais neakciju vērtspapīru emisiju neto apjoms

(mljrd. euro; darījumi mēnesī; nominālvērtībā)

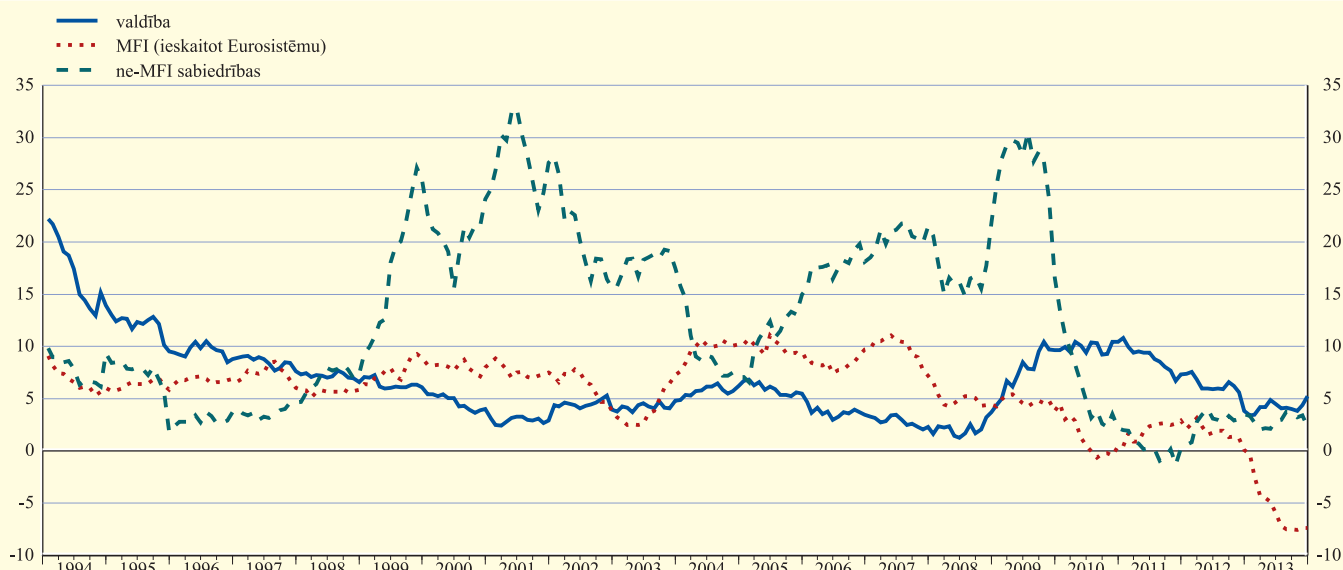
Avots: ECB.

1) Mēneša neto emisiju dati attiecas uz mēneša darījumiem. Salīdzinājumam ceturkšņa un gada dati attiecas uz attiecīgajiem mēneša vidējiem rādītājiem.

4.3. Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru pieauguma temps¹⁾ (pārmaiņas, %)

	Gada pieauguma temps (sezonaļi neizlīdzināti dati)						6 mēnešu sezonāli izlīdzinātais pieauguma temps					
	Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība		Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība	
			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kopā												
2012 dec.	1.6	-1.8	1.2	14.2	2.5	6.1	0.2	-3.7	-0.3	14.5	2.4	-3.7
2013 janv.	1.1	-2.3	0.9	13.6	2.1	4.6	-0.5	-5.8	0.2	14.2	2.3	-4.0
febr.	0.4	-4.4	0.9	13.3	2.6	0.4	-0.7	-8.4	2.9	13.6	3.2	-6.1
marts	-0.2	-6.1	-0.6	12.7	3.6	-0.8	-1.1	-9.5	1.5	11.2	3.8	-4.7
apr.	-0.2	-6.2	-0.7	12.4	3.5	0.4	-1.4	-10.6	2.2	11.0	3.4	-2.7
maijs	0.0	-6.5	-0.5	10.8	4.4	-0.4	-1.0	-11.5	3.4	8.5	5.2	-2.8
jūn.	-0.3	-7.3	0.4	9.9	4.3	-2.6	-0.8	-10.8	1.1	5.5	6.3	-2.1
jūl.	-0.9	-8.8	0.8	9.8	4.1	-4.7	-1.3	-11.6	1.4	5.7	5.9	-5.6
aug.	-0.8	-9.2	1.7	10.3	4.1	-3.6	-0.9	-10.0	0.5	7.3	5.1	-1.4
sept.	-0.6	-9.0	2.1	9.9	4.0	-3.8	-0.2	-8.5	2.7	8.5	4.3	-3.2
okt.	-0.9	-9.0	1.1	10.2	3.8	-4.1	-0.4	-7.5	0.1	9.3	4.2	-5.0
nov.	-0.6	-8.8	1.2	10.6	4.0	-2.6	-0.3	-6.0	-0.9	12.7	2.8	-2.2
dec.	-0.9	-8.9	-1.3	8.5	4.6	-1.1	-1.0	-6.9	-3.5	11.3	2.9	0.2
Ilgttermiņa												
2012 dec.	2.5	0.1	0.4	15.4	3.3	9.2	1.6	-1.1	-1.0	18.8	2.6	4.9
2013 janv.	2.2	-0.3	0.3	15.0	2.9	8.6	1.3	-2.2	-0.4	18.1	2.5	3.8
febr.	1.3	-2.4	-0.3	14.2	3.3	4.5	0.6	-4.9	0.5	15.9	3.2	1.0
marts	0.9	-4.3	-0.9	13.2	4.3	2.9	-0.1	-6.7	0.5	12.0	3.6	-1.6
apr.	0.8	-4.5	-1.0	14.1	4.3	3.2	-0.6	-8.3	1.1	11.0	3.3	-0.1
maijs	1.0	-4.9	-0.8	12.8	5.1	2.9	-0.4	-10.0	2.5	7.8	5.5	-1.0
jūn.	0.7	-5.9	0.3	12.1	4.8	1.6	-0.2	-10.4	1.6	5.9	7.1	-1.7
jūl.	0.1	-7.2	0.5	11.7	4.5	0.3	-1.0	-12.0	1.5	5.7	6.5	-3.1
aug.	0.2	-7.5	1.4	12.0	4.5	0.7	-0.1	-10.1	2.3	8.4	5.8	0.3
sept.	0.2	-7.5	1.6	10.8	4.4	0.3	0.6	-8.4	2.8	9.7	5.3	2.2
okt.	0.0	-7.6	1.0	10.9	4.2	0.8	0.7	-6.8	0.8	10.8	5.1	1.7
nov.	0.4	-7.4	1.1	11.4	4.8	0.4	1.0	-4.7	-0.3	15.0	4.1	1.7
dec.	0.4	-7.4	0.0	10.1	5.7	0.6	1.1	-4.2	-1.6	14.3	4.4	3.0

A17. Ilgttermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā (gada pārmaiņas, %)

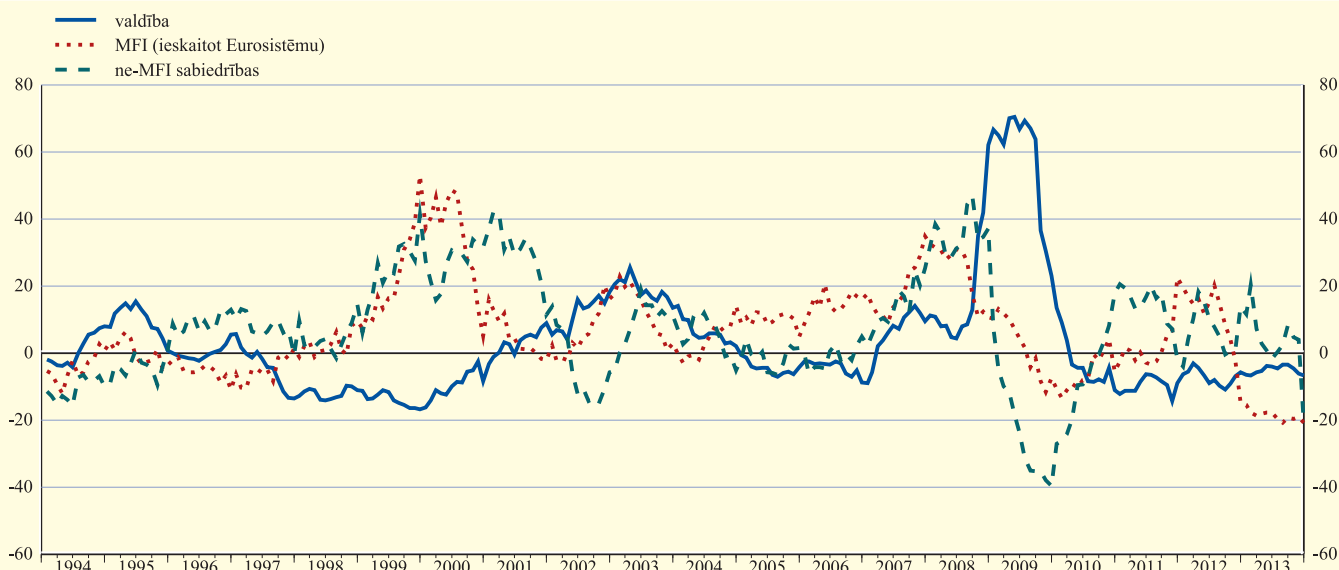

Avots: ECB.

1) Sīkāku pieauguma tempa aprēķinu sk. tehniskajās piezīmēs. Sešu mēnešu pieauguma tempa rādītāji attiecināti uz gadu.

4.3. Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspāpīru gada pieauguma temps¹⁾ (turpinājums)
(pārmaiņas; %)

	Ilgtērmiņa, ar fiksēto procentu likmi						Ilgtērmiņa, ar mainīgo procentu likmi					
	Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība		Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība	
			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Visās valūtās kopā												
2012	5.3	4.1	2.4	10.4	5.9	7.3	-0.8	-0.3	-5.0	-0.4	6.6	23.3
2013	3.4	-3.2	7.3	13.3	4.6	4.1	-7.4	-7.5	-10.1	5.1	-1.3	-0.8
2013 I	4.4	0.3	6.5	15.7	4.3	6.0	-6.8	-4.1	-10.7	-0.7	-7.6	7.9
II	3.7	-3.3	7.8	14.5	5.1	4.5	-7.7	-6.7	-11.4	2.1	-1.8	-0.8
III	3.1	-4.9	8.4	12.5	4.8	3.4	-8.3	-9.6	-9.8	7.0	-1.9	-5.4
IV	2.5	-5.0	6.4	10.8	4.2	2.6	-6.8	-9.8	-8.5	12.2	6.5	-4.1
2013 jūl.	3.2	-5.1	8.4	12.8	5.0	3.5	-8.8	-9.6	-10.1	5.3	-4.2	-6.7
aug.	3.0	-5.1	8.7	12.6	4.6	3.3	-8.3	-9.9	-9.4	7.5	-2.2	-5.0
sept.	2.6	-5.0	7.8	10.9	4.3	2.9	-7.5	-9.9	-8.7	11.2	2.0	-5.2
okt.	2.6	-5.1	6.5	10.9	4.4	3.3	-7.7	-9.9	-8.6	11.7	-0.9	-4.9
nov.	2.3	-4.8	6.0	11.1	3.9	2.0	-5.9	-9.8	-8.1	13.3	13.2	-3.2
dec.	2.5	-5.1	5.8	9.8	4.6	2.2	-6.1	-9.3	-9.2	12.3	14.2	-2.9
Euro												
2012	5.6	4.5	2.1	10.6	6.0	7.2	-0.5	2.0	-6.6	-1.5	6.3	22.9
2013	3.2	-4.0	5.1	14.8	4.6	4.1	-7.7	-7.2	-11.3	6.3	-1.8	-1.2
2013 I	4.2	0.1	4.8	17.6	4.4	5.3	-7.0	-2.8	-12.3	-0.4	-8.3	7.9
II	3.5	-4.0	5.4	16.3	5.0	4.4	-7.9	-5.9	-12.7	4.1	-2.4	-1.4
III	2.8	-5.9	5.8	14.0	4.8	3.8	-8.7	-9.7	-10.6	8.5	-2.3	-5.8
IV	2.2	-6.0	4.4	11.6	4.3	2.8	-7.2	-10.3	-9.1	13.0	6.4	-4.5
2013 jūl.	3.0	-6.1	5.9	14.6	5.1	4.1	-9.0	-9.7	-10.7	7.2	-4.5	-7.2
aug.	2.7	-6.1	6.2	14.0	4.7	3.9	-8.7	-10.2	-10.2	9.3	-2.7	-5.4
sept.	2.3	-6.3	5.3	12.1	4.4	2.8	-7.9	-10.2	-9.5	11.7	1.7	-5.6
okt.	2.3	-6.0	4.2	11.6	4.4	3.6	-8.1	-10.4	-9.1	13.9	-1.4	-5.4
nov.	2.1	-5.8	4.1	11.8	3.9	2.2	-6.2	-10.3	-8.6	13.2	13.4	-3.5
dec.	2.3	-6.2	4.4	10.4	4.6	2.4	-6.6	-10.1	-10.0	12.1	14.1	-3.4

A18. Īstermiņa parāda vērtspāpīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā
(gada pārmaiņas; %)

Avots: ECB.

1) Mēneša datu gada procentuālās pārmaiņas attiecas uz mēneša beigām, bet ceturkšņa un gada datu gada procentuālās pārmaiņas attiecas uz perioda vidējā rādītāja gada pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. tehniskajās piezīmēs.

4.4. Euro zonas rezidentu emitētās kotētās akcijas¹⁾

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; tirgus vērtībā)

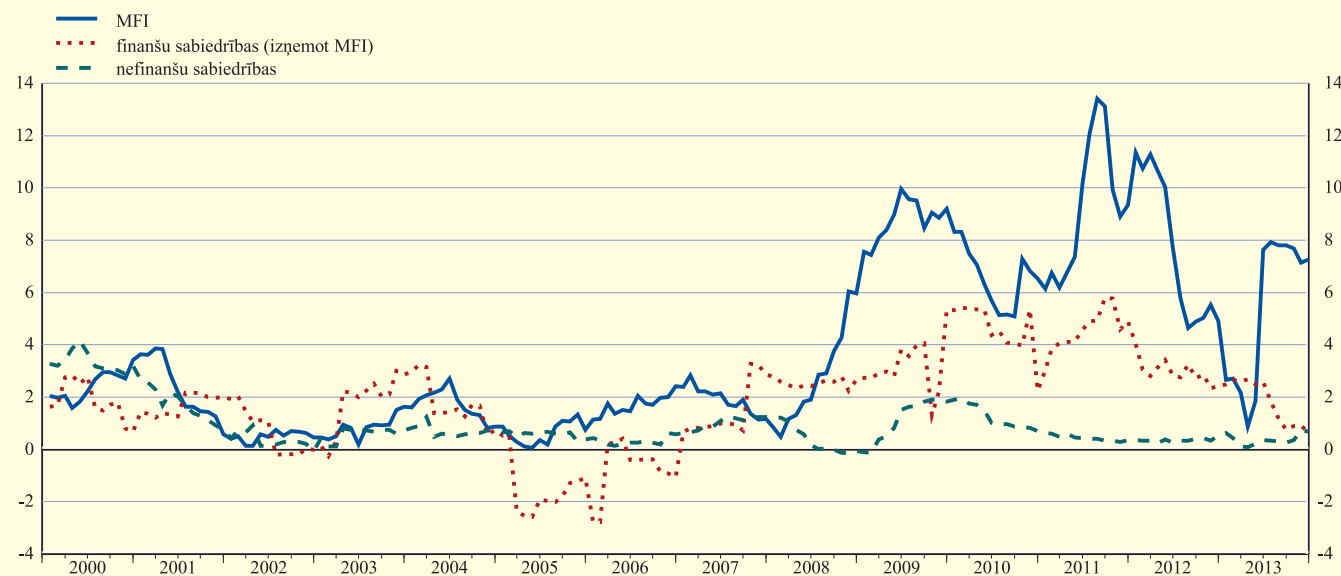
1. Apgrozībā esošais apjoms un gada pieauguma temps

(apjoms perioda beigās)

	Kopā			MFI		Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)		Nefinanšu sabiedrības	
	Kopā	Indekss 2008. g. dec. = 100	Gada pieauguma temps (%)	Kopā	Gada pieauguma temps (%)	Kopā	Gada pieauguma temps (%)	Kopā	Gada pieauguma temps (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2011 dec.	3 881.4	106.1	1.6	339.3	9.3	271.1	4.9	3 271.0	0.4
2012 janv.	4 094.6	106.3	1.7	375.4	11.4	298.4	4.0	3 420.7	0.4
febr.	4 260.7	106.3	1.5	394.6	10.7	311.6	3.1	3 554.4	0.3
marts	4 244.5	106.4	1.5	373.0	11.3	311.4	2.8	3 560.1	0.3
apr.	4 070.2	106.5	1.4	327.2	10.7	292.3	3.1	3 450.7	0.2
maijs	3 764.6	106.6	1.5	280.8	10.0	265.5	3.4	3 218.2	0.4
jūn.	3 927.2	106.7	1.1	317.6	7.7	285.0	2.8	3 324.6	0.3
jūl.	4 053.3	106.8	1.0	309.9	5.8	292.1	2.7	3 451.3	0.3
aug.	4 178.0	106.8	0.9	349.6	4.6	309.4	3.2	3 518.9	0.3
sept.	4 234.3	106.9	0.9	364.9	4.9	323.9	2.7	3 545.4	0.4
okt.	4 310.9	107.0	1.0	383.5	5.0	333.8	2.8	3 593.6	0.4
nov.	4 398.9	106.9	0.9	395.7	5.5	342.3	2.3	3 660.9	0.3
dec.	4 502.8	107.2	1.0	402.4	4.9	357.3	2.4	3 743.1	0.5
2013 janv.	4 657.6	107.3	0.9	441.5	2.7	370.7	2.5	3 845.5	0.6
febr.	4 642.3	107.1	0.8	416.1	2.7	364.5	2.7	3 861.7	0.4
marts	4 644.3	106.9	0.5	380.3	2.2	369.0	2.6	3 895.0	0.1
apr.	4 746.6	106.8	0.3	410.4	0.9	394.9	2.7	3 941.2	0.1
maijs	4 863.2	107.1	0.5	440.2	1.9	408.0	2.5	4 015.1	0.2
jūn.	4 663.0	107.9	1.2	413.5	7.6	394.5	2.6	3 854.9	0.4
jūl.	4 902.7	108.0	1.1	446.6	7.9	418.7	1.8	4 037.5	0.3
aug.	4 891.0	108.0	1.1	461.5	7.8	416.1	1.2	4 013.5	0.3
sept.	5 135.7	107.9	1.0	491.7	7.8	427.6	0.7	4 216.3	0.3
okt.	5 410.0	108.1	1.1	557.2	7.7	445.1	0.9	4 407.8	0.4
nov.	5 501.3	108.4	1.3	562.8	7.1	454.6	0.9	4 483.9	0.7
dec.	5 565.5	108.6	1.3	568.8	7.3	465.8	0.6	4 530.9	0.7

A19. Euro zonas rezidentu emitēto kotēto akciju gada pieauguma temps

(gada pārmaiņas, %)

Avots: ECB.

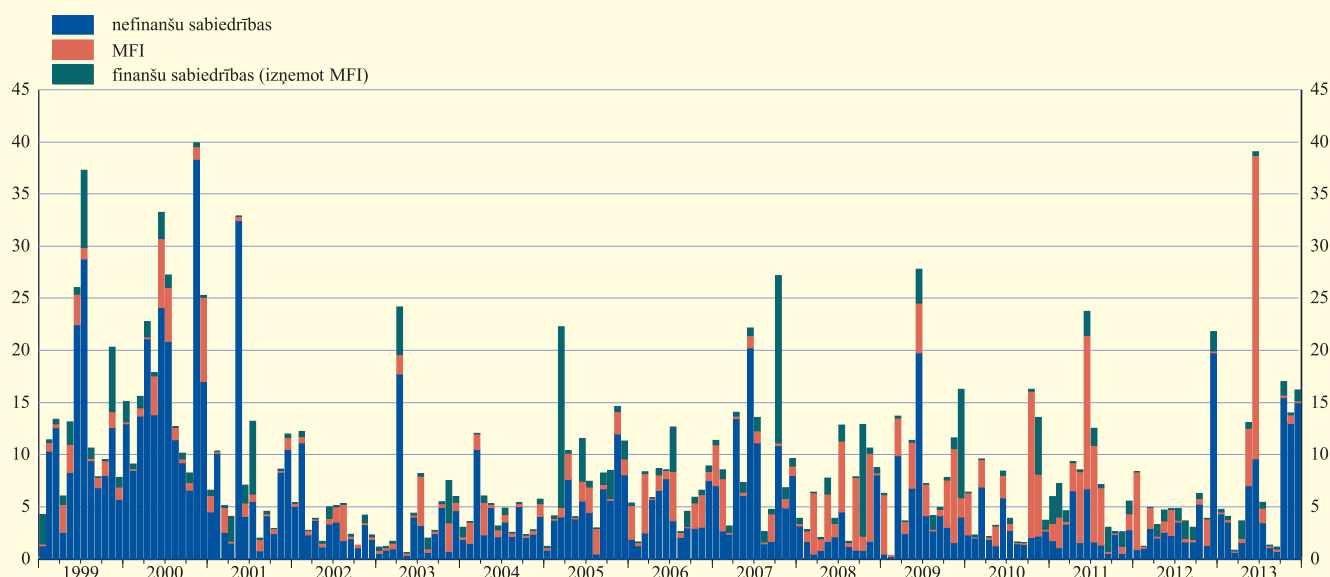
1) Sīkāku indeksa un pieauguma tempa aprēķinu sk. tehniskajās piezīmēs.

4.4. Euro zonas rezidentu emitētās kotētās akcijas (mljrd. euro; tirgus vērtībā)

2. Darījumi mēnesī

	Kopā			MFI			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)			Nefinanšu sabiedrības		
	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2011 dec.	5.5	1.1	4.4	1.5	0.0	1.5	1.2	0.0	1.2	2.8	1.1	1.7
2012 janv.	8.4	0.4	7.9	7.5	0.0	7.5	0.0	0.1	-0.1	0.9	0.3	0.6
febr.	1.1	1.4	-0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	-0.2	1.0	1.2	-0.1
marts	4.9	0.7	4.3	2.0	0.0	2.0	0.0	0.1	-0.1	2.9	0.6	2.3
apr.	3.1	0.3	2.8	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	1.1	2.0	0.3	1.7
maijs	4.7	1.8	2.9	1.1	0.0	1.1	1.0	0.1	1.0	2.5	1.7	0.8
jūn.	4.8	1.2	3.6	2.6	0.0	2.6	0.0	0.1	-0.1	2.2	1.1	1.1
jūl.	4.8	0.3	4.5	0.2	0.0	0.2	1.1	0.0	1.1	3.6	0.3	3.2
aug.	3.7	1.8	1.8	0.4	0.0	0.4	1.6	0.1	1.5	1.6	1.7	-0.1
sept.	2.9	0.5	2.3	0.1	0.0	0.1	1.2	0.1	1.0	1.7	0.4	1.3
okt.	6.3	1.8	4.5	0.5	0.0	0.5	0.5	0.1	0.4	5.3	1.7	3.6
nov.	3.9	5.9	-2.0	2.5	0.0	2.5	0.1	0.1	0.0	1.3	5.8	-4.5
dec.	21.6	11.4	10.2	0.0	0.5	-0.5	1.8	0.0	1.8	19.7	10.8	8.9
2013 janv.	4.6	0.3	4.3	0.0	0.0	0.0	0.2	0.1	0.1	4.3	0.2	4.1
febr.	4.1	11.4	-7.3	0.3	0.0	0.3	0.3	0.0	0.3	3.5	11.4	-7.8
marts	0.7	10.6	-9.9	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.3	-0.3	0.6	10.1	-9.4
apr.	3.6	5.9	-2.3	0.4	5.2	-4.8	1.7	0.0	1.6	1.6	0.7	0.9
maijs	13.1	1.8	11.3	5.5	0.0	5.5	0.6	0.0	0.5	7.0	1.8	5.2
jūn.	39.0	1.7	37.3	29.2	0.0	29.1	0.3	0.1	0.3	9.6	1.7	7.9
jūl.	5.4	3.0	2.4	1.4	0.0	1.4	0.6	1.9	-1.4	3.5	1.1	2.4
aug.	1.1	2.3	-1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	-0.5	1.1	1.8	-0.7
sept.	1.0	1.7	-0.7	0.1	0.0	0.1	0.1	0.6	-0.4	0.7	1.1	-0.4
okt.	16.9	7.5	9.4	0.1	0.0	0.1	1.3	0.1	1.2	15.5	7.4	8.1
nov.	14.0	2.1	11.9	0.8	0.0	0.8	0.2	0.1	0.1	13.0	2.0	11.0
dec.	16.1	7.0	9.1	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	1.1	15.0	7.0	8.0

A20. Kotēto akciju emisiju bruto apjoms emitentu sektoru dalījumā (mljrd. euro; darījumi mēnesī; tirgus vērtība)

Avots: ECB.

4.5. MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un tiem izsniegtajiem kredītiem¹⁾

(gadā; %; atlikumiem – perioda beigās, jaunajiem darījumiem – perioda vidējie rādītāji, ja nav norādīts citādi)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)

	Mājsaimniecību noguldījumi						Nefinanšu sabiedrību noguldījumi				Repo darījumi
	Uz nakti	Ar noteikto termiņu			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ²⁾		Uz nakti	Ar noteikto termiņu			
		Līdz 1 gadam	1–2 gadi	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem		Līdz 1 gadam	1–2 gadi	Ilgāk par 2 gadiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2013 febr.	0.36	2.44	2.23	2.29	1.39	1.48	0.40	1.05	1.99	2.08	0.63
marts	0.36	2.29	2.17	2.28	1.37	1.43	0.40	0.93	1.85	1.99	1.00
apr.	0.34	2.33	2.10	2.25	1.36	1.37	0.38	0.96	1.70	1.90	0.68
maijs	0.33	2.04	2.06	2.25	1.31	1.31	0.38	0.83	1.86	1.98	0.48
jūn.	0.32	1.88	1.88	2.12	1.30	1.28	0.38	0.83	1.65	1.77	0.72
jūl.	0.31	1.88	1.90	2.08	1.28	1.23	0.37	0.82	1.63	1.78	0.88
aug.	0.30	1.81	1.87	2.05	1.15	1.22	0.37	0.70	1.57	1.85	0.51
sept.	0.30	1.71	1.86	2.06	1.15	1.17	0.35	0.81	1.68	1.87	0.56
okt.	0.29	1.72	1.83	2.07	1.13	1.15	0.34	0.78	1.65	2.28	0.29
nov.	0.29	1.60	1.76	2.02	1.12	1.11	0.34	0.75	1.57	1.73	0.47
dec.	0.29	1.58	1.66	1.91	1.11	1.07	0.34	0.79	1.52	1.63	0.71
2014 janv.	0.28	1.66	1.64	1.94	1.09	1.05	0.33	0.71	1.21	1.81	0.58

2. Mājsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)

	Automātiski atjaunojamie kredīti un norēķinu kontu debeta atlikumi	Norēķinu kartes bezprocentu un procentu aizdevumi ³⁾	Patērēja kredīti				Kredīti mājokļa iegādei				Aizdevumi individuālā darba veicējiem un līgumabiedrībām bez juridiskās personas statusa			
			Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā			Izmaksu efektīvā gada procentu likme ⁴⁾	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā			Izmaksu efektīvā gada procentu likme ⁴⁾	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā			
			Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem		Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	5–10 gadi		Ilgāk par 10 gadiem	Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2013 febr.	7.97	17.04	5.89	6.03	7.83	7.25	2.88	3.17	3.05	3.35	3.35	3.16	4.07	3.21
marts	7.95	17.06	5.86	5.98	7.75	7.15	2.86	3.19	3.13	3.34	3.38	3.16	4.16	3.17
apr.	7.93	17.08	5.74	5.92	7.75	7.06	2.87	3.13	3.06	3.34	3.38	3.26	3.97	3.11
maijs	7.91	17.08	6.00	6.09	7.71	7.20	2.87	3.09	2.95	3.22	3.32	3.32	4.11	3.14
jūn.	7.84	17.03	5.85	6.02	7.56	7.07	2.82	3.00	2.87	3.15	3.25	3.10	4.08	3.01
jūl.	7.75	16.96	5.63	6.12	7.63	7.13	2.84	2.97	2.90	3.17	3.28	3.19	3.75	3.18
aug.	7.74	17.01	5.62	6.15	7.64	7.15	2.80	3.01	2.97	3.18	3.31	3.00	4.06	3.15
sept.	7.77	17.02	5.80	6.07	7.62	7.20	2.83	3.05	3.05	3.25	3.35	3.04	3.99	3.16
okt.	7.67	17.02	5.71	6.04	7.63	7.13	2.77	3.04	3.12	3.27	3.35	3.10	3.95	3.26
nov.	7.64	16.96	5.81	6.05	7.74	7.20	2.79	3.06	3.15	3.31	3.37	3.30	4.08	3.19
dec.	7.63	16.94	5.63	6.20	7.42	7.05	2.78	3.00	3.15	3.32	3.37	3.07	3.86	3.05
2014 janv.	7.69	17.08	5.72	6.07	7.70	7.34	2.80	3.01	3.12	3.31	3.36	3.24	3.81	3.01

3. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)

	Automātiski atjaunojamie kredīti un norēķinu kontu debeta atlikumi	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 0.25 milj. euro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā						Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. euro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā					
		Mainīgā likme, līdz 3 mēnešiem	3 mēneši–1 gads	1–3 gadi	3–5 gadi	5–10 gadi	Ilgāk par 10 gadiem	Mainīgā likme, līdz 3 mēnešiem	3 mēneši–1 gads	1–3 gadi	3–5 gadi	5–10 gadi	Ilgāk par 10 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2013 febr.	4.21	4.70	4.69	4.05	4.25	3.70	3.66	2.02	2.85	3.13	4.42	2.93	3.14
marts	4.17	4.56	4.71	4.11	4.25	3.75	3.61	2.01	2.91	3.07	4.06	2.85	2.85
apr.	4.17	4.78	4.73	4.16	4.07	3.62	3.58	2.14	2.77	3.21	4.16	3.00	2.94
maijs	4.14	4.76	4.76	4.12	4.12	3.61	3.48	2.10	2.71	3.21	3.52	2.68	2.79
jūn.	4.15	4.54	4.60	4.40	4.34	3.56	3.41	2.05	2.60	3.01	2.96	2.71	3.12
jūl.	4.12	4.65	4.82	4.34	4.09	3.48	3.45	2.13	2.72	2.72	2.82	2.98	3.17
aug.	4.10	4.50	4.81	4.41	4.06	3.41	3.39	2.03	2.56	2.82	3.00	2.88	3.10
sept.	4.12	4.53	4.67	4.39	4.16	3.41	3.42	2.08	2.54	2.86	2.75	2.89	3.28
okt.	4.14	4.60	4.83	4.39	4.14	3.51	3.50	2.19	2.64	3.14	2.86	3.28	3.38
nov.	4.08	4.56	4.71	4.34	4.29	3.56	3.50	2.23	2.62	2.96	2.90	2.98	3.10
dec.	4.12	4.53	4.49	4.20	4.19	3.43	3.41	2.17	2.73	2.67	2.81	2.82	3.13
2014 janv.	4.15	4.61	4.68	4.25	3.98	3.40	3.48	2.15	2.75	2.76	2.96	3.03	3.12

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā, jo nefinanšu sabiedrību noguldījumu atlikums irniecīgs salīdzinājumā ar mājsaimniecību sektora noguldījumu atlikumu visās iesaistītajās dalībvalstīs kopā.

3) Šajā instrumentu kategorijā nav ietverti norēķinu kartes bezprocentu aizdevumi, t.i., aizdevumi, kas izsniegti ar 0% likmi norēķinu cikla laikā.

4) Izmaksu efektīvā gada procentu likme nosedz aizdevuma kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas (piemēram, maksa par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas un garantiju izmaksas).

4.5. MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un tiem izsniegtajiem kredītiem^{1)*} (gadā; %; atlikumiem – perioda beigās, jaunajiem darījumiem – perioda vidējie rādītāji, ja nav norādīts citādi)

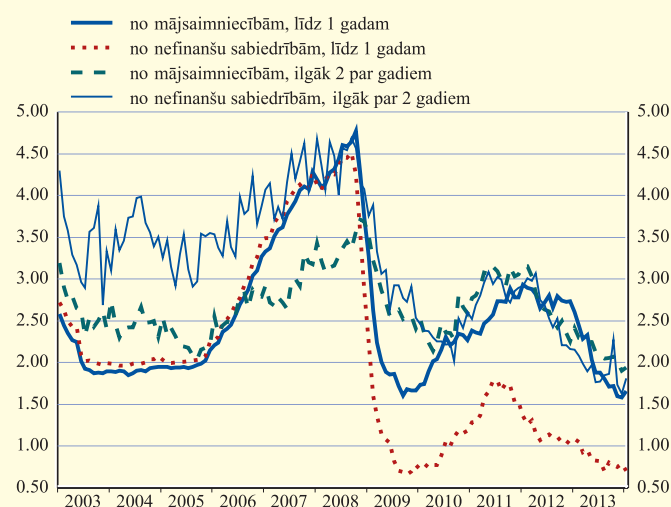
4. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem)

	Mājsaimniecību noguldījumi					Nefinanšu sabiedrību noguldījumi			Repo darījumi
	Uz nakti ⁽²⁾	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^(2,3)		Uz nakti ⁽²⁾	Ar noteikto termiņu		
		Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem		Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2013 febr.	0.36	2.58	2.75	1.39	1.48	0.40	1.72	2.93	1.99
marts	0.36	2.53	2.70	1.37	1.43	0.40	1.65	2.89	2.19
apr.	0.34	2.47	2.70	1.36	1.37	0.38	1.60	2.83	1.99
maijs	0.33	2.41	2.67	1.31	1.31	0.38	1.57	2.79	1.62
jūn.	0.32	2.36	2.67	1.30	1.28	0.38	1.51	2.80	1.73
jūl.	0.31	2.28	2.64	1.28	1.23	0.37	1.46	2.77	1.67
aug.	0.30	2.22	2.63	1.15	1.22	0.37	1.44	2.82	1.50
sept.	0.30	2.16	2.63	1.15	1.17	0.35	1.41	2.84	1.66
okt.	0.29	2.09	2.60	1.13	1.15	0.34	1.34	2.83	1.35
nov.	0.29	2.02	2.60	1.12	1.11	0.34	1.32	2.84	1.34
dec.	0.29	1.94	2.57	1.11	1.07	0.34	1.29	2.79	1.05
2014 janv.	0.28	1.87	2.55	1.09	1.05	0.33	1.24	2.77	1.01

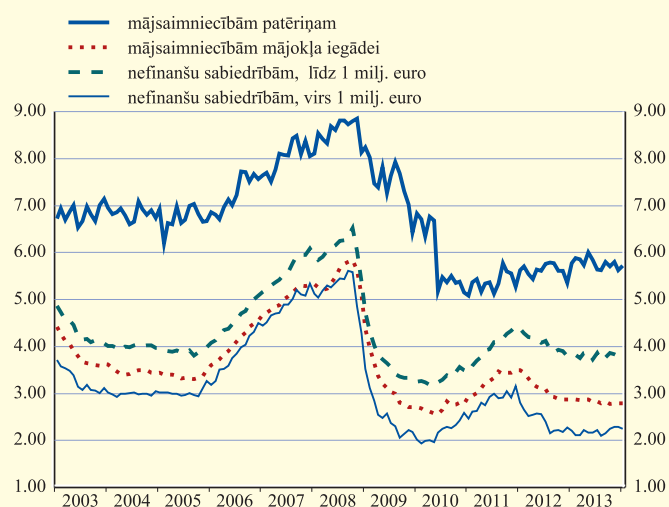
5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem)

	Kredīti mājsaimniecībām						Kredīti nefinanšu sabiedrībām			
	Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu			Ar termiņu			
	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2013 febr.	3.45	3.35	3.51	7.77	6.24	4.91	3.72	3.26	3.19	
marts	3.50	3.36	3.49	7.79	6.21	4.89	3.69	3.25	3.16	
apr.	3.49	3.33	3.49	7.74	6.19	4.88	3.67	3.25	3.15	
maijs	3.47	3.30	3.46	7.65	6.14	4.86	3.66	3.24	3.13	
jūn.	3.50	3.29	3.43	7.62	6.18	4.87	3.63	3.24	3.14	
jūl.	3.51	3.24	3.40	7.59	6.18	4.84	3.64	3.26	3.14	
aug.	3.52	3.22	3.37	7.58	6.16	4.82	3.63	3.26	3.12	
sept.	3.55	3.22	3.37	7.64	6.16	4.83	3.65	3.24	3.13	
okt.	3.50	3.20	3.35	7.61	6.10	4.80	3.62	3.27	3.12	
nov.	3.51	3.22	3.34	7.52	6.11	4.79	3.59	3.28	3.12	
dec.	3.59	3.24	3.33	7.49	6.08	4.77	3.61	3.29	3.14	
2014 janv.	3.61	3.17	3.31	7.58	6.11	4.76	3.67	3.30	3.13	

A21. No jauna piesaistītie noguldījumi ar noteikto termiņu (gadā; %; bez izmaksām; perioda vidējie rādītāji)

A22. No jauna izsniegtie kredīti ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam (gadā; %; bez izmaksām; perioda vidējie rādītāji)

Avots: ECB.

* Tabulas datu avotus un attiecīgās zemsivītras piezīmes sk. S42. lpp.

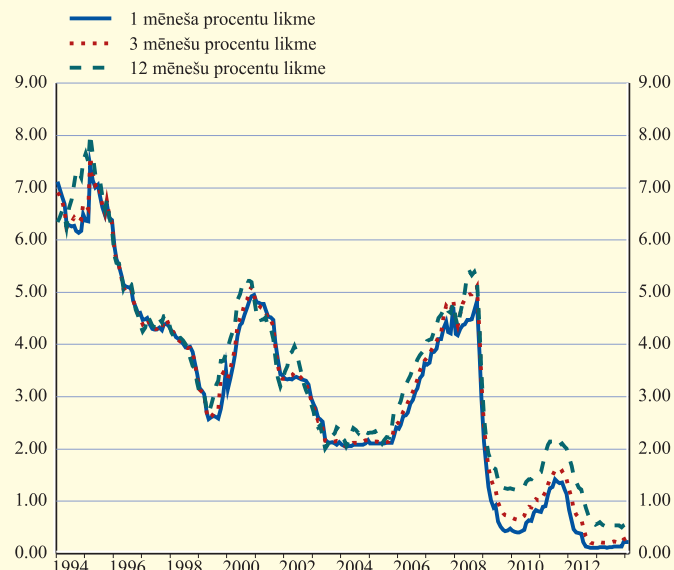
4.6. Naudas tirgus procentu likmes

(gadā, %; perioda vidējie rādītāji)

	Euro zona ^{1),2)}					ASV	Japāna
	Noguldījumiem uz nakti (EONIA)	Noguldījumiem ar termiņu 1 mēnesis (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 3 mēneši (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 6 mēneši (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 12 mēneši (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 3 mēneši (LIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 3 mēneši (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2011	0.87	1.18	1.39	1.64	2.01	0.34	0.19
2012	0.23	0.33	0.58	0.83	1.11	0.43	0.19
2013	0.09	0.13	0.22	0.34	0.54	0.27	0.15
2012 IV	0.08	0.11	0.20	0.37	0.60	0.32	0.19
2013 I	0.07	0.12	0.21	0.34	0.57	0.29	0.16
II	0.08	0.12	0.21	0.31	0.51	0.28	0.16
III	0.09	0.13	0.22	0.34	0.54	0.26	0.15
IV	0.12	0.16	0.24	0.35	0.53	0.24	0.14
2013 febr.	0.07	0.12	0.22	0.36	0.59	0.29	0.16
marts	0.07	0.12	0.21	0.33	0.54	0.28	0.16
apr.	0.08	0.12	0.21	0.32	0.53	0.28	0.16
maijs	0.08	0.11	0.20	0.30	0.48	0.27	0.16
jūn.	0.09	0.12	0.21	0.32	0.51	0.27	0.15
jūl.	0.09	0.13	0.22	0.34	0.53	0.27	0.16
aug.	0.08	0.13	0.23	0.34	0.54	0.26	0.15
sept.	0.08	0.13	0.22	0.34	0.54	0.25	0.15
okt.	0.09	0.13	0.23	0.34	0.54	0.24	0.15
nov.	0.10	0.13	0.22	0.33	0.51	0.24	0.14
dec.	0.17	0.21	0.27	0.37	0.54	0.24	0.15
2014 janv.	0.20	0.22	0.29	0.40	0.56	0.24	0.14
febr.	0.16	0.22	0.29	0.39	0.55	0.24	0.14

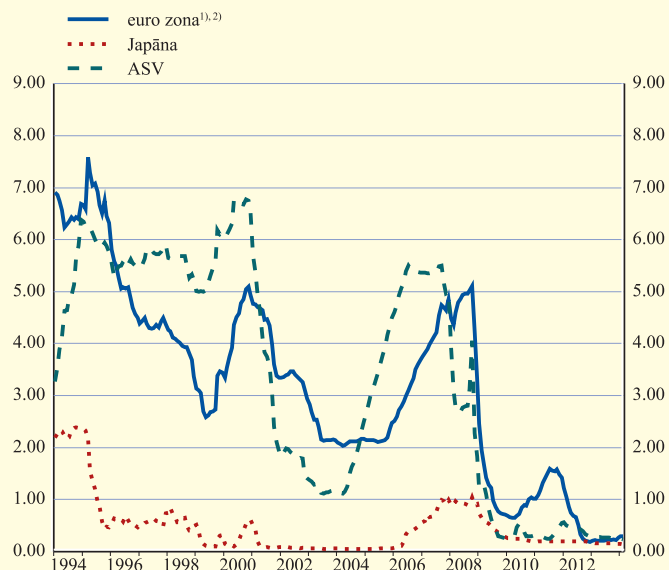
A23. Euro zonas naudas tirgus procentu likmes^{1),2)}

(mēneša vidējais rādītājs; gadā, %)

A24. 3 mēnešu naudas tirgus procentu likmes

(mēneša vidējais rādītājs; gadā, %)

Avots: ECB.

1) Pirms 1999. gada janvāra tika aprēķinātas euro zonas sintētiskās procentu likmes, balstoties uz valstu procentu likmēm, kas svērtas attiecībā pret IKP. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

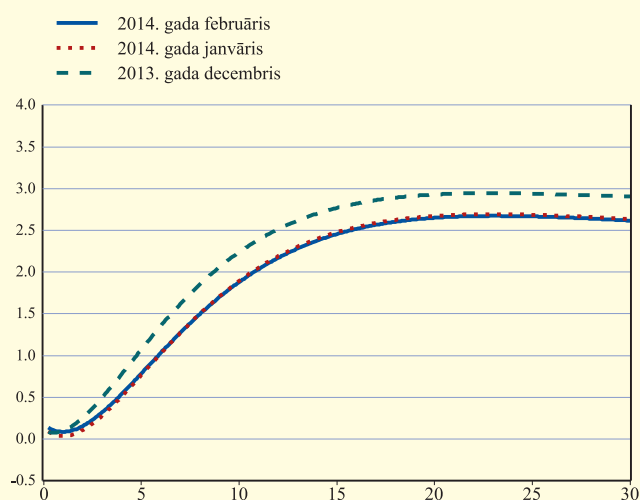
4.7. Euro zonas peļņas likmju liknes¹⁾

(euro zonas centrālo valdību obligācijas ar AAA reitingu; perioda beigas; likmes – % gadā; procentu likmju starpības – procentu punktos)

	Tagadnes darījumu procentu likmes								Tūlītējas nākotnes darījumu procentu likmes			
	3 mēnešu	1 gada	2 gadu	5 gadu	7 gadu	10 gadu	10 gadu – 3 mēnešu (starpība)	10 gadu – 2 gadu (starpība)	1 gada	2 gadu	5 gadu	10 gadu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2011	0.00	0.09	0.41	1.56	2.13	2.65	2.65	2.24	0.32	1.15	3.24	3.84
2012	0.06	-0.04	-0.01	0.58	1.09	1.72	1.66	1.74	-0.09	0.17	1.84	3.50
2013	0.08	0.09	0.25	1.07	1.62	2.24	2.16	1.99	0.18	0.67	2.53	3.88
2012 IV	0.06	-0.04	-0.01	0.58	1.09	1.72	1.66	1.74	-0.09	0.17	1.84	3.50
2013 I	0.04	0.00	0.07	0.65	1.12	1.76	1.72	1.69	0.01	0.29	1.83	3.60
II	0.03	0.11	0.30	1.05	1.54	2.14	2.11	1.84	0.27	0.73	2.35	3.78
III	0.02	0.07	0.22	0.94	1.45	2.05	2.03	1.84	0.17	0.60	2.25	3.74
IV	0.08	0.09	0.25	1.07	1.62	2.24	2.16	1.99	0.18	0.67	2.53	3.88
2013 febr.	0.03	0.01	0.10	0.74	1.24	1.88	1.86	1.78	0.05	0.38	1.99	3.72
marts	0.04	0.00	0.07	0.65	1.12	1.76	1.72	1.69	0.01	0.29	1.83	3.60
apr.	0.03	-0.01	0.04	0.54	0.96	1.55	1.52	1.51	-0.01	0.23	1.58	3.28
maijs	0.02	0.03	0.13	0.75	1.22	1.84	1.82	1.71	0.08	0.41	1.95	3.62
jūn.	0.03	0.11	0.30	1.05	1.54	2.14	2.11	1.84	0.27	0.73	2.35	3.78
jūl.	0.01	0.04	0.18	0.88	1.36	1.95	1.95	1.77	0.14	0.54	2.14	3.59
aug.	0.02	0.09	0.27	1.06	1.58	2.17	2.16	1.90	0.23	0.71	2.43	3.78
sept.	0.02	0.07	0.22	0.94	1.45	2.05	2.03	1.84	0.17	0.60	2.25	3.74
okt.	0.05	0.05	0.15	0.82	1.32	1.95	1.90	1.80	0.09	0.45	2.10	3.74
nov.	0.08	0.05	0.14	0.82	1.34	1.99	1.91	1.84	0.08	0.43	2.14	3.79
dec.	0.08	0.09	0.25	1.07	1.62	2.24	2.16	1.99	0.18	0.67	2.53	3.88
2014 janv.	0.09	0.04	0.11	0.77	1.27	1.89	1.80	1.79	0.04	0.37	2.06	3.61
febr.	0.14	0.09	0.16	0.79	1.27	1.88	1.74	1.72	0.09	0.41	2.03	3.56

A25. Euro zonas tagadnes darījumu peļņas likmju liknes²⁾

(% gadā; periods gados; perioda beigu dati)

A26. Euro zonas tagadnes darījumu procentu likmes un procentu likmju starpības²⁾

(dienas dati; likmes – % gadā; procentu likmju starpības – procentu punktos)

Avoti: ECB aprēķinu pamatā ir EuroMTS sniegtie dati un Fitch Ratings noteiktie kredītreitingi.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Stāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Dati aptver euro zonas centrālo valdību obligācijas ar AAA reitingu.

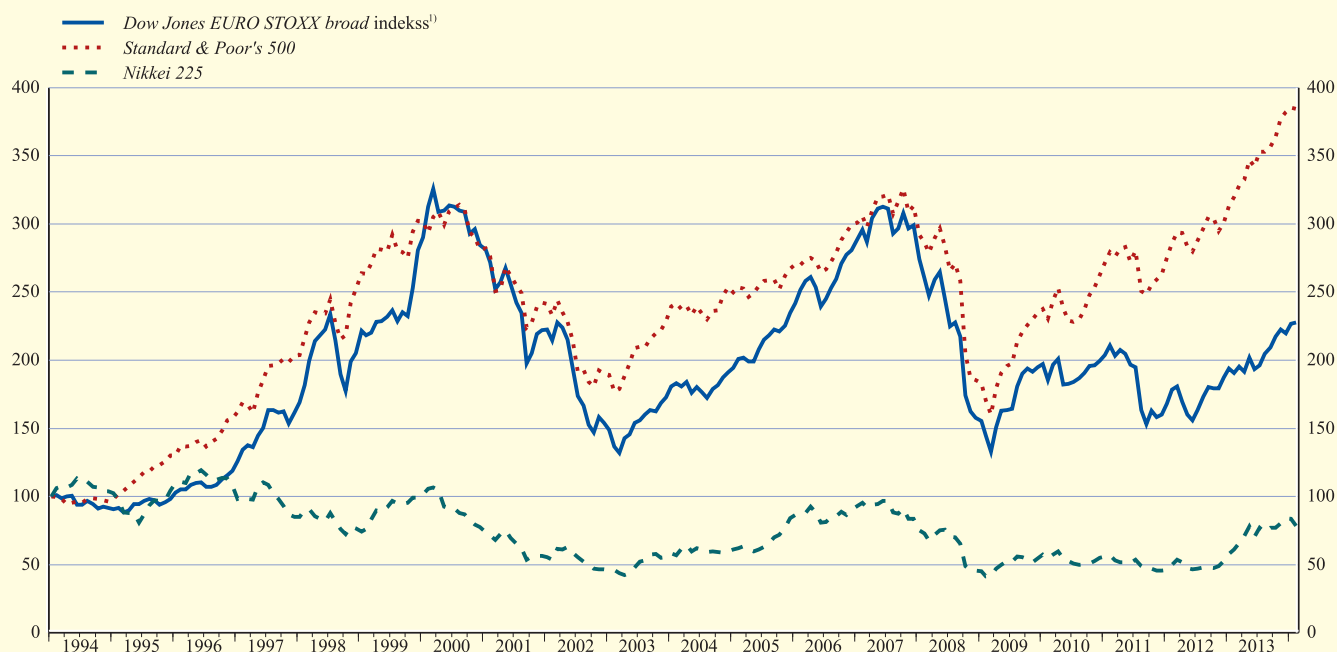
4.8. Akciju tirgus indeksi

(izteikti punktos; perioda vidējie rādītāji)

	Dow Jones EURO STOXX indeksi ¹⁾												ASV	Japāna
	Etalons		Galveno tautsaimniecības sektoru indeksi											
	Broad indekss	50	Pamat-izejvielas	Patēriņa pakalpojumi	Patēriņa preces	Nafta un gāze	Finanšu sektors	Rūpniecība	Tehnoloģijas	Komunālie pakalpojumi	Telekomunikācijas	Veselības aprūpe		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2011	256.0	2 611.0	493.4	158.1	351.2	311.6	152.6	349.4	222.5	301.7	358.4	432.7	1 267.6	9 425.4
2012	239.7	2 411.9	503.7	151.9	385.7	307.2	122.1	330.2	219.2	235.9	268.5	523.3	1 379.4	9 102.6
2013	281.9	2 794.0	586.3	195.0	468.2	312.8	151.5	402.7	274.1	230.6	253.4	629.4	1 643.8	13 577.9
2012 IV	252.0	2 543.3	536.8	163.6	407.4	310.5	133.0	347.7	231.6	232.0	245.4	570.7	1 418.1	9 208.6
2013 I	268.2	2 676.6	568.7	181.2	443.1	309.8	144.1	378.1	257.2	222.9	241.3	600.1	1 514.0	11 457.6
II	271.8	2 696.1	574.6	188.6	458.8	303.7	141.5	383.0	259.3	226.1	239.3	653.6	1 609.5	13 629.3
III	282.1	2 782.3	581.1	197.7	477.6	312.1	150.4	406.2	277.3	224.0	245.3	631.3	1 674.9	14 127.7
IV	304.9	3 017.6	620.6	211.9	492.2	325.7	169.9	442.8	301.9	249.5	287.4	631.8	1 768.7	14 951.3
2013 febr.	264.7	2 630.4	561.0	180.7	439.1	301.4	143.2	372.7	256.0	218.5	231.1	586.7	1 512.3	11 336.4
marts	270.8	2 680.2	576.6	187.2	457.1	307.4	140.1	388.2	260.6	221.0	240.2	626.1	1 550.8	12 244.0
apr.	265.9	2 636.3	560.9	187.0	449.8	299.6	136.0	374.1	250.5	225.2	238.6	650.8	1 570.7	13 224.1
maijs	280.2	2 785.8	590.1	192.5	472.0	315.0	147.5	392.7	267.1	232.0	248.7	668.7	1 639.8	14 532.4
jūn.	268.3	2 655.8	571.1	185.9	453.0	294.9	140.4	381.3	259.5	220.4	229.2	639.2	1 618.8	13 106.6
jūl.	272.4	2 686.5	569.6	193.1	465.9	298.7	142.0	389.5	268.1	215.1	231.5	642.5	1 668.7	14 317.5
aug.	284.2	2 803.8	581.8	198.2	482.8	314.9	153.2	407.0	276.1	223.8	245.6	636.8	1 670.1	13 726.7
sept.	290.6	2 864.6	592.8	202.3	485.0	323.9	156.8	423.6	288.6	234.1	260.0	613.1	1 687.2	14 372.1
okt.	301.4	2 988.9	602.2	210.0	487.3	329.2	168.4	436.3	293.4	249.6	290.6	616.5	1 720.0	14 329.0
nov.	308.7	3 056.0	630.5	214.1	498.7	330.9	171.1	448.8	306.1	253.7	289.1	646.6	1 783.5	14 931.7
dec.	304.7	3 010.2	631.3	211.7	490.9	316.3	170.3	443.9	307.2	245.0	282.0	633.9	1 807.8	15 655.2
2014 janv.	314.7	3 092.4	640.7	217.4	497.9	318.8	181.3	462.3	308.2	251.3	297.4	647.6	1 822.4	15 578.3
febr.	315.9	3 085.9	643.7	219.2	502.0	318.9	183.0	460.0	304.3	261.1	291.9	638.3	1 817.0	14 617.6

A27. Dow Jones EURO STOXX broad indekss, Standard & Poor's 500 un Nikkei 225

(1994. g. janvāris = 100; mēneša vidējie rādītāji)

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs..

CENAS, PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGI

5.1. SPCI, pārējās cenas un izmaksas

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

1. Saskaņotais patēriņa cenu indekss¹⁾

	Kopā					Kopā (s.i. dati; pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %)						Papildpostenis: administratīvi regulējamās cenas ²⁾	
	Indekss: 2005. g. = 100	Kopā, izņemot neapstrādāto pārtiku un enerģiju		Preces	Pakalpojumi	Kopā	Apstrādātā pārtika	Neapstrādātā pārtika	Neenerģijas rūpniecības preces	Enerģija (s.n. dati)	Pakalpojumi	Kopējais SPCI, izņemot administratīvi regulējamās cenas	Administratīvi regulējamās cenas
Īpatsvars (2012; %)	100.0	100.0	81.7	57.2	42.8	100.0	12.3	7.5	26.7	10.8	42.8	87.3	12.7
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2010	109.8	1.6	1.0	1.8	1.4	-	-	-	-	-	-	1.6	1.7
2011	112.8	2.7	1.7	3.3	1.8	-	-	-	-	-	-	2.6	3.5
2012	115.6	2.5	1.8	3.0	1.8	-	-	-	-	-	-	2.3	3.8
2013	117.2	1.4	1.3	1.3	1.4	-	-	-	-	-	-	1.2	2.1
2012 IV	116.7	2.3	1.6	2.7	1.7	0.4	0.7	1.8	0.3	-0.1	0.3	2.0	4.2
2013 I	116.4	1.9	1.5	2.0	1.7	0.4	0.6	0.5	0.1	1.0	0.4	1.7	3.2
II	117.5	1.4	1.3	1.5	1.3	0.1	0.5	1.4	0.1	-1.8	0.2	1.3	2.3
III	117.3	1.3	1.3	1.3	1.4	0.4	0.7	0.5	0.0	1.0	0.5	1.3	1.8
IV	117.6	0.8	1.0	0.5	1.2	-0.1	0.3	-1.0	0.0	-1.1	0.1	0.7	1.4
2013 sept.	117.7	1.1	1.2	0.9	1.4	0.0	0.1	-1.0	0.0	0.5	0.0	1.0	1.6
okt.	117.6	0.7	1.0	0.4	1.2	-0.2	0.1	-0.6	0.0	-1.2	-0.1	0.6	1.3
nov.	117.5	0.9	1.1	0.4	1.4	0.0	0.1	-0.2	0.0	-0.8	0.2	0.8	1.3
dec.	117.9	0.8	0.9	0.7	1.0	0.1	0.1	1.0	0.1	0.6	-0.1	0.8	1.4
2014 janv.	116.6	0.8	1.0	0.5	1.2	0.1	0.2	0.1	0.0	0.0	0.2	0.6	2.0
febr. ³⁾	117.0	0.8	.	.	1.3	.	.	.	.	0.1	.	.	.

	Preces						Pakalpojumi						
	Pārtika (ieskaitot alkoholiskos dzērienus un tabaku)			Rūpniecības preces			Mājoklis		Transports	Sakari	Atpūta un individuālie pakalpojumi	Dažādi	
	Kopā	Apstrādātā pārtika	Neapstrādātā pārtika	Kopā	Neenerģijas rūpniecības preces	Enerģija	Īres maksa						
Īpatsvars (2012; %)	19.8	12.3	7.5	37.5	26.7	10.8	10.5	6.2	7.3	3.1	14.7	7.2	
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
2010	1.1	0.9	1.3	2.2	0.5	7.4	1.8	1.5	2.3	-0.8	1.0	1.5	
2011	2.7	3.3	1.8	3.7	0.8	11.9	1.8	1.4	2.9	-1.3	2.0	2.1	
2012	3.1	3.1	3.0	3.0	1.2	7.6	1.8	1.5	2.9	-3.2	2.2	2.0	
2013	2.7	2.2	3.5	0.6	0.6	0.6	1.7	1.5	2.4	-4.2	2.2	0.7	
2012 IV	3.1	2.4	4.3	2.5	1.1	6.3	1.8	1.5	3.1	-3.8	2.1	1.9	
2013 I	2.9	2.3	3.9	1.5	0.8	3.2	1.8	1.5	3.1	-4.6	2.8	0.7	
II	3.1	2.1	4.8	0.6	0.8	0.3	1.6	1.3	2.5	-4.5	2.0	0.9	
III	3.1	2.5	4.2	0.3	0.4	0.1	1.8	1.7	2.3	-4.0	2.2	0.8	
IV	1.8	2.1	1.3	-0.1	0.3	-0.9	1.7	1.4	1.8	-3.5	2.0	0.4	
2013 sept.	2.6	2.4	2.9	0.0	0.4	-0.9	1.7	1.5	2.4	-3.6	2.2	0.9	
okt.	1.9	2.2	1.4	-0.3	0.3	-1.7	1.7	1.4	2.0	-4.0	1.9	0.4	
nov.	1.6	2.0	0.9	-0.1	0.2	-1.1	1.7	1.4	1.9	-3.3	2.5	0.5	
dec.	1.8	2.0	1.5	0.2	0.3	0.0	1.7	1.4	1.4	-3.4	1.5	0.5	
2014 janv.	1.7	2.0	1.3	-0.2	0.2	-1.2	1.7	1.4	1.6	-3.2	1.4	1.3	
febr. ³⁾	1.5	.	.	.	0.6	-2.2	.	.	.	.	.	.	

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Stāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Šie eksperimentālie statistiskie dati var sniegt tikai aptuvenus cenu administratīvās regulēšanas rādītājus, jo administratīvi regulējamo cenu pārmaiņas nevar pilnībā izolēt no pārējiem ietekmes faktoriem. Piezīmi, kas paskaidro šā rādītāja aprēķināšanā izmantoto metodoloģiju, sk. Eurostat interneta vietnē (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction>).

3) Aplēse balstīta uz publikotajiem provizoriskajiem valstu datiem (aptvēruma – aptuveni 95% no euro zonas), kā arī uz jaunāko informāciju par energoresursu cenām.

5.1. SPCI, pārējās cenas un izmaksas

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

2. Ražotāju cenas rūpniecībā, būvniecības izmaksas un īpašuma cenas

	Ražotāju cenas rūpniecībā, izņemot būvniecību										Būvniecība ^{1), 2)}	Mājokļu cenas ^{1), 3)}	Komerctīpašumu cenu eksperimentāls rādītājs ^{1), 3)}
	Kopā (indekss: 2010. g. = 100)	Kopā		Rūpniecība, izņemot būvniecību un enerģētiku						Enerģētika			
		Apstrādes rūpniecība	Kopā	Starp- patēriņa preces	Kapitāl- preces	Patēriņa preces							
						Kopā	Ilglieto- juma preces	Īslaicīga lietojuma preces					
Īpatsvars (2010; %)	100.0	100.0	78.1	72.1	29.4	20.1	22.6	2.3	20.3	27.9			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2010	100.0	2.7	3.3	1.7	3.6	0.2	0.4	0.7	0.4	6.1	1.9	0.9	-0.3
2011	105.7	5.7	5.3	3.8	5.8	1.5	3.3	1.9	3.5	10.9	3.3	1.1	2.8
2012	108.6	2.8	2.0	1.4	0.7	1.0	2.5	1.6	2.6	6.6	1.6	-1.7	-0.2
2013	108.5	-0.2	-0.1	0.4	-0.6	0.6	1.7	0.7	1.8	-1.7	.	.	.
2012 IV	109.2	2.4	1.9	1.6	1.3	0.8	2.5	1.2	2.7	4.5	1.3	-2.3	-1.2
2013 I	109.3	1.2	0.8	1.2	0.8	0.8	2.2	0.8	2.4	0.9	0.8	-2.8	-1.4
II	108.2	-0.1	-0.1	0.5	-0.5	0.6	1.9	0.8	2.1	-2.0	0.4	-2.4	-0.9
III	108.3	-0.6	-0.3	0.2	-1.1	0.6	1.8	0.6	1.9	-2.7	0.4	-1.4	-0.2
IV	108.0	-1.1	-0.8	-0.3	-1.7	0.6	0.9	0.6	1.0	-2.9	.	.	.
2013 aug.	108.3	-0.9	-0.4	0.3	-1.1	0.6	1.8	0.6	2.0	-3.7	-	-	-
sept.	108.5	-0.9	-0.8	-0.1	-1.6	0.6	1.5	0.7	1.6	-2.9	-	-	-
okt.	108.0	-1.3	-1.1	-0.3	-1.8	0.6	1.1	0.6	1.2	-3.6	-	-	-
nov.	107.9	-1.2	-0.9	-0.4	-1.7	0.5	0.9	0.6	0.9	-3.2	-	-	-
dec.	108.1	-0.8	-0.6	-0.3	-1.7	0.6	0.8	0.7	0.9	-1.9	-	-	-
2014 janv.	107.7	-1.4	-0.9	-0.4	-1.7	0.5	0.6	0.8	0.6	-3.8	-	-	-

3. Preču cenas un iekšzemes kopprodukta deflatori

	Naftas cenas ⁴⁾ (euro par barelu)	Neenerģijas preču cenas						IKP deflatori ¹⁾						Imports ⁷⁾		
		Svērums atbilstoši importam ⁵⁾			Svērums atbilstoši izmantošanai ⁶⁾			Kopā (s.i.; indekss: 2005. g. = 100)	Kopā	Iekšzemes pieprasījums					Eksports ⁷⁾	
		Kopā	Pārtikas preces	Nepār- tikas preces	Kopā	Pārtikas preces	Nepār- tikas preces			Kopā	Privātais patēriņš	Valdības patēriņš	Kopējā pamat- kapitāla veidošana			
Īpatsvars (%)		100.0	35.0	65.0	100.0	45.0	55.0									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2010	60.7	44.6	21.4	57.9	42.1	27.1	54.5	108.1	0.8	1.5	1.6	0.8	0.8	3.0	5.0	
2011	79.7	12.2	22.4	7.7	12.8	20.7	7.5	109.4	1.2	2.0	2.4	0.8	1.5	3.6	5.8	
2012	86.6	0.5	1.1	0.3	2.6	6.4	-0.3	110.9	1.3	1.6	2.1	1.1	1.1	1.6	2.4	
2013	81.7	-8.2	-10.5	-7.0	-7.3	-7.3	-7.3	112.5	1.4	1.1	1.2	1.1	0.3	-0.4	-1.3	
2012 IV	84.4	4.4	6.0	3.7	7.0	10.2	4.5	111.5	1.4	1.5	1.8	0.5	0.9	1.4	1.7	
2013 I	85.0	-3.0	-2.4	-3.3	-1.6	0.0	-2.8	112.1	1.6	1.4	1.3	1.7	0.4	0.2	-0.3	
II	79.0	-5.2	-4.1	-5.8	-4.3	-2.1	-6.2	112.5	1.6	1.2	1.1	1.0	0.1	-0.1	-1.1	
III	82.5	-12.7	-18.7	-9.4	-12.0	-14.4	-10.0	112.5	1.3	1.0	1.2	1.0	0.2	-0.8	-1.6	
IV	80.3	-11.8	-15.8	-9.7	-11.1	-11.8	-10.5	112.7	1.1	0.7	0.8	1.0	0.2	-1.0	-2.0	
2013 sept.	83.0	-12.9	-18.8	-9.7	-12.1	-13.7	-10.7	-	-	-	-	-	-	-	-	
okt.	80.0	-12.2	-17.3	-9.6	-10.9	-12.0	-9.9	-	-	-	-	-	-	-	-	
nov.	80.0	-11.7	-16.5	-9.2	-11.3	-12.9	-9.9	-	-	-	-	-	-	-	-	
dec.	80.8	-11.4	-13.5	-10.4	-11.2	-10.6	-11.7	-	-	-	-	-	-	-	-	
2014 janv.	78.8	-9.3	-11.4	-8.3	-8.9	-8.2	-9.5	-	-	-	-	-	-	-	-	
febr.	79.4	-7.8	-6.2	-8.6	-7.2	-3.6	-10.0	-	-	-	-	-	-	-	-	

Avoti: Eurostat, ECB aprēķini, kas balstīti uz Eurostat datiem (5.1. sadaļas 3. tabulas 8.–15. aile), ECB aprēķini, kas balstīti uz Thomson Reuters datiem (5.1. sadaļas 3. tabulas 1. aile), un ECB aprēķini (5.1. sadaļas 2. tabulas 12. aile un 5.1. sadaļas 3. tabulas 2.–7. aile).

1) Euro 18 dati.

2) Dzīvojamo ēku ražošanas izmaksas.

3) Uz nesaskaņotiem valstu avotiem balstīti eksperimentāli dati (plašāku informāciju sk. <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).

4) Brent Blend (piegādei pēc viena mēneša).

5) Attiecas uz cenām, kas izteiktas euro. Svērtas atbilstoši euro zonas importa struktūrai 2004.–2006. gadā.

6) Attiecas uz cenām, kas izteiktas euro. Svērtas atbilstoši euro zonas iekšzemes pieprasījumam (iekšzemes ražošana plus imports mīnus eksports) 2004.–2006. gadā. Eksperimentāli dati (plašāku informāciju sk. <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).

7) Eksporta un importa deflatori attiecas uz precēm un pakalpojumiem un ietver pārrobežu tirdzniecību euro zonas teritorijā.

5.1. SPCI, pārējās cenas un izmaksas¹⁾

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

4. Vienības darbaspēka izmaksas, atlīdzība vienam nodarbinātajam un darba ražīgums

(ceturkšņa dati sezonāli izlīdzināti; gada dati sezonāli neizlīdzināti)

	Kopā (indekss: 2005. g. = 100)	Kopā	Ekonomisko darbību dalījumā									
			Lauksaim- niecība, mežsaim- niecība un zvejniecība	Apstrādes rūpniecība, enerģētika un komunālie pakalpojumi	Būvniecība	Tirdzniecība, transporta, izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	Finances un apdrošināšana	Nekustamais īpašums	Profesionālie, komercdarbības un atbalsta dienestu pakalpojumi	Valsts pārvalde, izglītība, veselība un sociālā aprūpe	Māksla, izklaide un citi pakalpojumi
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Vienības darbaspēka izmaksas ²⁾												
2011	110.6	0.8	0.6	0.6	1.3	0.7	0.3	-0.4	0.9	3.1	0.2	1.5
2012	112.7	1.9	4.4	2.6	2.6	1.7	3.4	1.3	0.7	2.5	0.7	2.1
2012 IV	113.4	1.8	6.1	2.7	3.3	2.2	5.4	-0.3	-0.6	2.5	-0.2	2.7
2013 I	114.0	1.8	2.4	2.6	0.3	2.4	3.8	-0.1	-0.9	2.0	1.0	2.3
II	113.9	1.2	1.6	1.9	0.5	1.8	3.4	1.2	-0.1	1.1	0.3	1.7
III	114.1	1.0	1.8	2.2	1.5	0.9	4.2	0.7	0.3	0.2	0.3	1.5
Atlīdzība vienam nodarbinātajam												
2011	114.5	2.2	3.1	3.5	3.6	1.8	2.9	1.5	2.8	3.0	1.1	1.8
2012	116.6	1.8	1.4	2.5	3.1	1.7	2.5	1.1	1.9	2.5	1.1	1.6
2012 IV	117.1	1.5	1.2	2.6	3.0	1.4	2.3	1.4	1.2	2.1	0.2	1.2
2013 I	118.0	1.7	2.8	2.5	0.8	1.2	1.4	1.7	1.3	2.0	1.6	1.1
II	118.4	1.6	2.0	2.6	1.9	1.4	1.3	1.3	2.8	2.1	1.0	1.3
III	118.7	1.6	3.0	3.1	2.5	1.1	1.2	0.8	1.5	1.6	1.0	1.5
Darba ražīgums uz vienu nodarbināto ³⁾												
2011	103.5	1.4	2.5	2.9	2.3	1.1	2.6	1.9	1.8	-0.1	0.8	0.3
2012	103.5	0.0	-2.9	-0.1	0.5	0.1	-0.9	-0.2	1.2	0.0	0.3	-0.5
2012 IV	103.3	-0.3	-4.6	0.0	-0.3	-0.8	-3.0	1.7	1.9	-0.5	0.4	-1.5
2013 I	103.6	-0.2	0.4	-0.1	0.5	-1.2	-2.3	1.8	2.2	0.0	0.6	-1.2
II	103.9	0.4	0.4	0.6	1.4	-0.5	-2.0	0.1	2.9	1.0	0.7	-0.4
III	104.1	0.6	1.2	0.9	1.0	0.2	-2.9	0.1	1.3	1.4	0.7	0.0
Atlīdzība par vienu nostrādāto stundu												
2011	116.3	2.0	2.3	2.7	4.1	2.0	2.7	1.2	2.3	2.7	0.9	1.7
2012	119.3	2.6	3.2	3.6	4.9	2.4	3.1	1.6	2.3	2.6	1.2	2.5
2012 IV	120.3	2.1	3.1	3.7	4.2	2.3	2.6	2.3	1.7	2.4	0.0	2.3
2013 I	121.9	3.0	4.4	4.5	3.8	2.4	1.9	2.9	1.5	2.8	2.4	2.5
II	121.4	1.5	2.2	1.5	0.9	1.4	0.9	1.8	2.3	2.3	0.9	2.1
III	121.7	1.6	3.2	1.8	1.8	1.1	1.7	1.1	1.9	2.1	1.1	2.4
Darba ražīgums stundā ³⁾												
2011	105.7	1.4	3.6	2.3	2.4	1.4	2.5	1.8	1.2	-0.3	0.6	0.3
2012	106.5	0.7	-2.0	1.0	2.0	0.8	-0.3	0.2	2.0	0.3	0.6	0.3
2012 IV	106.7	0.5	-3.9	1.2	0.9	0.2	-2.3	2.7	2.9	0.1	0.3	-0.4
2013 I	107.5	1.1	0.5	1.9	3.1	-0.4	-1.8	3.0	2.8	1.0	1.4	0.5
II	107.1	0.2	0.1	-0.3	0.3	-0.6	-2.2	0.1	2.5	1.1	0.5	0.3
III	107.2	0.6	1.4	-0.2	0.5	0.2	-2.2	0.2	1.5	2.0	0.8	0.8

5. Darbaspēka izmaksu indeksi⁴⁾

	Kopā (indekss: 2008. g. = 100)	Kopā	Komponentu dalījumā		Atsevišķu ekonomiskās darbības veidu dalījumā			Papildpostenis: vienošanās ceļā noteiktās darba algas rādītājs ⁵⁾
			Darba samaksa	Darba devēju sociālās iemaksas	Ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība un enerģētika	Būvniecība	Pakalpojumi	
Īpatvars (2008; %)	100.0	100.0	75.2	24.8	32.4	9.0	58.6	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2012	108.6	1.9	2.0	1.7	2.4	2.3	2.1	2.2
2013								1.8
2013 I	102.6	1.9	2.1	1.6	3.2	1.5	1.6	1.9
II	114.0	1.1	1.4	0.3	1.9	0.8	1.1	1.7
III	107.1	1.0	1.3	0.4	1.6	-0.2	1.0	1.7
IV								1.7

Avoti: Eurostat, ECB aprēķini, kas balstīti uz Eurostat datiem (5.1. sadaļas 4. tabula), un ECB aprēķini (5.1. sadaļas 5. tabulas 8. aile).

1) Euro 18 dati.

2) Atlīdzība (faktiskajās cenās) vienam nodarbinātajam attiecībā pret darba ražīgumu uz vienu nodarbināto.

3) Kopējais IKP un pievienotā vērtība ekonomiskās darbības veidu dalījumā (apjoms) darbaspēka ieguldījumam (nodarbinātajām personām un nostrādātajām stundām).

4) Darbaspēka stundas izmaksu indeksi visā tautsaimniecībā, izņemot lauksaimniecību, mežsaimniecību un zvejniecību. Datu pārklājums atšķiras, tāpēc komponentu aplēses var neatbilst kopsummai.

5) Eksperimentāli dati (plašāku informāciju sk. <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

(ceturkšņa dati sezonāli izlīdzināti; gada dati sezonāli neizlīdzināti)

1. IKP un izdevumu posteži¹⁾

	IKP								
	Kopā	Iekšzemes pieprasījums					Ārējā bilance ²⁾		
		Kopā	Privātais patēriņš	Valdības patēriņš	Kopējā pamatkapitāla veidošana	Pārmaiņas krājumos ³⁾	Kopā	Eksports ²⁾	Imports ²⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Faktiskajās cenās (mljrd. euro)									
2010	9 185.6	9 064.9	5 282.7	2 019.8	1 741.2	21.1	120.8	3 793.9	3 673.1
2011	9 444.5	9 315.7	5 427.2	2 033.2	1 796.9	58.4	128.8	4 186.7	4 057.9
2012	9 505.8	9 259.2	5 463.4	2 043.9	1 744.0	7.9	246.6	4 361.8	4 115.2
2013	9 597.7	9 263.0	5 491.4	2 071.2	1 696.8	3.6	334.7	4 401.0	4 066.3
2012 IV	2 376.0	2 303.8	1 365.4	510.9	430.1	-2.6	72.1	1 096.1	1 023.9
2013 I	2 384.0	2 309.2	1 367.8	517.1	422.2	2.1	74.8	1 082.5	1 007.8
II	2 399.5	2 311.6	1 371.4	517.5	422.3	0.3	87.9	1 105.1	1 017.2
III	2 405.0	2 325.8	1 377.3	520.5	425.8	2.3	79.2	1 102.3	1 023.1
IV	2 415.0	2 323.3	1 380.7	518.3	431.6	-7.3	91.8	1 113.9	1 022.2
procentos no IKP									
2013	100.0	96.5	57.2	21.6	17.7	0.0	3.5	-	-
Kēdes indeksu veidā agregētie apjomi (iepriekšējā gada cenās)									
pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (%)									
2012 IV	-0.5	-0.7	-0.5	0.0	-1.3	-	-	-0.6	-0.9
2013 I	-0.2	-0.3	-0.1	0.3	-1.7	-	-	-0.9	-1.1
II	0.3	-0.1	0.2	0.0	0.2	-	-	2.3	1.7
III	0.1	0.6	0.1	0.4	0.6	-	-	0.0	1.0
IV	0.3	-0.1	0.1	-0.2	1.1	-	-	1.2	0.4
pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)									
2010	1.9	1.2	1.0	0.6	-0.4	-	-	11.6	10.0
2011	1.6	0.7	0.3	-0.1	1.6	-	-	6.5	4.5
2012	-0.7	-2.2	-1.4	-0.5	-4.0	-	-	2.5	-0.9
2013	-0.4	-1.0	-0.7	0.2	-3.0	-	-	1.3	0.1
2012 IV	-1.0	-2.3	-1.4	-0.7	-4.8	-	-	1.9	-0.8
2013 I	-1.2	-2.1	-1.2	-0.1	-5.3	-	-	0.1	-1.9
II	-0.6	-1.4	-0.6	0.1	-3.4	-	-	1.5	-0.1
III	-0.3	-0.4	-0.3	0.7	-2.3	-	-	0.8	0.6
IV	0.5	0.1	0.3	0.4	0.1	-	-	2.6	1.9
devums IKP ceturkšņa procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)									
2012 IV	-0.5	-0.6	-0.3	0.0	-0.2	-0.1	0.1	-	-
2013 I	-0.2	-0.3	0.0	0.1	-0.3	0.0	0.1	-	-
II	0.3	-0.1	0.1	0.0	0.0	-0.2	0.4	-	-
III	0.1	0.6	0.1	0.1	0.1	0.3	-0.4	-	-
IV	0.3	-0.1	0.1	-0.1	0.2	-0.3	0.4	-	-
devums IKP gada procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)									
2010	1.9	1.2	0.6	0.1	-0.1	0.6	0.7	-	-
2011	1.6	0.7	0.2	0.0	0.3	0.3	0.9	-	-
2012	-0.7	-2.2	-0.8	-0.1	-0.8	-0.5	1.5	-	-
2013	-0.4	-1.0	-0.4	0.0	-0.6	-0.1	0.5	-	-
2012 IV	-1.0	-2.2	-0.8	-0.1	-0.9	-0.3	1.2	-	-
2013 I	-1.2	-2.0	-0.7	0.0	-1.0	-0.3	0.9	-	-
II	-0.6	-1.3	-0.3	0.0	-0.6	-0.4	0.8	-	-
III	-0.3	-0.4	-0.2	0.1	-0.4	0.0	0.1	-	-
IV	0.5	0.1	0.2	0.1	0.0	-0.2	0.4	-	-

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

1) Euro 18 dati.

2) Eksports un imports aptver preces un pakalpojumus, ieskaitot pārrobežu tirdzniecību euro zonas teritorijā. Tie pilnībā neatbilst 3.1. sadaļai, 7.1. sadaļas 1. tabulai, 7.2. sadaļas 3. tabulai vai 7.5. sadaļas 1. vai 3. tabulai.

3) Ieskaitot vērtslietu iegādi (izņemot realizāciju).

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

(ceturkšņa dati sezonāli izlīdzināti; gada dati sezonāli neizlīdzināti)

2. Pievienotā vērtība ekonomiskās darbības veidu dalījumā¹⁾

	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)											Produktu nodokļi minus subsīdijas
	Kopā	Lauksaim- niecība, mežsaim- niecība un zvejniecība	Apstrādes rūpniecība, enerģētika un komunālie pakalpojumi	Būvniecība	Tirdzniecība, transporta, izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	Finances un apdrošināšana	Nekustamais īpašums	Profesionālie, komercdarbības un atbalsta dienestu pakalpojumi	Valsts pārvalde, izglītība, veselība un sociālā aprūpe	Māksla, izklaide un citi pakalpojumi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Faktiskajās cenās (mljrd. euro)												
2010	8 242.2	137.1	1 581.8	499.2	1 552.3	370.8	438.7	919.2	827.5	1 615.0	300.6	943.4
2011	8 469.9	142.0	1 643.3	502.0	1 594.5	374.5	440.1	965.6	859.7	1 640.1	308.1	974.6
2012	8 526.1	144.2	1 643.9	491.8	1 607.3	370.0	433.9	982.2	877.6	1 661.6	313.7	979.7
2013	8 607.3	143.1	1 659.9	479.5	1 623.3	357.5	438.3	1 003.8	895.9	1 685.9	320.2	990.3
2012 IV	2 131.9	36.4	410.1	121.2	403.2	91.3	107.9	248.0	220.4	414.4	79.0	244.1
2013 I	2 139.3	35.9	411.4	120.4	402.6	90.2	109.1	248.6	220.9	421.0	79.3	244.7
II	2 149.6	36.0	415.1	119.1	405.3	89.8	109.9	250.0	223.4	421.2	79.7	249.8
III	2 157.7	35.3	416.4	119.5	408.0	88.8	109.3	251.7	225.4	422.5	80.7	247.4
IV	2 169.1	36.0	419.6	120.9	409.6	88.8	110.2	253.3	226.5	423.4	81.0	245.9
pievienotā vērtība (%)												
2013	100.0	1.7	19.3	5.6	18.9	4.2	5.1	11.7	10.4	19.6	3.7	-
Kēdes indeksu veidā agregētie apjomi (iepriekšējā gada cenās)												
pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (%)												
2012 IV	-0.5	-0.4	-1.7	-1.7	-0.9	-1.0	0.9	0.5	-0.3	0.4	0.2	-0.7
2013 I	-0.2	0.8	0.0	-1.1	-0.4	-0.7	-0.9	-0.2	0.6	-0.2	-0.4	-0.2
II	0.3	0.0	0.7	-1.0	0.5	-0.1	-0.9	0.3	0.8	0.2	0.1	0.6
III	0.2	-0.1	0.2	0.1	0.1	-0.6	0.6	0.3	0.4	0.2	0.0	-0.2
IV	0.4	1.6	0.6	0.5	0.2	0.0	0.4	0.2	0.3	0.4	0.1	-0.5
pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)												
2010	2.0	-3.0	9.5	-5.8	0.7	1.8	0.2	-0.1	2.3	1.3	0.4	1.4
2011	1.8	0.3	3.0	-1.6	1.7	3.9	1.5	2.1	2.4	1.1	0.3	0.1
2012	-0.5	-4.9	-1.1	-4.2	-0.7	0.3	-0.6	0.6	0.7	0.1	0.1	-1.8
2013	-0.4	-0.2	-0.5	-3.8	-0.7	-1.5	-0.7	0.4	1.1	0.1	-0.7	-1.0
2012 IV	-0.9	-6.6	-1.4	-5.3	-1.7	-1.4	0.9	0.7	0.0	0.2	-0.1	-2.0
2013 I	-1.0	-2.6	-1.7	-5.1	-2.3	-1.8	0.7	0.6	0.2	0.3	-0.7	-2.5
II	-0.6	-0.9	-0.9	-4.9	-1.4	-1.8	-0.9	0.8	1.4	0.4	-0.1	-0.8
III	-0.3	0.4	-0.8	-3.7	-0.6	-2.4	-0.3	0.8	1.5	0.6	-0.1	-0.5
IV	0.6	2.4	1.6	-1.4	0.5	-1.4	-0.9	0.5	2.1	0.6	-0.2	-0.3
devums pievienotās vērtības ceturkšņa procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)												
2012 IV	-0.5	0.0	-0.3	-0.1	-0.2	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	-
2013 I	-0.2	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	-
II	0.3	0.0	0.1	-0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	-
III	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-
IV	0.4	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	-
devums pievienotās vērtības gada procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)												
2010	2.0	0.0	1.7	-0.4	0.1	0.1	0.0	0.0	0.2	0.3	0.0	-
2011	1.8	0.0	0.6	-0.1	0.3	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2	0.0	-
2012	-0.5	-0.1	-0.2	-0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	-
2013	-0.4	0.0	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	-
2012 IV	-0.9	-0.1	-0.3	-0.3	-0.3	-0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	-
2013 I	-1.0	0.0	-0.3	-0.3	-0.4	-0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	-
II	-0.6	0.0	-0.2	-0.3	-0.3	-0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	-
III	-0.3	0.0	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	-
IV	0.6	0.0	0.3	-0.1	0.1	-0.1	0.0	0.1	0.2	0.1	0.0	-

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

1) Euro 18 dati.

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

3. Rūpnieciskā ražošana¹⁾

	Kopā	Rūpniecība, izņemot būvniecību										Būvniecība
		Kopā (s.i.; indekss: 2010. g. = 100)	Kopā	Rūpniecība, izņemot būvniecību un enerģētiku						Enerģētika		
				Apstrādes rūpniecība	Kopā	Starppatēriņa preces	Kapitāl- preces	Patēriņa preces				
								Kopā	Ilglietojuma		Īslaicīga lietojuma	
Īpatsvars (2010; %)	100.0	79.4	79.4	68.3	67.7	26.7	23.2	17.8	2.3	15.5	11.7	20.6
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2011	2.2	103.5	3.4	4.7	4.8	4.2	8.5	1.0	0.7	1.0	-4.5	-2.4
2012	-3.1	100.9	-2.5	-2.7	-2.8	-4.5	-1.2	-2.4	-4.8	-2.1	-0.4	-5.4
2013	-1.2	100.2	-0.8	-0.7	-0.8	-0.9	-0.7	-0.6	-3.5	-0.2	-1.2	-3.0
2013 I	-2.8	99.6	-2.2	-2.6	-2.8	-3.5	-3.4	-0.8	-4.5	-0.4	-0.1	-5.9
II	-1.5	100.3	-1.0	-0.9	-1.0	-2.0	-0.1	-0.7	-3.9	-0.2	-1.2	-3.7
III	-1.1	100.3	-1.1	-1.1	-0.9	-0.6	-1.3	-0.9	-3.5	-0.6	-2.0	-1.1
IV	0.7	100.6	1.3	1.6	1.6	2.7	1.8	-0.1	-2.0	0.5	-1.7	-1.6
2013 aug.	-1.2	100.6	-1.5	-1.4	-1.0	-0.6	-0.9	-2.1	-4.0	-1.9	-3.6	-1.1
sept.	-0.1	100.4	0.2	0.3	0.3	0.1	0.2	0.6	-2.5	1.1	-0.7	-0.6
okt.	0.0	99.7	0.5	0.9	0.8	1.5	1.4	-0.5	-4.8	0.2	-3.1	-2.3
nov.	2.0	101.4	2.8	3.1	3.1	3.2	4.3	1.5	0.0	2.0	-0.1	-1.6
dec.	0.5	100.6	0.5	0.8	0.8	3.6	-0.3	-1.4	-1.2	-0.9	-2.0	-0.2
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (s.i. dati; %)											
2013 aug.	1.0	-	0.9	1.0	1.6	0.8	2.0	0.4	0.1	0.4	-0.7	0.1
sept.	-0.5	-	-0.2	-0.3	-0.9	-0.4	-0.8	0.1	-1.4	0.1	1.5	-0.3
okt.	-0.6	-	-0.7	-0.4	-0.4	0.4	-0.9	-0.4	-1.9	0.3	-3.3	-1.0
nov.	1.3	-	1.6	1.5	1.6	0.7	2.8	0.6	2.3	0.3	2.3	-0.2
dec.	-0.4	-	-0.7	-0.4	-0.5	0.9	-2.1	-0.2	0.4	-0.1	-2.1	0.9

4. Rūpniecības jaunie pasūtījumi un apgrozījums, mazumtirdzniecība un reģistrētie jaunie viegie automobiļi

	Rūpniecības jaunie pasūtījumi ^{1), 2)}		Rūpniecības apgrozījums ¹⁾		Mazumtirdzniecība (ietverot autodegiļi)								Reģistrētie jaunie viegie automobiļi	
	Apstrādes rūpniecība		Apstrādes rūpniecība (faktiskajās cenās)		Faktiskajās cenās	Salīdzināmajās cenās							Kopā (s.i. dati, tūkst.) ³⁾	Kopā
	Kopā (s.i.; indekss: 2010. g. = 100)	Kopā	Kopā (s.i.; indekss: 2010. g. = 100)	Kopā	Kopā	Kopā (s.i.; indekss: 2010. g. = 100)	Kopā	Pārtikas preces, alkoholiskie dzērieni, tabakas izstrādājumi	Nepārtikas preces		Degviela			
									Tekstil-izstrādājumi, apģērbs, apavi	Mājsaimniecības ierīces				
Īpatsvars (2010; %)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	39.3	51.5	9.2	12.0	9.1		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2011	108.6	8.6	109.3	9.2	1.7	99.3	-0.8	-1.1	-0.3	-1.4	-0.3	-3.3	840	-1.0
2012	104.4	-3.8	108.8	-0.4	0.5	97.6	-1.7	-1.3	-1.6	-2.5	-2.8	-5.0	745	-11.0
2013	104.1	-0.3	107.2	-1.5	-0.4	96.8	-0.8	-1.0	-0.5	-1.3	-2.6	-1.1	713	-4.4
2013 I	102.5	-2.7	107.0	-2.6	-1.3	96.5	-2.2	-1.5	-2.4	-5.7	-4.3	-3.6	689	-11.2
II	103.2	-1.7	106.8	-1.9	-0.3	96.8	-1.0	-1.7	-0.4	0.0	-2.8	-0.7	709	-7.2
III	105.1	1.0	107.4	-1.5	-0.1	97.2	-0.5	-0.6	-0.3	-0.4	-2.5	-0.2	709	-2.2
IV	105.4	2.1	107.4	-0.1	0.1	96.6	0.2	-0.3	0.8	0.6	-1.0	-0.1	745	5.3
2013 sept.	106.3	3.5	107.4	-0.8	-0.1	96.8	-0.2	-1.4	0.7	-1.1	-1.0	1.1	710	-2.4
okt.	104.1	0.2	106.7	-1.2	-0.5	96.4	-0.4	-0.2	-0.5	-1.7	-1.5	0.2	726	4.2
nov.	105.8	2.8	108.2	1.4	1.3	97.4	1.5	1.0	2.6	4.8	0.1	-0.1	736	4.8
dec.	106.5	3.3	107.4	-0.5	-0.5	96.1	-0.4	-1.5	0.5	-0.5	-1.6	-0.5	774	7.0
2014 janv.	.	.	.	.	1.1	97.6	1.3	-0.4	2.5	.	.	2.9	705	5.5
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (s.i. dati; %)													
2013 sept.	-	1.3	-	-0.8	-0.9	-	-0.9	-0.7	-0.2	-1.2	0.0	-0.7	-	-0.3
okt.	-	-2.1	-	-0.7	-0.4	-	-0.4	0.2	-0.8	-1.7	-0.8	-0.5	-	2.2
nov.	-	1.6	-	1.5	1.1	-	1.1	0.6	1.4	3.5	0.7	1.1	-	1.5
dec.	-	0.7	-	-0.7	-1.4	-	-1.3	-1.6	-1.1	-2.6	-1.5	-0.4	-	5.2
2014 janv.	-	.	-	.	1.5	-	1.6	1.1	1.9	.	.	1.5	-	-9.0

Avoti: Eurostat, izņemot 4. tabulas 1. un 2. ailī un 4. tabulas 13. un 14. ailī (kas ietver ECB aprēķinus, kuri balstīti uz Eiropas Automobiļu ražotāju asociācijas datiem).

1) Euro 18 dati.

2) 2) Vairāk informācijas sk. de Bondt, G.J., Dieden, H.C., Muzikarova, S. un Vincze, I., *Introducing the ECB indicator on euro area industrial new orders* ("ECB euro zonas jauno rūpniecības pasūtījumu rādītāja ieviešana"), Speciālo pētījumu sērija, Nr. 149, ECB, Frankfurte pie Mainas, 2013. gada jūnijs.

3) Gada un ceturkšņa rādītāji ir attiecīgā perioda vidējie mēneša rādītāji.

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

(procentu starpības¹⁾, ja nav norādīts citādi; sezonāli izlīdzinātas)

5. Uzņēmumu un patērētāju apsekojumi

	Ekonomiskā noskaņojuma rādītājs ²⁾ (ilgtermiņa vidējais rādītājs = 100)	Apstrādes rūpniecība					Patērētāju konfidences rādītājs				
		Ražotāju konfidences rādītājs				Jaudu izmantošana ³⁾ (%)	Kopā ⁴⁾	Finansiālā situācija turpmākajos 12 mēnešos	Ekonomiskā situācija turpmākajos 12 mēnešos	Bezdarba situācija turpmākajos 12 mēnešos	Uzkrājumi turpmākajos 12 mēnešos
		Kopā ⁴⁾	Pasūtījumi	Gatavo preču krājumi	Ražošanas proгноzes						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2010	101.4	-4.5	-24.2	1.0	11.6	77.0	-14.1	-5.2	-12.3	31.1	-8.0
2011	102.2	0.2	-6.4	2.3	9.4	80.6	-14.3	-7.3	-18.0	23.0	-9.0
2012	90.8	-11.7	-24.4	6.8	-3.9	78.6	-22.1	-11.1	-27.4	38.1	-11.7
2013	93.8	-9.3	-26.0	4.7	2.8	78.3	-18.6	-8.9	-20.1	34.4	-11.2
2012 IV	87.2	-15.4	-32.1	6.9	-7.3	77.4	-25.9	-12.7	-31.5	46.0	-13.4
2013 I	90.5	-12.2	-29.6	5.4	-1.6	77.5	-23.5	-11.3	-27.2	42.3	-13.1
II	90.2	-12.7	-30.9	6.2	-0.9	77.9	-20.8	-10.1	-24.8	35.7	-12.6
III	95.3	-8.3	-24.9	4.6	4.4	78.4	-15.9	-7.9	-16.7	29.6	-9.2
IV	99.1	-4.1	-18.6	2.8	9.1	79.2	-14.4	-6.3	-11.6	29.8	-9.8
2013 sept.	97.3	-6.6	-23.2	3.7	7.0	-	-14.8	-7.1	-13.5	28.4	-10.1
okt.	98.1	-5.0	-21.2	3.3	9.4	78.4	-14.4	-7.1	-11.7	29.2	-9.5
nov.	98.8	-3.9	-17.9	3.5	9.7	-	-15.3	-6.0	-13.4	31.3	-10.4
dec.	100.4	-3.4	-16.7	1.7	8.3	-	-13.5	-5.7	-9.8	29.0	-9.5
2014 janv.	101.0	-3.8	-16.7	3.0	8.2	80.0	-11.7	-4.9	-7.6	24.6	-9.5
febr.	101.2	-3.4	-16.2	2.3	8.4	-	-12.7	-4.8	-8.7	26.3	-11.0
	Būvniecības konfidences rādītājs			Mazumtirdzniecības konfidences rādītājs				Pakalpojumu konfidences rādītājs			
	Kopā ⁴⁾	Pasūtījumi	Nodarbinātības proгноzes	Kopā ⁴⁾	Pašreizējā situācija komercdarbībā	Krājumu apjoms	Prognozētā situācija komercdarbībā	Kopā ⁴⁾	Komerc- darbības klimats	Pieprasījums pēdējos mēnešos	Pieprasījums turpmākajos mēnešos
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2010	-28.5	-39.3	-17.6	-4.0	-6.5	7.2	1.6	3.9	1.4	3.0	7.3
2011	-25.2	-33.1	-17.2	-5.3	-5.4	11.2	0.6	5.3	2.2	5.4	8.3
2012	-27.6	-34.3	-21.0	-15.1	-18.5	14.4	-12.4	-6.8	-11.8	-7.6	-1.0
2013	-30.0	-38.2	-21.7	-12.5	-18.9	9.3	-9.2	-6.1	-9.9	-8.6	0.2
2012 IV	-31.9	-39.6	-24.2	-15.9	-20.9	11.5	-15.3	-11.0	-15.3	-12.8	-4.9
2013 I	-28.7	-36.8	-20.7	-16.1	-24.0	10.8	-13.5	-7.7	-12.6	-8.9	-1.8
II	-31.5	-38.5	-24.3	-16.5	-24.5	11.2	-13.9	-9.9	-14.5	-13.3	-1.9
III	-31.0	-39.7	-22.3	-10.4	-16.4	8.7	-6.1	-5.3	-8.2	-8.6	0.8
IV	-28.6	-37.7	-19.5	-6.8	-10.5	6.6	-3.5	-1.3	-4.2	-3.4	3.6
2013 sept.	-28.3	-36.9	-19.8	-6.8	-11.0	7.2	-2.3	-3.2	-5.5	-7.2	3.2
okt.	-29.1	-38.9	-19.2	-7.7	-11.2	5.6	-6.5	-3.6	-6.6	-6.9	2.7
nov.	-30.4	-39.5	-21.3	-7.7	-11.2	7.8	-4.2	-0.8	-4.0	-2.8	4.4
dec.	-26.4	-34.8	-18.0	-5.0	-9.1	6.4	0.3	0.4	-2.1	-0.4	3.6
2014 janv.	-29.8	-41.3	-18.4	-3.4	-8.1	5.9	3.7	2.4	-0.6	-0.2	8.0
febr.	-28.5	-37.4	-19.6	-2.9	-4.2	6.1	1.5	3.2	0.3	1.8	7.7

Avots: Eiropas Komisija (Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts).

1) Starpība starp pozitīvas un negatīvas atbildes sniegušo respondentu īpatnību.

2) Ekonomiskā noskaņojuma rādītājs veidojas no ražotāju, pakalpojumu, patērētāju, būvniecības un mazumtirdzniecības konfidences rādītājiem; ražotāju konfidences rādītāja īpatsvars ir 40%, pakalpojumu konfidences rādītāja īpatsvars ir 30%, patērētāju konfidences rādītāja īpatsvars ir 20%, un divu pārējo rādītāju īpatsvars ir katram 5%. Ekonomiskā noskaņojuma rādītāja vērtība virs (zem) 100 norāda uz ekonomisko noskaņojumu virs (zem) vidējā līmeņa (aprēķināts par periodu kopš 1990. gada).

3) Dati tiek vākti katru gadu janvārī, aprīlī, jūlijā un oktobrī. Uzrādītie ceturkšņa dati ir divu sekojošu apsekojumu vidējie rādītāji. Gada dati veidojas no ceturkšņa vidējiem rādītājiem.

4) Konfidences rādītāji tiek aprēķināti kā uzrādīto komponentu parastie vidējie rādītāji; krājumu (4. un 17. aile) un bezdarba (10. aile) novērtējumi tiek lietoti ar pretēju zīmi, lai aprēķinātu konfidences rādītājus.

5.3. Darba tirgus^{1), 2)}

(ceturkšņa dati sezonāli izlīdzināti; gada dati sezonāli neizlīdzināti)

1. Nodarbinātība

	Pēc nodarbinātības statusa			Pēc ekonomiskās darbības veida									
	Kopā	Darba ņēmēji	Pašnodarbinātie	Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zvejniecība	Apstrādes rūpniecība, enerģētika un komunālie pakalpojumi	Būvniecība	Tirdzniecība, transports, izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	Finanses un apdrošināšana	Nekustamais īpašums	Profesionālie, komercdarbības un atbalsta dienestu pakalpojumi	Valsts pārvalde, izglītība, veselība un sociālā aprūpe	Māksla, izklaide un citi pakalpojumi
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Nodarbinātās personas													
	Skaitis (tūkst.)												
2012	147 068	125 725	21 343	5 044	23 104	9 546	36 170	4 066	4 078	1 302	18 333	34 575	10 851
	Īpatsvars no nodarbināto kopskaita (%)												
2012	100.0	85.5	14.5	3.4	15.7	6.5	24.6	2.8	2.8	0.9	12.5	23.5	7.4
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%)												
2010	-0.5	-0.5	-0.5	-1.0	-2.8	-4.0	-0.5	-1.7	-1.1	0.0	2.0	0.9	0.6
2011	0.2	0.3	-0.3	-2.1	0.0	-3.8	0.6	1.2	-0.4	0.3	2.5	0.3	0.1
2012	-0.6	-0.7	-0.1	-2.0	-1.0	-4.6	-0.8	1.2	-0.4	-0.6	0.7	-0.3	0.7
2012 IV	-0.7	-0.8	0.0	-2.1	-1.4	-5.0	-1.0	1.6	-0.8	-1.2	0.5	-0.2	1.3
2013 I	-1.0	-1.0	-1.0	-3.0	-1.6	-5.6	-1.1	0.5	-1.1	-1.6	0.3	-0.2	0.5
II	-1.0	-1.0	-0.6	-1.4	-1.5	-6.2	-1.0	0.2	-1.0	-2.1	0.4	-0.3	0.3
III	-0.8	-0.9	-0.5	-0.8	-1.7	-4.6	-0.8	0.5	-0.4	-0.4	0.0	-0.2	-0.1
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (%)												
2012 IV	-0.3	-0.4	0.0	-0.9	-0.5	-1.6	-0.4	0.8	-0.1	-0.6	-0.3	0.1	-0.1
2013 I	-0.5	-0.5	-0.4	-1.4	-0.5	-1.6	-0.4	-0.2	-0.1	-0.7	-0.6	-0.2	0.0
II	-0.1	-0.1	0.1	1.9	-0.4	-1.1	0.0	0.1	-0.1	0.5	0.5	-0.2	-0.1
III	0.0	0.0	-0.2	-0.4	-0.3	-0.3	0.0	-0.1	-0.1	0.4	0.4	0.1	0.1
Nostrādātās stundas													
	Skaitis (milj.)												
2012	231 353	186 256	45 097	10 073	36 323	16 626	60 198	6 525	6 430	2 009	28 577	49 334	15 257
	Īpatsvars no nostrādāto stundu kopskaita (%)												
2012	100.0	80.5	19.5	4.4	15.7	7.2	26.0	2.8	2.8	0.9	12.4	21.3	6.6
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%)												
2010	-0.1	0.0	-0.5	-1.3	-0.4	-4.1	-0.3	-0.9	-0.6	1.0	2.7	0.9	0.3
2011	0.2	0.4	-0.7	-3.1	0.7	-3.9	0.3	1.4	-0.2	0.9	2.7	0.5	0.0
2012	-1.4	-1.4	-1.3	-2.9	-2.0	-6.1	-1.6	0.6	-0.8	-1.4	0.4	-0.5	-0.1
2012 IV	-1.5	-1.5	-1.7	-2.8	-2.5	-6.1	-1.9	0.9	-1.8	-2.1	-0.1	-0.1	0.2
2013 I	-2.3	-2.3	-2.0	-3.0	-3.5	-8.0	-2.0	0.0	-2.2	-2.1	-0.8	-1.0	-1.1
II	-0.8	-0.9	-0.4	-1.1	-0.6	-5.2	-0.8	0.5	-1.0	-1.7	0.3	-0.2	-0.4
III	-0.9	-0.8	-1.0	-1.0	-0.6	-4.2	-0.8	-0.2	-0.5	-0.7	-0.6	-0.3	-0.9
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (%)												
2012 IV	-0.7	-0.6	-1.1	-0.8	-0.7	-1.9	-1.0	-0.1	-0.7	-1.3	-0.7	0.2	-0.8
2013 I	-1.0	-1.0	-0.8	-0.5	-1.2	-2.4	-0.8	0.0	-0.2	-0.1	-1.0	-0.9	-0.5
II	0.7	0.6	0.9	0.8	1.4	0.6	0.7	0.3	0.3	1.0	0.8	0.4	-0.1
III	0.1	0.1	0.0	-0.4	-0.1	-0.5	0.3	-0.4	0.1	-0.3	0.3	0.1	0.4
Nostrādāto stundu skaits uz vienu nodarbināto													
	Skaitis (tūkst.)												
2012	1 573	1 481	2 113	1 997	1 572	1 742	1 664	1 605	1 577	1 543	1 559	1 427	1 406
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%)												
2010	0.4	0.5	0.0	-0.3	2.5	-0.1	0.2	0.8	0.4	1.0	0.7	0.0	-0.3
2011	0.0	0.1	-0.5	-1.0	0.7	-0.1	-0.3	0.2	0.2	0.7	0.2	0.2	-0.1
2012	-0.8	-0.7	-1.2	-1.0	-1.1	-1.5	-0.8	-0.7	-0.4	-0.8	-0.3	-0.2	-0.8
2012 IV	-0.8	-0.7	-1.6	-0.7	-1.2	-1.2	-1.0	-0.7	-0.9	-1.0	-0.6	0.1	-1.1
2013 I	-1.3	-1.3	-1.0	-0.1	-2.0	-2.5	-0.8	-0.5	-1.2	-0.6	-1.1	-0.8	-1.6
II	0.2	0.1	0.3	0.3	0.9	1.1	0.1	0.2	0.0	0.4	-0.2	0.2	-0.7
III	0.0	0.1	-0.5	-0.2	1.1	0.5	0.0	-0.7	-0.1	-0.3	-0.6	-0.1	-0.8
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (%)												
2012 IV	-0.4	-0.2	-1.1	0.1	-0.2	-0.3	-0.6	-0.8	-0.6	-0.7	-0.4	0.1	-0.7
2013 I	-0.5	-0.5	-0.3	0.9	-0.8	-0.8	-0.4	0.2	-0.2	0.7	-0.4	-0.8	-0.5
II	0.7	0.7	0.7	-1.1	1.8	1.7	0.7	0.2	0.5	0.5	0.3	0.6	0.0
III	0.1	0.1	0.2	-0.1	0.3	-0.2	0.3	-0.3	0.2	-0.7	0.0	0.0	0.3

Avots: ECB aprēķini, kas balstīti uz Eurostat datiem.

1) Nodarbinātības dati balstīti uz EKS 95.

2) Euro 18 dati.

5.3. Darba tirgus

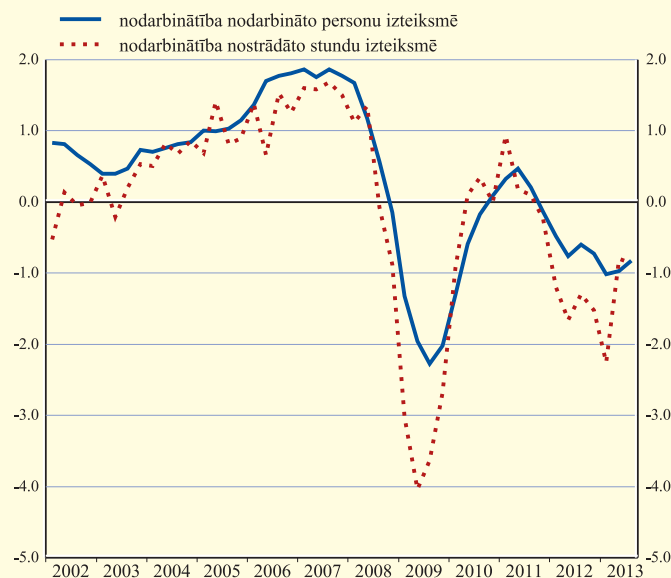
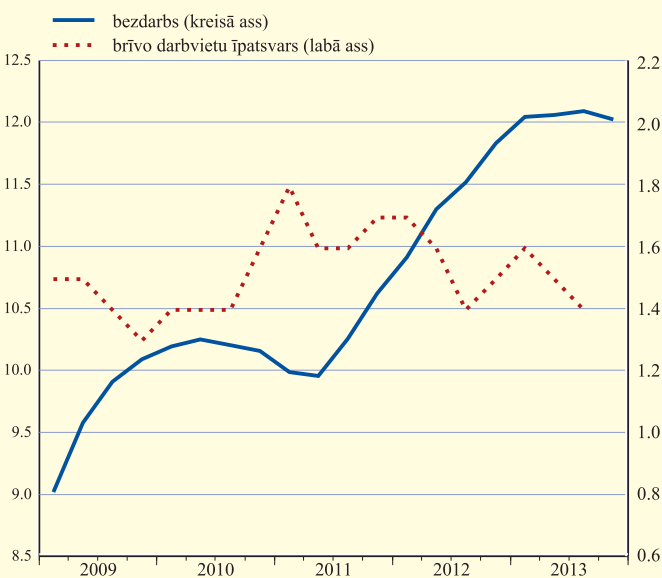
(sezonāli izlīdzināti dati, ja nav norādīts citādi)

2. Bezdarbs un brīvās darbvietas¹⁾

	Bezdarbnieki										Brīvo darbvieta īpatsvars ^{2),3)}
	Kopā		Pēc vecuma ⁴⁾				Pēc dzimuma ⁵⁾				
	Milj.	No darba- spēka; %	Pieaugušie		Jaunieši		Vīrieši		Sievietes		
			Milj.	No darba- spēka; %	Milj.	No darba- spēka; %	Milj.	No darba- spēka; %	Milj.	No darba- spēka; %	
Īpatsvars (2010; %)	100.0		79.5		20.5		54.0		46.0		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2010	16.142	10.2	12.821	9.0	3.320	21.1	8.723	10.1	7.418	10.4	1.5
2011	16.197	10.2	12.960	9.0	3.237	21.0	8.634	10.0	7.564	10.5	1.7
2012	18.211	11.4	14.702	10.2	3.508	23.1	9.775	11.2	8.436	11.6	1.6
2013	19.288	12.1	15.728	10.8	3.560	24.0	10.356	11.9	8.932	12.2	.
2012 IV	18.939	11.8	15.338	10.6	3.601	23.9	10.171	11.7	8.768	12.0	1.5
2013 I	19.258	12.0	15.656	10.8	3.601	24.0	10.350	11.9	8.907	12.2	1.6
II	19.301	12.1	15.751	10.9	3.551	23.8	10.355	11.9	8.946	12.2	1.5
III	19.359	12.1	15.814	10.9	3.545	24.0	10.426	12.0	8.933	12.2	1.4
IV	19.235	12.0	15.692	10.8	3.544	24.0	10.292	11.9	8.944	12.2	.
2013 aug.	19.367	12.1	15.829	10.9	3.538	24.0	10.442	12.0	8.925	12.2	-
sept.	19.380	12.1	15.823	10.9	3.557	24.0	10.415	12.0	8.965	12.2	-
okt.	19.275	12.0	15.727	10.8	3.547	24.0	10.323	11.9	8.951	12.2	-
nov.	19.273	12.0	15.723	10.8	3.550	24.1	10.316	11.9	8.957	12.2	-
dec.	19.158	12.0	15.625	10.8	3.534	24.0	10.236	11.8	8.923	12.2	-
2014 janv.	19.175	12.0	15.636	10.8	3.539	24.0	10.235	11.8	8.940	12.2	-

A28. Nodarbinātība – nodarbināto personu un nostrādāto stundu skaits²⁾

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

A29. Bezdarbs un brīvo darbvieta³⁾ īpatsvars²⁾

Avots: Eurostat.

1) Bezdarba dati attiecas uz fiziskajām personām un sagatavoti atbilstoši SDO rekomendācijām.

2) Euro 18 dati.

3) Rūpniecība, būvniecība un pakalpojumi (neietverot mājsaimniecības kā darba devējus un eksteritoriālās iestādes un organizācijas); sezonāli neizlīdzināti dati.

4) Pieaugušie – vecumā no 25 gadiem; jaunieši – jaunāki par 25 gadiem; īpatsvars izteikts procentos no darbaspēka attiecīgajā vecuma grupā.

5) Īpatsvars izteikts procentos no darbaspēka attiecīgajā dzimuma grupā.

VALDĪBAS FINANSES

6.1. Ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums¹⁾ (procentos no IKP)

1. Euro zona – ieņēmumi

	Kopā		Kārtējie ieņēmumi								Kapitāla ieņēmumi		Papild- postenis: fiskālais slogs ²⁾	
			Tiešie nodokļi	Mājsaim- niecību	Sabiedrību	Netiešie nodokļi	ES institūciju saņemtie	Sociālās iemaksas	Darba devēji	Darba ņēmēji				Pārdo- šanas ieņēmumi
	1	2	3								4	5		
2004	44.5	44.0	11.5	8.5	2.9	13.2	0.3	15.5	8.1	4.5	2.2	0.5	0.4	40.6
2005	44.8	44.3	11.7	8.6	3.0	13.3	0.3	15.4	8.1	4.5	2.3	0.5	0.3	40.8
2006	45.3	45.0	12.3	8.7	3.4	13.4	0.3	15.3	8.0	4.5	2.3	0.3	0.3	41.3
2007	45.3	45.1	12.7	8.9	3.6	13.3	0.3	15.1	8.0	4.4	2.3	0.3	0.3	41.3
2008	45.1	44.9	12.5	9.1	3.2	12.9	0.3	15.3	8.1	4.5	2.3	0.2	0.3	40.9
2009	44.9	44.6	11.6	9.2	2.3	12.8	0.3	15.8	8.3	4.5	2.5	0.3	0.4	40.6
2010	44.8	44.6	11.6	8.9	2.5	13.0	0.3	15.7	8.2	4.5	2.6	0.3	0.3	40.5
2011	45.4	45.0	11.9	9.1	2.7	13.0	0.3	15.7	8.2	4.5	2.6	0.3	0.3	40.9
2012	46.2	46.0	12.4	9.6	2.7	13.3	0.3	15.9	8.3	4.7	2.6	0.2	0.3	41.8

2. Euro zona – izdevumi

	Kopā		Kārtējie izdevumi							Izdevumi kapitālieguldījumiem				Papild- postenis: primārie izdevumi ³⁾
	Kopā	Atlīdzība nodarbi- nātajiem	Starppatēriņš	Procentu maksā- jumi	Kārtējie pārve- dumi	Sociālie maksājumi	Subsī- dijas	ES institū- ciju veiktie maksājumi	Inves- tīcijas	Kapitāla pārve- dumi	ES institū- ciju veiktie maksājumi			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2004	47.4	43.5	10.5	5.0	3.1	24.9	22.1	1.7	0.5	3.9	2.5	1.5	0.1	44.3
2005	47.3	43.4	10.5	5.0	3.0	24.9	22.1	1.7	0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	44.3
2006	46.7	42.8	10.3	5.0	2.9	24.6	21.8	1.7	0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	43.8
2007	46.0	42.2	10.1	5.0	3.0	24.2	21.4	1.6	0.4	3.8	2.6	1.2	0.0	43.0
2008	47.2	43.3	10.3	5.2	3.0	24.8	21.9	1.6	0.4	3.9	2.6	1.3	0.0	44.2
2009	51.3	47.0	11.1	5.7	2.9	27.4	24.3	1.8	0.4	4.3	2.8	1.4	0.0	48.4
2010	51.0	46.6	10.9	5.7	2.8	27.3	24.2	1.8	0.4	4.4	2.6	1.9	0.0	48.2
2011	49.5	46.0	10.6	5.5	3.0	26.8	23.9	1.7	0.4	3.5	2.3	1.2	0.0	46.5
2012	49.9	46.2	10.5	5.5	3.1	27.1	24.3	1.6	0.4	3.7	2.1	1.6	0.1	46.8

3. Euro zona – deficīts/pārpalikums, sākotnējais deficīts/pārpalikums un valdības patēriņš

	Deficīts (-)/pārpalikums (+)					Sākot- nējais deficīts(-)/ pārpa- likums (+)	Valdības patēriņš ⁴⁾							Indivi- duālais patēriņš
	Kopā	Centrālā valdība	Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodroši- nāšanas fondi		Kopā	Atlīdzība nodarbi- nātajiem	Starppatēriņš	Pārvedumi natūrā ar tir- gus ražotāju starpniecību	Pamat- kapitāla patēriņš	Pārdošana (ar mīnusa zīmi)	Kolektīvais patēriņš	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2004	-2.9	-2.5	-0.4	-0.3	0.2	0.2	20.4	10.5	5.0	5.1	1.9	2.2	8.1	12.3
2005	-2.5	-2.3	-0.3	-0.2	0.2	0.5	20.5	10.5	5.0	5.2	1.9	2.3	8.0	12.5
2006	-1.4	-1.5	-0.1	-0.2	0.4	1.5	20.3	10.3	5.0	5.3	1.9	2.3	7.9	12.5
2007	-0.7	-1.2	0.0	0.0	0.6	2.3	20.1	10.1	5.0	5.2	1.9	2.3	7.7	12.3
2008	-2.1	-2.3	-0.2	-0.2	0.5	0.9	20.6	10.3	5.2	5.4	1.9	2.3	8.0	12.7
2009	-6.4	-5.2	-0.5	-0.3	-0.4	-3.5	22.4	11.1	5.7	5.9	2.1	2.5	8.6	13.8
2010	-6.2	-5.1	-0.7	-0.3	-0.1	-3.4	22.1	10.9	5.7	5.9	2.1	2.6	8.4	13.6
2011	-4.1	-3.3	-0.7	-0.2	0.0	-1.1	21.6	10.6	5.5	5.8	2.1	2.6	8.2	13.4
2012	-3.7	-3.4	-0.3	0.0	0.0	-0.6	21.6	10.5	5.5	5.9	2.1	2.6	8.2	13.4

4. Euro zonas valstis – deficīts (-)/pārpalikums (+)⁵⁾

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LV	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
2009	-5.6	-3.1	-2.0	-13.7	-15.7	-11.1	-7.5	-5.5	-6.1	-9.8	-0.7	-3.7	-5.6	-4.1	-10.2	-6.3	-8.0	-2.5
2010	-3.7	-4.2	0.2	-30.6	-10.7	-9.6	-7.1	-4.5	-5.3	-8.1	-0.8	-3.5	-5.1	-4.5	-9.8	-5.9	-7.7	-2.5
2011	-3.7	-0.8	1.1	-13.1	-9.5	-9.6	-5.3	-3.8	-6.3	-3.6	0.1	-2.8	-4.3	-2.5	-4.3	-6.3	-5.1	-0.7
2012	-4.0	0.1	-0.2	-8.2	-9.0	-10.6	-4.8	-3.0	-6.4	-1.3	-0.6	-3.3	-4.1	-2.5	-6.4	-3.8	-4.5	-1.8

Avoti: ECB – apkopotajiem euro zonas datiem; Eiropas Komisija – ar valstu deficītu/pārpalikumu saistītajiem datiem.

1) Jēdzieni "ieņēmumi", "izdevumi" un "deficīts/pārpalikums" balstīti uz EKS 95. Iekļauti un konsolidēti ES budžeta ietvaros veiktie darījumi. Darījumi starp dalībvalstu valdībām nav konsolidēti.

2) Fiskālais slogs ietver nodokļus un sociālās iemaksas.

3) Ietver visus izdevumus mīnus procentu izdevumus.

4) Atbilst valdības galapatēriņa izdevumiem (P.3) atbilstoši EKS 95.

5) Ietver norēķinus saistībā ar mijmaiņas un biržā netirgotajiem nākotnes procentu likmju līgumiem.

6.2. Parāds¹⁾

(procentos no IKP)

1. Euro zona – finanšu instrumentu un to turētāju sektoru dalījumā

	Kopā	Finanšu instrumenti				Turētāji				Citi kreditori ³⁾
		Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Īstermiņa parāda vērtspapīri	Ilgttermiņa parāda vērtspapīri	Iekšzemes kreditori ²⁾				
						Kopā	MFI	Citas finanšu sabiedrības	Citi sektori	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2003	69.2	2.1	12.5	5.1	49.6	40.2	20.5	11.3	8.4	29.1
2004	69.7	2.2	12.2	4.8	50.5	38.7	19.7	11.2	7.9	30.9
2005	70.5	2.4	12.3	4.5	51.3	37.0	19.0	11.3	6.8	33.5
2006	68.7	2.5	11.9	4.0	50.3	34.9	19.1	9.3	6.5	33.7
2007	66.4	2.2	11.3	3.9	48.9	32.7	17.8	8.6	6.3	33.6
2008	70.2	2.3	11.6	6.5	49.8	33.2	18.4	7.9	6.9	37.0
2009	80.0	2.5	12.7	8.3	56.5	37.4	21.4	9.2	6.8	42.6
2010	85.4	2.4	15.4	7.3	60.3	40.5	24.4	10.6	5.6	44.9
2011	87.3	2.4	15.4	7.4	62.1	42.7	24.5	11.4	6.8	44.6
2012	90.6	2.6	17.3	6.8	64.0	45.6	26.5	12.6	6.5	45.1

2. Euro zona – emitenta, termiņa un valūtas denominācijas dalījumā

	Kopā	Emitents ⁴⁾				Sākotnējais termiņš			Atlikušais termiņš			Valūtas	
		Centrālā valdība	Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodrošināšanas fondi	Līdz 1 gadam	Ilgāk par 1 gadu	Mainīgā procentu likme	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Euro vai dalībvalsts valūta	Citas valūtas
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2003	69.2	56.7	6.5	5.1	1.0	7.9	61.4	5.0	14.9	26.1	28.3	68.4	0.9
2004	69.7	56.7	6.6	5.1	1.3	7.7	62.0	4.7	14.7	26.3	28.6	68.7	1.0
2005	70.5	57.2	6.7	5.2	1.4	7.8	62.8	4.6	14.8	25.8	29.9	69.4	1.1
2006	68.7	55.4	6.5	5.3	1.4	7.3	61.4	4.3	14.3	24.2	30.1	68.0	0.7
2007	66.4	53.5	6.3	5.3	1.4	7.1	59.2	4.2	14.5	23.6	28.2	65.8	0.5
2008	70.2	56.9	6.7	5.3	1.3	10.0	60.2	4.9	17.7	23.5	29.1	69.2	1.0
2009	80.0	64.8	7.7	5.8	1.7	12.0	68.0	5.0	19.5	27.3	33.2	78.8	1.2
2010	85.4	69.3	8.4	5.9	1.9	13.0	72.4	5.1	21.2	29.3	34.9	84.2	1.2
2011	87.3	70.7	8.5	5.9	2.2	12.6	74.7	6.1	20.8	30.4	36.1	85.6	1.7
2012	90.6	73.6	8.8	6.0	2.3	11.7	78.9	7.3	20.0	32.2	38.4	88.7	2.0

3. Euro zonas valstis

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LV	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
2009	95.7	74.5	7.1	64.4	129.7	54.0	79.2	116.4	58.5	36.9	15.5	66.5	60.8	69.2	83.7	35.2	35.6	43.5
2010	95.7	82.5	6.7	91.2	148.3	61.7	82.4	119.3	61.3	44.4	19.5	66.8	63.4	72.3	94.0	38.7	41.0	48.7
2011	98.0	80.0	6.1	104.1	170.3	70.5	85.8	120.7	71.5	41.9	18.7	69.5	65.7	72.8	108.2	47.1	43.4	49.2
2012	99.8	81.0	9.8	117.4	156.9	86.0	90.2	127.0	86.6	40.6	21.7	71.3	71.3	74.0	124.1	54.4	52.4	53.6

Avoti: ECB – apkopotajiem euro zonas datiem; Eiropas Komisija – ar valsts parādu saistītajiem datiem.

1) Valdības kopējais parāds nominālvērtībā ar konsolidētiem valdības apakšsektoriem. Nerezidentu valdību turējumi nav konsolidēti. Starpvaldību aizdevumi finanšu krīzes kontekstā ir konsolidēti. Dati ir daļējas aplēses.

2) Turētāji – tās valsts rezidenti, kuras valdība uzņēmusies parādsaistības.

3) Ietver euro zonas rezidentus, izņemot tās valsts rezidentus, kuras valdība uzņēmusies parādsaistības.

4) Izņemot valdības parādu, kura turētājs ir attiecīgās valsts valdība.

6.3. Parāda pārmaiņas¹⁾ (procentos no IKP)

1. Euro zona – pārmaiņas to cēloņa, finanšu instrumentu un turētāju sektoru dalījumā

	Kopā	Pārmaiņu cēlonis			Finanšu instrumenti				Turētāji			
		Aizņemšanās nepieciešamība ²⁾	Pārvērtēšanas ietekme ³⁾	Citas apjoma pārmaiņas ⁴⁾	Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Īstermiņa parāda vērtspapīri	Ilgtermiņa parāda vērtspapīri	Iekšzemes kreditori ⁵⁾	MFI	Pārējās finanšu sabiedrības	Pārējie kreditori ⁶⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	3.2	3.3	-0.1	0.0	0.2	0.1	-0.1	2.9	0.2	0.0	0.3	3.0
2005	3.3	3.1	0.2	0.0	0.3	0.5	-0.1	2.6	-0.4	0.0	0.5	3.7
2006	1.6	1.5	0.1	0.0	0.2	0.2	-0.3	1.5	-0.3	1.1	-1.4	1.9
2007	1.2	1.2	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.1	1.2	-0.4	-0.4	-0.3	1.6
2008	5.3	5.2	0.1	0.0	0.1	0.5	2.7	2.0	1.3	1.0	-0.5	4.1
2009	7.3	7.5	-0.2	0.0	0.1	0.7	1.6	4.9	3.0	2.3	1.0	4.3
2010	7.6	7.7	-0.1	0.0	0.0	3.0	-0.7	5.2	4.1	3.6	1.6	3.4
2011	4.2	4.0	0.1	0.0	0.0	0.4	0.2	3.5	3.3	0.8	1.1	0.9
2012	3.9	5.3	-1.4	0.0	0.2	2.0	-0.5	2.2	3.1	2.1	1.2	0.7

2. Euro zona – deficīta-parāda korekcija

	Parāda pārmaiņas	Deficīts (-)/ pārpalikums (+)	Deficīta-parāda korekcija ⁷⁾										Pārveertēšanas ietekme	Valūtas kursa ietekme	Citas apjoma pārmaiņas	Citi ⁸⁾
			Kopā	Darījumi ar galvenajiem finanšu aktīviem, kas ir valdības īpašumā												
				Kopā	Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Parāda vērtspapīri ⁹⁾	Akcijas un pārējie kapitāla vērtspapīri	Privatizācija	Ieguldījumi kapitālā						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
2004	3.2	-2.9	0.3	0.2	0.2	0.0	0.1	0.0	-0.5	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1		
2005	3.3	-2.5	0.8	0.6	0.3	0.0	0.1	0.1	-0.3	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0		
2006	1.6	-1.4	0.2	0.2	0.3	-0.1	0.2	-0.2	-0.4	0.1	0.1	0.0	0.0	-0.1		
2007	1.2	-0.7	0.5	0.6	0.2	0.0	0.2	0.1	-0.3	0.2	0.0	0.0	0.0	-0.1		
2008	5.3	-2.1	3.2	3.1	0.8	0.7	0.7	0.9	-0.1	0.7	0.1	0.0	0.0	0.0		
2009	7.3	-6.4	0.9	1.0	0.3	0.0	0.3	0.4	-0.3	0.5	-0.2	0.0	0.0	0.1		
2010	7.6	-6.2	1.4	1.8	0.0	0.5	1.0	0.2	0.0	0.2	-0.1	0.0	0.0	-0.3		
2011	4.2	-4.1	0.0	-0.3	0.2	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1	0.2	0.1	0.0	0.0	0.2		
2012	3.9	-3.7	0.2	1.3	0.2	0.5	0.0	0.6	-0.2	0.3	-1.4	0.0	0.0	0.3		

Avots: ECB.

1) Dati ir daļējas aplēses. Gada pārmaiņas valdības kopējā nominālajā konsolidētajā parādā izteiktas procentos no IKP, t.i., $[\text{parāds}(t) - \text{parāds}(t-1)] \div \text{IKP}(t)$.

2) Starpvērtību aizdevumi finanšu krīzes kontekstā ir konsolidēti.

3) Saskaņā ar definīciju aizņemšanās nepieciešamība ir vienāda ar parāda darījumiem.

4) Papildus ārvalstu valūtas kursa pārmaiņu ietekmei ietver arī pārmaiņas, kas rodas, nosakot datus nominālvērtībā (piemēram, prēmijas vai diskonta likmes emitētajiem parāda vērtspapīriem).

5) Ietver pārmaiņu ietekmi, kas rodas institucionālu vienību pārklasificēšanas un noteiktu veidu parāda pārņemšanas rezultātā.

6) Turētāji – tās valsts rezidenti, kuras valdība uzņēmusies parādsaistības.

7) Ietver euro zonas valstu rezidentus, izņemot tās valsts rezidentus, kuras valdība uzņēmusies parādsaistības.

8) Starpība starp gada pārmaiņām kopējā nominālā konsolidētā parāda apjomā un deficītu (izteiktu procentos no IKP).

9) Galvenokārt tiek veidoti no darījumiem ar pārējiem aktīviem un saistībām (tirdzniecības kredīti, citi debitoru/kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti).

10) Neietver atvasinātos finanšu instrumentus.

6.4. Ceturkšņa ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums¹⁾

(procentos no IKP)

1. Euro zona – ceturkšņa ieņēmumi

	Kopā		Kārtējie ieņēmumi					Kapitāla ieņēmumi		Papild- postenis: fiskālais slogs ²⁾
	1	2	Tiešie nodokļi 3	Netiešie nodokļi 4	Sociālās iemekšas 5	Pārdošanas ieņēmumi 6	Īpašuma ieņēmumi 7	8	Kapitāla nodokļi 9	
2007 III	43.7	43.2	12.3	12.4	14.8	2.2	0.7	0.5	0.3	39.7
IV	49.1	48.6	14.7	13.8	15.7	2.5	1.0	0.6	0.3	44.5
2008 I	42.5	42.2	10.9	12.4	14.8	2.2	1.1	0.3	0.2	38.3
II	45.3	44.9	12.9	12.3	15.1	2.3	1.5	0.4	0.3	40.6
III	43.4	43.0	12.1	12.1	15.0	2.3	0.8	0.4	0.3	39.5
IV	48.7	48.2	13.9	13.3	16.4	2.6	1.1	0.5	0.3	43.8
2009 I	42.6	42.5	10.5	12.0	15.6	2.4	1.1	0.1	0.2	38.4
II	45.3	44.8	11.9	12.5	15.7	2.5	1.4	0.6	0.5	40.5
III	42.9	42.5	10.9	12.0	15.5	2.5	0.7	0.3	0.3	38.8
IV	48.5	47.7	12.9	13.6	16.4	2.7	1.0	0.8	0.5	43.4
2010 I	42.5	42.3	10.2	12.4	15.5	2.4	0.9	0.2	0.3	38.3
II	45.2	44.7	11.9	12.7	15.4	2.6	1.3	0.5	0.3	40.3
III	43.1	42.7	10.9	12.5	15.3	2.5	0.7	0.3	0.3	39.0
IV	48.3	47.6	13.1	13.2	16.4	2.9	1.0	0.7	0.3	43.0
2011 I	43.2	42.9	10.7	12.6	15.3	2.5	1.0	0.3	0.3	38.9
II	45.3	45.0	12.1	12.7	15.4	2.5	1.5	0.3	0.3	40.4
III	43.7	43.4	11.4	12.5	15.3	2.5	0.8	0.3	0.3	39.5
IV	49.0	47.9	13.4	13.1	16.7	2.8	1.0	1.1	0.4	43.6
2012 I	43.7	43.5	11.0	12.8	15.4	2.5	1.0	0.3	0.2	39.4
II	46.2	45.9	12.6	12.8	15.6	2.6	1.4	0.3	0.3	41.4
III	44.7	44.3	11.9	12.7	15.5	2.6	0.8	0.4	0.3	40.4
IV	50.2	49.5	14.1	13.6	17.0	2.9	1.0	0.7	0.3	44.9
2013 I	44.3	44.1	11.3	12.8	15.7	2.5	1.0	0.3	0.3	40.0
II	47.5	47.0	13.3	13.0	15.7	2.6	1.4	0.5	0.4	42.4
III	45.2	44.7	12.2	12.7	15.5	2.5	0.7	0.5	0.4	40.8

2. Euro zona – ceturkšņa izdevumi un deficīts/pārpalikums

	Kopā		Kārtējie izdevumi						Izdevumi kapitālieguldījumiem			Deficīts (-)/ pārpalikums (+)	Sākotnējais deficīts (-)/ pārpalikums (+)
	Kopā	Atlīdzība nodarbi- nātajiem	Starp- patēriņš	Procentu maksājumi	Kārtējie pārdevumi	Sociālie maksājumi	Subsīdijas	Investīcijas	Kapitāla pārdevumi				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2007 III	44.6	41.0	9.6	4.8	2.9	23.8	20.6	1.2	3.6	2.6	0.9	-1.0	1.9
IV	49.3	44.8	10.8	5.9	2.9	25.1	21.2	1.5	4.5	2.8	1.7	-0.1	2.8
2008 I	45.4	41.8	9.8	4.5	3.0	24.4	20.8	1.2	3.6	2.3	1.2	-2.9	0.1
II	46.0	42.4	10.3	5.0	3.3	23.9	20.8	1.1	3.6	2.6	1.0	-0.7	2.6
III	45.8	42.1	9.8	5.0	3.0	24.4	21.2	1.2	3.7	2.7	1.0	-2.4	0.6
IV	51.3	46.8	11.3	6.3	2.9	26.3	22.3	1.4	4.6	2.9	1.6	-2.6	0.3
2009 I	49.3	45.5	10.7	5.1	2.8	27.0	23.0	1.3	3.9	2.6	1.2	-6.7	-3.9
II	50.7	46.5	11.1	5.5	3.0	26.9	23.3	1.3	4.2	2.8	1.3	-5.4	-2.3
III	50.1	46.0	10.6	5.5	2.8	27.1	23.5	1.3	4.1	2.9	1.1	-7.2	-4.4
IV	54.7	49.8	11.8	6.7	2.8	28.4	24.0	1.5	4.9	3.0	1.8	-6.1	-3.3
2010 I	50.4	46.5	10.7	5.1	2.7	28.0	23.7	1.4	3.9	2.4	1.5	-7.9	-5.2
II	49.7	46.1	11.0	5.5	3.0	26.7	23.2	1.3	3.5	2.5	1.1	-4.4	-1.5
III	50.5	45.2	10.3	5.4	2.7	26.9	23.2	1.3	5.3	2.6	2.7	-7.4	-4.7
IV	53.5	48.8	11.5	6.7	2.9	27.7	23.7	1.5	4.7	2.7	2.0	-5.2	-2.3
2011 I	48.5	45.3	10.3	5.0	2.9	27.2	23.1	1.3	3.1	2.2	1.0	-5.3	-2.4
II	48.6	45.3	10.7	5.3	3.2	26.2	22.8	1.2	3.3	2.3	0.9	-3.3	0.0
III	48.0	44.5	10.1	5.2	2.9	26.4	22.9	1.2	3.5	2.3	1.1	-4.3	-1.5
IV	52.8	48.7	11.3	6.6	3.2	27.7	23.7	1.5	4.0	2.5	1.8	-3.8	-0.6
2012 I	48.1	45.4	10.2	4.9	3.0	27.3	23.3	1.2	2.7	2.0	0.8	-4.3	-1.4
II	49.2	45.9	10.6	5.3	3.3	26.7	23.2	1.2	3.3	2.1	1.2	-2.9	0.4
III	48.4	44.9	10.1	5.3	2.9	26.7	23.3	1.2	3.6	2.2	1.3	-3.7	-0.9
IV	53.9	48.9	11.1	6.5	3.2	28.1	24.1	1.4	5.1	2.3	2.8	-3.8	-0.6
2013 I	48.9	46.2	10.3	5.0	2.8	28.1	23.8	1.2	2.7	1.8	1.1	-4.6	-1.7
II	49.6	46.2	10.5	5.3	3.1	27.2	23.6	1.2	3.5	2.0	1.4	-2.1	1.0
III	48.6	45.3	10.0	5.3	2.8	27.2	23.6	1.2	3.3	2.2	1.1	-3.4	-0.5

Avoti: ECB aprēķini, kas balstīti uz Eurostat un valstu datiem.

- 1) Jēdzieni "ieņēmumi", "izdevumi" un "deficīts/pārpalikums" balstīti uz EKS 95. Nav iekļauti ES budžeta darījumi ar ārpus valdības sektora esošajiem uzņēmumiem. Citādi, izņemot atšķirīgus datu nosūtīšanas termiņus, ceturkšņa dati atbilst gada datiem.
- 2) Fiskālais slogs ietver nodokļus un sociālās iemekšas.

6.5. Ceturkšņa parāds un parāda pārmaiņas¹⁾ (procentos no IKP)

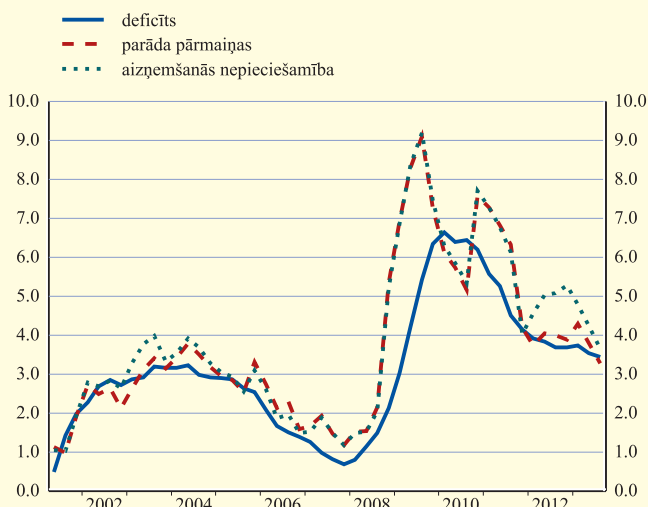
1. Euro zona – Māstrihtas parāds finanšu instrumentu sektorā dalījumā

	Kopā	Finanšu instrumenti			
		Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Īstermiņa parāda vērtspapīri	Ilgttermiņa parāda vērtspapīri
	1	2	3	4	5
2010 IV	85.4	2.4	15.4	7.3	60.3
2011 I	86.3	2.4	15.2	7.4	61.2
II	87.2	2.4	14.9	7.5	62.3
III	86.8	2.4	15.1	7.8	61.4
IV	87.3	2.4	15.4	7.4	62.1
2012 I	88.2	2.5	15.8	7.6	62.3
II	89.9	2.5	16.7	7.3	63.4
III	90.0	2.5	16.5	7.2	63.7
IV	90.6	2.6	17.3	6.8	64.0
2013 I	92.3	2.6	16.9	7.1	65.8
II	93.4	2.5	16.9	6.9	67.1
III	92.7	2.5	16.6	6.9	66.6

2. Euro zona – deficīta-parāda korekcija

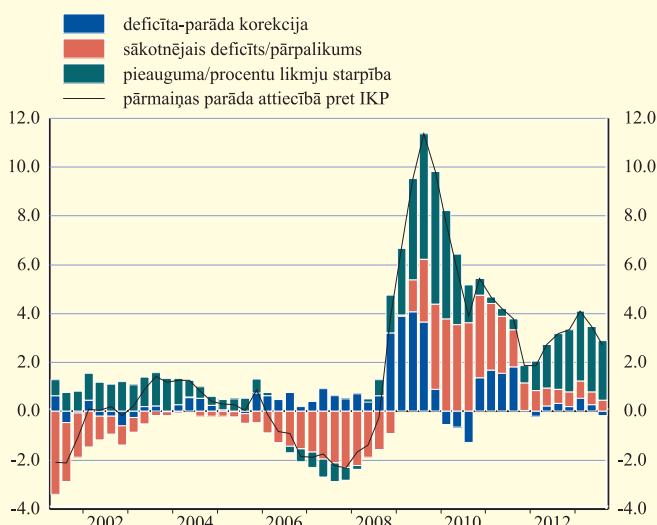
	Parāda pārmaiņas	Deficīts (-)/ pārpalikums (+)	Deficīta-parāda korekcija							Papild- postenis: aizņemšanās nepiecieša- mība	
			Kopā	Darījumi ar galvenajiem finanšu aktīviem, kas ir valdības īpašumā					Pārvērtē- šanas ietekme un citas apjoma pārmaiņas		Citi
				Kopā	Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Parāda vērtspapīri	Akcijas un pārējie kapitāla vērtspapīri			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2010 IV	11.6	-5.2	6.4	5.7	-0.4	1.7	4.4	0.0	0.0	0.8	11.6
2011 I	6.9	-5.3	1.6	0.7	2.1	-0.8	-0.6	-0.1	0.2	0.8	6.7
II	5.9	-3.3	2.6	2.5	2.8	0.5	-0.3	-0.5	0.1	0.0	5.8
III	0.9	-4.3	-3.4	-3.7	-3.6	-0.5	0.2	0.2	0.5	-0.2	0.4
IV	3.2	-3.8	-0.6	-0.6	-0.3	-0.2	-0.1	0.1	-0.2	0.2	3.4
2012 I	5.0	-4.3	0.6	3.5	4.2	-0.2	-0.6	0.0	-3.8	0.9	8.7
II	7.1	-2.9	4.2	3.9	1.6	0.9	0.6	0.7	-0.5	0.9	7.7
III	0.7	-3.7	-3.0	-2.1	-2.1	0.5	-0.6	0.1	0.1	-1.0	0.6
IV	2.8	-3.8	-1.0	-0.4	-2.7	0.4	0.4	1.5	-1.4	0.7	4.1
2013 I	6.6	-4.6	2.1	1.8	1.6	0.0	-0.2	0.5	-0.1	0.3	6.7
II	5.2	-2.1	3.1	3.4	3.3	0.3	0.0	-0.2	-0.3	0.1	5.5
III	-1.4	-3.4	-4.8	-4.5	-3.4	-0.8	0.0	-0.3	0.3	-0.6	-1.7

A30. Deficīts, aizņemšanās nepieciešamība un parāda pārmaiņas (četrus ceturkšņus mainīgā summa procentos no IKP)

A31. Māstrihtas parāds

(gada pārmaiņas parāda attiecībā pret IKP un pamatfaktoros)

Avoti: ECB aprēķini, kas balstīti uz Eurostat un valstu datiem.

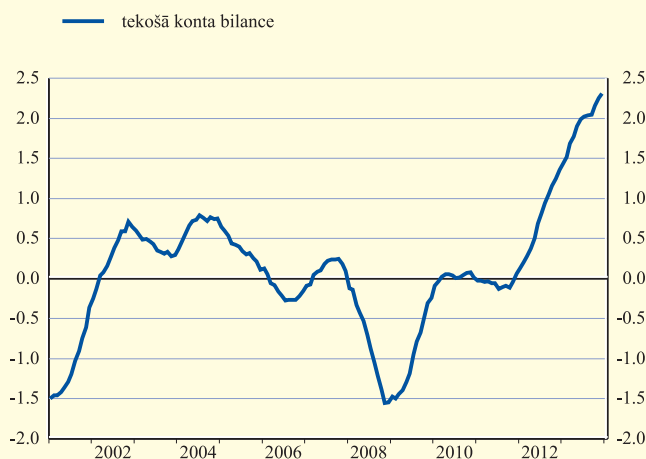
1) Starpvaldību aizdevumi finanšu krīzes kontekstā ir konsolidēti.

ĀRĒJIE DARĪJUMI UN POSTEŅI

7.1. Maksājumu bilances kopsavilkums¹⁾ (mljrd. euro; neto darījumi)

	Tekošais kants					Kapitāla kants	Neto aizdevumi pārējām pasaules valstīm/ neto aizņēmumi no pārējām pasaules valstīm (1. + 6. aile)	Finanšu kants						Novirze
	Kopā	Preces	Pakalpojumi	Ienākumi	Kārtējie pārveidumi			Kopā	Tiešās investīcijas	Portfeļieguldījumi	Atvasinātie finanšu instrumenti	Citi ieguldījumi	Rezerves aktīvi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2011	8.2	2.3	72.7	39.4	-106.3	11.0	19.2	-44.2	-85.8	231.1	-5.3	-173.9	-10.3	25.0
2012	126.2	94.9	88.7	49.3	-106.8	5.0	131.2	-140.9	-3.6	72.3	3.4	-199.2	-13.9	9.8
2013	216.7	173.4	105.4	62.5	-124.7	18.1	234.8	-246.5	-116.7	142.2	13.5	-281.2	-4.3	11.7
2012 IV	61.9	35.0	22.1	18.7	-14.0	6.3	68.2	-100.2	-27.6	72.9	25.4	-168.1	-2.8	32.0
2013 I	24.6	30.7	17.5	18.5	-42.1	1.8	26.4	-25.1	-24.0	16.5	8.4	-26.0	0.0	-1.2
II	56.1	51.3	28.8	6.8	-30.8	5.5	61.6	-58.8	-55.6	67.1	-0.6	-68.5	-1.2	-2.8
III	48.9	39.5	31.4	12.8	-34.8	4.5	53.4	-58.3	-27.8	3.9	5.6	-37.1	-2.9	4.9
IV	87.0	52.0	27.6	24.4	-17.0	6.4	93.4	-104.3	-9.4	54.7	0.2	-149.5	-0.3	10.9
2012 dec.	27.3	11.1	9.6	7.0	-0.4	1.7	29.1	-38.5	3.8	-4.3	9.5	-48.3	0.8	9.5
2013 janv.	-6.8	-2.7	4.5	4.7	-13.3	0.1	-6.7	4.7	-10.9	26.9	4.6	-11.1	-4.8	2.0
febr.	9.0	11.2	5.9	7.7	-15.9	1.1	10.1	-11.1	2.2	-13.9	2.7	-4.6	2.6	0.9
marts	22.4	22.2	7.1	6.1	-13.0	0.5	22.9	-18.8	-15.3	3.6	1.1	-10.4	2.3	-4.2
apr.	14.8	16.3	8.0	1.2	-10.7	1.8	16.6	-20.7	-18.6	-0.1	-5.8	3.8	0.0	4.1
maijs	11.3	16.9	8.9	-4.7	-9.7	2.6	13.9	-12.7	-16.6	37.9	-8.3	-25.2	-0.6	-1.2
jūn.	30.0	18.0	11.9	10.4	-10.3	1.1	31.1	-25.5	-20.5	29.3	13.5	-47.1	-0.6	-5.6
jūl.	24.0	18.8	12.4	4.5	-11.7	2.5	26.5	-25.8	7.9	-31.8	-2.6	0.6	0.2	-0.8
aug.	10.2	7.1	7.9	6.9	-11.8	1.5	11.7	-10.2	-1.0	17.2	6.5	-31.1	-2.0	-1.5
sept.	14.7	13.5	11.2	1.3	-11.3	0.5	15.2	-22.3	-34.7	18.5	1.7	-6.6	-1.1	7.1
okt.	26.6	19.2	9.9	6.2	-8.7	2.3	28.9	-27.5	-1.7	2.1	2.8	-31.6	0.9	-1.3
nov.	27.2	18.9	7.6	6.3	-5.6	1.7	28.9	-27.1	-11.8	59.4	-4.9	-70.1	0.2	-1.8
dec.	33.2	13.9	10.1	11.9	-2.7	2.3	35.6	-49.6	4.1	-6.8	2.3	-47.8	-1.3	14.0
	12 mēnešu darījumu summa													
2013 dec.	216.7	173.4	105.4	62.5	-124.7	18.1	234.8	-246.5	-116.7	142.2	13.5	-281.2	-4.3	11.7
	12 mēnešu darījumu summa, % no IKP													
2013 dec.	2.3	1.8	1.1	0.7	-1.3	0.2	2.5	-2.6	-1.2	1.5	0.1	-2.9	0.0	0.1

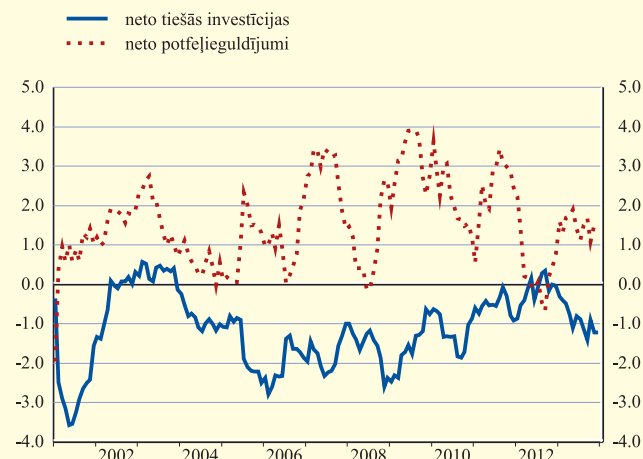
A32. Euro zonas maksājumu balance. Tekošais kants (sezonāli izlīdzināti dati; 12 mēnešu darījumu summa, % no IKP)

Avots: ECB.

1) Zīmju konvencijas skaidrojums sniegts vispārējās piezīmēs.

A33. Euro zonas maksājumu balance. Tiešās investīcijas un portfeļieguldījumi (12 mēnešu darījumu summa, % no IKP)

7.2. Tekošais kants un kapitāla kants

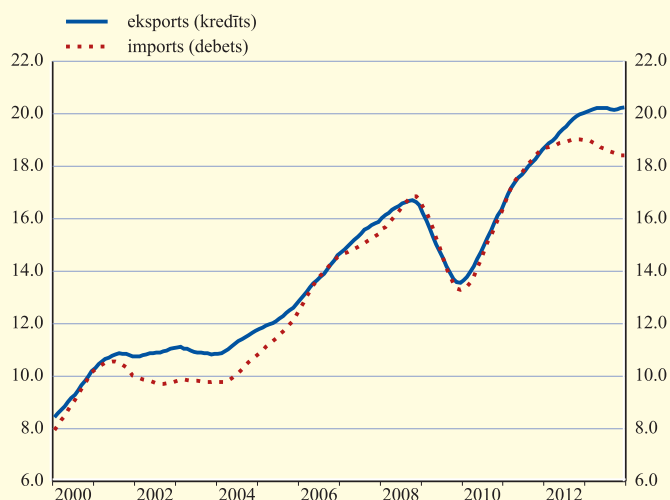
(mljrd. euro; darījumi)

1. Tekošā kanta un kapitāla kanta kopsavilkums

	Tekošais kants													Kapitāla kants	
	Kopā			Preces		Pakalpojumi		Ienākumi		Kārtējie pārvedumi					
	Kredīts	Debets	Saldo	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts		Debets		Kredīts	Debets
										Strādājošo naudas pārvedumi	Strādājošo naudas pārvedumi	Strādājošo naudas pārvedumi	Strādājošo naudas pārvedumi		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2011	3 018.1	3 009.9	8.2	1 789.1	1 786.7	584.3	511.6	549.9	510.5	94.8	6.5	201.1	27.2	25.2	14.2
2012	3 179.0	3 052.7	126.2	1 919.5	1 824.6	626.6	537.9	535.5	486.1	97.3	6.8	204.1	26.0	28.8	23.8
2013	3 195.0	2 978.3	216.7	1 935.5	1 762.1	651.6	546.2	512.3	449.8	95.6	.	220.3	.	29.4	11.3
2012 IV	816.5	754.6	61.9	489.5	454.5	161.8	139.7	131.9	113.1	33.3	1.7	47.3	6.7	10.7	4.5
2013 I	765.2	740.6	24.6	470.6	439.9	144.9	127.3	122.0	103.5	27.8	1.6	69.9	5.9	5.9	4.2
II	813.4	757.2	56.1	489.7	438.4	164.4	135.7	139.2	132.4	20.0	1.9	50.8	6.2	7.7	2.3
III	798.5	749.6	48.9	479.2	439.7	175.0	143.5	126.9	114.1	17.5	1.8	52.3	6.4	6.5	2.0
IV	817.9	730.9	87.0	496.1	444.1	167.3	139.7	124.2	99.8	30.3	.	47.3	.	9.2	2.9
2013 okt.	277.1	250.5	26.6	176.1	156.9	56.7	46.7	38.2	32.0	6.2	-	14.9	-	2.8	0.6
nov.	265.4	238.2	27.2	166.2	147.3	51.9	44.3	38.8	32.5	8.5	-	14.1	-	2.3	0.5
dec.	275.4	242.2	33.2	153.8	139.9	58.7	48.6	47.2	35.4	15.6	-	18.3	-	4.1	1.8
	Sezonāli izlīdzināti dati														
2013 II	805.7	744.2	61.5	485.9	438.3	163.5	138.1	131.6	114.3	24.7	-	53.5	-	-	-
III	797.4	754.7	42.7	478.2	441.0	165.3	137.8	129.8	119.5	24.2	-	56.4	-	-	-
IV	803.3	736.6	66.8	493.0	442.8	164.5	136.4	123.2	104.2	22.5	-	53.2	-	-	-
2013 okt.	265.6	243.4	22.2	162.9	146.3	54.8	44.7	40.3	35.5	7.5	-	17.0	-	-	-
nov.	269.3	246.0	23.3	165.7	147.0	55.0	45.6	41.3	36.4	7.3	-	17.0	-	-	-
dec.	268.5	247.2	21.3	164.5	149.5	54.7	46.0	41.6	32.3	7.7	-	19.3	-	-	-
	12 mēnešu darījumu summa														
2013 dec.	3 200.3	2 979.0	221.3	1 940.5	1 764.7	651.5	546.6	511.6	450.3	96.7	-	215.0	-	-	-
	12 mēnešu darījumu summa, % no IKP														
2013 dec.	33.4	31.1	2.3	20.3	18.4	6.8	5.7	5.3	4.7	1.0	-	2.3	-	-	-

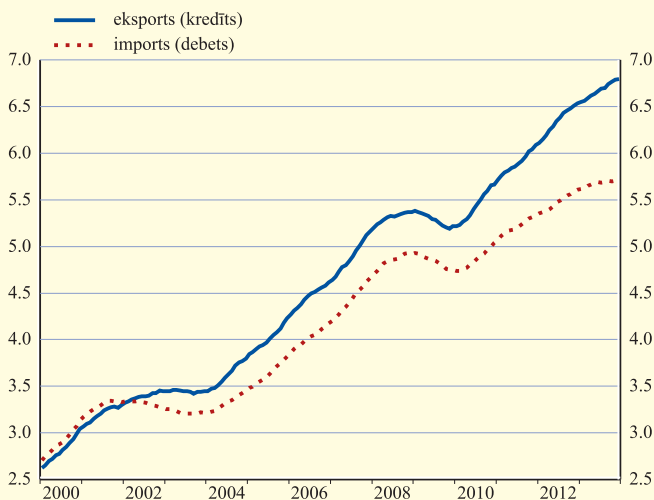
A34. Euro zonas maksājumu bilance. Preces

(sezonāli izlīdzināti dati; 12 mēnešu darījumu summa, % no IKP)

A35. Euro zonas maksājumu bilance. Pakalpojumi

(sezonāli izlīdzināti dati; 12 mēnešu darījumu summa, % no IKP)

Avots: ECB.

7.2. Tekošais kants un kapitāla kants
(mljrd. euro)**2. Ienākumu kants**
(darījumi)

	Atlīdzība nodarbinātajiem		Ieguldījumu ienākumi													
	Kredīts	Debets	Kopā		Tiešās investīcijas						Portfeļieguldījumi				Citi ieguldījumi	
			Kredīts	Debets	Pašu kapitāls				Maksa par parādu		Pašu kapitāls		Maksa par parādu		Kredīts	Debets
					Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets				
													Rein-vestētā peļņa	Rein-vestētā peļņa		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2010	25.1	12.4	472.7	447.4	247.2	47.2	153.6	46.0	23.4	24.3	28.8	83.8	95.7	120.9	77.6	64.7
2011	27.2	12.8	522.7	497.7	271.9	38.1	171.6	58.4	40.3	35.0	36.2	98.5	97.3	124.3	77.1	68.2
2012	28.8	13.2	506.7	472.9	251.5	49.7	155.4	16.2	44.4	38.2	43.0	104.0	99.2	117.1	68.6	58.2
2012 III	7.1	3.9	124.3	110.1	61.1	17.4	37.7	12.4	11.3	9.0	10.0	20.4	25.2	29.2	16.7	13.8
IV	7.5	3.3	124.3	109.8	64.0	6.2	37.5	-15.0	11.5	10.4	8.0	20.3	24.8	27.9	16.1	13.7
2013 I	7.1	2.5	114.9	101.0	57.4	24.1	34.3	15.4	9.9	7.9	7.5	17.5	24.6	28.6	15.4	12.6
II	7.4	3.5	131.9	128.9	64.6	2.9	33.6	0.7	10.1	7.6	14.5	45.2	25.1	28.3	17.5	14.2
III	7.3	4.0	119.6	110.1	58.2	17.4	37.0	14.5	10.1	9.4	12.2	24.2	24.8	27.7	14.3	11.7

3. Ģeogrāfiskais dalījums
(darījumu summa)

	Kopā		Ārpus euro zonas esošās ES dalībvalstis					Brazi- lija	Kanāda	Ķīna	Indija	Japāna	Krie- vija	Šveice	ASV	Citi
	Kopā	Dānija	Zviedrija	Apvienotā Karaliste	Citas ES valstis ¹⁾	ES insti- tūcijas										
2012. gada 4. cet.– 2013. gada 3. cet.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Kredīts															
Tekošais kants	3 193.6	1 013.0	55.0	96.9	482.6	316.2	62.3	64.9	46.7	155.1	39.3	68.5	124.3	251.0	426.5	1 004.2
Preces	1 928.9	602.9	35.8	57.8	260.4	248.8	0.2	34.1	24.2	118.4	28.6	43.8	87.9	131.0	223.2	635.0
Pakalpojumi	646.1	199.2	12.6	19.8	123.2	36.9	6.8	10.8	11.0	23.3	8.0	14.6	21.6	62.0	97.6	198.1
Ienākumi	519.9	147.7	5.6	17.2	87.4	27.4	10.0	19.5	10.7	12.7	2.5	9.4	14.2	48.4	99.8	155.1
Ieguldījumu ienākumi	490.7	139.9	4.8	17.1	85.8	26.6	5.7	19.5	10.7	12.6	2.4	9.4	14.1	33.1	98.4	150.6
Kārtējie pārvedumi	98.6	63.3	1.0	2.2	11.6	3.2	45.3	0.5	0.8	0.7	0.2	0.7	0.6	9.7	6.0	16.0
Kapitāla kants	31.0	26.9	0.0	0.0	1.3	0.4	25.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	1.0	0.4	2.4
	Debets															
Tekošais kants	3 002.0	957.2	53.6	92.8	406.6	286.9	117.3	39.3	29.1	-	35.8	90.9	156.3	211.3	394.2	-
Preces	1 772.5	507.0	30.4	51.3	197.1	228.2	0.0	26.6	14.0	195.5	26.6	43.6	140.1	104.9	147.9	566.1
Pakalpojumi	546.2	160.4	8.9	15.4	92.3	43.5	0.3	5.4	7.2	16.1	7.3	9.2	11.0	50.2	109.4	169.9
Ienākumi	463.1	156.7	13.0	24.4	105.2	9.6	4.5	5.9	5.9	-	0.9	37.3	4.2	46.6	130.8	-
Ieguldījumu ienākumi	449.7	149.7	12.9	24.3	103.7	4.3	4.5	5.8	5.7	-	0.7	37.1	4.0	46.1	129.7	-
Kārtējie pārvedumi	220.2	133.1	1.2	1.8	12.0	5.7	112.4	1.3	2.0	3.2	0.9	0.7	1.0	9.7	6.1	62.1
Kapitāla kants	13.0	3.9	0.1	0.1	3.1	0.5	0.2	0.2	0.1	0.4	0.1	0.1	0.1	0.7	1.1	6.3
	Saldo															
Tekošais kants	191.5	55.9	1.5	4.1	76.0	29.3	-55.0	25.6	17.6	-	3.5	-22.3	-32.0	39.7	32.2	-
Preces	156.4	95.9	5.4	6.5	63.2	20.6	0.2	7.4	10.2	-77.1	2.0	0.1	-52.3	26.1	75.3	68.8
Pakalpojumi	99.9	38.8	3.7	4.4	30.9	-6.6	6.4	5.4	3.7	7.3	0.7	5.4	10.6	11.7	-11.9	28.1
Ienākumi	56.8	-9.1	-7.4	-7.2	-17.8	17.8	5.6	13.7	4.9	-	1.6	-27.9	10.0	1.8	-31.0	-
Ieguldījumu ienākumi	40.9	-9.8	-8.1	-7.2	-17.9	22.3	1.2	13.7	5.0	-	1.7	-27.7	10.1	-13.1	-31.3	-
Kārtējie pārvedumi	-121.6	-69.8	-0.2	0.4	-0.3	-2.5	-67.1	-0.8	-1.2	-2.5	-0.7	0.0	-0.3	0.0	-0.2	-46.1
Kapitāla kants	18.0	22.9	0.0	0.0	-1.8	0.0	24.8	-0.2	0.0	-0.3	-0.1	0.0	0.0	0.2	-0.6	-3.9

Avots: ECB.

1) Ar 2013. gada 3. cet. ietverot Horvātiju.

7.3. Finanšu kots

(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi un citas pārmaiņas periodā)

1. Finanšu konta kopsavilkums

	Kopā ¹⁾			Kopā % no IKP			Tiešās investīcijas		Portfeļieguldījumi		Tīrie atvasinātie finanšu instru- menti	Citi ieguldījumi		Rezerves aktīvi
	Aktīvi	Pasīvi	Atlikumi	Aktīvi	Pasīvi	Atlikumi	Aktīvi	Pasīvi	Aktīvi	Pasīvi		Aktīvi	Pasīvi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)														
2010	15 183.9	16 474.3	-1 290.4	165.6	179.7	-14.1	4 930.6	3 891.9	4 898.7	7 471.2	-31.1	4 794.5	5 111.2	591.2
2011	15 892.7	17 348.1	-1 455.4	168.6	184.1	-15.4	5 633.2	4 339.5	4 750.9	7 721.5	-29.7	4 871.2	5 287.0	667.1
2012	16 636.5	17 899.5	-1 262.9	175.4	188.7	-13.3	5 881.3	4 444.6	5 265.0	8 375.5	-17.6	4 818.4	5 079.3	689.4
2013 I	17 085.0	18 258.0	-1 173.0	180.3	192.6	-12.4	5 957.5	4 501.4	5 535.1	8 621.7	-28.0	4 932.6	5 134.9	687.8
II	16 886.5	18 194.8	-1 308.3	177.7	191.5	-13.8	6 145.7	4 633.2	5 368.7	8 551.9	-47.5	4 855.2	5 009.7	564.3
III	16 818.0	18 092.8	-1 274.8	176.3	189.7	-13.4	6 069.2	4 596.8	5 463.5	8 676.2	-40.5	4 739.0	4 819.8	586.8
Atlikumu pārmaiņas														
2009	504.2	387.6	116.6	5.7	4.3	1.3	497.0	272.5	513.7	896.9	-0.9	-591.0	-781.8	85.4
2010	1 444.8	1 248.7	196.0	15.8	13.6	2.1	517.7	359.3	557.8	607.4	-29.8	267.3	282.0	131.6
2011	708.8	873.8	-165.0	7.5	9.3	-1.8	702.6	447.6	-147.8	250.3	1.4	76.7	175.8	75.9
2012	743.9	551.4	192.5	7.8	5.8	2.0	248.1	105.1	514.1	654.0	12.2	-52.8	-207.7	22.3
2013 II	-198.6	-63.2	-135.3	-8.3	-2.6	-5.7	188.2	131.8	-166.4	-69.8	-19.5	-77.4	-125.2	-123.5
III	-68.5	-102.0	33.5	-2.9	-4.3	1.4	-76.5	-36.4	94.8	124.3	7.0	-116.2	-189.9	22.4
Darījumi														
2009	-89.4	-74.4	-15.0	-1.0	-0.8	-0.2	352.9	285.9	96.0	342.8	-19.0	-514.7	-703.1	-4.6
2010	646.5	652.6	-6.0	7.1	7.1	-0.1	352.6	273.6	130.9	240.1	-10.3	162.8	138.9	10.5
2011	670.3	626.2	44.2	7.1	6.6	0.5	524.0	438.2	-53.2	177.9	5.3	183.9	10.0	10.3
2012	522.0	381.0	140.9	5.5	4.0	1.5	329.9	326.3	186.4	258.7	-3.4	-4.8	-204.0	13.9
2013 II	27.4	-31.5	58.8	1.1	-1.3	2.5	62.0	6.4	21.8	88.9	0.6	-58.2	-126.8	1.2
III	-16.4	-74.7	58.3	-0.7	-3.1	2.4	31.8	4.0	63.4	67.3	-5.6	-108.9	-146.0	2.9
IV	81.4	-22.9	104.3	3.3	-0.9	4.2	47.8	38.5	33.1	87.8	-0.2	0.3	-149.1	0.3
2013 aug.	14.9	4.6	10.2	-	-	-	27.0	26.1	-4.1	13.1	-6.5	-3.5	-34.5	2.0
sept.	-20.6	-42.9	22.3	-	-	-	4.8	-29.9	39.4	57.9	-1.7	-64.2	-70.8	1.1
okt.	88.6	61.1	27.5	-	-	-	21.8	20.1	6.7	8.8	-2.8	63.8	32.2	-0.9
nov.	70.5	43.4	27.1	-	-	-	19.8	8.0	11.7	71.1	4.9	34.4	-35.7	-0.2
dec.	-77.8	-127.4	49.6	-	-	-	6.3	10.3	14.7	7.9	-2.3	-97.8	-145.7	1.3
Citas pārmaiņas														
2009	593.6	462.0	131.6	6.7	5.2	1.5	144.1	-13.4	417.6	554.1	18.2	-76.3	-78.7	90.0
2010	798.2	596.2	202.1	8.7	6.5	2.2	165.2	85.8	426.9	367.3	-19.4	104.5	143.1	121.1
2011	38.4	247.6	-209.2	0.4	2.6	-2.2	178.6	9.4	-94.6	72.5	-3.9	-107.2	165.8	65.6
2012	221.9	170.4	51.5	2.3	1.8	0.5	-81.7	-221.2	327.7	395.3	15.6	-48.0	-3.7	8.4
Citas pārmaiņas sakarā ar valūtas kursa pārmaiņām														
2009	-49.3	-56.1	6.8	-0.6	-0.6	0.1	-5.3	5.6	-29.8	-34.5	.	-11.6	-27.2	-2.7
2010	477.4	325.0	152.4	5.2	3.5	1.7	143.4	35.0	160.0	128.5	.	160.9	161.5	13.1
2011	214.2	176.7	37.5	2.3	1.9	0.4	70.7	18.4	72.8	67.1	.	63.1	91.3	7.6
2012	-86.6	-91.4	4.8	-0.9	-1.0	0.1	-22.0	-5.6	-41.3	-37.5	.	-16.7	-48.3	-6.6
Citas pārmaiņas sakarā ar cenu pārmaiņām														
2009	634.8	492.7	142.1	7.1	5.5	1.6	147.4	29.4	423.5	463.4	18.2	.	.	45.8
2010	300.8	148.4	152.5	3.3	1.6	1.7	33.2	-0.8	185.5	149.2	-19.4	.	.	101.6
2011	-116.3	-249.1	132.8	-1.2	-2.6	1.4	-38.1	7.1	-133.7	-256.2	-3.9	.	.	59.4
2012	266.0	588.2	-322.2	2.8	6.2	-3.4	38.8	-6.4	194.7	594.6	15.6	.	.	16.9
Citas pārmaiņas sakarā ar citām korekcijām														
2009	8.4	25.5	-17.1	0.1	0.3	-0.2	2.0	-48.3	24.0	124.6	.	-64.4	-50.8	46.9
2010	20.0	122.8	-102.7	0.2	1.3	-1.1	-11.4	51.6	81.4	89.6	.	-56.4	-18.4	6.4
2011	-59.4	320.0	-379.4	-0.6	3.4	-4.0	146.0	-16.0	-33.8	261.5	.	-170.3	74.5	-1.4
2012	42.5	-326.4	368.9	0.4	-3.4	3.9	-98.6	-209.2	174.3	-161.8	.	-31.3	44.6	-1.9
Atlikumu kāpuma temps														
2009	-0.7	-0.5	-	.	.	.	8.9	8.8	2.4	5.6	.	-10.1	-12.5	-1.3
2010	4.6	4.2	-	.	.	.	7.7	7.5	2.9	3.4	.	3.6	2.8	2.0
2011	4.5	3.8	-	.	.	.	10.7	11.2	-1.2	2.4	.	4.0	0.2	1.6
2012	3.3	2.2	-	.	.	.	5.9	7.6	3.8	3.3	.	-0.1	-3.8	2.0
2013 II	2.1	0.7	-	.	.	.	4.9	4.7	4.8	4.7	.	-3.2	-8.6	0.6
III	1.6	0.1	-	.	.	.	4.5	2.9	5.2	5.2	.	-4.8	-10.0	1.1
IV	1.8	0.3	.	.	.	.	3.4	1.8	4.2	4.3	.	-2.4	-7.8	0.7

Avots: ECB.

1) Tīrie atvasinātie finanšu instrumenti iekļauti aktīvos.

7.3. Finanšu kots

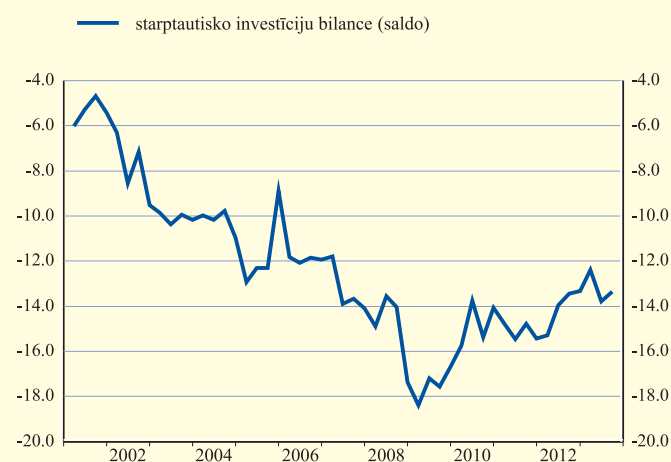
(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi periodā)

2. Tiešās investīcijas

	Rezidentu ārvalstīs veiktās investīcijas							Nerezidentu euro zonā veiktās investīcijas						
	Kopā	Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa			Cits kapitāls (galvenokārt starpuzņēmumu aizdevumi)			Kopā	Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa			Cits kapitāls (galvenokārt starpuzņēmumu aizdevumi)		
		Kopā	MFI	Ne-MFI	Kopā	MFI	Ne-MFI		Kopā	MFI	Ne-MFI	Kopā	MFI	Ne-MFI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)														
2011	5 633.2	4 229.4	283.2	3 946.2	1 403.7	13.3	1 390.5	4 339.5	3 089.1	99.9	2 989.1	1 250.5	11.3	1 239.2
2012	5 881.3	4 374.3	290.2	4 084.1	1 507.0	12.0	1 495.0	4 444.6	3 124.5	106.6	3 017.8	1 320.2	11.3	1 308.9
2013 II	6 145.7	4 532.6	277.3	4 255.2	1 613.2	12.3	1 600.9	4 633.2	3 215.0	108.2	3 106.8	1 418.2	12.3	1 406.0
III	6 069.2	4 486.3	276.5	4 209.8	1 582.9	12.2	1 570.7	4 596.8	3 198.3	108.6	3 089.7	1 398.6	12.0	1 386.6
Darījumi														
2010	352.6	233.1	23.5	209.6	119.5	1.1	118.4	273.6	293.4	11.0	282.4	-19.8	-5.8	-14.0
2011	524.0	444.1	25.8	418.3	80.0	-3.2	83.1	438.2	400.6	10.1	390.5	37.6	0.6	37.0
2012	329.9	190.0	-1.7	191.7	139.9	-0.3	140.2	326.3	246.2	8.2	238.0	80.1	0.1	80.1
2013 II	62.0	4.1	2.6	1.5	57.9	-0.8	58.6	6.4	-38.6	1.0	-39.6	44.9	0.2	44.7
III	31.8	44.3	2.5	41.7	-12.4	0.0	-12.5	4.0	10.4	1.8	8.5	-6.3	-0.1	-6.2
IV	47.8	34.1	3.9	30.2	13.8	0.2	13.6	38.5	32.0	2.7	29.3	6.5	0.4	6.1
2013 aug.	27.0	17.7	0.6	17.1	9.3	0.2	9.1	26.1	16.3	0.7	15.6	9.8	0.0	9.7
sept.	4.8	27.0	1.3	25.7	-22.2	0.1	-22.3	-29.9	-20.4	0.5	-20.9	-9.5	-0.1	-9.4
okt.	21.8	21.5	-0.2	21.7	0.3	0.0	0.3	20.1	19.0	0.4	18.6	1.1	-0.1	1.1
nov.	19.8	9.0	1.0	8.1	10.8	-0.1	10.8	8.0	6.8	1.6	5.1	1.3	-0.2	1.4
dec.	6.3	3.6	3.1	0.4	2.7	0.3	2.4	10.3	6.2	0.6	5.6	4.1	0.6	3.5
Kāpuma temps														
2011	10.7	11.6	9.6	11.8	7.4	-19.9	7.8	11.2	13.7	10.7	13.8	3.9	0.9	3.9
2012	5.9	4.5	-0.6	4.9	10.0	-2.5	10.2	7.6	8.1	8.3	8.1	6.4	0.4	6.5
2013 II	4.9	3.0	0.9	3.1	10.7	5.2	10.7	4.7	5.8	7.7	5.7	2.1	19.7	2.0
III	4.5	3.2	1.4	3.3	8.5	3.9	8.6	2.9	4.4	7.0	4.3	-0.7	1.9	-0.8
IV	3.4	2.9	3.0	2.9	4.7	4.5	4.7	1.8	1.9	8.4	1.7	1.5	10.3	1.5

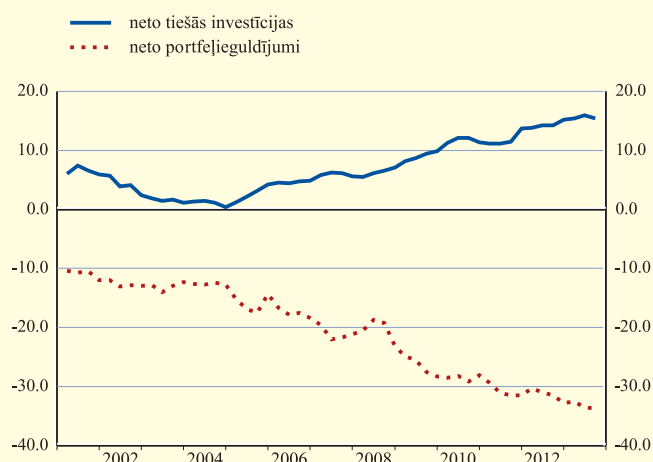
A36. Euro zonas starptautiskā investīciju bilance

(atlikumi perioda beigās; % no IKP)

A37. Euro zonas tiešās investīcijas un portfeljieguldījumi

(atlikumi perioda beigās; % no IKP)

Avots: ECB.

7.3. Finanšu kots

(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi periodā)

3. Portfeļieguldījumi. Aktīvi

	Kopā	Kapitāla vērtspapīri					Parāda vērtspapīri									
							Obligācijas un parādzīmes					Naudas tirgus instrumenti				
		Kopā	MFI	Ne-MFI		Kopā	MFI	Ne-MFI		Kopā	MFI		Ne-MFI			
				Euro-sistēma	Valdība			Euro-sistēma	Valdība		Euro-sistēma	Valdība				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)															
2011	4 750.9	1 693.8	59.3	2.6	1 634.5	39.4	2 587.2	721.2	16.1	1 866.1	96.0	469.8	302.5	58.8	167.4	0.5
2012	5 265.0	1 947.3	70.2	2.8	1 877.2	42.5	2 852.0	673.5	15.6	2 178.4	97.3	465.7	287.9	53.8	177.8	1.4
2013 II III	5 368.7	2 073.9	93.7	3.1	1 980.2	47.6	2 824.5	632.0	15.8	2 192.5	92.7	470.3	281.9	61.9	188.4	0.2
	5 463.5	2 171.6	114.2	3.1	2 057.4	48.5	2 826.0	617.8	16.4	2 208.2	91.4	465.9	289.4	58.4	176.5	0.1
	Darījumi															
2010	130.9	75.2	-2.4	-0.7	77.6	1.9	100.4	-125.9	-0.6	226.3	51.5	-44.7	-64.0	-10.6	19.4	-1.9
2011	-53.2	-66.0	-10.7	-0.2	-55.4	-7.3	-21.4	-60.7	0.2	39.3	-2.8	34.2	25.9	10.4	8.3	0.2
2012	186.4	57.6	3.0	0.1	54.6	0.2	126.5	-38.8	-0.9	165.3	-8.5	2.3	-18.0	2.3	20.3	0.1
2013 II III IV	21.8	13.9	3.8	0.0	10.1	0.8	8.8	-6.9	-0.6	15.7	-1.9	-0.9	-5.8	14.7	4.9	-0.3
	63.4	42.9	16.4	0.0	26.5	0.1	18.3	-13.0	0.7	31.3	-1.6	2.2	8.2	-2.4	-6.0	0.0
	33.1	17.0	7.4	0.3	9.6	.	7.0	-11.0	1.0	18.0	.	9.0	12.5	1.7	-3.5	.
2013 aug. sept. okt. nov. dec.	-4.1	-2.2	1.9	0.0	-4.1	-	-1.8	-6.6	0.4	4.8	-	-0.2	3.4	-2.7	-3.6	-
	39.4	28.1	10.3	0.0	17.7	-	7.5	-3.4	-0.1	10.9	-	3.8	3.5	0.2	0.3	-
	6.7	9.5	2.2	0.0	7.3	-	0.6	-2.7	-0.1	3.3	-	-3.4	-5.7	-5.4	2.3	-
	11.7	0.4	5.6	0.3	-5.2	-	7.8	-3.6	0.7	11.5	-	3.4	4.2	4.9	-0.8	-
	14.7	7.0	-0.4	0.0	7.5	-	-1.4	-4.6	0.4	3.3	-	9.0	14.0	2.3	-5.0	-
	Kāpuma temps															
2011	-1.2	-3.9	-15.2	-7.2	-3.4	-15.9	-0.8	-7.7	1.3	2.2	-2.9	8.3	8.5	25.5	8.0	120.3
2012	3.8	3.1	5.0	3.0	3.1	0.1	4.8	-5.5	-5.7	8.6	-8.3	0.5	-5.5	3.7	12.3	29.8
2013 II III IV	4.8	7.6	47.4	5.2	6.3	15.5	4.2	-4.0	3.3	6.9	-4.7	-2.3	-7.8	50.9	7.8	-67.0
	5.2	9.5	73.3	5.8	7.4	13.0	3.6	-4.5	11.1	6.1	-6.3	-2.0	-4.2	37.6	2.0	-56.3
	4.2	6.9	56.1	16.1	5.0	.	2.4	-7.2	14.4	5.4	.	3.8	7.0	28.7	-1.2	.

4. Portfeļieguldījumi. Pasīvi

	Kopā	Kapitāla vērtspapīri					Parāda vērtspapīri					
							Obligācijas un parādzīmes				Naudas tirgus instrumenti	
		Kopā	MFI	Ne-MFI		Valdība	Kopā	MFI	Ne-MFI		Kopā	MFI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)												
2011	7 721.5	3 048.8	558.3	2 490.5	4 228.3	1 254.4	2 973.9	1 748.7	444.4	86.8	357.6	313.1
2012	8 375.5	3 475.4	537.3	2 938.1	4 438.9	1 192.2	3 246.8	1 962.7	461.2	87.9	373.3	298.1
2013 II	8 551.9	3 603.9	500.3	3 103.6	4 456.1	1 151.5	3 304.6	2 003.3	492.0	111.8	380.2	306.6
III	8 676.2	3 756.4	534.6	3 221.8	4 398.8	1 108.8	3 290.0	1 991.1	521.0	127.7	393.3	321.8
Darījumi												
2010	240.1	125.4	-16.9	142.3	161.1	50.2	110.9	187.5	-46.4	12.3	-58.7	-38.2
2011	177.9	73.8	18.4	55.4	151.7	75.7	76.0	80.6	-47.6	2.0	-49.6	-37.7
2012	258.7	144.1	-18.1	162.2	119.3	-55.5	174.7	160.8	-4.7	5.4	-10.0	-30.3
2013 II	88.9	83.9	-18.2	102.0	5.3	-23.7	29.0	18.6	-0.2	0.4	-0.6	-1.9
III	67.3	45.4	11.5	33.9	-17.1	-22.2	5.1	2.7	39.0	23.7	15.2	16.6
IV	87.8	60.4	-1.5	61.9	80.0	16.2	63.8	.	-52.6	-24.9	-27.8	.
2013 aug.	13.1	22.4	9.2	13.3	-10.9	-7.6	-3.4	-	1.6	7.7	-6.0	-
sept.	57.9	15.9	-1.8	17.7	22.3	3.9	18.4	-	19.7	13.8	5.9	-
okt.	8.8	14.4	-7.9	22.3	13.4	11.2	2.2	-	-19.1	-6.5	-12.5	-
nov.	71.1	12.9	3.0	9.9	55.3	7.2	48.0	-	2.9	-3.4	6.4	-
dec.	7.9	33.2	3.3	29.8	11.3	-2.3	13.6	-	-36.5	-14.9	-21.6	-
Kāpuma temps												
2011	2.4	2.3	2.9	2.0	4.1	6.7	3.0	5.0	-9.2	8.2	-12.2	-11.1
2012	3.3	4.5	-3.3	6.1	2.8	-4.5	5.8	9.2	-0.9	6.1	-2.6	-9.2
2013 II	4.7	7.6	-7.5	10.6	2.6	-2.9	4.7	7.3	3.3	12.6	1.0	-0.4
III	5.2	7.8	-4.7	10.2	1.5	-4.3	3.7	5.1	22.4	61.7	13.4	10.6
IV	4.3	7.0	-3.1	8.8	2.2	-2.8	4.0	.	4.6	18.6	1.1	.

Avots: ECB.

7.3. Finanšu kots

(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi periodā)

5. Citi ieguldījumi. Aktīvi

	Kopā	Eurosistēma			MFI (izņemot Eurosistēmu)			Valdība				Citi sektori			
		Kopā	Aizdevumi/ nauda un noguldījumi	Citi aktīvi	Kopā	Aizdevumi/ nauda un noguldījumi	Citi aktīvi	Tirdzniecības kredīti	Kredīti/nauda un noguldījumi		Tirdzniecības kredīti	Kredīti/nauda un noguldījumi			
	1	2	3	4	5	6	7		8	9		10	Nauda un noguldījumi 11	12	13
	Atlikumi (starptautisko investīciju balance)														
2011	4 871.2	35.5	35.2	0.3	3 069.1	3 007.5	61.6	162.7	6.8	116.4	30.2	1 604.0	247.7	1 161.4	491.3
2012	4 818.4	40.1	39.9	0.3	2 923.8	2 853.6	70.2	167.9	5.3	121.4	29.2	1 686.6	253.9	1 236.8	524.7
2013 II III	4 855.2	17.9	17.6	0.3	2 940.0	2 872.9	67.1	151.2	5.1	103.9	24.0	1 746.2	247.1	1 249.2	567.5
	4 739.0	24.6	24.3	0.3	2 847.2	2 763.2	84.0	148.7	5.0	101.9	22.7	1 718.5	245.1	1 221.4	556.2
	Darījumi														
2010	162.8	-2.9	-2.8	0.0	10.1	1.3	8.9	41.5	-0.2	41.1	4.9	114.1	8.6	81.6	50.6
2011	183.9	-2.7	-2.8	0.1	50.5	20.7	29.9	4.4	-0.3	4.2	10.3	131.7	8.5	99.0	38.1
2012	-4.8	5.2	5.2	0.0	-122.4	-130.5	8.1	4.7	-1.5	6.4	-1.0	107.7	8.4	74.5	37.7
2013 II III IV	-58.2	-10.9	-10.9	0.0	11.9	14.1	-2.2	-4.6	0.0	-4.4	-0.2	-54.6	-0.1	-58.2	-19.6
	-108.9	6.3	6.3	0.0	-72.0	-89.0	17.0	-1.8	-0.1	-1.8	-1.2	-41.4	-1.5	-40.5	-28.5
	0.3	-8.9	.	.	-17.5	.	.	6.2	.	.	4.5	20.6	.	.	20.5
2013 aug. sept. okt. nov. dec.	-3.5	-2.3	-	-	8.7	-	-	2.8	-	-	1.0	-12.6	-	-	2.4
	-64.2	5.1	-	-	-47.8	-	-	0.5	-	-	0.4	-22.0	-	-	-16.2
	63.8	-4.6	-	-	76.7	-	-	1.8	-	-	2.1	-10.1	-	-	-10.0
	34.4	-5.2	-	-	5.7	-	-	5.1	-	-	4.0	28.8	-	-	23.0
	-97.8	0.9	-	-	-99.9	-	-	-0.7	-	-	-1.6	1.9	-	-	7.6
	Kāpuma temps														
2011	4.0	-5.4	-5.5	40.4	1.8	0.8	76.8	3.0	-3.3	4.2	51.5	8.3	3.9	8.1	9.0
2012	-0.1	13.1	13.2	-0.6	-3.9	-4.3	13.7	3.1	-22.2	5.9	-3.3	6.8	3.4	6.5	7.8
2013 II III IV	-3.2	-22.3	-22.5	0.1	-4.2	-4.2	-5.9	-3.6	-24.8	-4.7	-20.3	-0.9	-2.4	-3.1	3.8
	-4.8	-13.2	-13.2	-0.3	-5.3	-5.7	8.9	1.1	-5.5	0.6	-9.5	-4.1	-0.7	-6.1	-2.3
	-2.4	-52.1	.	.	-2.3	.	.	-6.4	.	.	-7.0	-1.1	.	.	5.1

6. Citi ieguldījumi. Pasīvi

	Kopā	Eurosistēma			MFI (izņemot Eurosistēmu)			Valdība				Citi sektori			
		Kopā	Kredīti/ nauda un noguldījumi	Citi pasīvi	Kopā	Kredīti/ nauda un noguldījumi	Citi pasīvi	Kopā	Tirdzniecības kredīti	Kredīti	Citi pasīvi	Kopā	Tirdzniecības kredīti	Kredīti	Citi pasīvi
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Atlikumi (starptautisko investīciju balance)															
2011	5 287.0	412.7	409.9	2.8	3 212.3	3 145.5	66.8	224.1	0.1	217.2	6.8	1 438.0	226.3	1 027.2	184.5
2012	5 079.3	428.9	428.0	0.9	2 963.8	2 881.1	82.7	227.5	0.1	219.9	7.4	1 459.2	228.8	994.0	236.4
2013 II	5 009.7	375.2	373.8	1.4	2 854.3	2 791.0	63.3	223.1	0.1	216.4	6.6	1 557.0	228.1	1 055.8	273.0
III	4 819.8	361.7	360.1	1.6	2 730.8	2 650.0	80.7	226.0	0.2	219.1	6.7	1 501.4	228.4	1 006.7	266.3
Darījumi															
2010	138.9	9.4	6.8	2.6	-8.7	-14.6	5.9	64.9	0.0	64.3	0.5	73.2	16.0	31.1	26.2
2011	10.0	135.1	135.3	-0.2	-289.1	-327.8	38.7	74.1	0.0	74.1	0.0	90.0	10.5	63.5	16.0
2012	-204.0	19.0	20.9	-1.8	-234.6	-251.7	17.2	3.7	0.0	2.7	1.0	7.8	7.4	-14.3	14.7
2013 II	-126.8	-21.5	-22.0	0.5	-93.7	-75.9	-17.8	-0.3	0.0	-1.1	0.8	-11.3	-1.4	5.1	-15.0
III	-146.0	-10.3	-10.4	0.2	-107.5	-124.9	17.4	4.5	0.0	4.2	0.2	-32.7	0.9	-36.4	2.8
IV	-149.1	-17.6	.	.	-127.2	.	.	-8.3	.	.	.	3.9	.	.	.
2013 aug.	-34.5	-1.1	-	-	-26.1	-	-	0.2	-	-	-	-7.5	-	-	-
sept.	-70.8	-3.8	-	-	-57.9	-	-	2.9	-	-	-	-12.0	-	-	-
okt.	32.2	-9.6	-	-	52.8	-	-	-3.7	-	-	-	-7.3	-	-	-
nov.	-35.7	-9.3	-	-	-27.7	-	-	-0.6	-	-	-	2.0	-	-	-
dec.	-145.7	1.4	-	-	-152.3	-	-	-4.0	-	-	-	9.2	-	-	-
Kāpuma temps															
2011	0.2	50.4	51.0	.	-8.3	-9.6	90.9	50.4	.	52.7	-0.6	7.6	5.2	7.4	11.0
2012	-3.8	4.8	5.3	.	-7.3	-8.0	25.8	1.7	.	1.2	16.0	0.5	3.3	-1.5	8.5
2013 II	-8.6	-8.1	-8.1	.	-12.1	-12.0	-15.8	-5.0	.	-5.2	2.4	-1.7	0.2	-2.0	-1.7
III	-10.0	-14.9	-15.0	.	-13.1	-13.5	2.8	-1.0	.	-1.1	3.3	-3.8	1.5	-4.3	-6.8
IV	-7.8	-19.0	.	.	-11.1	.	.	-2.2	.	.	.	1.2	.	.	.

Avots: ECB.

7.3. Finanšu kants

(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi periodā)

7. Rezerves aktīvi¹⁾

	Rezerves aktīvi													Papildposteņi			
	Kopā	Monetārais zelts		SDR turējumi	Rezerves pozīcija SVF	Ārvalstu valūtas								Citas prasības	Citi aktīvi ārvalstu valūtās	Iepriekš noteiktās ārvalstu valūtas īstermiņa pārmaiņas	SDR piešķirumi
		Mlјrd. euro	Trojas uncēs (mlј.)			Kopā	Nauda un noguldījumi		Vērtspapīri				Atvasinātie finanšu instrumenti				
							Mone-tārajās iestādēs un SNB	Bankās	Kopā	Kapitāla vērts papīri	Obligācijas un parādzīmes	Naudas tirgus instrumenti					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)																
2010	591.2	366.2	346.962	54.2	15.8	155.0	7.7	16.0	131.3	0.5	111.2	19.5	0.0	0.0	26.3	-24.4	54.5
2011	667.0	422.1	346.846	54.0	30.2	160.8	5.3	7.8	148.1	0.8	134.1	13.3	-0.4	0.0	97.4	-86.0	55.9
2012	689.4	437.2	346.693	52.8	31.9	166.8	6.1	8.8	151.3	0.2	130.9	20.2	0.6	0.6	32.8	-35.0	55.0
2013 I	687.8	432.7	346.696	52.5	32.4	169.6	5.3	10.0	154.4	0.2	132.6	21.6	-0.1	0.6	31.2	-35.8	55.1
II	564.3	315.9	346.672	51.3	31.5	164.7	5.3	7.8	151.6	0.2	133.8	17.6	0.0	0.8	27.3	-31.0	54.2
III	586.8	340.5	346.674	50.5	30.5	164.3	5.1	9.3	149.7	0.2	134.0	15.5	0.2	0.9	21.5	-29.4	53.6
2013 dec.	542.4	301.9	346.566	50.1	28.9	160.4	6.6	5.7	147.7	0.2	133.3	14.1	0.4	1.0	22.5	-30.1	52.7
2014 janv.	571.0	321.0	346.816	50.9	29.1	169.0	6.2	6.9	155.7	0.2	142.1	13.5	0.2	1.0	23.8	-34.0	53.5
	Darījumi																
2010	10.5	0.0	-	-0.1	4.9	5.6	-5.4	6.6	4.3	0.0	10.6	-6.3	0.0	0.0	-	-	-
2011	10.3	0.0	-	-1.6	13.0	-1.2	-2.3	-8.3	9.3	0.1	15.9	-6.8	0.1	0.0	-	-	-
2012	13.9	0.0	-	-0.3	3.4	10.2	0.6	1.2	8.0	-0.4	-0.7	9.1	0.4	0.7	-	-	-
2013 II	1.2	0.0	-	-0.3	-0.3	1.5	0.1	-1.8	3.5	0.0	6.4	-2.8	-0.2	0.2	-	-	-
III	2.9	0.0	-	-0.2	-0.6	3.6	-0.2	1.7	2.2	0.0	4.0	-1.7	-0.1	0.0	-	-	-
IV	0.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kāpuma temps																
2010	2.0	0.0	-	-0.1	46.7	3.7	-43.3	75.9	3.6	-5.2	10.3	-24.5	-	-	-	-	-
2011	1.6	0.0	-	-3.0	83.3	-1.3	-30.0	-52.7	6.8	27.4	14.2	-45.3	-	-	-	-	-
2012	2.0	0.0	-	-0.5	11.0	6.5	12.2	15.2	5.6	-53.5	-0.6	82.5	-	-	-	-	-
2013 II	0.6	0.0	-	-0.9	2.4	2.0	-19.1	-1.6	3.4	-41.8	4.7	-4.5	-	-	-	-	-
III	1.1	0.0	-	-1.3	-6.2	5.7	-13.6	22.4	6.0	0.0	6.9	-0.6	-	-	-	-	-
IV	0.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

8. Bruto ārējais parāds

	Kopā	Instrumentu dalījumā						Sektoru dalījumā (izņemot tiešās investīcijas)			
		Aizņēmumi, nauda un noguldījumi	Naudas tirgus instrumenti	Obligācijas un parādzīmes	Tirdzniecības kredīti	Pārējās parād-saistības	Tiešās investīcijas: uzņēmumu savstarpējie kredīti	Valdība	Eurosistēma	MFI (izņemot Eurosistēmu)	Pārējie sektori
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)										
2010	10 910.7	4 708.7	453.3	3 824.0	202.5	200.0	1 522.2	2 140.9	271.0	4 743.7	2 232.9
2011	11 929.7	4 799.8	444.4	4 228.3	226.4	260.9	1 970.0	2 285.9	412.7	4 553.5	2 707.8
2012	12 091.6	4 522.9	461.2	4 438.9	229.0	327.5	2 112.2	2 488.3	428.9	4 243.9	2 818.4
2013 I	12 254.2	4 544.4	501.2	4 498.1	231.7	358.7	2 119.9	2 553.8	398.6	4 273.2	2 908.6
II	12 208.7	4 437.1	492.0	4 456.1	228.3	344.2	2 251.0	2 533.0	375.2	4 117.6	2 931.9
III	11 964.4	4 236.0	521.0	4 398.8	228.5	355.2	2 224.8	2 538.8	361.7	3 967.3	2 871.8
	Atlikumi (% no IKP)										
2010	119.1	51.4	4.9	41.7	2.2	2.2	16.6	23.4	3.0	51.8	24.4
2011	126.6	51.0	4.7	44.9	2.4	2.8	20.9	24.3	4.4	48.3	28.7
2012	127.5	47.7	4.9	46.8	2.4	3.5	22.3	26.2	4.5	44.7	29.7
2013 I	129.1	47.9	5.3	47.4	2.4	3.8	22.3	26.9	4.2	45.0	30.6
II	128.3	46.6	5.2	46.8	2.4	3.6	23.7	26.6	3.9	43.3	30.8
III	125.4	44.4	5.5	46.1	2.4	3.7	23.3	26.6	3.8	41.6	30.1

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām saskaņā ar pieeju, kas apstiprināta Eurosistēmas rezervju aktīviem. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

7.3. Finanšu kants

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās; darījumi periodā)

9. Ģeogrāfiskais dalījums

	Kopā	Ārpus euro zonas esošās ES dalībvalstis						Kanāda	Ķīna	Japāna	Šveice	ASV	Ārzonu finanšu centri	Starptautiskās organizācijas	Citi
		Kopā	Dānija	Zviedrija	Apvienotā Karaliste	Citas ES valstis ¹⁾	ES institūcijas								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2012	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)														
Tiešās investīcijas	1 436.7	421.2	-16.2	19.6	135.0	284.0	-1.2	103.4	79.0	-22.3	161.0	176.1	-223.4	-0.2	741.7
Arvalstīs	5 881.3	1 689.6	29.4	171.7	1 156.7	331.7	0.1	211.4	99.6	79.2	597.2	1 322.6	585.4	0.1	1 296.3
Pašu kapitāls/reinvestētā peļņa	4 374.3	1 250.6	22.8	103.9	867.4	256.4	0.0	165.3	81.3	57.1	451.3	929.8	486.6	0.1	952.2
Cits kapitāls	1 507.0	439.0	6.5	67.8	289.4	75.2	0.1	46.1	18.3	22.1	145.9	392.7	98.8	0.0	344.2
Euro zonā	4 444.6	1 268.4	45.6	152.2	1 021.7	47.7	1.3	108.0	20.6	101.5	436.1	1 146.4	808.7	0.3	554.6
Pašu kapitāls/reinvestētā peļņa	3 124.5	1 017.0	36.8	136.2	810.0	32.7	1.3	86.9	7.8	88.1	262.7	856.5	425.6	0.0	379.7
Cits kapitāls	1 320.2	251.4	8.7	16.0	211.8	14.9	0.0	21.1	12.7	13.4	173.4	289.9	383.1	0.2	174.9
Portfeļieguldījumu aktīvi	5 265.0	1 678.1	99.7	227.9	1 044.3	120.0	186.3	102.1	61.2	215.1	131.4	1 637.4	433.2	33.1	973.4
Kapitāla vērtspapīri	1 947.3	391.2	17.2	48.9	310.4	14.4	0.1	39.6	57.2	105.7	117.1	621.1	237.0	0.9	377.6
Parāda instrumenti	3 317.7	1 286.9	82.4	178.9	733.8	105.6	186.1	62.4	4.0	109.5	14.3	1 016.3	196.2	32.2	595.8
Obligācijas un parādzīmes	2 852.0	1 135.7	75.8	148.5	621.7	104.7	185.0	58.1	2.6	36.8	11.2	855.2	184.4	31.6	536.3
Naudas tirgus instrumenti	465.7	151.3	6.6	30.4	112.1	0.9	1.2	4.3	1.3	72.7	3.0	161.1	11.8	0.6	59.5
Citi ieguldījumi	-260.9	-240.7	10.7	-26.1	-47.1	45.0	-223.1	1.7	-15.7	5.1	-32.8	54.5	51.3	-77.1	-7.3
Aktīvi	4 818.4	2 188.4	77.4	85.7	1 840.4	165.6	19.3	27.9	48.9	81.9	268.0	676.7	537.3	36.6	952.8
Valdība	167.9	65.6	1.0	4.6	43.4	1.8	14.9	1.8	3.1	0.9	1.5	11.0	3.3	30.6	50.2
MFI	2 963.9	1 530.7	58.4	49.8	1 292.0	128.2	2.2	16.4	24.3	65.9	146.8	394.7	392.6	5.2	387.4
Citi sektori	1 686.6	592.0	18.0	31.2	505.0	35.6	2.2	9.7	21.5	15.1	119.8	270.9	141.4	0.8	515.2
Pasīvi	5 079.3	2 429.0	66.8	111.7	1 887.5	120.6	242.4	26.2	64.6	76.8	300.8	622.1	485.9	113.7	960.0
Valdība	227.5	107.1	0.3	0.9	26.3	0.2	79.4	0.1	0.0	0.1	1.1	29.6	1.2	83.1	5.1
MFI	3 392.7	1 644.5	56.3	86.6	1 306.0	92.9	102.7	17.0	38.2	50.7	239.2	338.5	387.9	28.1	648.5
Citi sektori	1 459.2	677.4	10.1	24.2	555.1	27.6	60.3	9.1	26.4	26.0	60.6	254.0	96.8	2.5	306.5
2012. gada 4. cet.– 2013. gada 3. cet.	Darījumu summa														
Tiešās investīcijas	134.9	44.7	-8.3	-36.2	84.5	4.7	0.0	-1.9	3.6	0.1	37.3	38.6	-44.1	0.0	56.6
Arvalstīs	263.3	52.5	0.9	-1.3	44.4	8.5	0.0	-0.1	8.3	1.4	36.0	55.5	-3.2	0.0	112.8
Pašu kapitāls/reinvestētā peļņa	139.1	56.6	0.9	8.3	42.0	5.4	0.0	4.0	7.5	1.0	6.4	31.5	-11.9	0.0	43.9
Cits kapitāls	124.2	-4.1	0.0	-9.6	2.3	3.1	0.0	-4.1	0.8	0.5	29.6	24.0	8.7	0.0	68.9
Euro zonā	128.3	7.8	9.2	35.0	-40.2	3.9	0.0	1.8	4.7	1.3	-1.3	17.0	40.9	0.0	56.2
Pašu kapitāls/reinvestētā peļņa	137.8	12.2	7.9	23.6	-20.1	0.9	0.0	1.9	4.5	5.3	2.7	4.8	75.9	0.0	30.4
Cits kapitāls	-9.4	-4.4	1.3	11.4	-20.1	3.0	0.0	-0.1	0.2	-3.9	-4.0	12.2	-35.0	0.0	25.7
Portfeļieguldījumu aktīvi	271.2	11.1	4.5	-0.9	-11.4	8.5	10.3	8.1	6.6	35.2	7.9	74.2	5.0	-0.6	123.7
Kapitāla vērtspapīri	180.0	39.1	2.3	3.3	33.4	0.1	0.0	2.0	5.5	28.7	6.0	68.7	4.3	0.0	25.6
Parāda instrumenti	91.2	-28.0	2.3	-4.2	-44.9	8.4	10.3	6.1	1.1	6.5	1.9	5.4	0.6	-0.6	98.1
Obligācijas un parādzīmes	101.3	-1.1	1.7	-0.5	-21.9	7.3	12.2	4.1	0.4	-7.4	-0.1	9.8	-6.1	-1.1	102.8
Naudas tirgus instrumenti	-10.1	-26.9	0.6	-3.7	-23.0	1.1	-1.9	2.0	0.7	13.9	2.0	-4.4	6.8	0.5	-4.7
Citi ieguldījumi	299.8	151.9	2.4	23.9	127.9	-9.5	7.1	-5.0	23.2	44.0	28.4	-1.1	22.0	-23.8	60.3
Aktīvi	-242.4	-229.3	-6.0	3.8	-213.3	-12.9	-1.0	-1.4	4.0	28.1	-10.1	-26.4	-3.7	1.1	-4.7
Valdība	1.5	-2.3	0.2	-0.8	-2.5	0.0	0.9	0.1	-0.1	-0.4	0.4	0.7	0.7	0.2	2.2
MFI	-168.9	-217.5	-9.6	-1.4	-190.8	-13.8	-2.0	0.6	4.9	27.2	-5.5	1.9	24.4	0.3	-5.2
Citi sektori	-74.9	-9.4	3.4	6.0	-20.0	1.0	0.2	-2.2	-0.8	1.3	-4.9	-29.0	-28.8	0.6	-1.7
Pasīvi	-542.2	-381.2	-8.4	-20.1	-341.2	-3.4	-8.1	3.6	-19.1	-15.8	-38.5	-25.2	-25.8	24.9	-65.0
Valdība	-2.4	-5.5	0.1	0.3	-10.7	0.0	4.8	0.2	0.0	0.0	0.5	-8.7	-0.1	10.2	1.2
MFI	-481.2	-336.2	-9.5	-17.3	-288.7	-5.5	-15.1	0.8	-19.2	-15.0	-37.8	-2.9	-30.9	14.2	-54.1
Citi sektori	-58.5	-39.5	1.0	-3.1	-41.9	2.2	2.2	2.6	0.1	-0.8	-1.1	-13.6	5.2	0.5	-12.0

Avots: ECB.

1) Ar 2013. gada 3. cet. ietverot Horvātiju.

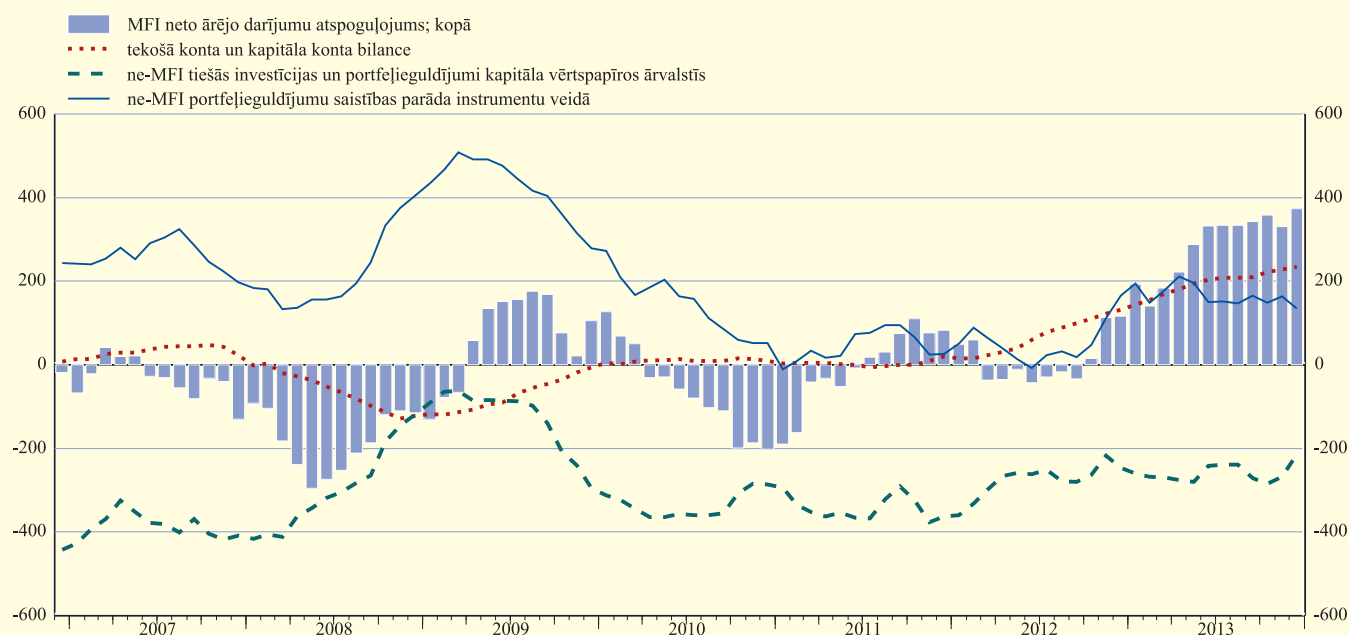
7.4. Maksājumu bilances monetārais atspoguļojums¹⁾

(mljrd. euro; darījumi)

	Maksājumu bilances posteņi, kas atspoguļo MFI veiktos tīros darījumus											
	Kopā	Tekošā un kapitāla konta bilance	Ne-MFI veiktie darījumi								Atvasinātie finanšu instrumenti	Novirze
			Tiešās investīcijas		Portfeļieguldījumi				Citi ieguldījumi			
			Rezidentu ārvalstīs veiktās investīcijas	Nerezidentu euro zonā veiktās investīcijas	Aktīvi		Pasīvi		Aktīvi	Pasīvi		
Kapitāla vērtspapīri	Parāda instrumenti	Kapitāla vērtspapīri			Parāda instrumenti							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2011	82.5	19.2	-501.4	427.5	55.4	-47.6	55.4	26.4	-136.1	164.1	-5.3	25.0
2012	116.3	131.2	-331.9	318.1	-54.6	-185.6	162.2	164.7	-112.4	11.5	3.4	9.8
2013	373.1	234.8	-189.6	71.6	-95.1	-114.4	263.5	134.1	31.1	12.0	13.5	11.7
2012 IV	108.3	68.2	-112.9	84.6	-50.5	-34.8	91.4	66.9	15.5	-77.4	25.4	32.0
2013 I	29.3	26.4	-56.6	28.7	-48.9	-54.1	65.6	49.3	-44.5	56.2	8.4	-1.2
II	150.7	61.6	-60.1	5.1	-10.1	-20.6	102.0	28.4	59.2	-11.5	-0.6	-2.8
III	54.4	53.4	-29.2	2.3	-26.5	-25.3	33.9	20.3	43.2	-28.2	5.6	4.9
IV	138.7	93.4	-43.7	35.4	-9.6	-14.5	61.9	36.0	-26.8	-4.4	0.2	10.9
2012 dec.	34.9	29.1	-23.8	28.1	-34.2	-1.3	30.3	22.2	25.9	-60.2	9.5	9.5
2013 janv.	39.1	-6.7	-23.7	11.3	-16.9	-19.5	38.1	14.6	-1.2	36.5	4.6	2.0
febr.	-32.6	10.1	-14.4	15.5	-17.3	-28.2	10.3	4.2	-27.6	11.1	2.7	0.9
marts	22.9	22.9	-18.5	2.0	-14.8	-6.5	17.2	30.6	-15.7	8.6	1.1	-4.2
apr.	10.9	16.6	-22.8	3.9	-19.5	-25.2	21.1	30.3	-13.1	21.3	-5.8	4.1
maijs	84.0	13.9	-9.9	-7.5	-5.6	-9.2	49.5	23.1	41.5	-2.1	-8.3	-1.2
jūn.	55.8	31.1	-27.3	8.7	15.1	13.9	31.4	-25.0	30.8	-30.7	13.5	-5.6
jūl.	13.6	26.5	0.4	7.3	-12.8	-12.8	3.0	5.4	11.9	-11.8	-2.6	-0.8
aug.	25.1	11.7	-26.2	25.3	4.1	-1.2	13.3	-9.4	9.8	-7.3	6.5	-1.5
sept.	15.6	15.2	-3.4	-30.3	-17.7	-11.3	17.7	24.3	21.5	-9.1	1.7	7.1
okt.	24.5	28.9	-22.0	19.8	-7.3	-5.5	22.3	-10.3	8.3	-11.0	2.8	-1.3
nov.	36.1	28.9	-18.9	6.6	5.2	-10.7	9.9	54.4	-33.9	1.3	-4.9	-1.8
dec.	78.1	35.6	-2.9	9.1	-7.5	1.7	29.8	-8.0	-1.2	5.2	2.3	14.0
	12 mēnešu darījumu summa											
2013 dec.	373.1	234.8	-189.6	71.6	-95.1	-114.4	263.5	134.1	31.1	12.0	13.5	11.7

A38. MFI neto ārējo darījumu dinamiku atspoguļojošie maksājumu bilances posteņi¹⁾

(mljrd. euro; 12 mēnešu darījumu summa)

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

7.5. Preču tirdzniecība

1. Vērtības un apjomi preču grupu dalījumā¹⁾

(sezonāli izlīdzināti dati, ja nav norādīts citādi)

	Kopā (s.n. dati)		Eksports (FOB)					Imports (CIF)					
	Eksports	Imports	Kopā			Papild- postenis: rūpniecības preces		Kopā			Papildpostenis:		
				Starpt- patēriņa preces	Kapitāl- preces				Starpt- patēriņa preces	Kapitāl- preces	Patēriņa preces	Rūpniecības preces	Nafta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Vērtības (mljrd. euro; 1. un 2. ailei – pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)													
2012	7.5	1.9	1 878.1	931.7	385.9	516.2	1 523.5	1 791.5	1 149.0	246.5	369.5	1 093.1	362.0
2013	0.8	-3.3	1 889.8	.	.	.	.	1 731.8	.	.	.	.	.
2013 I	0.7	-5.3	473.7	235.7	96.0	132.9	383.2	436.7	278.8	59.8	91.2	268.9	87.7
II	1.6	-3.1	473.4	230.8	96.9	132.4	384.9	432.9	274.7	59.2	91.2	267.5	84.4
III	0.1	-2.1	471.1	229.8	94.7	133.0	383.9	434.6	273.5	59.3	93.5	269.2	83.4
IV	0.8	-2.6	471.5	.	.	.	.	427.7	.	.	.	.	.
2013 jūl.	3.1	0.2	156.0	76.2	31.6	43.8	127.7	145.0	92.1	19.5	30.9	89.7	28.7
aug.	-5.8	-7.5	157.0	76.7	31.6	44.5	128.0	144.4	91.4	20.1	30.7	89.0	27.7
sept.	2.8	1.0	158.2	76.9	31.4	44.7	128.2	145.2	90.0	19.7	32.0	90.5	26.9
okt.	1.2	-3.1	158.4	77.2	32.1	44.8	129.8	144.3	91.1	19.5	31.4	90.0	27.5
nov.	-2.2	-5.4	157.9	77.1	32.0	44.4	129.1	141.9	87.4	19.6	31.9	90.2	25.6
dec.	3.8	1.0	155.2	.	.	.	.	141.5	.	.	.	.	.
Apjoma indeksi (2000. g. = 100; 1. un 2. ailei – pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)													
2011	7.6	3.2	108.2	107.6	111.0	107.8	108.8	103.0	103.7	103.1	100.8	104.8	98.0
2012	3.6	-3.1	111.9	110.2	117.0	111.8	112.6	99.6	100.8	99.4	96.1	99.8	99.4
2012 IV	2.6	-2.4	111.4	109.7	116.8	110.8	111.5	98.1	99.2	96.6	95.0	97.7	100.7
2013 I	-0.1	-4.4	113.3	112.0	116.3	115.7	113.8	98.2	99.6	96.2	95.5	98.7	98.3
II	1.5	-1.2	113.1	110.4	116.2	114.6	113.8	98.9	100.8	94.2	95.0	98.0	100.5
III	1.7	1.6	113.2	110.7	114.1	115.2	114.0	99.3	99.9	96.2	97.5	99.4	96.4
2013 jūn.	-3.1	-3.2	113.3	110.4	115.2	115.0	113.0	100.1	101.9	95.1	96.3	97.6	98.7
jūl.	4.3	2.8	112.6	110.5	113.7	114.3	113.9	100.0	102.1	93.8	96.9	99.0	102.6
aug.	-4.0	-3.0	113.0	110.7	114.4	115.7	113.9	98.8	99.9	98.9	95.7	98.8	95.1
sept.	4.4	5.1	114.0	110.9	114.3	115.8	114.2	99.0	97.8	96.0	99.9	100.4	91.3
okt.	2.1	0.3	114.1	111.7	116.8	115.2	115.2	99.5	100.6	95.1	98.5	99.9	95.5
nov.	-1.7	-1.8	113.6	111.7	115.6	114.5	114.4	98.9	97.9	98.6	99.7	100.7	91.9

2. Cenas²⁾

(gada pārmaiņas, ja nav norādīts citādi; %)

	Rūpniecības preču ražotāju eksporta cenas (FOB) ³⁾							Rūpniecības preču importa cenas (CIF)						
	Kopā (indekss: 2010. g. =100)		Kopā				Papildpostenis: rūpniecības preces	Kopā (indekss: 2010. g. =100)		Kopā				Papildpostenis: rūpniecības preces
			Starpt- patēriņa preces	Kapitāl- preces	Patēriņa preces	Enerģija				Starpt- patēriņa preces	Kapitāl- preces	Patēriņa preces	Enerģija	
Īpatsvars (%)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2012	106.1	2.2	0.9	1.8	2.3	9.4	2.2	111.2	3.4	0.2	1.6	3.2	7.2	2.1
2013	105.0	-1.0	-1.5	-0.2	0.8	-7.9	-0.9	.	.	.	.	.	.	.
2013 II	105.1	-0.9	-1.5	0.1	1.0	-8.7	-0.8	107.9	-2.8	-2.1	-1.6	0.6	-6.0	-1.4
III	105.0	-1.5	-1.8	-0.6	0.5	-9.3	-1.3	108.1	-3.3	-3.2	-2.7	-0.9	-5.6	-2.6
IV	104.4	-1.4	-2.0	-0.4	0.4	-8.1	-1.2	.	.	.	.	.	.	.
2013 jūl.	105.1	-1.0	-1.5	-0.6	0.5	-5.5	-0.9	108.0	-2.8	-3.2	-3.0	-0.8	-3.8	-2.4
aug.	105.0	-1.7	-1.8	-0.7	0.4	-11.0	-1.6	108.1	-4.0	-3.4	-2.8	-1.2	-7.4	-2.8
sept.	104.9	-1.6	-2.0	-0.3	0.6	-11.3	-1.4	108.2	-3.1	-3.1	-2.1	-0.7	-5.4	-2.5
okt.	104.5	-1.6	-2.0	-0.5	0.5	-11.3	-1.4	106.9	-3.6	-2.9	-2.6	-0.9	-6.4	-2.7
nov.	104.4	-1.4	-2.1	-0.4	0.3	-8.3	-1.3	107.1	-3.1	-3.0	-1.9	-0.7	-5.5	-2.2
dec.	104.2	-1.1	-1.9	-0.4	0.4	-4.5	-1.0	.	.	.	.	.	.	.

Avots: Eurostat.

- Preču grupas atbilstoši plašo ekonomisko kategoriju (*Broad Economic Categories*) klasifikācijai. Atšķirībā no 2. tabulā minētajām preču grupām starppatēriņa un patēriņa preču grupas ietver lauksaimniecības un enerģijas preces.
- Preču grupas atbilstoši ražošanas pamatgrupējumu (*Main Industrial Groupings*) klasifikācijai. Atšķirībā no 1. tabulā minētajām preču grupām starppatēriņa un patēriņa preču grupas neietver enerģijas preces, un lauksaimniecības preces netiek aplūkotas. Apstrādes rūpniecības struktūra atšķiras no 1. tabulas 7. un 12. ailē sniegtajiem datiem. Sniegtie dati ir cenu indeksi, kas atbilst preču groza tirgjam cenu pārmaiņām un nav vienkārši 1. tabulā doto vērtības un apjoma datu rādītāji, kurus ietekmē pārmaiņas tirgotu preču struktūrā un kvalitātē. Šie indeksi atšķiras no IKP deflatoriem importam un eksportam (kas redzami 5.1. sadaļas 3. tabulā) galvenokārt tāpēc, ka deflatori ietver visas preces un pakalpojumus un aptver pārrobežu tirdzniecību euro zonas teritorijā.
- Rūpniecības preču eksporta cenas attiecas uz tiešajiem darījumiem starp iekšzemes ražotājiem un citu valstu klientiem. Atšķirībā no 1. tabulā sniegtajiem vērtības un apjoma datiem nav aplūkots vairumtirdzniecības eksports un reeksports.

7.5. Preču tirdzniecība

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; sezonāli izlīdzināti dati)

3. Ģeogrāfiskais dalījums

	Kopā	Ārpus euro zonas esošās ES dalībvalstis				Krievija	Šveice	Turcija	ASV	Āzijas valstis			Āfrikas valstis	Latīņ-amerikas valstis	Citas valstis
		Dānija	Zviedrija	Apvienotā Karaliste	Pārējās ES valstis					Ķīna	Japāna				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Eksports (FOB)														
2012	1 878.1	33.6	58.7	229.4	251.1	90.1	116.6	59.5	224.3	439.9	120.8	44.8	126.3	97.3	151.3
2013	1 889.8	.	.	.	.	87.0	111.1	60.5	221.6	443.3	122.4	43.9	129.9	98.0	.
2012 III	474.7	8.4	14.7	58.1	63.0	22.8	29.2	15.1	58.5	110.6	29.8	11.6	31.2	24.4	38.7
IV	468.9	8.5	14.2	57.9	62.2	22.6	28.7	15.3	53.9	111.2	29.1	11.2	32.5	25.0	37.1
2013 I	473.7	8.6	14.4	58.1	63.5	23.2	28.2	15.6	55.5	110.4	29.6	11.0	34.2	25.0	37.0
II	473.4	8.5	14.5	58.8	63.0	22.3	27.4	15.5	54.9	109.9	29.9	10.7	33.1	24.6	40.9
III	471.1	8.6	15.0	59.9	64.5	21.2	27.7	14.7	55.4	110.1	31.3	11.2	31.8	24.6	37.6
IV	471.5	.	.	.	.	20.2	27.7	14.7	55.8	112.9	31.6	11.0	30.9	23.8	.
2013 jūl.	156.0	2.9	5.2	19.8	21.3	7.4	9.5	4.9	17.8	36.5	10.2	3.6	10.9	8.3	11.4
aug.	157.0	2.9	5.0	19.8	21.6	6.9	9.2	4.9	18.7	37.1	10.8	3.8	10.6	8.2	12.2
sept.	158.2	2.9	4.8	20.3	21.5	7.0	9.0	5.0	18.9	36.6	10.3	3.8	10.3	8.1	13.9
okt.	158.4	2.9	5.2	20.7	22.0	7.1	9.3	4.8	18.8	37.3	10.5	3.6	10.3	8.3	11.8
nov.	157.9	2.9	4.9	20.5	21.8	6.6	9.3	5.1	18.6	37.6	10.6	3.7	10.2	7.7	12.7
dec.	155.2	.	.	.	.	6.5	9.1	4.8	18.4	38.0	10.4	3.7	10.4	7.8	.
	Īpatsvars eksporta kopapjomā (%)														
2013	100.0	.	.	.	.	4.6	5.9	3.2	11.7	23.5	6.5	2.3	6.9	5.2	.
	Imports (CIF)														
2012	1 791.5	28.7	52.6	166.6	231.3	144.0	81.9	34.1	151.2	540.8	214.1	49.2	157.5	92.7	110.2
2013	1 731.8	.	.	.	.	144.6	81.6	35.6	149.0	511.3	204.3	43.6	141.2	81.5	.
2012 III	448.1	7.2	13.5	42.0	58.0	34.2	21.3	8.4	39.3	133.5	53.6	12.2	39.3	23.3	28.2
IV	440.4	7.1	12.8	41.5	57.8	36.8	20.1	8.7	35.9	131.1	51.2	11.5	39.8	22.6	26.2
2013 I	436.7	7.5	13.2	41.6	58.6	38.6	20.2	8.8	35.5	127.8	51.6	11.0	38.7	21.2	24.9
II	432.9	7.3	13.3	40.6	58.2	34.3	20.5	8.7	37.4	127.6	50.8	10.9	36.3	20.2	28.6
III	434.6	7.6	13.6	40.5	60.0	36.3	20.7	8.9	38.0	128.3	50.9	10.7	34.2	20.2	26.3
IV	427.7	.	.	.	.	35.4	20.3	9.1	38.2	127.6	51.0	11.0	32.1	19.9	.
2013 jūl.	145.0	2.5	4.7	13.5	19.8	11.7	6.9	3.0	12.6	42.7	17.0	3.4	11.9	6.8	9.0
aug.	144.4	2.6	4.5	13.8	19.9	12.5	7.1	2.9	12.4	42.8	17.0	3.6	11.3	6.5	8.1
sept.	145.2	2.5	4.5	13.3	20.2	12.1	6.7	3.0	13.0	42.8	16.9	3.7	11.0	6.9	9.2
okt.	144.3	2.5	4.5	13.3	20.1	11.7	6.9	3.0	13.1	43.0	16.6	3.6	11.5	6.7	8.2
nov.	141.9	2.3	4.4	13.1	20.3	11.2	6.8	3.1	12.9	41.8	16.8	3.7	10.0	6.4	9.5
dec.	141.5	.	.	.	.	12.4	6.6	3.1	12.2	42.8	17.6	3.7	10.5	6.8	.
	Īpatsvars importa kopapjomā (%)														
2013	100.0	.	.	.	.	8.3	4.7	2.1	8.6	29.5	11.8	2.5	8.2	4.7	.
	Saldo														
2012	86.6	4.9	6.1	62.8	19.8	-53.9	34.7	25.4	73.1	-100.9	-93.3	-4.5	-31.2	4.6	41.1
2013	158.0	.	.	.	.	-57.6	29.5	24.9	72.6	-68.1	-81.9	0.3	-11.3	16.5	.
2012 III	26.6	1.2	1.3	16.1	5.1	-11.5	7.9	6.6	19.2	-22.9	-23.8	-0.7	-8.1	1.2	10.6
IV	28.5	1.4	1.4	16.3	4.4	-14.2	8.6	6.6	18.0	-19.8	-22.1	-0.2	-7.3	2.3	10.9
2013 I	37.0	1.1	1.2	16.5	4.9	-15.5	8.0	6.8	20.1	-17.4	-22.0	0.0	-4.5	3.8	12.1
II	40.5	1.3	1.2	18.2	4.8	-11.9	7.0	6.8	17.5	-17.7	-20.9	-0.2	-3.2	4.4	12.3
III	36.5	1.0	1.3	19.3	4.5	-15.1	7.1	5.8	17.4	-18.2	-19.6	0.5	-2.4	4.5	11.3
IV	43.9	.	.	.	.	-15.1	7.5	5.6	17.6	-14.7	-19.4	0.0	-1.2	3.9	.
2013 jūl.	11.0	0.4	0.5	6.4	1.5	-4.3	2.6	1.9	5.3	-6.3	-6.8	0.2	-1.0	1.6	2.5
aug.	12.6	0.2	0.5	6.0	1.7	-5.5	2.1	1.9	6.3	-5.7	-6.2	0.2	-0.7	1.7	4.2
sept.	13.0	0.4	0.4	7.0	1.3	-5.2	2.3	2.0	5.9	-6.2	-6.6	0.1	-0.7	1.2	4.7
okt.	14.1	0.4	0.7	7.4	1.9	-4.6	2.4	1.8	5.7	-5.6	-6.1	0.0	-1.2	1.6	3.6
nov.	16.0	0.6	0.5	7.4	1.4	-4.6	2.6	2.1	5.7	-4.2	-6.1	0.0	0.2	1.3	3.2
dec.	13.7	.	.	.	.	-5.9	2.5	1.7	6.2	-4.9	-7.2	0.0	-0.2	1.0	.

Avots: Eurostat.

VALŪTU KURSI

8.1. Euro efektīvie kursi¹⁾

(perioda vidējie; 1999. gada 1. ceturkšņa indekss = 100)

	EEK20						EEK39	
	Nominālais kurss	Reālais kurss, kas iegūts, deflējot ar PCI	Reālais kurss, kas iegūts, deflējot ar RCI	Reālā IKP deflators	Reālās vienības darbaspēka izmaksas apstrādes rūpniecībā ²⁾	Reālās vienības darbaspēka izmaksas tautsaimniecībā	Nominālais kurss	Reālais kurss, kas iegūts, deflējot ar PCI
	1	2	3	4	5	6	7	8
2011	103.4	100.7	97.4	95.1	105.4	96.5	112.2	97.7
2012	97.9	95.6	93.1	89.8	100.0	91.2	107.1	92.9
2013	101.7	99.0	96.5	-	-	-	112.0	96.2
2012 IV	97.9	95.6	93.5	89.6	99.2	90.0	107.4	92.9
2013 I	100.7	98.3	95.9	92.5	102.2	94.0	110.2	95.0
II	100.8	98.3	95.8	92.9	101.6	93.8	110.6	95.0
III	101.9	99.2	96.7	93.3	102.4	94.2	112.9	96.8
IV	103.1	100.1	97.7	-	-	-	114.7	97.9
2013 febr.	101.6	99.1	96.8	-	-	-	111.1	95.8
marts	100.2	97.9	95.3	-	-	-	109.5	94.4
apr.	100.5	97.9	95.5	-	-	-	109.8	94.4
maijs	100.5	98.0	95.6	-	-	-	110.0	94.6
jūn.	101.6	98.9	96.4	-	-	-	112.0	96.2
jūl.	101.5	98.9	96.4	-	-	-	112.0	96.2
aug.	102.2	99.5	96.9	-	-	-	113.4	97.3
sept.	102.0	99.1	96.8	-	-	-	113.3	97.0
okt.	102.8	99.7	97.4	-	-	-	114.2	97.4
nov.	102.6	99.5	97.2	-	-	-	114.2	97.3
dec.	103.9	101.0	98.3	-	-	-	115.8	98.9
2014 janv.	103.4	100.3	97.8	-	-	-	115.9	98.7
febr.	103.6	100.5	97.9	-	-	-	116.3	99.1
Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%)								
2014 febr.	0.1	0.2	0.1	-	-	-	0.4	0.4
Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)								
2014 febr.	1.9	1.4	1.2	-	-	-	4.6	3.5

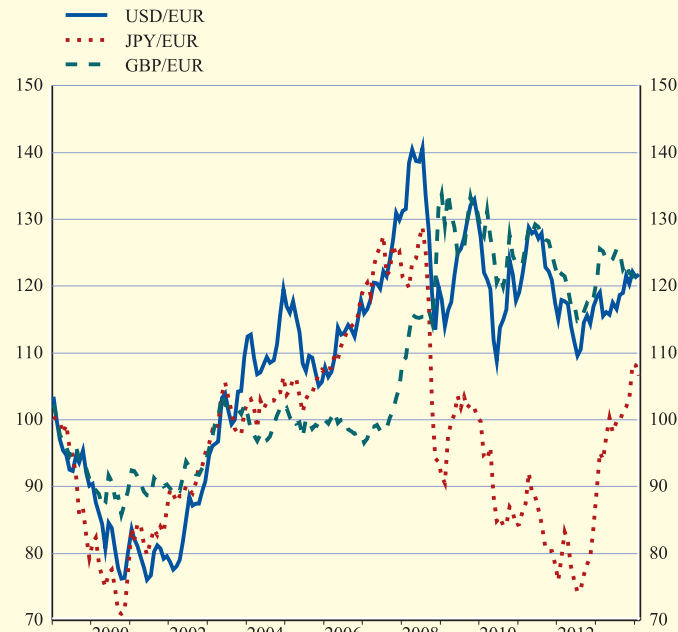
A39. Euro efektīvie kursi

(mēneša vidējie; 1999. gada 1. ceturkšņa indekss = 100)

A40. Divpusējie valūtu kursi

(mēneša vidējie; 1999. gada 1. ceturkšņa indekss = 100)

Avots: ECB.

- 1) Tirdzniecības partnervalstu grupu definīciju un citu informāciju sk. vispārējās piezīmēs.
- 2) Ar VDIAR deflētas laikrindas pieejamas tikai EEK19 tirdzniecības partnervalstu grupai.

8.2. Divpusējie valūtu kursi

(perioda vidējie; nacionālās valūtas vienības par 1 euro)

	Bulgārijas leva	Čehijas krona	Dānijas krona	Horvātijas kuna	Lietuvas līts	Ungārijas forints	Polijas zlots	Jaunā Rumānijas leva	Zviedrijas krona	Lielbritānijas sterlīņu mārciņa	Jaunā Turcijas lira
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2011	1.9558	24.590	7.4506	7.4390	3.4528	279.37	4.1206	4.2391	9.0298	0.86788	2.3378
2012	1.9558	25.149	7.4437	7.5217	3.4528	289.25	4.1847	4.4593	8.7041	0.81087	2.3135
2013	1.9558	25.980	7.4579	7.5786	3.4528	296.87	4.1975	4.4190	8.6515	0.84926	2.5335
2013 II	1.9558	25.831	7.4555	7.5566	3.4528	295.53	4.1982	4.3958	8.5652	0.85056	2.4037
III	1.9558	25.853	7.4580	7.5459	3.4528	297.96	4.2477	4.4410	8.6798	0.85453	2.6092
IV	1.9558	26.658	7.4593	7.6290	3.4528	297.43	4.1853	4.4506	8.8575	0.84074	2.7537
2013 aug.	1.9558	25.818	7.4580	7.5372	3.4528	299.46	4.2299	4.4371	8.7034	0.85904	2.6125
sept.	1.9558	25.789	7.4579	7.5985	3.4528	299.75	4.2371	4.4633	8.6758	0.84171	2.6952
okt.	1.9558	25.662	7.4592	7.6193	3.4528	294.76	4.1902	4.4444	8.7479	0.84720	2.7095
nov.	1.9558	26.927	7.4587	7.6326	3.4528	297.68	4.1887	4.4452	8.8802	0.83780	2.7316
dec.	1.9558	27.521	7.4602	7.6365	3.4528	300.24	4.1760	4.4635	8.9597	0.83639	2.8276
2014 janv.	1.9558	27.485	7.4614	7.6353	3.4528	302.48	4.1799	4.5205	8.8339	0.82674	3.0297
febr.	1.9558	27.444	7.4622	7.6574	3.4528	310.20	4.1741	4.4918	8.8721	0.82510	3.0184
	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%)										
2014 febr.	0.0	-0.1	0.0	0.3	0.0	2.6	-0.1	-0.6	0.4	-0.2	-0.4
	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)										
2014 febr.	0.0	7.7	0.0	0.9	0.0	6.0	0.1	2.5	4.3	-4.3	27.2
	Austrālijas dolārs	Brazīlijas reāls	Kanādas dolārs	Ķīnas jauna renminbi	Honkongas dolārs	Indijas rūpija	Indonēzijas rūpija	Izraēlas šekelis	Japānas jēna	Malaiijas ringits	
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
2011	1.3484	2.3265	1.3761	8.9960	10.8362	64.8859	12 206.51	4.9775	110.96	4.2558	
2012	1.2407	2.5084	1.2842	8.1052	9.9663	68.5973	12 045.73	4.9536	102.49	3.9672	
2013	1.3777	2.8687	1.3684	8.1646	10.3016	77.9300	13 857.50	4.7948	129.66	4.1855	
2013 II	1.3203	2.6994	1.3368	8.0376	10.1383	73.0046	12 784.60	4.7407	129.07	4.0088	
III	1.4465	3.0304	1.3760	8.1111	10.2696	82.3565	14 115.14	4.7459	131.02	4.2904	
IV	1.4662	3.0931	1.4275	8.2903	10.5522	84.4048	15 682.97	4.7994	136.48	4.3633	
2013 aug.	1.4742	3.1170	1.3853	8.1477	10.3223	83.9480	14 168.72	4.7610	130.34	4.3631	
sept.	1.4379	3.0345	1.3817	8.1690	10.3504	85.2678	15 073.16	4.7636	132.41	4.3410	
okt.	1.4328	2.9860	1.4128	8.3226	10.5724	84.0071	15 109.54	4.8232	133.32	4.3283	
nov.	1.4473	3.0959	1.4145	8.2221	10.4604	84.4990	15 575.06	4.7711	134.97	4.3176	
dec.	1.5243	3.2133	1.4580	8.3248	10.6254	84.7631	16 455.73	4.8019	141.68	4.4517	
2014 janv.	1.5377	3.2437	1.4884	8.2368	10.5586	84.5099	16 471.94	4.7569	141.47	4.5005	
febr.	1.5222	3.2581	1.5094	8.3062	10.6012	84.9503	16 270.18	4.8043	139.35	4.5194	
	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%)										
2014 febr.	-1.0	0.4	1.4	0.8	0.4	0.5	-1.2	1.0	-1.5	0.4	
	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)										
2014 febr.	17.5	23.6	12.0	-0.3	2.3	18.1	25.8	-2.7	12.0	9.2	
	Meksikas peso	Jaunzēlan- des dolārs	Norvēģijas krona	Filipīnu peso	Krievijas rublis	Singapūras dolārs	Dienvi- dāfrikas rends	Dienvi- dāfrikas vona	Šveices franks	Taizemes bāts	ASV dolārs
	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
2011	17.2877	1.7600	7.7934	60.260	40.8846	1.7489	10.0970	1 541.23	1.2326	42.429	1.3920
2012	16.9029	1.5867	7.4751	54.246	39.9262	1.6055	10.5511	1 447.69	1.2053	39.928	1.2848
2013	16.9641	1.6206	7.8067	56.428	42.3370	1.6619	12.8330	1 453.91	1.2311	40.830	1.3281
2013 II	16.2956	1.5920	7.6114	54.620	41.3464	1.6311	12.3996	1 467.08	1.2315	39.031	1.3062
III	17.1005	1.6612	7.9303	57.813	43.4394	1.6795	13.2329	1 469.03	1.2348	41.675	1.3242
IV	17.7331	1.6439	8.2375	59.354	44.2920	1.7006	13.8224	1 445.53	1.2294	43.151	1.3610
2013 aug.	17.1996	1.6829	7.9386	58.471	43.9748	1.6941	13.4190	1 485.93	1.2338	42.072	1.3310
sept.	17.4471	1.6406	7.9725	58.346	43.5144	1.6860	13.3287	1 446.60	1.2338	42.312	1.3348
okt.	17.7413	1.6351	8.1208	58.809	43.7440	1.6956	13.5283	1 454.73	1.2316	42.549	1.3635
nov.	17.6340	1.6327	8.2055	58.811	44.1581	1.6833	13.7626	1 434.06	1.2316	42.695	1.3493
dec.	17.8278	1.6659	8.4053	60.552	45.0628	1.7244	14.2234	1 446.99	1.2245	44.323	1.3704
2014 janv.	17.9964	1.6450	8.3927	61.263	46.0304	1.7327	14.8242	1 453.94	1.2317	44.822	1.3610
febr.	18.1561	1.6466	8.3562	61.238	48.2554	1.7295	14.9820	1 462.51	1.2212	44.568	1.3659
	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%)										
2014 febr.	0.9	0.1	-0.4	0.0	4.8	-0.2	1.1	0.6	-0.8	-0.6	0.4
	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)										
2014 febr.	6.9	3.4	12.6	12.7	19.6	4.5	26.1	0.7	-0.7	11.9	2.2

Avots: ECB.

NORISES ĀRPUS EURO ZONAS

9.1. Tautsaimniecības un finanšu norises citās ES dalībvalstīs

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, ja nav norādīts citādi; %)

	Bulgārija	Čehijas Republika	Dānija	Horvātija	Lietuva	Ungārija	Polija	Rumānija	Zviedrija	Apvienotā Karaliste
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
SPCI										
2012	2.4	3.5	2.4	3.4	3.2	5.7	3.7	3.4	0.9	2.8
2013	0.4	1.4	0.5	2.3	1.2	1.7	0.8	3.2	0.4	2.6
2013 III	-0.7	1.2	0.2	2.2	0.5	1.6	0.9	2.4	0.7	2.7
2013 IV	-1.0	1.1	0.4	0.6	0.5	0.7	0.6	1.3	0.3	2.1
2013 nov.	-1.0	1.0	0.3	0.7	0.5	0.4	0.5	1.3	0.3	2.1
2013 dec.	-0.9	1.5	0.4	0.5	0.4	0.6	0.6	1.3	0.4	2.0
2014 janv.	-1.3	0.3	0.8	0.4	0.2	0.8	0.6	1.2	0.2	1.9
Valdības budžeta deficīts (-)/pārpalikums (+) attiecībā pret IKP (%)										
2010	-3.1	-4.7	-2.5	-6.4	-7.2	-4.3	-7.9	-6.8	0.3	-10.1
2011	-2.0	-3.2	-1.8	-7.8	-5.5	4.3	-5.0	-5.6	0.2	-7.7
2012	-0.8	-4.4	-4.1	-5.0	-3.2	-2.0	-3.9	-3.0	-0.2	-6.1
Kopējais valdības parāds attiecībā pret IKP (%)										
2010	16.2	38.4	42.7	44.9	37.8	82.2	54.9	30.5	39.4	78.4
2011	16.3	41.4	46.4	51.6	38.3	82.1	56.2	34.7	38.6	84.3
2012	18.5	46.2	45.4	55.5	40.5	79.8	55.6	37.9	38.2	88.7
Valdības ilgtermiņa obligāciju perioda vidējā peļņas likme (gadā; %)										
2013 aug.	3.51	2.40	1.94	5.04	3.65	6.31	4.30	5.04	2.34	2.29
2013 sept.	3.64	2.42	2.10	4.92	3.89	6.16	4.49	5.27	2.60	2.44
2013 okt.	3.71	2.33	1.93	4.99	4.01	5.58	4.28	5.22	2.44	2.26
2013 nov.	3.64	2.18	1.80	4.97	3.99	5.82	4.38	5.29	2.30	2.31
2013 dec.	3.43	2.20	1.89	5.10	3.69	5.78	4.42	5.29	2.39	2.50
2014 janv.	3.56	2.43	1.86	5.11	3.42	5.60	4.42	5.22	2.37	2.48
3 mēnešu darījumu perioda vidējā procentu likme (gadā; %)										
2013 aug.	1.09	0.46	0.27	1.91	0.41	3.85	2.70	3.66	1.20	0.51
2013 sept.	1.05	0.45	0.27	1.90	0.40	-	2.69	3.40	1.21	0.52
2013 okt.	1.03	0.45	0.27	1.72	0.40	3.60	2.67	2.86	1.21	0.52
2013 nov.	0.97	0.40	0.25	1.35	0.40	3.33	2.65	2.44	1.16	0.52
2013 dec.	0.97	0.38	0.26	1.01	0.40	3.00	2.67	2.33	1.01	0.52
2014 janv.	0.96	0.37	0.28	0.95	0.41	2.99	2.70	1.88	0.95	0.52
Reālais IKP										
2012	0.8	-1.0	-0.4	-1.9	3.7	-1.7	1.9	0.4	0.9	0.3
2013	.	.	0.4	.	3.3	1.1	1.6	.	1.5	1.9
2013 II	0.2	-1.7	0.8	-0.7	4.0	0.6	1.3	1.6	0.7	2.0
2013 III	0.7	-1.2	1.0	-0.6	2.3	1.7	1.8	4.0	0.7	1.9
2013 IV	.	.	0.6	.	3.3	2.7	2.2	.	3.1	2.8
Tekošā konta un kapitāla konta balance attiecībā pret IKP (%)										
2011	1.4	-2.3	6.3	-0.8	-1.2	2.8	-3.0	-3.9	5.9	-1.1
2012	0.1	-1.1	6.0	0.2	2.0	3.6	-1.5	-3.0	5.9	-3.5
2013 II	6.1	-1.5	8.1	-2.2	9.2	6.2	4.0	2.4	6.1	-1.1
2013 III	11.4	2.6	8.7	24.0	2.8	6.6	0.2	0.8	5.8	-6.3
2013 IV	.	.	8.3	.	2.0	9.3	0.6	.	4.3	.
Kopējais ārējais parāds attiecībā pret IKP (%)										
2011	94.3	59.6	183.3	103.7	77.4	149.3	72.3	77.2	200.0	419.6
2012	94.9	60.2	181.8	102.5	75.4	128.9	71.1	75.2	191.2	385.3
2013 I	93.8	61.8	182.4	102.9	74.0	133.6	72.7	74.8	195.1	393.1
2013 II	93.2	62.7	174.9	105.0	70.0	128.1	73.7	73.3	197.9	388.7
2013 III	92.4	61.4	174.3	103.0	69.7	120.9	72.6	71.5	197.3	358.5
Vienības darbaspēka izmaksas										
2012	-0.5	3.3	1.5	1.1	1.9	2.7	1.5	6.8	2.9	2.9
2013	.	.	1.0	.	.	.	.	.	.	.
2013 II	13.0	1.1	0.9	1.1	3.3	4.4	1.4	1.9	0.5	1.4
2013 III	8.3	1.7	0.5	0.5	5.5	3.3	1.7	-2.4	1.3	1.9
2013 IV	.	.	0.8	.	.	.	.	.	.	.
Reģistrētais bezdarba līmenis attiecībā pret darbaspēku (s.i. dati; %)										
2012	12.3	7.0	7.5	15.9	13.4	10.9	10.1	7.1	8.0	7.9
2013	12.9	7.0	7.0	17.7	11.8	10.2	10.3	7.3	8.0	.
2013 III	12.8	6.9	7.2	17.8	11.5	10.1	10.2	7.3	7.9	7.5
2013 IV	12.9	6.8	6.8	18.6	11.0	9.2	10.1	7.3	8.0	.
2013 nov.	12.9	6.8	6.8	18.7	10.9	9.3	10.1	7.4	8.0	7.2
2013 dec.	13.0	6.8	7.2	18.7	10.9	8.8	10.0	7.3	8.0	.
2014 janv.	13.1	6.8	7.0	18.8	11.3	.	9.9	7.3	8.2	.

Avoti: ECB, Eiropas Komisija (Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts un Eurostat), valstu dati, Thomson Reuters un ECB aprēķini.

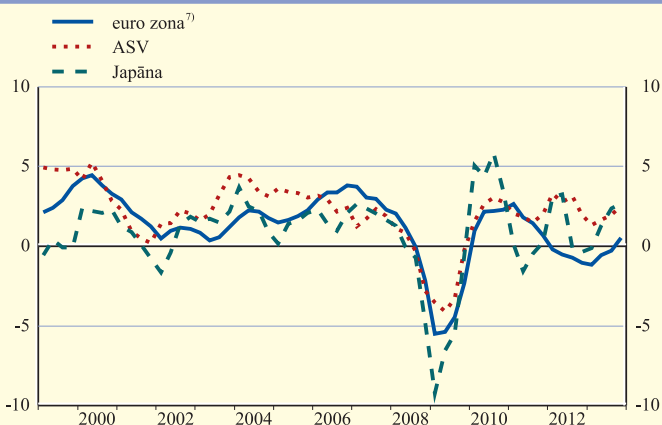
9.2. Tautsaimniecības un finanšu norises ASV un Japānā

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, ja nav norādīts citādi; %)

	Patēriņa cenu indekss	Vienības darbaspēka izmaksas ¹⁾	Reālais IKP	Rūpnieciskās ražošanas indekss (apstrādes rūpniecībā)	Bezdarba līmenis (no darbaspēka ²⁾ ; %; s.i. dati)	Plašā nauda ³⁾	3 mēnešu starpbanku noguldī- jumu procentu likme ⁴⁾	Valdības 10 gadu obligāciju peļņas pro- centu likme ⁴⁾ (perioda beigās)	Nacionālās valūtas kurs ⁵⁾ attiecībā pret euro	Valdības deficīts (-)/ pārpalī- kuma (+) attiecība pret IKP; %	Kopējā valdības parāda ³⁾ attiecība pret IKP; %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ASV											
2010	1.6	-1.2	2.5	6.6	9.6	2.5	0.34	3.57	1.3257	-12.2	79.2
2011	3.2	2.0	1.8	3.6	8.9	7.3	0.34	2.10	1.3920	-10.7	83.1
2012	2.1	1.1	2.8	4.2	8.1	8.6	0.43	1.88	1.2848	-9.3	86.5
2013	1.5	1.1	1.9	2.5	7.4	6.7	0.27	3.27	1.3281	.	.
2012 IV	1.9	4.3	2.0	3.3	7.8	7.5	0.32	1.88	1.2967	-9.0	86.5
2013 I	1.7	1.7	1.3	2.5	7.7	7.3	0.29	2.09	1.3206	-7.2	88.0
II	1.4	2.0	1.6	2.1	7.5	7.0	0.28	2.82	1.3062	-5.7	87.2
III	1.6	1.9	2.0	2.4	7.2	6.6	0.26	2.91	1.3242	-7.0	86.9
IV	1.2	-1.3	2.5	3.0	7.0	6.0	0.24	3.27	1.3610	.	.
2013 okt.	1.0	-	-	3.9	7.2	6.7	0.24	2.84	1.3635	-	-
nov.	1.2	-	-	2.8	7.0	6.1	0.24	2.99	1.3493	-	-
dec.	1.5	-	-	2.3	6.7	5.3	0.24	3.27	1.3704	-	-
2014 janv.	1.6	-	-	1.6	6.6	5.4	0.24	2.93	1.3610	-	-
febr.	.	-	-	.	.	.	0.24	2.90	1.3659	-	-
Japāna											
2010	-0.7	-4.8	4.7	15.6	5.1	2.8	0.23	1.18	116.24	-8.3	188.3
2011	-0.3	0.8	-0.4	-2.8	4.6	2.7	0.19	1.00	110.96	-8.9	204.4
2012	0.0	-1.4	1.4	0.6	4.4	2.5	0.19	0.84	102.49	.	.
2013	0.4	.	1.6	-0.8	4.0	3.6	0.15	0.95	129.66	.	.
2012 IV	-0.2	0.3	-0.4	-6.0	4.2	2.3	0.19	0.84	105.12	.	.
2013 I	-0.6	0.0	-0.1	-7.8	4.2	2.9	0.16	0.70	121.80	.	.
II	-0.3	-0.6	1.3	-3.1	4.0	3.5	0.16	1.02	129.07	.	.
III	0.9	-2.1	2.4	2.2	4.0	3.8	0.15	0.88	131.02	.	.
IV	1.4	.	2.7	5.8	3.9	4.3	0.14	0.95	136.48	.	.
2013 okt.	1.1	-	-	5.4	4.0	4.2	0.15	0.76	133.32	-	-
nov.	1.5	-	-	4.8	4.0	4.4	0.14	0.79	134.97	-	-
dec.	1.6	-	-	7.2	3.7	4.2	0.15	0.95	141.68	-	-
2014 janv.	1.4	-	-	10.6	.	4.4	0.14	0.82	141.47	-	-
febr.	.	-	-	.	.	.	0.14	0.81	139.35	-	-

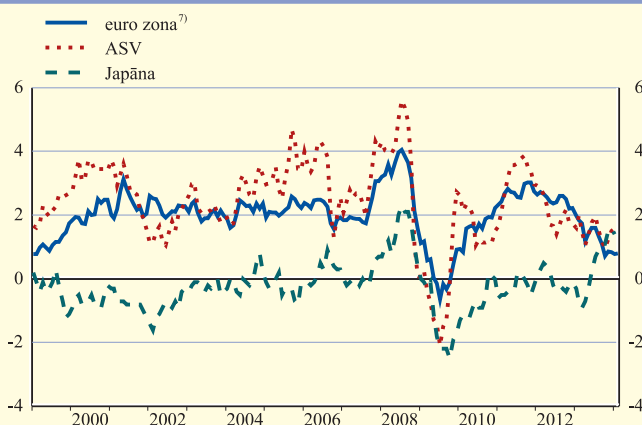
A41. Reālais iekšzemes kopprodukts

(gada pārmaiņas; %, ceturkšņa dati)

A42. Patēriņa cenu indeksi

(gada pārmaiņas; %, mēneša dati)

Avoti: Valstu dati (1., 2. (ASV), 3., 4., 5. (ASV), 6., 9. un 10. aile); OECD (2. aile (Japāna)); Eurostat (5. aile (Japāna), euro zonas valstu attēlu dati); Thomson Reuters (7. un 8. aile); ECB aprēķini (11. aile)

1) Sezonāli izlīdzināti dati. Par ASV – attiecas uz privāto netauksaimniecības sektoru.

2) Japānas dati no 2011. gada marta līdz augustam ietver aplēses par tām trim šīs valsts prefektūrām, kuras visvairāk skāra zemestrīce. Datu vākšana tika atjaunota, sākot ar 2011. gada septembri.

3) Perioda vidējās vērtības; M2 ASV, M2 + noguldījumu sertifikāti Japānai.

4) Procenti gadā. Sīkāku informāciju par 3 mēnešu starpbanku noguldījumu procentu likmi sk. 4.6. sadaļā.

5) Sīkāku informāciju sk. 8.2. sadaļā.

6) Valdības parāds ietver noguldījumus, neakciju vērtspapīrus un aizdevumu atlikumus nominālvērtībā, un tā konsolidācija attiecas uz valdības sektoru (perioda beigu dati).

7) Reālā IKP dati attiecas uz Euro 18. SPCI dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

ATTĒLU SARAKSTS

A1.	Monetārie rādītāji	S12
A2.	M3 neietilpstošie bilances posteņi	S12
A3.	Monetāro rādītāju sastāvdaļas	S13
A4.	Ilgāka termiņa finanšu saistību sastāvdaļas	S13
A5.	Aizdevumi citiem finanšu starpniekiem un nefinanšu sabiedrībām	S14
A6.	Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti	S14
A7.	Aizdevumi valdībai	S16
A8.	Aizdevumi ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	S16
A9.	Noguldījumu kopējais atlikums sektoru dalījumā	S17
A10.	Noguldījumu kopējais atlikums un M3 iekļautie noguldījumi sektoru dalījumā	S17
A11.	Noguldījumu kopējais atlikums sektoru dalījumā	S18
A12.	Noguldījumu kopējais atlikums un M3 iekļautie noguldījumi sektoru dalījumā	S18
A13.	Valdības un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi	S19
A14.	MFI vērtspapīru turējumi	S20
A15.	Euro zonas rezidentu emitēto apgrozībā esošo neakciju vērtspapīru kopapjoms un emisiju bruto kopapjoms	S35
A16.	Sezonāli izlīdzinātais un neizlīdzinātais neakciju vērtspapīru emisiju neto apjoms	S37
A17.	Ilgtermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā	S38
A18.	Īstermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā	S39
A19.	Euro zonas rezidentu emitēto kotēto akciju gada pieauguma temps	S40
A20.	Kotēto akciju emisiju bruto apjoms emitentu sektoru dalījumā	S41
A21.	No jauna piesaistītie noguldījumi ar noteikto termiņu	S43
A22.	No jauna izsniegtie kredīti ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam	S43
A23.	Euro zonas naudas tirgus procentu likmes	S44
A24.	3 mēnešu naudas tirgus procentu likmes	S44
A25.	Euro zonas tagadnes darījumu peļņas likmju liknes	S45
A26.	Euro zonas tagadnes darījumu procentu likmes un procentu likmju starpības	S45
A27.	<i>Dow Jones EURO STOXX broad</i> indekss, <i>Standard & Poor's 500</i> un <i>Nikkei 225</i>	S46
A28.	Nodarbinātība – nodarbināto personu un nostrādāto stundu skaits	S55
A29.	Bezdarbs un brīvo darbvieta īpatsvars	S55
A30.	Deficīts, aizņemšanās nepieciešamība un parāda pārmaiņas	S60
A31.	Māstrihtas parāds	S60
A32.	Euro zonas maksājumu bilance. Tekošais konts	S61
A33.	Euro zonas maksājumu bilance. Tiešās investīcijas un portfeļieguldījumi	S61
A34.	Euro zonas maksājumu bilance. Preces	S62
A35.	Euro zonas maksājumu bilance. Pakalpojumi	S62
A36.	Euro zonas starptautiskā investīciju bilance	S65
A37.	Euro zonas tiešās investīcijas un portfeļieguldījumi	S65
A38.	MFI neto ārējo darījumu dinamiku atspoguļojošie maksājumu bilances posteņi	S70
A39.	Euro efektīvie kursi	S73
A40.	Divpusējie valūtu kursi	S73
A41.	Reālais iekšzemes kopprodukts	S76
A42.	Patēriņa cenu indeksi	S76

TEHNISKĀS PIEZĪMES

EURO ZONAS VALSTU PĀRSKATAM

MONETĀRO NORIŠU PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINS

Vidējo pieauguma tempu ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t , aprēķina šādi:

$$a) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kur I_t ir izlīdzināto atlikumu indekss mēnesī t (sk. arī tālāk). Līdzīgi aprēķina arī vidējo pieauguma tempu gadā, kas beidzas ar mēnesi t :

$$b) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

1.3. SADAĻAI

INDEKSĒTO ILGĀKA TERMIŅA REFINANSĒŠANAS OPERĀCIJU PROCENTU LIKMJU APRĒĶINĀŠANA

Indeksētās ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas (ITRO) procentu likme ir vienāda ar šīs ITRO laikā veikto galveno refinansēšanas operāciju (GRO) vidējām minimālajām pieteikuma procentu likmēm. Saskaņā ar šo definīciju, ja ITRO atlikušais termiņš ir D dienas un GRO dominējošās minimālās pieteikuma procentu likmes ir $R_{1, GRO}$ (D_1 dienās), $R_{2, GRO}$ (D_2 dienās), utt. līdz $R_{i, GRO}$ (D_i dienās), kur $D_1 + D_2 + \dots + D_i = D$, uz gadu attiecināto piemērojamo procentu likmi aprēķina šādi:

$$c) R_{ITRO} = \frac{D_1 R_{1, GRO} + D_2 R_{2, GRO} + \dots + D_i R_{i, GRO}}{D}$$

2.1.–2.6. SADAĻAI

DARĪJUMU APJOMU APRĒĶINĀŠANA

Mēneša darījumu apjomus aprēķina kā mēneša atlikumu starpību, veicot pārklasificēšanas, pārējās pārvērtēšanas, valūtas kursu svārstību un jebkuru citu ar darījumiem nesaistītu pārmaiņu korekciju.

Ja L_t ir atlikums mēneša t beigās, C_t^M ir mēnesī t veiktās pārklasificēšanas korekcija, E_t^M ir valūtas kursa korekcija un V_t^M ir pārējās pārvērtēšanas korekcijas, tad darījumu apjomus F_t^M mēnesī t nosaka šādi:

$$d) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Līdzīgi nosaka arī ceturkšņa darījumu apjomus F_t^Q ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t :

$$e) \quad F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

kur L_{t-3} ir atlikums mēneša $t-3$ beigās (iepriekšējā ceturkšņa beigas) un C_t^Q , piemēram, ir ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t , veiktā pārklasificēšanas korekcija.

Tām ceturkšņa laikrindām, par kurām pašlaik pieejami mēneša dati (sk. tālāk), ceturkšņa darījumu apjomus var aprēķināt, summējot ceturkšņa trijos mēnešos veiktos darījumus.

PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA MĒNEŠA LAIKRINDĀM

Pieauguma tempu var aprēķināt no darījumiem vai no izlīdzināto atlikumu indeksa. Ja F_t^M un L_t nosaka tāpat kā iepriekš, izlīdzināto atlikumu indekss I_t mēnesī t ir:

$$f) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Pašlaik par indeksa bāzi (sezonaļi neizlīdzinātām laikrindām) noteikts 2010. gada decembris = 100. Izlīdzināto atlikumu indeksa laikrindas pieejamas ECB interneta vietnē (www.ecb.europa.eu) sadaļas "Statistika" apakšsadaļā "Monetārā un finanšu statistika".

Gada pieauguma tempu a_t mēnesī t , t.i., pārmaiņas 12 mēnešos, kas beidzas ar mēnesi t , var aprēķināt, izmantojot vienu no divām formulām:

$$g) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$h) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Gada pieauguma temps attiecas uz norādītā perioda beigām, ja nav noteikts citādi. Piemēram, 2002. gadam procentuālās pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu aprēķina ar formulu h), dalot 2002. gada decembra indeksu ar 2001. gada decembra indeksu.

Pieauguma tempu atsevišķos gada periodos var noteikt, piemērojot formulu h). Piemēram, mēneša pieauguma tempu a_t^M var aprēķināt ar formulu:

$$i) \quad a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

Visbeidzot, rādītāja M3 gada pieauguma tempa triju mēnešu mainīgo vidējo vērtību (centrētu) aprēķina kā $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, kur a_t nosaka tāpat kā iepriekš formulā g) vai h).

PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA CETURKŠŅA LAIKRINDĀM

Ja F_t^Q un L_{t-3} nosaka tāpat kā iepriekš, izlīdzināto atlikumu indeksu I_t ceturksnim, kas beidzas ar mēnesi t , nosaka šādi:

$$j) \quad I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Gada pieauguma tempu četros ceturkšņos, kas beidzas ar mēnesi t , t.i., a_t , var aprēķināt, izmantojot formulu h).

EURO ZONAS VALSTU MONETĀRĀS STATISTIKAS SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA¹

Izmantotā pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dekompozīciju ar X-12-ARIMA.² Sezonālā izlīdzināšana var ietvert nedēļas vienas dienas izlīdzināšanu, un dažām laikrindām to veic netieši, kombinējot komponentes lineāri. Konkrēti šo pieeju izmanto rādītājam M3, ko nosaka, summējot sezonāli izlīdzinātas laikrindas M1, M2 mīnus M1 un M3 mīnus M2.

Vispirms sezonālās izlīdzināšanas procedūras piemēro izlīdzināto atlikumu indeksam.³ Pēc tam iegūtos sezonālo faktoru aprēķinus piemēro pārklasificēšanas un pārvērtēšanas rezultātā iegūtajiem apjomiem un izlīdzināšanai, no kuras savukārt iegūst sezonāli izlīdzinātus darījumus. Sezonālos (un kotācijas dienas) faktorus pārskata reizi gadā vai pēc nepieciešamības.

3.1.–3.5. SADAĻAI**IZLIETOJUMA UN RESURSU VIENĀDĪBA**

3.1. sadaļā sniegtie dati atbilst bilances pamatvienādojumam. Attiecībā uz nefinanšu darījumiem kopējais izlietojums ir vienāds ar kopējiem resursiem katrai darījumu kategorijai. Šo bilances vienādojumu atspoguļo arī finanšu kontā, t.i., katrai finanšu instrumentu kategorijai kopējie darījumi ar finanšu aktīviem ir vienādi ar kopējiem darījumiem ar pasīviem. Aktīvu citu pārmaiņu kontā un finanšu bilancēs kopējie finanšu aktīvi ir vienādi ar kopējiem pasīviem katrai finanšu instrumentu kategorijai, izņemot monetāro zeltu un Speciālās aizņēmuma tiesības, kas pēc definīcijas nav neviena sektora pasīvi.

1 Sīkāku informāciju sk. *Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area*, ECB (2000. gada augusts) un ECB interneta vietnē (www.ecb.europa.eu) sadaļas "Statistika" apakšsadaļā "Monetārā un finanšu statistika".

2 Sīkāku informāciju sk. *Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. un Chen, B.C. (1998), New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program, Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, 127.–152. lpp. vai X-12-ARIMA Reference Manual, Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington D.C.*

Iekšējām vajadzībām izmanto arī uz modeli pamatoto pieeju TRAMO-SEATS. Sīkāku informāciju par TRAMO-SEATS sk. *Gomez, V. un Maravall, A. (1996), Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User, Banco de España, Working Paper No. 9628, Madrid.*

3 No tā var secināt, ka sezonāli izlīdzinātajām laikrindām bāzes periods, t.i., 2001. gada decembra, indeksa līmenis parasti atšķiras no 100, atspoguļojot attiecīgā mēneša sezonālītāti.

BALANSPOSTEŅU APRĒĶINĀŠANA

3.1., 3.2. un 3.3. sadaļā iekļautos katra konta balansposteņus aprēķina šādi.

Tirdzniecības bilance vienāda ar euro zonas preču un pakalpojumu importu uz pārējām pasaules valstīm mīnus eksports uz tām.

Neto darbības rezultātu un dažādus ienākumus nosaka tikai rezidentu sektoriem un aprēķina kā bruto pievienoto vērtību (iekšzemes kopprodukts tirgus cenās euro zonai) mīnus atlīdzība nodarbinātajiem (izlietojums), mīnus citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas (izlietojums), mīnus pamatkapitāla patēriņš (izlietojums).

Neto nacionālo ienākumu nosaka tikai rezidentu sektoriem un aprēķina kā neto darbības rezultātu un dažādus ienākumus plus atlīdzība nodarbinātajiem (resursi), plus ražošanas nodokļi, mīnus subsīdijas (resursi), plus tīrie īpašuma ienākumi (resursi mīnus izlietojums).

Neto rīcībā esošos ienākumus arī nosaka tikai rezidentu sektoriem un aprēķina kā neto nacionālo ienākumu plus tīrie ienākuma un mantas kārtējie nodokļi (resursi mīnus izlietojums), plus neto sociālās iemaksas (resursi mīnus izlietojums), plus neto sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā (resursi mīnus izlietojums), plus neto citi kārtējie pārvedumi (resursi mīnus izlietojums).

Neto uzkrājumus nosaka rezidentu sektoriem un aprēķina kā neto rīcībā esošos ienākumus plus neto korekcija sakarā ar mājtsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs (resursi mīnus izlietojums), mīnus galapatēriņa izdevumi (izlietojums). Pārējām valstīm tekošo ārējo kontu sagatavo kā tirdzniecības bilanci plus visi tīrie ienākumi (resursi mīnus izlietojums).

Neto aizdevumus/neto aizņēmumus aprēķina no kapitāla konta kā neto uzkrājumus plus neto kapitāla pārvedumi (resursi mīnus izlietojums) mīnus kopējā kapitāla veidošana (izlietojums), mīnus neražoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana (izlietojums), plus pamatkapitāla patēriņš (resursi). Tos var aprēķināt arī finanšu kontā kā kopējos darījumus ar finanšu aktīviem mīnus kopējie darījumi ar pasīviem (ko sauc arī par darījumu radītajām tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņām). Mājtsaimniecību un nefinanšu sabiedrību sektorā starp šiem balansposteņiem, ko aprēķina attiecīgi no kapitāla konta un finanšu konta, pastāv statistiskā neatbilstība.

Darījumu radītās tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņas aprēķina kā kopējos darījumus ar finanšu aktīviem mīnus kopējie darījumi ar pasīviem, bet citas tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņas aprēķina kā (kopējās) citas finanšu aktīvu pārmaiņas mīnus (kopējās) citas pasīvu pārmaiņas.

Tīro finanšu vērtību (līdzekļu) aprēķina kā kopējos finanšu aktīvus mīnus kopējie pasīvi, bet tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņas ir vienādas ar darījumu radīto tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņu (aizdevumi/tīrie aizņēmumi no finanšu konta) un citu tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņu summu.

Tīrās vērtības (līdzekļu) pārmaiņas aprēķina kā uzkrājumu un kapitāla pārvedumu radītās tīrās vērtības (līdzekļu) pārmaiņas plus citas tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņas un citas nefinanšu aktīvu pārmaiņas.

Mājsaimniecību tīro vērtību (līdzekļus) aprēķina kā nefinanšu aktīvu un mājsaimniecību tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) summu.

4.3. UN 4.4. SADAĻAI

PARĀDA VĒRTSPAPĪRU UN KOTĒTO AKCIJU APJOMA KĀPUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA

Apjoma kāpuma tempu aprēķina, pamatojoties uz finanšu darījumiem, un tāpēc netiek ņemtas vērā pārklasificēšanas, pārvērtēšanas, valūtas kursu svārstības un jebkuras citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas. To var aprēķināt no darījumiem vai no nosacīto apjomu indeksa. Ja N_t^M ir darījumi (neto emisijas) mēnesī t un L_t ir apgrozībā esošo vērtspapīru apjoms mēneša t beigās, nosacīto apjomu indeksu I_t mēnesī t nosaka šādi:

$$k) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Ir noteikts, ka indeksa bāze 2008. gada decembrī ir 100. Izmantojot vienu no divām formulām, var aprēķināt apjoma kāpuma tempu a_t mēnesī t , kas atbilst pārmaiņām, kuras notikušas 12 mēnešos, kas beidzas ar mēnesi t :

$$l) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$m) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Neakciju vērtspapīru apjoma kāpuma tempa aprēķināšanai izmanto tādu pašu metodi kā monetāro rādītāju aprēķināšanai, "F" vietā lietojot "N", kas ir vienīgā atšķirība. Tā dara, lai parādītu, ka metode, ko lieto, lai noteiktu "neto emisijas" vērtspapīru emisiju statistikai, ir atšķirīga no tās, ko lieto, lai aprēķinātu monetārājiem rādītājiem ekvivalentos "darījumus".

Vidējo pieauguma tempu ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t , aprēķina šādi:

$$n) \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kur I_t ir nosacīto apjomu indekss mēnesī t . Līdzīgi aprēķina arī vidējo pieauguma tempu gadā, kas beidzas ar mēnesi t :

$$o) \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

4.3. sadaļā izmantoto aprēķina formulu lieto arī 4.4. sadaļā, un tā līdzīgi pamatojas uz monetārajiem rādītājiem izmantoto formulu. 4.4. sadaļa pamatota uz tirgus vērtībām, un aprēķinu bāze ir finanšu darījumi, kuros netiek ņemtas vērā pārklasificēšanas, pārvērtēšanas vai jebkuras citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas. Valūtas kursu svārstības nav iekļautas, jo visas ietvertās kotētās akcijas denominētas euro.

VĒRTSPAPĪRU EMISIJU STATISTIKAS SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA⁴

Izmantotā pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dekompozīciju ar X-12-ARIMA. Kopējo vērtspapīru emisiju sezonālo izlīdzināšanu veic netieši kā sektora un termiņu komponentu daļējuma lineāro kombināciju.

Sezonālās izlīdzināšanas procedūras piemēro nosacīto apjomu indeksam. Pēc tam iegūtos sezonālo faktoru novērtējumus piemēro apgrozībā esošiem apjomiem, no kuriem iegūst sezonāli izlīdzinātās neto emisijas. Sezonālos faktorus pārskata reizi gadā vai pēc nepieciešamības.

Tāpat kā parādīts l) un m) formulā, izmantojot vienu no divām formulām, var aprēķināt apjoma kāpuma tempu a_t mēnesī t , kas atbilst pārmaiņām, kuras notikušas sešos mēnešos, kas beidzas ar mēnesi t :

$$p) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^5 \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$q) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-6}} - 1 \right) \times 100$$

5.1. SADAĻAS 1. TABULAI

SPCI SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA⁴

Izmantotā pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dekompozīciju ar X-12-ARIMA (sk. 2. zemspējas piezīmi S81. lpp.). Euro zonas valstīm kopējā SPCI sezonālā izlīdzināšana tiek veikta netieši, summējot euro zonas valstu apstrādātās pārtikas, neapstrādātās pārtikas, neenerģijas rūpniecības preču un pakalpojumu sezonāli izlīdzinātās laikrindas. Enerģiju iekļauj, neveicot izlīdzināšanu, jo nav pieejami statistiskie dati par tās sezonālītāti. Sezonālos faktorus pārskata reizi gadā vai pēc nepieciešamības.

7.1. SADAĻAS 2. TABULAI

MAKSĀJUMU BALANCES TEKOŠĀ KONTA SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA

Pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dekompozīciju, atkarībā no posteņa izmantojot X-12-ARIMA vai TRAMO-SEATS. Iepriekš izlīdzina neapstrādātos datus par precēm, pakalpojumiem, ienākumiem un

⁴ Sīkāku informāciju sk. *Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area*, ECB (2000. gada augusts) un ECB interneta vietnē (www.ecb.europa.eu) sadaļas "Statistika" apakšsadaļā "Monetārā un finanšu statistika".

kārtējiem pārvedumiem, lai ņemtu vērā nozīmīgo darbadienu skaita ietekmi. Precēm un pakalpojumiem darbadienu skaitu izlīdzina, ņemot vērā valsts svētkus. Minētos posteņus sezonāli izlīdzina, izmantojot iepriekš izlīdzinātās laikrindas. Kopējo tekošo kontu sezonāli izlīdzina, apkopojot sezonāli izlīdzinātās euro zonas valstu preču, pakalpojumu, ienākumu un kārtējo pārvedumu laikrindas. Sezonālos (un kotācijas dienu) faktorus pārskata reizi pusgadā vai pēc nepieciešamības.

7.3. SADAĻAI

PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA CETURKŠŅA UN GADA LAIKRINDĀM

Gada pieauguma temps ceturksnim t tiek aprēķināts, pamatojoties uz ceturkšņa darījumiem (F_t) un pozīcijām (L_t):

$$r) \quad a_t = \left(\prod_{i=t-3}^t \left(1 + \frac{F_i}{L_{i-1}} \right) - 1 \right) \times 100$$

Gada laikrindu pieauguma temps ir vienāds ar gada pēdējā ceturkšņa pieauguma tempu.

VISPĀRĒJĀS PIEZĪMES

"Mēneša Biļetena" sadaļa "Euro zonas statistika" sniedz euro zonas statistisko informāciju kopumā. Sīkāka dalījuma un ilgāka perioda dati, kuriem pievienotas skaidrojošas piezīmes, pieejami ECB interneta vietnes (www.ecb.europa.eu) sadaļā "Statistika". Tas nodrošina lietotājiem izdevīgu piekļuvi datiem, izmantojot ECB Statistisko datu noliktavu (<http://sdw.ecb.europa.eu>), kam ir meklēšanas un lejupielādes iespēja. Papildpakalpojumi, kas pieejami sadaļā "Datu pakalpojumi", ietver piekļuves iespēju dažādām datu kopām un koncentrētu *Comma Separated Value* (CSV) datņu krātuvi. Sīkāku informāciju var iegūt, izmantojot e-pasta adresi: statistics@ecb.europa.eu.

Vispār pēdējais termiņš statistisko datu iekļaušanai "Mēneša Biļetenā" ir diena pirms mēneša pirmās ECB Padomes sēdes. Šajā izdevumā iekļauto datu aktualizēšanas pēdējais termiņš bija 2014. gada 5. marts.

Ja nav norādīts citādi, visas datu laikrindas attiecas uz 18 euro zonas dalībvalstu grupu (Euro 18). Procentu likmju, monetārās statistikas, SPCI un rezerves aktīvu (un konsekvences nolūkā M3 sastāvdaļu un atbilstošo bilances posteņu un SPCI sastāvdaļu) statistisko datu laikrindās ņemtas vērā euro zonas sastāva pārmaiņas.

Euro zonas sastāvs gadu gaitā mainījies vairākas reizes. Kad 1999. gadā tika ieviests euro, euro zonā bija šādas 11 valstis (Euro 11): Beļģija, Vācija, Īrija, Spānija, Francija, Itālija, Luksemburga, Nīderlande, Austrija, Portugāle un Somija. Grieķijai pievienojoties euro zonai 2001. gadā, izveidojās Euro 12. 2007. gadā pievienojoties Slovēnijai, izveidojās Euro 13; 2008. gadā pievienojoties Kiprai un Malta, izveidojās Euro 15; 2009. gadā pievienojoties Slovākijai, izveidojās Euro 16; 2011. gadā pievienojoties Igaunijai, izveidojās Euro 17. Latvija pievienojās euro zonai 2014. gadā, tādējādi euro zonas valstu skaits pieauga līdz 18. No 2012. gada oktobra euro zonas statistikā iekļauj arī Eiropas Stabilitātes mehānismu – statistikas mērķiem euro zonā rezidējošu starptautisku organizāciju.

NEMAINĪGA SASTĀVA EURO ZONAS STATISTISKO DATU LAIKRINDAS

Nemainīga sastāva euro zonas kopējās (agregētās) statistisko datu laikrindas attiecas uz noteiktu nemainīgu sastāvu visām datu laikrindām, neraugoties uz sastāvu laikā, uz kuru attiecas statistiskie dati. Piemēram, agregētās laikrindas tiek aprēķinātas Euro 18 valstu grupai visiem gadiem, lai gan šāds euro zonas sastāvs izveidojās tikai 2014. gada 1. janvārī. Ja nav norādīts citādi, ECB "Mēneša Biļetenā" sniegtas euro zonas esošā sastāva statistisko datu laikrindas.

MAINĪGA SASTĀVA EURO ZONAS STATISTISKO DATU LAIKRINDAS

Aggregētajās statistisko datu laikrindās, kas attiecas uz mainīga sastāva euro zonu, ņemts vērā euro zonas sastāvs laikā, uz kuru statistiskie dati attiecas. Piemēram, mainīga sastāva euro zonas statistisko datu laikrindās apkopoti Euro 11 dati par periodu līdz 2000. gada beigām, Euro 12 dati par periodu no 2001. gada līdz 2006. gada beigām utt. Ar šādu pieeju katra atsevišķa statistisko datu laikrinda aptver visus atšķirīgos euro zonas sastāvus.

SPCI statistikas, kā arī uz MFI sektora bilancēm balstīto datu ("monetārā statistika"), pārmaiņas apkopo no ķēdes indeksiem, bet jauno sastāvu euro zonas paplašināšanās brīdī ievada sasaistes faktors. Tādējādi, ja valsts pievienojas euro zonai kāda gada janvārī, faktori, kas ietekmē ķēdes indeksus, attiecas uz euro zonas iepriekšējo sastāvu līdz iepriekšējā gada decembrim, ieskaitot to,

un euro zonas paplašināto sastāvu pēc tam. Sīkāku informāciju par monetāro statistiku sk. "MFI bilances statistikas datu rokasgrāmatā" (*Manual on MFI balance sheet statistics*), kas pieejama ECB interneta vietnes sadaļā "Statistika".

Ievērojot to, ka Eiropas valūtas vienības (ECU) struktūra neatbilst to valstu bijušo valūtu struktūrai, kuras ieviesušas vienoto valūtu, no iesaistīto valstu nacionālās valūtas ekijos pirms 1999. gada konvertētās summas atbilstoši pašreizējām ekija konvertācijas likmēm ietekmē to ES dalībvalstu valūtu kursu svārstības, kuras nav ieviesušas euro. Lai izvairītos no šādas ietekmes uz monetāro statistiku, sniegtie dati par periodu pirms 1999. gada¹ izteikti vienībās, kas konvertētas no nacionālajām valūtām saskaņā ar to negrozāmiem kursiem attiecībā pret euro, kuri noteikti 1998. gada 31. decembrī. Ja nav norādīts citādi, cenu un izmaksu statistika pirms 1999. gada iegūta, pamatojoties uz nacionālajā valūtā izteiktiem datiem.

Ja iespējams, izmantota apkopošanas vai apvienošanas metode (ieskaitot valstu datu apvienošanu).

Jaunākie dati bieži ir provizoriski un var tikt precizēti. Noapaļošanas rezultātā var rasties kopsummu un to komponentu summu neatbilstība.

Grupu "Citas ES dalībvalstis" veido Bulgārija, Čehijas Republika, Dānija, Horvātija, Lietuva, Ungārija, Polija, Rumānija, Zviedrija un Apvienotā Karaliste.

Vairākumā gadījumu tabulās lietotā terminoloģija atbilst starptautiskajiem standartiem, piemēram, Eiropas Kontu sistēmas 1995 (EKS 95) un SVF "Maksājumu bilances rokasgrāmatas" standartiem. Darījumi attiecas uz labprātīgām apmaiņām (tieši aprēķinātām vai atvasinātām), bet plūsmas ietver arī atlikumu summu pārmaiņas, kas radušās sakarā ar cenu un valūtas kursa pārmaiņām, norakstītiem apjomiem un citām pārmaiņām.

Tabulās apzīmējums "līdz (x) gadiem" nozīmē "līdz (x) gadiem ieskaitot".

PĀRSKATS

Galveno euro zonas valstu rādītāju pārmaiņas apkopotas pārskata tabulā.

MONETĀRĀS POLITIKAS STATISTIKA

1.4. sadaļā sniegta obligāto rezervju un likviditātes faktoru statistika. Rezervju prasību izpildes periodi sākas galvenās refinansēšanas operācijas (GRO) norēķinu dienā pēc Padomes sēdes, kurā paredzēts sniegt monetārās politikas nostājas mēneša novērtējumu, un beidzas dienā pirms attiecīgās norēķinu dienas nākamajā mēnesī. Gada un ceturkšņa novērojumi attiecas uz gada vai ceturkšņa pēdējā rezervju prasību izpildes perioda vidējiem rādītājiem.

1.4. sadaļas 1. tabula atspoguļo rezervju prasību izpildei pakļauto kredītiestāžu rezervju bāzes komponentus. Rezervju bāzē neietilpst saistības pret citām kredītiestādēm, kas pakļautas ECBS obligāto rezervju sistēmai, ECB un tām valstu centrālajām bankām, kuras ir ECBS dalībnieces.

¹ 2.1.–2.8. sadaļas monetārās statistikas dati par periodiem pirms 1999. gada janvāra pieejami ECB interneta vietnē (<http://www.ecb.europa.eu/stats/services/downloads/html/index.en.html>) un SDN (<http://sdw.ecb.europa.eu/browse.do?node=2018811>).

Ja kredītiestāde nevar sniegt pierādījumus, par kādu summu tā emitējusi parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem, kuri atrodas minēto iestāžu turējumā, tā var atskaitīt noteiktu šo saistību procentuālo daļu no savas rezervju bāzes. Līdz 1999. gada novembrim rezervju bāzes aprēķinā tika izmantota 10% norma, bet pēc tam – 30% norma.

1.4. sadaļas 2. tabula atspoguļo pabeigto rezervju prasību izpildes periodu vidējos datus. Rezervju prasību apjomu katrai kredītiestādei vispirms aprēķina, piemērojot atbilstošo saistību kategoriju rezervju normu rezervju prasībām pakļautajām saistībām, izmantojot katra kalendārā mēneša beigu bilances datus. Pēc tam katra kredītiestāde no šīs summas atskaita vienreizēju atvieglojumu summu 100 000 euro apjomā. Iegūtās nepieciešamās rezerves tiek summētas euro zonas līmenī (1. aile). Kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu konti (2. aile) veidojas no kredītiestāžu kopējiem vidējiem dienas pieprasījuma noguldījumu kontu apjomiem, ieskaitot apjomus, kas kalpo rezervju prasību izpildei. Virsrezerves (3. aile) ir vidējie pieprasījuma noguldījumu kontu apjomi, kas rezervju prasību izpildes periodā pārsniedz nepieciešamās rezerves. Iztrūkums (4. aile) definēts kā vidējais pieprasījuma noguldījumu kontu apjoma deficīts rezervju prasību izpildes periodā, un to aprēķina, izmantojot to kredītiestāžu datus, kuras nav izpildījušas rezervju prasības. Obligāto rezervju procentu likme (5. aile) vienāda ar rezervju prasību izpildes perioda vidējo ECB procentu likmi (kas svērtā atbilstoši kalendāro dienu skaitam), ko piemēro Eurosistēmas GRO (sk. 1.3. sadaļu).

1.4. sadaļas 3. tabula atspoguļo banku sistēmas likviditāti, kas definēta kā euro zonas kredītiestāžu euro pieprasījuma noguldījumu konti Eurosistēmā. Visas summas iegūtas no Eurosistēmas konsolidētā finanšu pārskata. Citas likviditāti samazinošās operācijas (7. aile) neietver valstu centrālo banku EMS otrajā posmā ierosinātu parāda sertifikātu emisiju. Citi faktori (neto) (10. aile) ietver atlikušos Eurosistēmas konsolidētā finanšu pārskata posteņus. Kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu konti (11. aile) ir vienādi ar likviditāti palielinošo faktoru summas (1.–5. aile) un likviditāti samazinošo faktoru summas (6.–10. aile) starpību. Naudas bāzi (12. aile) aprēķina kā noguldījumu iespējas (6. aile), apgrozībā esošo banknošu (8. aile) un kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu kontu (11. aile) summu.

NAUDA, BANKU DARBĪBA UN CITAS FINANŠU SABIEDRĪBAS

2. nodaļā sniegta MFI un citu finanšu sabiedrību bilanču statistika. Citas finanšu sabiedrības ietver ieguldījumu fondus (izņemot naudas tirgus fondus, kas ir MFI sektora daļa), finanšu instrumentsabiedrības, apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondus.

2.1. sadaļā aplūkota monetāro finanšu iestāžu (MFI) sektora kopsavilkuma balance, t.i., visu euro zonas MFI saskaņoto bilanču summa. MFI ir centrālās bankas, kredītiestādes saskaņā ar ES tiesību aktu definīciju, naudas tirgus fondi un citas iestādes, kas nodarbojas ar noguldījumu un/vai tiem tuvu aizstājēju piesaisti no ne-MFI, kā arī kredītu izsniegšanu un/vai ieguldījumu veikšanu vērtspapīros savā vārdā (vismaz ekonomiskā nozīmē). Pilns MFI saraksts publicēts ECB interneta vietnē.

2.2. sadaļa atspoguļo MFI sektora konsolidēto bilanci, kas iegūta, aprēķinot euro zonas MFI kopsavilkuma bilanču pozīciju saldo. Tā kā uzskaites paņēmieni ir nedaudz atšķirīgi, MFI savstarpējo posteņu summa ne vienmēr ir vienāda ar nulli; atlikums parādīts 2.2. sadaļas pasīvu 10. ailē. 2.3. sadaļā ietverti euro zonas monetārie rādītāji un atbilstošie bilances posteņi. Tie iegūti no MFI konsolidētās bilances, un tajos ietilpst euro zonas MFI turētie euro zonas ne-MFI bilances posteņi, kā arī atsevišķi centrālās valdības monetārie aktīvi vai pasīvi. Monetāro rādītāju un atbilstošo bilances posteņu statistiskie dati izlīdzināti sezonāli, un tiem veikta darbadienu skaita korekcija.

2.1. un 2.2. sadaļas ārējo saistību postenis atspoguļo ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu turētās 1) akcijas vai daļas, kuras emitējuši euro zonā esošie naudas tirgus fondi, un 2) parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem, kurus emitējušas euro zonas MFI. Tomēr 2.3. sadaļā šie turējumi nav ietverti monetārajos rādītājos un tiek uzrādīti postenī "Tīrie ārējie aktīvi".

2.4. sadaļa analizē Eurosistēmā (t.i., banku sistēmā) neietilpstošu euro zonas MFI izsniegtos aizdevumus sektoru, veidu un sākotnējo termiņu dalījumā. 2.5. sadaļa sniedz euro zonas banku sistēmas piesaistīto noguldījumu analīzi sektoru un instrumentu dalījumā. 2.6. sadaļa parāda euro zonas banku sistēmas turētos vērtspapīrus emitentu veidu dalījumā. 2.7. sadaļā sniegts atsevišķu MFI bilances posteņu valūtu dalījums pa ceturkšņiem.

2.2.–2.6. sadaļā arī sniegti uz šiem darījumiem balstīti pieauguma tempi gada procentuālo pārmaiņu izteiksmē.

Kopš 1999. gada 1. janvāra statistiskā informācija tika vākta un apkopota, pamatojoties uz dažādām ECB regulām par monetāro finanšu iestāžu sektora bilanci. Kopš 2010. gada jūlija to veic, pamatojoties uz Regulu ECB/2008/32². Sektoru definīcijas sīkāk izklāstītas publikācijas *Monetary financial institutions and markets statistics sector manual – Guidance for the statistical classification of customers* ("Monetāro finanšu iestāžu un tirgus statistikas sektora rokasgrāmata – ieteikumi klientu statistiskajai klasifikācijai") 3. izdevumā (ECB, 2007. gada marts).

2.8. sadaļā atspoguļoti euro zonas ieguldījumu fondu (izņemot naudas tirgus fondus, kas iekļauti MFI bilances statistikā) bilances atlikumi un darījumi. Ieguldījumu fonds ir kolektīvu ieguldījumu instruments, kas no sabiedrības piesaistīto kapitālu investē finanšu un/vai nefinanšu aktīvos. Visu euro zonas ieguldījumu fondu saraksts publicēts ECB interneta vietnē. Sniegta fondu kopsavilkuma bilance, tādējādi ieguldījumu fondu aktīvos iekļauti citu ieguldījumu fondu emitēto akciju/daļu turējumi. Sniegts ieguldījumu fondu emitēto akciju/daļu dalījums pēc ieguldījumu politikas (t.i., obligāciju fondi, kapitāla vērtspapīru fondi, jauktie fondi, nekustamā īpašuma fondi, nodrošinājuma fondi u.c.) un fondu veida (t.i., atvērtie fondi un slēgtie fondi). 2.9. sadaļā sniegta plašāka informācija par euro zonas ieguldījumu fondu turējumā esošo aktīvu galvenajiem veidiem. Šajā sadaļā iekļauts ieguldījumu fondu turējumā esošo vērtspapīru emitentu ģeogrāfiskais dalījums, kā arī emitentu dalījums pēc tautsaimniecības sektora (euro zonas rezidentiem).

Kopš 2008. gada decembra saskaņota statistiskā informācija tiek vākta un apkopota, pamatojoties uz Regulu ECB/2007/8³ par ieguldījumu fondu aktīvu un pasīvu statistiku. Plašāku informāciju par šādu ieguldījumu fondu statistiku sniedz *Manual on investment fund statistics* ("Ieguldījumu fondu statistikas rokasgrāmata"; ECB, 2009. gada maijs).

2.10. sadaļa sniedz euro zonā rezidējošu finanšu instrumentsabiedrību (FIS) kopsavilkuma bilanci. FIS ir sabiedrības, ko izveido ar mērķi veikt vērtspapīrošanas darījumus. Vērtspapīrošana parasti nozīmē viena aktīva vai aktīvu pūļa nodošanu FIS, tos ierakstot FIS bilanci kā vērtspapīrotu aizdevumu, vērtspapīrus, izņemot akcijas, vai citus vērtspapīrotus aizdevumus. Alternatīvi kāda aktīva vai aktīvu pūļa kredītrisku var nodot FIS ar kredītriska mijmaiņas darījumu, garantiju vai citu līdzīgu mehānismu palīdzību. FIS rīcībā esošais nodrošinājums pret šādiem riska darījumiem parasti ir noguldījums, kas turēts MFI, vai ieguldījums vērtspapīros, izņemot akcijas. FIS parasti veic MFI sektora izsniegtu aizdevumu vērtspapīrošanu. Šādi aizdevumi jāiekļauj FIS statistiskajās

2 OV L 15, 20.01.2009., 14. lpp.

3 OV L 211, 11.08.2007., 8. lpp.

bilancēs, neņemot vērā to, ka attiecīgie grāmatvedības noteikumi ļautu FIS tos izslēgt no bilances. Atsevišķi tiek sniegti dati par tiem aizdevumiem, kuriem FIS veic vērtspapīrošanu, bet kuri paliek attiecīgās MFI bilancē (un tādējādi attiecas uz MFI statistiku). No 2009. gada decembra šos ceturkšņa datus vāc saskaņā ar Regulu ECB/2008/30⁴.

2.11. sadaļā sniegta euro zonā rezidējošu apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu kopsavilkuma bilance. Apdrošināšanas sabiedrības aptver gan apdrošināšanas, gan pārapsedrošināšanas sektoru, bet pensiju fondi iekļauj sabiedrības, kurām ir lēmumu pieņemšanas autonomija un kuras veic pilnīgu uzskaiti (t.i., autonomie pensiju fondi). Šajā sadaļā sniegts arī to sadarbības partneru ģeogrāfiskais un sektoru dalījums, kuri emitē apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu turējumā esošos vērstpapīrus, izņemot akcijas.

EURO ZONAS KONTI

3.1. sadaļā sniegti euro zonas integrēto kontu ceturkšņa dati, kas sniedz vispusīgu informāciju par mājāsaimniecību (t.sk. mājāsaimniecības apkalpojošo bezpeļņas organizāciju), nefinanšu sabiedrību, finanšu sabiedrību un valdības ekonomisko darbību, kā arī par šo sektoru un euro zonas un pārējo valstu mijiedarbību. Sniegti pēdējā pieejamā ceturkšņa sezonāli neizlīdzināti dati faktiskajās cenās saskaņā ar vienkāršotu kontu secību atbilstoši Eiropas Kontu sistēmas (EKS 95) metodoloģiskajiem principiem.

Kontu (darījumu) secība īsumā ietver: 1) ienākuma konta veidošanu, kas atspoguļo to, kā ražošanas aktivitāte izpaužas dažādās ienākumu kategorijās, 2) primārā ienākuma konta sadali, uzrādot ienākumus un izdevumus, kas attiecas uz ienākumiem no dažādiem īpašuma veidiem (tautsaimniecībai kopumā sākotnējā ienākuma konta balanspostenis ir nacionālais ienākums), 3) ienākuma konta otrreizējo sadali, kas rāda, kā mainās kāda institucionālā sektora nacionālais ienākums kārtējo pārvedumu rezultātā, 4) ienākuma konta izlietojumu, kas atspoguļo, kā rīcībā esošie ienākumi tiek izlietoti patēriņam vai uzkrāti, 5) kapitāla kontu, kas parāda, kā uzkrājumi un neto kapitāla pārvedumi tiek tērēti nefinanšu aktīvu iegādei (kapitāla konta balanspostenis ir neto aizdevumi/neto aizņēmumi), 6) finanšu kontu, kurā uzrādīti finanšu aktīvu neto pirkumi (iegādes) un neto radušās saistības. Tā kā katru nefinanšu darījumu atspoguļo finanšu darījums, finanšu konta balanspostenis konceptuāli arī ir vienāds ar neto aizdevumiem/neto aizņēmumiem, kuru aprēķinā izmantots kapitāla konts.

Turklāt tiek uzrādīti finanšu bilances sākuma un beigu atlikumi, kas sniedz ieskatu katra sektora finanšu līdzekļos noteiktā brīdī. Visbeidzot, tiek atspoguļotas arī citas finanšu aktīvu un saistību pārmaiņas (piemēram, tādas, kas rodas aktīvu cenu pārmaiņu rezultātā).

Finanšu kontu un finanšu bilanču sektoru aptvērums ir detalizētāks finanšu sabiedrību sektoram, parādot tā daļījumu MFI, citos finanšu starpniekos (ieskaitot finanšu papildpakalpojumu sniedzējus), kā arī apdrošināšanas sabiedrībās un pensiju fondos.

3.2. sadaļa atspoguļo t.s. euro zonas nefinanšu kontu (t.i., minētā 1.–5. konta) četru ceturkšņu kumulētās plūsmas (darījumus), arī izmantojot kontu vienkāršoto secību.

4 OV L 15, 20.01.2009., 1. lpp.

3.3. sadaļa atspoguļo mājsaimniecību ienākumu, izdevumu un uzkrājumu kontu četru ceturkšņu kumulētās plūsmas (darījumus un citas pārmaiņas) un finanšu un nefinanšu bilanču kontu atlikumus, izmantojot analītiskāku datu sniegšanas veidu. Sektoriem raksturīgie darījumi un balanspostei izkārtoti tā, lai vieglāk atainotu mājsaimniecību pieņemtos finanšu un ieguldījumu lēmumus, vienlaikus ievērojot kontu pazīmes saskaņā ar 3.1. un 3.2. sadaļu.

3.4. sadaļa aplūko nefinanšu sabiedrību četru ceturkšņu ienākumu un uzkrājumu kontu kumulētās plūsmas (darījumus), kā arī finanšu bilances kontu atlikumus, izmantojot analītiskāku datu sniegšanas veidu.

3.5. sadaļa rāda apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu četru ceturkšņu kumulētās finanšu plūsmas (darījumus un citas pārmaiņas), kā arī finanšu bilances atlikumus.

FINANŠU TIRGI

Euro zonas finanšu tirgus statistisko datu laikrindas attiecas uz ES dalībvalstīm, kuras laikā, par kuru sniegta statistiskā informācija, bija ieviesušas euro (t.i., mainīgais sastāvs), izņemot vērtspapīru emisiju statistiku (4.1.–4.4. sadaļa), kas visai laikrindai attiecas uz Euro 17 (t.i., nemainīgais sastāvs).

ECB sniedz statistiskos datus par neakciju vērtspapīriem un kotētajām akcijām (4.1.–4.4. sadaļa), izmantojot ECBS un SNB datus. 4.5. sadaļa atspoguļo MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un tiem izsniegtajiem kredītiem, kas izteikti euro. Naudas tirgus procentu likmju, valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas un akciju tirgus rādītājus (4.6.–4.8. sadaļa) ECB sagatavo, izmantojot sakaru tīkla pakalpojumus.

Vērtspapīru emisiju statistika attiecas uz: 1) neakciju vērtspapīriem (izņemot atvasinātos finanšu instrumentus), 2) kotētajām akcijām. Neakciju vērtspapīri uzrādīti 4.1., 4.2. un 4.3. sadaļā, bet kotētās akcijas aplūkotas 4.4. sadaļā. Parāda vērtspapīri uzrādīti īstermiņa un ilgtermiņa dalījumā. Par īstermiņa vērtspapīriem uzskata vērtspapīrus ar sākotnējo dzēšanas termiņu 1 gads vai īsāku termiņu (izņēmuma gadījumos ar termiņu 2 gadi vai īsāku termiņu). Kā ilgtermiņa vērtspapīri klasificēti vērtspapīri ar: 1) ilgāku dzēšanas termiņu, 2) izvēles dzēšanas termiņiem, no kuriem pēdējais ir vēlāk nekā pēc 1 gada, un 3) nenoteiktiem dzēšanas termiņiem. Euro zonas rezidentu emitētie ilgtermiņa parāda vērtspapīri tālāk tiek iedalīti fiksētas un mainīgas procentu likmes emisijās. Fiksētas procentu likmes emisijas ietver emisijas, kurās kupona likme nemainās līdz vērtspapīra dzēšanai. Mainīgas procentu likmes emisijas ietver visas emisijas, kurās kupona likme tiek regulāri mainīta, atsaucoties uz neatkarīgu procentu likmi vai indeksu. 4.1., 4.2. un 4.3. sadaļā atspoguļotie euro denominētie vērtspapīri ietver arī vērtspapīrus, kuri izteikti euro nacionālajās denominācijās.

4.1. sadaļa atspoguļo neakciju vērtspapīrus to sākotnējo termiņu, emitentu valstu un valūtu dalījumā. Sadaļa sniedz neakciju vērtspapīru atlikumus, bruto un neto emisijas apjomus šādā dalījumā: 1) euro denominētas emisijas un visās valūtās denominētas emisijas, 2) euro zonas valstu rezidentu emisijas un kopējās emisijas un 3) visu termiņu un ilgtermiņa emisijas. Sakarā ar vērtēšanas pārmaiņām, pārklasificēšanu un citām korekcijām emisiju neto apjoms atšķiras no apgrozībā esošo vērtspapīru apjoma pārmaiņām. Sadaļā sniegti arī sezonāli izlīdzināti statistiskie dati, ieskaitot uz gadu attiecinātus sezonāli izlīdzinātus sešu mēnešu pieauguma tempa rādītājus visu termiņu un ilgtermiņa parāda vērtspapīriem. Sezonāli izlīdzinātus datus aprēķina, izmantojot

nosacītā apjoma sezonāli izlīdzināto indeksu, kas neietver sezonālo ietekmi. Sīkāku skaidrojumu sk. Tehniskajās piezīmēs.

4.2. sadaļa atspoguļo euro zonas rezidentu emitēto apgrozībā esošo vērtspapīru apjomu, kā arī emisiju bruto un neto apjomus sektoru dalījumā, kas atbilst EKS 95. ECB iekļauta Eurosistēmā.

Apgrozībā esošo vērtspapīru kopapjoms un ilgtermiņa parāda vērtspapīru apjoms 4.2. sadaļas 1. tabulas 1. ailē sakrīt ar 4.1. sadaļas 7. ailes datiem par euro zonas rezidentu emitēto vērtspapīru kopapjomu un ilgtermiņa parāda vērtspapīru apjomu. 4.2. sadaļas 1. tabulas 2. ailes MFI emitēto un apgrozībā esošo vērtspapīru apjoms pamatā salīdzināms ar emitēto parāda vērtspapīru rādītājiem, kas sniegti MFI kopsavilkuma bilances pasīvu pusē 2.1. sadaļas 2. tabulas 8. ailē. Visu parāda vērtspapīru emisiju kopējais neto apjoms 4.2. sadaļas 2. tabulas 1. ailē atbilst datiem par kopējo euro zonas rezidentu emisiju neto apjomu 4.1. sadaļas 9. ailē. 4.2. sadaļas 1. tabulā sniegto ilgtermiņa parāda vērtspapīru un visu fiksētas un mainīgas procentu likmes ilgtermiņa parāda vērtspapīru atlikumu starpību veido nulles kupona obligācijas un pārvērtēšanas rezultāts.

4.3. sadaļa atspoguļo euro zonas rezidentu emitēto parāda vērtspapīru sezonāli izlīdzināto un sezonāli neizlīdzināto pieauguma tempu (termiņu, instrumentu veidu, emitentu sektoru un valūtu dalījumā), pamatojoties uz finanšu darījumiem, kas veikti, institūcijai uzņemoties vai nokārtojot saistības. Tādējādi pieauguma tempā nav ietvertas pārklasificēšanas, pārvērtēšanas, valūtas kursa svārstības un citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas. Pārskatāmībai sezonāli izlīdzinātie pieauguma tempi attiecināti uz gadu. Sīkāku skaidrojumu sk. Tehniskajās piezīmēs.

4.4. sadaļas 1. tabulas 1., 4., 6. un 8. aile parāda euro zonas rezidentu emitētās kotētās apgrozībā esošās akcijas emitentu sektoru dalījumā. Nefinanšu sabiedrību emitēto kotēto akciju mēneša dati atbilst 3.4. sadaļā sniegtajai ceturkšņa datu laikrindai (finanšu bilances, kotētās akcijas).

4.4. sadaļas 1. tabulas 3., 5., 7. un 9. aile atspoguļo euro zonas rezidentu emitēto kotēto akciju gada pieauguma tempu (emitentu sektoru dalījumā), pamatojoties uz finanšu darījumiem, emitentam pārdodot vai atpērkot akcijas par naudu, izņemot ieguldījumus emitenta paša akcijās. Gada pieauguma tempa aprēķinā nav ietvertas pārklasificēšanas, pārvērtēšanas un citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas.

4.5. sadaļā sniegta visu to procentu likmju statistiska, kuras euro zonā esošās MFI piemēro euro denominētajiem euro zonas mājāsaimniecību un nefinanšu sabiedrību veiktajiem noguldījumiem un tām izsniegtajiem kredītiem. Euro zonas MFI procentu likmes aprēķina kā euro zonas valstu procentu likmju vidējo svērto lielumu (pēc atbilstošā darījumu apjoma) katrai attiecīgajai kategorijai.

MFI procentu likmju statistika sniegta darījumu veidu, sektoru, instrumentu kategoriju un termiņu, brīdinājuma termiņu vai procentu likmes sākotnējās darbības periodu dalījumā. Šī MFI procentu likmju statistika aizstāj euro zonas maza apjoma darījumu procentu likmju 10 pārejas statistiskās laikrindas, kuras publicētas ECB "Mēneša Biļetenā" kopš 1999. gada janvāra.

4.6. sadaļā atspoguļotas euro zonas, ASV un Japānas naudas tirgus procentu likmes. Euro zonas naudas tirgus procentu likmes sniegtas ļoti plašā spektrā no procentu likmēm noguldījumiem uz nakti līdz 12 mēnešu noguldījumu procentu likmēm. Pirms 1999. gada janvāra euro zonas sintētiskās procentu likmes tika aprēķinātas, izmantojot valstu procentu likmes, kas svērtas attiecībā pret IKP. Mēneša, ceturkšņa un gada procentu likmes, izņemot procentu likmi noguldījumiem

uz nakti pirms 1999. gada janvāra, ir attiecīgā perioda vidējais rādītājs. Noguldījumiem uz nakti sniegtas starpbanku noguldījumu procentu likmes līdz 1998. gada decembrim (ieskaitot) un pēc tam attiecīgā perioda euro uz nakti izsniegto kredītu vidējais indekss (EONIA). Kopš 1999. gada janvāra noguldījumiem ar 1, 3, 6 un 12 mēnešu termiņu sniegts euro starpbanku kredītu procentu likmju indekss (EURIBOR), bet pirms šā datuma – Londonas starpbanku kredītu procentu likmju indekss (LIBOR), ja tāds pieejams. ASV un Japānas 3 mēnešu noguldījumiem izmantots LIBOR.

4.7. sadaļa sniedz perioda beigu likmju aplēses, kas iegūtas no nominālo tagadnes darījumu peļņas līknēm, pamatojoties uz euro zonas valstu centrālo valdību euro denominētajām obligācijām ar novērtējumu AAA. Peļņas līknes novērtētas, izmantojot Svensona modeli⁵. Tiek publicētas arī 10 gadu un 3 mēnešu procentu likmju, kā arī 10 gadu un 2 gadu procentu likmju starpības. Papildu peļņas likmju līknes (dienas dati, ietverot attēlus un tabulas) un atbilstošā metodoloģiskā informācija pieejama internetā: <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/yc/html/index.en.html>. Dienas datus iespējams arī lejupielādēt.

4.8. sadaļā sniegti euro zonas, ASV un Japānas akciju tirgu indeksi.

CENAS, PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGI

Lielāko daļu šīs sadaļas datu sagatavojuši Eiropas Komisija (galvenokārt *Eurostat*) un valstu statistikas iestādes. Euro zonas statistika iegūta, apkopojot atsevišķu valstu datus. Cik iespējams, dati ir saskaņoti un salīdzināmi. Darbaspēka izmaksu rādītāju, IKP un tā izlietojuma komponentu, pievienotās vērtības darbības veidu dalījumā, rūpnieciskās ražošanas, mazumtirdzniecības, vieglo automobiļu reģistrācijas un nodarbinātības (nostrādāto stundu izteiksmē) statistikai veikta darbadienu skaita korekcija.

Saskaņotais patēriņa cenu indekss (SPCI) euro zonai (5.1. sadaļas 1. tabula) pieejams, sākot ar 1995. gadu. Tas balstās uz valstu SPCI, kas visās euro zonas valstīs aprēķināts pēc vienotas metodoloģijas. Preču un pakalpojumu komponentu dalījums iegūts, izmantojot Individuālā patēriņa mērķklasifikāciju (*Coicop/HICP*). SPCI attiecināms uz euro zonas ekonomiskās telpas mājāsaimniecību galapatēriņa izdevumiem. Tabulā iekļauti sezonāli izlīdzināti SPCI dati, ko apkopo ECB, un eksperimentāli, uz SPCI pamatoti administratīvi regulējamo cenu indeksi.

Uz ražotāju cenām rūpniecībā (5.1. sadaļas 2. tabula), rūpniecisko ražošanu, rūpniecības apgrozījumu un mazumtirdzniecību (5.2. sadaļa) attiecas 1998. gada 19. maija Padomes Regula (EK) Nr. 1165/98 par īstermiņa statistiku⁶. Kopš 2009. gada janvāra īstermiņa statistikas veidošanā izmantota pārskatīta ekonomisko darbību klasifikācija (NACE 2. red.) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1893/2006, ar ko izveido NACE 2. red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3037/90 un dažas EK regulas par īpašām statistikas jomām⁷. Ražotāju cenu rūpniecībā un rūpnieciskās ražošanas dalījums pēc produktu galapatēriņa ir rūpniecības (izņemot būvniecību; NACE 2. red. B–E sadaļa) saskaņotais apakšdalījums galvenajās rūpniecības grupās (GRG) saskaņā ar 2007. gada 14. jūnija Komisijas Regulu (EK) Nr. 656/2007⁸. Ražotāju cenas rūpniecībā

5 Svensson, L. E., (1994), *Estimating and Interpreting Forward Interest Rates: Sweden 1992–1994*, Centre for Economic Policy Research, Discussion Paper Nr. 1051, Centre for Economic Policy Research, London.

6 OV L 162, 05.06.1998., 1. lpp.

7 OV L 393, 30.12.2006., 1. lpp.

8 OV L 155, 15.06.2007., 3. lpp.

atspoguļo EXW cenas (kurās iekļauta piegāde no rūpnīcas). Tās ietver netiešos nodokļus, izņemot PVN, un citus atskaitāmos nodokļus. Rūpnieciskā ražošana atspoguļo attiecīgo rūpniecības nozaru pievienoto vērtību.

Abu 5.1. sadaļas 3. tabulā sniegto neenerģijas preču cenu indeksu aprēķinā izmantotas vienas un tās pašas preces, bet atšķirīgas svēršanas metodes, no kurām viena balstās uz euro zonas attiecīgo preču importu (2.–4. aile), bet otra (5.–7. aile) – uz euro zonas iekšzemes pieprasījuma aplēsēm jeb "izlietojumu", ievērojot informāciju par katras preces importu, eksportu un iekšzemes ražošanas apjomu (vienkāršības dēļ neņemot vērā krājumus, ko novērojumu periodā uzskata par samērā stabiliem). Ar importu svērtais preču cenu indekss izmantojams ārējo norišu novērtēšanā, bet ar izlietojumu svērtais indekss piemērots īpašam mērķim, analizējot preču starptautisko cenu spiediena ietekmi uz euro zonas inflāciju. Ar izlietojumu svērtie preču cenu indeksi ir eksperimentāli dati. Sīkāku ECB preču cenu indeksu izveides aprakstu sniedz 2008. gada decembra "Mēneša Biļetena" 1. ielikums.

Darbspēka izmaksu indeksi (5.1. sadaļas 5. tabula) atspoguļo pārmaiņas darbspēka stundas izmaksās rūpniecībā (ieskaitot būvniecību) un tirgus pakalpojumos. To aprēķina metodiku nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 27. februāra Regula (EK) Nr. 450/2003 par darbspēka izmaksu indeksu⁹ un attiecīgā Komisijas 2003. gada 7. jūlija Regula (EK) Nr. 1216/2003¹⁰. Dots euro zonas darbspēka izmaksu indeksu dalījums pēc to komponentiem (darba samaksa, darba devēja veiktās sociālās iemaksas plus darba devēja maksātie ar darbu saistītie nodokļi, atskaitot darba devēja saņemtās subsīdijas) un saimnieciskās darbības veidiem. ECB aprēķina vienošanās ceļā noteiktās darba algas rādītāju (papildpostenis 5.1 sadaļas 5. tabulā), pamatojoties uz nesaskaņotiem nacionālo definīciju datiem.

Vienības darbspēka izmaksu komponenti (5.1. sadaļas 4. tabula), IKP un tā komponenti (5.2. sadaļas 1. un 2. tabula), IKP deflatori (5.1. sadaļas 3. tabula) un nodarbinātības statistika (5.3. sadaļas 1. tabula) iegūta no EKS 95¹¹ ceturkšņa nacionālajiem kontiem. EKS 95 tika grozīta ar Komisijas 2010. gada 10. augusta Regulu (ES) Nr. 715/2010¹², ar ko ieviesa NACE 2. redakciju, kas ir atjaunināta saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija. Euro zonas valstu nacionālo kontu datu publicēšana, izmantojot šo jauno klasifikāciju, sākās 2011. gada decembrī.

Rūpniecības apgrozījuma un mazumtirdzniecības rādītāji (5.2. sadaļas 4. tabula) atspoguļo apgrozījumu, ieskaitot visas nodevas un nodokļus, izņemot PVN, kas aprēķināti pārskata periodā. Mazumtirdzniecības apgrozījums ietver visu mazumtirdzniecību (izņemot automobiļu un motociklu tirdzniecību), ieskaitot automobiļu degvielu. Reģistrētie jaunie viegie automobiļi ietver gan personiskos, gan komercpārvadājumiem paredzētos vieglos automobiļus.

Uzņēmumu un patērētāju apsekojumu kvalitatīvie dati (5.2. sadaļas 5. tabula) balstīti uz Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumiem.

Dati par bezdarba līmeni (5.3. sadaļas 4. tabula) sniegti saskaņā ar Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) vadlīnijām. Tie attiecas uz personām, kuras aktīvi meklē darbu un tiek uzskatītas par daļu no darbspēka, izmantojot saskaņotus kritērijus un definīcijas. Bezdarba līmeņa aprēķinā izmantotie darbspēka rādītāji atšķiras no 5.3. sadaļā publicētās nodarbināto un bezdarbnieku skaita summas.

⁹ OV L 69, 13.03.2003., 1. lpp.

¹⁰ OV L 169, 08.07.2003., 37. lpp.

¹¹ OV L 310, 30.11.1996., 1. lpp.

¹² OV L 210, 11.08.2010., 1. lpp.

VALDĪBAS FINANCES

6.1.–6.5. sadaļa atspoguļo euro zonas valstu valdību fiskālo stāvokli. Sniegti galvenokārt konsolidēti dati, kas balstās uz EKS 95 metodoloģiju. 6.1.–6.3. sadaļa atspoguļo euro zonas gada rādītājus, ko ECB sagatavo, pamatojoties uz statistisko pārskatu sniegšanas prasībām, kuras nosaka ECB 2009. gada 31. jūlija Pamatnostādne par valdības finanšu statistiku (ECB/2009/20)¹³. Saskaņotie NCB sniegtie dati tiek regulāri aktualizēti. Tāpēc gada dati par euro zonas valstu budžeta deficīta un parāda rādītājiem var atšķirties no datiem, kurus publicē Eiropas Komisija. Euro zonas ceturkšņa rādītājus, kas sniegti 6.4. un 6.5. sadaļā, sagatavo ECB, izmantojot *Eurostat* un valstu datus.

6.1. sadaļa atspoguļo valdības ieņēmumu un izdevumu gada rādītājus, pamatojoties uz Komisijas 2000. gada 10. jūlija Regulas (EK) Nr. 1500/2000¹⁴ definīcijām (ar šo Regulu tika izdarīti grozījumi EKS 95). 6.2. sadaļa sīkāk parāda valdības bruto konsolidēto parādu tā nominālvērtībā atbilstoši Līguma nosacījumiem par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru. 6.1. un 6.2. sadaļā iekļauti atsevišķu euro zonas valstu valdību budžeta deficīta vai pārpalikuma un parāda dati, ko sniedz Komisijai saskaņā ar Padomes Regulu (ES) Nr. 679/2010, ievērojot šo valstu nozīmi Stabilitātes un izaugsmes pakta ietvaros. 6.3. sadaļa atspoguļo valdības parāda pārmaiņas. Valdības parāda un valdības deficīta pārmaiņu starpība – deficīta-parāda korekcija – galvenokārt rodas valdības darījumu ar finanšu aktīviem un valūtu pārvērtēšanas dēļ. 6.4. sadaļā sniegti sezonāli neizlīdzināti ceturkšņa dati par valdības ieņēmumiem un izdevumiem, pamatojoties uz definīcijām, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 10. jūnija Regulā (EK) Nr. 1221/2002 par valsts ceturkšņa nefinanšu pārskatiem¹⁵. 6.5. sadaļā sniegti valdības konsolidētā bruto parāda, deficīta-parāda korekcijas un valdības aizņemšanās nepieciešamības ceturkšņa rādītāji. Šie skaitļi apkopoti, izmantojot dalībvalstu datus, kurus tās iesniedz saskaņā ar Regulām (EK) Nr. 501/2004 un Nr. 222/2004, kā arī izmantojot valstu centrālo banku datus.

ĀRĒJIE DARĪJUMI UN POSTEŅI

Maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikā izmantotie jēdzieni un definīcijas (7.1.–7.4. sadaļa) kopumā atbilst SVF "Maksājumu bilances rokasgrāmatai" (5. izdevums, 1993. gada oktobris), ECB 2004. gada 16. jūlija Pamatnostādnei par ECB statistisko pārskatu sniegšanas prasībām (ECB/2004/15)¹⁶ un ECB 2007. gada 31. maija Pamatnostādnei (ECB/2007/3)¹⁷, ar ko tā grozīta. Papildinformācija par euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikā izmantoto metodoloģiju un avotiem atrodama ECB publikācijā *European Union balance of payments/international investment position statistical methods* ("Eiropas Savienības maksājumu bilances vai starptautisko investīciju bilances statistiskās metodes"; 2007. gada maijs) un Portfeļieguldījumu apkopošanas sistēmas sevišķo uzdevumu apakškomisijas ziņojumā (2002. gada jūnijs), Portfeļieguldījumu ienākumu sevišķo uzdevumu apakškomisijas ziņojumā (2003. gada augusts) un Ārvalstu tiešo investīciju sevišķo uzdevumu apakškomisijas ziņojumā (2004. gada marts), ko iespējams lejupielādēt no ECB interneta vietnes. Turklāt Monetārās, finanšu un maksājumu bilances statistikas komitejas interneta vietnē (www.cmfb.org) atrodams ECB un Eiropas Komisijas (*Eurostat*) Kvalitātes sevišķo uzdevumu apakškomisijas ziņojums par maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikas

¹³ OV L 228, 01.09.2009., 25. lpp.

¹⁴ OV L 172, 12.07.2000., 3. lpp.

¹⁵ OV L 179, 09.07.2002., 1. lpp.

¹⁶ OV L 354, 30.11.2004., 34. lpp.

¹⁷ OV L 159, 20.06.2007., 48. lpp.

kvalitāti (2004. gada jūnijs). Euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances kvalitātes gada pārskats, kas balstīts uz sevišķo uzdevumu apakškomisijas ieteikumiem un kurā ievēroti ECB "Statistikas kvalitātes pamatnostādņu" principi, atrodams ECB interneta vietnē.

ECB Padome 2011. gada 9. decembrī pieņēma ECB Pamatnostādni par Eiropas Centrālās bankas prasībām attiecībā uz statistikas pārskatiem ārējās statistikas jomā (ECB/2011/23)¹⁸. Šajā tiesību aktā noteiktas jaunas pārskatu sniegšanas prasības ārējās statistikas jomā, galvenokārt atspoguļojot metodoloģijas pārmaiņas, kas ieviestas SVF "Maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances rokasgrāmatas" 6. izdevumā (*IMF's Balance of Payments and International Investment Position Manual (BPM6)*). ECB sāks publicēt euro zonas maksājumu bilances, starptautisko investīciju bilances un starptautisko rezervju statistiku saskaņā ar Pamatnostādni ECB/2011/23 un BPM6 2014. gadā, izmantojot retrospektīvos datus. 7.1. un 7.4. sadaļas tabulās dati atspoguļoti saskaņā ar SVF "Maksājumu bilances rokasgrāmatas" zīmju konvenciju, t.i., tekošā konta un kapitāla konta pozitīvais saldo tiek uzrādīts ar plusa zīmi, bet finanšu kontā plusa zīme norāda uz pasīvu palielinājumu vai aktīvu samazinājumu. 7.2. sadaļas tabulās gan kredīta, gan debeta darījumi uzrādīti ar plusa zīmi. Turklāt, sākot ar 2008. gada februāra "Mēneša Biļetenu", 7.3. sadaļas tabulas pārstrukturētas, lai maksājumu bilances, starptautisko investīciju bilances un attiecīgā pieauguma tempa datus varētu atspoguļot vienviet; jaunajās tabulās darījumi ar aktīviem un pasīviem, kas atbilst pozīciju pieaugumam, atspoguļoti ar plusa zīmi.

Euro zonas maksājumu bilanci sagatavo ECB. Jaunākie mēneša dati uzskatāmi par provizoriskiem. Dati tiek pārskatīti pēc nākamā mēneša datu vai detalizētās ceturkšņa maksājumu bilances publicēšanas. Agrāko datu pārskatīšana notiek periodiski vai pamatdatu sagatavošanas metodoloģijas pārmaiņu rezultātā.

7.2. sadaļas 1. tabula sniedz tekošā konta sezonāli izlīdzinātus datus. Ja nepieciešams, veikta darbadienu skaita, garā gada un/vai Lieldienu ietekmes korekcija. 7.2. sadaļas 3. tabula un 7.3. sadaļas 9. tabula atspoguļo euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances dalījumu attiecībā uz atsevišķām galvenajām partnervalstīm vai to grupām, nodalot ES dalībvalstis ārpus euro zonas un valstis vai teritorijas ārpus Eiropas Savienības. Dalījumā atspoguļoti arī darījumi un posteņi attiecībā pret ES institūcijām un starptautiskajām organizācijām (kuras, izņemot ECB un Eiropas Stabilitātes mehānismu, statistikas nolūkā uzskata par ārpus euro zonas esošām institūcijām neatkarīgi no to faktiskās atrašanās vietas), kā arī ārzonas centriem. Dalījumā nav iekļauti portfeļieguldījumu saistību, atvasināto finanšu instrumentu un starptautisko rezervju darījumi vai posteņi. Turklāt atsevišķi netiek sniegti dati par ieguldījumu ienākumiem, kas maksājami Brazīlijai, Ķīnas cietzemes teritorijai, Indijai vai Krievijai. Ģeogrāfiskā dalījuma apraksts sniegts 2005. gada februāra "Mēneša Biļetena" rakstā *Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts* ("Euro zonas maksājumu bilance un starptautisko investīciju bilance attiecībā uz galvenajiem darījuma partneriem").

7.3. sadaļā euro zonas valstu maksājumu bilances finanšu konta un starptautisko investīciju bilances dati balstīti uz darījumiem un pozīcijām attiecībā pret euro zonas nerezidentiem, pieņemot, ka euro zona ir vienots saimnieciskais veselums (sk. arī 2002. gada decembra "Mēneša Biļetena" 9. ielikumu, 2007. gada janvāra "Mēneša Biļetena" 5. ielikumu un 2008. gada janvāra "Mēneša Biļetena" 6. ielikumu). Starptautisko investīciju bilances posteņi parādīti faktiskajās tirgus cenās, izņemot tiešās investīcijas, kur nekotētām akcijām galvenokārt izmantota bilances vērtība, un citas investīcijas (piemēram, aizdevumus un noguldījumus). Starptautisko investīciju ceturkšņa

¹⁸ OV L 65, 03.03.2012., 1. lpp.

bilanci veido, izmantojot starptautisko investīciju gada bilances metodoloģisko pamatu. Ievērojot to, ka daži datu avoti nav pieejami katru ceturksni (vai ir pieejami ar aizkavēšanos), starptautisko investīciju ceturkšņa bilanci daļēji novērtē, pamatojoties uz finanšu darījumiem, aktīvu vērtību un valūtas kursu norisēm.

7.3. sadaļas 1. tabulā sniegta starptautisko investīciju bilances un euro zonas maksājumu bilances finanšu darījumu kopsavilkums. Gada starptautisko investīciju bilances pārmaiņu daļījums iegūts, starptautisko investīciju bilances pārmaiņām, izņemot darījumus, piemērojot statistikas modeli ar ģeogrāfiskā daļījuma un aktīvu un pasīvu valūtu struktūras informāciju, kā arī dažādu finanšu aktīvu cenu indeksus. Šīs tabulas 5. un 6. aile attiecas uz rezidentu ārvalstīs un nerezidentu euro zonā veiktajām tiešajām investīcijām.

7.3. sadaļas 5. tabulā sniegtais daļījums "aizdevumos" un "naudā un noguldījumos" balstīts uz darījuma partnera – nerezidenta – sektoru, t.i., aktīvi attiecībā pret nerezidentu bankām klasificēti kā noguldījumi, bet aktīvi attiecībā pret citiem nerezidentu sektoriem klasificēti kā aizdevumi. Šajā daļījumā ievērotas citu, piemēram, MFI konsolidētās bilances, statistisko datu atšķirības, un tas atbilst SVF "Maksājumu bilances rokasgrāmatai".

Eurosistēmas starptautisko rezervju un attiecīgo aktīvu un pasīvu atlikumi sniegti 7.3. sadaļas 7. tabulā. Sakarā ar datu aptvēruma un vērtējuma atšķirībām šie skaitļi nav pilnībā salīdzināmi ar Eurosistēmas nedēļas finanšu pārskata skaitļiem. 7. tabulas dati atbilst starptautisko rezervju un ārvalstu valūtas likviditātes šablonu sagatavošanas rekomendācijām. Saskaņā ar definīciju Eurosistēmas starptautiskajās rezervēs iekļauto aktīvu datus ņemtas vērā euro zonas sastāva pārmaiņas. Pirms valstu pievienošanās euro zonai to centrālo banku aktīvi tiek ieskaitīti portfeļieguldījumos (vērtspapīru gadījumā) vai citos ieguldījumos (citu aktīvu gadījumā). Eurosistēmas zelta turējumu pārmaiņas (3. aile) atspoguļo darījumus ar zeltu saskaņā ar valsts centrālo banku vienošanos par zeltu, kas tika noslēgta 1999. gada 26. septembrī un atjaunota 2009. gada 27. septembrī. Plašāku informāciju par Eurosistēmas starptautisko rezervju statistisko analīzi var atrast izdevumā *Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves* ("Eurosistēmas starptautisko rezervju statistiskā analīze" 2000. gada oktobris), ko iespējams lejupielādēt no ECB interneta vietnes. šajā interneta vietnē atrodama arī plašāka informācija atbilstoši starptautisko rezervju un ārvalstu valūtas likviditātes šablonam.

Euro zonas bruto ārējā parāda statistika 7.3. sadaļas 8. tabulā atspoguļo faktiskās (nevis iespējamās) saistības pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem, par kuru pamatsummu un/vai procentiem parādniekam jāveic maksājumi vienu vai vairākas reizes nākotnē. 8. tabulā sniegta bruto ārējais parāds instrumentu un institucionālo sektoru daļījumā.

7.4. sadaļā sniegta maksājumu bilances monetārais atspoguļojums, parādot MFI darījumus, kas atspoguļo MFI neto ārējos darījumus. Ne-MFI darījumi ietver maksājumu bilances darījumus, par kuriem nav pieejams sektoru daļījums. Tie attiecas uz tekošo un kapitāla kontu (2. aile) un atvasinātajiem finanšu instrumentiem (11. aile). Aktuāls metodoloģisks skaidrojums par euro zonas maksājumu bilances monetāro atspoguļojumu sniegta ECB interneta vietnes sadaļā "Statistiska". Sk. arī 2003. gada jūnija "Mēneša Biļetena" 1. ielikumu.

7.5. sadaļā sniegti dati par euro zonas preču ārējo tirdzniecību. To avots ir *Eurostat*. Vērtību dati un apjoma rādītāji izlīdzināti sezonāli un atbilstoši darbadienu skaitam. Preču grupu daļījums 7.5. sadaļas 1. tabulas 4.–6. un 9.–11. ailē atbilst plašo ekonomisko kategoriju (*Broad Economic*

Categories) klasifikācijai un Nacionālo kontu sistēmas preču pamatklasēm. Rūpniecības preces (7. un 12. aile) un nafta (13. aile) atbilst SITC 4. red. definīcijai. Ģeogrāfiskais dalījums (7.5. sadaļas 3. tabula) parāda galvenos tirdzniecības partnerus individuāli vai pa reģionālām grupām. Ķīna neietver Honkongu. Sakarā ar definīciju, klasifikācijas, datu aptvēruma un reģistrācijas laika atšķirībām ārējās tirdzniecības dati, īpaši tie, kas attiecas uz importu, nav pilnībā salīdzināmi ar preču posteņa datiem maksājumu bilances statistikā (7.1. un 7.2. sadaļa). Daļa no šīs atšķirības rodas, iekļaujot apdrošināšanas un transportēšanas pakalpojumus ārējo tirdzniecības datu preču importa postenī.

Rūpniecības preču importa cenas un rūpniecības preču ražotāju eksporta cenas (jeb rūpnieciskās produkcijas izlaides cenas neiekšzemes tirgum), kas sniegtas 7.5. sadaļas 2. tabulā, ieviestas ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 6. jūlija Regulu (EK) Nr. 1158/2005, ar ko groza Eiropas Padomes Regulu (EK) Nr. 1165/98, kas ir īstermiņa statistikas galvenais tiesiskais pamats. Rūpniecības importa cenu indekss attiecas uz rūpniecības produkciju, ko iaved no ārpus euro zonas esošajām valstīm un kas ietverta "Preču statistiskās klasifikācijas Eiropas Ekonomiskajā kopienā pēc saimniecības nozarēm" (CPA) B–E sadaļā, un visiem importētāju institucionālajiem sektoriem, izņemot māsasaimniecības, valdības un bezpeļņas organizācijas. Tas atspoguļo preces cenu, apdrošināšanu un vedmaksu, neietverot ievadmuitu un nodokļus, un attiecas uz faktiski notikušajiem darījumiem euro, ko reģistrē preču īpašumtiesību maiņas brīdī. Rūpniecības ražotāju eksporta cenas attiecas uz visām rūpniecības precēm, ko euro zonas ražotāji tieši izved no euro zonas uz ārpus euro zonas esošo tirgu un kas ietvertas NACE 2. red. B–E sadaļā. Vairumtirgotāju eksportētās un reeksportētās preces netiek ietvertas. Indeksi atspoguļo FOB cenas, kas izteiktas euro un aprēķinātas uz euro zonas robežas, ietverot visus netiešos nodokļus, izņemot PVN, un citus atskaitāmos nodokļus. Rūpniecības importa cenas un rūpniecības ražotāju eksporta cenas pieejamas GRG dalījumā saskaņā ar Eiropas Komisijas 2007. gada 14. jūnija Regulu (EK) Nr. 656/2007. Sīkāku informāciju sk. 2008. gada decembra "Mēneša Biļetena" 11. ielikumā.

VALŪTU KURSI

8.1. sadaļa atspoguļo euro nominālā un reālā efektīvā kursa indeksus, ko aprēķinājusi ECB, pamatojoties uz divpusēju euro un euro zonas tirdzniecības partnervalstu valūtu kursu vidējiem svērtajiem lielumiem. Pozitīva pārmaiņa liecina par euro kursa paaugstināšanos. Svari balstīti uz rūpniecības preču tirdzniecību ar šīm tirdzniecības partnervalstīm 1995.–1997., 1998.–2000., 2001.–2003., 2004.–2006. un 2007.–2009. gadā un aprēķināti, lai izskaidrotu pārējo tirgu ietekmi. EEK indeksi iegūti, katra triju gadu perioda beigās saistot rādītājus, kas pamatoti uz katriem no šiem piecu kopu tirdzniecības svāriem. Iegūtā EEK indeksa bāzes periods ir 1999. gada 1. ceturksnis. EEK20 tirdzniecības partnervalstu grupā ietilpst ārpus euro zonas esošās 10 ES dalībvalstis, ASV, Austrālija, Dienvidkoreja, Honkonga, Japāna, Kanāda, Ķīna, Norvēģija, Singapūra un Šveice. EEK19 grupā neietilpst Horvātija. EEK39 grupu veido EEK20 grupas valstis un Alžīrija, Argentīna, Brazīlija, Čīle, Dienvidāfrikas Republika, Filipīnas, Indija, Indonēzija, Islande, Izraēla, Jaunzēlande, Krievija, Malaizija, Maroka, Meksika, Taivāna, Taizeme, Turcija un Venecuēla. Reālo EEK aprēķinā izmanto patēriņa cenu indeksus (PCI), ražotāju cenu indeksus (RCI), iekšzemes kopprodukta deflatorus un vienības darbaspēka izmaksas gan apstrādes rūpniecībā (VDIAR), gan visā tautsaimniecībā (VDIT). Ar VDIAR deflētie EEK pieejami tikai EEK19 grupai.

Lai iegūtu plašāku informāciju par EEK aprēķināšanu, sk. attiecīgo metodoloģisko piezīmi un ECB 134. speciālo pētījumu (*Revisiting the effective exchange rates of the euro*, autori *Martin Schmitz*,

Maarten De Clercq, Michael Fidora, Bernadette Lauro un Cristina Pinheiro; 2012. gada jūnijs), ko iespējams lejupielādēt no ECB interneta vietnes.

8.2. sadaļā sniegtie divpusējie valūtu kursi ir šo valūtu publicēto dienas atsauces kursu mēneša vidējie lielumi. Jaunākais Islandes kronas kurss attiecas uz 2008. gada 3. decembri un ir 290.0 Islandes kronu par 1 euro.

NORISES ĀRPUS EURO ZONAS

Citu ES dalībvalstu statistikā (9.1. sadaļa) ievēroti tādi paši principi, kādi attiecināti uz euro zonu. Tomēr šajā tabulā tekošā un kapitāla konta, kā arī bruto ārējā parāda dati sniegti saskaņā ar attiecīgajiem valstu jēdzieniem un neietver specifiskiem mērķiem dibinātus uzņēmumus (*special purpose vehicle*). ASV un Japānas dati 9.2. sadaļā iegūti no attiecīgo valstu avotiem.

PIELIKUMI

EUROSISTĒMAS MONETĀRĀS POLITIKAS PASĀKUMU HRONOĻĪJAI¹

2012. GADA 12. JANVĀRIS

ECB Padome nolēmj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 1.00%, 1.75% un 0.25%).

2012. GADA 9. FEBRUĀRIS

ECB Padome nolēmj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 1.00%, 1.75% un 0.25%). Padome arī apstiprina konkrētus valstu atbilstības kritērijus un riska kontroles pasākumus, lai vairākās valstīs uz laiku par nodrošinājumu Eurosistēmas kredītooperācijās pieņemtu papildu kredītprasības.

2012. GADA 8. MARTS, 4. APRĪLIS UN 3. MAIJS

ECB Padome nolēmj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 1.00%, 1.75% un 0.25%).

2012. GADA 6. JŪNIJS

ECB Padome nolēmj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 1.00%, 1.75% un 0.25%). Tā arī pieņem lēmumu par detalizētu izsoles procedūru norisi un nosacījumiem, kas līdz 2013. gada 15. janvārim jāpiemēro refinansēšanas operācijām, īpaši, turpinot izmantot fiksētas procentu likmes izsoles procedūras ar pilna apjoma piešķirumu.

2012. GADA 5. JŪLIJS

ECB Padome nolēmj samazināt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 0.75%), sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2012. gada 11. jūlijā. Turklāt tā nolēmj samazināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 25 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 1.50% un 0.00%; spēkā ar 2012. gada 11. jūliju).

2012. GADA 2. AUGUSTS

ECB Padome nolēmj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 0.75%, 1.50% un 0.00%).

¹ Eurosistēmas monetārās politikas pasākumu 1999.–2011. gada hronoloģija sniegta attiecīgajos ECB gada pārskatos.

2012. GADA 6. SEPTEMBRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 0.75%, 1.50% un 0.00%). Padome arī pieņem lēmumu par tiešo monetāro darījumu (TMD) veikšanas kārtību otrreizējos valdības obligāciju tirgos euro zonā.

2012. GADA 4. OKTOBRIS UN 8. NOVEMBRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 0.75%, 1.50% un 0.00%).

2012. GADA 6. DECEMBRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 0.75%, 1.50% un 0.00%). Tā arī pieņem lēmumu par detalizētu izsoles procedūru norisi un nosacījumiem, kas līdz 2013. gada 9. jūlijam jāpiemēro refinansēšanas operācijām, īpaši, turpinot izmantot fiksētas procentu likmes izsoles procedūras ar pilna apjoma piešķirumu.

2013. GADA 10. JANVĀRIS, 7. FEBRUĀRIS, 7. MARTS UN 4. APRĪLIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 0.75%, 1.50% un 0.00%).

2013. GADA 2. MAIJS

ECB Padome nolemj samazināt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 0.50%), sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2013. gada 8. maijā. Padome arī nolemj samazināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi par 50 bāzes punktiem (līdz 1.00%; spēkā ar 2013. gada 8. maiju) un nemainīt noguldījumu iespējas procentu likmi (0.00%). Tā arī pieņem lēmumu par detalizētu izsoles procedūru norisi un nosacījumiem, kas līdz 2014. gada 8. jūlijam jāpiemēro refinansēšanas operācijām, īpaši, turpinot izmantot fiksētas procentu likmes izsoles procedūras ar pilna apjoma piešķirumu.

2013. GADA 6. JŪNIJS, 4. JŪLIJS, 1. AUGUSTS, 5. SEPTEMBRIS UN 2. OKTOBRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 0.50%, 1.00% un 0.00%).

2013. GADA 7. NOVEMBRIS

ECB Padome nolēmj samazināt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 0.25%), sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2013. gada 13. novembrī. Padome arī nolēmj samazināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 0.75%; spēkā ar 2013. gada 13. novembri) un nemainīt noguldījumu iespējas procentu likmi (0.00%). Tā arī pieņem lēmumu par detalizētu izsoles procedūru norisi un nosacījumiem, kas līdz 2015. gada 7. jūlijam jāpiemēro refinansēšanas operācijām, īpaši, turpinot izmantot fiksētas procentu likmes izsoles procedūras ar pilna apjoma piešķirumu.

2013. GADA 5. DECEMEBRIS, 2014. GADA 9. JANVĀRIS, 6. FEBRUĀRIS UN 6. MARTS

ECB Padome nolēmj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 0.25%, 0.75%, 0.00%).

TARGET SISTĒMA (EIROPAS VIENOTĀ AUTOMATIZĒTĀ REĀLĀ LAIKA BRUTO NORĒĶINU SISTĒMA)

TARGET2¹ ir būtiska nozīme, veicinot integrētu euro zonas naudas tirgu, kas ir vienotas monetārās politikas efektīvas īstenošanas priekšnoteikums. Tā arī veicina euro zonas finanšu tirgu integrāciju. TARGET2 ir pieejama liela skaita dalībnieku. Eiropā gandrīz 1 000 kredītiestāžu izmanto TARGET2 maksājumu uzsākšanai savā, citu (netiešo) dalībnieku vai savu klientu vārdā. Ņemot vērā filiāles un meitasuzņēmumus, TARGET2 iespējams vērsties pie gandrīz 60 000 banku visā pasaulē (un tādējādi arī pie visiem šo banku klientiem).

TARGET2 tiek izmantota liela apjoma un laika ziņā kritisku maksājumu veikšanai, t.sk. tādu maksājumu veikšanai, kuri veicina norēķinus citās starpbanku norēķinu sistēmās (piemēram, *Continuous Linked Settlement* vai EURO1), un naudas tirgus, ārvalstu valūtas un vērtspapīru darījumu norēķiniem. Šo sistēmu izmanto arī klientu mazāka apjoma maksājumiem. TARGET2 nodrošina transakciju dienas norēķinu galīgumu un to, ka dalībnieka kontā ieskaitītos līdzekļus nekavējoties var izmantot citu maksājumu veikšanai.

MAKSĀJUMU PLŪSMAS TARGET2

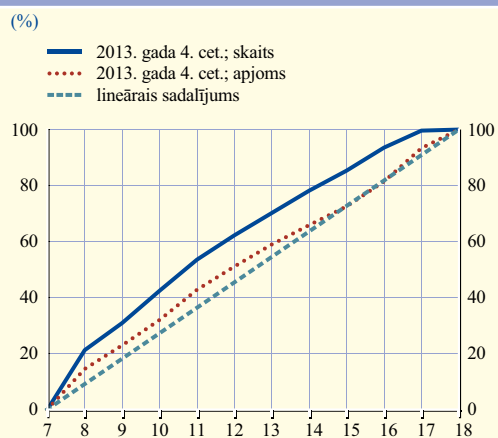
2013. gada 4. ceturksnī TARGET2 veiktas 23 840 793 transakcijas, kuru kopapjoms bija 124 076 mljrd. euro. Tas atbilst dienā vidēji apstrādātām 372 512 transakcijām, kuru dienas vidējais apjoms ir 1 939 mljrd. euro. Šajā ceturksnī vislielākā maksājumu plūsma TARGET2 reģistrēta 29. novembrī, kad apstrādāti 520 862 maksājumi. TARGET2 saglabāja dominējošo stāvokli liela apjoma euro veikto maksājumu tirgū, jo sistēmas tirgus daļa skaita un apjoma ziņā bija attiecīgi 60% un 91%. TARGET2 tirgus daļas lielums apstiprina banku lielo ieinteresētību veikt norēķinus, izmantojot norēķinu kontus centrālajā bankā. Starpbanku maksājumu skaits un apjoms veidoja attiecīgi 36% un 91% no kopējiem maksājumiem. Vidējais viena sistēmā apstrādāta starpbanku maksājuma un viena klienta maksājuma apjoms bija attiecīgi 13.1 milj. euro un 0.8 milj. euro. 68% maksājumu apjoma ziņā bija mazāki par 50 000 euro, bet 12% maksājumu apjoms pārsniedza 1 milj. euro. Vidēji dienā veikti 225 maksājumi, kuru apjoms pārsniedza 1 mljrd. euro. Visi šie rādītāji ir līdzīgi iepriekšējā ceturksņa rādītājiem.

DIENAS IETVAROS VEIKTO MAKSĀJUMU SKAITA UN APJOMA TENDENCES

Attēlā redzams 2013. gada 4. ceturksnī dienas ietvaros TARGET2 veikto maksājumu plūsmas sadalījums, t.i., vienā dienā dažādos laikos apstrādātais vidējais maksājumu skaits un apjoms procentos. Skaita izteiksmē līkne atrodas daudz augstāk par lineāro sadalījumu, jo līdz plkst. 13.00 pēc Viduseiropas laika apstrādāti 70% un vienu stundu pirms sistēmas slēgšanas – 99.6% no transakciju skaita. Apjoma izteiksmē līkne līdz pusdienlaikam atrodas nedaudz augstāk par lineāro sadalījumu, jo līdz plkst. 13.00 pēc Viduseiropas laika apstrādāti 59% no transakciju apjoma. Pēc tam līkne tuvojas lineārajam sadalījumam, rādot, ka lielāka apjoma maksājumi tiek veikti TARGET2 darbdienu beigās.

1 TARGET2 ir TARGET otrā paaudze, kas uzsāka darbību 2007. gadā.

I. attēls. Dienas ietvaros veikto maksājumu tendence

Avots: ECB.

TARGET2 PIEEJAMĪBA UN DARBĪBA

2013. gada 4. ceturksnī TARGET2 pieejamība bija 100%. TARGET2 28. oktobrī tika slēgta vienu stundu vēlāk. Šāda kavēšanās saistīta ar tehniskām problēmām, kas bija radušās kādai kritiskai papildsistēmai. Aprēķinot TARGET2 pieejamību, ņem vērā tikai tos darbības traucējumus, kas TARGET2 darbā dienās no plkst. 7.00 līdz plkst. 18.45 pēc Viduseiropas laika neļauj pilnīgi apstrādāt maksājumus 10 minūšu vai ilgāk. Visi maksājumi, par kuriem norēķini parasti jāveic atbilstoši saskaņotajam pakalpojumu līmenim², apstrādāti mazāk nekā 5 minūtēs, tādējādi pilnībā atbilstot ar sistēmas darbību saistītajām gaidām.

I. tabula. TARGET2 un EURO1 apstrādātie maksājuma rīkojumi: transakciju skaits

(maksājumu skaits)

	2012 IV	2013 I	2013 II	2013 III	2013 IV
TARGET2					
Kopskaits	23 167 441	22 321 754	23 600 140	22 827 447	23 840 793
Dienas vidējais rādītājs	361 991	360 028	374 605	345 870	372 512
EURO1 (EBA Clearing)					
Kopskaits	16 667 334	15 800 866	16 614 190	15 919 832	15 802 209
Dienas vidējais rādītājs	260 427	254 853	263 717	241 210	246 910

Piezīmes. Lai uzlabotu TARGET2 datu kvalitāti, 2013. gada janvārī ieviesta jauna datu vākšanas un sniegšanas metodoloģija. Pārmaiņas noteica uz apjomu balstīto rādītāju samazinājumu. Tas jāņem vērā, salīdzinot pirms un pēc ieviešanas datuma sniegtos datus.

2. tabula TARGET2 un EURO1 apstrādātie maksājuma rīkojumi: transakciju apjoms

(mljrd. euro)

	2012 IV	2013 I	2013 II	2013 III	2013 IV
TARGET2					
Kopapjoms	139 527	122 916	125 266	121 184	124 076
Dienas vidējais rādītājs	2 180	1 983	1 988	1 836	1 939
EURO1 (EBA Clearing)					
Kopapjoms	12 988	12 794	12 514	11 676	11 695
Dienas vidējais rādītājs	203	206	199	177	183

Piezīme. Sk. 1. tabulas piezīmes.

2 Ar papildsistēmas interfeisa norēķinu procedūrām saistītos maksājumus neietver darbības rezultātu vērtēšanā. Sīkāku informāciju par rādītājiem, kas balstīti uz darbību, var atrast, izmantojot šo saiti <http://www.ecb.europa.eu/paym/t2/professional/indicators/html/index.en.html>.

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS SAGATAVOTĀS PUBLIKĀCIJAS

ECB sagatavo vairākas publikācijas, kas sniedz informāciju par tās pamatdarbību – monetāro politiku, statistiku, maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmām, finanšu stabilitāti un uzraudzību, starptautisko un Eiropas līmeņa sadarbību un juridiskajiem jautājumiem. To skaitā ir šādas publikācijas.

STATŪTOS NOTEIKTĀS PUBLIKĀCIJAS

- Gada pārskats
- Konverģences ziņojums
- Mēneša Biļetens

PĒTĪJUMI

- Juridisko pētījumu sērija
- Speciālo pētījumu sērija
- Pētījumu biļetens
- Pētījumu sērija

CITAS/AR UZDEVUMU IZPILDI SAISTĪTĀS PUBLIKĀCIJAS

- Paplašināta monetārā analīze
- Finanšu integrācija Eiropā
- Finanšu Stabilitātes Pārskats
- Statistikas kabatgrāmata
- Eiropas Centrālā banka: vēsture, loma un funkcijas
- Euro starptautiskā loma
- "Monetārās politikas īstenošana euro zonā: Eurosistēmas monetārās politikas instrumentu un procedūru vispārējā dokumentācija"
- ECB monetārā politika
- Maksājumu sistēma

ECB publicē arī brošūras un informatīvos materiālus par dažādiem jautājumiem, piemēram, par euro banknotēm un monētām, kā arī semināru un konferenču materiālus.

ECB un Eiropas Monetārā institūta, ECB priekšteča no 1994. gada līdz 1998. gadam, publicēto dokumentu pilns saraksts PDF formātā pieejams ECB interneta vietnē (<http://www.ecb.europa.eu/pub/>). Valodas kods norāda, kurās valodās attiecīgā publikācija pieejama.

Izdevumus iespējstā veidā, ja nav norādīts citādi, var bez maksas saņemt vai pasūtīt, ja tie ir krājumā (kontaktadrese: info@ecb.europa.eu).

TERMINU SKAIDROJUMS

Šajā terminu skaidrojumā ietverti ECB "Mēneša Biļetenā" bieži lietotie termini. Pilnīgāku terminu skaidrojumu sk. ECB interneta vietnē (www.ecb.europa.eu/home/glossary/html/index.en.html).

Aizdevumu iespēja uz nakti (*marginal lending facility*) – Eurosistēmas pastāvīgā iespēja, kuru atbilstošie darījuma partneri pēc savas iniciatīvas var izmantot, lai saņemtu no savas jurisdikcijas NCB kredītu uz nakti ar iepriekš noteiktu procentu likmi reversā darījuma veidā. Aizdevumu iespējas uz nakti ietvaros piešķirto aizdevumu procentu likme parasti kalpo par darījumu uz nakti tirgus procentu likmju augstāko robežu.

Aizņemšanās nepieciešamība (valdības) (*borrowing requirement (general government)*) – valdības neto uzņemtās parādsaistības.

Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi (*insurance corporations and pension funds*) – finanšu sabiedrības un kvazisabiedrības, kuras galvenokārt nodarbojas ar finanšu starpniecību risku apkopošanas rezultātā.

Ar inflāciju indeksētas valdības obligācijas (*inflation-indexed government bonds*) – valdības emitēti parāda vērtspapīri, kuru kupona maksājumi un pamatsumma piesaistīti noteiktam patēriņa cenu indeksam.

Atklātā tirgus operācija (*open market operation*) – finanšu tirgus operācija, ko veic pēc centrālās bankas iniciatīvas. Pie šīm operācijām pieder reversie darījumi, tiešie darījumi, kā arī noguldījumi ar noteiktu termiņu vai parāda sertifikātu emisijas, vai valūtas mijmaiņas darījumi. Atklātā tirgus operācijas var būt likviditāti palielinošas vai likviditāti samazinošas.

Atlīdzība vienam nodarbinātajam vai par vienu nostrādāto stundu (*compensation per employee or per hour worked*) – kopējais atalgojums, ko darba devēji izmaksā nodarbinātajiem naudā vai natūrā, t.i., bruto darba samaksa, papildatlīdzība, virsstundu darba samaksa un darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksas, kas dalīts ar kopējo nodarbināto skaitu vai ar darbinieku nostrādāto stundu kopskaitu.

Autonomie likviditātes faktori (*autonomous liquidity factors*) – likviditātes faktori, kurus parasti nerada monetārās politikas instrumentu izmantošana. Šādi faktori ir, piemēram, banknotes apgrozībā, valdības noguldījumi centrālajā bankā un centrālās bankas tīrie ārējie aktīvi.

Banku veiktās kredītēšanas apsekojums (*bank lending survey (BLS)*) – kredītēšanas politiku ceturkšņa apsekojums, ko Eurosistēma veic kopš 2003. gada janvāra. Tajā iepriekš noteiktai euro zonas banku izlases grupai tiek uzdoti kvalitatīvi jautājumi saistībā ar uzņēmumiem un mājāsaimniecībām piemēroto kredītu standartu un nosacījumu, kā arī to aizdevumu pieprasījuma attīstību.

Brīvas darbvietas (*job vacancies*) – kopējs termins, kas ietver no jauna izveidotas, brīvas darbvietas vai darbvietas, kuras tuvā nākotnē varētu atbrīvoties un kurām darba devējs nesen aktīvi uzsācis meklēt atbilstošus kandidātus.

Bruto ārējais parāds (*gross external debt*) – valsts faktisko (t.i., nevis iespējamo) kārtējo saistību atlikuma summa, par kurām kādā brīdī nākotnē jāveic pamatsummas un/vai procentu maksājumi nerezidentiem.

Centrālā paritāte jeb centrālais kurss (*central parity or central rate*) – katras VKM II dalībvalsts valūtas kurss attiecībā pret euro, ap kuru tiek noteiktas VKM II svārstību robežas.

Cenu stabilitāte (*price stability*) – Padome definējusi cenu stabilitāti kā euro zonas SPCI pieaugumu salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu mazāku par 2%. Padome arī darījusi zināmu, ka, lai nodrošinātu cenu stabilitāti, tā cenšas vidējā termiņā nodrošināt inflāciju zemāku par 2%, bet tuvu tam.

Citi ieguldījumi (*other investment*) – maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances postenis, kurš aptver tirdzniecības kredītu, noguldījumu un aizdevumu, kā arī citu debitoru un kreditoru parādu finanšu darījumus/pozīcijas ar nerezidentiem.

Daļēja norakstīšana (*write-down*) – MFI bilanci uzskaitīto aizdevumu vērtību samazinoša korekcija, konstatējot, ka aizdevumi kļuvuši daļēji neatgūstami.

Darba ražīgums (*labour productivity*) – produkcijas izlaides apjoms, ko var saražot, ieguldot noteiktu darba apjomu. To var novērtēt vairākos veidos, tomēr parasti to novērtē, dalot IKP (apjomu) ar kopējo nodarbināto personu vai nostrādāto stundu skaitu.

Darbspēka stundas izmaksu indekss (*hourly labour cost index*) – darbspēka izmaksas, t.sk. bruto darba samaksa (naudā un natūrā, ieskaitot papildatlīdzību), un citas darbspēka izmaksas (darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksas plus darba devēja maksātie ar nodarbinātību saistītie nodokļi mīnus darba devēja saņemtās subsīdijas) par vienu faktiski nostrādāto stundu (t.sk. virsstundām).

Darbspēks (*labour force*) – nodarbināto personu un bezdarbnieku kopskaits.

Deficīta-parāda korekcija (valdības) (*deficit-debt adjustment (general government)*) – starpība starp valdības deficītu un valdības parāda pārmaiņām.

Deficīta rādītājs (valdības) (*deficit ratio (general government)*) – valdības deficīta attiecība pret IKP pašreizējās tirgus cenās. To aplūko viens no fiskālajiem kritērijiem, kas izklāstīti Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 2. punktā un kas nosaka pārmērīga budžeta deficīta esamību. To sauc arī par budžeta deficīta rādītāju vai fiskālā deficīta rādītāju.

Deficīts (valdības) (*deficit (general government)*) – valdības neto aizņēmumi, t.i., starpība starp valdības kopējiem ieņēmumiem un kopējiem izdevumiem.

Deflācija (*deflation*) – būtisks un ilgstošs ļoti plaša patēriņa preču un pakalpojumu kopuma cenu samazinājums, kas nostiprinās gaidās.

Dezinflācija (*disinflation*) – inflācijas pieauguma tempa samazināšanās process, kas var īslaicīgi noteikt negatīvu inflācijas kāpuma tempu.

Eiropas Komisijas apsekojumi (*European Commission surveys*) – saskaņoti uzņēmumu un/vai patērētāju noskaņojuma apsekojumi, ko Eiropas Komisijas vārdā veic katrā no ES dalībvalstīm. Šādi apsekojumi tiek veikti, aptaujas veidā vēršoties pie vadītājiem apstrādes rūpniecības, būvniecības, mazumtirdzniecības un pakalpojumu sektorā, kā arī pie patērētājiem. No katra mēneša

apsekojuma datiem tiek aprēķināti saliktie rādītāji, kas apkopo atbildes uz dažādiem jautājumiem, iegūstot vienu rādītāju (konfidences rādītāji).

EONIA (euro uz nakti izsniegto kredītu vidējais indekss) (*EONIA (euro overnight index average)*) – efektīvās procentu likmes rādītājs, kas dominē euro starpbanku darījumu uz nakti tirgū. To aprēķina kā euro denominēto beznodrošinājuma aizdevumu darījumu uz nakti procentu likmju vidējo svērto rādītāju saskaņā ar sarakstā iekļauto banku sniegtajiem datiem.

EURIBOR (euro starpbanku kredītu procentu likmju indekss) (*EURIBOR (euro interbank offered rate)*) – procentu likme, ar kādu visaugstākā reitinga banka vēlas aizdot (euro denominētus) līdzekļus citai visaugstākā reitinga bankai. EURIBOR tiek aprēķināts katru dienu, pamatojoties uz atsevišķu banku izlases procentu likmēm ar dažādiem termiņiem līdz 12 mēnešiem.

Euro efektīvie kursi (EEK, nominālie/reālie) (*effective exchange rates (EERs) of the euro (nominal/real)*) – vidējie svērtie divpusējie euro kursi attiecībā pret euro zonas nozīmīgāko tirdzniecības partnervalstu valūtām. EEK indeksus aprēķina attiecībā pret dažādām tirdzniecības partnervalstu grupām: EEK20 (ietilpst 10 ārpus euro zonas esošās ES dalībvalstis un 10 galvenās tirdzniecības partnervalstis ārpus ES) un EEK40 (ietilpst EEK20 un 20 papildu valstis). Izmantotie svāri atspoguļo katras partnervalsts daļu euro zonas rūpniecības preču tirdzniecībā, ņemot vērā konkurenci trešo valstu tirgos. Reālie EEK ir nominālie EEK, kas deflēti ar ārvalstu un iekšzemes cenu vai izmaksu attiecības vidējo svērto vērtību. Tādējādi tie ir cenu un izmaksu konkurētspējas rādītāji.

Euro zona (*euro area*) – zona, ko veido ES dalībvalstis, kuras saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību ievieš euro kā vienoto valūtu.

Euro zonas iepirkumu vadītāju apsekojumi (*Eurozone Purchasing Managers' Surveys*) – apstrādes rūpniecības un pakalpojumu sektora konjunktūras apsekojumi, kas veikti vairākās euro zonas valstīs un izmantoti indeksu apkopošanai. Euro zonas ražošanas iepirkumu vadītāju indekss (IVI) ir svērtais rādītājs, kas aprēķināts no ražošanas apjoma, jaunu pasūtījumu, nodarbinātības, piegādātāju piegādes laiku un iepirkumu krājumu indeksiem. Pakalpojumu sektora apsekojumā tiek uzdoti jautājumi par komercdarbības aktivitāti, nākotnes komercdarbības aktivitātes prognozēm, nepabeigto darījumu apjomu, jaunajiem darījumiem, nodarbinātību, izejvielu cenām un noteiktajām cenām. Euro zonas kopējais indekss tiek aprēķināts, apkopojot apstrādes rūpniecības un pakalpojumu sektora apsekojumu rezultātus.

Eurosistēma (*Eurosystem*) – centrālo banku sistēma, ko veido ECB un to ES dalībvalstu NCB, kuru valūta ir euro.

Fiksētas procentu likmes izsole (*fixed rate tender*) – izsoles procedūra, kurā centrālā banka iepriekš nosaka procentu likmi un iesaistītie darījuma partneri iesniedz pieteikumus par vēlamo darījuma summu ar fiksētu procentu likmi.

Fiksētas procentu likmes izsole ar pilna apjoma piešķirumu (*fixed rate full-allotment tender procedure*) – izsoles procedūra, kurā centrālā banka iepriekš nosaka procentu likmi (fiksētā procentu likme) un kurā darījuma partneri iesniedz pieteikumus par vēlamo darījuma summu ar šo likmi, jau iepriekš zinot, ka visi to pieteikumi tiks apmierināti (pilna apjoma piešķirums).

Finanšu instrumentsabiedrība (*financial vehicle corporation (FVC)*) – sabiedrība, kuras pamatdarbība ir vērtspapīrošanas darījumu veikšana. Šāda sabiedrība parasti emitē tirgojamus vērtspapīrus, kas tiek piedāvāti publiskā pārdošanā vai pārdoti, izmantojot privāto izvietojumu. Šie vērtspapīri nodrošināti ar aktīvu portfeli (parasti – ar aizdevumiem), kas ir sabiedrības turējumā. Dažos gadījumos vērtspapīrošanas darījumos var būt iesaistītas vairākas finanšu instrumentsabiedrības – vienas sabiedrības turējumā ir vērtspapīrotie aktīvi, bet cita emitē vērtspapīrus, kuru nodrošinājums ir minētie aktīvi.

Finanšu konti (*financial accounts*) – nacionālo (vai euro zonas) kontu sistēmas daļa, kas parāda finanšu pozīcijas (atlikumus vai balances), finanšu darījumus un citas dažādu tautsaimniecības institucionālo sektoru pārmaiņas finanšu aktīvu dalījumā.

Finanšu konts (*financial account*) – maksājumu bilances konts, kurš aptver tiešo investīciju, portfeļieguldījumu, citu ieguldījumu, atvasināto finanšu instrumentu un rezerves aktīvu darījumus starp rezidentiem un nerezidentiem.

Galvenā refinansēšanas operācija (*GRO*) (*main refinancing operation; MRO*) – regulāra atklātā tirgus operācija, ko Eurosistēma veic reverso darījumu veidā. Šādas operācijas veic katru nedēļu ar standartizsoļu palīdzību, un to termiņš parasti ir 1 nedēļa.

Galvenās ECB procentu likmes (*key ECB interest rates*) – Padomes noteiktās procentu likmes, kas atspoguļo ECB monetārās politikas nostāju. Tās ir galveno refinansēšanas operāciju procentu likme, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme un noguldījumu iespējas procentu likme.

Ieguldījumu fondi (izņemot naudas tirgus fondus) (*investment funds (except money market funds)*) – finanšu iestādes, kas izveido piesaistītā privātpersonu kapitāla kopfondu un iegulda to finanšu un nefinanšu aktīvos. Sk. arī MFI.

Iekšzemes kopprodukts (*IKP*) (*gross domestic product (GDP)*) – visu tautsaimniecībā saražoto preču un pakalpojumu vērtība, atskaitot starppatēriņu un pieskaitot produktu un importa tīros nodokļu ieņēmumus. IKP var sadalīt ražošanas, izlietojuma vai ienākumu sastāvdaļās. Galvenie IKP veidojošie izdevumu posteņi ir mājsaimniecību galapatēriņš, valdības galapatēriņš, kopējā pamatkapitāla veidošana, krājumu pārmaiņas, kā arī preču un pakalpojumu eksports un imports (t.sk. tirdzniecība euro zonā).

Ienākumu konts (*income account*) – maksājumu bilances konts, kas aptver divus ar nerezidentiem veikto darījumu veidus: 1) tādas, kuros iesaistīta atlīdzība nodarbinātajiem, kas tiek maksāta strādājošiem nerezidentiem (piemēram, pārrobežu, sezonas vai citiem īstermiņa strādājošiem), un 2) tādas, kuros iesaistīti saņemtie investīciju ieņēmumi un maksājumi par ārējiem finanšu aktīviem un saistībām (pēdējos ietilpst saņemtie ieņēmumi un maksājumi par tiešajām investīcijām, portfeļieguldījumiem un citiem ieguldījumiem), kā arī saņemtie ieņēmumi par rezerves aktīviem.

Ienesīguma līkne (*yield curve*) – saistības starp dažādu termiņu pietiekami viendabīgu parāda vērtspapīru procentu vai peļņas likmēm un atlikušajiem termiņiem grafisks attēlojums konkrētā brīdī. Ienesīguma līknes slīpumu var noteikt kā starpību starp procentu vai peļņas likmēm darījumiem ar diviem izvēlētiem termiņiem.

Ilgāka termiņa refinansēšanas operācija (*ITRO*) (*longer-term refinancing operation; LTRO*) – atklātā tirgus operācija ar termiņu ilgāku par 1 nedēļu, ko Eurosistēma veic reverso darījumu veidā.

Regulāro mēneša operāciju termiņš ir 3 mēneši. Finanšu tirgus satricinājuma laikā, kas sākās 2007. gada augustā, ar atšķirīgu biežumu tika veiktas papildu operācijas ar termiņu no 1 rezervju prasību izpildes perioda līdz 36 mēnešiem.

Implicētais svārstīgums (*implied volatility*) – gaidāmais aktīva (piemēram, akcijas vai obligācijas) cenas pārmaiņu tempa svārstīgums (t.i., standartnovirze). To var iegūt no aktīva cenas, tā iespējas līguma termiņa beigu datuma un izmantošanas cenas, kā arī no bezriskā ienesīguma likmes, izmantojot iespējas līgumu cenu noteikšanas modeli (piemēram, Bleka–Skoulza (Black-Scholes) modeli).

Inflācija (*inflation*) – vispārējā cenu līmeņa (piemēram, patēriņa cenu indeksa) kāpums.

Kapitāla konti (*capital accounts*) – nacionālo (vai euro zonas) kontu sistēmas daļa, ko veido tīrās vērtības pārmaiņas, kas radušās neto uzkrājumū, neto kapitāla pārvedumu un nefinanšu aktīvu neto iegāžu rezultātā.

Kapitāla kants (*capital account*) – maksājumu bilances kants, kurš aptver visus kapitāla pārvedumus un neražoto nefinanšu aktīvu iegādes un pārdošanas darījumus starp rezidentiem un nerezidentiem.

Kapitāla vērtspapīri (*equities*) – vērtspapīri, kas atspoguļo īpašumtiesības uz akciju sabiedrības daļu, t.i., biržās tirgotas akcijas (kotētas akcijas), nekotētas akcijas un citi kapitāla vērtspapīru veidi. Kapitāla vērtspapīri parasti nodrošina ienākumus dividenžu veidā.

Kārtējo pārvedumu kants (*current transfers account*) – tehnisks maksājumu bilances kants, kurā tiek uzskaitīta reālu resursu vai finanšu posteņu vērtība, ja tie tiek nodoti, apmaiņā neko neiegūstot. Kārtējie pārvedumi ietver visus pārvedumus, kas nav kapitāla pārvedumi.

Likviditātes pārpalikums (*excess liquidity*) – centrālās bankas rezervju summa, ko bankas tur papildus banku sistēmas kopējām vajadzībām un ko nosaka rezervju prasības un autonomie faktori.

Likviditāti samazinoša operācija (*liquidity-absorbing operation*) – operācija, kurā Eurosistēma absorbē likviditāti, lai samazinātu likviditātes pārpalikumu vai radītu likviditātes deficītu. Šādas operācijas var veikt, emitējot parāda sertifikātus vai veicot noguldījumus ar noteiktu termiņu.

Līdzsvara inflācija (*break-even inflation rate*) – viena termiņa (vai pēc iespējas līdzīgāka termiņa) nominālās obligācijas un inflācijai piesaistītas obligācijas peļņas likmju starpība.

M1 – šaurās naudas rādītājs, kas ietver skaidro naudu apgrozībā un noguldījumus uz nakti MFI un centrālās valdības iestādēs (piemēram, pastā vai Valsts kasē).

M2 – vidējās naudas rādītājs, kas ietver M1, noguldījumus ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem ieskaitot (t.i., īstermiņa krājnoguldījumus) un noguldījumus ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot (t.i., īstermiņa noguldījumus) MFI un centrālās valdības iestādēs.

M3 – plašās naudas rādītājs, kas ietver M2 un tirgojamos instrumentus, īpaši atpirkšanas līgumus, naudas tirgus fondu akcijas un daļas un MFI emitētus parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot.

M3 pieauguma atsaucis vērtība (*reference value for M3 growth*) – M3 gada kāpuma temps, kas uzskatāms par atbilstošu cenu stabilitātes saglabāšanai vidējā termiņā.

Mainīgas procentu likmes izsole (*variable rate tender*) – izsoles procedūra, kurā darījuma partneri pieteikumā norāda gan naudas summu, par kādu tie vēlas veikt darījumu ar centrālo banku, gan procentu likmi, ar kādu tie vēlas iesaistīties darījumā.

Maksājumu bilance (*balance of payments (b.o.p.)*) – statistikas pārskats, kas apkopo kādas valsts saimnieciskos darījumus ar pārējām valstīm konkrētā periodā.

Maksimālā pieteikuma procentu likme (*maximum bid rate*) – lielākā procentu likme, ar kuru darījuma partneri var iesniegt pieteikumus mainīgas procentu likmes likviditāti samazinošās izsoles operācijās.

MFI (monētārās finanšu iestādes) (*MFIs (monetary financial institutions)*) – finanšu iestādes, kas kopā veido euro zonas naudas emisijas sektoru. Šeit ietilpst 1) Eurosistēma, 2) rezidentu kredītiestādes (saskaņā ar ES tiesību aktu definīciju), 3) visas pārējās rezidentu finanšu iestādes, kas nodarbojas ar noguldījumu un/vai tiem tuvu aizstājēju piesaisti no ne-MFI, kā arī kredītu izsniegšanu un/vai ieguldījumu veikšanu vērtspapīros savā vārdā (vismaz ekonomiskā nozīmē), elektroniskās naudas iestādes, kas nodarbojas galvenokārt ar finanšu starpniecību elektroniskās naudas emisijas veidā, un 4) naudas tirgus fondi, t.i., kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi, kas veic ieguldījumus īstermiņa un zema riska instrumentos.

MFI ilgāka termiņa finanšu saistības (*MFI longer-term financial liabilities*) – noguldījumi ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem, noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem, euro zonas MFI emitētie parāda vērtspapīri ar sākotnējo dzēšanas termiņu ilgāku par 2 gadiem un euro zonas MFI sektora kapitāls un rezerves.

MFI kredīts euro zonas rezidentiem (*MFI credit to euro area residents*) – MFI izsniegtie aizdevumi ne-MFI, kas ir euro zonas valstu rezidenti (t.sk. valdībai un privātajam sektoram), un MFI euro zonas rezidentu ne-MFI emitēto vērtspapīru turējumi (akcijas, citi kapitāla vērtspapīri un parāda vērtspapīri).

MFI procentu likmes (*MFI interest rates*) – procentu likmes, kuras rezidentu kredītiestādes un citas MFI, izņemot centrālās bankas un naudas tirgus fondus, piemēro euro denominētajiem euro zonas rezidentu māsasaimniecību un nefinanšu sabiedrību noguldījumiem un tām izsniegtajiem kredītiem.

MFI sektora konsolidētā bilance (*consolidated balance sheet of the MFI sector*) – bilance, kas sagatavota, MFI kopsavilkuma bilanci ietverot MFI savstarpējo darījumu neto pozīcijas (piemēram, MFI savstarpējos aizdevumus un noguldījumus). Tā sniedz statistisko informāciju par MFI sektora aktīviem un saistībām pret šim sektoram nepiederošiem euro zonas rezidentiem (t.i., valdību un pārējiem euro zonas rezidentiem) un pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem. Tā ir galvenais statistisko datu avots monetāro rādītāju aprēķināšanai un nodrošina pamatu regulārai M3 neietilpstošo bilances posteņu analīzei.

MFI tīrie ārējie aktīvi (*MFI net external assets*) – euro zonas MFI sektora ārējie aktīvi (piemēram, zelts, ārvalstu valūtas banknotes un monētas, ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitēti vērtspapīri un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem izsniegti aizdevumi), no kā atskaitītas

euro zonas MFI sektora ārējās saistības (piemēram, ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi un atpirkšanas līgumi, kā arī to naudas tirgus fondu akciju un daļu un MFI emitēto parāda vērtspapīru ar termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot turējumi).

Minimālā pieteikuma procentu likme (*minimum bid rate*) – zemākā procentu likme, ar kuru darījuma partneri var iesniegt pieteikumus mainīgas procentu likmes likviditāti palielinošu operāciju izsolēs.

Nodrošinājums (*collateral*) – ieķīlāti vai kā citādi nodoti aktīvi, kas garantē aizdevumu atmaksu, kā arī aktīvi, kas tiek pārdoti saskaņā ar atpirkšanas līgumiem. Eurosistēmas reversajos darījumos lietotajam nodrošinājumam jāatbilst noteiktiem atbilstības kritērijiem.

Noguldījumu iespēja (*deposit facility*) – Eurosistēmas pastāvīgā iespēja, kuru atbilstošie darījuma partneri var pēc savas iniciatīvas izmantot, lai attiecīgās jurisdikcijas NCB veiktu noguldījumus uz nakti. Noguldījumiem ir iepriekš noteikta atlīdzības procentu likme, un tā parasti kalpo par darījumu uz nakti tirgus procentu likmju zemāko robežu.

Parāda attiecība pret IKP (valdības) (*debt-to-GDP ratio (general government)*) – valdības parāda attiecība pret IKP pašreizējās tirgus cenās. To aplūko viens no fiskālajiem kritērijiem, kas izklāstīti Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 2. punktā un kas nosaka pārmērīga budžeta deficīta esamību.

Parāda vērtspapīrs (*debt security*) – emitenta (t.i., aizņēmēja) apņemšanās veikt vienu vai vairākus maksājumus vērtspapīru turētājam (aizdevējam) noteiktā datumā vai datumos nākotnē. Šādiem vērtspapīriem parasti ir noteikta procentu likme (kupons), un/vai tie tiek pārdoti ar diskontu no summas, kas tiks atmaksāta dzēšanas termiņā. Parāda vērtspapīri, kas emitēti ar sākotnējo dzēšanas termiņu ilgāku par 1 gadu, tiek klasificēti kā ilgtermiņa parāda vērtspapīri.

Parāds (finanšu pārskatos) (*debt (financial accounts)*) – mājāsaimniecību saņemtie aizdevumi, kā arī nefinanšu sabiedrību saņemtie aizdevumi, parāda vērtspapīri un pensiju fondu rezerves (ko veido darba devēju veiktās tiešās pensiju iemaksas par labu darba ņēmējiem), kas perioda beigās novērtēti pēc tirgus cenām.

Parāds (valdības) (*debt (general government)*) – bruto parāds (nauda un noguldījumi, aizdevumi un parāda vērtspapīri) nominālvērtībā gada beigās, kas konsolidēts starp valdības sektoriem un to ietvaros.

Pastiprinātais kredītēšanas atbalsts (*enhanced credit support*) – ECB/Eurosistēmas veiktie nestandarta pasākumi finanšu krīzes laikā, lai veicinātu labvēlīgus finansēšanas nosacījumus un kredītu plūsmas vairāk nekā iespējams, tikai samazinot galvenās ECB procentu likmes.

Perspektīvas norādes (*forward guidance*) – centrālās bankas paziņojums par monetārās politikas orientāciju attiecībā uz tās politikas procentu likmju nākotnes virzību.

Pilnīga norakstīšana (*write-off*) – aizdevumu vērtības izslēgšana no MFI bilances, ja aizdevumi tiek uzskatīti par pilnībā neatgūstamiem.

Pirkjspējas paritāte (*purchasing power parity (PPP)*) – kurss, pēc kura viena valūta tiek konvertēta citā valūtā, lai panāktu abu valūtu pirkjspējas izlīdzināšanos, novēršot attiecīgajās valstīs

pastāvošo cenu atšķirības. Vienkāršākajā formā pirktpējas paritāte ir vienas un tās pašas preces vai pakalpojuma nacionālajā valūtā izteikta cenu attiecība dažādās valstīs.

Portfeļieguldījumi (*portfolio investment*) – euro zonas rezidentu tādu vērtspapīru tīrie darījumi un/vai pozīcijas, kuru emitenti ir euro zonas nerezidenti ("aktīvi"), un euro zonas nerezidentu tādu vērtspapīru tīrie darījumi un/vai pozīcijas, kuru emitenti ir euro zonas rezidenti ("saistības"). Ietver kapitāla vērtspapīrus un parāda vērtspapīrus (obligācijas un parādzīmes un naudas tirgus instrumentus). Darījumi tiek uzrādīti pēc samaksātās vai saņemtās faktiskās cenas, no kā atskaitīta komisijas maksa un izdevumi. Lai īpašumtiesības uzņēmumā uzskatītu par portfeļa aktīvu, tām jābūt mazākām par 10% no parastajām akcijām vai balsstiesībām.

Preču ārējā tirdzniecība (*external trade in goods*) – preču eksports un imports attiecībā pret ārpus euro zonas esošām valstīm, kas izteikts vērtības izteiksmē un kā apjoma un vienības vērtības indeksi. Ārējās tirdzniecības statistikas rādītāji nav salīdzināmi ar eksporta un importa rādītājiem nacionālajos kontos, kur šie rādītāji ietver darījumus euro zonā un ārpus tās un arī atspoguļo preces un pakalpojumus kopā. Tos nevar arī pilnībā salīdzināt ar maksājumu bilances statistikas preču posteņa datiem. Papildus metodoloģiskām korekcijām galvenā atšķirība ir tā, ka ārējās tirdzniecības statistikā imports tiek atspoguļots, ietverot apdrošināšanas un kravu pārvadājumu pakalpojumus, bet maksājumu bilances statistikas preču postenī tas tiek iekļauts FOB cenās.

Ražotāju cenas rūpniecībā (*industrial producer prices*) – visu rūpniecībā (izņemot būvniecību) ražoto preču cenas (neietverot transporta izmaksas), par kādām ražotājs pārdod preces euro zonas valstu iekšzemes tirgos, izņemot importu.

Reversais darījums (*reverse transaction*) – operācija, kurā NCB pārka vai pārdod aktīvus saskaņā ar atpirkšanas līgumu vai veic kredītooperācijas pret nodrošinājumu.

Rezervju prasība (*reserve requirement*) – prasība iestādēm rezervju prasību izpildes periodā turēt obligātās rezerves centrālajā bankā. Atbilstība prasībām tiek noteikta, pamatojoties uz rezervju kontu dienas atlikumu vidējo rādītāju rezervju prasību izpildes periodā.

Rūpniecības produkcija (*industrial production*) – rūpniecībā radītā bruto pievienotā vērtība salīdzināmajās cenās.

Saskaņotais patēriņa cenu indekss (SPCI) (*Harmonised Index of Consumer Prices (HICP)*) – Eurostat apkopotais patēriņa cenu dinamikas rādītājs, kas saskaņots visām ES dalībvalstīm.

Starptautiskās rezerves (*international reserves*) – ārējie aktīvi, kas ērti pieejami monetārajām institūcijām un pakļauti to kontrolei, lai veiktu tiešu finansēšanu vai regulētu maksājumu nelīdzsvarotības apmērus, veicot intervences valūtas tirgū. Euro zonas starptautiskās rezerves veido prasības pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem, kuras nav denominētas euro, zelts, Speciālās aizņēmuma tiesības un rezervju pozīcijas SVF, kas ir Eurosistēmas turējumā.

Starptautisko investīciju balance (s.i.b.) (*international investment position (i.i.p.)*) – kādas valsts nenokārtoto tīro finanšu prasību (vai finanšu saistību) pret pārējām valstīm vērtība un sastāvs.

Strukturālā fiskālā balance (valdības) (*structural fiscal balance (general government)*) – faktiskā budžeta balance, kas koriģēta atbilstoši cikliskiem faktoriem (t.i., cikliski koriģētā balance) un vienreizējiem fiskālajiem pasākumiem.

Survey of Professional Forecasters (SPF) – ceturkšņa apsekojums, ko ECB veic kopš 1999. gada, lai savāktu euro zonas inflācijas, reālā IKP pieauguma un bezdarba makroekonomiskās prognozes no tādu ekspertu grupas, kuri saistīti ar ES finanšu un nefinanšu organizācijām.

Svārstīgums (volatility) – noteikta mainīgā lieluma svārstību pakāpe.

Tekošais kants (current account) – maksājumu bilances kants, kurš aptver visus preču un pakalpojumu darījumus, ienākumus un kārtējos pārvedumus starp rezidenti un nerezidenti.

Tiešās investīcijas (direct investment) – pārrobežu investīcijas, ko veic, lai iegūtu ilgstošu līdzdalību kādā uzņēmumā, kas ir citas valsts rezidents (praktiski, lai nodrošinātu īpašumtiesības, kas atbilst vismaz 10% no parastajām akcijām vai balsstiesībām). Tiešās investīcijas ietver pašu kapitālu, reinvestēto peļņu un citu kapitālu, kas saistīts ar uzņēmumu savstarpējiem darījumiem. Tiešo investīciju kontā uzrāda euro zonas rezidentu tīros ārvalstīs veiktos aktīvu darījumus/pozīcijas (kā "tiešās investīcijas ārvalstīs") un nerezidentu neto euro zonas aktīvu darījumus/pozīcijas (kā "tiešās investīcijas euro zonā").

Valdība (general government) – EKS 95 definēts sektors, kurā ietilpst rezidentu iestādes, kuras galvenokārt nodarbojas ar privātam un kolektīvam patēriņam paredzētu netirgus preču un pakalpojumu ražošanu un/vai nacionālā ienākuma un labumu pārdali. Šeit ietilpst centrālās, reģionālās un vietējās valdības iestādes, kā arī sociālās nodrošināšanas fondi. Šeit neietilpst valsts īpašumā esošas iestādes, kuras veic komercdarbību (piemēram, valsts uzņēmumi).

Vērtspapīrošana (securitisation) – darījums vai shēma, saskaņā ar kuru aktīvs vai naudas plūsmas radošu aktīvu pūls, kas bieži sastāv no aizdevumiem (hipotēkām, patēriņa aizdevumiem utt.), tiek nodots no iniciatora (parasti – kredītiestādes) finanšu instrumentsabiedrībai. Finanšu instrumentsabiedrība faktiski konvertē šos aktīvus tirgojamus vērtspapīros, emitējot parāda instrumentus, kuru pamatsummas un procentu maksājumi tiek veikti, izmantojot aktīvu pūla radītās naudas plūsmas.

Vienības darbaspēka izmaksas (unit labour costs) – produkcijas vienības kopējās darbaspēka izmaksas, kas aprēķinātas euro zonai kā attiecība starp kopējo atlīdzību vienam nodarbinātajam un darba ražīgumu (kas noteikts kā IKP (apjoms) uz vienu nodarbināto).

Vienošanās ceļā noteiktās darba algas indekss (index of negotiated wages) – tiešas kolektīvas vienošanās ceļā noteiktu pamatalgu (t.i., izņemot papildatlīdzību) euro zonas indekss. Tas raksturo mēneša darba samaksas implicētās vidējās pārmaiņas.

VKM II (Valūtas kursa mehānisms II) (ERM II (exchange rate mechanism II)) – valūtas kursa režīms, kas nodrošina regulējumu sadarbībai valūtas kursa politikas jomā starp euro zonas valstīm un ES dalībvalstīm, kuras nepiedalās EMS trešajā posmā.

